

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΣΤ'

Τετάρτη 2 Ιουλίου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 14930
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν σπουδαστές της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής συνοδευόμενοι από την Αντιπλοίαρχο Υγειονομικού Νοσηλευτικής και την Αντισυνταγματάρχη Υγειονομικού Νοσηλευτικής, σελ. 14811
3. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Ι. Αχμέτ, Κ. Καραμανλή, Σ. Σιμόπουλου, σελ. 14799
4. Αναφορά στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ, σελ. 14805, 14806, 14809, 14810, 14811, 14815, 14818, 14822, 14824, 14826, 14827, 14828, 14829, 14830, 14831, 14832, 14834, 14835, 14836, 14837, 14838, 14839, 14840, 14841, 14844, 14845, 14846, 14847, 14848, 14849, 14850, 14855, 14857, 14859, 14860, 14861, 14863, 14865, 14867, 14869, 14871, 14873, 14874, 14875, 14876, 14878, 14879, 14880, 14884
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 14797, 14801, 14802, 14803, 14805, 14815, 14817, 14818, 14822, 14825, 14826, 14828, 14830, 14831, 14843, 14848, 14855, 14857, 14861, 14862, 14863, 14865, 14867, 14868, 14871, 14872, 14874, 14876, 14878, 14879, 14880, 14881, 14882, 14883, 14885, 14886

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

- α) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Η διατήρηση της προσωπικής διαφοράς στις συντάξεις στερεί από 600.000 συνταξιούχους τις αυξήσεις που προβλέπει η ετήσια εισοδηματική πολιτική», σελ. 14797
- β) Προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Επαγγελματικά δικαιώματα πληρωμάτων διασωστών ασθενοφόρων», σελ. 14799

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση Εκθέσεων Διαρκών Επιτροπών:
 - i. Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την Έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας ΕΕ 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος», σελ. 14799
 - ii. Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ-Τροποποιήσεις του νόμου 3730/2008 και 4419/2016-Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα-Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις», σελ. 14832
2. Κατάθεση πρότασης νόμου: Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ - ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν την 1.7.2025 πρόταση νόμου: «Εξάλειψη του ρουσφετιού από την Ελληνική Πολιτική και Κοινωνική ζωή - Προσθήκη νέου άρθρου 390Α στον Ποινικό Κώδικα», σελ. 14801
3. Κατάθεση σχεδίου νόμου: Οι Υπουργοί Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,

Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Επικρατείας, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κατέθεσαν την 1.7.2025 σχέδιο νόμου: «Αναμόρφωση του πλαισίου για την επαγγελματική κατάρτιση υπαλλήλων που χειρίζονται δημόσιες συμβάσεις, του πλαισίου για την προετοιμασία και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και την έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, του πλαισίου εθνικών υποδομών ποιότητας και του πλαισίου ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού των μεταποιητικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια Αττικής», σελ. 14801

4. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος», σελ. 14801 - 14902

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο. ,	σελ. 14826 - 14840
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 14870 - 14930
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 14855 - 14870
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 14840 - 14855
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 14810 - 14826
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 14797 - 14810

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί της αναφοράς στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ:

ΑΚΤΥΠΗΣ Δ. ,	σελ. 14834
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ. 14824, 14826, 14827
ΒΡΕΤΤΟΣ Ν. ,	σελ. 14873
ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ Κ. ,	σελ. 14863
ΔΕΛΗΣ Ι. ,	σελ. 14837
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. ,	σελ. 14840
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. ,	σελ. 14805
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 14836, 14867
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. ,	σελ. 14815, 14871
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. ,	σελ. 14865
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. ,	σελ. 14845
ΚΟΝΤΗΣ Ι. ,	σελ. 14848
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 14857
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. ,	σελ. 14822
ΚΤΕΝΑ Α. ,	σελ. 14806
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 14828, 14829, 14871
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. ,	σελ. 14861, 14869
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. ,	σελ. 14855, 14876
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14841

ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. , σελ. 14860, 14861
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 14809, 14810, 14811, 14874, 14875, 14876
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. , σελ. 14832
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Π. , σελ. 14838
ΠΑΠΑΣ Θ. , σελ. 14878, 14879, 14880
ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ Σ. , σελ. 14869, 14884
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ Φ. , σελ. 14861, 14878
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 14811, 14874
ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ Ε. , σελ. 14850
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Α. , σελ. 14859
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 14818
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. , σελ. 14831
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 14846, 14847, 14869
ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ Μ. , σελ. 14839
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. , σελ. 14844
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 14835
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. , σελ. 14849

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. , σελ. 14828, 14830
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 14871, 14872, 14874, 14878, 14879, 14880, 14881, 14882, 14883, 14885, 14886
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. , σελ. 14876
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 14868
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. , σελ. 14865
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 14857, 14861, 14862, 14863, 14865, 14867, 14868
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 14817, 14818, 14828, 14830, 14831, 14872, 14881, 14882
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 14843, 14848, 14855
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. , σελ. 14801
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. , σελ. 14802, 14803, 14865
ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. , σελ. 14818, 14865
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 14815, 14817, 14818, 14822, 14825, 14826
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. , σελ. 14828
ΠΑΠΑΣ Θ. , σελ. 14879
ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ Σ. , σελ. 14882
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ Φ. , σελ. 14828
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 14797, 14801, 14802, 14805
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 14867

Γ. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΕΥΘΥΜΙΟΥ Α. , σελ. 14797, 14799
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. , σελ. 14797, 14798, 14799
ΤΣΙΜΑΡΗΣ Ι. , σελ. 14800, 14801
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ Π. , σελ. 14800, 14801

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

ΑΚΤΥΠΗΣ Δ. , σελ. 14834
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 14823, 14824, 14825, 14826, 14827
ΒΡΕΤΤΟΣ Ν. , σελ. 14814, 14872
ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ Κ. , σελ. 14863
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 14837
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. , σελ. 14840
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. , σελ. 14842
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. , σελ. 14805, 14876, 14877
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 14836, 14867, 14868
ΚΑΒΒΑΔΑΣ Α. , σελ. 14848

ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 14815, 14871, 14872
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. , σελ. 14862
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε. , σελ. 14865
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 14845
ΚΟΝΤΗΣ Ι. , σελ. 14847
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. , σελ. 14856
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. , σελ. 14822
ΚΤΕΝΑ Α. , σελ. 14806, 14808
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Δ. , σελ. 14858
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 14817, 14828, 14829, 14830, 14831, 14871, 14872, 14880, 14881, 14882, 14883
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. , σελ. 14869
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 14885, 14876
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. , σελ. 14841, 14868
ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. , σελ. 14860
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 14809, 14811, 14874, 14875, 14876
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Α. , σελ. 14827
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Π. , σελ. 14838
ΠΑΠΑΣ Θ. , σελ. 14802, 14878, 14879, 14880
ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ Σ. , σελ. 14811, 14813, 14817, 14824, 14828, 14829, 14830, 14831, 14851, 14855, 14869, 14872, 14882, 14883, 14884
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ Φ. , σελ. 14803, 14827, 14877, 14878
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 14811, 14813, 14873, 14874
ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ Ε. , σελ. 14847, 14850
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 14857
ΣΠΑΝΙΑΣ Α. , σελ. 14844
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Α. , σελ. 14859
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. , σελ. 14864
ΤΑΓΑΡΑΣ Ν. , σελ. 14861
ΤΣΑΦΟΣ Ν. , σελ. 14880
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 14817, 14818
ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ Μ. , σελ. 14839
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. , σελ. 14843
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 14835
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. , σελ. 14849

Ε. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 14811
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 14876
ΚΑΣΙΜΑΤΗ Ε. , σελ. 14825

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΜΣΤ'

Τετάρτη 2 Ιουλίου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 2 Ιουλίου 2025, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9:04' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Καλή σας ημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου την Τετάρτη 2 Ιουλίου 2025, ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Η με αριθμό 1125/23-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ιωαννίνων της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ιωάννη Τσίμαρη, η οποία θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Παρασκευή Χαραλαμπίδου.

Η με αριθμό 1131/24-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης και Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Δημητρίου Νατσιού, η οποία θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Άννα Ευθυμίου.

Θα συζητήσουμε τώρα τη δεύτερη με αριθμό 1131/24-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης και Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Δημητρίου Νατσιού προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Η διατήρηση της προσωπικής διαφοράς στις συντάξεις στερεί από εξακόσιες χιλιάδες συνταξιούχους τις αυξήσεις που προβλέπει η ετήσια εισοδηματική πολιτική».

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλημέρα, κυρία Υπουργέ, καλημέρα σε όλους!

Όπως είναι γνωστό, η προσωπική διαφορά είναι το τμήμα της σύνταξης που έχει απομείνει σε περίπου εξακόσιες χιλιάδες συνταξιούχους ως η διαφορά μεταξύ της μειωμένης σύνταξης που προέκυψε το 2016 με τον επανυπολογισμό τον οποίον επέβαλε ο νόμος Κατρούγκαλου και της σύνταξης που συνέχισαν να λαμβάνουν, δηλαδή, το ποσό κατά το οποίο έπρεπε να μειωθεί η σύνταξη, με βάση τον διαβόητο νόμο Κατρούγκαλου δεν αφαιρέθηκε από την τότε καταβαλλόμενη σύνταξη, για να μην υπάρξει μείωσή της, αλλά παρέμεινε ενσωματωμένο στην καταβαλλόμενη σύνταξη ως προσωπική διαφορά. Ωστόσο, όσοι συνταξιούχοι έχουν στις συνολικές αποδοχές τους ενσωματωμένη προσωπική

διαφορά, χάνουν κάθε χρόνο τις αυξήσεις που χορηγούνται, σύμφωνα με την εισοδηματική πολιτική, με βάση το άθροισμα του 50% της αύξησης του πληθωρισμού του προηγούμενου έτους και του 50% της αύξησης του ΑΕΠ.

Η απώλεια αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι τα ποσά των αυξήσεων γι' αυτούς τους συνταξιούχους υπολογίζονται επί των μειωμένων συντάξεων που θα έπρεπε να λαμβάνουν, σύμφωνα με το νόμο Κατρούγκαλου και όχι επί των πραγματικών συντάξεων που λαμβάνουν. Με τον τρόπο αυτό οι όποιες αυξήσεις προκύπτουν γι' αυτούς χάνονται εντελώς, καθώς δεν προστίθενται στις συνολικές αποδοχές τους, αλλά συμψηφίζονται με την προσωπική διαφορά και απλά τη μειώνουν, με συνέπεια τα συνολικά ποσά των αποδοχών τους -των συντάξεών τους, δηλαδή- να παραμένουν αμετάβλητα, δηλαδή να μην αυξάνονται.

Με δεδομένο ότι όλη αυτή η διευθέτηση που έγινε το 2016 με την προσωπική διαφορά έχει προκαλέσει στους συγκεκριμένους συνταξιούχους κατά την πενταετία Ιούλιος 2019-Ιούνιος 2025 που κυβερνά η Νέα Δημοκρατία τη χώρα, τεράστιες εισοδηματικές απώλειες, λόγω της σωρευτικής αύξησης του πληθωρισμού κατά την περίοδο αυτή -20% υπολογίζεται- ερωτάσθε:

Πρώτον, για ποιους λόγους επί τόσα χρόνια που κυβερνάτε τη χώρα δεν λάβατε κανένα μόνιμο μέτρο προστασίας των εισοδημάτων των εξακοσίων χιλιάδων συνταξιούχων και τους αφήσατε χωρίς αυξήσεις, με αποτέλεσμα να υποστούν τεράστιες απώλειες στην αγοραστική τους δύναμη εξαιτίας της πολύ μεγάλης αύξησης του πληθωρισμού, η οποία έφθασε 20%, όπως προείπα, στην πενταετία της διακυβέρνησής σας;

Και δεύτερον, σκοπεύετε να καταργήσετε, επιτέλους, έστω από το 2026 την προσωπική διαφορά ως ξεχωριστό τμήμα κάθε σύνταξης και να την ενσωματώσετε πλήρως στο ποσό της κανονικής συνολικής σύνταξης, όπως ζητούν οι ομοσπονδίες και οι λοιπές οργανώσεις των συνταξιούχων, ώστε να λαμβάνουν κάθε χρόνο κανονικά τις αυξήσεις της εισοδηματικής πολιτικής και οι εξακόσιες χιλιάδες συνταξιούχοι οι οποίοι λόγω συμψηφισμού των ποσών των αυξήσεων με την προσωπική διαφορά έχαναν τα προηγούμενα χρόνια τις αυξήσεις και οι αποδοχές τους έμεναν στάσιμες;

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Πρόεδρο.

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Άννα Ευθυμίου.

Ορίστε, κυρία Ευθυμίου, έχετε τον λόγο.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Νασιέ, η Κυβέρνηση της Νέας Δημο-

κρατίας αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη ενσυναίσθηση τα προβλήματα των συνταξιούχων και βρίσκει τρόπους αύξησης του εισοδήματός τους. Αναγνωρίζουμε ότι οι συνταξιούχοι υπέστησαν μεγάλες περικοπές στη σύνταξή τους, λόγω των μνημονιακών πολιτικών και γι' αυτόν τον λόγο και ξέρουμε και παρακολουθούμε το θέμα και λαμβάνουμε μέτρα, αναλόγως των δημοσιονομικών δυνατοτήτων.

Να θυμίσω ότι η προσωπική διαφορά είναι αποτέλεσμα μνημονιακών πολιτικών, για να στηριχθεί η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος απέναντι σε οικονομικές και δημοσιονομικές προκλήσεις. Να θυμίσω ακόμα ότι η προσωπική διαφορά προέκυψε λόγω του περιβόητου νόμου Κατρούγκαλου 4387/2016, επειδή καθιερώθηκε τότε ένας νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων, εθνική και ανταποδοτική. Άρα, για τους συνταξιούχους από 13 Μαΐου του 2016 και μετά εφαρμόστηκε ο νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων, για τους συνταξιούχους πριν τις 13 Μαΐου του 2016 και μετά έγινε επανυπολογισμός όλων των συντάξεων τους κι αν με βάση τον νέο αυτόν τρόπο υπολογισμού προέκυπτε υπερβάλλον ποσό, αυτό χαρακτηρίστηκε προσωπική διαφορά και παρέμεινε χωρίς να περικοπεί στη σύνταξή τους.

Βέβαια, από αυτό που σας λέω προκύπτει ότι οι συνταξιούχοι με προσωπική διαφορά ήταν σε ευμενέστερη θέση λόγω του υπερβάλλοντος ποσού, σε σχέση με τους συνταξιούχους που από 13 Μαΐου και μετά επανυπολογίστηκε η σύνταξή τους με τον νέο τρόπο υπολογισμού.

Βέβαια, εμείς πολιτικά αναγνωρίσαμε ότι ο νόμος Κατρούγκαλου δημιουργεί μία στρέβλωση και αυτήν τη στρέβλωση και την αδικία θέλουμε και προσπαθούμε να την αποκαταστήσουμε με όποιον τρόπο συνάδει με τις δημοσιονομικές δυνατότητές μας.

Θα σας πω, λοιπόν, με ποιον αντιμετωπίζουμε την αδικία αυτή, για να αντιμετωπίσουμε και τον πληθωρισμό, όπως αναφέρετε. Για την αντιμετώπιση, λοιπόν, του πληθωρισμού το 2024, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν.5162 του 2024 προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ, για τους συνταξιούχους του ε-ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2024 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και κατά τον μήνα αυτό είχαν προσωπική διαφορά συντάξεων συμψηφιστέα με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων μεγαλύτερη των 10 ευρώ.

Τώρα, για την προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2023. Με το άρθρο 123 του ν.5078/2023 προβλέφθηκε πάλι η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ, στους συνταξιούχους του ε-ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2023 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων συμψηφιστέο με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων μεγαλύτερη των 10 ευρώ, ενώ για τη στάθμισή του πληθωρισμού κατά το έτος 2022 με το άρθρο 80 του ν.5036/2023 χορηγήθηκε πάλι εφάπαξ οικονομική ενίσχυση κυμαινόμενη από 200 μέχρι 300 ευρώ στους συνταξιούχους του ε-ΕΦΚΑ που διατηρούσαν προσωπική διαφορά και των οποίων οι συντάξεις ως συνολικό ποσό είτε δεν αυξήθηκαν καθόλου, είτε αυξήθηκαν μερικώς.

Οφείλουμε, λοιπόν, καταλήγοντας να λαμβάνουμε υπ' όψιν και τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας μας, καθώς αυτές οι υπερβάσεις επιφέρουν ουσιαστικές αρνητικές συνέπειες για το σύνολο των συνταξιούχων για το σύνολο των συμπολιτών στη χώρα. Εμείς, όμως, μέσα από τα μέτρα αυτά είδατε ότι και για τους συνταξιούχους που έχουν προσωπική διαφορά λάβαμε μέτρα, όπως λαμβάνουμε για το σύνολο των συνταξιούχων που θα θέσω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Ο κύριος Πρόεδρος έχει τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μιλήσατε για ενσυναίσθηση, αλλά δεν δείχνετε καμία ενσυναίσθηση, γιατί με τον νόμο του Βρούτση επανανομοθετήσατε την προσωπική διαφορά. Άρα, καμία ενσυναίσθηση -και καλώς παραδεχτήκατε- μόνο στρέβλωση και αδικία. Γι' αυτό είστε, όμως, Κυβέρνηση -όσο θα είστε- για να αποκαθιστάτε τις στρεβλώσεις

και τις αδικίες και να τις επαναφέρετε στον ίδιο δρόμο, θα έλεγα.

Κύριε Πρόεδρε, τη μεθόδευση της προσωπικής διαφοράς, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας την αξιοποίησε, ώστε κάθε χρόνο να μη δίνει αυξήσεις σε μεγάλο αριθμό συνταξιούχων, που είναι πάνω από εξακόσιες χιλιάδες. Δηλαδή, από την 1^η Μαρτίου 2023 που ξεκίνησαν ξανά οι χορηγήσεις αυξήσεων στις συντάξεις, μετά από δώδεκα χρόνια εγκληματικών μνημονίων που μείωσαν και στη συνέχεια κράτησαν καθηλωμένες όλες τις συντάξεις, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας εκμεταλλεύτηκε τις διατάξεις των νόμων Κατρούγκαλου και Βρούτση για την προσωπική διαφορά, ώστε να περιορίσει το δημοσιονομικό κόστος της χορήγησης αυξήσεων στις συντάξεις, παρέχοντας τις αυξήσεις αυτές μόνο σε όσους δεν είχαν προσωπική διαφορά ή είχαν ελάχιστη.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αδιαφόρησε δηλαδή για μεγάλο αριθμό συνταξιούχων, τους οποίους άφησε χωρίς αυξήσεις συντάξεων, σε μια περίοδο μάλιστα που σημειώθηκε σημαντική αύξηση του πληθωρισμού, άνω του 20% την περίοδο 2019-2024 και άνω του 33% στα τρόφιμα. Αυτά είναι τα κρίσιμα νοήματα. Έτσι προκάλεσε περαιτέρω μείωση της αγοραστικής δύναμης των συντάξεων.

Τα όποια έκτακτα αντισταθμιστικά μέτρα αποφασίστηκαν τα τελευταία χρόνια, όπως η χορήγηση κλιμακωτών εισοδηματικών ενισχύσεων 100, 200 ευρώ τα Χριστούγεννα του 2023 και του 2024 σε όσους συνταξιούχους είχαν τις αυξήσεις λόγω προσωπικής διαφοράς δεν βοήθησαν, διότι ήδη μέχρι να λάβουν τα ποσά αυτά οι δικαιούχοι, είχαν περάσει δώδεκα μήνες με αμετάβλητες συντάξεις και έχοντας χάσει σημαντικό μέρος της αγοραστικής δύναμης των εισοδημάτων τους. Αλλά και σαν ονομαστικά ποσά οι ενισχύσεις αυτές δεν κάλυψαν τις χαμένες αυξήσεις σε μεγάλο αριθμό περιπτώσεων. Από κει και πέρα, οι συνταξιούχοι, επί των ημερών του κ. Μητσοτάκη, της Κυβέρνησής σας, υπέστησαν πλήθος άλλες αδικίες, τις οποίες απαριθμώ τροχαδόν:

Πρώτον, παράνομη παρακράτηση ποσών που περικοπήθηκαν από τις συντάξεις του ενδεκάμηνου Ιουνίου 2015 - Μαΐου 2016 και πρέπει να επιστραφούν σε όλους τους συνταξιούχους, ανεξαρτήτως αν έχουν προσφύγει ή όχι.

Δεύτερον, κατάργηση της δέκατης τρίτης και δέκατης τέταρτης σύνταξης με τον μνημονιακό νόμο 4093/2012. Η δέκατη τρίτη και δέκατη τέταρτη σύνταξη, δηλαδή τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα και το καλοκαιρινό επίδομα, καταργήθηκαν για τους συνταξιούχους οριστικά από την 1-1-2013 με τον μνημονιακό νόμο που ανέφερα, που ψήφισε -να θυμίσω- η συγκυβέρνηση του Σαμαρά και του Βενιζέλου και περικοπήκαν βέβαια η δέκατη τρίτη και η δέκατη τέταρτη σύνταξη ακόμη και στους χαμηλοσυνταξιούχους του τότε ΟΓΑ που ελάμβαναν μηνιαίως 360 ευρώ με τον ταχυδρόμο. Δηλαδή, οι περικοπές εφαρμόστηκαν στους πιο φτωχούς πολίτες της χώρας που έπαιρναν χαρτζιλίκια και βαφτίστηκαν συντάξεις. Πάλι η μνημονιακή Νέα Δημοκρατία με το ένα χέρι κατακρεούργησε τη δέκατη τρίτη και δέκατη τέταρτη σύνταξη και με το άλλο ανακεφαλαιοποίησε με δισεκατομμύρια ευρώ τις αγαπημένες της συστημικές τράπεζες.

Τρίτον, αδικίες στον υπολογισμό των συντάξεων χρειάς.

Τέτατον, μη επιστροφή κρατήσεων για την Εισφορά Αλληλεγγύης συνταξιούχων του 2017 και 2018 που με τις αποφάσεις 204 και 504 της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκαν παράνομες.

Πέμπτον, διατήρηση του αφορολόγητου ορίου εισοδήματος στα 8.633 ευρώ, που το είχε μειώσει ο ΣΥΡΙΖΑ το 2016. Για τη συντριπτική πλειονότητα των συνταξιούχων ισχύει ακόμη το πολύ χαμηλό ετήσιο αφορολόγητο όριο εισοδήματος των 8.633 ευρώ που καθιερώθηκε από την 1-1-2016 με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και τον κ. Τσακαλώτο. Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη διατηρεί δηλαδή το μειωμένο στα 8.633 ευρώ αφορολόγητο όριο του Τσακαλώτου, από το 2019 που ανέλαβε μέχρι και σήμερα.

Κυρία Υπουργέ, θα δεσμευτείτε επιτέλους να καταργήσετε την προσωπική διαφορά και να την ενσωματώνετε πλήρως στο ποσό της κανονικής συνολικής σύνταξης, όπως ζητούν οι Ομοσπονδίες Συνταξιούχων, ώστε να λαμβάνουν κάθε χρόνο κανονικά τις αυξήσεις της εισοδηματικής πολιτικής;

Τι θα κάνετε για τις περικοπές συντάξεων που κρίθηκαν αντισυνταγματικές, Ιούνιος 2015 - Μάιος 2016;

Η Κυβέρνησή σας, η οποία επιφέρει για την επίτευξη των «ματωμένων» πρωτογενών πλεονασμάτων θα επαναφέρει τη δέκατη τρίτη και δέκατη τέταρτη σύνταξη ή θα φροντίζει να μεταβιβάσει το 90% αυτών στην χωρίς πάτο «τρύπα» του δημοσίου χρέους;

Θα επιστρέψετε την Εισφορά Αλληλεγγύης;

Κύριε Πρόεδρε, η ποιότητα ενός κράτους -και κλείνω- κρίνεται από το πώς αντιμετωπίζει την πιο ευάλωτη κοινωνική ομάδα, τους συνταξιούχους. Οι παππούδες μας και οι πατεράδες μας με τον κόπο τους και με τις θυσίες τους έστησαν και ανέστησαν την πατρίδα μας. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη αδικία να τους καταδικάζετε, όσοι υπογράψατε τα εγκληματικά μνημόνια, σε έσχατη φτώχεια. Είναι αδικία και θα έλεγα ακόμη χειρότερα είναι αμαρτία.

Αυτές τις δυσώδεις ημέρες ακούμε για εγκληματικές οργανώσεις που ροκάιναν εκατομμύρια ευρώ μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ, ταϊζοντας κομματικά υποζύγια και δεν εξαιρώ τον Πρωθυπουργό, Υπουργούς και Υφυπουργούς. Για να ανεβάζει ποσοστά βέβαια στην Κρήτη, έβρισκε λεφτά η Κυβέρνηση. Για να αποκαταστήσετε την αδικία στους συνταξιούχους, μας λέτε ότι δεν υπάρχει δημοσιονομικός χώρος, όπως αρέσκεστε να λέτε.

Είστε υποκριτές, είστε αποτυχημένοι, είστε μία Κυβέρνηση του «φραπέ»!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε Πρόεδρε, κύριε Νασιέ, με έκπληξη βλέπω ότι με την ερώτηση που κάνατε για την προσωπική διαφορά καταλήγεται να κάνετε μία πραγματικά ισοπεδωτική κριτική απέναντι στα μέτρα που έχει λάβει η Νέα Δημοκρατία τόσα χρόνια με συνέπεια, μια ισοπεδωτική κριτική λες και δεν έχουμε κάνει κάτι εμείς. Πραγματικά με εκπλήττει αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ρωτήστε τους συνταξιούχους.

ΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε Πρόεδρε, μιλάω κάθε μέρα με συνταξιούχους και με συνταξιοδικές οργανώσεις, κάθε μέρα, και πάντοτε αυτά που λέμε πρέπει να έχουν και ένα μέτρο με βάση τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας.

Αντιλαμβάνεστε, πραγματικά πιστεύω ότι πρέπει να αντιλαμβάνεστε, ότι δεν υπάρχουν λεφτόδεντρα. Επομένως, να σας θυμίσω και θα προσπαθήσω να απαντήσω σε όλα αυτά μέσα στον σύντομο χρόνο που έχω.

Κατ' αρχάς, να πούμε, επειδή αναφέρατε τον νόμο Βρούτση, ότι ο νόμος Βρούτση αντικατέστησε σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό τον νόμο Κατρούγκαλου, σε ό,τι αφορά τους συντελεστές αναπλήρωσης από τριάντα μέχρι σαράντα έτη. Εμείς ήμασταν αυτοί που αυξήσαμε τους συντελεστές αναπλήρωσης από τριάντα μέχρι σαράντα έτη, άρα οδηγηθήκαμε σε μεγαλύτερες συντάξεις. Αυτό να μην το ξεχνάμε, και ήταν ένα πολύ σημαντικό τμήμα του νόμου Κατρούγκαλου.

Δεν θα αναφέρω για τους ελεύθερους επαγγελματίες, γιατί δεν αφορά την παρούσα ερώτηση, που επίσης και αυτό ήταν ένα πάρα πολύ σημαντικό τμήμα.

Οι συνταξιούχοι είχαν να δουν αυξήσεις στις συντάξεις τους δώδεκα χρόνια. Τις είδαν επί Κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας. Να τις δούμε, λοιπόν. Το 2023 7,75% αύξηση, το 2024 3% αύξηση, 2025 2,4% αύξηση. Συνολική αύξηση αυτά τα τρία χρόνια άνω του 13%. Αναφερθήκατε και για τα αναδρομικά. Να σας θυμίσω ότι η Κυβέρνηση ήταν αυτή που θέσπισε μια οριζόντια ρύθμιση για τα αναδρομικά του ενδεκάμηνου Ιούνιος 2015 - Μάιος 2016, οριζόντια ρύθμιση για τις κύριες συντάξεις, η οποία στόιχισε 1,4 δισεκατομμύριο ευρώ.

Να θυμίσω, επίσης ότι ήμασταν εμείς οι οποίοι καταργήσαμε, μειώσαμε μάλλον το πέναλτι στους εργαζόμενους συνταξιούχους από 60% σε 30% και το καταργήσαμε πλέον με τον ν.5078/2023 και πλέον δίνεται ένας φόρος υπέρ του ΕΦΚΑ. Αυτό ήταν μια ουσιαστική ενίσχυση, γιατί αυτήν τη στιγμή στην πλατ-

φόρμα των εργαζόμενων συνταξιούχων έχουν εγγραφεί πάνω από διακόσιες είκοσι χιλιάδες εργαζόμενοι συνταξιούχοι.

Και φυσικά για τα άτομα με αναπηρία να πούμε ότι τους δώσαμε τη δυνατότητα και να λαμβάνουν αναπηρική σύνταξη και να εργάζονται, και αυτό είναι κάτι πολύ ουσιαστικό.

Αλλά επειδή μιλήσατε για τη στήριξη και των χαμηλοσυνταξιούχων να πω, ότι με βάση τα έτη 2021, 2022, 2023, 2024, δόθηκαν εφάπαξ χορηγήσεις, εφάπαξ οικονομικές ενισχύσεις για ενίσχυση Χριστουγέννων και Πάσχα, όλα αυτά τα έτη.

Να πούμε ότι πρόσφατα σε νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών λαμβάνονται για τους χαμηλοσυνταξιούχους, που έχουν ηλικία άνω των εξήντα πέντε ετών και με εισοδηματικά κριτήρια, μόνιμα μέτρα στήριξης. Θα καταβάλλονται 250 ευρώ από αυτόν τον Νοέμβριο και εφεξής. Άρα εμείς προσαθούμε βάσει των δημοσιονομικών δυνατοτήτων να στηρίξουμε όλο το εύρος των εισοδημάτων των συνταξιούχων, αρκεί να το επιτρέπουν οι δημοσιονομικές δυνατότητες.

Καταλήγοντας, να σας θυμίσω ότι με το άρθρο 52 του ν.5167/2024 το μέτρο της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη επεκτείνεται από την 1^η-3-2025 και στους ήδη και εφεξής συνταξιούχους που θα δικαιούνταν την παροχή του ΕΚΑΣ, αν είχαν καταστεί συνταξιούχοι κατά το τελευταίο έτος καταβολής του. Άρα και τώρα σας είπα κάποια συγκεκριμένα μέτρα πρόσφατα ληφθέντα, τα οποία δείχνουν ότι, ναι, έχουμε ενσυναίσθηση, δείχνουμε, όπως σας είπα, ότι και ξέρουμε και προσαθούμε και λαμβάνουμε μέτρα, ακριβώς για να διατηρήσουμε την κοινωνική συνοχή, για να στηρίξουμε προφανώς αυτήν την ευάλωτη κοινωνική ομάδα που είναι οι συνταξιούχοι. Το καταλαβαίνουμε και συνεχώς λαμβάνουμε μέτρα, αλλά οι δυνατότητες της οικονομίας μας είναι πεπερασμένες. Εκεί λοιπόν, πρέπει να κινηθούμε. Και κάθε φορά -το γνωρίζετε, η Κυβέρνηση το έχει αποδείξει εμπράκτως- όπου προκύπτει ένα πλεόνασμα, ένας δημοσιονομικός χώρος, εμείς ερχόμαστε και αυτό το επιστρέφουμε στην κοινωνία και αναλόγως και στους συνταξιούχους μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας ΕΕ 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος».

Επίσης, έχουμε αιτήματα συναδέλφων για άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Ο Βουλευτής κ. Ιλχάν Αχμέτ ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 3-7-2025 έως 5-7-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 3-7-2025 έως 4-7-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Βουλευτής κ. Στράτος Σιμόπουλος ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 9-7-2025 έως 11-7-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ολοκληρώνουμε τις σημερινές επίκαιρες ερωτήσεις με την πρώτη, με αριθμό 1125/23-6-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ιωαννίνων της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ιωάννη Τσίμαρη προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Επαγγελματικά δικαιώματα πληρωμάτων διασωστών ασθενοφόρων».

Κύριε Τσίμαρη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, σύμφωνα με το π.δ.8522 υποψήφιοι για πρόσληψη ως ΔΕ Πληρώματα Ασθενοφόρων ΕΚΑΒ μπορούν να είναι μόνο οι απόφοιτοι του ΣΑΕΚ ΕΚΑΒ, του πρώην ΙΕΚ ΕΚΑΒ, με αποτέλεσμα να αποκλείονται απόφοιτοι ΣΑΕΚ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων. Και αυτό συμβαίνει παρά την ύπαρξη κοινής τράπεζας θεμάτων, ίδιου οδηγού σπουδών και πανομοιότυπης πιστοποίησης.

Σύμφωνα με τον ν.4763/2020 τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων όλων των ΙΕΚ -νυν ΣΑΕΚ- δημοσίων και ιδιωτικών πρέπει να αντιμετωπίζονται με ίση μεταχείριση και χωρίς διακρίσεις. Τον περασμένο Μάιο στο άρθρο 38 του ν.5194 έγινε μια μερική άρση αυτής της αδικίας. Διαβάζω μέσα από τη διάταξη αυτή: «Κατά παρέκκλιση του π.δ.1522 περί καθορισμού των προσόντων διορισμού σε φορείς του δημοσίου τομέα και μέχρι την τροποποίησή του ως προς τα προσόντα διορισμού για τη Β' κατηγορία επικουρικών προσόντων της ειδικότητας ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων ΕΚΑΒ του κλάδου ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων δύναται να προσλαμβάνονται ως επικουρικό προσωπικό και υποψήφιοι των ειδικοτήτων "Διασώστη - Πλήρωμα Ασθενοφόρου" οποιουδήποτε πρώην ΙΕΚ ή ΣΑΕΚ».

Δεδομένου ότι η διάκριση αυτή υπονομεύει τη βασική αρχή της ίσης μεταχείρισης, δεδομένου ότι η διάκριση αυτή μάς στερεί ανθρωπίνους πόρους, έτσι ώστε να στελεχωθούμε στον τομέα των διασωστών του ΕΚΑΒ, ώστε να ανταποκριθεί στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, ερωτάσθε, κύριε Υφυπουργέ, εάν προτίθεστε να τροποποιήσετε το π.δ.85/2022 και να εντάξετε στους δικαιούχους διορισμού ΔΕ Πληρωμάτων όλους τους αποφοίτους ΣΑΕΚ στη Β' κατηγορία ή σε όποια κατηγορία και, αν ναι, με ποιο ακριβές χρονοδιάγραμμα θα προβείτε σε αυτήν την αποκατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Τσίμαρη.

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Παρασκευή Χαραλαμπίγιαννη.

ΒΙΒΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση γιατί μου δίνετε την ευκαιρία να αναδείξω μια σοβαρότατη δουλειά που κάνει το Υπουργείο Εσωτερικών.

Από το 2001 με το π.δ.50 καθορίστηκαν δεκαέξι κλάδοι για όλο το Δημόσιο. Το 2020 βρεθήκαμε σε μία καταγραφή με πάνω από δύο χιλιάδες εξακόσιους ενενήντα κλάδους και ειδικότητες του Δημοσίου. Αυτό μας έβαλε σε μία διαδικασία καλύτερης συστηματοποίησης ενός θεσμικού πλαισίου, από το οποίο θα απουσίαζε ο κατακερματισμός, οδηγούμενοι τελικά σε ένα καθαρό προσοντολόγιο, -το π.δ.85 που σωστά αναφέρατε- με περίπου σε επτακόσιους σαράντα κλάδους και ειδικότητες. Η εξουσιοδοτική ρύθμιση του π.δ.85, επειδή ο νομοθέτης είχε τη βούληση να μην μένει στατικό αυτό το σχήμα, αλλά να μπορεί να ενσωματώνει τις νέες εξελίξεις, περιλαμβάνει τον νέο εκπαιδευτικό χάρτη της χώρας και άρα να ενσωματώνει και να επικαιροποιεί ετησίως αλλαγές που μπορεί να συμβαίνουν.

Πάμε στο ειδικότερο θέμα της ερώτησής σας, σε ό,τι αφορά τις ειδικότητες ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων ΕΚΑΒ και τα ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων. Θα μου επιτρέψετε να διαβάσω έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών προς το ΑΣΕΠ για να είμαστε ακριβείς: Όπου στα προσόντα κύρια και Α' επικουρικά του κλάδου ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων ειδικότητας ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων ΕΚΑΒ γίνεται μνεία σε δίπλωμα επαγγελματικής κατάρτισης της ειδικότητας Πλήρωμα Ασθενοφόρου - Διασώστης του ΙΕΚ ΕΚΑΒ, αυτή καταλαμβάνει όλα τα διπλώματα επαγγελματικής ειδικότητας εκπαίδευσης και κατάρτισης επιπέδου 5 στην ειδικότητα Διασώστη - Πλήρωμα Ασθενοφόρου, ανεξαρτήτως ΙΕΚ και ΣΑΕΚ δημόσιων και ιδιωτικών φοίτησης των υποψηφίων.

Η λεκτική αναφορά του προσοντολογίου σε ΙΕΚ ΕΚΑΒ και όχι μόνο σε ΙΕΚ οφείλεται στο ότι έτσι αναγράφεται στον οργανισμό του ΕΚΑΒ ένα προεδρικό διάταγμα, το 348/1996, όπως τροποποιήθηκε με μια υπουργική απόφαση το 2002 και ότι κατά τον

χρόνο δημοσίευσης και τροποποίησής του η συγκεκριμένη ειδικότητα επαγγελματικής κατάρτισης παρέχονταν αποκλειστικά από το ΙΕΚ ΕΚΑΒ και όχι από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές δομές μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που ιδρύθηκαν μεταγενέστερα.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι όλοι οι απόφοιτοι των ΙΕΚ, δημοσίων, ιδιωτικών και του ΕΚΑΒ, γίνονται αποδεκτοί σε όλους τους πίνακες, με αποτέλεσμα να τροποποιηθούν τα προσωρινά αποτελέσματα της διαγωνιστικής διαδικασίας του ΑΣΕΠ. Έχουν βγει ήδη τα οριστικά αποτελέσματα πρόσφατα, στις 5 Ιουνίου του 2025, στην ιστοσελίδα της αρχής, όπου κατατάχθηκαν και στον κύριο και στον πρώτο επικουρικό πίνακα και τα ΙΕΚ του ΕΚΑΒ και τα υπόλοιπα ΙΕΚ δημόσια και ιδιωτικά, ακριβώς για να αντιμετωπίσουμε την ολιστική, θα έλεγα, εκπαίδευση αυτών των ανθρώπων, γιατί πολύ σωστά αναφέρετε ότι ο ΕΟΠΠΕΠ μία εξέταση πιστοποίησης έχει για όλα τα ΙΕΚ. Συνεπώς δεν συνέτρεξε καμία ανισότητα και καμία διακριτική μεταχείριση εις βάρος των διπλωματούχων της συγκεκριμένης ειδικότητας από κάθε είδους ΙΕΚ.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κύριε Τσίμαρη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Κυρία Υφυπουργέ, για να καταλάβω, αυτό που μου λέτε είναι ότι απλά υπήρξε μια ερμηνευτική διάταξη που τους τοποθετεί όλους, χωρίς να υπάρχει αλλαγή του προεδρικού διατάγματος; Θα ήθελα να μου το εξηγήσετε αυτό. Άρα μου λέτε ότι από εδώ και πέρα στους πίνακες μπορούν να καταθέσουν χαρτιά και στην κύρια και στα επικουρικά και αυτό θα λυθεί μόνο αν υπάρξει επικαιροποίηση του οργανισμού του ΕΚΑΒ; Το θεωρώ θετική εξέλιξη, γιατί όπως ξέρετε αυτήν τη στιγμή θα παραλάβουμε ασθενοφόρα, τόσο με το Ταμείο Ανάκαμψης, όσο και μέσω ΕΣΠΑ και χρειαζόμαστε πραγματικά να καλύψουμε τις ανάγκες. Έπρεπε να έχει γίνει αυτό. Έχουμε από το 2023 να βρούμε πληρώματα ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ και αναγκαζόμαστε για τα κέντρα υγείας να παίρνουμε κόσμο ο οποίος είναι είτε από τα Σώματα Ασφαλείας, είτε από τους ΟΤΑ, είτε μειωμένων προσόντων γιατί ακριβώς δεν μπορούσαμε να απευθυνθούμε σε όλη αυτή τη μεγάλη δεξαμενή.

Είναι κάτι που έπρεπε να είχε γίνει, καλώς γίνεται και τώρα, και πολύ καλά κάνετε. Θέλω απλά να ρωτήσω γιατί καθυστερήσαμε να το εφαρμόσουμε από τη στιγμή που ήταν κάτι το οποίο το είχαμε διαπιστώσει ήδη με τον ν.4763/2020 που έλεγε ότι είναι όλα...

ΒΙΒΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Μόνο για το επικουρικό προσωπικό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Μόνο για το επικουρικό. Για όλους είναι αυτό; Δηλαδή, θέλω να απαντήσετε εάν θα είναι και για μόνιμο, που είναι το ζητούμενο, και για επικουρικό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Παρακαλώ, κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΙΒΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Να διευκρινίσω όλα αυτά τα ζητήματα που έθεσε ο κύριος Βουλευτής.

Σε ό,τι αφορά αυτό που σας ανέφερα για το προσοντολόγιο, ισχύει και για το τακτικό προσωπικό και για το έκτακτο προσωπικό. Όπως γνωρίζετε, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τα τελευταία πέντε χρόνια ενισχύει σταθερά την υγεία και γι' αυτόν τον λόγο έχουμε και ιδιαίτερη ενίσχυση του ΕΚΑΒ με πληρώματα ασθενοφόρων. Νομίζω ότι η τελευταία προκήρυξη είχε διακόσιες πενήντα θέσεις, αυτή για την οποία αναφέρθηκε.

Να πω, λοιπόν, ότι αυτό το λεκτικό για το ΙΕΚ ΕΚΑΒ είναι μια αντιγραφή, ξαναλέω, του λεκτικού του οργανισμού του ΕΚΑΒ χωρίς να επηρεάζει την πραγματική ουσία, ότι, δηλαδή, όσοι έχουν το δίπλωμα του ΕΟΠΠΕΠ, ανεξαρτήτως από το σε ποιο ΙΕΚ φοίτησαν, είτε είναι ιδιωτικό, είτε είναι του ΕΚΑΒ, είτε είναι δημόσιο, μπορούν να καταλαμβάνουν θέσεις στον κύριο και σε όλους τους υπόλοιπους επικουρικούς πίνακες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΜΑΡΗΣ: Και για μόνιμες θέσεις;

ΒΙΒΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Και για μόνιμες και για έκτακτο προσωπικό.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την επικαιροποίηση του προσοντολογίου, για να είμαστε καθ' όλα εντάξει, επειδή μπορεί να υπάρχει η όποια παρερμηνεία, την οποία ξεκαθαρίσαμε, ξαναλέω, με το έγγραφό μας και αυτό έγινε αποδεκτό από τη μεριά του ΑΣΕΠ και σε συνεργασία -να το πω και αυτό- με την Πανελλήνια Ομοσπονδία των Εργαζομένων του ΕΚΑΒ, οι οποίοι είναι πολύ ευχαριστημένοι με την εξέλιξη, να πω ότι το π.δ.85, όπως σας είπα, επικαιροποιείται ετησίως. Προκειμένου να μην υπάρχουν αυτές οι παρερμηνείες, θα γίνει ακόμη πιο καθαρό στο προεδρικό διάταγμα, γιατί αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη, δεν είναι κάτι διαφορετικό.

Άρα, η αρμόδια Επιτροπή Ζητημάτων Ανθρώπινου Δυναμικού, συμμετέχοντας το Υπουργείο Εσωτερικών, η Προεδρία της Κυβέρνησης και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους θα εισηγηθούν την αλλαγή του προσοντολογίου, προκειμένου να διευκρινιστούν και σε τεχνικό επίπεδο αυτά. Οι διαδικασίες των προκηρύξεων «τρέχουν» με τα αναφερόμενα εδώ, αυτά που σας είπα, δηλαδή. Άρα έχουν ίση μεταχείριση όλοι.

Για το προσοντολόγιο, όπως ξέρετε, εμείς έχουμε κάνει την επεξεργασία, έχει γίνει η εισήγηση της επιτροπής και, επειδή χρίζει και της επεξεργασίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, θεωρώ ότι μέχρι τέλος του χρόνου θα το έχουμε. Σε κάθε περίπτωση, δεν υπάρχει περίπτωση άνισης μεταχείρισης σε ό,τι αφορά τους αποφοίτους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υφυπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

Σε αυτό το σημείο θα διακόψουμε τη συνεδρίαση και θα επανέλθουμε στις 10:00' με την ημερήσια διάταξη της Νομοθετικής Εργασίας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επανερχόμαστε στη διακοπείσα συνεδρίαση.

Θα ήθελα να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν την 1.7.2025 πρόταση νόμου «Εξάλειψη του ρουσφετιού από την Ελληνική Πολιτική και Κοινωνική ζωή - Προσθήκη νέου άρθρου 390Α στον Ποινικό Κώδικα».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Επίσης, οι Υπουργοί Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Τουρισμού, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Επικρατείας, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κατέθεσαν την 1.7.2025 σχέδιο νόμου «Αναμόρφωση του πλαισίου για την επαγγελματική κατάρτιση υπαλλήλων που χειρίζονται δημόσιες συμβάσεις, του πλαισίου για την προετοιμασία και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και την έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, του πλαισίου εθνικών υποδομών ποιότητας και του πλαισίου ιδρύσεων, επέκτασης και εκσυγχρονισμού των μεταποιητικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια Αττικής».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Εισερχόμαστε τώρα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς πα-

ραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της της 27^{ης} Ιουνίου 2025 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών. Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Μαντζε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Ζήτησα τον λόγο επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε, διότι σε αυτήν την Αίθουσα, στη Βουλή, γινόμαστε θεατές για πολλοστή φορά της ίδιας παράστασης και αυτήν τη φορά κυριολεκτικά με τους ίδιους πρωταγωνιστές, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στις 14 Μαΐου, ενάμιση μήνα πριν, σε αυτήν εδώ την Αίθουσα το ίδιο Υπουργείο κατέθεσε στις 23.10' τότε τροπολογία, παραμονή νομοσχεδίου, για τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό. Χθες το βράδυ πάλι παραμονή δικού του νομοσχεδίου -είχαμε βελτίωση μισής ώρας- αυτή η τροπολογία κατατέθηκε 22.25'. Είναι η τροπολογία που αφορά σε ένα άλλο πολύ σοβαρό ζήτημα από μνημών γνωστό, που είναι το ζήτημα που έχει ανακύψει με το π.δ.194/2025 για την οριοθέτηση των οικισμών.

Όπως και τότε, τον Μάιο, έτσι και τώρα το Υπουργείο όχι απλώς νομοθετεί μέσα στη μαύρη νύχτα, αλλά έχει φροντίσει εγκαίρως να διοχετεύσει στα μίντια non paper ενημερωτικό σημείωμα ερωταπαντήσεων για τη νομοθέτησή του αυτή. Δηλαδή δεν ενδιαφέρεται για τη διαβούλευση που γίνεται μέσα στο Κοινοβούλιο. Ενδιαφέρεται όμως να έχει ενημερώσει τις πρωινές εφημερίδες και τα σάιτ αποβραδής για να δημιουργηθεί μια εικόνα στην επικοινωνία.

Αυτό ονομάζεται διαβούλευση; Μια ενημέρωση απλή κατόπιν εορτής ονομάζεται διαβούλευση; Και ποιο είναι το επείγον; Ποιο είναι το επείγον εκτός του να αλλάξει ή τουλάχιστον να προσπαθήσει η Κυβέρνηση να αλλάξει τη δραματική για την ίδια πολιτική και κοινωνική κατάσταση, εξαιτίας των κατακλυσμιαίων συνεπειών του πολυπλόκαμου σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ;

Κύριε Υφυπουργέ, μιλάτε μέσα στο ενημερωτικό που έχετε μοιράσει στα μίντια για μεγάλη πολεοδομική μεταρρύθμιση. Αλήθεια, ποια σπουδαία μεταρρύθμιση στον τόπο μας γίνεται ερήμην του Κοινοβουλίου, ερήμην της αυτοδιοίκησης, ερήμην της επισημοτικής κοινότητας;

Έχετε καταθέσει δικό σας νομοσχέδιο εδώ και τόσες ημέρες. Η Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου συνεδριάζει από τις 26 Ιουνίου, έγινε ακρόαση φορέων και όμως περιμένετε στο παρά πέντε να καταθέσετε την τροπολογία επίτηδες για να μην έχουμε εμείς το δικαίωμα να ακούσουμε την επισημοτική κοινότητα και τους αρμόδιους φορείς. Το κάνετε παραμονή του νομοσχεδίου για πολλοστή φορά. Εμείς πώς θα νομοθετήσουμε σήμερα; Πάλι εν κενώ, κύριε Υφυπουργέ;

Και αλήθεια, επί της ουσίας, θα τοποθετηθούμε φυσικά όλοι οι Βουλευτές μας κατά τη διάρκεια της ημέρας και οι αρμόδιοι τομεάρχες μας, αλλά τον Απρίλιο όταν σας τα λέγαμε δεν υπήρχε πρόβλημα, ήμασταν εμείς το πρόβλημα που δείχναμε το πρόβλημα, εσείς τα είχατε λύσει όλα.

Αλήθεια, αυτήν τη νομοθέτηση το π.δ.194/2025 σας το επέβαλε πράγματι το Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως λέγατε, ή ήταν δική σας πολιτική πρωτοβουλία; Αν όντως σας το είχε επιβάλει το Συμβούλιο της Επικρατείας, τότε τι κάνετε σήμερα με την τροπολογία σας; Νομοθετείτε κατά του Συμβουλίου της Επικρατείας;

Αν είναι όντως δική σας πολιτική πρωτοβουλία, όπως φαίνεται εξ αρχής ότι είναι, γιατί δεν είχατε το θάρρος να αναγνωρίσετε το πρόβλημα εγκαίρως και τώρα τρέχετε να μαζέψετε τα ασυμμάζεστα την παραμονή του νομοσχεδίου, αφήνοντας ένα 93% των οικισμών με το δικαίωμα να επανέλθει το προηγούμενο κα-

θεστώσ και ένα 7% των οικισμών να είναι ακόμα με τις ρυθμίσεις του διατάγματος; Γενικώς έχετε ιδέα τι κάνετε ή κάνετε πειράματα στις πλάτες των πολιτών και των ιδιοκτησιών τους;

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με μια αναγκαία αναφορά στο Προεδρικό και προσωπικά στον Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Κακλαμάνη.

Ως πότε θα λειτουργούμε ως σφραγίδα επικύρωσης των σχεδίων νόμου και των βραδινών τροπολογιών της Κυβέρνησης; Ως πότε θα κάνει πλάτες η Βουλή στις αντιθεσμικές, αντικοινοβουλευτικές πρωτοβουλίες της Νέας Δημοκρατίας;

Σχεδόν τέσσερις στις δέκα ρυθμίσεις στην τρέχουσα κοινοβουλευτική περίοδο έχουν περάσει χωρίς οποιαδήποτε διαβούλευση, είτε τη δημόσια διαβούλευση είτε την ακρόαση φορέων.

Απαιτούμε πλέον προσωπικά για πολλοστή φορά από τον Πρόεδρο της Βουλής να αναλάβει προσωπικά την ευθύνη ναβάλει τέλος σε αυτήν τη στρεβλή αντιδημοκρατική πρακτική της Κυβέρνησης. Εκτίθεται θεσμικά προς το Σώμα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μάντζο.

Παρακαλώ, κύριε Μηταράκη.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Είναι προφανές ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κρίνει εξ ιδίων τα αλλότρια. Μίλησε για επικοινωνιακό τέχνασμα, ενώ η παρέμβασή του όταν μόνο αυτό, δεν ήταν επί διαδικασίας. Ήταν ένα επικοινωνιακό τέχνασμα επί της ουσίας μιας τροπολογίας που έρχεται σήμερα στην Ολομέλεια.

Και ρωτώ το εξής. Η τροπολογία είναι εμπρόθεσμη; Είναι εμπρόθεσμη. Έχει κατατεθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής; Έχει κατατεθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής.

Αυτό που εξέπληξε περισσότερο, βέβαια, στην παρέμβαση του αγαπητού συναδέλφου είναι που διερωτήθηκε πού είναι το επείγον, για ένα θέμα το οποίο έχει απασχολήσει την ελληνική κοινωνία εδώ και αρκετό καιρό, έχει δημιουργήσει πράγματι ένα ζήτημα στην έκδοση νέων οικοδομικών αδειών σε οικισμούς με κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους. Υπάρχει μια απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία προφανώς είναι καθ' όλα σεβαστή. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προχώρησε σε προεδρικό διάταγμα για να καθορίσει το πλαίσιο κανόνων για τον επανακαθορισμό των οικισμών, βάσει της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας και έρχεται με μια καθαρή νομοθετική λύση να διευκρινίσει ζητήματα, τα οποία θα επιτρέψουν στην ελληνική επαρχία, στην ύπαιθρο, στους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι έχουν περιουσία στα χωριά, να μπορούν με ασφάλεια δικαίου να την αξιοποιήσουν.

Αν με την τροπολογία που κατατέθηκε, συμφωνείτε ή διαφωνείτε πολιτικά, είναι ένα θέμα που φαντάζομαι ο εισηγητής σας και οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που θα εγγραφούν για να πάρουν τον λόγο, θα αναλύσουν. Όμως, επί της αρχής είναι μια τροπολογία που πράγματι λύνει ένα πολύ σημαντικό ζήτημα. Έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα, βάσει του Κανονισμού, και κατά συνέπεια η παρέμβασή σας νομίζω είχε μόνο επικοινωνιακό στόχο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Μηταράκη.

Τον λόγο έχει ο κ. Θεοφάνης Παπάς από τη Νέα Δημοκρατία. Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής. Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο

ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ) ΠΑΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, ολοκληρώνουμε σήμερα στην Ολομέλεια τη συζήτηση ενός σχεδίου νόμου που αποτελεί σημαντικό ορόσημο για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας μας στη νέα εποχή, ενός νομοσχεδίου που ανοίγει για πρώτη φορά στην Ελλάδα δυο νέες στρατηγικές αγορές, την αγορά του βιομεθανίου και του ανανεώσιμου υδρογόνου.

Πρόκειται για μια νομοθετική πρωτοβουλία που εντάσσεται στον ευρύτερο εθνικό σχεδιασμό της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη για την ενεργειακή αυτονομία, την ασφάλεια εφοδιασμού και την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ ταυτόχρονα εκπληρώνει τις δεσμεύσεις της Ελλάδας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Πιο συγκεκριμένα, το νομοσχέδιο επιδιώκει να θεμελιώσει ένα νέο θεσμικό και επενδυτικό πλαίσιο, το οποίο εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πράσινης συμφωνίας και στους στόχους του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα, για σταδιακή απανθρακοποίηση, ενεργειακή αυτάρκεια και προώθηση της κυκλικής οικονομίας στη χώρα μας. Οι διατάξεις του αφορούν άμεσα ή έμμεσα την αγροτική παραγωγή, την περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση, τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων και τις ενεργειακές κοινότητες, τους επενδυτές στον τομέα των ΑΠΕ και των ανανεώσιμων καυσίμων.

Το βιομεθάνιο αποτελεί ανανεώσιμο καύσιμο, συμβατό με τα υφιστάμενα δίκτυα φυσικού αερίου και κατάλληλο για θερμική ηλεκτρική και κινητήρια χρήση. Παράγεται από την αναερόβια χώνευση οργανικών αποβλήτων, όπως γεωργικά υπολείμματα, ζωικά απόβλητα ή αστικά λύματα και ως καθαρή εναλλακτική του φυσικού αερίου μπορεί να ενσωματωθεί στις υπάρχουσες ενεργειακές υποδομές, χωρίς ανάγκη μεγάλων επενδύσεων. Προσφέρει όχι μόνο ενεργειακή αυτάρκεια, αλλά και αναπτυξιακή ώθηση σε αγροτικές περιοχές, ενισχύοντας τον πρωτογενή τομέα και τη βιώσιμη καινοτομία και οικονομία στην ελληνική ύπαιθρο.

Η ενεργειακή αξιοποίηση οργανικών φυτικών ή ζωικών υπολειμμάτων που προκύπτουν από τις γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες, δημιουργούν προστιθέμενη αξία στην εκάστοτε τοπική αγροτική παραγωγή και οικονομία. Μειώνονται τα κόστη διαχείρισης αποβλήτων και αυξάνονται τα έσοδα των παραγωγών.

Πιο συγκεκριμένα, ενθαρρύνεται η κυκλική οικονομία, περιορίζεται το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, μέσω της μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ενισχύεται η αγροτική ανάπτυξη, δημιουργείται επιπλέον εισόδημα για αγρότες, ομάδες παραγωγών και συνεταιρισμούς. Προωθείται η περιφερειακή ανάπτυξη μέσω αποκεντρωμένων ενεργειακών μονάδων, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας σε περιοχές της υπαίθρου. Διατηρείται το οικονομικό όφελος εντός των τοπικών κοινωνιών.

Ειδικότερα, μέσα στο νομοσχέδιο καθορίζονται οι τεχνικές και περιβαλλοντικές προδιαγραφές για την παραγωγή βιομεθανίου. Ρυθμίζονται οι φάσεις αδειοδότησης των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου, καθώς και της έγχυσής του στο εθνικό σύστημα φυσικού αερίου ή σε δίκτυα διανομής φυσικού αερίου.

Προσδιορίζονται με σαφήνεια οι αρμοδιότητες των δημοσίων φορέων και αρχών που εμπλέκονται στην αδειοδότηση και την εποπτεία των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου, ενώ παράλληλα εισάγεται καθεστώς επενδυτικής και λειτουργικής στήριξης των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου και παρέχονται κίνητρα για την τεχνολογική και ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου σε μονάδες βιομεθανίου. Το ανανεώσιμο υδρογόνο από την άλλη πλευρά αποτελεί το καύσιμο του μέλλοντος για τη σταδιακή απανθρακοποίηση της παραγωγής.

Η Ελλάδα διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις, γεωγραφικές, ηλιακές, αιολικές για να πρωταγωνιστήσει στο νέο αυτό τομέα. Το υδρογόνο αποτελεί έναν από τους πιο υποσχόμενους πυλώνες της ενεργειακής μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Έρχεται να υποστηρίξει κρίσιμους τομείς, όπως οι μεταφορές, η βαριά ενεργοβόρα βιομηχανία και η ενεργειακή αποθήκευση, συμβάλλοντας στην αξιοποίηση της πλεονάζουσας ενέργειας από ΑΠΕ και στην τεχνολογική πρωτοπορία της χώρας μας.

Ειδικότερα, μέσω του προς ψήφιση σχεδίου νόμου, ρυθμίζεται το καθεστώς αδειοδότησης των μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση αφορά τη χορήγηση βεβαίωσης παραγωγού υδρογόνου και η δεύτερη φάση αφορά τη χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Δημιουργείται ηλεκτρονικό μητρώο παραγωγών υδρογόνου με σαφή καθορισμό δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Ορίζονται δύο έτη ως συνολική διάρκεια των διαδικασιών χορήγησης αδειών και εγκρίσεων, καθώς και χορήγησης όρων σύνδεσης. Προσδιορίζονται με σαφήνεια οι αρμοδιότητες των δημόσιων φορέων και αρχών που εμπλέκονται στην αδειοδότηση της ρύθμισης και την εποπτεία της σχετικής αγοράς. Καθορίζονται τα τεχνικά κριτήρια πα-

ραγωγής πράσινου υδρογόνου με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ορίζονται κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται από δίκτυο ως πλήρως ανανεώσιμης από τον παραγωγό υδρογόνου. Θεσπίζονται ειδικά κίνητρα στήριξης των μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και ενισχύεται η διασύνδεση με ευρωπαϊκά δίκτυα και διασυνοριακά ενεργειακά έργα ανανεώσιμων πηγών.

Το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου καταλήγει με το κανονιστικό πλαίσιο για τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου, τα οποία αφορούν δίκτυα μεταφοράς ή διανομής εντός μιας γεωγραφικά περιορισμένης βιομηχανικής ή εμπορικής περιοχής, με στόχο την προσέλκυση επενδύσεων και κριτήρια το δημόσιο συμφέρον, την περιβαλλοντική προστασία και την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού.

Ρυθμίζεται η διαδικασία χορήγησης άδειας με σαφή διαχωρισμό μεταξύ ιδιοκτησίας και διαχείρισης, όπως προβλέπεται και στα άλλα δίκτυα ενέργειας, ενώ προβλέπεται η διενέργεια διαγωνισμού, όταν υπάρχουν περισσότερες αιτήσεις για την ίδια περιοχή ή η αναγκαιότητα συνδέεται με δημόσιο συμφέρον.

Επίσης, το προς ψήφιση σχέδιο νόμου περιλαμβάνει σημαντικές διατάξεις για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας με ρεαλιστικές πρόνοιες που διασφαλίζουν την ευελιξία, την ταχύτητα και τη χρηματοδότηση κρίσιμων έργων ύδρευσης, σε περιοχές που απειλούνται από την κλιματική κρίση, καθώς και επιμέρους ρυθμίσεις που αφορούν το εθνικό δίκτυο μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας, τις επιτροπές εξέτασης αντιρρήσεων δασικών χαρτών, τα συμβούλια ιδιοκτησίας δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, το προσωπικό για αποκατάσταση ζημιών από πυρκαγιές του 2023, την αναγκαία παράταση λειτουργίας των συμβουλίων αρχιτεκτονικής πολεοδομικών θεμάτων και αμφισβητήσεων, καθώς και παρατάσεις πολεοδομικών προθεσμιών, τα δημοτικά σχέδια μείωσης εκπομπών, τη διευκόλυνση εγκατάστασης σταθμών ΑΠΕ και συστημάτων αποθήκευσης σε κτίρια ή συγκροτήματα κατοικιών, τα αντικίνητρα για λήβητες ορυκτών καυσίμων, την επικαιροποίηση του προγράμματος «Απόλλων» που αφορά εύαλτα νοικοκυριά, ΟΤΑ, ΔΕΥΑ και ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ, με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού τους κόστους και άλλες εξουσιοδοτικές διατάξεις για την ενέργεια.

Τέλος, στο σημείο αυτό, θα ήθελα να αναφερθώ στην πολύ σημαντική τροπολογία που κατατέθηκε. Η νέα νομοθετική ρύθμιση για τη δόμηση σε οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων, αποτελεί μια πολύ θετική εξέλιξη για την ελληνική περιφέρεια. Διασφαλίζει ότι περισσότεροι από εννιά στους δέκα μικρής κλίμακας οικισμοί θα διατηρήσουν τα υφιστάμενα όρια δόμησης, προστατεύοντας την περιουσία των κατοίκων και ενισχύοντας τη δυνατότητά τους να χτίσουν και να αναπτυχθούν χωρίς εμπόδια λόγω διοικητικών ακυρώσεων.

Παράλληλα, εισάγει ειδικές ζώνες ανάπτυξης οικισμού για κοινότητες έως επτακοσίων κατοίκων και περιοχές ελέγχου χρήσεων για κοινότητες με μεγαλύτερο πληθυσμό από επτακόσιους έως δύο χιλιάδες κατοίκους, εξασφαλίζοντας ευνοϊκότερο πολεοδομικό πλαίσιο και θεσμική ασφάλεια. Έτσι, δεν προστατεύεται μόνο η ιδιοκτησία, αλλά ενισχύεται και η δημογραφική προοπτική της περιφέρειας, δημιουργώντας ένα οργανωμένο και βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης για τα χωριά μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απόψε καλούμαστε να ψηφίσουμε ένα σχέδιο νόμου, το οποίο δεν αποτελεί απλώς μια τεχνική εναρμόνιση σε ενωσιακές επιταγές. Πρόκειται για το θεμέλιο πάνω στο οποίο χτίζουμε το μέλλον της ελληνικής ενέργειας, ένα μέλλον πιο καθαρό, πιο αποκεντρωμένο, πιο ασφαλές. Είναι καθήκον μας να στηρίξουμε όλη αυτήν τη νομοθετική πρωτοβουλία, ώστε να δώσουμε στην Ελλάδα τη δυνατότητα να διεκδικήσει με αξιώσεις τη στρατηγική της θέση στο χάρτη των χωρών που ηγούνται την ενεργειακή μετάβαση και την πράσινη οικονομία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παπά.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής από το ΠΑΣΟΚ, ο κ. Φραγκίσκος Παρασύρης.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρότι έρχομαι κάθε φορά σε πολύ δύσκολη θέση να σας ζητάω ανοχή στον χρόνο, αλλά λόγω του ότι έχουμε τις βραδινές τροπολογίες, κάθε φορά πρέπει να αλλάζουμε και την τοποθέτησή μας.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Άφησε πέντε λεπτά χρόνο ο κ. Παπάς.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Θα μπορούσα να δα-
νειστώ τον χρόνο του κ. Παπά.

Καλούμαστε να συζητήσουμε ένα νομοσχέδιο που αφορά στο σχεδιασμό της ενεργειακής πολιτικής για το μέλλον της χώρας, μια πολιτική που όπως έχουμε επανειλημμένα αναφέρει, επηρεάζει τον τρόπο διαβίωσης και παραγωγής σε χρόνο ενεστώτα, αλλά προφανώς και το μέλλον για τις επόμενες γενιές. Βρισκόμαστε εν μέσω μιας κλιμακούμενης κρίσης -τη διαβλέπουμε όλοι- στην ενέργεια και οι μόνοι που δεν μιλάτε με όρους επείγοντος, είστε εσείς στην Κυβέρνηση.

Θα κλείσω την ομιλία μου με αυτά που αφορούν συνολικά την ενεργειακή πολιτική και θα σπεύσω κατευθείαν να σχολιάσω την τροπολογία γύρω από το π.δ.194/2025, την αναστάτωση, κύριε Μηταράκη, που έχει επιφέρει, σε αντίθεση με όσα γράφονται μέσα στην αιτιολογική έκθεση, ότι επέφερε ασφάλεια δικαίου. Το ακριβώς αντίθετο, επέφερε μια τρομερή αναστάτωση και μετέτρεψε τα οικόπεδα σε χωράφια.

Θα πω ότι ήμουν ο πρώτος Βουλευτής 21-3-2025 πριν την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που είχα κάνει ερώτηση τότε προς το Υπουργείο και δεν απαντήθηκε. Και θα σχολιάσω και εγώ αυτό που είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος σχετικά με την ορθή νομοθέτηση. Δυστυχώς, είναι μια συνήθεια του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος, που μάλλον άφησε ο προηγούμενος Υπουργός, να έρχονται οι βραδινές τροπολογίες σε τόσο μειζονος σημασίας ζητήματα.

Εμείς σας λέμε εξαρχής -σας το είπα και στην επιτροπή- ότι θα μπορούσαμε να έχουμε συμβάλει σε αυτήν τη διαδικασία με τις απόψεις μας. Νομίζω ότι και οι επιστημονικοί φορείς και συνολικά οι φορείς, θα μπορούσαν να έχουν συμβάλει, από τη στιγμή που δείχνετε ότι υπάρχει μια πρόθεση αλλαγής και δεν ήταν καθόλου ανάγκη να παίζουμε αυτόν τον κοινοβουλευτικό κλεφτοπόλεμο. Δεν ωφελεί κανέναν! Δεν ωφελεί ούτε εσάς, ούτε εμάς, ούτε την Αίθουσα, ούτε προφανώς την κοινωνία και όσους πρέπει να αφορά αυτή η ρύθμιση, η οποία σε απάντηση ερώτησής μου αφορά σε δύο εκατομμύρια εκατόν πενήντα χιλιάδες ιδιοκτήτες και σε τρία εκατομμύρια εξακόσιες χιλιάδες εμπράγματα δικαιώματα. Νομίζω ότι σε αυτήν τη βάση θα έπρεπε να μπαίνει το πόσο λύνει η σημερινή τροπολογία τα ζητήματα και όχι στο ποσοστό των οικισμών.

Δεν κατανοούμε γιατί τίθεται το όριο των επτακοσίων κατοίκων, με ποια αξιολόγηση έχει γίνει αυτό, με ποια μελέτη μπαίνει αυτό το όριο. Υπάρχει κάποια μελέτη ή είναι στο πλαίσιο ενός «μπακαλίστικου» παζαριού που έχει γίνει με το Συμβούλιο της Επικρατείας; Δεν αιτιολογείται επαρκώς.

Για παράδειγμα, γιατί αυτό το επτακόσιο να μην είναι χίλια, γιατί να μην είναι και χίλια πεντακόσια; Οι δημογραφικοί λόγοι, τους οποίους επικαλείστε, προφανώς δεν αφορούν μόνο τους οικισμούς κάτω από επτακόσιους κατοίκους, αφορούν και τη χώρα και τους οικισμούς από επτακόσιους έως δύο χιλιάδες κατοίκους. Συνεπώς, χρειάζεται μια πολύ πιο στέρεη αιτιολόγηση και δικαιολόγηση για να μπορέσουμε κι εμείς να σας απαντήσουμε επαρκώς.

Το δεύτερο ζήτημα είναι ότι προκύπτουν σοβαρά θέματα, κυρίως με οικισμούς -και αυτό θέλω να το προσέξετε- περιμετρικά των πόλεων, των αστικών κέντρων, οι οποίοι επιδεικνύουν ένα δυναμισμό. Θα σας πω για παράδειγμα, ότι γύρω από το Ηράκλειο υπάρχουν πενήντα τρεις οικισμοί, σαράντα καλύπτονται με το όριο των επτακοσίων κατοίκων. Όμως, οι δεκατρείς που επιδεικνύουν τη μεγαλύτερη δυναμική, είναι αυτοί που μένουν εκτός των ευνοϊκών ρυθμίσεων που έχει η διάταξη.

Ένα τρίτο ζήτημα αφορά στους οικισμούς. Όπως καταλαβαίνετε, το όριο αρτιότητας κάτω των επτακοσίων κατοίκων στους μικρούς οικισμούς θα πρέπει να πέσει από τα πεντακόσια μέτρα

παρακάτω, τουλάχιστον στα διακόσια. Το ίδιο πρέπει να γίνει - αν επιμείνετε σε αυτήν την τοποθέτηση- και στους οικισμούς άνω των επτακοσίων. Το όριο δηλαδή, της επιφάνειας που απαιτείται, θα πρέπει να είναι σημαντικά χαμηλότερο, διότι αυτά τα οικοπέδα είναι πολύ μικρότερα.

Αυτά προς το παρόν. Οι Βουλευτές μας θα τοποθετηθούν επί αυτού και μέχρι το απόγευμα και το κλείσιμο της συζήτησης, θα έχουμε ολοκληρώσει την θέση μας γύρω από το προεδρικό διάταγμα, αλλά η άποψή μας πολιτικά, είναι ότι κανονικά αυτή η ρύθμιση, θα πρέπει να αποσυρθεί και να έρθει με όρους πραγματικής διαβούλευσης, έτσι ώστε να καταλήξουμε -από τη στιγμή που δείχνετε ότι κατανοείτε το ζήτημα- και να μπορούμε να συζητήσουμε επαρκώς, εξαντλητικά, έτσι ώστε να λύσουμε πραγματικά το συγκεκριμένο θέμα.

Μπαίνω στο νομοσχέδιο. Το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρεί να ρυθμίσει δύο ανερχόμενους τομείς στον ενεργειακό χάρτη της χώρας, την παραγωγή βιομεθανίου και την ανάπτυξη οργανωμένης αγοράς υδρογόνου. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο των δεσμεύσεων της χώρας για την ενέργεια και το κλίμα, ενώ επιμέρους ρυθμίσεις σχετίζονται με την απορρόφηση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Ειδικότερα το Α' Μέρος επικεντρώνεται στο βιομεθάνιο που μπορεί να εγχέεται στα υφιστάμενα δίκτυα φυσικού αερίου, μια τεχνολογία που εντάσσεται στην κυκλική οικονομία μέσω της αξιοποίησης ενεργειακών αποβλήτων και υπολειμμάτων.

Σε επιμέρους άρθρα καλύπτεται όλος ο κύκλος από την αδειοδότηση, η οποία περνάει από τέσσερα στάδια μέχρι τη στήριξη των παραγωγών και τις επιλέξιμες πρώτες ύλες.

Το Β' Μέρος εισάγει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο για την αγορά υδρογόνου με στόχο τη δημιουργία βιώσιμης εγχώριας αγοράς και τη στήριξη της ενεργειακής μετάβασης. Το νέο πλαίσιο ευθυγραμμίζεται με τις προβλέψεις της οδηγίας 17/881/2024 για την εσωτερική αγορά ανανεώσιμων και χαμηλού άνθρακα αερίων.

Ειδική αναφορά υπάρχει στα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου, τα οποία θα αναπτύσσονται μέσω διαγωνιστικών διαδικασιών, με υποχρέωση αδειοδότησης και τήρησης ειδικού κώδικα διαχείρισης.

Όπως γίνεται κατανοητό -σας το είπαμε και στις επιτροπές- είναι ένα νομοθέτημα με διαδικαστικό χαρακτήρα, όπως αποτυπώνεται σε όλη του την ανάπτυξη, το οποίο εισάγει πλήθος ρυθμίσεων, με έναν τρόπο επιγραφικό και διαβάζεται σαν οδηγός διαδικασιών. Θα περιμέναμε επομένως, μιας και αφορά δύο νέα καύσιμα στον ενεργειακό μας μείγμα, τα οποία θα παίξουν ρόλο στο μέλλον, να υπάρχει και μεγαλύτερη φαντασία και έμπνευση για την εφαρμογή τους.

Υπάρχουν διάφορα προβληματικά πεδία, τα οποία θέλουμε να αναδείξουμε και τα οποία θεωρούμε ότι δυσκολεύουν στην πραγματικότητα την εφαρμογή ενός πραγματικά ευνοϊκού πλαισίου για την παραγωγή και διανομή βιομεθανίου και υδρογόνου.

Κατ' αρχάς μια κριτική για το ίδιο το ΕΣΕΚ, σε σχέση με το βιοαέριο: Η εμπλοκή του βιοαερίου και της βιομάζας στο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής μετά το 2025, κάνει ένα face out, γίνεται συνεχώς φθίνουσα μέχρι το 2040 μέχρι τελικού μηδενισμού του, τίθεται δηλαδή σε φάση εξόδου η ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο. Είναι απορίας άξιο πώς γίνεται σε συστήματα όπως στην Κρήτη, στην Πελοπόννησο και στα νησιά που είναι δύσκολη η διαχείριση των οργανικών αποβλήτων. Θεωρούμε αδιέξοδη τη μεταφορά μόνο σε μονάδες βιομεθανίου, που απαιτούν την ύπαρξη δικτύων αερίου. Είναι εξαιρετικά ασύμφορο στις περιοχές που σας ανέφερα.

Συνεπώς, δεν υπάρχει μέλλον για αυτές τις μονάδες. Θεωρούμε ότι ο συνδυασμός αυτός πρέπει να αναθεωρηθεί.

Επίσης, η εφαρμογή δύο νέων σύνθετων πλαισίων για βιομεθάνιο και υδρογόνο απαιτεί σημαντική ενίσχυση της διοίκησης του Υπουργείου, της ΠΑΑΕΥ, των αποκεντρωμένων διοικήσεων για την ταχεία και ορθή διεκπεραίωση των αδειοδοτήσεων και την αποτελεσματική εποπτεία.

Θα περιμέναμε προβλέψεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας των φορέων αυτών με προσωπικό ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν, διότι όλα αυτά συναρτώνται με την έναρξη

διαδικασίας παράβασης στις 18-06-2025 στην Ελλάδα και τη Φινλανδία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπου η χώρα μας κατηγορείται από την Κομισιόν ότι δεν έχει μεταφέρει σωστά και εγκαίρως την οδηγία 2413 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που αφορά σε σαφείς προθεσμίες αδειοδότησης μέχρι δύο χρόνια μάξιμουμ και μειωμένη γραφειοκρατία για τα έργα ΑΠΕ.

Διατυπώνουμε επίσης τον προβληματισμό μας σχετικά με την πληθώρα των εξουσιοδοτικών διατάξεων που παραπέμπουν για τον καθορισμό κρίσιμων λεπτομερειών, πέντε υπουργικές αποφάσεις, τρεις αποφάσεις της ΠΑΑΕΥ, μία υπουργική απόφαση, όλο το νομοσχέδιο και πάρα πολλές διατάξεις είναι δυνητικές. Παντού υπερίππεται και αιωρείται ένα δύναται μετά από υπουργική απόφαση. Αυτό δημιουργεί αβεβαιότητα στους επενδυτές, μειώνει την κοινοβουλευτική εποπτεία και υπάρχει εύλογη υποψία ότι μπορεί να ευνοήσει τελικά μόνο κάποιους μεγάλους παίκτες το συγκεκριμένο υπό διαμόρφωση θεσμικό πλαίσιο.

Θα περιμέναμε επίσης μια ειδική πρόβλεψη για μεγαλύτερη εμπλοκή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών εταίρων, όπως οι ενεργειακές κοινότητες, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, οι συνεταιρισμοί επιχειρήσεων σε ΒΙΠΕ κ.λπ., με ένα ειδικό καθεστώς προτεραιοποίησης, ώστε να συμμετέχουν στον σχεδιασμό αυτό πιο ενεργά ειδικά για το βιοαέριο και το βιομεθάνιο.

Κρίσιμη επίσης είναι και η διάταξη του άρθρου 9 για το κόστος κατασκευής αγωγού σύνδεσης με το δίκτυο μέχρι τα πέντε χιλιόμετρα. Θα πρέπει να επιβαρύνεται ο διαχειριστής του συστήματος, όπως γίνεται σε πάρα πολλές χώρες της Ευρώπης και όχι να επιμερίζεται το κόστος με τον παραγωγό. Και αυτή η λεπτομέρεια είναι σημαντική, διότι η δαπάνη αυτή για τους παραγωγούς μπορεί να αποβεί απογοητευτική για επενδύσεις και είναι σε αντίθεση με τις προβλέψεις του ΕΣΕΚ που κάνει λόγο για οικονομικά βιώσιμους όρους και απουσία αδικαιολόγητων επιβαρύνσεων στην ανάπτυξη του βιομεθανίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπαίνω τώρα στην ανάλυση της τροπολογίας που σας καταθέσαμε, διότι υπάρχει ένα επειγόν ζηήτημα.

Πριν από λίγες μέρες, στις 10-6-2025, δημοσιεύτηκαν τα αποτελέσματα της ΕΛΣΤΑΤ για τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Ο ηλεκτρισμός παρουσιάζει αύξηση 18% για τον μήνα Μάιο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι. Δεν φτάνει αυτό, η ΔΕΗ ανακοινώνει μέσα από ένα κυβερνητικό σιωπητήριο, ότι μειώνει το μηνιαίο όριο κλιμακίου κατανάλωσης στα πράσινα τιμολόγια από τις 500 κιλοβατώρες στις 200 κιλοβατώρες και μια τυπική τετραμελής οικογένεια έχει μέση μηνιαία κατανάλωση τουλάχιστον 450 κιλοβατώραν, πράγμα το οποίο πρακτικά σημαίνει ότι από τον Αύγουστο θα πληρώνουμε επιπλέον 20% ακριβότερα το ρεύμα.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον η χώρα μας κάνει περικοπές, δηλαδή πετάει πράσινη ενέργεια από το παράθυρο, με κόστος για τους καταναλωτές, επειδή η Κυβέρνηση έχει καθυστερήσει τακτικά την αποθήκευση και η χρονιά θα καταλήξει με 0 κιλοβάτ σε αποθήκευση, διακινδυνεύοντας με τον τρόπο αυτό τη βιωσιμότητα των μικρών έργων ΑΠΕ στη χώρα.

Υπάρχει, λοιπόν, διαπιστωμένη εδώ και καιρό, μία πλήρης αποτυχία της ενεργειακής πολιτικής της χώρας, η οποία κρέμεται σε μία κλωστή και απολύτως έτσι μπορεί μόνο να περιγραφεί.

Ο δρόμος για την πράσινη μετάβαση δοκιμάζεται και αποδοκιμάζεται υπό το βάρος των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της εφαρμοζόμενης στρατηγικής σας. Ισχυρίζεστε, ψευδώς, ότι η μέση τιμή των 239,9 ευρώ ανά μεγαβατώρα που πληρώνει ένα ελληνικό νοικοκυριό για την ηλεκτρική ενέργεια, είναι κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βρίσκεται στα 244,5 ευρώ ανά μεγαβατώρα. Όμως, σε όρους αγοραστικής δύναμης τα ελληνικά νοικοκυριά πληρώνουν περισσότερο από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 288 pps ανά μεγαβατώρα και 261 αντίστοιχα στην Ευρώπη pps ανά μεγαβατώρα. Και ξεχνάει η Κυβέρνηση ότι η Ελλάδα έχει βγει από μια δεκαετή οικονομική κρίση, όπου το κατά κεφαλήν ΑΕΠ μειώθηκε κατά 25%.

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ μεταξύ του δεύτερου εξαμήνου του

2019 και του δεύτερου εξαμήνου του 2024, η αύξηση του ανταγωνιστικού σκέλους του τιμολογίου ρεύματος για το μέσο νοικοκυριό στην Ελλάδα είναι στο 62%. Από το 2019 μέχρι το 2024 έχουμε αύξηση στο κόστος ηλεκτρισμού κατά 62%.

Τι πετύχατε με την καταστροφική επιλογή των χρωματιστών τιμολογίων; Να οδηγήσετε τους καταναλωτές σε ένα κυμαινόμενο τιμολόγιο, στο οποίο μετέπεσαν αυτοδίκαια -αν δεν επέλεγαν διαφορετικά- συνδεδεόντάς το άμεσα με τις τιμές της χονδρεμπορικής αγοράς ρεύματος. Οι καταναλωτές με τον τρόπο αυτό βρέθηκαν εντελώς απροστάτευτοι στις διακυμάνσεις της χονδρεμπορικής τιμής.

Το ΠΑΣΟΚ από την πρώτη στιγμή σπηλίτευσε το μέτρο και αντιτάχθηκε στην κυβερνητική επιλογή. Η αρχική μας θέση επιβεβαιώθηκε και η Κυβέρνηση αναγκάστηκε εντός του 2024 δύο φορές να λάβει πρόσκαιρα ανακουφιστικά μέτρα μέσω επιδοτήσεων στους καταναλωτές που είχαν επιλέξει κυμαινόμενα τιμολόγια. Με την κατάθεση της συγκεκριμένης τροπολογίας αναδεικνύεται η ανάγκη άμεσων διορθωτικών κινήσεων του μοντέλου των χρωματιστών τιμολογίων, καθώς και της άμεσης ενσωμάτωσης της οδηγίας 1711/2024, την οποία είχατε υποχρέωση μέχρι τις 17 Ιανουαρίου να εντάξετε στο εσωτερικό δίκαιο.

Έφτασε η στιγμή να υπάρξει συστηματική και σχεδιασμένη λύση για την ταχεία μεταφορά της μεγάλης πλειονότητας των οικιακών καταναλωτών από τα πράσινα κυμαινόμενα σε σταθερά τιμολόγια διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους. Ώθηση για τη μετάβαση από τα πράσινα κυμαινόμενα σε σταθερά θα μπορούσε να παρασχεθεί με τη θέσπιση σαφών οικονομικών κινήτρων προς τους καταναλωτές που θα εφαρμοστούν για περιορισμένη διάρκεια μέχρι ενός εξαμήνου.

Το κόστος για το Δημόσιο από αυτήν τη διαδικασία δεν πρόκειται να υπερβεί το κόστος των επιδοτήσεων που δόθηκαν και που εξακολουθούν να δίνονται από το καλοκαίρι του 2024 και οι οποίες είναι πιθανόν να ξαναδοθούν αυτό το καλοκαίρι. Η κινητροδότηση με αυτήν τη μορφή και η μαζική αλλαγή εκατομμυρίων πελατών από τα πράσινα στα σταθερά τιμολόγια, είναι βέβαιο ότι θα εντείνει τον ήδη αυξανόμενο ανταγωνισμό των προμηθευτών στο πεδίο των σταθερών τιμολογίων με πιθανή παροχή από μέρους τους επιπλέον κινήτρων για την προσέλκυση πελατών ή και ακόμα με χαμηλότερες τιμές σταθερών τιμολογίων.

Η εκτίμησή μας -και κλείνω- είναι ότι από αυτό και μόνο το μέτρο μπορεί να καταφέρουμε μια μείωση 15% με 20% στο ενεργειακό κόστος των τελικών καταναλωτών, αλλά συνολικά η συζήτηση για την ενέργεια, επειδή έρχεται με όρους κατεπείγοντος, γιατί είναι μία συζήτηση η οποία ταλαιπωρεί τα ελληνικά νοικοκυριά και επιχειρήσεις, πρέπει κάποια στιγμή να γίνει με όρους σοβαρότητας με τον δέοντα χρόνο, έτσι ώστε να λάβει την απαραίτητη ορατότητα που πρέπει μέσα σε αυτήν την Αίθουσα. Είναι μείζον, είναι επείγον πρόβλημα για όλα τα νοικοκυριά και όλες τις επιχειρήσεις και εδώ θα είμαστε να ανοίξουμε τα ζητήματα για την ενέργεια από το κόστος ηλεκτρισμού, την ενεργειακή ασφάλεια, μέχρι και τις αλλαγές που χρειάζονται στο Target Model και του χρηματιστηρίου ενέργειας.

Το ΠΑΣΟΚ υπενθυμίζω ότι έχει μιλήσει για όλα αυτά πάρα πολύ νωρίς, με μόνο γνώμονα τα οφέλη των πολλών.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παρασύρη.

Παρακαλώ να κλείσει το ηλεκτρονικό σύστημα εγγραφής.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής από τον ΣΥΡΙΖΑ, κ. Μιλτιάδης Ζαμπάρας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής ένα σχέδιο νόμου το οποίο προσπαθεί να βάλει μπροστά και να λειτουργήσει δύο τεχνολογίες σημαντικές και σε σχέση με την πράσινη μετάβαση, αυτήν του βιομεθανίου και του υδρογόνου, αλλά και σε σχέση με το αντιστάθμισμα που θα πρέπει να υπάρχει απέναντι στην κλιματική κρίση.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, να κάνω μια μικρή, ελάχιστη θα

έλεγα, αλλά απαραίτητη αναφορά στο μεγάλο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Νομίζω ότι είναι αδιανόητο σήμερα να μη μιλάμε σε κάθε ευκαιρία για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Είναι αδιανόητο να σιωπούμε μπροστά σε μία τόσο μεγάλη θεσμική και ηθική κατάρρευση, τόσο μεγάλη θεσμική εκτροπή και ηθική κατάρρευση από την πλευρά της Κυβέρνησης. Οι αποκαλύψεις των συνομιλιών που δημοσιοποιήθηκαν δεν αφήνουν κανένα περιθώριο αμφιβολίας. Μιλάμε σήμερα για δομές με χαρακτηριστικά οργανωμένου εγκλήματος και το πιο σοκαριστικό είναι πως όλοι γνώριζαν και όλοι σιωπούσαν. Εάν δεν υπήρχε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, το πάρτι θα συνεχίζονταν ανεξέλεγκτα και ατιμώρητα.

Είναι ξεκάθαρο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κυβέρνηση παίζει με τη νοημοσύνη των πολιτών διακηρύσσοντας ότι ο Πρωθυπουργός δεν γνώριζε και έρχεται ο ίδιος χτες να μας πει ότι θα αναλάβει την ευθύνη, ότι αναλαμβάνει για ακόμα μια φορά την ευθύνη. Την ευθύνη ο κ. Μητσοτάκης την ανέλαβε μία φορά, μία φορά τον Ιούλιο του 2019, με τον πρώτο νόμο που έφερε σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, τον νόμο για το επιτελικό κράτος, ότι το Μαξίμου γνώριζε για τα πάντα, το Μαξίμου είχε άποψη για τα πάντα και το Μαξίμου έλεγε τα πάντα.

Καταγγελίες υπήρχαν εδώ και καιρό από αγροτικούς φορείς, από Βουλευτές, από τοπικά και ευρωπαϊκά όργανα και η στρατηγική σας σε μόνιμη βάση ήταν να κάνετε ότι δεν βλέπετε ποντάροντας διαρκώς στη λήθη. Έξι χρόνια λοιπόν αριστείας και σε αυτά τα έξι χρόνια έχετε αποπέμψει πάνω από τριάντα στελέχη: Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς πέφτουν σαν τα φύλλα του φθινοπώρου και επιστρέφουν πολλές φορές χωρίς να συμβαίνει τίποτα. Και παρόλα αυτά, εξακολουθείτε να διακηρύσσετε ότι θα καθαρίσετε το τοπίο. Εσείς θα καθαρίσετε το τοπίο! Μέχρι το επόμενο σκάνδαλο φυσικά, μέχρι να ξεσπάσει το επόμενο σκάνδαλο.

Όλα αυτά γιατί τα λέω, αγαπητοί συνάδελφοι; Όλα αυτά τα λέω γιατί δεν αποτελούν συμπτώματα μιας κακής διακυβέρνησης. Δεν είναι μόνο μια κακή διακυβέρνηση -ξεκάθαρη από την πλευρά της Κυβέρνησης-, είναι το προϊόν μιας στρατηγικής αποδόμησης των θεσμών. Είναι η συγκρότηση μιας νέας κανονικότητας, όπου η εξουσία δεν λογοδοτεί, η αλήθεια κατασκευάζεται και η πολιτική στήριξη και πολιτική συναίνεση εξαγοράζονται.

Σε σχέση με το νομοσχέδιο, μιλάτε διαρκώς για πράσινη μετάβαση, ενώ το 30% του πληθυσμού βρίσκεται σε ενεργειακή φτώχεια. Οι πολίτες δεν μπορούν να ζεστάνουν το σπίτι τους. Η ΔΕΥΑ, οι ΤΟΕΒ, οι ΓΟΕΒ οδηγούνται σε πτώχευση, δημόσιοι οργανισμοί οδηγούνται σε πτώχευση λόγω κόστους ενέργειας. Οι μικρομεσαίες και ενεργοβόρες επιχειρήσεις κλείνουν και φεύγουν στο εξωτερικό. Οι ενεργειακοί κολοσσοί, ταυτόχρονα, συνεχίζουν να αισχροκέρδεια με κυβερνητική ανοχή. Η ΔΕΗ από δημόσιος πυλώνας έγινε μαγαζί συμφερόντων και η ΡΑΕΥ σήμερα, η Ανεξάρτητη αυτή Αρχή, είναι αποδυναμωμένη και παρακολουθεί σαν θεατής το έργο που κάποιος άλλος το γράφει, το γράφει η Κυβέρνηση.

Προσποιείστε σε μόνιμη βάση και ακούσαμε και τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας να λέει ότι έχετε μειώσει τις τιμές, κρύβοντας όμως την πραγματική αλήθεια. Μονίμως επικαλείστε ότι επί ΣΥΡΙΖΑ είχαμε την υψηλότερη χονδρική. Ξεχνάτε όμως ότι ο καταναλωτής δεν πληρώνει μόνο τη χονδρική, αλλά και τις προσαυξήσεις, οι οποίες είναι υψηλότερες στην Ευρώπη σήμερα και οι λογαριασμοί των πολιτών είναι πάνω από 60% πιο ακριβοί σε σχέση με το 2019.

Και επειδή λέτε πως είμαστε σήμερα στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, συγκρίνετε δηλαδή τη χώρα μας με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, μήπως να μας πείτε και ότι η Ελλάδα σήμερα βρίσκεται στον πάτο των χωρών της Ευρώπης στην αγοραστική δύναμη, αφού θέλετε να συγκρίνουμε χώρες σε σχέση με το σήμερα και την κατάσταση τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Γιατί αυτό που κάνετε είναι μια λαθροχειρία. Παίρνετε κάποια δεδομένα, που ενδεχομένως σας βολεύουν για να στήσετε ένα αφήγημα, και λέτε ότι η χώρα μας μπορεί και στέκεται στο κομμάτι της ενέργειας στα μέσα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δuo λόγια για το βιομεθάνιο και το υδρογόνο. Είπα και στην αρχή -το είπα και στις επιτροπές όταν ήρθε το νομοσχέδιο- ότι

είναι δύο τεχνολογίες που οφείλουμε συνολικά να προσπαθήσουμε να ωριμάσουν, να αποδώσουν και να λειτουργήσουν. Γιατί είναι δύο τεχνολογίες οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν στη μετάβαση, υπό όρους όμως δίκαιης μετάβασης, υπό όρους δικαιοσύνης, υπό όρους ενεργειακής δημοκρατίας. Διαφορετικά, θα είναι ένα ακόμα σχέδιο νόμου που θα εξυπηρετεί τους λίγους, θα είναι ένα ακόμη σχέδιο νόμου που θα αφήνει στην άκρη, θα βγάζει συνεχώς από την εξίσωση τους πολλούς, τα νοικοκυριά, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Άρα, γι' αυτήν τη μετάβαση που εμείς λέμε και εμείς περιγράφουμε χρειάζεται σχέδιο, χρειάζεται στρατηγική και χρειάζονται και τα χαρακτηριστικά που σας ανέφερα προηγουμένως. Ναι, χρειάζομαστε κυκλική οικονομία, χρειάζομαστε εναλλακτικές μορφές ενέργειας, αλλά οι στόχοι θα πρέπει να είναι εφικτοί.

Δεν υπάρχει σήμερα, κύριε Υπουργέ, σοβαρό σχέδιο και αυτό που κάνετε σε μόνιμη βάση είναι να αφήνετε τις δυνάμεις της αγοράς να καθορίζουν αυτό το σχέδιο. Αγνοείτε, σε σχέση με το βιομεθάνιο –και σας το είπαμε– το θέμα της πρώτης ύλης, τη στιγμή που ετοιμάζονται έξι μονάδες καύσης σύμμεικτων απορριμμάτων και για το υδρογόνο σας κάναμε μια πολύ συγκεκριμένη κριτική, ότι η ηλεκτροδότηση είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρα. Το δίκτυο φυσικού αερίου δεν είναι έτοιμο να το υποδεχτεί και αντί για εθνικό σχεδιασμό, δίνετε χώρο σε ιδιώτες και κρατικές επιδοτήσεις –άλλη μία δηλαδή «πράσινη» μπίζνα για τους λίγους.

Δυο λόγια και για τη λειψυδρία, γιατί νομίζω είναι πολύ σημαντικό να ειπωθεί και από αυτό το Βήμα ότι το νερό, αυτός ο δημόσιος πόρος και πλέον σπάνιος πόρος στη λογική της κλιματικής κρίσης, πηγαίνει προς ιδιωτικοποίηση και με τη βούλα της ΡΑΑΕΥ. Και η ΡΑΑΕΥ δεν μπορεί να είναι ένας θεσμός, όπου πέρα από την ενέργεια αποκτά ιδιότητες και αρμοδιότητες και για το ίδιο το νερό. Δεν είναι λοιπόν καμία απολύτως πρόληψη, όπως είπατε προηγουμένως και στις αρμόδιες επιτροπές. Είναι προετοιμασία, κατά την άποψή μου, για ιδιωτικοποίηση. Είναι ακόμη μία προσπάθεια ιδιωτικοποίησης αυτήν τη φορά και για το αγαθό που λέγεται νερό. Ταυτόχρονα, η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ εξαντλούνται οικονομικά, ενώ το Υπερταμείο προσλαμβάνει χωρίς ΑΣΕΠ.

Ένα σχόλιο εμβόλιμο για τις πολεοδομικές παρατάξεις γιατί κι αυτό νομίζω ότι δηλώνει –ειπώθηκε και προηγουμένως– μία ξεκάθαρη, αν μη τι άλλο –και το λέω πολύ light- προχειρότητα. Είναι σαν να νομοθετείτε σε post-it, σε χαρτάκια. Αλλάζετε συνεχώς τις ίδιες τις ρυθμίσεις που φέρνετε εσείς. Προκύπτει ένα μπάχαλο, προκύπτει ένα αλαλούμ και για τον πολίτη και για την κοινωνία και για εμάς που προσπαθούμε να παρακολουθήσουμε αυτά που φέρνετε και να τεκμηριώσουμε έναν αντίλογο υπέρ της κοινωνίας.

Έχετε φτάσει σήμερα στον δωδέκατο κύκλο παρατάσεων. Νομοθετείτε και μετά ξανανομοθετείτε γιατί πέφτετε διαρκώς έξω από τους υπολογισμούς σας, από τους δικούς σας υπολογισμούς και τη στοχοθεσία που έχετε θέσει. Τροποποιείτε άρθρο του νόμου που ψηφίσατε πριν τρεις μήνες. Αυτό πώς λέγεται; Ψηφίζω ένα άρθρο τρεις μήνες πριν και μετά από τρεις μήνες το τροποποιώ. Αυτό πώς λέγεται; Σωστή νομοθέτηση; Χώρα με σχέδιο, στρατηγική; Δεν λέγεται, σε καμία περίπτωση, μεταρρύθμιση. Λέγεται αποτυχία.

Και μια διαρκής αποτυχία νομίζω ότι στο σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής συμπυκνώνεται και με το εν λόγω σχέδιο νόμου. Για το πρόγραμμα «Απόλλων» σας το έχουμε πει πολλές φορές, αυτό που πρακτικά ισχύει για το πρόγραμμα «Απόλλων» –και θα το πω πολύ συμπυκνωμένα, στοχευμένα– είναι: φως για λίγους, ενέργεια για λίγους και σκοτάδι για πολλούς. Το έχει πει και ο Αντιπρόεδρος της ΚΕΔΕ, ο Δήμαρχος Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης, ότι το Πρόγραμμα «Απόλλων» δεν θα δώσει φθηνή ενέργεια για τα νοικοκυριά, για τους αγρότες, για τους δήμους, για τις ΔΕΥΑ, δεν θα ενισχυθεί η ενεργειακή δημοκρατία. Και το λέει η ΚΕΔΕ, το λέει η Αντιπολίτευση, αλλά εσείς δεν ακούτε.

Άρα επί της ουσίας, κύριε Υπουργέ, αντί για μία ουσιαστική ενεργειακή δημοκρατία, έχουμε αυτήν τη στιγμή ολιγοπώλιο. Δεν έχουμε καμία σοβαρή χωροταξική στρατηγική για τις ΑΠΕ. Ίσα-ίσα, έχουμε μια εντελώς άναρχη, φαραωνική ανάπτυξη χωρίς σχεδιασμό. Όταν σας λέμε «φέρτε το ειδικό χωροταξικό για τις

ΑΠΕ», το λέει η Αντιπολίτευση, το λένε οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, το λένε οι θεσμικοί φορείς, το λέει η αυτοδιοίκηση ότι δεν μπορούμε να βάζουμε το κάρο μπροστά από το άλογο, πρώτα αυτό και μετά να κάτσουμε να κουβεντιάσουμε επί αυτού του πλαισίου πώς θα είναι η χωροταξία σε σχέση με τις ΑΠΕ, αυτό το πράγμα που κάνετε εσείς σήμερα δεν είναι «πράσινη» ανάπτυξη. Είναι «μαύρη και άραχνη», υπέρ των λίγων, καταδικάζοντας σε πλήρη ανέχεια, σε πλήρη απομόνωση και σε πλήρη ερημοποίηση τις τοπικές κοινωνίες και δεν μπαίνετε καν στον κόπο να διαβουλευτείτε, έστω για τα μάτια του κόσμου, μαζί τους. Έστω για τα μάτια του κόσμου!

Άρα νομίζω –και ως επίλογο θα ήθελα να το πω, ως κατακλείδα– ότι δεν έχουμε σήμερα –αν κάτσουμε έτσι και το να το δούμε πιο ολιστικά, αν βγούμε λίγο έξω από το δικό μας κουτί και δούμε τη μεγάλη εικόνα– μια νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση, που πολλές φορές και εμείς οι ίδιοι λέμε ότι είστε. Έχουμε μια κρατικοδίαιτη παρακμή. Αυτή είναι η Κυβέρνηση σήμερα, μια κυβέρνηση που λυμαίνεται το δημόσιο χρήμα, που με έναν καθετοποιημένο τρόπο το δίνει σε κομπιναδόρους αγρότες, το λυμαίνονται υπηρεσιακά στελέχη, αλλά και κυβερνητικά στελέχη που εμπλέκονται στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και σε μια σειρά άλλα σκάνδαλα που θα έρθουν και αυτά το επόμενο διάστημα για τις απευθείας αναθέσεις, για τον χορό των απευθείας αναθέσεων, για το Ταμείο Ανάκαμψης και τα λοιπά και τα λοιπά.

Αν ήσασταν μία –να το πω έτσι– καθαρή νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση, θα μπορούσαμε να διαφωνήσουμε και να σκοτωθούμε πολιτικά σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, να διαφωνήσουμε όμως πολιτικά, με όρους πολιτικής αντιπαράθεσης. Είστε όμως –και παραμένετε διαχρονικά, θα έλεγα εγώ– μια κρατικοδίαιτη Δεξιά, που ποιά ελευθερία και διαφάνεια, αλλά κυβερνά με μια θαλασσοκρατική βαρβαρότητα και ένα πελατειακό κράτος. Και ξέρετε κάτι; Ο κόσμος σάς έχει καταλάβει και πλέον το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Ζαμπάρα.

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, η κ. Αφροδίτη Κτενά.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η σημερινή συζήτηση διεξάγεται κάτω από τη βαριά σκιά του σκανδάλου στον ΟΠΕΚΕΠΕ, που αναδύει δυσοσμία, που αποκλύπτει τη σήψη και τη διαφθορά ενός συστήματος όχι μόνο επιδοτήσεων. Δεν αποκλύπτει μόνο πελατειακές σχέσεις, οργανωμένο έγκλημα στον χώρο των επιδοτήσεων, αλλά κυρίως αποκλύπτει ότι το βασικό φυτώριο γι' αυτές τις συμπεριφορές, εκεί που εκκολάπτονται όλα αυτά τα φαινόμενα, είναι ακριβώς η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον αγροτικό τομέα.

Και μιλάμε για μια Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία ξεπλένετε όλοι οι άλλοι εδώ μέσα, μιλώντας για κράτος δικαίου, μιλώντας για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα που ξεσκέπασε όλα αυτά, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αυτή που συνταράσσεται κάθε τόσο από τεράστια σκάνδαλα, όταν έχουμε σκάνδαλα ακόμα και στην κορυφή της πυραμίδας, με την ίδια την Πρόεδρο να κατηγορείται για το σκάνδαλο των εμβολίων ή για τη θεσμοθέτηση των λόμπι που οδήγησαν μέχρι τώρα σε μια σειρά σκανδάλων.

Δεν θα πάρω άλλο χρόνο γι' αυτό το θέμα. Θα τοποθετηθούν επ' αυτού και αναλυτικότερα η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος και οι ομιλητές μας στη συνέχεια.

Τώρα για το νομοσχέδιο, ο βασικός στόχος αυτού του νομοσχεδίου είναι να θέσει το πλαίσιο για τη λειτουργία δύο νέων αγορών ενέργειας-αερίων, του βιομεθανίου και του υδρογόνου, με στόχο βέβαια την προσέλκυση επενδύσεων, όπως ρητά έχουμε ακούσει από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας.

Η προσέλκυση επενδύσεων στους τομείς αυτούς αποτελεί κεντρική κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πράσινη συμφωνία. Είναι σε ευθυγράμμιση με τους αντίστοιχους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και με το μάτι στον ανταγωνισμό έναντι άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήταν μάλιστα χαρακτηριστική η αγωνία που εκφράστηκε από ορισμένους φορείς της αγοράς για το εάν αυτό το νομοσχέδιο διαμορφώνει αυτό το

θεσμικό πλαίσιο που θα τους επιτρέψει να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία και επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης, αυτό το νομοσχέδιο –όπως έκανε και το προηγούμενο που έγινε νόμος του κράτους, ο ν.5151, που συζητήθηκε εδώ πέρα πριν μερικούς μήνες, εκείνο εξυπηρετούσε τους στόχους του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που αφορούσαν την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας- υπηρετεί πάλι τους στόχους του ΕΣΕΚ, αλλά αυτή τη φορά για τα ίδια τα αέρια καύσιμα. Ενσωματώνει, επίσης, αυτό το νομοσχέδιο πλευρές φυσικά ευρωπαϊκής Οδηγίας, από εκεί που εκκινούν όλα, της 2024/1788, η οποία αφορά τους κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου. Και μάλιστα είναι τροποποίηση μιας οδηγίας του 2023, έναν χρόνο μετά δηλαδή έχουμε τροποποίηση και κατάργηση της προηγούμενης οδηγίας του 2009.

Ένα σχόλιο να μου επιτρέψετε εδώ πέρα. Οι οικονομικές και γεωπολιτικές εξελίξεις τρέχουν τόσο γρήγορα, που οι διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για άνοιγμα νέων αγορών δεν τις προλαβαίνουν. Και όταν μιλάμε για άνοιγμα νέων αγορών, μιλάμε για άνοιγμα νέων πεδίων κερδοφορίας, για το μεγάλο συσσωρευμένο πλούτο σε χέρια λίγων, που δεν έχει βρει ακόμα κερδοφόρα διέξοδο σε επενδύσεις με σχετικά εγγυημένες αποδόσεις –και εδώ μιλάμε βέβαια φυσικά με την εγγύηση του δημοσίου- και έτσι εξαναγκάζονται κάθε τόσο τα επιτελεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αναδιπλώσεις και προσαρμογές.

Έτσι έχουμε ενεργειακή μετάβαση, έχουμε διπλή μετάβαση και πρόσφατα μετάβαση στην πολεμική οικονομία. Πολλές μεταβάσεις μαζεύτηκαν μέσα σε μια δεκαετία! Αυτό βέβαια σημαίνει και επικαιροποίηση οδηγίων και επικαιροποίηση νόμων, πολλές φορές πριν καν εφαρμοστούν, πάντα σύμφωνα με τα προτάγματα των αγορών και τις ανάγκες των επενδυτών, με τα σπασμένα ωστόσο από την ανάληψη του ρίσκου, όπως λέτε για τις επενδύσεις, να τα πληρώνει πάντα ο λαός, οι εργαζόμενοι είτε με φτώχεια –ενεργειακή και μη ενεργειακή- είτε με ανεργία και ενεργειακό μεσαίωνα, όπως η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία βασίζεται και το τελευταίο τερατούργημα του Υπουργείου Εργασίας που λέτε ότι θα φέρετε, όπως πληρώνει ο λαός με διαλυμένες υποδομές και υποβαθμισμένες υπηρεσίες σε όλα τα επίπεδα.

Και μετά, σας κατηγορεί η Αντιπολίτευση ότι δεν ενσωματώνετε σωστά τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλήθεια, τι άλλο να κάνετε; Δεν πρόλαβε να εξαγγείλει το δεκατριώρω ο Επίτροπος για την άμυνα και εσείς σπεύσατε να νομοθετήσετε.

Επιστρέφω στο νομοσχέδιο. Οι αγορές βιομεθανίου και υδρογόνου είναι ενεργειακές αγορές που θα λειτουργούν παράλληλα και συμπληρωματικά με αυτές του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, των οποίων τελευταίων δύο το αποτύπωμα στο λαϊκό εισόδημα και στη λαϊκή ευημερία το γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά και τα νοικοκυριά και οι αγρότες και οι μικροί επαγγελματίες και οι αυτοαπασχολούμενοι. Το βιομεθάνιο –λέτε- θα προέρχεται από εξευγενισμό του βιοαερίου, που, ήδη, παράγεται από βιομάζα ή από το οποίο βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών βιομηχανικών αποβλήτων. Θα μπορεί να παραχθεί είτε σε νέες εγκαταστάσεις βιομεθανίου που σχεδιάζονται είτε από αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων βιοαερίου.

Αυτή τη στιγμή, για να δώσουμε και κάποια στοιχεία γι' αυτούς που δεν γνωρίζουν το θέμα, το βιοαέριο που παράγεται από την αναερόβια χώνεψη προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων, όπως είναι τα αστικά ή τα αγροκτηνοτροφικά, καίγεται και παράγει ηλεκτρική ενέργεια. Άρα, λοιπόν, μέχρι τώρα έχουμε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα. Γι' αυτό πολύ συχνά αναφέρεται αυτή η τεχνική ως ΑΠΕ από βιομάζα.

Πρόκειται για μία διαδικασία, ωστόσο, με χαμηλή απόδοση, ειδικά αν δεν συνδυαστεί με τεχνολογίες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας και δεν προσφέρεται για κλιμάκωση και άρα, ως επενδυτικό πεδίο για το μεγάλο κεφάλαιο.

Οι εγκαταστάσεις βιοαερίου συνδέθηκαν από την αρχή με τη διαχείριση των αποβλήτων, ήδη από το πρώτο ΕΣΔΑ του 2015, το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτήν τη στιγμή που μιλάμε υπάρχουν περίπου ογδόντα σταθμοί ηλεκτρο-

παραγωγής με βιοαέριο, οι δέκα εκ των οποίων σε ΧΥΤΑ και οι υπόλοιποι σε αγροκτηνοτροφικές μονάδες, με συνολική εγκατεστημένη ισχύ όλοι αυτοί πάνω από 120 MW και παράγουν ενέργεια περίπου 1,5 TWh τον χρόνο. Αυτά σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΣΕΚ. Σύμφωνα επίσης με το ΕΣΕΚ, οι μισές περίπου από αυτές είναι κοντά σε δίκτυα φυσικού αερίου, άρα μπορούν σχετικώς γρήγορα με αναβάθμιση σε μονάδες βιομεθανίου να συνδεθούν στο δίκτυο του φυσικού αερίου και να εγχύσουν εκεί το βιομεθάνιο. Τώρα, αυτό θα δώσει περίπου το μισό από τον στόχο για το 2030. Το υπόλοιπο θα προέλθει από νέες μονάδες κυρίως, σύμφωνα πάντα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα.

Το βιομεθάνιο, όπως είπαν και οι προηγούμενοι ομιλητές, αποτρέπει καύσιμο με ιδιότητες παρόμοιες του φυσικού αερίου και άρα και μπορεί να καταναλωθεί επί τόπου και να αποθηκευτεί, ή κάτι που είναι πιο επικερδές, να εγχυθεί στο υφιστάμενο δίκτυο φυσικού αερίου, στο δίκτυο μεταφοράς ή διανομής.

Και εδώ είναι ένα θέμα, γιατί σύμφωνα με το ΕΣΕΚ το παραγόμενο βιομεθάνιο προορίζεται για έγχυση κυρίως στα δίκτυα διανομής φυσικού αερίου λόγω του μικρού μεγέθους των ελληνικών μονάδων. Ωστόσο, το νομοσχέδιο αναφέρεται και σε έγχυση στο δίκτυο μεταφοράς, άρα όχι και σε τόσο μικρές μονάδες και βέβαια, με εξαγωγικό προσανατολισμό.

Θεωρούμε, λοιπόν, ότι η επένδυση σε βιομεθάνιο, η αγορά που σχεδιάζεται για το βιομεθάνιο είναι αγορά που προορίζεται για μεγάλους παίκτες και αυτό ίσως εξηγεί και τις διαμαρτυρίες των παραγωγών βιοαερίου. Αυτό, βέβαια, θα φανεί ξεκάθαρα στην κινητροδότηση στην επόμενη φάση, γιατί τώρα από ό,τι καταλαβαίνουμε υλοποιείτε το μέτρο 1 της πολιτικής σας στο βιομεθάνιο.

Ένα άλλο ερώτημα που δεν έχει λάβει απάντηση σε αυτό το θέμα είναι τι θα γίνει με την υδαρή μάζα, το χώνευμα όπως είναι γνωστό, που απομένει μετά την ολοκλήρωση της αναερόβιας χώνευσης των βιοαποβλήτων που απαιτείται για την παραγωγή του βιοαερίου. Υπάρχει ασάφεια στο συγκεκριμένο σημείο και την ίδια στιγμή είστε πολύ σαφείς στο ποιος πληρώνει τι, όπως σαφές είναι και ότι προσανατολιζέστε προς την καύση σκουπιδιών, όπως μαθαίνουμε και για τη δυτική Μακεδονία.

Για να κλείσω το θέμα του βιομεθανίου, θα μπορούσε πράγματι κάποιοι να ισχυριστούν ότι η στροφή στο βιομεθάνιο αποτελεί μορφή αξιοποίησης των αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.

Ωστόσο, επειδή η λογική που διέπει το νομοσχέδιο και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη δική σας συνολικά είναι αυτή της κερδοφορίας, της απόδοσης των επενδύσεων και δεν εντάσσεται ως εκ τούτου στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με διαχωρισμό στην πηγή, με ανακύκλωση που να αξιοποιεί όλες τις διαθέσιμες τεχνολογίες, όπως η κομποστοποίηση των προδιαλεγμένων στην πηγή οργανικών και πρασίνων, η αερόβια επεξεργασία των βιοαποβλήτων με σεβασμό στο περιβάλλον και στους πολίτες, επειδή δεν έχουμε κάτι τέτοιο και έχουμε απλά το άνοιγμα ενός νέου επενδυτικού πεδίου, δεν μπορούμε, λοιπόν, να συμφωνήσουμε με μια ρύθμιση που διευρύνει και ενισχύει την αγορά της ενέργειας εις όφελος των επενδυτών και των ενεργειακών ομίλων και εις βάρος των νοικοκυριών, των εργαζομένων, του περιβάλλοντος που υφίστανται και τα τρία αυτά την πιο άγρια εκμετάλλευση.

Και περνάω στο θέμα του υδρογόνου. Πράγματι, το υδρογόνο είναι μια πολύ σημαντική τεχνολογία και μπορεί να δώσει λύσεις σε ενεργειακές προκλήσεις της εποχής, όπως, βέβαια, το ίδιο ισχύει και για άλλες ενεργειακές πηγές και τεχνολογίες. Και πράγματι, με αυτό που φέρνεται δημιουργείται για πρώτη φορά το πλαίσιο λειτουργίας για αγορά του υδρογόνου, πάντα στη βάση της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο –και έχει γίνει φανερό αυτό και από τη συζήτηση στην επεξεργασία σε επιτροπές- η τεχνολογία δεν είναι ώριμη, έχει ακόμα σημαντικά προβλήματα και στο επίπεδο παραγωγής και στο επίπεδο μεταφοράς και στο επίπεδο αποθήκευσης.

Παρά, λοιπόν, τα προβλήματα αυτά, παρά την πολύ χαμηλή απόδοση της ηλεκτρόλυσης για το πράσινο υδρογόνο και την πολύ μικρή συμμετοχή του ανανεώσιμου υδρογόνου στη συνο-

λική παραγωγή του υδρογόνου, παρά τις τεράστιες επενδύσεις που απαιτούνται για αυτές τις εγκαταστάσεις και τα δίκτυα που πρέπει να κατασκευαστούν για να απορροφήσουν το προϊόν, παρά τον ορίζοντα δεκαετίας που φαίνεται -και βάλε, είπαν οι φορείς- ότι θα έχουν αυτές οι επενδύσεις για να αποδώσουν, η Οδηγία 1788 πιέζει να τεθεί πλαίσιο για την αγορά υδρογόνου και η δημιουργία ενός τέτοιου πλαισίου στη χώρα μας αποτελεί, όπως μας είπατε, προαπαιτούμενο για τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και μάλιστα, με προθεσμία για την υλοποίησή του ως την επόμενη επιθεώρηση σε λίγες μέρες. Υπάρχει, λοιπόν, πίεση. Είναι στόχος και επείγουσα ανάγκη, από ό,τι φαίνεται, ειδικά σε συνθήκες όξυνσης των ανταγωνισμών -πρωτόγνωρης όξυνσης, όπως αυτής που ζούμε στις μέρες μας- και υπάρχει πίεση για θωράκιση των ευρωπαϊκών μονοπωλίων έναντι ανταγωνιστών.

Και δεδομένου ότι βρισκόμαστε σε εποχή μετάβασης σε πολεμική οικονομία και οι επενδύσεις σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας του υδρογόνου θα απαιτήσουν τεράστιους πόρους, πώς, αλήθεια, συνδέετε, κύριε Υπουργέ, το ReArm Europe με το RePowerEU; Και ισχύουν οι στόχοι του αναθεωρημένου ΕΣΕΚ για μία TWh τον χρόνο έως το 2030 και 20 TWh το 2050; Με δεδομένες τις τελευταίες εξελίξεις από πού θα αντληθούν αυτοί οι πόροι;

Σε κάθε περίπτωση, φαίνεται ότι προωθούνται επενδύσεις στο υδρογόνο στη δυτική Μακεδονία από τη Hellenic Hydrogen, μια κοινοπραξία των εταιρειών Motor Oil και ΔΕΗ, που ιδρύθηκε μόλις το 2023, που καλωσόρισε φυσικά το νομοσχέδιο και φυσικά, ζήτησε ακόμα πιο ευνοϊκές ρυθμίσεις, όπως απαλλαγή από διάφορες χρεώσεις. Οπότε και οι αντίστοιχες ρυθμίσεις για τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου, τα ΓΠΔΥ όπως λέγονται, είναι κομμένες και ραμμένες στα μέτρα τους. Έχουν καθαρά εξαγωγικό προσανατολισμό, όπως μάθαμε, κυρίως στρέφονται προς τη Γερμανία και όπως ακούσαμε στην επιτροπή, στόχος είναι ο Έλληνας παραγωγός, ο εξής ένας, να βρει τον Ευρωπαϊκό καταναλωτή. Τα λεγόμενα ΓΠΔΥ, όπως ακούσαμε από την εισηγήση, αφορούν δίκτυα μεταφοράς ή διανομής εντός μιας γεωγραφικά περιορισμένης βιομηχανικής ή εμπορικής περιοχής, με στόχο την προσέλκυση επενδυτών και αυτό είναι *verbatim* τα λόγια από την εισήγησή.

Η αγορά, λοιπόν, στήνεται από την αρχή, χωρίς εμπλοκή του κράτους. Δεν προβλέπεται ενιαίος κρατικός φορέας, αλλά διάφορα ιδιωτικά έργα και δίκτυα, με το δικό του διαχειριστή το καθέναι και τη ΡΑΑΕΥ, βέβαια, να κάνει τον τροχονόμο σε αυτό το τοπίο, όπως κάνει και στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας.

Και φυσικά, όλα αυτά δεν είναι πρωτοτυπία και ιδέες της Νέας Δημοκρατίας, της νεοφιλελεύθερης Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Αυτά προβλέπονται από την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό για όσους επιμένουν να λένε ότι δεν εφαρμόζει η Κυβέρνηση σωστά τις οδηγίες και ότι αυτό είναι το πρόβλημα.

Και βέβαια, δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι επελέγη για αυτήν την επένδυση μια περιοχή δικαίως μετάβασης, μια περιοχή απολιγνιτοποίησης -γιατί;- γιατί εκεί είναι τσακισμένα τα εργατικά δικαιώματα, εκεί η φτωχοποίηση χαμηλώνει τις απαιτήσεις, εκεί η γη έχει απαξιωθεί και είναι και κοντά στα σύνορα.

Χαρακτηριστικό, βέβαια, εδώ πέρα -και θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμα, κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας, παρακαλώ- της άναρχης και ασύδοτης ανάπτυξης των ΑΠΕ μέχρι τώρα από όλες τις κυβερνήσεις είναι και το επιχείρημα ότι η ενεργοβόρα -εξαιρετικά ενεργοβόρα- παραγωγή του πράσινου υδρογόνου θα χρησιμοποιεί την πλεονάζουσα από ΑΠΕ ενέργεια και έτσι θα αντισταθμίζεται το εγγενές πρόβλημα της αρχιτεκτονικής της πράσινης μετάβασης με τα μεγάλα ποσά απορριπτόμενης ενέργειας. Άρα, λέτε «να και ένας λόγος ακόμα να προωθηθεί το υδρογόνο». Αυτά είναι τα κριτήρια του ενεργειακού σας σχεδιασμού. Κυριολεκτικά, πάμε και όπου βγει!

Και βέβαια -για να το κλείσω και αυτό το θέμα- δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με εκμετάλλευση γης, εκμετάλλευση υδάτινων πόρων και υποδομών, για μια πολιτική στην υπηρεσία της κερδοφορίας μιας χούφτας επιχειρηματικών ομίλων, γιατί θα είναι σε πολύ λίγα χέρια η υπόθεση υδρογόνου, αν και όποτε ξεκινήσει και για όποιον σκοπό ξεκινήσει. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με την ένταξη των επενδύσεων αυτών σε καθεστώς

ενίσχυσης, όπως τα αποκαλείτε, με ζεστό κρατικό χρήμα και διευκόλυνση της πρόσβασης των ομίλων στο δημόσιο χρήμα. Είναι σαφές ότι προβλέπονται τεράστιες επιδοτήσεις και φοροαπαλλαγές, αναφέρονται στο νομοσχέδιο, ρητά αναφέρει το νομοσχέδιο «σε επενδυτική και λειτουργική ενίσχυση» και μιλάμε για υψηλό κόστους επενδύσεις -επαναλαμβανών- που θα απορροφήσουν ζεστό κρατικό χρήμα, χρήμα δηλαδή από τον πλούτο που παράγουν οι εργαζόμενοι αυτού του τύπου, χρήμα που θα λείπει από άλλες επείγουσες ανάγκες.

Δεν έχω τον χρόνο να αναφερθώ στα υπόλοιπα άρθρα. Θα πω μία κουβέντα μόνο για το πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» και τις ενεργειακές κοινότητες, επειδή πολλή κουβέντα γίνεται για την ενεργειακή δημοκρατία. Είναι μύθος η ενεργειακή δημοκρατία. Δεν μπορεί να υπάρχει δίκαιη μετάβαση, δίκαιο κράτος, κράτος δικαίου, όπως θέλετε πείτε το, δίκαιη ανάπτυξη σε ένα σύστημα που βασίζεται σε εκμεταλλευτικές σχέσεις, δηλαδή στην αδικία και στην αναπαραγωγή της αδικίας. Δεν υπάρχει τίποτα δημοκρατικό στη φτώχεια, θα μου επιτρέψουν να πω οι υπέρμαχοι της ενεργειακής δημοκρατίας, διότι μιλάμε για ενεργειακή φτώχεια. Εκεί, λοιπόν, δεν υπάρχει δημοκρατία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω το εξής: Όλοι οι πυλώνες της ενεργειακής μετάβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο στο βιομεθάνιο όσο και στο υδρογόνο ή σε οποιονδήποτε άλλο τομέα της ενεργειακής μετάβασης, αναπτύσσονται με κριτήριο την απόδοση των επενδύσεων, δηλαδή την κερδοφορία συγκεκριμένων επιχειρηματικών ομίλων που θα εμπλακούν στο εγχείρημα και όχι με κριτήριο τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας ή το ενεργειακό κόστος για τα λαϊκά νοικοκυριά. Μάλιστα, αυτή η μετάβαση επιταχύνεται και στη χώρα μας και συνολικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνθήκες στις οποίες γενικεύεται η ενεργειακή φτώχεια, λόγω και της πράσινης μετάβασης.

Η δική μας θέση είναι η εξής: Οι σημαντικές εξελίξεις στις ενεργειακές τεχνολογίες, είτε μιλάμε για ΑΠΕ είτε για υδρογόνο και βιομεθάνιο που έχουν οδηγήσει τις πολιτικές της πράσινης μετάβασης, θα διαμόρφωναν κυριολεκτικά ένα διαφορετικό ενεργειακό μείγμα και θα είχαν εντελώς διαφορετικό αποτύπωμα στη ζωή των κοινωνιών στο πλαίσιο ενός ριζικά διαφορετικού συστήματος με τα κλειδιά της οικονομίας στα χέρια των παραγωγών του πλούτου για ανάπτυξη με κριτήριο τις ανάγκες της κοινωνίας σήμερα και στο μέλλον με κεντρικό σχεδιασμό και εργατικό έλεγχο.

Με οδηγό την πρότασή μας αυτή για μια τέτοια πραγματικά βιώσιμη οικονομία και κοινωνία απαλλαγμένη από τη σαπίλα των σκανδάλων και την εκτροπή παρασίτων σύμφυτων με το κυνήγι του κέρδους, μία κοινωνία στην οποία θα εργαζόμαστε για να δημιουργούμε και όχι να ζούμε για να δουλεύουμε, καλούμε σε αγωνιστική συμπόρευση με το ΚΚΕ σήμερα απέναντι στις καθημερινές επιθέσεις, τη διαρκή υποβάθμιση του περιβάλλοντος και την υποτίμηση της ζωής μας.

Κι αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα να πω μια κουβέντα για την τροπολογία που ήρθε τελευταία στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρία συνάδελφε, θα πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Δεν θα την αναπτύξω, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθούν αναλυτικά οι ομιλητές μας. Ωστόσο, θα ήθελα μόνο να πω κάτι.

Κύριε Υπουργέ, και τα τρία άρθρα συζητούνται εδώ και πάρα πολύ καιρό. Το πρώτο που αφορά στην οριοθέτηση οικισμών είναι στην επικαιρότητα μήνες. Η τηλεθέρμανση συζητήθηκε και στο πλαίσιο του προηγούμενου νόμου που έγινε ν.5151, ενώ και ο ηλεκτρικός χώρος συζητήθηκε τότε. Κι εσείς έρχεστε και τα φέρνετε νύχτα σε μία τροπολογία. Θα μπορούσαν κάλλιστα να είναι διατάξεις, να είναι άρθρα στο τρίτο μέρος. Οφείλετε, λοιπόν, μία απάντηση για τον τρόπο που αντιμετωπίζετε την κοινοβουλευτική διαδικασία.

Με αυτό, λοιπόν, κλείνω. Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου και στις ομιλίες των ομιλητών μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Τον λόγο έχει ο ει-

δικός αγορητής από την Ελληνική Λύση κ. Κωνσταντίνος Μπούμπας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αν και σήμερα αυτό το νομοσχέδιο δεν αφορά μόνο το δικό σας Υπουργείο, αλλά και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και τον κ. Τσιάρα που θα έπρεπε να είναι εδώ όχι για τη διαφθορά και το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ -θα τα ακούσει και αυτά και θα τα ακούτε, όπως τα ακούτε από το 2020 για τον ΟΠΕΚΕΠΕ από την Ελληνική Λύση-, αλλά γιατί αυτό το Υπουργείο, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης έχει κατ' αρχάς άμεση σχέση με το σημερινό νομοσχέδιο, κάτι που θα εξηγήσουμε παρακάτω.

Κατ' αρχάς θέλω να ξεκινήσω με την τροπολογία. Προσπαθείτε να εξηραΐσετε για μία ακόμη φορά όλα τα λάθη που έγιναν με το π.δ.11/15-4-2025, λόγω του σάλου που προκλήθηκε στις τοπικές κοινωνίες με αυτό που ψηφίσατε τελευταία και με το οποίο καταφέρατε να κάνετε χωράφια τα οικόπεδα σε οικισμούς μέχρι δύο χιλιάδες κατοίκους.

Ας δούμε, λοιπόν, τι κάνετε τώρα. Η τροπολογία αυτή αναφέρει όλες τις χρήσεις γης στο προεδρικό διάταγμα. Όμως, δίδεται η δυνατότητα σε αυτούς τους οικισμούς να δημιουργήσετε και κέντρα φιλοξενίας λαθρομεταναστών μέχρι εκατό στον αριθμό, με αποτέλεσμα οι τοπικές κοινωνίες να είναι πάλι ανάστατες, γιατί στην Ελλάδα ουδέν μονιμότερον του προσωρινού. Άλλωστε, το είπε και η κ. Μπακογιάννη: Φέρτε λαθρομετανάστες για να συνδράμουν, λέει, στην τοπική οικονομία. Το κάνετε, λοιπόν, πράξη. Έχουμε έκδηλη ανησυχία στους κατοίκους των περιοχών αυτών για τα κέντρα φιλοξενίας λαθρομεταναστών τα οποία θα γίνουν μόνιμα. Είπαμε, αυτό που δεσπόζει στην Ελλάδα είναι το ουδέν μονιμότερον του προσωρινού. Αυτά κάνετε με το άρθρο 1 της τροπολογίας την οποία φέρνετε και την εντάσσετε στο προεδρικό διάταγμα. Εδώ υπάρχει ύποπτη διάταξη.

Και έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο. Όσον αφορά τα άρθρα, σας εξηγήσαμε ως Ελληνική Λύση άρθρο, άρθρο που έχουμε τις αντιρρήσεις. Λέμε σήμερα ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης έπρεπε να είναι εδώ, γιατί, όπως διαβάζω εδώ, στην αναερόβια χώνευση που γίνεται προκειμένου να έχουμε με μικρό αποτύπωμα του διοξειδίου του άνθρακα μία ενεργειακή μετάβαση από το βιοαέριο στο βιομεθάνιο, αυτό συνδράμει τα μάλα στην αγροτική οικονομία.

Θυμίζω, λοιπόν, ότι πέρυσι στο Μαρούσι έγινε μια ημερίδα για το βιοαέριο, την οποία προκάλεσε ο Σύνδεσμος Ελλήνων Παραγωγών Βιοαερίου. Εκεί, λοιπόν, ήταν ο κ. Σταμενίτης, ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, γιατί το βιοαέριο σχετίζεται με την αγροτική οικονομία. Γιατί, λοιπόν, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης δεν είναι σήμερα εδώ, ώστε να μας πει πόσο συνδράμει και συμβάλλει το βιοαέριο στην αγροτική οικονομία; Όμως, πού να τολμήσει να είναι εδώ ο κ. Τσιάρας με όλα αυτά που ακούγονται για τον ΟΠΕΚΕΠΕ; Αυτό προκύπτει.

Είναι ξεκάθαρο ότι το βιοαέριο παράγεται από αγροτικά και κτηνοτροφικά απόβλητα, από βουστάσια. Μάλιστα, τουλάχιστον με βάση αυτό που λέει ο πρόεδρος του συνδέσμου, κύριε Υπουργέ, τέσσερα εκατομμύρια τόνοι αγροτικών και κτηνοτροφικών αποβλήτων φέρνουν σε λειτουργία ογδόντα εννέα μονάδες βιοαερίου που έχουμε αναλάβει. Τι γίνεται, όμως, με αυτές; Είναι λάθος δομημένες. Κατ' αρχάς δεν ενισχύονται σωστά από το κράτος. Είναι κατακερματισμένες σε όλη την επικράτεια, σε όλο τον ελλαδικό χώρο και δεν είναι κοντά στην πρώτη ύλη. Άρα, λοιπόν, τις μονάδες βιοαερίου δεν τις έχουμε ενισχύσει σωστά.

Πώς, λοιπόν, θα έχουμε εμπιστοσύνη τώρα ότι το βιομεθάνιο, το οποίο θα μετατρέπεται από το βιοαέριο και θα διυλίζεται, θα καθαρίζεται για να συνδράμει ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας -γιατί είναι το μόνο που μπορεί να αντικαταστήσει το φυσικό αέριο- θα συμβάλει και θα βοηθήσει τις μικρές επιχειρήσεις παραγωγής βιομεθανίου; Δεν θα γίνει, γιατί ο πρότερος βίος που έχετε ως Νέα Δημοκρατία δεν είναι ο σωστός δομημένος γι' αυτές τις ογδόντα εννέα εταιρείες παραγωγής, οι οποίες ξεκίνησαν δειλά δειλά από το 2018. Όμως, υπάρχουν λάθη, γιατί ούτε ενισχύονται ούτε πληρώνουν λιγότερα δημοτικά τέλη, όπως θα έπρεπε για να ορθοποδήσουν. Άρα, τελικά δεν είναι βιώσιμες.

Πώς, λοιπόν, να εμπιστευθεί σήμερα ο μικρός επιχειρηματίας -όχι ο μεγάλος, αφήστε το αυτό, αφού όλα για τους μεγάλους γίνονται- ότι η παραγωγή βιομεθανίου θα του φέρει εποικοδομητικά αποτελέσματα και θα βοηθήσει τη δική του ευμάρεια;

Ο όμιλος Motor Oil έχει μπει -και καλά κάνει- για τα καλά μέσα στο παιχνίδι. Έχει και ένα εργοστάσιο στην πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας, στον Βόλο, για παραγωγή καταλοίπων ελαιολάδου. Όμως, εδώ βλέπουμε ότι πάλι θα είναι για τους μεγάλους και οι μικροί θα μείνουν απ' έξω, αφού η γραφειοκρατία που θα έχουν να υπερκεράσουν θα είναι πάρα πολύ επίπονη, με βάση το νομοσχέδιο και με βάση τις ήδη υπάρχουσες εταιρείες βιοαερίου.

Αυτό το νομοσχέδιο, λοιπόν, σήμερα δεν αφορά μόνο το δικό σας Υπουργείο, το οποίο είναι νευραλγικό Υπουργείο για τη μετάβαση σε έναν νέο ενεργειακό χάρτη της χώρας, αλλά αφορά και τον κ. Τσιάρα, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης που οποίο είναι απόν από αυτό το νομοσχέδιο. Διότι πρωτίστως το βιομεθάνιο, όπως γίνεται και στην υπόλοιπη Ευρώπη, βοηθάει την αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή.

Αντί, λοιπόν, να πετάμε τα απόβλητα, τα χρησιμοποιούμε για να παραγάγουμε ενέργεια. Μάλιστα, στην Ευρώπη έχουν κάνει βήματα προ εικοσιπενταετίας για το βιομεθάνιο. Εμείς μια ζωή είμαστε η καθυστέρηση της καθυστέρησης.

Μας έπιασε μια πρεμούρα να γεμίσουμε τη χώρα με «φουρ-φούρια» και φωτοβολταϊκά και αφήσαμε έξω ένα βιομεθάνιο, το οποίο σήμερα σε πολλές περιπτώσεις φτάνει μέχρι και το 17% σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, για να καλύψει ενεργειακές ανάγκες. Άρα, έχουμε αυτή τη διάσπαση οργανικής ύλης, η οποία χαρακτηρίζεται ως αναερόβια χώνευση -και ξέρετε είναι μια βιολογική κατάσταση που συμβαίνει και στον ανθρώπινο οργανισμό ή στα ζώα, δεν είναι κάτι που το ανακάλυψε τώρα η επιστήμη, απλά τώρα το εκμεταλλεύεται- το οποίο μπορεί να γίνει ακόμη και σε έλη λένε οι επιστήμονες.

Ωραία, λοιπόν, το φέρνουμε, αλλά θέλουμε απλοποίηση γραφειοκρατίας και όχι αυτά τα εμπόδια που βάζετε για τους μικρούς, τα οποία τα εξηγήσαμε, βεβαίως, και σε άρθρο. Για παράδειγμα, όταν η άδεια λειτουργίας για τις μονάδες βιομεθανίου θα ισχύσει για είκοσι χρόνια, από την έκδοσή της θα υπάρχει δυνατότητα ανανέωσης για άλλα είκοσι. Θα πάμε, δηλαδή, για σαράντα χρόνια, θα πάμε για μισό αιώνα περίπου. Δεν πρέπει να υπάρχει επανεξέταση γι' αυτό; Τι θα δίνουμε λευκή επιταγή για την επαναλειτουργία;

Τώρα, το κατά πόσο θα περάσουμε και στο υδρογόνο, το λεγόμενο οικολογικό υδρογόνο, το οποίο θα είναι πράσινο και η παραγωγή θα στηρίζεται εξ ολοκλήρου σε ενέργεια, είναι αμφίβολο, όπως αποδεικνύεται και στο άρθρο 37 που λέει: «για το χαρακτηρισμό του παραγόμενου υδρογόνου ως πράσινο, αρκεί και μόνο έστω κατ' ελάχιστο η παραγωγική του διαδικασία να έχει χρησιμοποιήσει ενέργεια που προέρχεται από ΑΠΕ, χωρίς μάλιστα να υπάρχει ένα συγκεκριμένο ποσοστό στην προέλευση της παραγωγικής ενέργειας».

Εν προκειμένω, τώρα και με τις προτεινόμενες διατάξεις, αυτό που επισημαίνουμε, είναι το εξής: Θα παίρνει ένας παραγωγός την άδεια πεδίου, θα κατασκευάζει και ένα εργοστάσιο παραγωγής υδρογόνου, θα λαμβάνει και τις επιδοτήσεις, εν συνεχεία θα παράγει υδρογόνο χρησιμοποιώντας ηλεκτρική ενέργεια του δικτύου, όπως είπαμε μέσω ΑΠΕ από παράγωγα άνθρακα και λιγνίτη και θα μπορεί να δώσει υδρογόνο στην Ιταλία, τη Βουλγαρία, ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καλό ακούγεται, αλλά με άλλα λόγια αυτό ποιος μπορεί να το πετύχει; Μόνο μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες. Η Motor Oil για παράδειγμα, αλλά και ξένες εταιρείες. Ανοίγει η πόρτα να έρθουν ξένες εταιρείες. Και αυτό, ξέρετε, υπάρχει ως πρότερος μη έντιμος βίος στα φωτοβολταϊκά.

Το 2005 πάρα πολλοί αγρότες πήραν δάνεια 5.000 ευρώ, για να τοποθετήσουν φωτοβολταϊκά. Ξαφνικά έρχεται ο ΔΕΔΔΗΕ και λέει έχουμε μεγάλες εταιρείες που γέμισε το δίκτυο με ηλεκτρικό ρεύμα και έμειναν οι αγρότες με το δάνειο στο χέρι. Πώς έμειναν τώρα με τις επιδοτήσεις στο χέρι; Έτσι. Άρα, θέλω να πω ότι οι αγρότες έχουν υποστεί πάρα πολύ μεγάλο πλήγμα για τα δάνεια που θα έπαιρναν τότε να κάνουν μικρά φωτοβολταϊκά. Αν είναι

τώρα να μπουν πάλι οι μεγάλες εταιρείες, όπως έχει γίνει με τα φωτοβολταϊκά, και στο βιομεθάνιο, δεν είναι αυτό ανάπτυξη της υπαίθρου και δη, για να βοηθήσουμε νέους αγρότες να επενδύσουν στην υπαίθρο.

Σήμερα, με όλα αυτά που βλέπουμε στα φωτοβολταϊκά και τα αιολικά δεν είναι μόνο που μειώνεται η καλλιεργήσιμη γη. Να φανταστείτε ότι οι Ισπανοί τα έκαναν υπερυψωμένα και πάλι έχουν δημιουργήσει πρόβλημα στο μικροκλίμα της περιοχής, για να μπορεί να μπαίνει ο γεωργικός ελκυστήρας -το τρακτέρ- από κάτω και εκεί αποτύχανε. Χώρια το ότι αλλάζουμε όλο το αρχιτεκτονικό τοπίο. Σε λίγο στη Μύκονο ο τουρίστας θα φωτογραφίζει «φουρφούρια» όχι τον παραδοσιακό ανεμόμυλο της Μυκόνου. Αυτό δεν το λάβαμε υπ' όψιν κατά πόσο μπορεί να επηρεάσει ακόμη και τον τουρισμό; Τέλος πάντων, όμως, είναι άλλο θέμα.

Σήμερα είπαμε ότι το νομοσχέδιο αφορά άμεσα και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το βιομεθάνιο γίνεται, για να υποστηρίξει τον αγρότη και τον κτηνοτρόφο και αν ευαγγελίζεστε το επιτελικό κράτος, αυτό που είπε από το 2019 ο κ. Μητσοτάκης, αυτό μόνο επιτελικό κράτος δεν μπορεί να είναι. Είναι μια συγκεκριμένη εταιρεία, σε συγκεκριμένη κατάσταση, αλλά θα μπορεί να έρθουν και πάρα πολλές εταιρείες, όπως έχει γίνει στα φωτοβολταϊκά.

Αγροτικός συνεταιρισμός Λειβαδιάς. Μας αρέσουν τα αγροτικά στην Ελληνική Λύση και το ψάχνουμε όλοι οι ομοϊδεάτες μου Βουλευτές και ο επικεφαλής μας ο Κυριάκος Βελόπουλος. Μα, ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Λιβαδειάς έχει κατηγορήσει ότι πάνω από τρεις χιλιάδες αιτήσεις για τα φωτοβολταϊκά είναι έκνομες. Γιατί είναι έκνομες; Δεν έχουν προσκομίσει τίτλο κυριότητας. Αφού τοποθετήθηκαν, λοιπόν, τα φωτοβολταϊκά, μετά οι εταιρείες πιέζουν τους αγρότες για να τους παραχωρήσουν τα χωράφια. Τι ωραία, τι καλά!

Θέλω να πάμε λίγο στο νερό, είναι το άρθρο 52 που αφορά και τους δασικούς χάρτες με τις επιτροπές, αλλά πάλι οι επιτροπές δεν έχουν τα απαιτούμενα μέλη, χώρια το ότι εδώ διαβάζοντας προσβάλλεται ακόμη και η έννοια, ξέρετε, κατά κάποιο τρόπο της ιδιοκτησίας, αλλά όταν εδώ ο αριθμός των επιτροπών και δη σε περιφέρειες με σημαντικό αριθμό δασικών εκτάσεων δεν είναι επαρκής, σε κάθε περίπτωση, η δυνατότητα ορισμού -λέτε- ως μέλους των επιτροπών δασολόγου υπαλλήλου του Δημοσίου, ο οποίος υπηρετεί σε δασική υπηρεσία υπαγόμενη σε άλλη ενότητα, πάλι δεν επιλύει το πρόβλημα. Έχουμε ελλείψεις στις επιτροπές, Στην αιτιολογική έκθεση, όπως αναφέρει ο νομοθέτης σε πολλές περιφέρειες, οι υφιστάμενες επιτροπές δεν επαρκούν για την έγκαιρη εξέταση των αντιρρήσεων.

Μπαίνουμε σε ένα άλλο μεγάλο θέμα που σχετίζεται, ξέρετε, με τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Από τη στιγμή που δεν έχουμε εκπονήσει δασικούς χάρτες, δεν ξέρουμε τι είναι και τι δεν είναι δάσος. Γιατί έχει ξεκινήσει η απαεωνιά του ΟΠΕΚΕΠΕ, από πού έχει ξεκινήσει; Από τη μη εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης. Από τη στιγμή που δεν ξέρουμε τι είναι βοσκότοπος και τι δεν είναι -γιατί βολεύει κάποιους- είναι πολύ εύκολο να δηλώνει ο καθένας ότι βοσκότοπο γουστάρει, για να το πω απλά στην καθομιλουμένη.

Άρα, λοιπόν, γιατί δεν εκπονούνται τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης; Γιατί δεν εκπονούνται οι δασικοί χάρτες; Ποιους εξυπηρετούν; Ξέρετε τι πρόστιμα έχουμε πληρώσει; Δεν είναι το πρόστιμο που αφορά τώρα, όλα αυτά του ΟΠΕΚΕΠΕ. Είναι παλιό το πρόστιμάκι αυτό. Πρόστιμο 450 εκατομμυρίων ευρώ έχουμε υποστεί αυτή τη στιγμή, αλλά είναι άλλα αυτά που καλείται να πληρώσει ο φορολογούμενος Έλληνας πολίτης για τη μη εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης. Έχουμε «φάει» ένα πρόστιμο. Και τι κάνατε; Θα σας τα πει και ο Πρόεδρος μας, σιγά-σιγά. Θα σας τα πει ένα-ένα, γιατί δεν ξέρουμε από πού να ξεκινήσουμε και πού να καταλήξουμε.

Εδώ δώσατε 25 εκατομμύρια ευρώ, κύριε Παππά -μιας και περάσατε από την αυτοδιοίκηση- το 2023 για να εκπονηθούν διαχειριστικά σχέδια βόσκησης στις περιφέρειες. Η κεντρική Μακεδονία άργησε να μπει. Άλλες τις ξεκίνησαν, άλλες δεν τις ξεκίνησαν. Και έρχεστε πέρυσι, τον Ιούνιο του 2024 ως Νέα Δημοκρατία και τα σταματάτε από τις περιφέρειες. Πού πήγαν τα 25 εκατομμύρια ευρώ, μπορεί να μας πει κάποιος; Και τι κάνατε;

Πριν από ένα μήνα, δυστυχώς, βλέπουμε στην Ελληνική Λύση ότι τα έχετε δώσει σε μία μονοπρόσωπη ιδιωτική εταιρεία Α.Ε.! Τώρα, μονοπρόσωπη και Α.Ε., δεν το ξέρω, αλλά και την επωνυμία της επιχείρησης, τα ξέρει και ο Πρόεδρός μας. Διασφαρνίστε τα ένα-ένα, γιατί δεν ξέρουμε πραγματικά τι σκάνδαλο να βγάλουμε με αυτό που λέγεται αγροτικός και κτηνοτροφικός τομέας. Ειλικρινά λερναία Ύδρα. Πραγματικά! Τα έλεγε και ο Κυριάκος Βελόπουλος προχθές, είναι δυνατόν να καθυστερούμε τις δηλώσεις ΟΣΔΕ; Πέρυσι ήταν να ξεκινήσουν Μάρτιο και ξεκίνησαν κατά τα μέσα Ιουλίου. Όχι ότι φέτος πάνε καλύτερα, με πεπαιδωμένους χάρτες. Δεν είναι στην ώρα τους οι δηλώσεις. Δεν μπορούμε να πάρουμε τα λεφτά. Τι κάνουμε; Πρέπει να δώσουμε τώρα εμείς προκαταβολές στους αγρότες. Και τι κάνουμε; Πάμε στον Όμιλο Πειραιώς και δανειζόμαστε κάθε χρόνο 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Και υπάρχει ο Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Αγροτικών Προϊόντων, ΕΛΕΓΕΠ -έτσι τον λένε- και πληρώνουμε κάθε χρόνο 180 εκατομμύρια ευρώ τόκους για τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Μπαίνει, λοιπόν, το ερώτημα: Εντάξει, από τα ταμειακά αποθέματα να μην τα πάρουμε, είναι εν ώρα ανάγκης. Από την Τράπεζα της Ελλάδας δεν μπορείτε να πάρετε; Ξέρετε τι κάνει τώρα η συγκεκριμένη τράπεζα; Γι' αυτό λέμε ότι το μεγαλύτερο έγκλημα ήταν που καταργήθηκε η Αγροτική Τράπεζα και πουλήθηκε 95 εκατομμύρια στον Σάλα το 2012. Πάει η Τράπεζα Πειραιώς με ένα επιτόκιο που λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση 4,5% και μπαίνει άλλο 3% επάνω, κύριε Βιλιάρδο, που είστε και οικονομολόγος και πάει 7%. Διφυές το έργο της. Και τι κάνει; Δίνει δάνεια στους αγρότες με εγγύηση τις αγροτικές επιδοτήσεις. Μια χαρά, όλα καλά. Και τα παίρνουμε 180 εκατομμύρια ευρώ τόκους από τον ΕΛΕΓΕΠ κάθε χρόνο και τα παίρνουμε και από τα δάνεια που δίνουμε στους αγρότες με εγγύηση τις κοινοτικές επιδοτήσεις. Να μην εξοργίζεται ο κόσμος; Φταίει η Ελληνική Λύση που τα αποκαλύπτει όλα αυτά; Πείτε μου, τώρα. Εμάς ο ρόλος μας ποιος είναι εδώ; Ότι εμείς χαϊρόμαστε όταν βλέπουμε αυτά, αυτό μπορεί να είναι νόμιμο, αλλά ηθικό είναι; Πείτε μου, είναι ηθικό;

Μπήκαμε πραγματικά και ο Πρόεδρος και εγώ και άλλοι Βουλευτές να δούμε αν ισχύει αυτό σε άλλη χώρα της Ευρώπης. Ε, αυτό δεν ισχύει. Οι Βέλγοι, οι Ολλανδοί, οι χώρες Βελγίου, η Γαλλία, η Ιταλία δίνουν απευθείας χαμηλότοκα δάνεια. Πού είναι η υπόσχεση που ξεκίνησε από τη Νέα Δημοκρατία, κάποτε επί Καραμανλή, να λέει θα δίνουμε χαμηλότοκα δάνεια στους αγρότες; Πείτε μου. Είναι χαμηλότοκο δάνειο αυτό για να ξεκινήσει ένας αγρότης δραστηριότητα στην υπαίθρο; Είναι πολιτική αγροτική αυτό; Είναι στρατηγική αυτό να τα παίρνει συγκεκριμένος όμιλος;

Η Γαλλία αυτή τη στιγμή έχει τη μεγαλύτερη τράπεζα που είναι συνεταιριστική. Η Ziraat της Τουρκίας που δίνει άτοκα δάνεια στον Έβρο και έχει μπει και στα Δωδεκάνησα τώρα, ξέρετε τι τράπεζα είναι; Είναι αγροτική τράπεζα. Στην Τουρκία η Ziraat είναι αγροτική και εμείς ένα εργαλείο είχαμε και τι κάνατε; Πουλήσατε 95 εκατομμύρια το «καλό κομμάτι». Το «κακό κομμάτι» δεν μπορούν να το δουλέψουν οι αγρότες, είναι εγκαταλελειμμένα κτήρια αγροτοενώσεων που είναι υποθηκευμένα στο «κακό κομμάτι» της Αγροτικής Τράπεζας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Στην εκλογική μου περιφέρεια στις Σέρρες, ομάδες παραγωγών θέλουν να δουλέψουν τον ορυζόμυλο, θέλουν να δουλέψουν τα εκκοκκιστήρια. Δεν μπορούν, να κτήρια είναι δεσμευμένα, έχουμε και εκεί πρόβλημα.

Αυτό κάνατε με τη διάλυση της Αγροτικής Τράπεζας, όπως κάποτε διαλύθηκε η ΕΤΒΑ και δεν έχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις τη δική τους Τράπεζα Δημοσίων Επενδύσεων. Η Αγροτική Τράπεζα είναι το έγκλημα, την οποία την ξεπουλήσατε εν μία νυκτί.

Τώρα για το νερό, εκεί έχουμε άλλα. Κατ' αρχάς πήγατε να ιδιωτικοποιήσετε το νερό και εσείς και ο ΣΥΡΙΖΑ. Εδώ υπάρχουν αυτή τη στιγμή για τις Υπηρεσίες Ύδατος αποφάσεις της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε. που έκριναν αντισυνταγματική τη μεταβίβαση της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας του Υπερ-

ταμείου των Δανειστών. Έτσι χάλασαν τα σχέδια από το Σ.τ.Ε.. Το είχε φέρει ο ΣΥΡΙΖΑ και δυστυχώς πήγε να το συνεχίσει η Νέα Δημοκρατία. Τώρα, πού τα λέτε αυτά ότι δεν θα ιδιωτικοποιήσετε το νερό; Σας σταμάτησε το Σ.τ.Ε. με αυτό, υπάρχει απόφαση της Ολομέλειας για το Υπερταμείο. Και με το άρθρο 55 λέτε -είναι η ουσία του άρθρου 55- ότι θα χαρακτηρίζονται περιοχές με λειψυδρία σε περιοχές εκτάκτου ανάγκης. Καλό ακούγεται, αλλά εδώ είναι το θέμα, ότι το προλαμβάνει είναι πάντα καλύτερο του θεραπεύει, πριν φτάσουν αυτές οι περιοχές στη λειψυδρία.

Συμφωνήσατε, κύριε Υπουργέ, σε αυτό που σας είπα χθες, ότι είμασταν στη δέκατη ένατη θέση παγκοσμίως που κινδυνεύουμε με λειψυδρία. Είναι έτσι; Το 6% του νερού παγκοσμίως είναι μόνο πόσιμο νερό. Μόνο το 6% είναι πόσιμο. Παλεύουμε για το 6%. Το υπόλοιπο δεν πίνεται και ούτε μπορούμε ποτέ να το κάνουμε πόσιμο. Καταλαβαίνετε για τι ποσοστό μιλάμε; Και έχουμε στον αγροτικό τομέα να ποτίζουμε με τα παραδοσιακά καρούλια. Θυμάστε ότι σας λέγαμε ως Ελληνική Λύση να συνεργαστείτε με το Ισραήλ; Σε αυτό θυμάμαι ότι ο Πρόεδρος μας φώναζε πριν από δέκα, δεκαπέντε χρόνια για τη στάγδην άρδευση κατά τα υψώματα στο Ισραήλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ (Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Του Γκολάν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Του Γκολάν, μπράβο. Για να πάει το νερό στη ρίζα του.

Και εμείς εδώ χρησιμοποιούμε καρούλια παραδοσιακά που φεύγει το νερό από σαράντα μέτρα.

Καταλαβαίνετε κύριε Φωτόπουλε, κύριε Βιλιάρδο, κυρία Αθανασίου, κυρία Ασημακοπούλου και κύριε Κοτίδη, πού πάει το νερό; Πάει, χάνεται το νερό! Άρα, λοιπόν, λελογισμένη διαχείριση ύδατος δεν έχουμε. Πάμε για το νερό χωρίς να γίνεται έλεγχος ποιότητας νερού. Όταν ήρθαν τα λεφτά για τον έλεγχο ποιότητας νερού στους δήμους, άλλαξαν κωδικούς εν μια νυκτί, πήγαν αλλού.

Τώρα στην εκλογική μου περιφέρεια με την Οδηγία της Κομισιόν που έγινε αναλυτική ποιότητα νερού, βρέθηκαν συστατικά ουρανίου και τρέχουμε και δεν φτάνουμε, οι δε σωληνώσεις αμιάντου στη χώρα που είναι καρκινογόνες ακόμη δεν έχουν αντικατασταθεί. Και μιλάει τώρα η Κυβέρνηση για λελογισμένη διαχειριστική πολιτική νερού και στα ερμηνήσια υπάρχει πρόγραμμα, το «Horizon Europe» από την Ευρωπαϊκή Ένωση για να κατασκευαστούν ταμειυτήρες αποθήκευσης βρόχινου νερού.

Κύριε Υπουργέ, θα θέλαμε να δείτε το θέμα αυτό με τους ταμειυτήρες βρόχινου νερού, που είναι ευρωπαϊκό πρόγραμμα, επιδοτούνται. Έχει γίνει κάτι για τα νησιά μας πάνω σε αυτό, για να εξοικονομούν βρόχινο νερό;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μπαίνουν στο πρόγραμμα για την απανθρακοποίηση...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Μάλιστα. Πάντως καθυστερήσαμε, γιατί αυτό το πρόγραμμα «τρέχει» εδώ και πολύ καιρό, όπως και για το πρόγραμμα «ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ» που τρέχει, εγώ δεν άκουσα να μιλάει κανείς γι' αυτό το πρόγραμμα. Εδώ για τον ΟΠΕΚΕΠΕ γίνεται το έλα να δεις, η αμαρτία της αμαρτίας, με τον ΕΛΕΓΕΠ και την Πειραιώς, με τα διαχειριστικά σχέδια, και τρέχει πρόγραμμα αγροδιατροφής, το οποίο επιδοτεί από το αγρόκτημα στο πιάτο και του οποίου η καταληκτική ημερομηνία είναι το 2027. Τι έχουμε κάνει στον αγροτικό τομέα για την αγροδιατροφή; Πείτε μου, τι έχουμε κάνει; Μιλάει κανείς για το πρόγραμμα «ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ»; Κανένας, τίποτα, και «τρέχει» το πρόγραμμα και θα τελειώσει το πρόγραμμα. Κι αν μας πουν ότι θα πάρουν χρήματα για οδοποιία, αυτά είναι ό,τι περίσσεψαν από το προηγούμενο πακέτο. Αυτό το πακέτο τρέχει για να ενισχύσει τον αγρότη και τον κτηνοτρόφο και τον αλιέα και δεν έχει γίνει τίποτα.

Αλλά εκεί που φτάσαμε, μιας και φώναζε και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης «χαράξτε αλιευτικές ζώνες», μη σας φανεί παράξενο να δηλώσουμε ακόμη και υγρούς βοσκότοπους. Αν μπορούσαμε θα το κάναμε κι αυτό!

Παιδιά, ξέρετε για τον ΟΠΕΚΕΠΕ μιλούσε όλη η Ευρώπη. Εγώ δεχόμουν τηλεφωνήματα και από ανθρώπους οι οποίοι ήταν στο εξωτερικό. Όλοι μίλαγαν για αυτές τις ατασθαλίες στον ΟΠΕ-

ΚΕΠΕ και εμείς εδώ αλλού τυρβάζαμε. Και όταν η Ελληνική Λύση μιλούσε για ΟΠΕΚΕΠΕ από το 2020 με γραπτές ερωτήσεις – scripta manent- όλοι έλεγαν «τι είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ;». Νόμιζαν ότι είναι ο παίκτης του Ηρακλείου Κρήτης, στον ΟΦΗ που παίζει!

Πάντως, εν κατακλείδι, για να μη μακρηγορώ, να σας πω κάτι, κρατήστε το. Εάν ανοίξουν οι τηλεφωνικές συνομιλίες στον ΕΛΓΑ, ουαί και αλίμονό μας. Εκεί να δείτε παρεμβάσεις. Αυτό το χωράφι, πέφτει μια σταγόνα και αποξημώθηκε. Το άλλο είχε ολόκληρη καταστροφή και δεν αποξημώνεται. Εκεί θα γίνει, πραγματικά δεν τη λέω τη λέξη για τον ΕΛΓΑ. Ακόμη να το φέρει το νομοσχέδιο η Νέα Δημοκρατία για τον ΕΛΓΑ. Το λιβανίζει εδώ και έναν χρόνο. Γιατί όταν ο κανονισμός του ΕΛΓΑ λέει όταν το χωράφι είναι επικλινές, για να αποξημωθεί πρέπει να έχει κάτω νερά, ενώ μπορεί να έχει καταστραφεί όλη η παραγωγή, δεν αποξημώνεται.

Θυμάμαι σε μια συνάντηση που είχαμε πριν τέσσερα χρόνια ως Ελληνική Λύση με τους αγρότες της Ημαθίας, ξέχασαν για τους ανθρώπους να βάλουν τα κεράσια στο de minimis και με παρέμβαση της Ελληνικής Λύσης μπήκαν. Είναι πράγματα τα οποία πραγματικά είναι τραγελαφικά.

Ο κανονισμός του ΕΛΓΑ πρέπει να έρθει τώρα. Τον καθυστερεί το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, εδώ και ένα - ενάμιση χρόνο. Γιατί δεν το φέρνει άραγε; Μπαίνει ένα ερώτημα.

Λοιπόν, εν κατακλείδι, γι' αυτό το νομοσχέδιο που αφορά απόλυτα και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης όπως κλείνω και με τα τουριστικά μονοπάτια, είναι αδήριτη ανάγκη να γίνουν τα τουριστικά μονοπάτια, όπως και το πολύ καλό μονοπάτι που φέρνει υψηλούς τουρίστες ποιότητας στον Δήμο Αριστοτέλη στα Στάγειρα, την πατρίδα του Αριστοτέλη, θα πρέπει να γίνουν μονοπάτια, αλλά πρέπει να σεβαστούμε τον χώρο με περιβαλλοντικούς όρους. Μη γεμίσουμε ξαφνικά μονοπάτια παντού, τα οποία να μην χρειάζονται, αλλά δεν ξέρω μήπως αυτά τα μονοπάτια αρχίζουν και γίνονται πιο πλατιά για να ανεβαίνουν και κάτι ανεμογεννήτριες πάνω; Θέλει προσοχή. Τα μονοπάτια χρειάζονται για να αναπτύξουν μια περιοχή όπως και στο Παγγαίο στο βουνό που είναι και η καταγωγή μου, στον Δήμο Αμφίπολης, αλλά θέλει προσοχή.

Για το νερό, όμως, έχουμε επιφυλάξεις γιατί οδεύετε σιγά σιγά σε ιδιωτικοποίηση.

Όσον αφορά όμως το σημερινό νομοσχέδιο έπρεπε να είναι εδώ το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όχι μόνο το Υπουργείο Ενέργειας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μπούμπα.

Μέχρι να έρθει στο Βήμα η ειδική αγορήτρια της Νέας Αριστεράς, η κ. Θεοπίστη Πέρκα, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», σαράντα πέντε πρωτοετείς σπουδαστές της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής συνοδευόμενοι από την Αντιπλοίαρχο Υγειονομικού Νοσηλευτικής, κυρία Μαραγκού Ελισάβετ και την Αντισυνηματάρχρη Υγειονομικού Νοσηλευτικής, κ. Τσαρούχα Βασιλική.

Σας καλωσορίζουμε στη Βουλή. Σας ευχόμαστε καλή πρόοδο και καλή δύναμη στο πολύ σημαντικό έργο το οποίον εξερχόμενοι από την σχολή θα κληθείτε να υπηρετήσετε.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Σας καλωσορίζουμε και σας ευχόμαστε εκτός των άλλων να γίνετε ενεργοί πολίτες και να παρακολουθείτε όσα συμβαίνουν στη Βουλή.

Ευχαριστώ που μου δώσατε τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, για την Ελλάδα που ξυπνάει νωρίς, την παραγωγική, τη δημιουργική, τη σκληρά εργαζόμενη Ελλάδα μάς μιλούσε ο κ. Μητσοτάκης ως Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας πριν τις εκλογές του 2019. Αυτή μας εμπνέει, έλεγε τότε. Μάλλον εννοούσε όμως τελικά, όπως αποδεικνύεται από το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, ότι αναφερόταν στην Ελλάδα που πίνει φραπέ, παρέα με κάποιον με το όνομα «Χασά-

της», που μοίραζαν παράνομες επιδοτήσεις με Βουλευτές και τοπικούς κομματάρχες.

Ο δε κ. Γεωργιάδης, γνωστός για τις δηλώσεις του που προκαλούν ντόρο, είχε πει λίγα χρόνια πριν «η Ελλάδα με τον Κυριάκο Μητσοτάκη Πρωθυπουργό έχει γίνει παράδειγμα προς μίμηση». Στην πραγματικότητα, βέβαια, σήμερα αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι η Ελλάδα έχει γίνει παράδειγμα προς αποφυγή και σε καμία περίπτωση προς μίμηση, επειδή στήσατε μεθοδικά μια ολόκληρη πυραμίδα διαφθοράς, διαπλοκής και διασπάθισης του δημόσιου χρήματος, υποκλοπές, Τέμπη, ΟΠΕΚΕΠΕ. Αριστεία στο σκάνδαλο, αριστεία στη συγκάλυψη, αριστεία στη διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Μια κυβέρνηση που έχει καταντήσει επικίνδυνη για τη χώρα.

Εμείς ως Νέα Αριστερά έχουμε καταθέσει, ήδη, οκτώ ερωτήσεις για το σκάνδαλο, με στοιχεία για τους ΑΦΜ, για τον υπερδιπλασιασμό του ζωικού κεφαλαίου, των στρεμμάτων, από τις οποίες οι έξι είναι αναπάντητες και οι άλλες «όλα καλά». Και προφανώς, ο Πρόεδρός μας, ο Αλέξης Χαρίτσης, έχει, ήδη, επικοινωνήσει -και θα συνεχίσει την πρωτοβουλία- με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, τον κ. Ανδρουλάκη, τον Πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Φάμελλο, την κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου και θα επιδιώξει και μια συνάντηση με τον Γενικό Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος, για να δούμε πώς πρέπει να σταθεί η προοδευτική Αντιπολίτευση απέναντι σε αυτό το σκάνδαλο που βοά, που πραγματικά δεν έχει τελειώσει, δεν ξέρουμε ακόμα όλες τις πτυχές του.

Φεύγω από αυτό -θα τα πούμε και στη συνέχεια- και προχωρώ σε ένα άλλο ζήτημα.

Θα αναφερθώ, κύριε Υπουργέ, στις χθεσινές σας δηλώσεις σε ό,τι αφορά το κόστος του ρεύματος -όχι τη λιανική- γιατί με αυτόν τον τρόπο αλλάζει η εικόνα σε ό,τι αφορά το κυβερνητικό αφήγημα. Έχουμε απαντήσει ενδελεχώς πάρα πολλές φορές όλα αυτά τα χρόνια και έχουμε κάνει και σχετικές ερωτήσεις. Δεν θα τα επαναλάβω. Θα παρουσιάσω, όμως, πολύ απλά στοιχεία, που γνωρίζουν όλοι και όλες όσοι παίρνουν τιμολόγια ρεύματος. Θα αναφερθώ στα τιμολόγια της ΔΕΗ που έχει το μεγαλύτερο μερίδιο σε ό,τι αφορά κυρίως τα νοικοκυριά. Πριν από ελάχιστες μέρες αποφάσισε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ να προτείνει διανομή μερίσματος στους ιδιώτες μετόχους -είναι η πλειοψηφία πλέον- με 0,40 ευρώ ανά μετοχή, αυξημένο κατά 60% σε σχέση με το 2023.

Πώς γίνεται η ΔΕΗ με αυτά τα κέρδη -και οι υπόλοιποι πάροχοι, έχουμε καταθέσει και σχετικά στοιχεία γι' αυτά- και ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο κ. Τσάφος, να ισχυρίζονται ότι το ρεύμα τώρα είναι φθηνότερο από το 2019; Δεν το καταλαβαίνουμε.

Για να τελειώνουμε, δύο κουβέντες. Το 2019 η κιλοβατώρα της ΔΕΗ κόστιζε κάτω από 10 λεπτά του ευρώ. Τώρα, τον Ιούνιο του 2025, το πράσινο τιμολόγιο της ΔΕΗ είναι στα 14 λεπτά. Θυμάται άραγε κανείς ότι η πάγια χρέωση στους λογαριασμούς του ρεύματος ήταν 1,69 ευρώ το τετράμηνο του 2019, ενώ τώρα κυμαίνεται από 5 ως 9,9 ευρώ τον μήνα; Γνωρίζουν οι καταναλωτές ρεύματος ότι οι ρυθμιζόμενες χρεώσεις ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ έχουν αυξηθεί πάνω από 66% την τελευταία πενταετία;

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ, τέλος, και στην τροπολογία που κατέθεσε το ΠΑΣΟΚ για την κατάργηση των πολύχρωμων τιμολογίων. Συμφωνούμε επί της αρχής. Έχουμε καταθέσει αντίστοιχες ερωτήσεις - δηλώσεις για την κατάργησή τους. Ψάχνουν οι πολίτες να λύσουν την εξίσωση για να ξέρουν τι θα πληρώσουν και πόσο μάλλον που δεν έχουμε και έξυπνους μετρητές.

Συμφωνούμε, λοιπόν, αλλά θέλουμε να προσθέσουμε και τη δική μας πρόταση για μείωση και των αντίστοιχων πάγιων χρεώσεων που σήμερα για τα σταθερά μπλε τιμολόγια φτάνουν τα 9,9 ευρώ -σχεδόν 10 ευρώ-, κάτι που είναι απαράδεκτο. Σύμφωνα με πρόλην σύμβουλο του Υπουργείου μάλιστα η εφαρμογή μηνιαίου παγίου 5 ευρώ έναντι 0,3 έως 1 ευρώ που ήταν προηγουμένως, δημιούργησε ένα ετήσιο έσοδο της τάξης των 300 εκατομμυρίων ευρώ για τους προμηθευτές. Αυτά είναι τα νούμερα, κύριε Υπουργέ.

Μπαίνω τώρα, όμως, στο νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα. Σήμερα μετά από τις συνεδριάσεις βεβαίως της Επιτροπής Πα-

ραγωγής και Εμπορίου καλούμαστε να ψηφίσουμε επί της αρχής και επί των άρθρων του σχεδίου νόμου, αυτό το νομοσχέδιο που αφορά στο βιομεθάνιο και στο υδρογόνο, ένα σχέδιο νόμου που, αν και προσεγγίζει νέες και ενδιαφέρουσες τεχνολογίες, δυστυχώς φέρει όλα τα χαρακτηριστικά της αποσπασματικής και χωρίς κεντρικό σχεδιασμό νομοθέτησης, που υιοθετεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Οφείλουμε να αναδείξουμε το ουσιαστικό περιεχόμενο και τις σοβαρές ελλείψεις αυτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας και να εξηγήσουμε με αυτόν τον τρόπο τη στάση μας απέναντι στις κυβερνητικές ρυθμίσεις. Ενώ υποτίθεται ότι θεσπίζεται ένα πλαίσιο για την προώθηση δύο καινοτόμων τεχνολογιών, στην πράξη αυτό που φέρνει η Κυβέρνηση είναι ένα νομικό περιβάλημα χωρίς στρατηγική, χωρίς σαφείς στόχους, χωρίς ενσωμάτωση της επιστημονικής γνώσης και χωρίς όραμα προφανώς.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του βιομεθανίου. Η Κυβέρνηση συμπεριλαμβάνει στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα έναν στόχο 2,1 μεγαβατώρες για το 2030 από παραγωγή βιομεθανίου. Ο ίδιος ο πρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Παραγωγών Βιοαερίου μάς δήλωσε στην ακρόαση των φορέων ότι αυτός ο στόχος δεν είναι ρεαλιστικός. Στην καλύτερη περίπτωση και εφόσον υπάρχει σχεδιασμός και εφόσον τρέξει η Κυβέρνηση το επόμενο εξάμηνο και υπάρχει σχετική πολιτική βούληση, αυτό μπορεί να φτάσει στο 50%. Γιατί; Διότι δεν υπάρχει κανένα σχέδιο για την εξασφάλιση της πρώτης ύλης, που είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα, κανένα δίκτυο συλλογής οργανικών αποβλήτων, καμία εμπλοκή των δήμων και των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, των ΦοΔΣΑ, που για εμάς θα έπρεπε να έχουν σημαίνοντα και καθοριστικό ρόλο στην αγορά βιομεθανίου.

Είναι τραγικό, επίσης, ότι η Κυβέρνηση, αντί να ενδυναμώσει την τοπική αυτοδιοίκηση και τους ΦοΔΣΑ για την αξιοποίηση των αποβλήτων και να ενισχύσει έτσι και την κυκλική οικονομία, επιλέγει να τους υποβαθμίζει και να τους αποκλείει από τη χάραξη πολιτικής. Βεβαίως δεν είναι τυχαίο ότι το προεδρείο της επιτροπής δεν κάλεσε καν το δίκτυο των ΦοΔΣΑ στην ακρόαση φορέων.

Η παραγωγή βιομεθανίου από οργανικά απόβλητα μπορεί να συνεισφέρει ταυτόχρονα στη μείωση των εκπομπών της εξάρτησης από τους ΧΥΤΑ, στη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα καύσιμα, αλλά και στην αποκέντρωση της ενεργειακής παραγωγής. Αυτά όλα βέβαια εφόσον υπάρξει πολιτική βούληση.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας φαίνεται δυστυχώς ότι ενδιαφέρεται περισσότερο για την καύση απορριμμάτων και γι' αυτό προωθεί και σχετικό σχέδιο κατασκευής μονάδων καύσης. Εμείς θα θέλαμε ακόμα ρόλο και κίνητρα για τις ενεργειακές κοινότητες που εμπλέκονται με την παραγωγή βιομεθανίου. Δεν υπάρχει, όμως, ούτε καν αναφορά σε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν θα περιμέναμε και κάτι άλλο. Ούτως ή άλλως οι ενεργειακές κοινότητες απορρομούνται συνεχώς σε κάθε νομοσχέδιο.

Σε ό,τι αφορά το βιομεθάνιο θέλω να τελειώσω τοποθετήση μου, εκφράζοντας κάποιες ανησυχίες, μήπως χρησιμοποιηθεί το μεθάνιο ως πρόσχημα για να παρατείνουμε τη ζωή του φυσικού αερίου, να επεκτείνουμε τη χρήση του μέσω των υφιστάμενων και νέων υποδομών αερίου, που αυτή η Κυβέρνηση συνεχώς προωθεί. Ενώ πρέπει να έχουμε απανθρακοποίηση, έχουμε συνεχώς νέες μονάδες φυσικού αερίου. Στην προηγούμενη θητεία της Κυβέρνησης έγιναν έργα 8 δισεκατομμυρίων, νέα έργα φυσικού αερίου που χαρακτηρίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως «αδρανή κεφάλαια», πεταμένα λεφτά δηλαδή, σε μια περίοδο που οφείλουμε να προχωρήσουμε βεβαίως στη μείωση της εξάρτησής μας από τα ορυκτά καύσιμα. Αυτά προκαλούν όλοι την αστάθεια στην αγορά. Τα έχουμε πει.

Δεν προσπαθείτε την πράσινη μετάβαση. Ουσιαστικά -είμαι και από λιγνιτική περιοχή- θέλετε να αντικαταστήσετε τον λιγνίτη με μονάδες φυσικού αερίου. Θα πούμε και για τις τηλεθερμάνσεις, για τα ΣΥΘΗΑ κ.λπ., γιατί υπάρχει μία τροπολογία. Ίσως αναφερθώ στη δευτερολογία μου.

Πώς να εμπιστευτούμε και να μην ανησυχούμε, λοιπόν, με μία Κυβέρνηση που πούλησε το 50% της δημόσιας εταιρείας διανομής αερίου σε ιδιώτες και μάλιστα χωρίς καμία υποχρέωση και κανέναν καταναγκασμό;

Πάμε λίγο στο υδρογόνο. Είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο του νομοσχεδίου το υδρογόνο. Το υδρογόνο δεν είναι πρωτογενής πηγή ενέργειας, είναι φορέας ενέργειας και άρα για να παραχθεί, χρειάζεται ηλεκτρική ενέργεια, δηλαδή μιλάμε για μία ενεργό διαδικασία.

Εμείς μιλάμε φυσικά μόνο για πράσινο υδρογόνο, δηλαδή υδρογόνο παραγόμενο από ΑΠΕ, καθώς το μπλε υδρογόνο που παράγεται από ορυκτά καύσιμα με δέσμευση άνθρακα ή το ροζ υδρογόνο -έχει μπει και αυτό στη δημόσια συζήτηση- που παράγεται από πυρηνική ενέργεια δεν μπορούν να γίνουν σε καμία περίπτωση αποδεκτές επιλογές από εμάς και φαντάζομαι σε πάρα πολύ κόσμο, περιβαλλοντικές οργανώσεις και φορείς της κοινωνίας. Έχει ανοίξει κουβέντα και με τα πυρηνικά. Έχω κάνει μια σχετική ερώτηση.

Η χρήση του πράσινου υδρογόνου, λοιπόν, μπορεί να είναι χρήσιμη σε τομείς δύσκολους για απανθρακοποίηση, όπως είναι η βαριά βιομηχανία, τα διυλιστήρια, η ναυτιλία, η αεροπορία, αλλά σε καμία περίπτωση στην οικιακή κατανάλωση και σε μαζική ηλεκτροπαραγωγή. Ο πρόεδρος του ΚΑΠΕ μας είπε ξεκάθαρα ότι η χρήση του υδρογόνου έχει νόημα μόνο εκεί που δεν υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές.

Πού είναι, λοιπόν, το σχέδιο για τη βιομηχανική χρήση; Δεν το είδαμε. Πού είναι το σχέδιο για την αξιοποίηση περισσεύσιων ενέργειας από ΑΠΕ; Πού είναι η συμμετοχή των πανεπιστημίων και των ερευνητικών ινστιτούτων;

Συνεχίζετε να φέρντε νομοθετήματα χωρίς να λαμβάνετε υπ' όψιν την επιστημονική κοινότητα που παράγει, έχει κάνει έρευνα. Αντί, λοιπόν, για σχέδιο, φέρντε άρθρα που εξυπηρετούν συγκεκριμένες -υποθέτω- επενδύσεις -και αυτό το βλέπουμε παντού- αλλά εδώ νομίζω ότι το έχετε παρακάνει.

Θα μιλήσω για την επένδυση της Hellenic Hydrogen στο Αμύνταιο και το πρόγραμμα Blue Med της Motor Oil στην Κόρινθο που παίρνουν επιδοτήσεις εκατομμυρίων από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και εντάσσονται, βεβαίως, στις εμβληματικές επενδύσεις εξαιρετικής σημασίας.

Θα πάω παρακάτω για το χωροταξικό, πώς εμπλέκει την επιστήμη και την πολιτική. Η Βουλή σήμερα καλούμαστε να στηρίξουμε στα τυφλά, χωρίς μελέτη, ανάλυση κόστους-οφέλους, χωρίς καν επίσημη ενημέρωση -αυτά εμείς εδώ τα μαθαίνουμε, από δημοσιεύματα κ..λπ. ή από τις ίδιες τις εταιρείες- για το εάν αυτές οι επενδύσεις εντάσσονται σε εθνικό στρατηγικό σχέδιο ή εάν πρόκειται για μεμονωμένες πρωτοβουλίες.

Κάποιος επενδυτής αποφάσισε ότι είναι καλό να κάνει στην Ελλάδα αυτό. Πού θα το κάνει, πώς θα το κάνει, σε ποιο στρατηγικό σχέδιο εντάσσεται, δεν μας ενδιαφέρει. Ποιος αποφασίζει και με ποιο επιστημονικό εργαλείο το πού θα χωροθετηθούν; Είναι αυτό που σας είπα. Έχω την εμπειρία από τις λιγνιτικές περιοχές, οι χρήσεις γης στις ζώνες απολιγνιτοποίησης αποτελούν την καρδιά της μετάβασης. Από εκεί θα καθοριστούν οι επενδύσεις και πού μπορούν να υλοποιηθούν, πώς θα γίνουν οι αποκαταστάσεις, ποια εδάφη θα επαναποδοθούν στην τοπική κοινωνία.

Και τι γίνεται τώρα; Τα ειδικά πολεοδομικά σχέδια θα έπρεπε να έχουν προηγηθεί της τροποποίησης των περιβαλλοντικών όρων των λιγνιτωρυχείων. Και όμως, προβαίνετε σε αποφάσεις και σχεδιασμούς που προκαταλαμβάνουν τον καθορισμό των μελλοντικών χρήσεων γης, αυτό που λέμε κοινώς, θα έρθουν εκ των υστέρων τα χωροταξικά, τα ειδικά πολεοδομικά να νομιμοποιήσουν τις όποιες επιλογές. Αυτό γίνεται και με τις ΑΠΕ, γι' αυτό έχετε και την κοινωνία απέναντι.

Συνεχίζω, όμως, με τους επενδυτές που έχουν τις ωραίες ιδέες. Ο ΔΕΣΦΑ μάς παρουσίασε το έργο «ΥΔΡΙΑ», τη ραχοκοκαλιά, όπως λέει, του ελληνικού δικτύου υδρογόνου που θα οδηγεί στην κεντρική Ευρώπη αγωγούς, δίκτυα, διασυνδέσεις, όλα σχεδιασμένα, αλλά χωρίς καμία ενημέρωση του Κοινοβουλίου. Πότε έγινε αυτή η στρατηγική επιλογή; Από ποιον εγκρίθηκε; Ποιος θα πληρώσει το κόστος; Σε ποιο εθνικό ενεργειακό σχεδιασμό εντάσσεται αυτό το σχέδιο;

Και σε ό,τι αφορά το κόστος, ακούστε λίγο. Οι επενδυτές ξέρουμε πολύ καλά -το είπα και πριν- ότι αξιοποιούν δημόσιο χρήμα. Το ευρωπαϊκό χρήμα είναι δημόσιο χρήμα, το Ταμείο Δί-

καις Μετάβασης, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Και οι πόροι κατευθύνονται σε δυο-τρεις μεγάλους επενδυτές, για να κάνουν τη μετάβαση -είναι ένα μοντέλο, το κακό μοντέλο. Υπάρχει και άλλο που εμπλέκει την κοινωνία, την επιστημονική κοινότητα, τα πανεπιστήμια και τα λοιπά.

Αυτές τις μέρες το ρώτησα πολλές φορές στις επιτροπές, δεν πήραμε καμία απάντηση. Η ενεργειακή μετάβαση, όμως, δεν μπορεί να προχωρήσει με τέτοιες λογικές. Δεν μπορεί να είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης μόνο ανάμεσα στο κράτος και κάποιους επενδυτές, με τους πολίτες απλούς παρατηρητές και πληρωτές, βεβαίως, και το κράτος απλά μειωτή του ρίσκου για ιδιωτικές επενδύσεις.

Ειδικές αναφορές θα ήθελα να κάνω, βέβαια, για τη λειψυδρία και για το πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ». Είναι στην ίδια λογική.

Τώρα, για το άρθρο 55 για τη λειψυδρία νομίζω το ακούσατε από όλους. Με πρόσχημα την ανάγκη γρήγορων παρεμβάσεων, fast track διαδικασία για έργα ύδρευσης, απευθείας αναθέσεις σε Μονάδες Ωρίμανσης του Υπερταμείου και προσλήψεις εκτός ΑΣΕΠ με εργολαβικές συμβάσεις. Επίσης δεν κλήθηκαν οι εργαζόμενοι ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, ήρθαν μόνο οι διοικήσεις στην επιτροπή, που και τα βρήκαν όλα καλά. Γνωρίζουμε, όμως, ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει αποφανθεί κατ' επανάληψη ότι το νερό είναι δημόσιο αγαθό και πρέπει να παραμείνει υπό δημόσιο έλεγχο.

Εδώ θα παω και εγώ το εξής. Αναφερθήκατε στην Κέρκυρα και ξέρω το πρόβλημα της Κέρκυρας. Πέρυσι δεν είχε νερό. Ένα νησί με τεράστιο τουρισμό έμεινε χωρίς νερό. Ποιο έργο έχει σχεδιαστεί, για να αντιμετωπιστεί τόσο χρόνιο; Κανένα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τον περιφερειάρχη και τον δήμαρχο...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Α, τον περιφερειάρχη. Εγώ ξέρω κανένα.

Αντί, λοιπόν, να σχεδιάσουμε τουλάχιστον κάποιο έργο για το θέμα του νερού στην Κέρκυρα και σε όλα τα νησιά, γιατί λίγο-πολύ παντού θα το έχουμε, κάνουμε fast track προσλήψεις και άμεσες διαδικασίες. Δεν λύνονται έτσι τα προβλήματα.

Πάμε λίγο στο πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» που είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο για υποβάθμιση και διαστρέβλωση του όρου, του νοήματος, του οράματος των ενεργειακών κοινότητων. Εδώ έχουμε πολλές αντιδράσεις, τα είπα και τα ξαναείπα. Δηλαδή, τι κάνετε; Αντί να δοθούν κάποια εκατομμύρια ευρώ -100 είχε τάξει ο κ. Σκρέκας- στους δήμους, στις κοινότητες για να κάνουν ενεργειακές κοινότητες, για να στηρίξουν και τους πιο ευάλωτους και να παράγουν οι ίδιοι το ρεύμα -ενεργειακή δημοκρατία το λέμε αυτό, συμμετοχή της κοινωνίας στη μετάβαση- έρχεται ένα ωραίο σχέδιο «ΑΠΟΛΛΩΝ», το οποίο τι κάνει; Αναγκάζει τους δήμους να συνδέονται με ιδιώτες παραγωγούς που έχουν άδεια, δηλαδή είναι έτοιμοι και κάπου πρέπει να τα διαθέσουν και τους αποζημιώνει. Εκεί πάνε τα 100 εκατομμύρια, αντί να πάνε στους δήμους.

Είναι πλήρης διαστρέβλωση. Δεν γίνεται έτσι η ενεργειακή μετάβαση και η πράσινη μετάβαση χωρίς την κοινωνία. Δεν μπορεί να σχεδιάζετε ερήμην των πολιτών, δεν μπορεί να λειτουργεί ως μοχλός μεταφοράς πόρων από το Δημόσιο προς τους ιδιώτες και τους λίγους. Η επιτυχία, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, μιας δίκαιης μετάβασης προϋποθέτει μια ολιστική προσέγγιση και κυρίως συνεργασία και ενεργό συμμετοχή των άμεσα ενδιαφερομένων και των τοπικών κοινωνιών, οι οποίες θα επηρεαστούν και περισσότερο από τις επερχόμενες αλλαγές.

Η δυτική Μακεδονία σβήνει. Σβήνει, ερημοποιείται, φεύγει ο κόσμος, δεν έχει κανένα μέλλον. Οι επενδυτές στη δυτική Μακεδονία βγάζουν πολλά λεφτά, τα έχουν πάει πολύ καλά. Σχεδιάζουν, κάνουν, φτιάχνουν. Ακόμη και για προσλήψεις, παίρνουν από παντού. Για να μην πούμε ότι εξάγουν τον λιγνίτη στη διπλανή χώρα, για να καίγεται στα 20 χλμ, όταν κλείνουν οι μονάδες στη Φλώρινα. Τα ξέρετε αυτά; Αυτή είναι η κατάσταση.

Μόνο εάν υπάρξει κοινωνική και πολιτική συναίνεση, η δίκαιη μετάβαση θα έχει ελπίδες για μία πετυχημένη υλοποίηση. Χρειάζομαστε άλλο υπόδειγμα, ένα πλούσιο, κοινωνικά δίκαιο, τεχνολογικά ρεαλιστικό, δημοκρατικά σχεδιασμένο, με διαφάνεια, διαβούλευση, πραγματική συμμετοχή της κοινωνίας, των δήμων,

των πανεπιστημίων και με κεντρικό ρόλο για το κράτος, το οποίο πρέπει να είναι εγγυητής της μετάβασης, ώστε να μη μείνει κανείς πίσω. Είναι το κράτος που πρέπει να είναι εργαλεία συμμετοχής, χρηματοδότησης και να μπορέσει να στηρίξει αυτόν τον τεράστιο μετασχηματισμό που καταστρέφει τις κοινωνίες, πριν προλάβει να τις καταστρέψει η κλιματική κρίση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Πέρκα.

Θα καλέσω τώρα στο Βήμα τον ειδικό αγορητή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης, τον κ. Νικόλαο Βρεττό.

Ορίστε, κύριε Βρεττέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σε μια πολιτική περίοδο που οι αποκαλύψεις περί σκανδάλων και διαφθοράς κυριαρχούν στα μέσα ενημέρωσης και που μόνο η μερική αποκάλυψή τους έχει δώσει την αίσθηση σε κάθε πολίτη ότι αυτή η Κυβέρνηση έχει καταστεί το συνώνυμο της απόλυτης διαφθοράς, έχει καταντήσει στη συνείδηση του κάθε πολίτη να είναι το συνώνυμο της απόλυτης εξυπηρέτησης των συμφερόντων των ολίγων και όχι του δημοσίου συμφέροντος που συχνά επικαλείται. Έχει καταστεί στη συνείδηση του Έλληνα πολίτη και όχι μόνο, αλλά και όλης της Ευρώπης, ο πιο αναξιόπιστος εταίρος και ο πιο εθνικά ανυπόληπτος, γιατί και κλέβει τους ευρωπαϊκούς πόρους από τον λαό για να τους δίνει στους κομματικούς φίλους, αλλά και εθνικά τρώει το ένα σκαμπίλι μετά το άλλο από παντού.

Επομένως, σ' αυτή την πολιτική περίοδο έρχεται ένα νομοσχέδιο που, σύμφωνα με τον τίτλο του, έρχεται να δημιουργήσει ένα πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς, παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου, δηλαδή, μια μερική ενσωμάτωση οδηγίας και κάποιες μικρές ανούσιες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Για να δούμε πόσο απραίτητο είναι αυτό το νομοσχέδιο. Πόσο, ας πούμε, η δυνατότητα να ρυθμίζει και να προωθεί το πλαίσιο της παραγωγής βιομεθανίου συντελεί στο ενεργειακό μείγμα, για να δούμε και τη σημασία.

Ας δούμε για το έτος 2024. Στο ενεργειακό μείγμα προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας η βιομάζα/βιοαέριο –δηλαδή, στην ουσία είναι ένας τίτλος ιδιόρρυθμος, γιατί εμείς τώρα ερχόμαστε το βιοαέριο να το κάνουμε βιομεθάνιο- συντείνει, αποτελεί το μόλις 0,6% του ενεργειακού μίγματος. Για το, δε, υδρογόνο που έρχεται να ρυθμίσει, δεν το βλέπω καν σε αυτή την παλέτα του ενεργειακού μίγματος.

Δεν χρειάζεται να το καταθέσω, νομίζω, κύριε Υπουργέ, το γνωρίζετε ότι στην ουσία έρχεστε να ρυθμίσετε κάτι ανύπαρκτο ενεργειακά.

Και αφού έρχεστε να το ρυθμίσετε, πιστεύετε εσείς ότι μπορεί να συντελέσει στη μείωση της ακριβής ενέργειας; Με ποιον τρόπο; Το 0,6% του ενεργειακού μίγματος, οι ογδόντα επτά παραγωγοί, οι ίδιοι οι παραγωγοί βιομεθανίου-βιοαερίου, που θέλετε να αντικαταστήσετε με βιομεθάνιο για να το εισάγετε μέσα στους αγωγούς μεταφοράς αερίου είναι 0,6%.

Ακόμα και αν ήταν το πιο φθινό καύσιμο στο ενεργειακό μίγμα, νομίζω γνωρίζετε πολύ καλά μαθηματικά –νομικός είστε, γι' αυτό πρέπει να γνωρίζετε καλά μαθηματικά- δεν μπορεί να εισφέρει καθόλου στη μείωση της ενέργειας, γιατί και για εσάς –και θα τοποθετηθώ παρακάτω- αυτό είναι το πρόβλημα και εκεί αναφερθήκατε, ότι ο Πρωθυπουργός πήγε στο Συμβούλιο των Υπουργών και βρήκατε κάποια εργαλεία, έτσι ώστε να καταλάβετε τον αλγόριθμο που έχουμε ακριβό ρεύμα στην Ελλάδα.

Το πρόβλημα είναι να καταλάβουμε γιατί έχουμε ακριβή ενέργεια στην Ελλάδα ή που αυτό, όπως είπατε, θα βοηθήσει στη σύγκλιση έτσι ώστε η Ανατολική Ευρώπη να μην έχει τόσο μεγάλες διαφορές; Ναι, αλλά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη μόνο εμείς είμαστε ακριβοί, όσον δεν αφορά την ενέργεια. Οι άλλες χώρες, οι οποίες μπηγαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση πολύ πιο αργά από εμάς έχουν καλύτερες τιμές. Εμείς έχουμε την 7^η –ακούστηκε και από τον Υφυπουργό- ακριβότερη τιμή ενέργειας.

Επομένως, δεν μπορούμε να λέμε πράγματα ή ευχές σε μία

περίοδο που η ενέργεια τσακίζει τον μικρομεσαίο επιχειρηματία, τον μικρομεσαίο αγρότη, εκτός αν ο αγρότης είναι κομματικός φίλος και μπορεί να παίρνει 200.000 ευρώ τον χρόνο από επιδοτήσεις, γιατί δηλώνει μπλε πρόβατα.

Δηλαδή είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν έρχεται να συμβάλει στη μείωση της ενέργειας. Αν κάνετε τον κόπο να το δείτε κι εσείς από εδώ, είναι τόσο αχνή η χρωματική αποτύπωση στο ενεργειακό μείγμα που δεν επηρεάζει ούτε τον εαυτό του. Ενώ θα έπρεπε να κάνετε εσείς γι' αυτές τις λίγες επιχειρήσεις που παράγουν βιομάζα, βιοαέριο και θέλετε να το καταστήσετε, να το εξελίξετε, να το αναβαθμίσετε σε βιομεθάνιο, που θα έπρεπε πρώτα να αντιμετωπίζετε τα θέματα βιωσιμότητά τους και μετά να δείτε αν αυτό μπορεί να εισαχθεί ως καύσιμο αέριο, διότι τελικά αυτό είναι το θέμα.

Αν κάποιος θα πρότεινε μέτρα και θα έπρεπε να ξεκινήσει εκεί για να κρατήσει τους παραγωγούς βιοαερίου είναι γιατί ακριβώς στο πλαίσιο της αειφορίας έρχονται να διαχειριστούν τα απόβλητα των διάφορων κτηνοτροφικών ή ζωοτροφικών μονάδων, οι οποίες πραγματικά μέσα από αυτή την οριζόντια και κάθετη παραγωγή διαχείρισης των αποβλήτων χρειάζονται τη στήριξη, γιατί συμβάλλουν σε τοπικές οικονομίες και θα έπρεπε πραγματικά να ενθαρρυνθούν γιατί μπορούν να παραγάγουν από τα ζωικά απόβλητα και λίπασμα και να ενισχύουν τις γαίες.

Επομένως, είναι ένα νομοσχέδιο ανεπίκαιρο. Για το, δε, υδρογόνο δεν μπορεί κανείς να πει ότι μπορεί να εισβάλει πραγματικά στην πράσινη ενέργεια. Γιατί πραγματικά πόσο πράσινη είναι μια ενέργεια που χρειάζεται τεράστιους πόρους, όσον αφορά το νερό, την ενέργεια, για να μπορεί να παραχθεί υδρογόνο;

Επομένως, ήταν ένας ωραίος τίτλος, αβανταδόρικός, που αν υπάρχουν κάποιοι στην Ελλάδα που σας πιστεύουν, θα μπορούσαν να πουν ότι ενδιαφέρεστε πραγματικά για την πράσινη ενέργεια. Όμως ποιο είναι το θέμα; Θα ήθελα να σταθώ λιγάκι σε αυτά που είπατε στη χθεσινή επιτροπή και εσείς και ο Υφυπουργός σχετικά με ένα νομοσχέδιο το οποίο έχει να κάνει με την ενέργεια και με την τροπολογία. Θα σταθώ πρώτα στην τροπολογία που φέρνετε. Θα τοποθετηθώ στη δευτερομιλία.

Η τροπολογία αυτή έρχεται να αποκαταστήσει μια πονηρή, προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος της δικής σας Κυβέρνησης που δήθεν ήρθε να ενσωματωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Τι έλεγε αυτή; Έλεγε ότι ήταν παράνομα όλα τα πολεοδομικά σχέδια που αφορούσαν τους οικισμούς κάτω από τις δύο χιλιάδες κατοίκους, γιατί ακριβώς είχαν εκδοθεί παραβιάζοντας τη νομοθεσία από τους νομάρχες.

Αλήθεια, από το 2019 μέχρι το 2025 δεν σας πείραζε που υπήρχε αυτή η απόφαση; Έπρεπε πρώτα να ασκήσετε την πολιτική «βάφουμε μπλε όλα τα πρόβατα ειδικά στην Κρήτη έτσι ώστε να πάρουμε τις εκλογές»; Από το 2019 και το 2025 τι σας εμπόδιζε; Θα ήθελα να το ακούσω; Γιατί ξαφνικά;

Κι εφόσον τη φέρατε τώρα, γιατί ακριβώς τόσο σύντομα; Μερικές αποκαθίσταται η αδικία όλων των ιδιοκτητών, που τα οικοπεδά τους τα μετατρέψατε σε χωράφια και τώρα μερικώς κάποια από αυτά κάτω από προϋποθέσεις, για να μην υπάρχουν προσφυγές, μπορείτε μερικώς να τους δώσετε την αξία τους.

Εγώ, όμως, θα ήθελα να σταθώ περισσότερο σε κάποιες θέσεις που είπατε εσείς γιατί δεν έχει και νόημα, δεν πιστεύω ότι πραγματικά αυτό το νομοσχέδιο θα εισφέρει κάπου. Ήθελα να σταθώ ακριβώς σε αυτό που είπατε εσείς, ότι στο Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας, αντιδρώντας η Ελληνική Κυβέρνηση κατόπιν αιτήματος της, δημιούργησε αυτή την Task Force, προκειμένου να εξετάσετε τον αλγόριθμο και πώς τελικά η χονδρική τιμή συστηματικά στην Ανατολική Ευρώπη υπερβαίνει.

Πιέζετε όσο μπορείτε, λέτε, για να μπορούμε να διασφαλίσουμε όσο το δυνατόν πιο προστιθέτιμη για τους πολίτες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, για εμάς δηλαδή –μας εντάσσετε κι εμάς-, λέγοντας μάλιστα ότι αυτό συντελεί στη σύγκλιση με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Και ερωτώ το εξής. Μιλάτε για σύγκλιση στην τιμή ενέργειας. Γιατί δεν μας μιλάτε για απόκλιση που τη βιώνουν σήμερα όλοι οι Έλληνες πολίτες στους μισθούς του Έλληνα πολίτη; Γιατί δεν μιλάτε για απόκλιση στην ακρίβεια; Μήπως δεν ενημερωθήκατε για τα χθεσινά δημοσιεύματα της ΕΛΣΤΑΤ ότι τρέχουμε με διπλάσιο

πληθωρισμό; Μήπως δεν ενημερωθήκαμε ότι ενώ στην Ευρωζώνη ο πληθωρισμός πήγε στο 2% από 1,9%, εσείς με τις δικές μας πολιτικές πήγατε τον πληθωρισμό από το 3,3% στο 3,6%;

Πιστεύετε ότι ο πληθωρισμός μπορεί να αντιμετωπιστεί σε μια μελλοντική επιστημονική ημερίδα της Task Force που θα εξηγήσει τους λόγους που ο αλγόριθμος έχει τόσο ακριβό το ρεύμα από τους Έλληνες ολιγάρχες φίλους σας παραγωγούς;

Αλήθεια, δεν έχετε ενημερωθεί ότι η αγοραστική δύναμη του Έλληνα πολίτη αποκλίνει συνεχώς και περισσότερο; Και αλήθεια, εσείς που πραγματικά ανακοινώνετε -εγώ δεν μπορώ να κάνω δίκη προθέσεων- ότι ενδιαφέρεστε για τη σύγκλιση στην τιμή ενέργειας, γιατί δεν λέτε κάτι -περιμένουμε και τώρα να μας πείτε- γιατί η Eurostat κατέγραψε τον υψηλότερο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης του πληθωρισμού; Αυτά δεν είναι θέματα που αφορούν τον Έλληνα πολίτη;

Επομένως, απαντώντας και λίγο στον Υφυπουργό, που εν πάση περιπτώσει γενικά η τεχνοκρατική του εμπειρία δεν ξέρω κατά πόσο ταιριάζει με τις υπαρξιακές τους ανησυχίες και τι εννοώ; Λέει από τη χθεσινή του παρέμβαση στην επιτροπή ότι θα ήθελε και εκείνος να σταθεί στα θέματα της τιμής ενέργειας για να προσεγγίσει το θέμα από δύο οπτικές γωνίες.

Χαιρόμαστε που οι Υπουργοί έχουν την πολυτέλεια να προσεγγίζουν το θέμα επιστημονικά. Η μία ήταν μια ανησυχία που ακούσατε από όλη την Αντιπολίτευση για το πώς αυτό το νομοσχέδιο επηρεάζει τις τιμές ενέργειας. Στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο προτείνετε και μιλάτε για το βιοαέριο που ελπίζετε να μετεξελιχτεί στο βιομεθάνιο και σε μια αγορά του υδρογόνου.

Το είπα και στην εισήγησή μου. Για ποιο λόγο δεν φέρατε πρώτα ένα νομοσχέδιο -που το υποσχθήκατε- βιωσιμότητας των, ήδη, λειτουργούντων επιχειρήσεων παραγωγής βιοαερίου και μετά να έρθετε να δείτε πώς θα το εντάξετε. Διότι και να το εντάξετε και να μην το εντάξετε το 0,6 δεν επηρεάζει ουδώς την τιμή. Οι άνθρωποι που έχουν δώσει το όραμα τους, τα χρημάτα τους, έχουν δανειστεί από τις τράπεζες, αγωνιούν για το πώς θα μείνουν και να μη χρεώνονται και εσείς -λες και είστε ακαδημαϊκός παρατηρητής- προσεγγίζετε το θέμα από δύο οπτικές γωνίες. Υπάρχει και η άλλη οπτική γωνία. Αυτό υποσχθήκατε θα το φέρετε σε νόμο-πλαίσιο, χωρίς, όμως, να μπειτε σε λεπτομέρειες των ενισχύσεων -για να μην σοκαριστούμε- που θα ακολουθήσουν. Διότι προσπαθείτε -είπατε- να είστε πολύ προσεκτικοί στο επίπεδο αυτών των ενισχύσεων. Διότι και τις ενισχύσεις ποιος τις πληρώνει; Ο καταναλωτής, όπως είπατε.

Κατανοώ απολύτως πώς σας προβληματίζει το σχέδιο των ενισχύσεων και ότι δεν θέλετε να διαρρεύσει από πριν, γιατί φοβάστε ότι πρέπει να είστε τώρα περισσότεροι προσεκτικοί. Όμως, σας προβληματίζει καθόλου ή σας έχει προβληματίσει ή θεωρείτε ότι ήταν απρόσεκτος ο τρόπος προσέγγισης των ενισχύσεων στους ίδιους σας κομματικούς αγροτοκτηνοτρόφους; Αν σας προβληματίζει, υπάρχει το know how. Ρωτήστε τον κ. Βορίδη, τον κ. Αυγενάκη, τον εξαφανισμένο από παντού κ. Γεωργαντά, την υπερπροβαλλόμενη καλή υπάλληλο που ήθελε να πάει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν της επέτρεψε ο κ. Τσιάρας να πάει, αλλά και τους ειδικούς στη διαχείριση των ενισχύσεων και επιδοτήσεων, που είναι ο κ. «Φραπές», ο κ. «Χασάπης», ο Συνεταιρισμός του Αγρινίου, ο κ. Μπρατάκος ή ο κ. Στρατάκος -έχουμε μπερδέψει τα ονόματα- και τις λοιπές εξαιρετικές επιλογές της Κυβέρνησής σας.

Έρχομαι στο σχόλιο της ενέργειας -και κλείνω- γιατί εδώ φαίνεται η καλή νομοθέτηση και το αν τελικά έρχεται να εισφέρει σε κάτι. Έρχεται παρελκυστικά, απλώς και μόνο για να φερέτε μια τροπολογία και για να εξηγήσουμε πώς εσείς κάνετε bypass με το πρόσχημα των έκτακτων συνθηκών, όταν έχουμε λειψυδρία; Την λειψυδρία την αξιολογεί η ΡΑΕΥ που έχετε διορίσει εσείς και προτείνει στον Υπουργό. Ο Υπουργός απευθύνεται στην ΕΥΔΑΠ και στην ΕΥΑΘ, για να αντιμετωπίσει τα έκτακτα φαινόμενα λειψυδρίας, καταστρατηγώντας κάθε διάταξη νομοθετικά τεκμηριωμένη, όπου έχει να κάνει με το πώς οι δημόσιες συμβάσεις γίνονται, λόγω των έκτακτων αναγκών. Το είπα και στο «σημιτοκρατούμενο» εκσυγχρονιστικό ΠΑΣΟΚ που συμμετέχει κατά το 50% στην Κυβέρνησή σας: Το ίδιο πρόσχημα για έκτακτες ανάγκες ήταν και οι Ολυμπιακοί Αγώνες και τους πληρώνουμε

μια ζωή, γιατί κάποιοι εργολάβοι -δεν ξέρω οι πολιτικοί τι έκαναν εκεί- έκαναν μπάζες.

Το ίδιο έγινε και στον ΟΣΕ. Για 25 δισεκατομμύρια ακούμε, αλλά για 20 δισεκατομμύρια λένε κάποιοι. Τα μετρήσαμε; Ο κ. «Φραπές» έχει δουλειά τώρα, πίνει φραπέ. Ποιος να μετρήσει ποια ήταν η ζημιά; Δόθηκαν ακριβώς για να εκσυγχρονιστεί ο ΟΣΕ. Και εσείς παραδώσατε στον ελληνικό λαό νεκρά παιδιά. Τα παραδώσατε -και είναι προσωπική σας η ευθύνη- και κάνετε τα πάντα για να μην αποκαλυφθεί η αλήθεια.

Επομένως, στις τιμές χονδρικής -που εσείς θέλετε να τις ενσωματώσετε, σύμφωνα με τις τιμές της Βόρειας Ευρώπης- θα έπρεπε πρώτα -αν είχατε ίχνος αίσθησης του τι αντιπροσωπεύετε σαν Κυβέρνηση και ποια θέματα έχετε να αντιμετωπίσετε και ποιους να εκπροσωπήσετε- να πατάξετε την ακρίβεια. Όμως, δεν το θέλετε. Αυτό είναι το ισχυρό σας όπλο, να κάνετε ακριβώς δυνατή την αγοραστική δύναμη του Έλληνα πολίτη και κυρίως, να μην απεμπολείτε κανένα ηθικό και εθνικό και δημοκρατικό συναίσθημα του Έλληνα πολίτη.

Εσείς με τις πολιτικές σας τα καταπατάτε, τα καταστρατηγείτε και χάρη σε αυτά έρχεστε προσηχηματικά να μας πείτε ότι νομοθετικά ενδιαφέρεστε για το πώς θα λειτουργήσει η αγορά. Δεν σας ενδιαφέρει η αγορά. Η μπάζα σας ενδιαφέρει και κάνετε τα πάντα για να κάνετε αυτή την μπάζα, αλλά και να μπαζώνετε τις ευθύνες σας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Βρεττό.

Θα ολοκληρώσουμε τις τοποθετήσεις των εισηγητών και ειδικών αγορητών με τον ειδικό αγορητή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας, τον κ. Αλέξανδρο Καζαμία, ο οποίος καλείται στο βήμα.

Ορίστε κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να ξεκινήσω με μια αναφορά στο κουβάρι σκανδάλων που σχετίζονται με τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Την περασμένη Παρασκευή, μετά από καθυστέρηση μιας εβδομάδας, έφτασε η δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στη Βουλή και είχαμε την ευκαιρία να τη μελετήσουμε. Βρήκαμε εκεί σημεία και τέρατα. Έκτοτε βεβαίως, είχαμε τις παραιτήσεις τεσσάρων μελών της Κυβέρνησης, ενός Υπουργού και τριών Υφυπουργών. Είναι ο μεγαλύτερος αριθμός παραιτήσεων της Κυβέρνησης Μητσοτάκη από το 2019. Πρόκειται, με άλλα λόγια, για ένα σκάνδαλο, το οποίο έχει συγκλονίσει και έχει χτυπήσει την καρδιά της Κυβέρνησης και θεωρούμε ότι θα υπάρξουν και άλλες παραιτήσεις και πρέπει να υπάρξουν και άλλες παραιτήσεις.

Την περασμένη Δευτέρα συζήτησα επίκαιρη ερώτηση με τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, τον κ. Κέλλα και του ζητήσα επανειλημμένως να παραιτηθεί. Αυτά που περιέχονται στη δικογραφία για τις συνομιλίες του Διευθυντή του Πολιτικού του Γραφείου και όσα προσπαθούσε να ρυθμίσει για ημετέρους, δεν είναι λιγότερο ενοχοποιητικά από αυτά που βρέθηκαν για τους άλλους τέσσερις Υπουργούς που παραιτήθηκαν.

Το επόμενο ερώτημα -που σήμερα βεβαίως απασχολεί ιδιαίτερα την κοινή γνώμη που παρακολουθεί αυτούς τους διαλόγους και τα στοιχεία που βγαίνουν από τη δικογραφία και είναι συγκλονισμένη- είναι τι γνώριζε ο Πρωθυπουργός και τι έκανε, αν και πιο σωστά θα ήταν να πούμε τι δεν έκανε τόσο χρόνια για να εξυγιάνει τον ΟΠΕΚΕΠΕ, παρά τις αλλεπάλληλες εξαγγελίες Υπουργών και Υφυπουργών, οι οποίοι διαβεβαίωναν ότι υπάρχουν σχέδια εξυγίανσης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλα τέτοια παραμύθια.

Το σκάνδαλο είναι πάρα πολύ βαθύ. Απ' ό,τι φαίνεται, τα σχέδια εξυγίανσης είτε δεν υλοποιήθηκαν ποτέ είτε όταν πήγαν να ξεκινήσουν παρενέβαιναν κάποιοι από ψηλά και τα σταματούσαν για να συνεχιστεί αυτό το πολύπλοκο σκάνδαλο.

Επίσης, η κοινή γνώμη είναι ιδιαίτερα ανήσυχη για το τεράστιο ποσό του προστίμου που καλείται να καταβάλλει η Ελληνική Κυβέρνηση, το ελληνικό κράτος πιο σωστά, προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για όλα όσα συνέβησαν τα προηγούμενα χρόνια στον ΟΠΕΚΕΠΕ, για τα τεράστια ποσά που υπεξαίρεθηκαν.

Το πρώτο πρόστιμο δεν είναι το μόνο. Το πρώτο πρόστιμο που έχει επιβληθεί είναι ύψους 415 εκατομμυρίων. Για να έχουμε μια αίσθηση των μεγεθών, αυτό το ποσό ισοδυναμεί σχεδόν με τον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού, της βαριάς βιομηχανίας δηλαδή της χώρας, όπως επικαλείται η Κυβέρνηση. Τέτοιες είναι οι διαστάσεις του σκανδάλου.

Βεβαίως, η νομιμοποίηση της Κυβέρνησης στην κοινωνία, το κύρος της που δεν υπάρχει πια και η αντίληψη των πολιτών για το πόση απόσταση χωρίζει την Κυβέρνηση Μητσοτάκη από την ηθική, τη διαφάνεια και την ευθύνη στη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, είναι πραγματικά ανησυχητική.

Οι πολίτες είναι βαθιά δυσαρεστημένοι και οργισμένοι με αυτές τις πρακτικές και περιμένουμε να αναληφθεί πλήρως η ευθύνη από όσους εμπλέκονται στο σκάνδαλο, περιλαμβανομένου και του Πρωθυπουργού, ο οποίος πρέπει να έρθει στη Βουλή και να μας πει τι γνώριζε και τι δεν έκανε τόσα χρόνια.

Έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα και θα ξεκινήσω λέγοντας ότι το κόστος της ενέργειας στη χώρα μας είναι προκλητικά υψηλό για τον μέσο καταναλωτή. Τα είδη βασικής ανάγκης για τους πολίτες είναι ήδη πολύ ακριβά και οι τιμές του φυσικού αερίου, οι οποίες ενδεχομένως να επηρεαστούν από το νομοσχέδιο που έρχεται σήμερα στη Βουλή, είναι συγκριτικά υψηλές σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η κιλοβατώρα του φυσικού αερίου, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat που θα καταθέσω στα Πρακτικά, είναι για το δεύτερο εξάμηνο του 2024 στα 11 και κοντά στα 12 λεπτά στην Ελλάδα, τη στιγμή που η τιμή της κιλοβατώρας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, περιλαμβανομένων και πλουσιών κρατών όπως είναι το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και ούτω καθεξής, κυμαίνεται σε ποσά κάτω των 10 λεπτών. Αυτές οι υψηλές τιμές δεν αναμένεται να μειωθούν ή να μειωθούν σημαντικά για τον καταναλωτή από το νομοσχέδιο που έρχεται.

Και καταθέτω εδώ στα Πρακτικά τους σχετικούς πίνακες.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Καζαμίας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ταυτόχρονα οι τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος είναι ακόμη πιο υψηλές συγκριτικά με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat αυτές κυμαίνονται στα 29 ευρώ ανά 100 κιλοβατώρες, τη στιγμή που στην Ουγγαρία είναι 10 ευρώ, το 1/3 δηλαδή, στη Βουλγαρία 12 ευρώ, πάλι στο 1/3, στο Λουξεμβούργο, πολύ πλούσια χώρα, στο μισό, 15 ευρώ, και ούτω καθεξής.

Καταθέτω τα σχετικά στοιχεία στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Καζαμίας, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Χθες η ΕΛΣΤΑΤ ανακοίνωσε ότι ο πληθωρισμός στη χώρα για τον μήνα Ιούνιο έχει φτάσει το 3,6%, τη στιγμή που στην Ευρωζώνη ο πληθωρισμός βρίσκεται σχεδόν στο μισό, στο 2%. Οι τιμές του δείκτη καταναλωτή, ο πληθωρισμός, δηλαδή, έτσι όπως υπολογίζεται, ενημερωθήκαμε χθες από το Γραφείο του Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, ότι δεν περιέχουν τις τιμές ενέργειας, οι οποίες αν περιλαμβάνονταν θα ανέβαζαν τον πληθωρισμό ακόμη πιο ψηλά. Και σε μία κατάσταση όπου υπάρχει μία γενικευμένη κρίση του κόστους ζωής για τον πολίτη, η ακρίβεια συνεχίζει να εμφανίζεται ως το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα για τους πολίτες και οι τιμές ενέργειας, ρεύματος και φυσικού αερίου είναι πολλές φορές υψηλότερες από πολλά άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα περιμέναμε το παρόν νομοσχέδιο να περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες να εγγυώνται τις χαμηλές τιμές για τον καταναλωτή και αντ' αυτού το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει απολύτως τίποτα για τη συγκράτηση των τιμών. Και όχι μόνο τη συγκράτηση, αυτό που έπρεπε να προβλέπει είναι τη μείωση των τιμών.

Υπενθυμίζω ότι τον περασμένο Σεπτέμβριο ο κ. Μητσοτάκης ανησύχησε και αυτός, επιτέλους, για το θέμα και έστειλε μία περιβόητη επιστολή, την οποία διαφήμιζε δεξιά και αριστερά, στα

διάφορα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ως τη μεγάλη και βαρυσήμαντη παρέμβασή του για να ανακόψει την αύξηση των τιμών στην ενέργεια. Η κ. Φον ντερ Λάιεν έλαβε την επιστολή του κ. Μητσοτάκη, πρέπει να τη διάβαζε πολλές φορές, γιατί άργησε να απαντήσει και όταν τελικά απάντησε τι του είπε; Υπάρχει, λέει, πληθώρα παραγόντων που παίζει ρόλο στις ενεργειακές τιμές.

Και του είπε ακόμα ότι καθετί που εισάγουμε εξαρτάται από την παγκόσμια αγορά. Και τι έγινε με αυτήν την περιβόητη επιστολή και με την απάντηση της φίλης του Πρωθυπουργού, της Προέδρου της Κομισιόν κ. Φον ντερ Λάιεν; Απολύτως τίποτα. Και γι' αυτό στα στοιχεία που κατέθεσα, η Ελλάδα είναι μία από έξι χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση που τον περασμένο χρόνο είδε πάλι αύξηση στις τιμές της ενέργειας, ενώ η συντριπτική πλειονότητα των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχε μείωση, μέχρι και σημαντική μείωση πέρσι. Με άλλα λόγια οι πολιτικές της Κυβέρνησης στον κρίσιμο αυτόν τομέα που επηρεάζει τα νοικοκυριά στην καθημερινή ζωή τους όχι μόνο είναι μηδενική, αλλά φαίνεται πως είναι αρνητική. Όχι μόνο δεν μειώνονται οι τιμές, αλλά αυξάνονται και αυτό ανησυχεί τους πάντες.

Τώρα το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, στην πραγματικότητα θέτει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο, ένα νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία επιχειρήσεων σε δύο νέες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας, στο βιομεθάνιο και στο υδρογόνο. Και ενώ δεν περιλαμβάνει τίποτα στα άρθρα του για τη συγκράτηση των τιμών, εκείνο που περιέχει είναι ένα νομικό πλαίσιο για το πώς οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αδειοδοτούνται για να επενδύουν σε αυτούς τους κλάδους, πώς θα μπορεί το βιομεθάνιο και το υδρογόνο να διαχέεται στο φυσικό αέριο, γιατί αυτές οι τεχνολογίες επιτρέπουν την παραγωγή φυσικού αερίου, στο δίκτυο του υφιστάμενου του φυσικού αερίου.

Προβλέπει επίσης άλλα δύο πράγματα, τα οποία είναι σημαντικά και θα θέλαμε να σχολιάσουμε, γιατί θεωρούμε ότι δεν εισάγονται στο νομοσχέδιο με τον τρόπο που πρέπει. Περιλαμβάνει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο, δηλαδή, το πώς η Ανεξάρτητη Αρχή θα πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή του νομοσχεδίου και τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα με αυτό το νομικό πλαίσιο, κάτι που είναι σημαντικό στη λειτουργία κάθε αγοράς, για να μην παρανομούν οι επιχειρήσεις. Και το δεύτερο, περιλαμβάνει για πέντε χρόνια ένα σύστημα δημοσίων ενισχύσεων, επιδοτήσεων δηλαδή προς τον ιδιωτικό τομέα ούτως ώστε να τον ενθαρρύνει, να του δώσει κίνητρα να δραστηριοποιηθεί σε αυτούς τους δύο τομείς.

Ξεκινώ με το ρυθμιστικό πλαίσιο. Προβλέπονται στα άρθρα 36 με 38 του νομοσχεδίου κάποιες ρυθμίσεις ούτως ώστε η Ανεξάρτητη Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων, η ΠΑΑΕΥ η περίφημη, να μπορεί να ελέγχει την εφαρμογή αυτού του νομοσχεδίου, όταν θα γίνει νόμος, στον ιδιωτικό τομέα που θα δραστηριοποιηθεί στους δύο αυτούς τομείς. Φοβόμαστε ότι τα σχετικά άρθρα είναι υπερβολικά γενικόλογα, λένε απλώς ότι η ΠΑΑΕΥ θα ρυθμίζει την αγορά.

Υπάρχει μία ακόμη διάταξη στο άρθρο 38 που λέει ότι οι επιχειρήσεις που θα δραστηριοποιούνται σε αυτούς τους δύο τομείς θα πρέπει να πληροφορούν τη ΠΑΑΕΥ για κάποια στοιχεία που σχετίζονται με τις ενωσιακές οδηγίες, αλλά δεν λέει τίποτα απολύτως για το τι θα γίνει αν δεν συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις με τις απαιτήσεις που έχει η ΠΑΑΕΥ ούτε επίσης παρέχει κριτήρια συγκεκριμένα για το πώς η ΠΑΑΕΥ θα ελέγχει αυτή την αγορά.

Είναι πάρα πολύ χαλαρό, με άλλα λόγια, το ρυθμιστικό πλαίσιο και αυτό από τη δική μας σκοπιά έρχεται σε αντίθεση με τη δήλωση του Υπουργού κ. Παπασταύρου ότι το νομοσχέδιο φέρνει ένα συνεκτικό ρυθμιστικό πλαίσιο. Εμείς θεωρούμε ότι είναι υπερβολικά χαλαρό και όταν είναι χαλαρό το ρυθμιστικό πλαίσιο επικρατεί ασυδοσία στην αγορά, κάτι το οποίο οι Έλληνες πολίτες, βεβαίως, το βλέπουν με θλίψη και όταν οι τιμές είναι ακριβές, αλλά και όταν υπάρχει διάχυτη διαφθορά. Η ισχυρή ρυθμιστική αρχή και ένα ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο είναι πραγματικά συνεκτικό, όχι όπως αυτό που περιλαμβάνεται στο παρόν νομοσχέδιο, μπορούν να εγγυηθούν μια ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς. Αυτά δεν υπάρχουν.

Επιπλέον στη διάρκεια της ακρόασης φορέων ο εκπρόσωπος

της ΡΑΑΕΥ που ήρθε να μας μιλήσει, μάς δήλωσε κάτι το οποίο γνωρίζουμε για πάρα πολλές Ανεξάρτητες Αρχές που αναλαμβάνουν ρυθμιστικό ρόλο στην ελληνική αγορά. Το γεγονός, δηλαδή, ότι η αρχή είναι υποστελεχωμένη. Όταν δεν υπάρχει στελέχωση σε αυτές τις αρχές, δεν μπορεί να επιτηρείται αποτελεσματικά η αγορά στον κλάδο της ενέργειας και αυτό είναι τεράστιο πρόβλημα.

Έρχομαι τώρα στο καθεστώς στήριξης, δηλαδή στις επιδοτήσεις, τις κρατικές επιδοτήσεις που προβλέπει το νομοσχέδιο, σε σχέση με τις εταιρείες, τις επιχειρήσεις παραγωγής βιομεθανίου και υδρογόνου.

Τα άρθρα 17 και 18, καθώς και το άρθρο 40 μιλούν για αυτό το πλαίσιο επιδοτήσεων. Πρόκειται, με άλλα λόγια, για ένα πλαίσιο το οποίο θα δίνει δημόσιο χρήμα, χρήματα φορολογουμένων, από το αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων –στην αιτιολογική έκθεση μπαίνει και το Ταμείο Ανάκαμψης, όπως πάντα- για να ενθαρρύνει αυτές τις επιχειρήσεις να δραστηριοποιηθούν.

Ωστόσο δεν υπάρχουν πουθενά κριτήρια για το ποιος και κάτω από ποιες συνθήκες θα λάβει επιδοτήσεις. Δεν υπάρχουν κριτήρια για το πόσες επιδοτήσεις θα δοθούν και εδώ είναι που ανοίγει ένα χαλαρό πλαίσιο, για να υπάρξει πάλι ασυδοσία και να βολευτούν και να εξυπηρετηθούν ημέτεροι. Και δεν υπάρχει καμία διασύνδεση, κύριε Υπουργέ, ανάμεσα στις επιδοτήσεις και στο κόστος.

Με άλλα λόγια, αν μια επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε αυτούς τους δύο τομείς λαμβάνει επιδοτήσεις, θα έπρεπε να ζητείται από αυτή να εγγυηθεί ένα χαμηλό κόστος στον καταναλωτή. Δεν μπορεί οι επιχειρήσεις να έχουν «και το μαχαίρι και το πεπόνι», και να βάζουν τις τιμές όπως θέλουν γιατί δεν υπάρχει τίποτα στο νομοσχέδιο που να προστατεύει τους πολίτες από τις υψηλές τιμές στον τομέα της ενέργειας και ταυτόχρονα να παίρνουν χρήματα φορολογουμένων για να μπορούν να έχουν μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους. Θα πρέπει το κράτος, η Κυβέρνηση συγκεκριμένα, να μπει και να θέσει ένα πλαίσιο και να συνδέσει τα δύο. Αν δίνονται επιδοτήσεις, θα πρέπει να υπάρχει εγγύηση χαμηλών τιμών για τον καταναλωτή και για τον πολίτη.

Και βεβαίως θα πρέπει, τέλος, να πούμε ότι το σύστημα αυτό, έτσι όπως προβλέπεται για τις ενισχύσεις, δεν εγγυάται καθόλου διαφάνεια, κάτι που είναι κεντρικό για την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Δεν υπάρχει ένα διαφανές πλαίσιο επιδοτήσεων και η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δεν προσδιορίζει το ποσό των επιδοτήσεων που θα πάρουν οι επιχειρήσεις αυτές.

Με λίγα λόγια, έχουμε εδώ ένα νομοσχέδιο, το οποίο δυστυχώς δεν κάνει τίποτα για να αποτρέψει τη διαφθορά, να προστατέψει τον πολίτη από την υποταγή του στις εξευτελιστικές συνθήκες διαβίωσης της καθημερινότητας που σχετίζονται και με τους τεράστιους λογαριασμούς ρεύματος και φυσικού αερίου. Εξυπηρετεί τους λίγους, τις επιχειρήσεις εις βάρος των πολλών και δυστυχώς το τεράστιο πρόβλημα της ακρίβειας δεν αντιμετωπίζεται, παρά το γεγονός ότι θα μπορούσε εδώ, με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας, να υπάρξει ένα συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο που να προστατεύσει τον καταναλωτή και να χαμηλώσει τις τιμές ενέργειας.

Αυτά μας προβληματίζουν βαθιά και έχουμε σοβαρές επιφυλάξεις για το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Καζαμία.

Κύριε Υπουργέ, θα σας δώσω αυστηρά και μόνο για πέντε λεπτά τον λόγο. Δεν θα αναφερθείτε σε τίποτα άλλο, παρά μόνο στην τροπολογία.

Και αμέσως μετά θα δώσω τον λόγο –γιατί μετά την τροπολογία μπορεί να υπάρχουν ερωτήματα-, στον Πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο οποίος πρέπει στις δύο η ώρα να βρίσκεται σε προγραμματισμένη ομιλία στον Economist. Και από εκεί και μετά, θα τα βρούμε όλα.

Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ και μόνο για την τροπολογία που αναφέρεται στους οικισμούς.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Για τον ΟΠΕΚΕΠΕ μην πείτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα μιλήσουμε για τη νομοθετική ρύθμιση για τους οικισμούς, που αφορά όλη την επικράτεια, γύρω σε δώδεκα χιλιάδες οικισμούς κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους. Ποιο είναι το πρόβλημα που δημιουργήθηκε και είναι συλλογικό και συνολικό και καμία παράταξη δεν είναι άμοιρη ευθυνών.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ (Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία): Τι λέτε τώρα; Αλήθεια, ε;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα σας πω. Το 2017 και το 2019 –και γνωρίζετε εσείς, κύριε Φάμελλε, από το 1985, ποιο είναι το πρόβλημα- ...

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε για να τηρήσουμε τον χρόνο. Θα έχετε τη δυνατότητα να απαντήσετε και να το συζητήσετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Το πρόβλημα δημιουργήθηκε με δύο αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι οποίες το 2017 και το 2019 ακύρωσαν τα όρια οικισμών στην Κρήτη και στο Πήλιο. Γιατί τα ακύρωσαν; Γιατί θεώρησαν ότι η οριοθέτηση από τους νομάρχες, που είχε δοθεί από το 1985, ήταν άκυρη γιατί δεν ήταν θεσμοθετημένα τα όρια με προεδρικό διάταγμα.

Αυτό τι συνέπεια είχε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές; Από το 2017 και το 2019 εκατόν πενήντα οικισμοί στην Κρήτη και στο Πήλιο έχουν πέσει σε πολεοδομική αφαρία-αδράνεια, δεν μπορεί να εκδοθεί ούτε μία νέα πολεοδομική άδεια. Αν έχεις δηλαδή αδόμητο ακίνητο, δεν μπορείς να κάνεις τίποτα. Εν δυνάμει όμως, και οι υπόλοιποι έντεκα χιλιάδες οκτακόσιοι πενήντα οικισμοί διατρέχουν τον ίδιο κίνδυνο. Γιατί όσοι από αυτούς έχουν οριοθετηθεί με απόφαση νομάρχη, πάσχουν από το ίδιο ελάττωμα που επισήμανε το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Το προεδρικό διάταγμα που ήρθε τον Απρίλιο έδωσε τα κριτήρια, ένα συνεκτικό πλαίσιο κριτηρίων, για να μπορούν τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια που συντάσσονται να οριοθετήσουν τους οικισμούς κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους. Έτσι, έδωσε πολεοδομική ασφάλεια στους οικισμούς, δημιουργήθηκε όμως ένα πρόβλημα με τη λεγόμενη Ζώνη Γ, που το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν αποδέχθηκε. Η Ζώνη Γ είναι τα ακραία περιφερειακά όρια των οικισμών.

Αυτό ερχόμαστε και ρυθμίζουμε σήμερα και το ρυθμίζουμε με δύο πολεοδομικά εργαλεία.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με τροπολογία!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Το πρώτο είναι η Ζώνη Ανάπτυξης Οικισμού, η οποία Ζώνη Ανάπτυξης Οικισμού είναι σε οικισμούς μέχρι επτακόσιους κατοίκους και η οποία ουσιαστικά επιτρέπει την πολεοδόμηση, επιτρέπει την αρτιότητα, να είναι παραπλήσια με τα οριζόμενα στη Ζώνη Β1. Άρα, με γνώμονα τη συνταγματικά προστατευμένη ανάγκη στήριξης του δημογραφικού και της αποκέντρωσης, με το πολεοδομικό εργαλείο της Ζώνης Ανάπτυξης Οικισμού δίνεται η δυνατότητα να προστατευτούν τα ακραία αυτά όρια των οικισμών.

Για τους οικισμούς που είναι από επτακόσιους έναν κατοίκους έως δύο χιλιάδες κατοίκους, εκεί έχουμε την περιοχή ειδικών χρήσεων, η οποία είναι ευνοϊκότερη από πλευράς αρτιότητας από το να είναι εκτός σχεδίου, όχι όμως το ίδιο ευνοϊκή από το να είναι εντός σχεδίου.

Αυτή η ρύθμιση είναι πάρα πολύ σημαντική γιατί αυτή τη στιγμή, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, χρειάζεται να βγουν τοπικά πολεοδομικά σχέδια, για να οριοθετηθούν οι οικισμοί σε όλη τη χώρα μας και αυτό γίνεται τώρα. Υπάρχει μια σιωπηλή πολεοδομική επανάσταση με το πρόγραμμα «Δοξιάδης» και η νομοθετική αυτή ρύθμιση επιτρέπει τα πολεοδομικά αυτά σχέδια να λάβουν υπ' όψιν την ανάγκη στήριξης του δημογραφικού και της αποκέντρωσης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ και γιατί συντομεύσατε στον χρόνο.

Όπως προείπα, θα καλέσω τώρα στο Βήμα τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία, τον κ. Φάμελλο, τον οποίο και ευχαριστώ γιατί δέχτηκε αυτή την παρέμβαση, ενώ είχε ζητήσει τον λόγο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πολλή ευγένεια έχει πέσει!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Έτσι είναι, καλό πράγμα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πάντα συνηθίζω να είμαι ευγενικός νομίζω με όλους σας.

Ελάτε, κύριε Πρόεδρε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ (Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η χώρα μας συγκλονίζεται από ένα σκάνδαλο τεραστίων διαστάσεων, το σκάνδαλο διαφθοράς του ΟΠΕΚΕΠΕ των αγροτικών ενισχύσεων, με κατάχρηση δεκάδων και πιθανά εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ που έλειψαν από την ύπαιθρο, από τους αγρότες, από τους Έλληνες και τις Ελληνίδες. Ένα σκάνδαλο που είναι ξεκάθαρο σκάνδαλο της Κυβέρνησης του κ. Μητσοτάκη, κάτι που επιβεβαιώνει και η δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας γιατί εξετάζει αυτή την περίοδο διακυβέρνησης 2019-2022.

Και περιμένουμε να δούμε πόσα ακόμα σκάνδαλα της Νέας Δημοκρατίας και του κ. Μητσοτάκη θα αποκαλυφθούν. Γιατί τα δημοσιεύματα αναφέρονται σε ογδόντα τέσσερις υποθέσεις της Ελλάδας που εξετάζονται, σαράντα έξι από τις οποίες ξεκίνησαν το 2024, ύψους 1,3 δισεκατομμυρίων ευρώ και το 60% αυτών δεν σχετίζονται με προμήθειες, άρα συσχετίζονται με επιδοτήσεις.

Έπεται συνέχεια λοιπόν, ενώ εκκρεμούν –επίσης, σύμφωνα με δημοσιεύματα- και άλλες έρευνες που αφορούν τα έργα και τις αναθέσεις του Ταμείου Ανάκαμψης, τη μεγάλη χαμένη ευκαιρία της χώρας. Ένα θέμα που με συνέπεια ο ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία έχει αναδείξει από την περίοδο σύνταξης του σχεδίου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και κατά την περίοδο της υλοποίησής του.

Όμως, το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ έρχεται σε συνέχεια πολλών άλλων μεγάλων σκανδάλων που έχουν σηματοδέψει την Κυβέρνηση στην οποία ανήκετε. Έξι χρόνια επιτελικού κράτους και τι λέει ο κ. Μητσοτάκης; «Δεν ήξερα, δεν κατάλαβα, δεν γνώριζα, παραπλανήθηκα».

Δυστυχώς, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν σας πιστεύει πλέον κανείς, όχι μόνο στην ελληνική κοινωνία. Δυστυχώς, έχετε λερώσει την εικόνα της χώρας και στην Ευρώπη, γιατί έχετε αλλάξει πέντε Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και έξι προέδρους στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Και θέλετε μετά να μας πείτε ότι τους άλλαξε ο κ. Μητσοτάκης χωρίς να γνωρίζει τι γίνεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ; Όταν είχε βουίξει κυριολεκτικά ο τόπος για τα προβλήματα στις ενισχύσεις, για την καθυστέρηση των ενισχύσεων, αλλά και για τις πάρα πολλές καταγγελίες; Μετρήσαμε πάνω από είκοσι κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις του ΣΥΡΙΖΑ από το 2019. Και προσωπικά είχα επισκεφθεί τον ΟΠΕΚΕΠΕ ως Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Όλα αυτά τα κατέγραψε ο ΣΥΡΙΖΑ την περίοδο της δικής σας διακυβέρνησης.

Και τώρα ο κ. Μητσοτάκης για να καλύψει τις ευθύνες του μιλάει για διαχρονικές ευθύνες και δηλώνει προκλητικά ότι αναλαμβάνει την ευθύνη όλων όσοι διακυβέρνησαν. Και ερωτώ: Για ποιους μιλάει, αλήθεια; Στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ κατηγορούνται μόνο δικοί σας Υπουργοί, δικός σας Γενικός Γραμματέας, δικά σας στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, μόνο γαλάζια στελέχη. Αναρωτιέμαι μήπως οι προηγούμενοι Πρωθυπουργοί ήταν κολλητοί και συνομιλητές με τον «Φραπέ» και με τον «Χασάπη»; Είναι θρασύς ο συμψηφισμός τον οποίο κάνει ο κ. Μητσοτάκης, για να αποφύγει την ευθύνη. Τα δικά σας γαλάζια στελέχη εμπλέκονται και θέλετε μετά να μοιράσετε την ευθύνη σε όλους όσοι κυβέρνησαν;

Θέλω να σας το πω ξεκάθαρα: Καταχραστήκατε τα λεφτά των Ελλήνων αγροτών, για να τα δώσετε στα δικά σας παιδιά, για να εξασφαλίσετε ψηφαλάκια. Αυτή είναι η Νέα Δημοκρατία!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Και τώρα που σας έπιασε με τη γίδα στην πλάτη η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, λέει ο Πρωθυπουργός ότι αναλαμβάνει την ευθύνη για όσους διακυβέρνησαν. Τον ρωτώ: Εφ' όσον αναλαμβάνει την ευθύνη, τότε θα παραιτηθεί, παίρνοντας μαζί του και αυτό το αντιδημοκρατικό καθεστώς διαπλοκής και διαφθοράς που έχετε εγκαταστήσει; Είναι μια μηχανή εξουσίας που καταπίνει θεσμούς, απορροφά ευρωπαϊκά κονδύλια και εθνικούς πόρους και αναπαράγει ένα πελατειακό κράτος παρακμής.

Τελικά, αναρωτιόμαστε όλοι πόσο ψεύτες μπορεί να είστε, όταν λέτε ότι δεν γνωρίζατε τι γινόταν στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Θέλετε να σας πω συγκεκριμένα παραδείγματα; Ο κ. Βάρρας, πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ από το 2019 έως το 2020, στην κατάθεσή του που είναι στη δικογραφία αναφέρεται μεταξύ άλλων και στον πρώην Υπουργό, τον κ. Βορίδη, όπως και σε παράβαση κανόνων ορθής διαχείρισης των ευρωπαϊκών πόρων. Αυτά δεν τα ξέρατε; Καταγγέλλει παρατυπίες στην κατανομή του εθνικού αποθέματος και κινδύνους διαρροών και παρεμβάσεων στο έργο του. Αναφέρεται δε ρητά σε εμπλοκή γαλάζιων στελεχών σε όλα αυτά τα σκάνδαλα και του ΟΠΕΚΕΠΕ και του Υπουργείου και η παραίτησή του, η οποία ζητήθηκε από τον Υπουργό, όπως ισχυρίζεται, σχετίζεται με αντιδράσεις ενός συστήματος μέσα και έξω από τον ΟΠΕΚΕΠΕ που εμπόδιζε τις μεταρρυθμίσεις του. Όμως, αμέσως μετά -η παραίτησή του έγινε στις 10 Νοεμβρίου 2020- στις 26 Νοεμβρίου ο κ. Βάρρας ορίζεται σύμβουλος του κ. Μητσοτάκη και εγκαθίσταται από εκεί και μετά στο Μαξίμου με καθήκοντα τον πρωτογενή τομέα και τη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος. Αναρωτιέμαι: Ούτε τότε ενημέρωσε τον κ. Μητσοτάκη, ενώ ήταν σύμβουλός του; Τον έχει ενημερώσει ή όχι για όλα αυτά τα οποία κατήγγειλε και είναι στη δικογραφία; Ούτε τότε γνώριζε ο Πρωθυπουργός;

Το μεγαλύτερο ανέκδοτο, όμως, είναι ότι μετά τον κ. Βάρρα, δίπλα στον Πρωθυπουργό ακολούθησε και ο κ. Βορίδης, ο οποίος στις 27 Ιουνίου του 2023 τοποθετείται και ορκίζεται Υπουργός Επικρατείας. Ούτε εκείνος είπε τίποτα στον κ. Μητσοτάκη; Ούτε μιλούσαν μεταξύ τους; Τελικά, το αμίλητο νερό έχετε πει εκεί στο Μαξίμου για τα σκάνδαλα τα οποία εσείς δημιουργείτε; Ούτε ο κ. Αυγενάκης, Γραμματέας της Νέας Δημοκρατίας και δεξί χέρι του Πρωθυπουργού στην Κρήτη, του είπε τίποτα, ο κ. Αυγενάκης που διατυμπάνιζε -και υπάρχουν δημοσιεύματα για αυτό- ότι με δύο απλές κινήσεις απελευθέρωσε επιδοτήσεις για ένα πρόβλημα που είχε προκύψει στον ΟΠΕΚΕΠΕ; Και ρωτώ: Αυτή η απελευθέρωση μήπως αφορά τα δεσμευμένα ΑΦΜ; Ούτε αυτό το γνωρίζετε; Ούτε ο Πρωθυπουργός το γνώριζε;

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, πείτε σας παρακαλώ στον κ. Μητσοτάκη ότι δεν απέτυχε απλώς, όπως παραδέχτηκε. Απέτυχε να κυβερνήσει αυτόν τον τόπο με εντιμότητα και με χρηστή διοίκηση, αλλά πέτυχε και πετύχατε να στήσετε ένα πελατειακό κράτος της συναλλαγής, της διαφθοράς, του ρουσφετιού και της βαθιάς σήψης! Παλιά σας τέχνη κόσκινο εκεί στη Νέα Δημοκρατία!

Λέει τώρα ο Πρωθυπουργός ότι παλαιοκομματικές συμπεριφορές δεν μπορούν να γίνουν ανεκτές στην παράταξή σας. Το είπε στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Μα, κύριοι Υπουργοί, οι παλαιοκομματικές πρακτικές είναι ακριβώς το χαρακτηριστικό γνώρισμα όχι μόνο της παράταξής σας, αλλά και της οικογένειας Μητσοτάκη και του Πρωθυπουργού προσωπικά! Εσείς είστε οι φορείς των παλαιοκομματικών συμπεριφορών!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Κατά διαβολική σύμπτωση σε μία δική μας ερώτηση του Μαΐου αναφερόμασταν στις παλαιοκομματικές πρακτικές. Ψάξτε το, βρείτε το!

Ποιον κοροϊδεύει ο κ. Μητσοτάκης; Το βαθύ κράτος το έχετε στήσει εσείς στη Νέα Δημοκρατία, εσείς το συντηρούσατε για δεκαετίες με ρουσφέτια, με διαφθορά, με απειλές και με συναλλαγές. Σας χάλασε η συνταγή την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, από το 2015 ως το 2019, αλλά μόλις αναλάβετε ξανά τα ηνία, συνεχίσατε σαν να μην πέρασε μία μέρα.

Ποιον, αλήθεια, κοροϊδεύετε, όταν το μισό Υπουργικό Συμβούλιο αναφέρεται ονομαστικά μέσα στη δικογραφία και όλη η Ελλάδα το ξέρει, ότι με τη δική σας Κυβέρνηση γυρίσαμε ξανά πίσω στην περίοδο του Γκρούεζα και του Μαυρογιαλούρου -τουλάχιστον αυτός παραιτήθηκε γρήγορα- με ρουσφέτια και παλαιοκομματικές πρακτικές, με αλισβερίσια «πάρε ενισχύσεις, δώσε μου ψήφους»;

Διαλύσατε άλλον έναν οργανισμό, τον κάνατε μαγαζάκι σας, για να γίνονται τακτοποιήσεις και όλα αυτά να τα εκμεταλλεύεστε στις εκλογές, γιατί τελικά το ρουσφέτι δεν είναι απλά ένα εργαλείο της Νέας Δημοκρατίας, είναι η κεντρική σας στρατηγική, από τις τσάντες με αποζημιώσεις στην Ηλεία του 2007 στις παράνομες γαλάζιες επιδοτήσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ από το 2019 μέχρι σήμερα.

Η τεχνογνωσία της Νέας Δημοκρατίας στην αλλοίωση εκλογικών αποτελεσμάτων τελικά εξελίσσεται. Μπορούμε να ξεχάσουμε αυτά τα τερατώδη που δήλωσε ο πρώην γαλάζιος δήμαρχος Σπάρτης, ο κ. Δούκας, όταν στις εκλογές του 2007 ως Υφυπουργός Οικονομικών είχε κατέβει με τσάντες για να αποζημιώσει κόσμο στην Ηλεία μετά τις πυρκαγιές, με σκοπό, όπως είπε δημόσια, να κερδηθούν οι εκλογές; Δεκαέξι χρόνια μετά η πρακτική εξελίσσεται, αλλά η στόχευση είναι ίδια, η εξαγορά συνειδήσεων και η ψηφοθηρία.

Δεν μιλάμε, λοιπόν, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, απλά για ένα σκάνδαλο. Μιλάμε για ξεκάθαρη αλλοίωση εκλογικού αποτελέσματος το 2023, γιατί έτσι -και όχι μόνο με το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ- έγινε μπλε ο χάρτης.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, οφείλω να πω ότι σε αυτό είστε άριστοι, όπως και στην προπαγάνδα. Αν είναι για ρουσφέτια, πλάσιμους και εξυπηρετήσεις, ή αν είναι για τη χυδαία προπαγάνδα με τον παρακρατικό μηχανισμό που έχετε στήσει, όπως με την «Ομάδα» -μέσα σε εισαγωγικά- «Αλήθειας», είστε άριστοι, για αυτά ναί. Έχετε διαλύσει τη χώρα, έχετε διαλύσει την κοινωνία, έχετε διαλύσει την οικονομία. Έχετε στήσει ένα καλά οργανωμένο σύστημα διαφθοράς, δυστυχώς, σπαταλώντας και ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους.

Και εδώ θέλω να πω ότι οι παρατήσεις των κυρίων Βορίδη, Χατζηβασιλείου, Σταμενίτη, Μπουκώρου είναι μόνο η αρχή. Εμείς σας έχουμε ρωτήσει ξεκάθαρα: Τι γίνεται με τους κυρίους Κέλλα, Κεφαλογιάννη, Τσιάρα, Πιερρακάκη και πολλούς ακόμα που κάθε μέρα αποκαλύπτονται στη δικογραφία; Προσπαθείτε να περιορίσετε το πλήγμα μόνο στους τέσσερις ήδη παραιτηθέντες; Μα, εδώ έχουμε τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, κεντρικά στελέχη του αγροτικού τομέα της Νέας Δημοκρατίας. Θέλετε να μου πείτε ότι όλοι αυτοί δεν είναι στον στενό κύκλο του κ. Μητσοτάκη; Γιατί κουκουλώνατε τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν με τις παρεμβάσεις συνεργατών Υπουργών και Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας; Δηλαδή θέλετε να μας πείτε ότι οι διευθυντές των κυρίων Κέλλα και Κεφαλογιάννη έκαναν για λογαριασμό τους τα ρουσφέτια; Δεν ήταν υπεύθυνοι στα πολιτικά γραφεία των Υπουργών ακόμα; Εδώ το γραφείο Κεφαλογιάννη μάθαμε ότι κανόνιζε ακόμα και την ώρα των ελέγχων στα Ζωνιανά. Αυτός δεν ήξερε τίποτα;

Τα ερωτήματα είναι ξεκάθαρα: Παραμένει στη θέση του ο κ. Κεφαλογιάννης; Παραμένει στη θέση του ο κ. Κέλλας; Και το βασικό ερώτημα είναι: Παραμένει στη θέση του ακόμα ο κ. Μητσοτάκης μετά από όλα αυτά που έχουν αποκαλυφθεί;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Θα γίνουν κι άλλες αποκαλύψεις. Μαθαίνουμε ότι θα έρθουν κι άλλες δικογραφίες και ότι θα ανοίξουν κι άλλα στόματα. Όμως, το καλύτερο ανέκδοτο είναι ότι ο κ. Μητσοτάκης δεν ήξερε τίποτα. Δηλαδή, θέλετε να μας πείτε ότι ο ελληνικός λαός μπορεί να πιστέψει ότι ο κ. Μητσοτάκης, ο Πρωθυπουργός των υποκλοπών που κατά τη διάρκεια της πρωθυπουργίας του ήταν σε παρακολούθηση το μισό Υπουργικό Συμβούλιο και η ΕΥΠ υπό την επίβλεψή του, δεν γνώριζε τίποτα για όλα αυτά τα οποία αποκαλύπτονται τώρα και αφορούν στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ;

Τι έχετε να πείτε για τη δήλωση του κ. Μπουκώρου ότι είχε ενημερωθεί από κυβερνητικά στελέχη εδώ και δεκαέξι μήνες και ότι δεν είναι καινούργια υπόθεση; Τον είχε ενημερώσει το επιτε-

λείο του Πρωθυπουργού ή όχι; Γνώριζε ο κ. Μητσοτάκης ή όχι; Δικά σας στελέχη τα έχουν πει αυτά στη δημοσιότητα. Δεν ήταν δικό σας στέλεχος ο κ. Σαλμάς, ο οποίος είπε ότι δεν γίνεται τίποτα που να μην το ξέρει και να μην υποδεικνύεται από τον ίδιο τον κ. Μητσοτάκη; Το διαψεύδετε;

Και σε δική μας ερώτηση του Σταύρου Αραχωβίτη το 2021 ο κ. Λιβανός είχε παραδεχτεί ότι υπάρχει πρόβλημα στην κατανομή του εθνικού αποθέματος και είχε αναφερθεί σε επιχειρηματικά και άλλα συμφέροντα που αμφισβητούν τις επιδοτήσεις των αγροτών, αλλά και τη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ. Σήμερα πάλι αναφέρεται σε δημοσιεύματα. Πρόκειται για επίκαιρη ερώτηση του ΣΥΡΙΖΑ το 2021.

Αυτά, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αποδεικνύουν όχι, δυστυχώς, τη συνέπεια του ΣΥΡΙΖΑ, που την αποδεικνύουν κι αυτή, αλλά τη συνέπεια της Κυβέρνησης στη διαπλοκή και τη διαφθορά. Έχετε περάσει όμως σε άλλο επίπεδο. Γιατί στη δικογραφία βλέπουμε ότι διατυπώνονται πλέον και ξεκάθαρες απειλές για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα. Είχαμε ακούσει στη δημοσιότητα να καταφέρονται στελέχη δικά σας κατά της ευρωπαϊκής εισαγγελικής αρχής, αλλά τώρα αναφέρονται και καταχραστές επιδοτήσεων να μιλούν στο όνομα και με τη σφραγίδα Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας.

Απορώ: Εκείνος ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ξέρετε, εκείνος που έλεγε ότι είναι για τα μπάζα όσοι ασχολούνται με το μπάζωμα των Τεμπών, είναι ακόμα στη θέση του; Μπορεί να παραμένει αμέτοχος, όταν απειλείται ευθέως ένας σημαντικός θεσμός δικαιοσύνης, όπως είναι η ευρωπαϊκή εισαγγελία; Εκτός αν για τον κ. Φλωρίδη ο μόνος σοβαρός θεσμός δικαιοσύνης είναι αυτός που λειτουργεί προς όφελος της Κυβέρνησης, όπως δυστυχώς είδαμε να γίνεται με την απελθούσα ηγεσία του Αρείου Πάγου που δεν έχει παρέμβει ακόμα σε αυτό το μεγάλο σκάνδαλο.

Όμως, ο κ. Μητσοτάκης οφείλει να δώσει εξηγήσεις, όπως και όλα τα γαλάζια στελέχη. Και ο μόνος τρόπος για να δοθούν εξηγήσεις, ο μόνος τρόπος για να γίνει έρευνα είναι να συσταθεί άμεσα προκαταρκτική επιτροπή της Βουλής για τη διερεύνηση ποινικών ευθυνών για συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα της Νέας Δημοκρατίας. Δεν υπάρχει κανένας άλλος τρόπος για να ελεγχθούν πολιτικά πρόσωπα της Νέας Δημοκρατίας. Διαφορετικά, θα πάτε να το κουκουλώσετε και αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Ακόμα δεν μαζεύτηκαν οι κάλπες από την προηγούμενη σύσταση προκαταρκτικής επιτροπής και τώρα ετοιμαζόμαστε για νέες. Είστε μια Κυβέρνηση βουτηγμένη στα σκάνδαλα. Θα μείνετε στην ιστορία ως η Κυβέρνηση με τις περισσότερες προκαταρκτικές επιτροπές για Υπουργούς της.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το αίτημα για προκαταρκτική επιτροπή για τον ΟΠΕΚΕΠΕ είναι επιβεβλημένο για πολλούς λόγους: Πρώτον, αντιστοιχεί στο αίτημα της ευρωπαϊκής εισαγγελίας. Δεύτερον, αντιστοιχεί στην απαίτηση του ελληνικού λαού για καθαρότητα και στον ΟΠΕΚΕΠΕ και τρίτον, καλύπτει και την υποχρέωσή μας να μην κρυφτεί κανείς μετά το τέλος της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου. Πρέπει να διερευνηθούν όλα τώρα για το ποιος ενήργησε, ποιος γνώριζε, ποιος μεγάλος ή ποιο κέντρο έδινε τις εντολές και μάλιστα άμεσα. Πρέπει να υπάρχουν απαντήσεις και χωρίς καμία άλλη δυνατότητα υπεκφυγής.

Εμείς με πάρα πολλά μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ μελετούμε τη δικογραφία και θα παρουσιάσουμε δημόσια συγκεκριμένη πρόταση προκαταρκτικής επιτροπής για έλεγχο ποινικών ευθυνών πολιτικών προσώπων της Νέας Δημοκρατίας. Αυτή είναι η δική μας ευθύνη: διαφάνεια, δημοκρατία, δικαιοσύνη, αλλά και πρόοδος με αξιοπρέπεια για την ελληνική κοινωνία. Το ερώτημα είναι τι θα κάνετε εσείς. Θα ξεπλύνετε και αυτό το σκάνδαλο, όπως κάνατε με τα προηγούμενα, όπως κάνατε με την απόρριψη της προκαταρκτικής επιτροπής για την 717;

Και εδώ, βέβαια, οφείλω να πω ότι δεν αρκεί το πρώτο απαράιτητο βήμα που είναι η συγκρότηση προανακριτικής επιτροπής και δικαστικού συμβουλίου. Με βάση τα όσα έχουν αποκαλυφθεί, αλλά και με βάση τη δημοκρατική πρακτική όλων των ευρωπαϊκών χωρών, απαιτείται να παραιτηθεί ο κ. Μητσοτάκης και η Κυ-

βέρνηση. Δεν επιτρέπεται καμία συγκάλυψη, δεν υπάρχει κανένα ελαφρυντικό. Είναι οργισμένη όσα αναφέρονται μέσα στη δικογραφία.

Όσο για την ειδική ομάδα ελέγχου που ανακοίνωσε ο κ. Μητσοτάκης, προκειμένου να επιτραφούν τα ποσά των επιδοτήσεων, αν είναι δυνατόν! Είναι αυτό μεταρρύθμιση; Αυτό είναι μια νομική υποχρέωση που έχουμε με βάση τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι δυνατόν να παρουσιάζεται ως μεταρρύθμιση κάτι το οποίο είστε υποχρεωμένοι να κάνετε, επειδή τα δικά σας στελέχη πιάστηκαν με τη γίδα στην πλάτη; Αντί για ένα μεγάλο συγγνώμη προς τον ελληνικό λαό, προς τους αγρότες και την άμεση παραίτηση της Κυβέρνησης;

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ακόμα μια φορά οφείλω να αναγνωρίσω ότι ο κ. Μητσοτάκης είναι απόλυτα απονομοποιημένος. Δεν τον πιστεύει κανείς στην ελληνική κοινωνία, όπως δεν πιστεύει κανείς και καμία ότι μπορεί να υπάρξει κάθαρση με αυτή την Κυβέρνηση που είναι βουτηγμένη στα σκάνδαλα.

Η ελληνική κοινωνία ξέρει πάρα πολύ καλά ότι πίσω από το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, πίσω από το σκάνδαλο των υποκλοπών, πίσω από την συγκάλυψη του εγκλήματος των Τεμπών, πίσω από την επίθεση στη δικαιοσύνη, σε δικαστές, σε Ανεξάρτητες Αρχές, πίσω από τη διαρροή προσωπικών δεδομένων, πίσω από την τακτοποίηση γαλαζίων παιδιών -ακόμα και στα κόκκινα δάνεια έχουν μπλέξει οι δικοί σας-, αλλά και για άλλα μεγάλα προβλήματα, όπως το έγκλημα της Πύλου, υπάρχει κυβερνητική πολιτική ευθύνη και ευθύνη Υπουργών. Δεν μπορεί, λοιπόν, να κρύβεται πίσω από τους Υπουργούς του με λίγες παραιτήσεις. Πού φτάσαμε! Να θεωρούμε λίγες τις τέσσερις, πέντε παραίτησεις! Κι όμως, είναι πολύ περισσότεροι μπλεγμένοι. Δεν μπορεί να κρύβεται ο Πρωθυπουργός. Η χώρα μας δεν αξίζει τέτοιο Πρωθυπουργό. Η χώρα μας απαιτεί διαφάνεια και απόδοση ευθυνών. Αυτό είναι το συμπέρασμα και αυτού του σκανδάλου.

Κυρίες Πρόεδρε, θέλω να έρθω και λίγο στις διατάξεις του νομοσχεδίου και στα κρίσιμα θέματα που έχει αυτό το νομοσχέδιο.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, αναφέρεται στο βιοαέριο, στο βιομεθάνιο και στις αντίστοιχες μονάδες, δηλαδή σε εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Πράγματι μεγάλη πρόκληση των καιρών μας είναι το πώς θα αντιμετωπίσουμε την κλιματική κρίση, αλλά με λύσεις δικαίες και αποτελεσματικές που θα ωφελούν το σύνολο της κοινωνίας. Αυτή η ανάγκη της δίκαιης ενεργειακής πράσινης μετάβασης έχει διατυπωθεί εδώ και πολλά χρόνια. Και ήταν ο ΣΥΡΙΖΑ εδώ στην Ολομέλεια που ήταν κυβέρνηση την περίοδο της Συμφωνίας των Παρισίων και έφερε τη συμφωνία αυτή στην Ελληνική Βουλή και είχε προχωρήσει σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις για τη δίκαιη μετάβαση, αλλά και για την ποιότητα του περιβάλλοντος στη χώρα μας. Εσείς τι κάνατε έξι χρόνια; Θέλετε να κάνουμε έναν απολογισμό; Τι κάνατε έξι χρόνια; Βήματα προς τα πίσω κάνατε!

Μην υπομειδιάτε! Βήματα προς τα πίσω κάνατε! Κάνετε πάρτι για τα συμφέροντα στην πράσινη μετάβαση, κάνετε πάρτι στις χωροθετήσεις και αδειοδοτήσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και κανέναν έλεγχο εις βάρος του περιβάλλοντος και εις βάρος των πολιτών κυριολεκτικά! Και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είχαμε μια επιδρομή από γαλάζιες ακρίδες! Αυτό είναι το σκληρό που ζει η ελληνική κοινωνία!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Περνάει από τη διακυβέρνηση και κυριολεκτικά δεν έχετε αφήσει τίποτα όρθιο. Θέλετε να θυμηθούμε τη ρήτρα αναπροσαρμογής που εφαρμόστηκε περίπου ένα εξάμηνο πριν την εισβολή στην Ουκρανία; Θέλετε να θυμηθούμε το πάρτι που έγινε με τα υπερκέρδη που ο ΣΥΡΙΖΑ αποκάλυψε πρώτος εδώ; Και έρχεστε τώρα στο νομοσχέδιο αυτό μετά από έξι χρόνια να νομοθετήσετε τα πρώτα βήματα για το βιομεθάνιο. Ξέρετε γιατί είναι εξοργιστική αυτή η υποκρισία; Διότι στη στρατηγική κυκλικής οικονομίας, που η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε συγκροτήσει τότε και για την οποία είχα την ευθύνη ως αρμόδιος Υπουργός, προβλεπόντουσαν από το 2018 οι ρυθμιστικές διατάξεις για την έγχυση βιοαερίου στο δίκτυο, αλλά και για την αξιοποίησή του ως συμπληρωματικού καυσίμου κίνησης. Έξι χρόνια μετά, έχετε κάνει ελάχιστα!.

Όμως, το πρόβλημα δεν είναι ότι έχετε απλά καθυστερήσει στις μεταρρυθμίσεις, αλλά ότι τώρα ο κλάδος του βιοαερίου, όπως και όλοι οι μικροί και μεσαίοι επενδυτές στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, είναι στα όρια της χρεοκοπίας.

Και ξέρετε γιατί συμβαίνει αυτό, κυρίες και κύριοι Βουλευτές; Διότι έχετε τιμωρήσει την αγορά της πράσινης ενέργειας με τις περικοπές, γιατί εσείς δεν είχατε σχέδιο. Ποιος ευθύνεται για όλες αυτές τις άδειες που δόθηκαν από το 2019-2020 και μετά χωρίς να υπάρχει χωροταξικό σχέδιο για τις ΑΠΕ; Ποιος ευθύνεται για το ότι δεν έχει προχωρήσει η διαδικασία της αποθήκευσης; Ποιος ευθύνεται γιατί δεν έχουμε προτεραιότητα στα δίκτυα με βάση την υποβολή των αιτήσεων; Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας! Ποιος ευθύνεται για το αλαλούμ που έχει γίνει με τη χωροθέτηση φωτοβολταϊκών στη γη υψηλής παραγωγικότητας; Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας! Ήταν δικές σας επιλογές. Και ξέρετε γιατί; Διότι υλοποιήσατε σχέδιο. Δεν είστε απλά ανεπαρκείς. Τα αφήσατε όλα χύμα, για να κάνουν πάρτι τα καρτέλ, γιατί τα δισεκατομμύρια είναι ήδη στα ταμεία του καρτέλ της ενέργειας. Οι υπόλοιποι, και πολίτες και επαγγελματίες, πληρώνουν τον λογαριασμό.

Ξέρετε, το ίδιο συμβαίνει και στο σύνολο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, γιατί τώρα με τις περικοπές που οι εκπρόσωποι των φωτοβολταϊκών είπαν ότι φτάνουν το 25% μεσοσταθμικά και πολύ υψηλότερο τις ώρες υψηλής ηλιοφάνειας, όλοι οι μικρομεσαίοι επενδυτές στις ΑΠΕ κινδυνεύουν με χρεωκοπία, αλλά κάποιοι μεγάλοι και ισχυροί, τα κοράκια της αγοράς, γυρίζουν και αγοράζουν μισοτιμής τις επενδύσεις και αφήνουν τα δάνεια απλήρωτα στους επενδυτές και στους αγρότες.

Όλα αυτά τα είχατε σχεδιάσει με Υπουργό τον κ. Χατζηδάκη το 2020. Τότε, υπήρξε πάρτι με τον ν.4685. Δεν προχωρήσατε τίποτα από όσα έπρεπε και αφήσαμε την Ελλάδα αθωράκιση στην πράσινη μετάβαση, κάνοντας βήματα προς τα πίσω. Πού είναι η ενεργειακή δημοκρατία; Πού είναι ο πλουραλισμός στην ηλεκτρική παραγωγή; Μόνο πλουτισμός των ολιγοπωλών. Δεν υπάρχει συμμετοχή των ενεργειακών κοινοτήτων, των πολιτών, των αγρότων, των δήμων, των συνεταιρισμών. Όλη η αρχιτεκτονική -και των νομοσχεδίων που έπονται και του σημερινού- είναι φτιαγμένη για λίγους μεγάλους.

Οι συνεχείς διακοπές στη λειτουργία των μονάδων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πλήττουν σοβαρά και την οικονομία και τους καταναλωτές και τους παραγωγούς και χρεοκοπούν τις επενδύσεις. Και από την άλλη μεριά -προσέξτε τώρα- η δήθεν πράσινη Κυβέρνηση εισάγει φυσικό αέριο και μας έχει δεσμεύσει σε εισαγωγές ενός ορυκτού καυσίμου που έχει αποτύπωμα στο φαινόμενο θερμοκηπίου, δημιουργώντας πρόβλημα και στην ενεργειακή ασφάλεια της Ελλάδας. Δηλαδή, συνδέοντας την Ελλάδα και υποχρεώνοντάς την, σε εισαγωγές ενεργειακών πόρων και μάλιστα, με ανθρακική βάση. Και προσέξτε λίγο τι γίνεται, τώρα πια, στην αγορά. Μέσα σε μία εβδομάδα σημειώθηκε από πάρα πολλά δημοσιεύματα από τις 15 μέχρι τις 22 Ιουνίου, ότι υπήρχε αύξηση 60% στη χονδρική τιμή ρεύματος.

Την ώρα που στην υπόλοιπη Ευρώπη η ενέργεια μειώνεται, στην Ελλάδα έχουμε ξανά την ενέργεια σε αυξήσεις και ως ένα, αν θέλετε, εργαλείο της αύξησης του πληθωρισμού, συμμετέχει πολύ σημαντικά και σε αυτό. Τον Μάιο η άνοδος του δείκτη καταναλωτή στην ενέργεια ήταν 8,4%. Ποιοι κάνουν πάρτι, λοιπόν; Οι μεγάλοι. Ποιοι πληρώνουν το κόστος; Οι πολίτες και η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Και έτσι, οι κολλητοί σας κερδίζουν και τα γαλάζια παιδιά παίρνουν πολύ υψηλά bonus. Είναι δυνατόν να έχει 1,7 δισεκατομμύρια υπερκέρδη EBITDA -δηλαδή, κέρδη προ φόρων- η ΔΕΗ το 2024; Αυτό δεν είναι πράσινη ανάπτυξη. Αυτή είναι μία οργανωμένη απορρύθμιση, που τη διοικείτε εσείς προσωπικά. Έχετε και προσωπική ευθύνη για αυτό το οποίο εξελίσσεται. Το ρεύμα παραμένει ακριβό και όλοι οι μικροί εξοντώνονται.

Για εμάς στον ΣΥΡΙΖΑ η μετάβαση στηρίζεται σε τρεις πυλώνες: Ενεργειακή ασφάλεια και της χώρας και του καταναλωτή, ενεργειακή δικαιοσύνη και χωρικά και κοινωνικά, ενεργειακή χωροταξία. Σχεδιασμός, δηλαδή. Απαιτείται άμεσα αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα. Στο πόδι γραμμένα ό,τι έχετε κάνει μέχρι τώρα, παραβιάζονται όλα στην

εφαρμογή και δεν οδηγούν, επίσης, στη μετάβαση.

Εμείς υποστηρίζουμε την 100% καθαρή ενέργεια μέχρι το 2045. Για να πάει η Ελλάδα μπροστά. Υποστηρίζουμε την πλήρη απεξάρτηση της χώρας και από τα ορυκτά καύσιμα, δηλαδή και από το λιγνίτη και από το φυσικό αέριο. Γιατί το στοίχημα της Ελλάδας δεν είναι η απολιγνιτοποίηση, είναι η απανθρακοποίηση. Και εσείς μας οδηγείτε σε δέσμευση. Δυστυχώς! Φτάνει μέχρι το 2045 έως το 2050 στο φυσικό αέριο και σε εισαγόμενο καύσιμο και με ανθρακικό αποτύπωμα. Εμείς θέλουμε ενεργειακές κοινότητες που να καλύπτουν το 50% της πράσινης ενέργειας στη χώρα μας.

Νομοθετήσαμε έναν καινοτόμο νόμο, τον βάλατε στο ψυγείο και βάλατε διάφορους επιτήδειους από την πίσω πόρτα. Αυτό έχετε κάνει. Παραβιάσατε όλους τους κανόνες αδειοδοτήσεων και συνδέσεων. Βγάλατε υπουργική απόφαση ρουσφετιού τον Αύγουστο του 2022. Παραβιάσατε ακόμα και τη σειρά στις αιτήσεις που έχουν υποβάλει οι εταιρείες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Και είναι προφανές ότι μέσα σε αυτό το μπάχαλο που είναι καταστροφικό, δεν μπορεί να συνεχίζουν να δίνονται νέες άδειες σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μέχρι να γίνει το ΕΣΕΠ και το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ. Γιατί έχετε ξεπεράσει τον στόχο του 2030 και η αγορά στενάζει. Δεν ωφελείται κανένας πλέον με αυτό το πάρτι της υπερθέρμανσης που δημιούργησε τότε ο κ. Χατζηδάκης.

Επίσης, δεν είναι δυνατόν να προχωράμε σε αδειοδοτήσεις και περιβαλλοντικές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε γη υψηλής παραγωγικότητας και σε περιοχή Natura 2000. Να καταστρέφεται, δηλαδή, ανεπίστρεπτα και το φυσικό περιβάλλον της χώρας. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

Και είναι ξεκάθαρο ότι κάθε νέο έργο ΑΠΕ πρέπει να έχει και υποχρέωση αποθήκευσης. Πού θα πηγαίνει αυτή η ενέργεια; Στη θάλασσα; Στα σκουπίδια; Ξέρετε ότι πετάμε καθαρή, φτηνή, πράσινη ενέργεια στα σκουπίδια, με ευθύνη του κ. Μητσστάκης; Αυτή είναι η πολιτική σας στην ενέργεια.

Και είναι προφανές εδώ ότι αυτό δε μπορεί να γίνει χωρίς να υπάρχει δημόσιος έλεγχος στη ΔΕΗ και δημόσιος έλεγχος στα δίκτυα. Η ΔΕΗ, ως δημόσιος πυλώνας της ενεργειακής πολιτικής, πρέπει να έχει ρόλο στον στρατηγικό ενεργειακό σχεδιασμό, στα δίκτυα και στην αποθήκευση. Πού θα αποθηκεύεται η ενέργεια από τα μικρά φωτοβολταϊκά έργα της υπαίθρου; Θα την πετάνε στη θάλασσα και δεν θα μπορούν να πληρώνουν μετά τα δάνειά τους; Η ενέργεια δεν είναι ένα εμπόρευμα πολυτελείας, για να βγάλουν λεφτά οι λίγοι κολλητοί σας και τα γαλάζια παιδιά στη ΔΕΗ. Είναι ένα κοινωνικό δικαίωμα. Δεν μπορεί να μετατρέπεται σε εργαλείο κέρδους για τα γαλάζια παιδιά.

Σε όλον αυτόν τον στραγγαλισμό, έρχεται τώρα ο κ. Παπασταύρου, να καταθέσει τροπολογία για τους οικισμούς και τα προεδρικά διατάγματα. Προσέξτε, πρακτική πρώτη: μεταμεσόνυκτα τροπολογία. Παλιά μου τέχνη κόσκινο! Έρχεστε, δηλαδή, παραβιάζοντας κάθε λογική κοινοβουλευτικής διαδικασίας και φέρνετε τροπολογία τα μεσάνυχτα για την ολομέλεια που ξεκίνησε το πρωί. Και τι προσπαθεί να διαχειριστεί με την τροπολογία που παρουσίασε πριν από λίγο; Να το πούμε. Το πρόβλημα που η Νέα Δημοκρατία δημιούργησε και είναι ξεκάθαρο ότι το δημιουργήσατε, γιατί δεν μπορεί να ξεχάσει αυτή η ολομέλεια τον νόμο Χατζηδάκη - Οικονόμου, ο οποίος τίνεξε στον αέρα τον πολεοδομικό σχεδιασμό της Ελλάδας, ούτε την ευθύνη της Κυβέρνησής σας, για τουλάχιστον τέσσερα χρόνια, να μην προχωρήσει τα πολεοδομικά σχέδια που είχε και νομοθετήσει και εξασφαλίσει χρηματοδότηση η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, για να υπάρχουν κανόνες και να μην υπάρχουν προβλήματα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Είχαμε εντοπίσει τα προβλήματα, είχαμε δρομολογήσει τις λύσεις και εσείς κυριολεκτικά βάλατε φουρνέλο. Και έρχεστε τώρα, παρότι καθυστέρησατε τον προεκλογικό σχεδιασμό, να βρείτε απαντήσεις λανθασμένες στο πρόβλημα που δημιουργήσατε εσείς. Την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και το προεδρικό διάταγμα τα δημιουργήσατε εσείς, στη δική σας διακυβέρνηση. Για ποιο λόγο; Μην μας πείτε ότι δεν ξέρετε ότι τότε προσπαθούσατε και προσπαθείτε ακόμα, να περιορίσετε το δικαίωμα οικοδομη-

σιμότητας στις μικρές ιδιοκτησίες, για να μπορέσουν κάποιοι επιτήδριοι να ενώνουν ιδιοκτησίες, να αγοράζουν στη μισή τιμή και χαμηλότερα και να παίρνουν ειδικούς όρους δόμησης, κατ' εξαίρεση με τα ειδικά πολεοδομικά σχέδια. Αυτό είναι που ξέρετε πάρα πολύ καλά να κάνετε, σας έχουμε πιάσει πάρα πολλές φορές. Και μπλοκάρτε τον πολεοδομικό σχεδιασμό και τώρα δεν μπορεί να λύσετε τα προβλήματα.

Εγώ θέλω να σας το πω: Αυτό το πρόβλημα που θα δημιουργηθεί και με τη σημερινή ρύθμιση, θα φέρει κι άλλα προβλήματα μπροστά στο Συμβούλιο της Επικρατείας, γιατί δεν ανταποκρίνεται στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, σε προβλήματα που εσείς δημιουργήσατε και πιθανά θα περιορίσει -το λέω από τώρα, για να είμαστε ξεκάθαροι- και τα εργαλεία σχεδιασμού που πρέπει γρήγορα να ολοκληρωθούν, δηλαδή, τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια και αυτό θα το πληρώσουμε και στο μέλλον. Το λέω, είναι ανεπιτυχής και ακατάλληλη η ρύθμιση.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για να ολοκληρώσω, τα προβλήματα αυτά τα οποία περιγράψαμε έχουν φέρει σε απόγνωση όλους τους Έλληνες και τις Ελληνίδες πολίτες. Χθες επισκεφθήκαμε τον Εμπορικό Σύλλογο της Αθήνας, μετά από αίτησή του. Ξέρετε τι διαπιστώσαμε; Τον τρόπο και την αγωνία των εμπόρων της χώρας. Ανισότητα στον ανταγωνισμό, εκρηκτική αύξηση λειτουργικών εξόδων, τεράστια προβλήματα στο να καλύψουν το κόστος ενέργειας, το τραπεζικό κόστος, το κόστος στέγασης που δεν υπάρχει προστασία και για τις εμπορικές μισθώσεις, αλλά και τα σοβαρά προβλήματα που δημιουργούνται, δυστυχώς, από τον αθέμιτο ανταγωνισμό από τις μεγάλες αλυσίδες και από τις δικτυακές πλατφόρμες. Και έρχεται ο εμπορικός κόσμος ομόφωνα και μας λέει ότι δεν πάει άλλο. Σε τρία με πέντε χρόνια απ' ό,τι ο Εμπορικός Σύλλογος της Αθήνας, η μικρομεσαία ελληνική επιχειρηματικότητα και δεν πάει άλλο γιατί η Κυβέρνηση έχει συρρικνώνει και την αγοραστική δύναμη. Δεν μπορούν να τα βγάλει πέρα, γιατί δεν έχουν ένα εύκολο εργαλείο για να ρυθμίσουν τις οφειλές προς το δημόσιο, αλλά δεν έχουν και ένα εργαλείο για να μπορέσουν αυτοί που ολοκληρώνουν την υπηρεσία τους -ας το πω έτσι, τα συντάξμα έτη- να έχουν έναν αξιοπρεπή τρόπο για να βγαίνουν από το επάγγελμα και να ρυθμίζουν τις ασφαλιστικές οφειλές τους.

Από την άλλη, ο πληθωρισμός στη χώρα μας καλπάζει, 3,6% όταν η Ευρωζώνη είναι στο 2%. Καινούργιο ρεκόρ, κύριε Παπασταύρου; Μπράβο σας! Τα βασικά αγαθά είναι ακριβότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο από το 2024. Οι Έλληνες με τους χαμηλότερους μισθούς -το χαμηλότερο μισθό στην Ευρωζώνη, Eurostat- πληρώνουν ακριβότερα τα αγαθά της καθημερινότητας απ' ό,τι ο Ευρωπαίος πολίτης. Οι μισθοί παραμένουν στάσιμοι και η πραγματικότητα, δυστυχώς λέει, ότι ένας στους δύο Έλληνες πολίτες δεν θα πάει φέτος διακοπές εξαιτίας της πολιτικής της Κυβέρνησής σας.

Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο. Χρειάζεται άμεσα αλλαγή πολιτικής στη χώρα και η αλλαγή πολιτικής χρειάζεται και για την επιβίωση των πολιτών, αλλά και για τα σκάνδαλα διαφθοράς τα οποία βαραίνουν την Κυβέρνησή σας. Γι' αυτόν τον λόγο ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία έχει επεξεργαστεί και έχει παρουσιάσει πρόσφατα και στο συνέδριό του ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικό, με τους δέκα συν έναν άξονες που αποτελούν βάση για ένα προοδευτικό πρόγραμμα διακυβέρνησης, αλλά και με την προοπτική την πολιτική, της πολιτικής ανατροπής.

Χρειαζόμαστε μία πολιτική στην Ελλάδα να είναι πρώτα από όλα δίκαιη και να σταματήσει τη διαπλοκή. Δεν θα σας αφήσουμε πάλι να χρεοκοπήσετε την Ελλάδα. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες ξέρουν ότι ζούσαν πολύ καλύτερα το 2019 από ό,τι ζουν σήμερα.

Σήμερα, λοιπόν, απαιτείται αλλαγή πολιτικής. Χρειάζεται μια κοινωνική πολιτική συμμαχία, η οποία να είναι ξεκάθαρα προοδευτική και για τον λόγο αυτό απαιτείται ένας δυνατός και δυναμικός ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία γιατί είναι αυτός ο οποίος δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την προοδευτική αλλαγή της χώρας μας, για να αφήσουμε πίσω την εποχή των σκανδάλων και της διαφθοράς, αλλά και να αποδοθεί δικαιοσύνη, να πληρώσουν οι υπεύθυνοι. Αυτό απαιτεί ο ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Φάμελλο.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και Γενικός του Γραμματέας κ. Δημήτρης Κουτσούμπας και μετά τον κ. Κουτσούμπα τον λόγο θα πάρει ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ό,τι και να λέτε, ό,τι και να κάνετε, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν μπορείτε να ξεγελάσετε κανέναν.

Το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ βαραίνει συνολικά την Κυβέρνησή σας, όχι μόνο κάποιους Υπουργούς και Βουλευτές, οι οποίοι έτσι κι αλλιώς με διάφορους τρόπους εμπλέκονται. Μιλάμε, βέβαια, για ένα σκάνδαλο από αυτά που το μόνο που μπορείς να πεις είναι ότι πετάχτηκαν πάνω τα καπάκια των υπονόμων, για τέτοια δυσωδία μιλάμε. Για δυσωδία, βέβαια, μιλάει ο απλός κόσμος που παρακολουθεί αυτές τις μέρες το σήριαλ με τις αποκαλύψεις γύρω από τις αγροτικές ενισχύσεις και τους διαλόγους στη δικογραφία, όπου οργάζουν τα ρουσφέτια και οι πελατειακές σχέσεις τύπου «Μαυρογαλιούρου» και «Γκρούεζα», τους γνωστούς. Με τη διαφορά ότι εδώ δεν ζούμε κωμικές καταστάσεις όπως στην ελληνική ταινία, αλλά ζούμε τραγικές καταστάσεις που τις πληρώνουν όπως πάντα οι βιοπαλαιστές, οι αγρότες. Και μη μας πείτε πάλι «δεν είδα, δεν άκουσα», σύμφωνα με την προσφιλή σας τακτική, όπως κάνατε και για το έγκλημα των Τεμπών. Το γνωρίζετε πολύ καλά και επειδή ακριβώς το γνωρίζατε, επειδή ξέρατε το «πάρτι» που είχε στηθεί από τους δικούς σας ανθρώπους, γι' αυτό και αφήσατε στο απυρόβλητο ένα διάτρητο και βολικό πλαίσιο λειτουργίας του ΟΠΕΚΕΠΕ που εξέθρεψε όλα αυτά τα «φιντάνια». «Φιντάνια» κυβερνητικά, πολιτικά και διοικητικά, κυβερνητικούς αγροτοπατέρες, κολαούζους των Υπουργών, τοπικούς παράγοντες που, εκτός της ρεμούλας, προσπαθούσαν να πείσουν τους αγρότες και για τα οφέλη της ΚΑΠ, της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, οφέλη προφανώς -όπως αποδείχθηκε- μόνο για τα μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα και φυσικά για την τσέπη τους. Γιατί τελικά «ο ελέφαντας στο δωμάτιο» είναι η ΚΑΠ, καθώς και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση των λόμπι, της εξαγοράς, της διαφθοράς, των πολέμων, την οποία από όπου και να την πιάσεις λερώνεσαι. Και εσείς προσπαθείτε να την παρουσιάσετε ως παράγοντα καθαρότητας.

Όσο για την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ξέρετε πολύ καλά πως αυτή κινήθηκε ύστερα από καταγγελίες υπηρεσιακών παραγόντων, ίσως και κάποιων που θίγονται από αυτή την πρακτική. Χώρια που οι όποιες εξελίξεις με τα σκάνδαλα που αφορούν αγροτικές επιδοτήσεις και ακουμπούν και άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα αξιοποιηθούν για να δρομολογήσουν αλλαγές στην κατεύθυνση προσαρμογής της νέας ΚΑΠ το 2027, στη συνολική στροφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πολεμική οικονομία.

Όλοι σήμερα μπορούν να καταλάβουν αυτό που διαχρονικά αναδεικνύει το ΚΚΕ. Η πραγματική κομπίνα είναι το ίδιο το καθεστώς των αγροτικών επιδοτήσεων της ΚΑΠ, γιατί αυτές χορηγούνται με σκοπό να εντείνεται η καταλήστευση που υφίσταται ο αγρότης από τα μονοπώλια, βιομηχανικά, εμπορικά, τραπεζικά, μέσω των χαμηλών τιμών που αυτά επιβάλλουν στα γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα, μέσω της πώλησης πανάκριβων αγροτικών λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, σπόρων κλπ. και μέσω των ληστρικών επιτοκίων δανεισμού και πάει λέγοντας.

Τα ποσά των επιδοτήσεων, τα δισεκατομμύρια που διαφημίζουν οι Υπουργοί σας και τα διάφορα «παπαγαλάκια» σας, δεν είναι παρά τα τριάκοντα αργύρια γι' αυτή την τεράστια κλοπή, ποσά που δεν είναι της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως διατείνονται οι διάφοροι ευρωλάγνοι εδώ μέσα, αλλά προέρχονται από το ξεζούμισμα όλων των λαών της Ευρώπης, μέσω των κρατικών προ-

πολογισμών.

Όταν, λοιπόν, μιλάμε για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, μιλάμε

για την ίδια την Κοινή Αγροτική Πολιτική στο έδαφος της οποίας αναπτύχθηκε αυτό το καθεστώς των αγροτικών επιδοτήσεων, όπου βασικό κριτήριο για τη χορήγησή τους δεν ήταν οι πραγματικοί παραγωγοί, όπως διεκδικούν οι ίδιοι οι αγρότες, αλλά η έκταση της επιλέξιμης αγροτικής γης. Και αυτό γιατί βασικός σκοπός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κατευθύνσεων της ΚΑΠ, που όλα τα κόμματα υλοποιήσατε εδώ μέσα, είναι το πώς θα ωφεληθούν οι μεγαλοκτηματίες σε βάρος της φτωχής κυρίως αγροτιάς που χρόνο με τον χρόνο ξεκληρίζετε.

Στο έδαφος, λοιπόν, της ΚΑΠ, αναπτύχθηκε ένα ιδιωτικοποιημένο σύστημα χορηγήσεων πληρωμών των αγροτικών επιδοτήσεων, το οποίο και λόγω του χαρακτήρα του εξελίχθηκε σε ένα κακοφορμισμένο απόστημα μιας συμμορίας επιτήδειων και των πολιτικών τους φίλων, των πολιτικών σας φίλων. Οι ίδιοι οι βιοπαλαιστές αγρότες γνωρίζουν από πρώτο χέρι πώς λειτουργούσε αυτό το σύστημα και γι' αυτό άλλωστε διεκδικούσαν την κατάργησή του από την πρώτη στιγμή. Το περιγράφει με κάθε λεπτομέρεια στην ανακοίνωσή της η Ενωτική Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Νομού Λάρισας, η οποία και καταγγέλλει πως όλα όσα σήμερα παρουσιάζονται ως σκάνδαλο με διάφορους να πέφτουν από τα σύννεφα, γίνονται επί χρόνια σε πλήρη γνώση των κυβερνήσεων, σε πλήρη συστοιχία με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ΚΑΠ.

Ο Πρωθυπουργός της χώρας ήταν ενήμερος για ό,τι συνέβαινε στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο ίδιος, εξάλλου, παίρνει επιδοτήσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ως ιδιοκτήτης γης και έχει ως σύμβουλό του τον πρώην Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, τον κ. Βάρρα, ο οποίος προφανώς και τον είχε ενημερώσει. Δεν είδαμε καμία αντίδραση, κανέναν ουσιαστικό έλεγχο ώπου να σπάσει το απόστημα της σαπίλας. Το μόνο που έκανε η Κυβέρνηση είναι να αλλάξει τους Υπουργούς και τις Διοικήσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ κάθε χρόνο και να αφήνει στο απυρόβλητο το πραγματικό πρόβλημα και σκάνδαλο.

Αυτά, ανάμεσα στα άλλα, αναφέρει σε ανακοίνωσή της η Ομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Λάρισας.

Σας την καταθέτω για τα Πρακτικά. Η μελέτη της θα σας είναι χρήσιμη και σε όλους εσάς εδώ μέσα.

(Στο σημείο αυτό ο Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημήτριος Κουτσούμπας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τώρα ανακάλυψε ο κ. Μητσστάκης ότι πρόκειται για απόστημα ή μήπως νομίζει ότι με αυτά όλα τα χιλιοεπιτωμένα περί ανεπάρεκας του κράτους μπορεί να κρύψει ότι η σήψη και η διαφθορά είναι νύχι κρέας με αυτό το αστικό κράτος που υπηρετεί μια χούφτα παράσιτα εκμεταλλευτές;

Τα ίδια πάνω κάτω αναμασάτε, εδώ που τα λέμε, και οι υπόλοιποι εδώ μέσα του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΡΙΖΑ και άλλοι. Μα, καλά κανείς σας δεν γνώριζε ότι με το πρόσχημα να μην χαθούν οι αγροτικές επιδοτήσεις Υπουργοί και Διοικήσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ, σε συμφωνία φυσικά και με τις Βρυξέλλες, έκαναν τα πάντα;

Θέλετε να σας θυμίσουμε ότι το 2015 επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ ψηφίσατε όλοι μαζί, ΣΥΡΙΖΑ, Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, νομοσχέδιο που έδινε τη δυνατότητα να χαρακτηρίζονται δάση και δασικές εκτάσεις βοσκότοποι, ώστε να προκύψουν οι απαραίτητες εκτάσεις για τη χορήγηση της επιδότησης στην κτηνοτροφία;

Έτσι φτάσαμε σε αυτήν την αθλιότητα να εκδίδονται υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι, οι οποίες μοίραζαν βοσκοτόπια σε περιοχές, όπως ο Γράμμος, τα Άγραφα, νησιά του Αιγαίου, η Πελοπόννησος, για να μπορούν διάφοροι να έχουν δικαίωμα επιδότησης, με έδρα εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά, αφού δεν επαρκούσαν οι υπάρχουσες εκτάσεις βέβαια στις δικές τους περιοχές.

Από την πρώτη στιγμή σάς έχουμε πει πως θα αξιοποιήσουμε κάθε μέσο -και κοινοβουλευτικό- προκειμένου να διερευνηθεί η ύπαρξη ποινικών ευθυνών, τόσο των Υπουργών, όσο και των άλλων υπευθύνων. Το ΚΚΕ θα καταθέσει πρόταση για τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής για όλους όσους εμπλέκονται, τους Υπουργούς που εμπλέκονται στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ταυτόχρονα θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για να εξασφαλιστεί ότι θα επιστραφούν όσες επιδοτήσεις έχουν εισπραχθεί παρά-

νομα, ενώ τα όποια πρόστιμα επιβληθούν, να βαρύνουν αποκλειστικά όσους έχουν την ευθύνη γι' αυτά και όχι βέβαια τους βιοπαλαιστές αγρότες και τον λαό.

Όμως το πιο σημαντικό είναι να μπει στο στόχαστρο και το σημερινό σάπιο διεφθαρμένο κράτος, που είναι φτιαγμένο για να υπηρετεί τα συμφέροντα των λίγων και όχι τις λαϊκές ανάγκες των πολλών και όπου η νόμιμη καταλήστευση του παραγόμενου πλούτου πάει χέρι-χέρι με τα φαινόμενα διαφθοράς και διαπλοκής. Αυτό το κράτος, μαζί με τις κυβερνήσεις που το υπηρετούν, είναι που έχουν ανάγκη από τους διάφορους «Μαυρογιαλούρους».

Είναι ενδεικτικό εξάλλου ότι προχθές στο Υπουργικό Συμβούλιο ο κ. Μητσοτάκης την ίδια ώρα που υποκριτικά ξιφουλκούσε κατά των πελατειακών σχέσεων, παριστάνοντας για άλλη μια φορά τον ανήξερο για ό,τι συμβαίνει στο κόμμα του και στην Κυβέρνησή του παρουσίαζε ένα ακόμα νομοσχέδιο βγαλμένο από τα συρτάρια των καπιταλιστών για το παραπέρα ξεχείλωμα του εργάσιμου χρόνου και το ξεζούμισμα όλων των εργαζομένων. Αναφέρομαι φυσικά στο νέο, κατά παραγγελία του ΣΕΒ και των άλλων ενώσεων της μεγαλοεργοδοσίας, αντεργατικό νομοσχέδιο, που ως πυρήνα του έχει την εργασία των δεκατριών ωρών την ημέρα.

Θα πει κάποιος: Καλά, καινούργιο είναι αυτό; Όχι βέβαια, οι δεκατρείς ώρες δουλειάς έχουν ήδη θεσμοθετηθεί, αλλά σε δύο και τρεις εργοδότες μέχρι σήμερα. Απλά τώρα η κ. Κεραμέως ολοκληρώνει αυτό το έγκλημα των Χατζηδάκη, Γεωργιάδη φέρνοντας με τις ευλογίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις δεκατρείς ώρες δουλειά σε έναν μόνο εργοδότη, αναπαράγοντας τα ίδια γελοία επιχειρήματα, ότι δήθεν αυτή είναι μάλιστα η απαίτηση των εργαζομένων.

Έχετε μάλιστα το θράσος να λέτε πως στο ίδιο νομοσχέδιο φέρνεται και μέτρα που διασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Και αυτό όταν καθημερινά μετράμε εργατικά ατυχήματα στους χώρους δουλειάς.

Ξέρετε πολλούς οικοδόμους που να μπορούν να δουλεύουν πάνω σε μια σκαλωσιά για δεκατρείς ώρες ή μία γυναίκα να κουβαλάει κούτες, βαριά υλικά, να γεμίζει ράφια στα σουπερμάρκετ για δεκατρείς συνεχόμενες ώρες;

Βέβαια δεν είναι τυχαίο ότι την εφαρμογή της συγκεκριμένης ευρωπαϊκής Οδηγίας, που κατοχυρώνει ως υπέρτατο δικαίωμα της εργοδοσίας τη δεκατριώρη δουλειά προωθεί ο Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Άμυνα και το Διάστημα, καλώντας τα κράτη-μέλη της Ένωσης να εφαρμόσουν την Οδηγία για τον χρόνο εργασίας όσον αφορά το στρατιωτικό προσωπικό για την υποστήριξη της αμυντικής ικανότητας. Το πιάσατε το υπονοούμενο; Μάλλον κατά παραγγελία των μονοπωλίων, που θα ξεκοκαλίσουν τα δισεκατομμύρια των πολεμικών εξοπλισμών, είναι το νέο αντεργατικό σας έκτρωμα. Τέτοιες παραγγελίες μπορούν βέβαια να τις ακυρώσουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι με τη συμμετοχή, την οργάνωση, τον αγώνα τους, διεκδικώντας τη ζωή και τα δικαιώματα που αντιστοιχούν στη σημερινή εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας. Όλα αυτά όμως θυσιάζονται στον βωμό του καπιταλιστικού κέρδους.

Στον βωμό βέβαια αυτού του κέρδους θυσιάζεται και η λαϊκή ανάγκη για φθηνή ενέργεια, για να έρθω και στο σημερινό νομοσχέδιο, ένα νομοσχέδιο που υπηρετεί τον διπλό στόχο της δημιουργίας νέων επενδυτικών ευκαιριών στο πλαίσιο της στρατηγικής της πράσινης μετάβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτήν τη φορά με αγορές για βιομεθάνιο και υδρογόνο και λόγω βέβαια της αντιπαλότητας σήμερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Ρωσία για την απεξάρτησή της από το φθηνό κατά τα άλλα ρωσικό αέριο.

Τα περί δήθεν προστασίας του περιβάλλοντος και αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης περισσεύουν και εδώ, για να κρύψουν ότι το πραγματικό κίνητρο είναι η δημιουργία ενός πεδίου κερδοφορίας για λιμνάζοντα κεφάλαια εκατοντάδων δισεκατομμυρίων, που οι κάτοχοί τους αναζητούν διέξοδο, ώστε να τους αποδώσουν φυσικά το κέρδος που επιθυμούν. Ωστόσο τα τιμολόγια του ρεύματος είναι στα ύψη, η ενεργειακή φτώχεια απλώνεται και τα κέρδη των μονοπωλιακών ενεργειακών ομίλων αυγαταίνουν προκλητικά και εσείς συνεχίζετε να συγκαλύπτετε

τον πραγματικό ένοχο για την ακρίβεια στο ρεύμα, που είναι η πράσινη ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κέρδη των μονοπωλιακών ομίλων της ενέργειας.

Η προώθηση τεχνολογιών υδρογόνου μέσα από το παρόν νομοσχέδιο θα απαιτήσει νέες μεγάλες επενδύσεις, πρακτικά, νέα δίκτυα, γιατί αυτά του φυσικού αερίου δεν κάνουν, των οποίων τις δαπάνες θα κληθούν να αποπληρώσουν τα εργατικά, τα λαϊκά στρώματα.

Με δυο λόγια και αυτό το νομοσχέδιο επιβεβαιώνει ότι ο ενεργειακός σχεδιασμός σας γίνεται για τα κέρδη λίγων ομίλων και όχι για τις πραγματικές λαϊκές ανάγκες. Το μόνο σίγουρο είναι ότι μαγικές φιλολαϊκές λύσεις μέσα σε αυτήν τη ζούγκλα της απελευθερωμένης αγοράς και της πράσινης καπιταλιστικής ανάπτυξης δεν υπάρχουν, αφού το ίδιο το περιεχόμενό της είναι από χέρι αντιλαϊκό.

Υπάρχει όμως διέξοδος για να ζήσουμε πολύ καλύτερα, σύμφωνα με τις σύγχρονες τεχνολογικές και επιστημονικές δυνατότητες. Αυτή η διέξοδος είναι μια κοινωνία, ένα σύστημα όπου στο έδαφος της κοινωνικής ιδιοκτησίας και της εργατικής, πραγματικής λαϊκής εξουσίας, ο επιστημονικός κεντρικός σχεδιασμός και ειδικότερα ο ενεργειακός σχεδιασμός θα μπορούσε να αξιοποιήσει το σύνολο των εγχώριων ενεργειακών πηγών για να καλύψει συνδυασμένα όλες τις λαϊκές ανάγκες, να διασφαλίζει ταυτόχρονα την εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας και της ανεργίας, τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια των εργαζομένων και την υγεία όλων των κατοίκων.

Γιατί μπορεί ο σοσιαλισμός, η κοινωνική ιδιοκτησία που λέμε εμείς, να διασφαλίζει τη λαϊκή ευημερία; Διότι αλλάζει πλέον ριζικά ο σκοπός της παραγωγής, διότι η παραγωγή δεν θα σχεδιάζεται με γνώμονα το καπιταλιστικό κέρδος, αλλά με κριτήριο το σύνολο των αναγκών της κοινωνίας μας, ανάγκες τις οποίες το σύστημα που εσείς υπηρετείτε, δεν μπορεί να τις καλύψει ούτε στον αιώνα τον άπαντα.

Κοιμηθείτε, λοιπόν, τον ύπνο του δικαίου για όλα αυτά, μέχρι η διαφθορά, η σαπίλα να ξεχειλίσουν και να σας πνίξουν. Αλλά και για να θυμηθούμε τον αρχαίο Αριστοφάνη στις Όρνιθες: «πας τις λαχόν αρχίδιον, εἴτα βούλεται αρπάσαι τι», δηλαδή, στα νεοελληνικά: μόλις κάποιος πάρει την παραμικρή εξουσία, αμέσως μετά αυτό που επιδιώκει είναι να αρπάξει, να βουτήξει κάτι. Και εσείς αρπάξατε ήδη πολλά.

Χαίρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ, τον κ. Κουτσούμπα.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Εξαιρετική η ατάκα του κ. Κουτσούμπα για τον Αριστοφάνη, εξαιρετικότατη. Και θα έλεγα, «επί τον τύπον των ήλων», έτσι; Για να μην ξεχνιόμαστε.

Θα ήθελα να ξεκινήσω τελείως διαφορετικά, θα ξεκινήσω πρώτα από το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ. Θεωρώ ότι είστε από τους αρτιότερους τεχνοκράτες που έχει η Κυβέρνηση και είμαι ειλικρινής σε αυτό που σας λέω. Είναι γνωστή η διαδρομή σας, δεν είστε πολιτικός, είστε τεχνοκράτης. Όμως, πρέπει να πω το εξής. Άσχετα με το εάν κάποιος διαφωνεί με κάποια πράγματα σε σχέση με τη διαδρομή σας, είστε τεχνοκράτης. Αυτό δεν μπορεί να σας το στερήσει κανένας ως ιδιότητα που έχει ο κ. Παπασταύρου.

Όμως διαβλέπω στο νομοσχέδιο την εμμονή σας στην απανθρακοποίηση. Τη διαβλέπω, είναι ξεκάθαρα στοχευμένη η απανθρακοποίηση. Είναι μέσα στο μυαλό του Έλληνα Πρωθυπουργού η απανθρακοποίηση, είναι μέσα στο μυαλό του σφηνωμένη εδώ και μια δεκαετία. Όταν οι φίλοι σας -όχι δικοί μας- οι Γερμανοί και οι Πολωνοί ήδη ανοίγουν λιγνίτες, γιατί επιμένετε στην απανθρακοποίηση; Γιατί με το ζόρι απανθρακοποίηση, όταν έχουμε έναν πλούτο δισεκατομμυρίων ευρώ στη δυτική Μακεδονία -και την ερμώσατε-, όταν έχουμε τη Μεγαλόπολη -και την ερμώσατε-, κι ακόμη περιμένουν τα κίνητρα για να αναπτυχθεί η πε-

ριοχή; Δεν τα δώσατε ποτέ -τα υποσχέθηκε ο Πρωθυπουργός- και επιμένετε σε ένα λάθος σχέδιο.

Θα σας πω κάτι. Μόνο ένας ανόητος κάνει το ίδιο πράγμα πολλές φορές και περιμένει άλλο αποτέλεσμα. Δεν θέλω να πω ότι υπάρχει άλλο γεγονός πίσω, κάποιο συμφέρον, ολιγάρχες κ.λπ. -θα το αναλύσουμε παρακάτω. Επειδή προωθείτε, λοιπόν, το μοντέλο της πράσινης ανάπτυξης, είμαι βέβαιος ότι μελετήσατε το νομοσχέδιο. Πολλή γραφειοκρατία, κύριε Υπουργέ. Πολλή γραφειοκρατία, κύριε Υπουργέ μου. Και ξέρετε, η γραφειοκρατία ευνοεί δύο πράγματα: τα λαμόγια που κάνουν εξυπηρέτησεις και τους ολιγάρχες. Όχι τον φτωχό, τον μικρό που πάει να κάνει μια μικρή επένδυση. Θα ευνοηθούν πάλι οι μεγάλοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Η μεταφορά του παραγόμενου βιομεθανίου πού θα γίνεται, κύριε Υπουργέ μου; Για πείτε μου. Πάλι στους προμηθευτές φυσικού αερίου. Πάλι εκεί γίνεται. Δηλαδή, πάλι αυτοί που κερδίζουν, οι μεταπράτες από το φυσικό αέριο, πάλι είναι μες στο «κόλπο» -το επενδυτικό κόλπο, εν πάση περιπτώσει. Δημιουργούνται προβλήματα με τις μονάδες βιομεθανίου, ανάλογα με την περιοχή που θα γίνουν, όπως, πάλι, οι ρύποι.

Και αυτό που πραγματικά με την παραγωγή υδρογόνου με βρίσκει πολύ επιφυλακτικό, κύριε Υπουργέ, είναι πάλι μια λέξη: γραφειοκρατία. Πάλι γραφειοκρατία, κύριε Υπουργέ. Και βγήκατε με μια ατζέντα το 2019 -όχι εσείς, αυτή η Κυβέρνηση- για την πάταξη της γραφειοκρατίας. Την ακούω δεκαετίες, δεκαετίες! Και θα σας το πω ως επιχειρηματίας, όχι ως πολιτικός: Η γραφειοκρατία, κύριε τεχνοκράτη, κύριε Υπουργέ μου, ευνοεί τα λαμόγια. Σας το ξαναλέω ακόμη μια φορά, ευνοεί τους κλέφτες, τους απατεώνες, τους αεριτζήδες. Και, μάλιστα, πάλι ευνοούνται οι ισχυροί του ενεργειακού κλάδου με τη γραφειοκρατία.

Πάμε για τη λειψυδρία. Εγώ δεν θα πω τίποτα. Αυτό που θα πω είναι ότι έτσι όπως κάνετε τη ρύθμιση πηγαίνετε από το παρόν πάλι στην ιδιωτικοποίηση. Σύμφωνα με τη ρύθμιση, η αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας θα δοθεί στο Υπερταμείο. Ναι ή όχι;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): (Δεν ακούστηκε)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Πηγαίνουμε προς τα εκεί. Αφήστε το αυτό. Εκεί πηγαίνει, αλλά θα το αφήσω, να δεχθώ αυτό που λέτε, την ένστασή σας.

Μία ερώτηση. Δεσμεύεται η Κυβέρνηση ότι το νερό θα είναι αγαθό και δεν θα ιδιωτικοποιηθεί ποτέ; Αυτό θέλω να ακούσω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δεσμεύσατε; Θέλω να το ακούσω στην ομιλία σας, να υπάρχει εδώ στα Πρακτικά αυτό το βίντεο, γιατί πολλά ακούμε και είμαστε επιφυλακτικοί.

Πρέπει, επίσης, να πω το εξής. Στην ενεργειακή πολιτική, κύριε Υπουργέ, έχετε αποτύχει. Μην κοροϊδεύομαστε, έχετε αποτύχει. Και έχετε αποτύχει και εσείς και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί; Θα σας το αποδείξω. Θέλατε όλοι απολιγνιτοποίηση; Θέλατε. Θέλατε όλοι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Θέλατε. Δεν θέλετε εξορύξεις, άσχετα εάν τις ανακοίνωνε ο Σαμαράς -άλλο παιδί και αυτό!- από το 2012; Έχουμε πάει 2025 τώρα, 2026, πάμε 2027. Δεν θέλετε εξορύξεις. Γεμίσατε με ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά όλη την Ελλάδα, κύριε Υπουργέ μου; Ναι. Ερώτηση: Έχουμε φθινό ρεύμα; Όχι. Άρα, κάτι δεν κάνετε καλά.

Κάνετε όλα αυτά όλοι. Ακουγα τον κ. Φάμελλο για τις αυξήσεις στο ρεύμα και έμεινα άναυδος. Δηλαδή, αυτοί έκαναν το Χρηματιστήριο Ενέργειας, αυτοί έφεραν στο πιάτο στη Νέα Δημοκρατία όλα αυτά τα μέτρα που είναι αντιλαϊκά, εναντίον του φτωχού ελληνικού λαού και των επιχειρήσεων για το ακριβό ρεύμα και έρχεται σήμερα και μας κουνάει και το δάχτυλο. Δηλαδή, είναι να αναρωτιέται κανείς, κύριε Παπασταύρου -και το λέω έτσι πραγματικά-, αναρωτιέμαι εάν πραγματικά αντιλαμβανόμαστε τι λέμε εδώ μέσα, όλοι μας.

Εμείς, λοιπόν, επιβεβαιωθήκαμε. Ήδη στη Βρετανία, κύριε Υπουργέ, ξηλώνεται, όπως λέει το Μπλούμπεργκ, το μεγαλύτερο αιολικό πάρκο. Στη Γερμανία το αιολικό πάρκο Alpha Ventus αποσύρεται και διαλύεται. Στην Ισπανία έπαθαν το μπλακ άουτ από

την υπερφόρτωση του δικτύου και το απότομο χαμήλωμα των τάσεων. Αυτά είναι γεγονότα.

Και, βέβαια, να σας πω και το εξής. Γιατί δεν κάνετε το απλό -πολύ απλό- και θα το πω έτσι, με κομψό τρόπο. Θανατώνετε τους μικρούς με τα φωτοβολταϊκά, αλλά επιλέγετε να ταΐσετε τους μεγάλους. Γιατί; Πάλι οι μεγάλοι!

Και να σας πω και το τελευταίο για τα φωτοβολταϊκά στις ταράτσες που πάλι είναι με αιρέσεις -έχει μερικές παραπομπές. Έτσι όπως το κάνετε, το πρόβλημα είναι ότι δεν θα συνδεθούν ποτέ με το δίκτυο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): (Δεν ακούστηκε)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Αφού δεν έχουμε δίκτυο, κύριε Παπασταύρου.

Ξέρετε τι πάθαμε τώρα; Ακούστε τώρα, για να καταλάβει ο ελληνικός λαός. Να δεχτώ ότι το νομοσχέδιο είναι προς την κατεύθυνση για τις πολυκατοικίες. Πού θα συνδεθεί αυτό; Πείτε μου, πού θα το συνδέσετε; Το ρεύμα πού θα πάει; Σε μπαταρίες; Ξέρετε τι τοξικά έχουν οι μπαταρίες, εάν αποθηκευτούν κάποια στιγμή; Ψάξτε λίγο παραπάνω. Πού θα τις βάλουμε τις μπαταρίες; Στις ταράτσες; Πού θα τις βάλουμε; Και είναι και το βάρος τους μεγάλο, κύριε Παπασταύρου, το ξέρετε καλά, φαντάζομαι. Είναι τεράστιο το βάρος, δεν είναι απλά εκατό κιλά ή πενήντα κιλά. Η στατικότητα του κτιρίου και όλα αυτά παίζουν ρόλο.

Βλέπετε, λοιπόν, ότι η Ελληνική Λύση δεν κάνει κακοπροαίρετη κριτική. Δεν θα ήρθαμε εδώ να σας μαλώσουμε ή να σας δείξουμε με το δάχτυλο. Αυτή είναι η διαφορά από τους υπόλοιπους. Η διαφορά μας είναι ότι όπου καλό επιδοκιμάζουμε και όπου αρνητικό αποδοκιμάζουμε και προτείνουμε ταυτόχρονα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Παραδείγματος χάριν, όταν είπα εδώ το 2019 ή το 2020 -το 2020 πρέπει να ήταν, μην λέω και πράγματα που δεν ισχύουν- στον κύριο Πρωθυπουργό -ήταν εκεί, στην καρέκλα αριστερά από εσάς- για την πυρηνική ενέργεια, από κάτω οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας κάγχαζαν και με έλεγαν «ψεκασμένο». Και σήμερα έρχεται ο Πρωθυπουργός ακολουθώντας αυτό που είπαμε -αλλά οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας δεν λένε συγγνώμη, κάναμε λάθος- και επικοινωνεί επιτέλους αυτό που λέμε εδώ και πάρα πολύ καιρό -βέβαια, η μέθοδος της σύντηξης είναι καινούρια, έχει ένα στάδιο τριών, τεσσάρων ετών, αλλά κάποια στιγμή θα ξεκινήσουμε- και λέει ο Πρωθυπουργός ότι επειδή είναι οικολογική η πυρηνική ενέργεια, είμαστε στη λογική να κάνουμε πυρηνική ενέργεια. Δείτε πόσο μπροστά είμαστε εμείς όμως.

Αυτό σημαίνει χρηστική πολιτική. Αυτό σημαίνει ότι κάνουμε πολιτική με προτάσεις. Και ξανακαταθέτω, κύριε Υπουργέ, και, εάν θέλετε το παίρνετε εσείς, γιατί οι προηγούμενοι δεν το πήραν -εσείς θα το πάρετε, είμαι σίγουρος γι' αυτό- το πρόγραμμα της Ελληνικής Λύσης για την ενέργεια. Όλο, ένα προς ένα, σελίδα προς σελίδα. Είναι ενενήντα σελίδες.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν είναι όπως οι υπόλοιποι έρχονται εδώ και λένε φιλολογική, φιλοσοφική κουβέντα, πετάμε πέντε τσιπάτα, λέμε τα δικά μας και φεύγουμε. Όχι, εδώ με επιχειρήματα θα μιλάμε.

Πάμε, όμως, στο επόμενο. Κύριοι συνάδελφοι, εδώ και μια εβδομάδα περίπου, δυστυχώς, οι φόβοι μου επιβεβαιώθηκαν. Εγώ ενθυμούμαι τον Φεβρουάριο, κύριε Υπουργέ, του 2024 είχα μιλήσει για πρώτη φορά εδώ για τον «Φραπέ». Υπάρχει το βίντεο, Φεβρουάριος του 2024, πριν ενάμιση χρόνο και από κάτω γελούσαν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και λέω σε έναν συνάδελφο -δεν ξέρω ποιος ήταν- μην γελάτε, κύριε συνάδελφε, είναι αλήθεια αυτό που σας λέω. Τον Ιούλιο του 2024 είχα μιλήσει για το Ταμείο Ανάκαμψης και το Υπουργείο Ανάπτυξης, για αυτά που έρχονται με τους ελέγχους.

Να η διαφορά ενός κόμματος που κάνει σοβαρή πολιτική και αντιπολίτευση από τα κόμματα που με φθινό λαϊκισμό, με θόρυβο και με εξάρσεις επιχειρούν με κάθε τρόπο να πάρουν πόντους από το ένστικτο του πολίτη. Εμείς θέλουμε να πάρουμε

πόντους για την πολιτική μας και όχι απλά για την κραυγή μας και τον θόρυβό μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αυτό που συνέβη τις τελευταίες μέρες, κύριε Υπουργέ, με τις συνομιλίες που διαβάσει ο ελληνικός λαός και βλέπουμε στα μέσα είναι ο θάνατος της Μεταπολίτευσης, είναι ο επιθανάτιος ρόγχος της κακιάς Μεταπολίτευσης, μιας δημοκρατίας ψευδεπίγραφης.

Δεν υπήρχε δημοκρατία και δεν υπάρχει δημοκρατία μετά το 1974. Γιατί; Ο ισχυρός δεν μπαίνει φυλακή, ο πολιτικός δεν μπαίνει φυλακή, άρα ισονομία δεν υπάρχει. Οι αποφάσεις παίρνονται από τους λίγους για πολλούς, οι πολλοί δεν μπορούν να συμμετέχουν με δημοψηφίσματα. Άρα, η δημοκρατία νοσεί και εσείς είστε υπαίτιοι με το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ γι' αυτήν τη νόσο, την επάρατη νόσο της δημοκρατίας.

Συνομιλία Ζερβός – Κουρδής, 31 Δεκεμβρίου του 2024. Δεν θα πω αυτολεξεί τι λέει, κύριε Υπουργέ, γιατί είναι ντροπή και για τον Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ και για τον Γραμματέα και τον Υπουργό. «Που είσαι...», θα πω «γιαβράκι μου» εγώ, βορειοελλαδίτη, γιατί λέει κάτι άλλο, πρόστυχο η συνομιλία, που ξεκινάει από «κ» και δεν θα το πω, γιατί είναι Βουλή. «Τσολιάκα μου, λεβέντη μου, τι κάνεις;», απαντά ο άλλος: «Εδώ με τον Υπουργό σου είμαι», βρίζει «μα...», εθνική λέξη, «και τα πίνουμε εδώ». «Έχουμε», λέει, «μαμηθεί να πίνουμε σόδες». «Πω πω, ρε ούστη μου», λέει ο άλλος. «Οι άλλοι πίνουν ουίσκι κι εμείς μόνο σόδα». Αυτά στον ΟΠΕΚΕΠΕ λέγονται με πελατάκια. «Κακοπερνάτε, κακοπερνάτε». «Ναι, έλα ντε. Μήπως πρέπει να σου στείλω τίποτα μουτζαχεντίν;», λέει ο άλλος. Ακούστε τώρα εδώ. Μιλάμε για *cosa nostra*, κύριε Παπασταύρου. Αυτό μόνο στην *cosa nostra* συμβαίνει.

Ο Εσκομπάρ έλεγε κάτι και θα σας το πω σε λίγο. Το ίδιο πράγμα γίνεται κι εδώ. Ζητάει ένα παράνομο αίτημα κάποιος γνωστός και απαντάει ο Ζε: «Έλα ντε; Μήπως πρέπει να του στείλω τίποτα μουτζαχεντίν επάνω;», για να σωφρονιστεί αυτός που δεν υπογράφει. «Πού ξέρω;» απαντά ο άλλος, «Για να δούμε». «Άντε ε; Μήπως να του στείλω τίποτα μουτζαχεντίν να του ριξουν κανά δυο σφυρίγματα στο αφτί, να αφοδεύσει επάνω του;». Αλλιώς το λέει. «Εντάξει τέλος πάντων». «Α και για να μετρηθούμε όλοι», ακούστε εδώ: «Θα τους στείλω τελικά μήνυμα μέσω μουτζαχεντίν».

Καταλαβαίνετε τι λένε εδώ; Δηλαδή να σας το πω διαφορετικά. Ο Υπουργός ή ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ που θέλει να κάνει τη δουλειά του, αν θέλει να κάνει τη δουλειά του, τον παίρνει κομματικό στέλεχος και του λέει: «Θα στείλω μουτζαχεντίν επάνω»; Να του πάρουν τι; Το κεφάλι; Αυτά είναι ανήκουστα πράγματα για μια δημοκρατία. Αυτά μόνο στην Κολομβία γίνονται και έχουμε κι άλλα. Ακούστε εδώ.

Παίρνει ένας τύπος για τη Γαία Χαιροπούλου, είναι αυτή που αποκάλυψε το σκάνδαλο, την οποία την πετάξατε στο ισόγειο μετά βέβαια. Ήταν διευθύντρια και την πήγαν στο ισόγειο για φορμιάς. Ένα τύπος λοιπόν που έπαιρνε εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ σε 21 ΑΦΜ παρακαλώ -είχε 21 ΑΦΜ, κύριε συνάδελφε, εσείς τρέχατε τους αγρότες επάνω, μπας και υπάρχει καμιά επιδότηση- λέει «Πού είναι αυτή να την κουρέψω;». Λέει για τη Χαιροπούλου να την κουρέψει. Νόμος 4000. Να την κουρέψει!

Ο κουρεύς λοιπόν είναι μεγαλοπαράγοντας της Κρήτης κοντά στην οικογένεια Μητσοτάκη. Είναι στη δικογραφία όλα αυτά. Θα μου πείτε: Επειδή είναι κοντά στην οικογένεια φταίει η οικογένεια; Όχι, εγώ δεν λέω κάτι τέτοιο. Λέω κάτι χειρότερο. Πες μου τον φίλο σου να σου πω ποιος είσαι λέει η λαϊκή παροιμία ή προσέχεις με ποιους κάθεσαι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ξέρετε ότι βρήκαμε συνομιλία, κύριε Υπουργέ, να λέει ένα τέτοιο -να μην πω καμιά κουβέντα- ανθρωπάκι-παράσιτο -στη δικογραφία μέσα- ότι πρέπει ο Υπουργός να πάει να απελευθερώσει έμπορο ναρκωτικών; Μέσα στη δικογραφία, κύριε Υπουργέ. Μιλάμε για εμπόρους ναρκωτικών, ότι πρέπει να πάει ο Υπουργός να τον απελευθερώσει από τη φυλακή. Εμπόρους ναρκωτικών! Το καταλαβαίνουμε τώρα; Και μιλάμε για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ με συνομιλίες.

Ακούγονται απίστευτα πράγματα και ήρθαν εδώ οι Πρόεδροι των κομμάτων και είπε ο καθένας το δικό του παραμύθι, τη δική

του θεωρία. Εδώ είναι η ουσία. Μιλάμε για Κολομβία, μιλάμε για μαφιόζους. Και όταν έχεις πολιτική εξουσία και μαφία να συμπλέκονται και να διαπλέκονται, υπάρχει θέμα ηθικής τάξεως, θέμα πολιτικής ηθικής. Διότι όπως έλεγε και ο θεός Πλάτων, όταν φεύγει η ηθική από την πολιτική, παύει να είναι πολιτική χρηστική. Κι όλοι αυτοί λοιπόν όταν εμείς ξεμπαζώναμε αρχές του 2024 το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ πού ήταν; Τα υπόλοιπα κόμματα πού ήταν;

Αλλά για να δείτε το πρόβλημα γι' αυτό λέω. Φεβρουάριο του 2024 τα είχαμε πει; Υπάρχουν τα βίντεο. Κάποιοι βέβαια εδώ μέσα επιμένουν κομματικά ψευτοιδεολογικά να καπελώνουν τους αγώνες των άλλων. Δεν το κάναμε ποτέ μας. Για τα Τέμπη εμείς πήραμε το ρίσκο, για τον ΟΠΕΚΕΠΕ εμείς πήραμε το ρίσκο, για το θέμα του Ταμείου Ανάκαμψης εμείς πήραμε το ρίσκο και οι άλλοι κάνουν τους χατζηβατήδες εδώ ή τους Χατζηχρήστους ή τους Ζήκους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Το πολιτικό ρίσκο πήραμε. Γι' αυτό λέω ότι υπάρχει Αντιπολίτευση. Υπάρχει Αντιπολίτευση, απλά κάποιοι δεν θέλουν να το δουν, μακριά από αριστερές και δεξιές αντιλήψεις. Διότι η γεμάτη τσέπη είτε αριστερού είτε δεξιού είναι γεμάτη και ο φτωχός Έλληνας πολίτης έχει άδεια τσέπη και γι' αυτό εμείς αισθανόμαστε τον πόνο του και συμπάσχουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Βγαίνει λοιπόν σε τοπικό μέσο της Κρήτης. Βγαίνει λοιπόν αυτός ο τύπος ο «Φραπές». Εγώ δεν ήξερα ποιος ήταν. Τώρα τον έμαθα. Εγώ ξέρω το ψευδώνυμό του. Είχα πει τον Φεβρουάριο του 2024 για τον «Φραπέ», επιβεβαιώνομαι τώρα και βγαίνει με ιταμό ύφος δικός σας νεοδημοκράτης και πρώτον, βρίζει τη συγχευμένη τη μάνα μου δημοσίως, βρίζει τη μάνα ενός ανθρώπου που πέθανε, τη μάνα μου. Τον προσπερνά τον γελοίο γι' αυτό που είπε. Και βγαίνει και λέει: «Ο Βελόπουλος παίρνει χάπια γιατί είναι τρελός».

Υπάρχει απομαγνητοφωνημένο όλο αυτό. Δηλαδή αποκαλεί τρελό εμένα, ότι παίρνω χάπια. Αυτούς θρέψατε. Ξυλούρηδες, δεν ξέρω πώς τους λένε, φραπέδες, τον Τάκη τον μερακλή, τον γρύλλο. Αυτούς θρέψατε και αυτοί δεν θα φάνε μόνο εμάς, θα φάνε κι εσάς. Γιατί όταν ταΐξεις το τέρας, δεν χορταίνει το τέρας, κύριε Υπουργέ, πείτε του Πρωθυπουργού. Το τέρας δεν χορταίνει και έρχεται στο τέλος και σε τρώει κι εσένα. Θυμηθείτε την ταινία με τον Φρακενστάιν. Τέτοιο πράγματα κάνατε τώρα.

Αυτό το πράγμα δεν είναι μόνο αυτοί, είναι δεκάδες σε όλη την Ελλάδα. Είναι οι γκρούεζες σε χειρότερη μορφή, με μαφιόζικους τρόπους, όμως. Ο Γκρούεζας, τουλάχιστον, όταν του μιλούσε ο Κωνσταντάρης ήταν σεμνός. «Τι δουλειά κάνεις;», του λέει. «Στο κόμμα είμαι». Δεν έβγαζε καλάσνικοφ ούτε έλεγε ότι θα πάρει κεφάλια ούτε για μουτζαχεντίν ούτε για *cosa nostra* έλεγε.

Αυτά είναι τα εγκλήματα που κάνατε πενήντα χρόνια μετά τη Μεταπολίτευση και μας παίρνει η μπάλα όλους εδώ μέσα. Δεν έχω καμιά διάθεση, κύριε Υπουργέ, να πείτε του Πρωθυπουργού, να αναλάβω ένα κόστος ενώ δεν έχω κανένα μερίδιο ευθύνης για τη σήψη, τη διαφθορά και τις μίζες. Κανένα μερίδιο ευθύνης!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και να πω στον κ. Φάμελλο - το ΠΑΣΟΚ το διόρθωσε προς τιμήν του- ότι σήμερα υπέπεσε σε ένα ολίσθημα. Ζήτησε εκλογές. Τα βασικά αν δεν ξέρεις, πραγματικά, στο πολίτευμά σου, πέφτεις στην αυτοπαγίδευση. Λες και κάνουμε εκλογές και παραγράφονται τα αδικήματα.

ΝΙΝΑ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Δεν είπε αυτό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Να ολοκληρώσω λίγο.

ΝΙΝΑ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Μετά την προανακριτική είπε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν είπε μετά. Αυτό είπε, κυρία συνάδελφε. Το άκουσα με τα αυτιά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε.

ΝΙΝΑ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Δεν είπε αυτό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν ήσασταν εδώ φαίνεται, δεν το ακούσατε.

ΝΙΝΑ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Δεν είπε αυτό. Είπε πρώτα προανακριτική και μετά εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε, κυρία Κασσιμάτη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ωραία, αφού λέτε εσείς αυτό, είστε η νέα Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ άλλα είπε εδώ. Αποφασίστε ποιος είναι ο Πρόεδρος, επιτέλους. Δεκαεπτά Προέδρους έχετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε, λοιπόν, στην ουσία. Δεν πρέπει να γίνουν εκλογές τώρα. Παραγράφεται το αδίκημα. Έχω μια καλύτερη πρόταση, όμως. Μισό λεπτό. Εμείς καταθέσαμε πρόταση για εξεταστική πριν από μήνες, αλλά δεν την υπέγραψε ο ΣΥΡΙΖΑ, κανένα κόμμα. Ούτε εσείς την υπογράψατε ούτε κανένα κόμμα εδώ μέσα.

Υπάρχει κατατεθειμένη πρόταση εξεταστικής επιτροπής για τον ΟΠΕΚΕΠΕ που κανένα κόμμα δεν τόλμησε πριν σκάσει η ιστορία να την υπογράψει, για να ξέρουμε ποιος κάνει αγώνα εδώ μέσα και ποιος δεν κάνει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Κύριε Υπουργέ μου, να ρωτήσω κάτι, το αυτονόητο. Υπάρχει κίνδυνος παραγραφής; Υπάρχει, κύριε Υπουργέ. Το είπε και ο συμπαθής κατά τα άλλα δικός σας άνθρωπος Βενιζέλος, το λέει και το Σύνταγμά μας ότι τέλη Σεπτεμβρίου παραγράφεται το αδίκημα. Τέλος.

Τι πρέπει να κάνει μια κυβέρνηση που θέλει τη νομιμότητα, που θέλει την καθαρότητα, θέλει τη διαύγεια, που δεν θέλει να υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις εμπλοκής της σε ένα θέμα όπως αυτό του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ και δεν έχει διάθεση να κάνει συγκάλυψη; Τι έπρεπε να κάνει; Φέρατε τον νόμο πριν από λίγο καιρό. Φέρτε τον εφαρμοστικό νόμο για τη μη παραγραφή των ζητημάτων που απασχολούν σκάνδαλα από το 2019 μέχρι σήμερα. Ένας εφαρμοστικός νόμος είναι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Τον ψηφίσατε τον νόμο, προς τιμήν σας. Η Νέα Δημοκρατία ψήφισε έναν νόμο για να μην παραγράφονται τα αδικήματα. Δεν φέρατε τον εφαρμοστικό ποτέ, όμως, για να εφαρμοστεί ο νόμος που φέρατε εδώ. Είναι τυχαίο; Δεν νομίζω. Κάτι ξέρατε, λοιπόν, ότι αν φέρατε τον εφαρμοστικό θα πάνε φυλακή πολλοί δικοί σας, όχι εσείς. Απαιτεί η Ελληνική Λύση να φέρει τώρα η Νέα Δημοκρατία τον εφαρμοστικό νόμο για να μην υπάρξει παραγραφή. Εδώ να σας δω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Επίσης, άκουσα έναν Υπουργό σας. Κύριε Υπουργέ μου, είναι δυνατόν να ακούει Υπουργό στον «ΣΚΑΙ» να λέει: «Τι; Δήμιευση περιουσιών; Όχι, ποτέ! Τι είναι αυτά;». Υπουργός σας τα είπε αυτά. Εχθές το είπε.

Εμείς τι λέμε, λοιπόν, τι ζητάμε; Πρώτον, να δοθούν όλα τα ονόματα αυτών που πήραν παράνομα τα λεφτά, να διαπομπευθούν, να διασυρθούν, είναι κλέφτες και απατεώνες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Να δεσμευτούν τα περιουσιακά τους στοιχεία για να δούμε σε δυο-τρεις μήνες με πέντε εφάπαξ ανακριτές αν τα δικαιούνταν ή όχι. Διότι θέλουμε να δούμε τη λογική, σαν τη λογική του κ. Τσιάρα και του κ. Φλωρίδη. Αλήθεια, ο κ. Φλωρίδης πού είναι; Κάπου πρέπει να έχει εξαφανιστεί αυτός, δεν ξέρω τι έγινε. Τον στείλατε πουθενά αλλού; Μήπως πατήσαμε κανένα κουμπί και πήγε Αμερική ή μήπως εξαφανίστηκε; Θέματα δικαιοσύνης είναι αυτά, θέματα του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι. Είναι εξαφανισμένος, δεν βγαίνει τώρα στα κανάλια. Για τα Τέμπη ήταν κάθε μέρα στα κανάλια για να πλύνει τα ανομήματα των δικών σας επιλογών και πολιτικών.

Υπάρχει μια λογική στη Νέα Δημοκρατία: Μαζί θα τα πληρώσουμε. Όχι, κύριοι συνάδελφοι, ούτε τα φάγαμε μαζί ούτε μαζί θα τα πληρώσουμε. Οι κλέφτες και οι απατεώνες θα τα πληρώσουν. Τελεία και παύλα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και πάμε στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Εγώ θα σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι με βάση το άρθρο 187 του νέου Ποινικού Κώδικα - του δικού σας νόμου, της Νέας Δημοκρατίας- εδώ υπάρχει σύσταση εγκληματικής ομάδας. Τι λέει ο νόμος; Όποιοι συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή εγκληματική δράση ομάδα τριών ή περισσότερων προσώπων που επιδιώκει

την τέλεση περισσότερων κακούργηματων για προσπορισμό οικονομικού οφέλους, τιμωρείται με κάθειρξη ως δέκα έτη και χρηματική ποινή.

Αυτούς έπρεπε να κατηγορήσετε, όχι εσείς προσωπικά. Αυτοί που ακούγονται εκεί μέσα, τα πολιτικά στελέχη, τα στελέχη του ΟΠΕΚΕΠΕ και οι μιζαδόροι από κάτω, αυτοί οι ΕΙ Charo, οι Escobar που απειλούν Υπουργούς, Προέδρους του ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά και πίνουν και κάνα τσιπουράκι αν χρειαστεί μεταξύ τους. Τα ρακόμμελα μου αρέσουν και εμένα να ξέρετε. Αγαπημένο μου ηδύποτο είναι, δεν είναι οιονόννευμα, αλλά εντάξει, το πίνεις.

Ο Πρωθυπουργός το 2019 με αυτούς τους τύπους έκανε παρέα. Και άντε, να μου πείτε, δεν ήξερε ο Πρωθυπουργός. Να σας πω, λοιπόν, τι λέει η λαϊκή παροιμία; Δεν ήξερε; Δεν ρώταγε ποιος είναι ο Ξυλούρης και οι υπόλοιποι εκεί μέσα;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ο Τάκης ο σουγιάς, ο Μήτσος ο μαχαιροβγάλτης, κι όλοι αυτοί που ήταν παρέα; Δεν ήξερε; Έπρεπε να μάθει.

Υπάρχουν σκάνδαλα; Υπάρχουν κι άλλα. Θα σκάσουν κι άλλα, σας το λέω από τώρα. Εμείς τα λέμε εδώ, τώρα. Μην αρχίσετε να λέτε ότι τα είπατε εσείς. Έχουμε θέμα με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης; Έχουμε, εδώ και καιρό. Έτσι δεν είναι, κύριε Μπούμπα; Ξέρετε γιατί δεν κάνουμε σχέδια διαχείρισης των βοσκοτόπων; Για να γίνεται αυτό που γίνεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ για χρόνια, κύριε συνάδελφε. Τα σχέδια αυτά, εδώ και χρόνια τα ακούμε. Δεν τα κάνουν για να μπορούν να κλέβουν και να οικειοποιούνται εκτάσεις που δεν είναι δικές τους. Κι εδώ θα σκάσει η ιστορία, σας λέω.

Θέλετε άλλο θέμα; Θα σας πω. Έχουμε θέμα -και το έχω μπροστά μου τώρα- για τα βοσκοτόπια, κύριε Υπουργέ. Εγώ είμαι καλοπροαίρετος, δεν θα πω ότι έχει ευθύνη ο Πρωθυπουργός ή οι Υπουργοί, αλλά έχω μπροστά μου από το πόθεν έσχες του ίδιου του Πρωθυπουργού και πέντε Υπουργών του, ότι έχουν εκτάσεις βοσκοτόπων. Το καταθέτω στα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ρωτώ, λοιπόν, ο Πρωθυπουργός της χώρας και οι Υπουργοί - δεν λέω ότι ισχύει, ρωτώ - έχουν πάρει επιδότηση για τα βοσκοτόπια που έχουν; Είναι νόμιμη η επιδότηση που πήραν; Εάν πήραν νομίμως επιδότηση, είναι ηθικό αυτό, όταν ο φτωχός που δικαιούται, δεν παίρνει και ο πλούσιος, επειδή δικαιούται, ενώ δεν είναι αγρότης, πάει και παίρνει επιδότηση, κύριε Υπουργέ μου; Ρωτώ! Να απαντήσει τώρα ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Θέλετε να σας πω τα ονόματα των Υπουργών; Τα αφήνω στα Πρακτικά για να μη θεωρηθεί επί δικαίων και αδικίων ότι ενοχοποιώ κάποιους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ**)

Περιμένω, αναμένω απαντήσεις. Αν μέχρι αύριο δεν βγει ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί να δηλώσουν ότι δεν πήραν επιδότηση, ότι ναι μεν έχουν 300 στρέμματα, 500 στρέμματα, 6.000 στρέμματα ένας άλλος, θα αναγκαστώ να πω τα ονόματά τους. Διότι εμείς μιλάμε με ονόματα, κοιτώντας στα μάτια τους πολιτικούς μας αντιπάλους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας -επειδή αντιλαμβάνομαι ότι δυσφορείτε και έχετε πρόβλημα- ξέρετε ποιος είναι ο ορισμός της πολιτικής ανοησίας; Ανοησία είναι να γνωρίζεις την αλήθεια, να ξέρεις ποια είναι η αλήθεια για τα σκάνδαλα, στα οποία συμμετέχεις εσύ ακούσια, να τη βλέπεις καθαρά, να τη νιώθεις, να την αισθάνεσαι, αλλά τελικά να πιστεύεις στο ψέμα που σου λέει το Μέγαρο Μαξίμου. Αυτό είναι πολιτική ανοησία και είστε συμμετέχοντες στην ανοησία αυτή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Έρχομαι σε άλλο θέμα, κύριε Υπουργέ. Εμείς προειδοποιούμε από τώρα. Με τον ΕΛΓΑ υπάρχει θέμα με τις πληρωμές; Υπάρχει θέμα και εδώ. Νομοσχέδιο ανακοίνωσε από τη ΔΕΘ πέρυσι ο

Πρωθυπουργός και δεν το φέρνει. Και εδώ θα μας ελέγξει η Ευρωπαϊκή Ένωση με τον ΕΛΓΑ. Σας λέμε τι ακριβώς συμβαίνει, γιατί θα τα βρούμε μπροστά μας. Να τι σημαίνει σοβαρό πολιτικό κόμμα, σοβαρός πολιτικός φορέας, σοβαρή πολιτική φωνή. Προβλέπουν και όχι καταστέλλουν. Προβλέπεις τις εξελίξεις που έρχονται για να τις θεραπεύσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Γιατί έγιναν όλα αυτά, λοιπόν, με τον ΟΠΕΚΕΠΕ -για να κλείνω σιγά-σιγά- κύριε Υπουργέ; Θα σας το πω τώρα. Διότι όλη η Κρήτη βάφτηκε μπλε με χορηγό, κύριε Υπουργέ, κύριε Παπασταύρου, τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Αυτή είναι η αλήθεια. Γελάτε. Το 2019 τα αποτελέσματα στην περιοχή δεν ήταν και πολύ καλά. Το 2023 εκτοξεύθηκαν. Τι έγινε; Προσγειώθηκαν οι εξωγήινοι και το Άγιο Πνεύμα ξαφνικά στην περιοχή και είδαν πόσο δυνατός είναι ο φορέας Νέα Δημοκρατία ή ο Πρωθυπουργός;

Όχι. Δυστυχώς, επειδή ζούμε στην εποχή του κοτζαμπασισμού και ο κοτζαμπάσης μπορεί να πληρώνει, να δίνει γρόσια και να αλλάζει άποψη στον ραγιά -έτσι φέρεστε στον Έλληνα ως ραγιά- πήγατε λαδώσατε, δώσατε λεφτά από τα λεφτά των Ελλήνων, εξαργυρώνοντας την ψήφο, αυτοί οι κακοί πολίτες, οι λίγοι, ευτυχώς, στην Κρήτη, πέντε με έξι χιλιάδες άνθρωποι. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και ξέρετε ποιο είναι το χειρότερο, κύριε Υπουργέ; Σήμερα στον ANT1, στον κ. Παπαδάκη, είδαμε πως στη Σαντορίνη πριν από επτά ημέρες έγινε το ίδιο πράγμα. Ακούστε τώρα, σε δικηγόρο και ιδιοκτήτη 500 στρεμμάτων στη Σαντορίνη -τώρα που μιλάμε, έγινε πάλι- δεσμεύτηκε η έκτασή του από κάποιον που είναι στην Κρήτη, ότι είναι δικό του το αγρόκτημα και ότι παίρνει επιδότηση. Τώρα που μιλάμε, τώρα στον ANT1! Δεν είδα τον Υπουργό να σηκώνει το τηλέφωνο να του λέει: «Τι είναι αυτό; Φέρτο εδώ. Ποιος το έκανε αυτό; Μέσα, φυλακή.». Τώρα έγινε σας λέω, σήμερα. Επειδή είστε τεχνοκράτης, αυτά πρέπει να τα μεταλαμπαδεύσετε στο επιχειρησιακό περιβάλλον του Πρωθυπουργού και στους Υπουργούς του. Εμείς, τουλάχιστον, που ασχολούμαστε με την οικονομία τεχνοκρατικά, ξέρουμε τι σημαίνει timing. Δεν το αφήνεις αύριο, μεθαύριο. Τώρα από το αυτί, χειροπέδες και φυλακή. Έστω, αυτόν τον κύριο, για να δείξουμε ότι τιμωρούμε κάποιους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ακούστε, το μέγεθος του εγκλήματος είναι τεράστιο, πολύ μεγάλο, φίλες και φίλοι. Για να μην ελέγχονται οι μερακλήδες, ο Γρύλος, ο Φραπές, ο Μήτσος ο σουγιάς, ο Τζακ ο αντεροβγάλτης -πώς τους λένε όλους αυτούς στη Νέα Δημοκρατία, τα φιντάνια- φέρετε ακόμα και ασθένειες, κύριε συνάδελφε, που είστε από κτηνοτροφική περιοχή.

Ζητούσε, σε συνομιλία, από τον Μπαμπασίδη -ακούστε ρε παιδιά, θα το πω, είναι εγκληματίες- για να μη μετρήσουν, κύριε Υπουργέ μου, τα 500 που δήλωσε που ήταν 50, να «χτυπηθεί» ευλογιά ψευδώς, ώστε να πουν ότι δολοφονήθηκαν ή τα σκότωσαν. Κι, όμως, η ευλογία σημαίνει καραντίνα σε όλη την περιοχή, σε όλον τον νομό.

Ακούστε τι είπε ο Μπαμπασίδης: «Πρέπει στην Κρήτη το δείγμα των ελέγχων να ξεκινήσει από εκεί.». Τρουλινός: «Πρέπει να εμφανίσουμε καμιά ευλογία, να βρούμε ευλογία, να βρούμε.». Το καταλαβαίνετε αυτό; Το έχετε καταλάβει τι κάνετε εδώ;

Ποιο είναι το πονηρό, κύριε Υπουργέ; Δέκα ημέρες μετά ξεσπάει επιδημία ευλογιάς. Πείτε μου τώρα, όσο καλοπροαίρετος και να είμαι, ότι αυτό δεν είναι στημένο, ότι κάποιος δεν τα παίρνουν, ότι κάποιος δεν λαδώνονται. Κάνει μπαμ! Κάνει κρα η ιστορία ότι είναι σκάνδαλο, είναι μίζες, είναι διαφθορά, είναι κομματόσκυλα που έφαγαν τα χρήματα του ελληνικού λαού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και ζητώ συγγνώμη για την έκφραση. Ζητώ συγγνώμη για την έκφραση και αν θέλετε, κύριε Πρόεδρε, διαγράψτε την. Σκάνδαλα, σκάνδαλα, σκάνδαλα.

Τώρα η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ελέγχει το Υπουργείο Δικαιοσύνης για σύμβαση, κύριε Υπουργέ.

Σας τα λέμε και τώρα, κύριοι συνάδελφοι, σας τα λέγαμε και το 2024 σε όλους εδώ μέσα, αλλά κανείς δεν ενδιαφερόταν. Σας τα λέμε και τώρα. Και μου μιλάτε για την ΑΑΔΕ, θα πάει το θέμα

στην ΑΑΔΕ. Ξέρετε ότι η ΑΑΔΕ το 2022 πήρε πρόστιμο από την Κομισιόν; Το ξέρετε, κύριε Υπουργέ; Πρόστιμο 367 εκατομμύρια ευρώ πάλι για δασμούς. Και τώρα έχουμε την επιχείρηση «Καλυψώ». Το '22 η ΑΑΔΕ δεν έκανε καλά τη δουλειά της, η Ευρωπαϊκή Ένωση την τιμωρεί με 367 εκατομμύρια ευρώ, τον κ. Πιτσιλή, είναι φίλος σας. Έχω μια στιχομυθία για τον κ. Πιτσιλή, τι να πω δεν ξέρω, στεναχωριέμαι πραγματικά, στεναχωριέμαι!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Πες τα, πες τα!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Πες τα, πες τα εσύ ε; Ξύνεσαι στην γκλίτσα του τσοπάνη;

Θα τα πούμε όλα, δεν κρυβόμαστε εδώ.

Λέμε, λοιπόν, το εξής: Και τώρα έχουμε την επιχείρηση «Καλυψώ» πάλι. Πάλι πρόστιμο η ΑΑΔΕ. Δηλαδή ο Πιτσιλής τα του οίκου του δεν μπορεί να μαζέψει και τρώει πρόστιμα, θα μαζέψει του ΟΠΕΚΕΠΕ; Κάτι δεν κάνετε καλά, κύριε Υπουργέ. Αναλάβετε το εσείς. Πάρτε το πάνω σας εσείς. Κάποιοι επιτέλους! Να ξέρουμε ότι είναι αυτός, να τον βοηθήσουμε και οι υπόλοιποι, γιατί κινδυνεύει η αγροτική παραγωγή από εδώ και στο εξής, δεν θα πληρωθούν οι αγρότες. Και αν δεν πληρωθούν οι αγρότες και σταματήσει η σοδειά, θα έχουμε αυξήσεις στις τιμές, θα έχουμε ακρίβεια, θα έχουμε εισαγωγή εμπορευμάτων, κύριε Υπουργέ, γιατί δεν θα έχουμε προϊόντα να τα καταναλώσουμε εμείς, που σημαίνει εμπορικό έλλειμμα μεγαλύτερο.

Ξέρουμε οικονομία, κύριε Υπουργέ μου, αυτό είναι το πρόβλημα με τη Νέα Δημοκρατία, ότι εμείς ξέρουμε οικονομία, όπως μπορεί να ξέρετε και εσείς προσωπικά. Δεν ξέρουν, όμως, οι άλλοι που βάζετε εκεί.

Να δώσω ένα παράδειγμα: Τι σχέση έχει ο Βορίδης με την αγροτική οικονομία; Πείτε μου εσείς για ποιον λόγο έβαλε τον Βορίδη Υπουργό Γεωργίας; Εξαιρετικός ομιλητής, δεινός ρήτορας, δικηγόρος, ναι, το καταλαβαίνω. Ξέρει ο Βορίδης από ροδάκινα; Ξέρει από κασιόκια και πρόβατα ο Βορίδης; Το παιδί μεγάλωσε σε μεγάλη πόλη, ρε παιδιά. Έλεος! Εμείς έχουμε έναν τύπο, Μπούμπας λέγεται, από τις Σέρρες είναι, ξέρει τα αγροτικά θέματα, θα τον έβαζα αυτόν με πέντε ανθρώπους ακόμα, τον κ. Παπαδάκη. Εδώ βάζετε έναν Αθηναίο, Κολωνακιώτη, να μου κάνει αγροτική πολιτική. Πείτε μου πόσο σοβαρό είναι αυτό; Δεν είναι το πρόσωπο το πρόβλημά μας, αλλά είναι η ιδιότητα που φέρει το πρόσωπο.

Να πάρουμε και εσένα που είσαι από τη Δράμα...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ: Εγώ που είμαι από τη Δράμα, θα γίνω Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Εσύ κοίταξε να ανοίξεις βιομηχανίες, να ανοίξεις τις βιομηχανίες που κλείσανε εκεί, γιατί ερημώνουν τη Δράμα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ: Γι' αυτό αγωνιζόμαστε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Και καλά κάνεις. Και εσείς καλά κάνετε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ: Όταν κάνετε ερωτήσεις για τους δήμους, να είναι σωστές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Λοιπόν, μη με διακόπτετε, κύριε συνάδελφε.

Κύριε συνάδελφε, δεν θα κάνετε υποδείξεις σε έναν συνάδελφό σας τι ερωτήσεις θα κάνει. Αυτό που κάνετε είναι λάθος. Υποδείξεις σε συναδέλφους πώς θα κάνουν τις ερωτήσεις τους είναι λάθος πολιτικό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ: Εσείς απευθυνθήκατε σε εμένα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Εγώ είπα θα σας κάνουμε Υπουργό. Δεν είναι κακό. Δεν είναι κακό να γίνετε Υπουργός, γιατί πολύ απλά ξέρετε από την περιοχή, πώς μαραζώνει η βιομηχανία στην περιοχή, πώς χάθηκε η χαρτοβιομηχανία, πώς χάθηκαν τα μεγάλα εργοστάσια, όπως σε όλη την υπόλοιπη περιφέρεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Παρακαλώ, σταματήστε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν είναι κακό αυτό. Μην το κάνετε αυτό, είναι λάθος.

Σας το λέω ως παλαιότερος εδώ μέσα, όχι στην ηλικία -μπορεί και στην ηλικία- αλλά είμαι και λίγο παλαιότερος εδώ μέσα.

Εν πάση περιπτώσει, πάμε στο άλλο σκάνδαλο που έρχεται. Μελισσοκομία. Εδώ να δείτε. Πάλι ελεγχόμαστε και εδώ. Το 2024 έγιναν εκατόν είκοσι έξι χιλιάδες αιτήσεις για ενισχύσεις βιολογικής μελισσοκομίας, η πλειοψηφία δεν πληρούσε τους όρους, πήραν λεφτά. Θα τα δώσουμε πίσω και αυτά.

Πάμε σε άλλο σκάνδαλο. Στην Κρήτη το 95% των αιτήσεων για βιολογική μελισσοκομία. Δεν είναι μόνο τα βοσκοτόπια, δεν είναι μόνο τα πρόβατα και τα κατσίκια, είναι και τα μελίσσια τώρα. Γιατί ειδικά στην Κρήτη; Γιατί συμπτωματικά έχουμε τον «μεγάλο» από την Κρήτη. Γιατί αυτός είναι ο «μεγάλος», ο Πρωθυπουργός.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς. Ανύπαρκτες κυψέλες, υποτιθέμενες εγκαταστάσεις. Το μοντέλο αυτό, από το '19 μέχρι το '23, της απάτης είναι.

Πάμε και στο άλλο θέμα, πάλι σκάνδαλο. Έρχονται αυτά σας λέω, κύριε Υπουργέ, σημειώστε τα, έρχονται, θα σας έρθουν και αυτά.

Βιολογικές καλλιέργειες. Δηλώσαμε δέκα στρέμματα και πληρωθήκαμε για διακόσια -λέω τα νούμερα για να καταλάβετε-, δεκαπλάσια. Ότι καλλιεργούμε βιολογικά προϊόντα για δεκαπλάσια έκταση, ενώ καλλιεργούμε το 1/10. Κι άλλο πρόστιμο έρχεται. Εγώ θα το πω όπως το λέει ο ελληνικός λαός, κύριε Υπουργέ, και δεν είστε όλοι, όμως, μέσα σε αυτήν την ιστορία.

Κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, δεν είστε Κυβέρνηση ΝουΔου, είστε Κυβέρνηση Κορυδαλλού! Για εκεί είστε, για τον Κορυδαλλό είστε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Με αυτά που γίνονται, με τις αβλεψίες, την ακούσια συμμετοχή σας, για τον Κορυδαλλό είστε. Σας λέω συγκεκριμένα πράγματα για να καταλάβετε. Δεν θα πω ότι ο Πρωθυπουργός δεν γνώριζε. Τα γνωστά. Δεν γνώριζε για το ένα, δεν γνώριζε για το άλλο, δεν γνώριζε για το παράλλο, για τις φωτιές, τις πυρκαγιές, τις πλημμύρες. Δεν γνώριζε τίποτε. Δεν θα πω για τις συνέπειες του σκανδάλου, τις είπα προηγουμένως.

Τι λέμε, λοιπόν, για την περίπτωση του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Επειδή ο Κουτσούμπας είπε κάτι για την αρχαία Ελλάδα. Τι έκαναν στην αρχαία Ελλάδα, κύριε Υπουργέ μου; Θα σας το διαβάσω αυτούσιο από παραπομπή. Στην αρχαία αθηναϊκή πολιτεία, εάν κάποιος βουλευτής πρότεινε και περνούσε νόμο ο οποίος ήταν οικονομικά ζημιογόνος για την πόλη, τότε έπρεπε να κατασχεθεί από την περιουσία του όλο το ποσό κατά το οποίο ζημιώθηκε οικονομικά η Αθήνα. Και εμείς τι λέμε; Επαναφορά αυτού του νόμου τώρα, για να μην ξανακλέψει κανένας και να μην έχουμε φωτογραφικές ρουσφετολογικές προσπάθειες.

Καταθέτουμε, λοιπόν, μια πρόταση νόμου για την κατάργηση, πλέον, διά νόμου του ρουσφετιού.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα πρόταση νόμου, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Διά νόμου συμμετοχοί πολιτικοί, στελέχη Υπουργείων και πολίτες εδώ. Όποιος πολίτης ζητήσει ρουσφέτι που δεν δικαιούται, να τιμωρείται, όπως και ο πολιτικός που το εξυπηρετεί, σε βαθμό κακουργήματος. Πρόταση νόμου. Δρακόντεια μέτρα εδώ, για να σταματήσει αυτή η ιστορία της σήψεως.

Κλείνουμε με μια έκκληση: Συνέλληνες, οι λαοί -το έλεγε ο Όργουελ, κύριε Υπουργέ μου- που εκλέγουν διεφθαρμένους πολιτικούς, κλέφτες, απατεώνες και προδότες, δεν είναι θύματα, όχι, είναι συνένοχοι. Αυτά έλεγε ο Όργουελ. Και πρέπει να υπενθυμίσω κάτι: Καθαρό πράγμα, κύριε Υπουργέ, δεν είναι ό,τι πλύθηκε, αλλά ό,τι δεν λερώθηκε. Και είστε λερωμένοι όλοι μα όλοι, δυστυχώς, έμμεσα ή άμεσα, από το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και εδώ, κύριε Υπουργέ μου -έτσι για να κάνουμε και λίγο τον Αριστοφάνη και να κλείσω- με τόσους πολλούς υπόδικους που έχει η Νέα Δημοκρατία, παραπτώσεις, πολλοί υπόδικοι, κύριε Υπουργέ, με τόσους πολλούς υπόδικους που έχει η Νέα Δημο-

κρατία, δεν θα έπρεπε να λέγεται Νέα Δημοκρατία, κύριε Υπουργέ. Νέα Δικογραφία θα έπρεπε να λέγεται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Μια παρέμβαση, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει ζητήσει παρέμβαση η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας, η κ. Κωνσταντοπούλου.

Προηγείται η Πρόεδρος. Αν σας επιτρέπει, να κάνετε την παρέμβαση για δέκα δευτερόλεπτα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, θα μιλήσω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Οπότε τον λόγο έχει για μια παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Δεν είμαι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, απλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Δεν μπορείτε τότε να κάνετε παρέμβαση. Νόμιζα ότι είστε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Μετά την κυρία Κωνσταντοπούλου, θα μιλήσω εγώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Κωνσταντοπούλου. Στη συνέχεια έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Χαρίσης, που προηγείται, κύριε Νατσιέ, και μετά είστε εσείς.

Επομένως, η κ. Κωνσταντοπούλου έχει τώρα τον λόγο για την παρέμβαση.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα κάνω τώρα μια παρέμβαση και θα μιλήσω επί του νομοσχεδίου αργότερα. Ευχαριστώ για την παραχώρηση της σειράς.

Κύριε Παπά, εσείς ήσασταν πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ και είστε τώρα εδώ εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας και έμαθα ότι δεν μιλήσατε και πολύ. Μήπως πρέπει; Μήπως πρέπει να δώσετε κάποιες εξηγήσεις γι' αυτό το σκάνδαλο;

Κύριε Παπασταύρου, σας θυμάμαι από την εξεταστική επιτροπή για τη λίστα Λαγκάρντ, τότε που μας λέγατε ότι ονομάσατε τον λογαριασμό από το όνομα του παιδιού σας, τον μεγαλύτερο λογαριασμό συνδεδεμένο με τη λίστα Λαγκάρντ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): ... (Δεν ακούστηκε)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μηδέν; Πώς; Δεν θυμάμαι καλά; Θα μας τα θυμίσετε.

Εγώ αυτό το οποίο έχω καταλάβει είναι ότι είστε η Κυβέρνηση...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): ... (Δεν ακούστηκε)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Παρακαλώ, θέλετε να μιλήσετε;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ενοχλεί που δικαιώθηκα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δικαιωθήκατε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Παρακαλώ. Δεν γίνεται διάλογος. Μιλάτε όλοι, αλλά μιλάτε με τη σειρά. Ο Υπουργός μπορεί να ζητήσει τον λόγο και να τον πάρει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Λέει δικαιώθηκε, κυρία Πρόεδρε, για το μεγαλύτερο σκάνδαλο, το σκάνδαλο της λίστας Λαγκάρντ, στο οποίο ανακαλύφθηκαν καταθέσεις στην Ελβετία, στην τράπεζα HSBC, με μεγαλοκαταθέτες που δεν είχαν φορολογηθεί και με χωμένους μέσα πολιτικά πρόσωπα και διαφόρους επιτελείς, τότε που ήσασταν απλός καταθέτης, βεβαίως, είχατε και μία εταιρεία μαζί με τη σύζυγο του σημερινού Πρωθυπουργού και σχέσεις με τον κ. Θωμά Βαρβιτσιώτη, υπήρχαν διάφορες τέτοιες διασυνδέσεις τότε.

«Δικαιώθηκα» λέει. Μα είναι η περιττή απόδειξη του πόσο δεν έχει λειτουργήσει η δικαιοσύνη στη χώρα, πόσο οι υπόλογοι για όλα τα σκάνδαλα, από τη Siemens, μέχρι τη λίστα Λαγκάρντ, μέχρι τα εξοπλιστικά, μέχρι κάθε βήμα αυτής της διαβρωμένης

και διεφθαρμένης διακυβέρνησης του τόπου επί δεκαετίες, βρίσκουν κάλυψη από την πολιτική και τη δικαστική εξουσία. Γι' αυτό ο κόσμος δεν εμπιστεύεται πλέον τη δικαστική εξουσία και γι' αυτό ο κόσμος αντιδρά με τον τρόπο που αντιδρά, κύριε Παπασταύρου.

Και μιας και ήρθατε σήμερα εδώ –σας είχε «αποκεφαλίσει» ο κ. Μητσοτάκης–...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εμένα;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, εσάς. Δεν «αποκεφαλίστηκε» διαρκούσης της πρότασης μομφής πέρυσι; Κοιτάτε αν έχετε το κεφάλι σας; Πάντως τότε, τον Μάρτιο του 2024, καθαιρεθήκατε.

Βλέπω ότι τα παίρνετε πάρα πολύ κυριολεκτικά, άρα μάλλον φοβάστε ότι μπορεί να πάθετε και τέτοιου είδους παθήματα σε αυτήν την Κυβέρνηση. Ναι, το κεφάλι σας το έχετε, τότε είχατε καθαιρεθεί, όμως, γιατί κάτι κρίθηκε ότι κάνατε λάθος.

Στη συνέχεια, επανήλθατε εδώ, στην Κυβέρνηση, και το πρώτο πράγμα που κάνατε, μετά τον ανασχηματισμό του Μαρτίου του '25, ποιο ήταν; Να συναντήσετε τον ομόλογό σας Ισραηλινό Υπουργό Ενέργειας, την ημέρα κατά την οποία το Ισραήλ έσπασε την εκεχειρία και συνέχισε και κλιμάκωσε τη γενοκτονία.

Και θα ήταν σημαντικό να μας πείτε –γιατί δεν έχετε μιλήσει ποια είναι, τελικά, η ενεργειακή πολιτική που χαράσσετε. Να συναντάτε τους ομολόγους σας, επιτελείς κρατών και κυβερνήσεων που διαπράττουν διεθνή εγκλήματα και με αυτόν τον τρόπο να συνεργείτε στα εγκλήματα αυτά, ενώ η εξωτερική πολιτική της χώρας επιβάλλει την καταδίκη των εγκλημάτων και, φυσικά, τη σύλληψη του Νετανιάχου, που είναι καταζητούμενος από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο;

Ποια είναι, ακριβώς, η ενεργειακή πολιτική που χαράσσετε και πώς δικαιολογείτε αυτήν στην πράξη, όταν σήμερα το Ισραήλ επιτίθεται, το τελευταίο διάστημα, σε ενεργειακές εγκαταστάσεις του Ιράν; Τι ακριβώς κάνετε από τη θέση του Υπουργού Ενέργειας;

Και μιας και ήρθατε, επίσης –γιατί ο παρακαθήμενός σας, ο κ. Τσάφος, που έχει περισσότερες ιδέες για το πώς θα αναγνωρίσει το ψευδοκράτος στην κατεχόμενη Κύπρο και λιγότερη ιδέα στο πώς θα απαντάει σε επίκαιρες ερωτήσεις–, μήπως έχετε κάποια απάντηση να μας δώσετε γιατί ο Πρωθυπουργός είπε ότι το μπάζωμα έγινε για λόγους –δήθεν– προστασίας των αγωγών του φυσικού αερίου; Μήπως έχετε κάποια απάντηση για όλα αυτά; Μιας και σας πέτυχα εδώ, γιατί άλλη ευκαιρία δεν θα είχα για να σας πετύχω.

Το πεδίο της ενέργειας είναι ξεκάθαρα ένα πεδίο στο οποίο επιδίδεσθε στα γνωστά σας κόλπα της συναλλαγής, της διαπλοκής, της διαφθοράς και σίγουρα είναι ένα πεδίο ελεγκτέο και δεν ξεχνάμε, βέβαια, τις κομπίνες της Hellas Power και της Energa και δεν ξεχνάμε, βέβαια, ποιοι βρέθηκαν στο πλευρό κάποιων άλλων που πάλι θα μας πείτε ότι δικαιώθηκαν. Γιατί όλοι αθώοι είστε. Και ο Παπαντωνίου αθώος και ο Μητσοτάκης αθώος και ο Καραμανλής αθώος και ο Τριαντόπουλος αθώος. Όλοι αθώοι, μία Κυβέρνηση αθώων!

Και έπρεπε να το σκεφτώ, γιατί σκεφτόμουν ο κ. Μητσοτάκης όταν ανέλαβε τη Νέα Δημοκρατία, η Πλεύση Ελευθερίας είχε ιδρυθεί τον Απρίλιο του 2016 και είχαμε εξαγγείλει τις έξι προτεραιότητές μας, τα έξι πανιά μας, τα έξι «δ» –δημοκρατία, δικαιοσύνη, διαφάνεια, δικαιώματα, διαγραφή του παράνομου χρέους και διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών– και λίγο αργότερα κάποιος σύμβουλος του κ. Μητσοτάκη –που μάλλον ήθελε να μας μμηθεί– τον συμβούλεψε να πει για τα πέντε «α» της Νέας Δημοκρατίας. Τι σκέψη και αυτή, τα πέντε «α»!

Και έπρεπε, τελικά, να βάλω το «αθώοι» στα πέντε «α» που σας είχα ετοιμάσει και τα οποία προκύπτουν για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Θα αφήσω το «αθώοι» προς το παρόν γιατί είναι και αυταπόδεικτο και θα πω για τα άλλα πέντε «α» που προκύπτουν από αυτήν την οργιώδη, ντροπιαστική υπόθεση –γεια σας, κύριε Σταθόπουλε– από την οποία προσπαθείτε να κρυφτείτε.

Υπεύθυνος Δασών δεν είστε, κύριε Σταθόπουλε; Μάλιστα. Ήταν ο επικεφαλής της ΔΑΠ στη Νομική. Τα νομικά και τα δασολογικά είναι κοντά ως γνωστόν.

Επανερχομαι στα «α».

Και το πρώτο που έρχεται στη σκέψη: αχόρταγοι. Είστε αχόρταγοι. Αχόρταγοι. Πέσατε μέσα στο βάζο με το μέλι με χέρια, πόδια, κεφάλια. Αχόρταγοι!

Και είστε και αεριτζήδες, γιατί υποσχεθήκατε πολλά και περιτυλίγματα και επιτελικό κράτος και ανάπτυξη και καταστρέψατε τη χώρα πιο πολύ απ' όσο την είχατε καταστρέψει προηγουμένως.

Και είστε και αδίστακτοι. Δεν κολλάτε πουθενά!

Και είστε και αμετανόητοι. Δεν παραιτείστε, θέλετε να δικαιωθείτε και για αυτά.

Και για όλα αυτά, βέβαια, είστε ασυγχώρητοι. Και αυτό να ξέρετε ότι ο ελληνικός λαός το γνωρίζει.

Ανάμεσα στους ανατριχιαστικούς διαλόγους που αποκαλύπτονται, υπάρχουν και κάποιοι διάλογοι κολλητού του Πρωθυπουργού σας, ο οποίος λέει ξεκάθαρα ότι ο ένας Υπουργός, ο Μάκης –υποθέτω ο κ. Βορίδης– έχει μεσολαβήσει στον Φλωρίδη –γι' αυτόν δεν υποθέτουμε ποιος είναι, είναι όνομα και πράγμα, λυπάμαι για την έκφραση που θα χρησιμοποιήσω, αλλά πρέπει να ακουστεί γιατί αυτή είναι η έκφραση– «για να ξεκολλώσει» την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα, την κ. Παπανδρέου.

Στο διάστημα που η κ. Παπανδρέου, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα που διαβίβασε και τη δικογραφία για τη σύμβαση 717 για τα Τέμπη ερευνούσε τον ΟΠΕΚΕΠΕ, εσείς εξοικονομήσατε διάφορες παρεμβάσεις κατά της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ακόμα και ανώτατων δικαστών.

Παρεμπιπτόντως, τώρα που συζητείται αυτό το νομοσχέδιο, γινόταν στη Διάσκεψη των Προέδρων ακρόαση δικαστικών προσώπων για τον διορισμό στη θέση Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου.

Γι' αυτό το θέμα έχετε να πείτε κάτι εσείς που έχετε περάσει και δικαστήριο για τη λίστα Λαγκάρντ;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν έχω περάσει. Θα θέλατε, αλλά δεν έχω περάσει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Α, ούτε δικαστήριο έχετε περάσει. Δικαιώθηκε χωρίς δικαστήριο. Αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος, νομίζω, πάντα για να δικαιώνεσαι! Χωρίς δικαστήριο και να δικάζεις και τον εαυτό σου!

Για το θέμα, λοιπόν, αυτό, το οποίο είναι ανατριχιαστικό, της συνωμοσίας και ραδιουργίας για την εξουδετέρωση εισαγγελικής λειτουργού που ενοχλεί την Κυβέρνηση, θα πείτε κάτι;

Εγώ κατέθεσα επίκαιρη ερώτηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Ακόμη δεν με έχει ειδοποιήσει, την έχω καταθέσει από τη Δευτέρα το πρωί στις 10, έχουμε φτάσει Τετάρτη μεσημέρι και δεν με έχει ειδοποιήσει. Θα την απαντήσει; Θα έρθει να μας πει τι έχει να πει γι' αυτούς τους διαλόγους και τους ισχυρισμούς; Και θα μας πει, παρεμπιπτόντως, γιατί κράτησε στο γραφείο του τη δικογραφία για τον ΟΠΕΚΕΠΕ δύο ημέρες, αφού την είχε κρατήσει άλλες πέντε ημέρες η κ. Αδειλίνη ροκανίζοντας τον χρόνο;

Γιατί μ' αυτά και μ' αυτά καταφέρατε από την προηγούμενη Τετάρτη, που με χίλια ζόρια πιάσαμε να ανακοινωθεί η δικογραφία, η πρώτη συνεδρίαση Ολομέλειας όπου μπορούν να πάρουν όλοι τον λόγο που έλαβε χώρα να είναι η σημερινή, μία εβδομάδα μετά. Είστε μαέστροι, αριστοτέχνες –και άλλο «α»– στο ροκάνισμα του χρόνου.

Καταθέτω στα Πρακτικά την επίκαιρη ερώτησή μου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης με θέμα: «Το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και οι καταγγελίες-ισχυρισμοί ανάμειξης σας σε απόπειρες εξουδετέρωσης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελέως κ. Πόπης Παπανδρέου» και περιμένω μια σοβαρή απάντηση της Κυβέρνησης, διότι αυτά είναι πάρα πολύ σοβαρά, ξέρετε. Τους εισαγγελείς και τους ανακρίνεις τούς εξουδετερώνεις και τους εξουδετερώνει η Καμόρα στη γειτονική μας χώρα και η μάχη για ανεξάρτητη δικαιοσύνη και για εξυγίανση της πολιτικής ζωής έχει ξεκινήσει από δικαστές που αντιστάθηκαν στις μαφίες.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γίνεται λόγος για το τι πρέπει να γίνει και άκουσα ότι και άλλοι

Αρχηγοί κατέθεσαν τις απόψεις τους για το πώς πρέπει να κινηθεί η Βουλή. Το μόνο σίγουρο είναι ότι η Βουλή πρέπει να κινηθεί και το μόνο σίγουρο είναι ότι εσείς την κρατάτε ακίνητη και, επίσης, ότι είστε ελάχιστοι. Σήμερα είστε πέντε Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, ο ένας πρώην Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Από τις 2 Ιουνίου 2025 έχω καταθέσει αίτημα σύγκλησης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γνωρίζω ότι έχουν καταθέσει αντίστοιχα αιτήματα και άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Έχει περάσει ένας μήνας σήμερα και αυτή η σύγκληση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας δεν έχει γίνει. Γιατί; Επειδή δεν ξέρατε τη δικογραφία ή επειδή την ξέρατε; Επειδή πιάστηκε πάλι ανήξερος και ανενήμερος ο κ. Μητσοτάκης ή επειδή ήξερε κατά λεπτώς τα πάντα, αφού εξάλλου τα πάντα πηγάζουν από τον κ. Μητσοτάκη και ουδείς διορίζεται σε οποιαδήποτε θέση, εάν δεν είναι σύμφωνος ο κ. Μητσοτάκης, ο οποίος και υποδεικνύει τα πρόσωπα;

Έχει ενδιαφέρον η φράση του «Αποτύχαμε!» και νομίζω ότι αυτό το οποίο αντικατοπτρίζει είναι ότι αποτύχατε να κρυφτείτε, αποτύχατε να κοροϊδέψετε τον κόσμο. Καταλαβαίνω ότι είναι πάρα πολλά αυτά που πρέπει να διαχειριστείτε τώρα που σκέφτεστε πόσοι Βουλευτές σας, πόσοι Υπουργοί σας, πόσοι κολλητοί, πόσα στελέχη εμπλέκονται σε αυτό το φοβερό οικονομικό σκάνδαλο σε βάρος των συμφερόντων των Ελλήνων πολιτών και του ελληνικού λαού και, φυσικά, των Ελλήνων και των Ελληνίδων αγροτών και αγροτισσών, των πραγματικών, όχι των fake, γιατί στο fake είστε άριστοι, για να σας πω και άλλη μία λέξη από «α».

Αποτύχατε -είναι το μόνο σίγουρο- να πείσετε ότι είστε κάτι διαφορετικό, γιατί δεν είστε. Εκπροσωπείτε ακριβώς τις διεφθαρμένες πολιτικές δυνάμεις που καταχρέωσαν τη χώρα και την κατέστρεψαν, την ώρα που ενθυλάκωναν και έβγαζαν στο εξωτερικό για τους εαυτούς τους αμύθητα ποσά. Εκπροσωπείτε εκείνες τις πολιτικές δυνάμεις που κοροϊδίασαν και εξαπάτησαν τον κόσμο και τον εκμεταλλεύτηκαν και τον θυματοποίησαν. Εκπροσωπείτε εκείνες τις πολιτικές δυνάμεις που δεν θέλουν τη δημοκρατία και γι' αυτό χαρακτηρίζετε το δημοψήφισμα της 5^{ης} Ιουλίου, από το οποίο συμπληρώνονται δέκα χρόνια το Σάββατο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Πρόεδρε, να σας θυμίσω ότι έχετε περάσει και τον χρόνο της κύριας ομιλίας σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, βλέπω ότι το καμπανάκι σας ενεργοποιήθηκε στο δημοψήφισμα, το σημειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ενεργοποιήθηκε στο δέκατο έκτο λεπτό ακριβώς.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Το σημειώνω, κυρία Γεροβασίλη. Είναι η πρώτη φορά που παίρνω τον λόγο, το σημειώνω το πότε ενεργοποιήθηκε και τίποτα δεν είναι τυχαίο σε αυτόν τον κόσμο εξάλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Δεν θα το θεωρήσω τυχαίο ούτε εγώ, κυρία Κωνσταντοπούλου, αυτό που κάνετε τώρα μόλις.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εγώ κάνω την ομιλία μου και μόλις με διακόψατε την ώρα που μιλούσα για το δημοψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Όταν έχετε υπερβεί τον χρόνο κατά δέκα λεπτά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ακούστε: Επειδή είστε σε αυτούς που παραβιάσατε την εντολή του δημοψηφίσματος, θα σας πρότεινα, την ώρα που μιλώ για το δημοψήφισμα, τουλάχιστον, να μη με διακόπτετε. Τότε καταφέρατε και να παραβιάσετε τη λαϊκή ετυμηγορία και να κυβερνήσετε και να παρατείνετε τη θέση σας στην εξουσία και τις απολαβές της εξουσίας, την ώρα που ο ελληνικός λαός είχε γενναία πει «όχι». Θα σας πρότεινα, λοιπόν, να μη με ξανα-

διακόψετε, όταν μιλώ για το δημοψήφισμα. Διαφορετικά όλος ο κόσμος καταλαβαίνει και γιατί το κάνετε και, τελικά, ποιοι είναι εκείνοι οι οποίοι εξυπηρετούνται από αυτό που κάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Να συντομεύετε, παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εξάλλου, άδεια είναι τα έδρανα του κόμματος αυτού του οποίου είστε Αντιπρόεδρος στη Βουλή και...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ξέρετε ότι δεν μπορώ να σας απαντήσω από εδώ όπου βρίσκομαι. Επομένως, παρακαλώ για τον χρόνο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Για το ότι είναι άδεια τα έδρανα τι να μου απαντήσετε; Άδεια είναι. Τι θα μπορούσατε να μου απαντήσετε;

Είναι άδεια τα έδρανα και δυστυχώς, υπάρχει αυτή η τεράστια ευθύνη για το πώς αφέθηκε αφύλακτη η Βουλή την πρώτη τετραετία Μητσοτάκη, την πρώτη εκείνη τετραετία που εμπέδωσε τη δυνατότητα να αυθαιρετεί, να κυβερνά ασύδοτα, να αρμέγει και τη μύγα και να βγάζει ξύγκι και να μην υπάρχει κανείς να ασκεί αντιπολίτευση.

Τώρα είμαστε εμείς εδώ και η δική μας παρακαταθήκη είναι ακριβώς αυτή, να εκπροσωπήσουμε τον κόσμο που εσείς και πάρα πολλοί δεν εκπροσωπήσατε για πάρα πολλά χρόνια, τον αφήσατε ανυπεράσπιστο, αυτόν τον κόσμο που και ονειρεύεται και αξίζει καλύτερα και εμείς σε αυτόν τον κόσμο και όχι στους ολιγάρχες, όχι στους μεγαλοκαταθέτες που γίνονται Υπουργοί, όχι στους διαπλεκόμενους και όχι στους διεφθαρμένους, στον απλό κόσμο, σε αυτούς λογοδοτούμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει ζητήσει τον λόγο ο Υπουργός κ. Παπασταύρου.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αφού ξεκινήσαμε με τις λέξεις από «α», να χαρακτηρίσω και εγώ την κ. Κωνσταντοπούλου ως ανακριβή, αναξιόπιστη και αδιστακτη.

Κυρία Κωνσταντοπούλου, είστε δικηγόρος, γνωρίζετε πολύ καλά τι σημαίνει σε μια αστική δημοκρατία να υπάρχουν δέκα αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων και δικαστικών συμβουλίων. Το γνωρίζετε, αλλά ηθελημένα το παραποιείτε, γιατί όλες αυτές είχαν το ίδιο αποτέλεσμα, τη δικαίωσή μου και αυτό σας ενοχλεί. Σας ενοχλεί γιατί ήσασταν μέλος μιας αδιστακτης ομάδας -εκεί ήσασταν μαζί, σήμερα δεν είστε μαζί- η οποία έχει συνδεθεί με την πιο μαύρη σελίδα της δικαιοσύνης, όταν εργαλειοποιήθηκε, επιχειρήθηκε να εργαλειοποιηθεί η δικαιοσύνη σε βάρος πολιτικών αντιπάλων και εκεί συμμετείχατε. Μπορεί να καταδικάστηκαν δύο Υπουργοί από το Ειδικό Δικαστήριο, αλλά αυτό δεν αλλάζει την αδιστακτη προσπάθειά σας.

Η στόχευση πάντα γυναίκες.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Για τον Παπακωνσταντίνου λέτε; Ποιοι είναι οι δύο Υπουργοί;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Η κ. Σαββαΐδου που αθώωθηκε, η κ. Στουρνάρα που αθώωθηκε, η κ. Γκραμπόφσκι, όλες προσέφυγαν στη δικαιοσύνη και δικαιώθηκαν. Σας ενοχλεί απίστευτα -τολμώ να πω ότι σας ερεθίζει- που με βλέπετε εδώ στα έδρανα. Με θέλετε «αποκεφαλισμένο». Δυστυχώς ή ευτυχώς, η λάσπη δεν έπιασε. Δικαιώθηκα από τα δικαστήρια, επί ΣΥΡΙΖΑ δικαιώθηκα κιόλας.

Θα ήθελα, λοιπόν, να σας πω ότι είναι η ώρα, εδώ στη Βουλή, να σταματήσετε αυτές τις μεθοδεύσεις, τα υπονοούμενα, τις διαστρεβλώσεις, τις ανακρίβειες. Μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε στις αιθούσες των δικαστηρίων, όταν υπερασπιζόσαστε τους πελάτες σας που κατηγορούνται για βιασμό γυναικών, όχι εδώ. Εδώ υπάρχουν θεσμοί και αυτούς πρέπει να τους τηρείτε. Θητεύσατε -φευ!- Πρόεδρος της Βουλής, αλλά καταλαβαίνω ότι ποτέ δεν καταφέρατε να τη σεβαστείτε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευ-

Θερίας): Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς, ο κ. Χαρίτσης.

Τελειώσαμε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δίνετε τον λόγο για συκοφαντία και δεν δίνετε τον λόγο για απάντηση, κυρία Γεροβασίλη.

Θα σας απαντήσω μετά, κύριε Παπασταύρου.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας περιμένω, κυρία Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Παίρνετε και εσείς σειρά για αγωγή, ετοιμαστείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ορίστε, λοιπόν, κύριε Χαρίτση, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζήτησα τον λόγο σήμερα στην Ολομέλεια όχι για να μιλήσω για το νομοσχέδιο, αλλά γιατί πρέπει να σχολιάσω αυτό το οποίο ζούμε αυτές τις ημέρες. Αυτό που ζούμε σήμερα είναι ένας ζόφος, ένας ζόφος χωρίς προηγούμενο. Πρόκειται για τον ζόφο που προκύπτει από την ποινική δικογραφία που διαβιβάστηκε από την ευρωπαϊκή Εισαγγελία -ευτυχώς που υπάρχει και το Λουξεμβούργο, θα πω εγώ, ευτυχώς!- και αφορά στη διερεύνηση ποινικών ευθυνών δύο Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, του κ. Βορίδη και του κ. Αυγενάκη και όποιου άλλου, προφανώς, προκύψει, γιατί η έρευνα είναι σε εξέλιξη, τον ζόφο από τις συνομιλίες που αποκαλύπτονται καθημερινά μεταξύ των ανθρωπών που η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας διόρισε σε θέσεις, όπως στη διοίκηση του ΟΠΕΚΕΠΕ και των διαφόρων τοπικών κομματαρχών της Νέας Δημοκρατίας, των διαφόρων κουμανταδόρων που εξασφάλιζαν ψήφους και έκαναν τις αναγωγές από στρέμματα, από ζώα και από δικαιώματα σε ποσά, σε επιδοτήσεις και, τελικά, σε ψήφους. Αυτός, λοιπόν, ο ζόφος που ζούμε αυτές τις ημέρες εδώ στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, αλλά ακόμα χειρότερα ολόκληρη η ελληνική κοινωνία που παρακολουθεί εμβρόντητη δεν έχει πραγματικά προηγούμενο.

Και όχι, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα δεν είναι πανευρωπαϊκό, όπως προσπαθεί να μας το παρουσιάσει για μία ακόμα φορά ο κ. Μητσοτάκης. Το πρόβλημα δεν είναι πανευρωπαϊκό, αλλά ελληνικό και έχει να κάνει με τη διακυβέρνηση Μητσοτάκη. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας διερευνά την περίοδο 2019-2022. Ο επιτελικός της διαφθοράς είναι ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης, αυτός ο οποίος διαφήμιζε το 2019 το περίφημο «επιτελικό κράτος» και τελικά αποδεικνύεται ότι αυτό το οποίο έσπασε είναι ένα «επιτελικό παρράκρτος».

Από τις χιλιάδες σελίδες αυτής της δικογραφίας ένα βασικότατο συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι πρόκειται για μία πυραμίδα διαφθοράς, κύριε Υπουργέ, μία πυραμίδα διαφθοράς από πάνω μέχρι κάτω, από τα υπουργικά γραφεία μέχρι το τελευταίο κομματικό γραφείο στο τελευταίο χωριό της Κρήτης, με υπουργικές πλάτες και με θράσος που φτάνει μέχρι να μιλάνε κάποιοι και για εκπαράθυρωση εισαγγελικών λειτουργιών.

Και ένα άλλο βασικό συμπέρασμα που προκύπτει από αυτή τη δικογραφία είναι ότι για μία ακόμα φορά έχουμε μια υπόθεση στην οποία η στρατηγική από τη μεριά της Κυβέρνησης, από τη μεριά των αρμόδιων Υπουργών και από τη μεριά του Μεγάρου Μαξίμου ήταν και είναι η συγκάλυψη, ακριβώς όπως έγινε με τις υποκλοπές, ακριβώς όπως έγινε με τα Τέμπη. Και στα δύο η ίδια στρατηγική.

Πρόκειται για ανθρώπους διορισμένους από την Κυβέρνηση, τους οποίους τους παρουσιάζε ως «ποιότητα» ο κ. Μητσοτάκης -είδαμε τα βίντεο, κυκλοφόρησαν αυτές τις ημέρες, θα τα θυμηθούμε- στο ευρωψηφοδέλτιο της Νέας Δημοκρατίας, προέδρους και αντιπροέδρους του ΟΠΕΚΕΠΕ που διορίζονταν τάχα -υποτίθεται ότι γι' αυτό διορίζονταν- για να εξυγιάνουν τον οργανισμό και το μόνο που έκαναν ήταν να στήνουν ένα βρώμικο παιχνίδι απάτης και διαφθοράς και με μια πολιτική ηγεσία του Υπουρ-

γείου Αγροτικής Ανάπτυξης, η οποία όλο αυτό το διάστημα είχε προτιμήσει την ύποπτη σιωπή.

Και θα σας εξηγήσω, κύριε Υπουργέ, γιατί αναφέρομαι στην ύποπτη σιωπή. Γίνεται πολλές φορές λόγος στο εξής: Ωραία, η Κυβέρνηση κάνει αυτά που κάνει, αλλά που είναι η Αντιπολίτευση; Τι κάνει η Αντιπολίτευση; Πώς απαντά η Αντιπολίτευση σε όλα αυτά τα οποία συμβαίνουν; Θα σας πω, λοιπόν, τι κάναμε εμείς.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Αριστεράς την περίοδο από τον Απρίλιο του 2024 μέχρι τον Μάιο του 2025, δηλαδή σε έναν χρόνο και πολύ πριν σκάσει το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, κατέθεσε οκτώ κοινοβουλευτικές ερωτήσεις. Οκτώ κοινοβουλευτικές ερωτήσεις μέσα σε έναν χρόνο για όλες τις εξαιρετικά προβληματικές πτυχές στην υλοποίηση της ΚΑΠ, στις πληρωμές και στις επιδοτήσεις και, βεβαίως, στη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ. Και ρωτήσαμε για όλα αυτά που αυτές τις ημέρες απασχολούν τη δημόσια συζήτηση και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα. Ρωτήσαμε για τα βοσκοτόπια, ρωτήσαμε για τα αιγοπρόβατα, ρωτήσαμε για τα παράτυπα ΑΦΜ τα οποία επιδοτούνταν. Κάναμε οκτώ διαδοχικές κοινοβουλευτικές ερωτήσεις!

Και ας δούμε τι απάντησε το Υπουργείο. Καλά, στις περισσότερες ερωτήσεις το Υπουργείο δεν απάντησε καν, παρά το γεγονός ότι έχει την υποχρέωση από τον Κανονισμό της Βουλής να απαντάει μέσα σε έναν ημερολογιακό μήνα. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης δεν απάντησε καν. Όμως, κι εκεί που απάντησε μας είπε ότι όλα καλώς καμωμένα, όλα υπό έλεγχο, όλα τα προβλήματα αντιμετωπίζονται.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν μιλάμε απλώς και μόνο για μία παρατυπία, για ένα επιμέρους σκάνδαλο. Το ίδιο το Υπουργείο γνώριζε πάρα πολύ καλά τι συμβαίνει. Και εδώ μιλάμε για ένα ολόκληρο σύστημα απάτης και διαφθοράς, για ένα σύστημα που έχει να κάνει με την τεράστια υπόθεση διασπάθισης κονδυλίων και, μάλιστα, ευρωπαϊκών κονδυλίων. Γι' αυτό, άλλωστε, έχουμε και την εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελέας. Μάλιστα, δεν έχουμε δει όλες τις συνέπειες ακόμη. Γιατί συζητάμε -και πολύ καλά κάνουμε- για το σκάνδαλο αυτό καθαυτό, αλλά έχουμε πολύ σοβαρές ανησυχίες και για το ντόμινο των συνεπειών που θα υπάρξει για τα διαρθρωτικά προγράμματα της ΚΑΠ τα οποία κινδυνεύουν. Επίσης, έχουμε έντονες ανησυχίες για την επόμενη ημέρα για τις πληρωμές και τις επιδοτήσεις προς τους αγρότες μας, οι οποίοι «θα πληρώσουν το μάρμαρο», ενώ έχουμε και πολύ έντονες ανησυχίες για το μέλλον του αγροτικού τομέα στη χώρα μας συνολικά.

Ποιες θα είναι οι συνέπειες για τη χώρα μας τα επόμενα χρόνια της ΚΑΠ; Μπορεί κάποιος από την Κυβέρνηση να απαντήσει υπεύθυνα σε αυτό και μετά από όλα αυτά τα οποία έχουν γίνει, μετά από το γεγονός ότι βρισκόμαστε στο στόχαστρο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελέας; Ποιες θα είναι οι συνέπειες για τη χώρα μας, για την ΚΑΠ, για τις επιδοτήσεις, για τη στήριξη του αγροτικού κόσμου;

Και προσέξτε τώρα: Στον υπαρκτό κίνδυνο να μειωθεί η ΚΑΠ τα επόμενα έτη, λόγω της απόφασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να κινηθεί στρατηγικά προς το ReArm Europe -άρα, θα μειωθούν οι πόροι και για την Κοινή Αγροτική Πολιτική- έρχεται και ο επιπλέον κίνδυνος που δεν είναι ευρωπαϊκός, αλλά ελληνικός, να μειωθούν τα κονδύλια ειδικά για τη χώρα μας, ακριβώς λόγω του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ. Επομένως, έχουμε διπλό κίνδυνο, και ευρωπαϊκό και ελληνικό.

Πρέπει, όμως, επιτέλους η Κυβέρνηση να σταματήσει αυτήν την επικοινωνιακή και πολιτική διαχείριση, αυτήν την καραμέλα των διαχρονικών παθογενειών και το παραμύθι της δήθεν πάλης της Κυβέρνησης και του κ. Μητσοτάκη -ο σταυροφόρος!- προσωπικά. Κατά του βαθέος κράτους μάχεται, όπως μας λέει ο κ. Μητσοτάκης, δίνει αγώνα κατά του βαθέος κράτους. Ο κ. Μητσοτάκης είναι το βαθύ κράτος! Ο ίδιος προσωπικά ο κ. Μητσοτάκης είναι το βαθύ κράτος και η παθογένεια της χώρας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Μην ψάχνετε, λοιπόν, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης αλλού για ευθύνες. Χρεοκοπήσατε τη χώρα μία φορά και ετοιμάζεστε να τη χρεοκοπήσετε και μία ακόμα, για να πλουτίζουν οι ισχυροί φίλοι σας, οι ισχυροί επιχειρηματίες.

Και επειδή μιλάμε για χρεοκοπίες και άκουσα πριν και τον κύριο Υπουργό να απαντάει στην κ. Κωνσταντοπούλου, θα ήθελα να σας πω το εξής. Μετά τη χρεοκοπία στην οποία φέρατε τη χώρα, ο πάλαι ποτέ δικομματισμός, εμείς πηγαίναμε σε μια πολύ δύσκολη διαπραγμάτευση, αλλά πηγαίναμε με το κεφάλι ψηλά σε αυτή, γιατί κανένας δεν μπορούσε να μας κατηγορήσει για διαφθορά, κανένας δε μπορούσε να μας κατηγορήσει για απάτη. Και με το κεφάλι ψηλά δίνανε τη μάχη για μια ολόκληρη χώρα την οποία χρεοκοπήσατε.

(Χειροκροτήματα)

Κι επειδή ξέρουμε και από διαχείριση, κύριε Υπουργέ και κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης -ξέρουμε και επιτρέψτε μου να πω ότι ξέρω κι εγώ προσωπικά-, διαχειριστήκαμε την περίοδο 2015-2019 δημόσιο χρήμα, διαχειριστήκαμε κοινοτικά κονδύλια και αναγνωρίστηκε από φίλους και από πολιτικούς αντιπάλους, το πως έγινε αυτή η διαχείριση, το πως σεβαστήκαμε το δημόσιο χρήμα, το πως παλέψαμε και για το τελευταίο ευρώ, γιατί ήταν ευρώ το οποίο ανήκει στον ελληνικό λαό και ζούμε σήμερα όλα αυτά τα οποία ζούμε, με αυτήν την αδιανόητη υπόθεση διασπίθισης δημόσιου χρήματος, που επειδή είναι ευρωπαϊκό έχουμε την εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και γι' αυτό έχουμε όλες αυτές τις αποκαλύψεις.

Ο κ. Μητσοτάκης, πάλι υποκρινόμενος, μας λέει, ότι θέλει να αναλάβει την ευθύνη και για όλους τους προηγούμενους. Μόνο για τον Χαρίλαο Τρικούπη δε μας είπε. Για όλους τους προηγούμενους θέλει να αναλάβει την ευθύνη! Ε, όχι, λοιπόν, ο κ. Μητσοτάκης δεν χρειάζεται να αναλάβει την ευθύνη για κανέναν προηγούμενο, γιατί αυτός έστησε αυτό το βαθύ παρακράτος. Ο κ. Μητσοτάκης να αναλάβει την ευθύνη για τον εαυτό του! Και επειδή κυκλοφορούν και δημοσιεύματα αυτές τις ημέρες τα οποία λένε ότι έρχεται και άλλη δικογραφία, έρχεται και άλλη δικογραφία με πολύ βαριές καμπάνες πάλι από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και αυτή τη φορά αφορά σε έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας -έτσι διαβάζουμε, μένει να δούμε αν θα επιβεβαιωθεί- εγώ ερωτώ: Πόσα ακόμα σκάνδαλα θα καταγράψει αυτή η Κυβέρνηση; Στα πόσα σκάνδαλα, τελικά, καίγεται ο κ. Μητσοτάκης; Στα πόσα σκάνδαλα, τελικά; Πόσες παραπτώσεις Υπουργών θα έχουμε, για να προσπεράσει ο κ. Μητσοτάκης το πρόβλημα, που το πρόβλημα είναι ο ίδιος προσωπικά; Ως τότε θα παίζει ο κ. Μητσοτάκης το παιχνίδι της διάχυσης των ευθυνών από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, μέχρι σήμερα; Ε, λοιπόν, όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως εδώ! Δεν μπορεί να το παίζει άλλο αυτό το παιχνίδι ο κ. Μητσοτάκης, θα πρέπει να μπει επιτέλους τέλος σε αυτήν την Κυβέρνηση της επιτελικής διαφθοράς, σε μια Κυβέρνηση η οποία βυθίζει την κοινωνική πλειοψηφία στις ανισότητες, στη φτώχεια, στην αδικία και την ίδια στιγμή ισχυροποιεί ακόμα περισσότερο τους πανίσχυρους φίλους της. Θα πρέπει να μπει, λοιπόν, τέλος σε αυτήν την Κυβέρνηση. Ο κ. Μητσοτάκης οφείλει να αναλάβει την τεράστια αποκλειστικά δική του ευθύνη και να παραιτηθεί. Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Νατσιό, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας: «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ-Τροποποιήσεις του νόμου 3730/2008 και 4419/2016-Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα-Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις».

Ο κ. Νατσιός έχει τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Όντως, άδεια τα έδρανα για ένα πολύ σοβαρό θέμα και ίσως πρέπει να γίνει μια προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή, να κληθεί και ο Πρωθυπουργός να λογοδοτήσει για όλα αυτά τα αίσχιστα που ακούγονται. Και, βέβαια, ίσως δεν καταλάβατε, συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, τι σας έχει βρει.

Στη δεύτερη θητεία του ο Πρωθυπουργός και Αρχηγός σας, σας έχει εξευτελίσει ουκ ολίγες φορές. Να θυμίσουμε τον γάμο των ομοφυλοφίλων, όπου ήρθατε σε ευθεία αντίθεση με τη συνείδησή σας - πολλοί από εσάς, βέβαια, όχι όλοι-να θυμίσουμε

τις συνεχείς ταπεινώσεις στα εθνικά μας θέματα; Σινά, Λιβύη, Κάσος -να μην τα απαριθμήσω όλα- και τώρα αυτό το φοβερό σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ; Μια κανονική εγκληματική οργάνωση που ροκάνιζε απροκάλυπτα, ασύστολα και αδιάντροπα ευρωπαϊκά κονδύλια και τα μοίραζε σε ημετέρα κομματικά υποζύγια; Φοβερό σκουπιδαριό που απλώθηκε πάνω από τη χώρα. Γι' αυτό είστε και περίλυποι. Περίλυπος εστί η καρδιά μου, έως θανάτου, λέει κάπου. Έτσι είναι τα πρόσωπά σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας προειδοποιήσαμε, επανειλημμένως, αλλά δεν ακούγατε. Σας προειδοποιήσαμε -το έλεγα στις τελευταίες μου ομιλίες από αυτό εδώ το ιερό Βήμα- πως ό,τι και αν κάνετε τα Τέμπη δεν είναι μια υπόθεση, αλλά πολλές. Ολόκληρος ο δημόσιος βίος έχει μεταβληθεί σε Τέμπη, ένα σκάνδαλο κουκουλώνεται, δέκα θα εμφανίζονται. Λερναία Ύδρα σκανδάλων. Μετά τον ψευτογάμο, σας πήρε ο κατήφορος. Λειτουργήσαν πνευματικοί νόμοι. Διαλύεσθε. Η Κυβέρνησή σας είναι καταδικασμένη σε μια διαρκή μετωπική σύγκρουση με τις αμαρτίες της, με τελικό προορισμό τον ολοσχερή εκτροχιασμό της και τον πολιτικό γκρεμό σας. Είστε στην άκρη του γκρεμού και έτοιμοι για το μεγάλο άλμα. Σας προειδοποιήσαμε για τις κουμπιές σας, αλλά εσείς σιωπήσατε, πιστεύοντας ότι αυτές θα περάσουν κάτω από τα ραντάρ. Κι όμως, αυτοί που βαφτίσατε και αυτοί που παντρεύσατε, σας κερνούν κάθε μέρα σκέτο, πικρό φραπέ.

Σας προειδοποιήσαμε ότι τα ψωμιά της φαυλοκρατίας και της κομματοκρατίας δεν είναι παρά πολλά. Σώνονται, τελειώνουν. Έφτασε, λοιπόν, η ώρα της αλήθειας. Η ανεξάρτητη ευρωπαϊκή δικαιοσύνη -στην οποία κουνούσατε, αν θυμάστε, προ έτους το δάχτυλο για τα Τέμπη- σας έχει στριμώξει για τα καλά. Σε πολλά χέρια προβλέπουμε ότι θα μπουν χειροπέδες. Κατηγορεί δύο Υπουργούς σας, προς το παρόν, για ηθική αυτουργία σε απιστία. Το ακούσατε; Κακούργημα. Ηθική αυτουργία σε απιστία. Και αντί να σκύβετε το κεφάλι και να ζητάτε συγγνώμη, ζητάτε από πάνω και τα ρέστα.

Θυμίζουμε: Πριν από δέκα ημέρες, ο Πρωθυπουργός, στην εβδομαδιαία συνηθισμένη ανάρτησή του, χαρακτήρισε το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ ευρωπαϊκό πρόβλημα. Σωστά; Σωστά. Στη νεότερη ανάρτησή του, την Κυριακή που μας πέρασε, χρησιμοποίησε το ρήμα «αποτύχαμε». Πότε έλεγε την αλήθεια ο Πρωθυπουργός, όταν έλεγε αναιδώς ότι το πρόβλημα είναι ευρωπαϊκό ή όταν ομολογούσε κάτισχνος και πελιδνός ότι είναι αποτυχημένος;

Αν είστε αποτυχημένος, κύριε Πρωθυπουργέ, να παραιτηθείτε. Έχετε βυθίσει τη χώρα σε διεθνή ανυποληψία. Γελούν πίσω από την πλάτη σας οι Ευρωπαίοι. Ο Τραμπ, στην πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ, δεν καταδέχτηκε -οικτρές εικόνες για Έλληνες Πρωθυπουργό- να σας «ρίξει» -μιλάω για τον Πρωθυπουργό της χώρας- ούτε μια ματιά. Ούτε ένα νεύμα, αν και ο κ. Μητσοτάκης ακολουθούσε από πίσω σαν πιστό σκυλάκι, θα έλεγα. Και η πιο επιτυχημένη πράξη του θα ήταν η παραίτησή.

Προχωράμε στις προκοπές σας. Ο τέως Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, ο κ. Μάκης Βορίδης -ο λαλίστατος οϊηματίας, κατά τα άλλα- όταν ήρθαν στο φως της δημοσιότητας οι πρώτες πληροφορίες για το σκάνδαλο, υποστήριξε ότι ως Υπουργός δεν ενεπλάκη ποτέ στα εσωτερικά του ΟΠΕΚΕΠΕ. Μόλις, όμως, διάβασε τη δικογραφία που έλεγε ότι έγραψε ιδιοχειρώς το ρήμα «συμφωνώ», πάνω σε απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ, δεν ζήτησε συγγνώμη γι' αυτά που έλεγε.

«Εγώ...» -ομολόγησε με κυνική αφέλεια- «...μια υπογραφή έβαλα». Φτηνή δικαιολογία. Δεν του έχει πει κανείς ότι την υπογραφή μας προσέχουμε πού τη βάζουμε;

Η Μακεδονία προδόθηκε από τον Τσίπρα και την παρέα του εξαιτίας μιας υπογραφής. Τώρα που τσαλακώθηκε ο κ. Βορίδης ανεπανόρθωτα και, κυρίως, τσαλακώθηκε το απύθμενο «εγώ» του και ενταφιάζεται, προφανώς, η πολιτική του καριέρα, θα ψελλίσει έστω και μια «συγγνώμη» για τα ψέματα που είπε για την υπογραφή;

Έχω εδώ μπροστά μου και το έγγραφο του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου φαρδιά-πλατιά γράφει ο κ. Βορίδης -θα το καταθέσω και στα Πρακτικά- το ρήμα «συμφωνώ». Συμφώνησε στην κλοπή των κοινοτικών κονδυλίων της χώρας εις βάρος έντιμων και προκομμένων γεωργών.

Διαβάζουμε, λοιπόν, σε αυτό το έγγραφο –για να ακούει και να μαθαίνει ο ελληνικός λαός τις «προκοπές» σας, τις πομπές σας και τα αίσχη σας- για διακόσιους δεκαέξι κτηνοτρόφους από τη Θεσσαλία, οι οποίοι μπορούν να δηλώσουν βοσκοτόπια στην Ήπειρο και στη δυτική Μακεδονία ώστε να λάβουν κοινοτική ενίσχυση. Αντίστοιχα, διαβάζουμε για έξι χιλιάδες πεντακόσιους είκοσι τρεις φερόμενους κτηνοτρόφους από την Κρήτη, οι οποίοι μπορούσαν να δηλώσουν βοσκοτόπια σε δυτική Μακεδονία, Πελοπόννησο, Κάρπαθο, Ρόδο. Επίσης, έντεκα κτηνοτρόφοι από τη Σαμοθράκη, εκατόν εβδομήντα οκτώ από τη Θάσο και τέσσερις από τους Παξιούδες δήλωναν βοσκοτόπια σε ανατολική Μακεδονία, Θράκη, κεντρική Μακεδονία και Ήπειρο. Από τα πολλά ταξίδια είχαν ζαλιστεί τα καμμένα τα αιγοπρόβατα!

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος – ΝΙΚΗ κ. Δημήτριος Νατσιός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όλο αυτό, αγαπητοί μου, είναι μικρό μέρος –εξ όνυχος, εξάλλου, τον λέοντα- μίας εικόνας ανομίας και αποσύνθεσης της χώρας. Και έχω πει πολλές φορές ότι σε αντίθεση με τους ζωντανούς οργανισμούς, τα κράτη πρώτα αποσυντίθενται και μετά πεθαίνουν. Και βρισκόμαστε σε πνευματική και ηθική αποσύνθεση. Εσείς και οι προηγούμενοι, βέβαια, την έχετε κάνει. Με έναν λόγο, επικρατούσε και επικρατεί στη χώρα κλίμα σκυβαλοκρατίας και σαλταδορισμού που η λαϊκή θυμοσοφία το συνόψισε ευθύβολα με τη φράση: «Τα λίγα βγαίνουν με κόπο, τα πολλά με κόλλο». Αυτό κάνουν!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διάλογοι που έρχονται στη δημοσιότητα με αναφορές στο πρόσωπο του Πρωθυπουργού και τα βίντεο που τον εμφανίζουν να πίνει ρακές με τους αγρότες, με αγρότες πρωταγωνιστές του σκανδάλου, υπό τους ήχους του άσματος «Φάτε, πιέτε», εγείρουν ένα μείζον ερώτημα: Μπαίνω-βγαίνω οι χασάπηδες και οι φραπέδες και οι λοιποί παρακεντές στο Μαξίμου, κύριε Πρωθυπουργέ; Είστε μέσα στους δημοσιευμένους διαλόγους για «μεγάλους», κ.λπ., κ.λπ., όπου μιλούν αυτοί οι άνθρωποι με περισσή οικειότητα και θράσος. Χρησιμοποιούν ορολογία πεζοδρομίου, γκανγκστερικής ομάδας, συνθηματικές φράσεις, σαν να είναι μέλη συμμορίας! Επίπεδο πεζοδρομίου, επαναλαμβάνω!

Μιλούν, εξάλλου, ως διαχειριστές εξουσίας έχοντας δύναμη αφ' υψηλού. Θυμήθηκα ένα σύντομο ανέκδοτο για κάτι τέτοιους τύπους που λέει ότι κάποτε το σαλιγκάρι έφτασε στο ψηλότερο κτίριο της πόλης και το ρώτησαν: «Πώς κατόρθωσες εσύ να φτάσεις τόσο ψηλά;». Και απάντησε: «Ερποντας, γλύφοντας και με τα κερπατά μου». Θα πρόσθετα «και κλέβοντας». Έτσι, ακριβώς, πολλοί ανέβηκαν ψηλά, με τακτική σαλιγκαριού!

Ξαναρωτώ: Μπαίνω-βγαίνω οι κουμπάροι, κύριε Πρωθυπουργέ, στου Μαξίμου; Μιλάμε για τους ευεργετηθέντες οι οποίοι ανενδοίαστα πριν, χωρίς τύψεις μετά, ροκάνιζαν πολυτίμης, για τους απλούς αγρότες, επιδοτήσεις. Να απαντήσετε και μην κάνετε τον ανήξερο ότι ευθύνονται μόνο ο κ. Βορίδης, ο κ. Αυγενάκης και τέσσερις Υφυπουργοί σας που είναι οι τελευταίοι τροχοί της αμάξης.

Να πω κάτι για τον κ. Αυγενάκη που δήλωνε επί Υπουργίας του το 2023 –τα διαβάζεις και βλέπεις από συγκίνηση για το μεγαλείο του πολιτικού ανδρός!-, ανοίγω εισαγωγικά: «Ο οργανισμός αυτός...» –έλεγε ο κ. Αυγενάκης όταν ήταν Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και μιλούσε για τον ΟΠΕΚΕΠΕ- «...πρέπει να νοικοκυρευτεί και θα νοικοκυρευτεί. Θα λειτουργεί σωστά, με διαφάνεια και τα χρήματα θα καταλήγουν εκεί που πρέπει και όταν πρέπει. Είμαστε υποχρεωμένοι από την κοινότητα, αλλά και στην αγροτική κοινωνία της χώρας μας, για τους οποίους πρέπει να λειτουργεί σωστά αυτός ο οργανισμός. Πολλοί ανέχονταν αυτή τη στρεβλή κατάσταση, αλλά αυτό τελειώνει».

Δεν τελείωσε καμία στρεβλή κατάσταση. Συνεχίστηκε. Αυτό που τελείωσε είναι ο ίδιος ο ΟΠΕΚΕΠΕ και, βέβαια, η αξιοπιστία σας. Προτείνω το προαναφερθέν κείμενο να διδάσκεται στις σχολές θεατρολογίας ως μνημείο υποκρισίας του τύπου: «Άλλα λέω και άλλα κάνω και έφτασα ως εδώ». Και σταματήστε, βεβαίως, να βάζετε τα μισθωμένα παπαγαλάκια σας στα μέσα ενημέρωσης να μας λένε ότι το σκάνδαλο είναι διαχρονικό. Εδώ, η ανε-

ξάρτητη δικαιοσύνη ζητά να παραπεμφθούν δύο Υπουργοί σας στο ειδικό δικαστήριο. Πότε ξανάγινε, προσφάτως, παραπομπή για τέτοια θέματα, για θέματα κοινωνικών επιδοτήσεων; Έγινε για τελευταία φορά πριν από τριάντα έξι ολόκληρα χρόνια με την υπόθεση τότε του διαβόητου «γιουγκοσλαβικού καλαμποκιού». Και τώρα είστε εσείς, η «κυβέρνηση του φραπέ», γιατί έτσι θα μείνετε στην ιστορία, ως «η κυβέρνηση του φραπέ».

Για πρώτη φορά, όμως, έγινε και κάτι άλλο. Οι επιδοτήσεις στην Κρήτη από 6 εκατομμύρια το 2018, εκτοξεύτηκαν στα 20 εκατομμύρια το 2020. Έχετε να μας πείτε κάτι για το πώς έγινε αυτό το μαγικό, αντί να μας λέτε ότι φταίει και γι' αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ; Δεν τον αθωνούμε, βέβαια! Θα μας πείτε για τη διαβόητη πυκνότητα βόσκησης, την οποία εμφανίζετε χαμηλότερη στην Κρήτη, χωρίς να υπάρχουν βέβαια διαχειριστικά σχέδια βόσκησης; Για να καταλάβει ο κόσμος, έχουμε έναν κτηνοτρόφο στο Κιλκίς με εκατό πρόβατα και έναν κτηνοτρόφο στην Κρήτη πάλι με τον ίδιο αριθμό προβάτων. Αυτός που ζούσε και δρούσε στην Κρήτη έπαιρνε πολύ περισσότερα χρήματα από τον κτηνοτρόφο του Κιλκίς ή της Πιερίας ή της Θεσσαλονίκης. Ως προς την πυκνότητα βόσκησης, το χορτάρι στην Κρήτη είναι πιο αραιό. Βοσκούσαν τα πρόβατα, βοσκούσε, βέβαια, κυρίως η φιλαργυρία σας, η οποία είναι ρίζα πάντων των κακών, κατά τον Απόστολο Παύλο, που γιόρταζε και πρόσφατα.

Επίσης, γιατί εμφανίζονται πολύ περισσότεροι νέοι κτηνοτρόφοι στην Κρήτη, οι οποίοι έπαιρναν την επιδότηση από το Ειδικό Αποθεματικό Κεφάλαιο; Να σας πω γιατί. Έχει ειπωθεί πολλές φορές. Διότι έπρεπε το βράδυ των εκλογών η Κρήτη να βαφτεί μπλε στον εκλογικό χάρτη. Αυτό λέγεται νοθεία και αλλοίωση του εκλογικού αποτελέσματος. Με δωροδοκίες πήρατε τις εκλογές και φτάσατε σε αυτά τα αποτελέσματα. Τελικά, ποιος θα πληρώσει για τις μαφιόζικες μεθόδους διασπάθισης του κοινοτικού χρήματος; Ο κρατικός προϋπολογισμός –ο λαός, δηλαδή- ή θα ζητηθούν πίσω από τους κομπιναδόρους και ληστοτρόφους;

Όπως εξελίσσονται τα πράγματα, οι παρατηρήσεις των Υπουργών σας δεν είναι αρκετές. Πρέπει να στείλετε ξανά την υπόθεση μέσω προανακριτικής στον φυσικό δικαστή. Τα κόλπα με την εξεταστική και ότι τάχα ο κ. Βορίδης δεν έχει ποινικές ευθύνες, να τα ξεχάσετε! Άμα σας λέει η ευρωπαϊκή δικαιοσύνη να τον ελέγξετε για απιστία, κακούργημα δηλαδή, εσείς θα τον χαϊδέψετε από φόβο μην τυχόν και κελαηδήσει και αποκαλύψει την προσωπική εμπλοκή σας σε αυτήν την υπόθεση; Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα! Αν και είμαι σίγουρος, θα ζαλιστείτε με αυτά που έρχονται, που προμηνύονται. «Η Βοή των πλησιάζοντων γεγονότων είναι φοβερή» –όπως θα έλεγε ο ποιητής- από τα πολλά τα κελαηδίσματα και από αυτές τις φοβερές αποκαλύψεις.

Είστε με ημερομηνία λήξεως και σίγουρα δεν θα είναι το τέλος της τετραετίας! Εμείς, ως Νίκη, θα υπερψηφίσουμε την πρόταση για παραπομπή των Υπουργών σε προανακριτική.

Θα ήθελα να κάνω μερικές ακόμα επιστημονικές για μερικά τρέχοντα θέματα της επικαιρότητας. Πρώτον, στη Συρία πέρασε μια εβδομάδα –και περισσότερο- από την τρομοκρατική επίθεση στον Προφήτη Ηλία στη Δαμασκό, σε ορθόδοξη εκκλησία και ενώ θα περίμενε κάποιος η ελληνική Κυβέρνηση να στήσει μία αερογέφυρα μεταφοράς των τραυματιών –είναι ένα παιδί και ένας εφθροβος ανάμεσά τους, αλλά και άλλοι βέβαια- προκειμένου να μεταφερθούν σε ελληνικά νοσοκομεία για καλύτερη περίθαλψη, εν τούτοις δεν κουνιέται φύλλο. Δυστυχώς γι' αυτούς είναι ορθόδοξοι Ρωμιοί, παραπέμπουν στον Ελληνισμό. Επιτέλους, αφού δεν μπορείτε να τους προστατέψετε, τουλάχιστον, να τους θεραπεύσετε.

Δεύτερον, Λιβύη. Παρακολουθούμε εκ του σύνεγγυς στη Νίκη τα εθνικά θέματα. Έχουμε συνεχείς ταπεινώσεις, μειοδοσίες και υποχωρήσεις, πάρα πολύ επικίνδυνα πράγματα. Παρενεθικώς να πω ότι παρακολουθούσαμε και το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Κατάθετω στα Πρακτικά δύο δημοσιεύσεις προσωπικές και στο «Χ». Είχαμε προειδοποιήσει και για τον ΟΠΕΚΕΠΕ και για το επιχείρημα «Καλυψώ» της Ευρωπαϊκής Ένωσης γι' αυτά που συμβαίνουν στο λιμάνι του Πειραιά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ κ. Δημήτριος Νατσιός καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρ-

χείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Υπάρχει, λοιπόν, μέχρι το τέλος της εβδομάδας σοβαρό ενδεχόμενο να ακυρώσει το παράνομο μνημόνιο η Βουλή της Ανατολικής Λιβύης. Αλήθεια, πότε σκοπεύει να πάει ο κ. Γεραπετρίτης; Μετά από την ψηφοφορία, αφότου έχει γίνει η ζημιά; Δύο χρόνια τώρα τον κύριο Υπουργό των Εξωτερικών τον έχει πάρει ο ύπνος στο Υπουργείο του και διέκοψε κάθε επικοινωνία με τον Πρόεδρο της λιβυκής Βουλής και τώρα πάει με το πάσο του; Εκτός αν αναθέσει την αποστολή στον Υπουργό Μετανάστευσης, τον κ. Πλεύρη, που θα ταξιδέψει εκεί για το λαθρομεταναστευτικό συντόμως. Αστεειεύμαστε, βεβαίως, αστεειεύμαστε με τα χάλια σας.

Τρίτο θέμα, ο προσωπικός αριθμός, ο οποίος μας ενδιαφέρει και εκ του σύνεγγυς παρακολουθούμε την εξέλιξη. Διαβάζουμε ότι απαγορεύεται στο εξής η έκδοση αστυνομικής ταυτότητας, αν ο κάτοχός της δεν έχει πάρει τον προσωπικό του αριθμό. Ντροπή και μόνο ντροπή! Σταματήστε τον διχασμό. Διχάζει τους Έλληνες αυτό το θέμα. Δεν είναι καιρός για τέτοιους διχασμούς. Έχουμε απέναντί μας εχθρούς που μας απειλούν. Αφήστε τους εκβιασμούς και τις υποχρεωτικότητες. Στη δημοκρατία δεν χωρούν αυτά.

Προειδοποιούμε τον λαό μας να μην βιαστεί να πάρει τις νέες ταυτότητες, όπως πριν από πενήντα χρόνια προειδοποιούσε και ο Άγιος Παΐσιος. Όσα λέει η Κυβέρνηση -στον λαό απευθύνομαι- είναι δολώματα πονηρίας. Από πίσω κρύβεται το ηλεκτρονικό φακέλωμα, το κράτος του Όργουελ, η παραβίαση των προσωπικών μας δεδομένων, κυρίως της ελευθερίας μας, ό,τι πολυτιμότερο έχει ο άνθρωπος. Και έχουμε και πολλές ενστάσεις και διαφωνίες με το κείμενο που συνέταξε και δημοσίευσε το νομικό τμήμα της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου. Ελπίζω αυτή η απόφαση να μη συνδέεται με την απόφαση του Σ.τ.Ε. που καταργεί την οικονομική αυτοτέλεια των ιερών ησυχαστηρίων της πατρίδας μας και περιορίζει τρόπον τινά την απρόσκοπτη και ελεύθερη διοίκησή τους από πολίους και σεβαστούς γέροντες και γερόντισσες, που προσφέρουν σπουδαίο πνευματικό έργο στις περιοχές τους.

Τέταρτον, είδατε τι συνέβη στην Τουρκία με τους συντάκτες ενός περιοδικού που έθιξαν με το σκίτσο τους τον Μωάμεθ; Ανάλογος θόρυβος θα είχε γίνει, αν το ίδιο επεισόδιο είχε γίνει στη Θράκη. Μεγάλη βεβαιότητα σας λέω ότι θα είχατε εκφράσει τη λύπη σας για το ατυχές περιστατικό στην τουρκική κυβέρνηση. Εξάλλου τέτοιοι είστε. Για τον Μωάμεθ θα κυνηγούσατε τον κόσμο, για τα ιερά και τα όσιά μας, την Παναγία και τον Χριστό, λέξη! Εξάλλου επαναφέρατε στην Εθνική Πινακοθήκη τα βλάσφημα και προσβλητικά αυτά κουρελουργήματα και καμαρώνουν τώρα με προστασία. Δεν σέβεστε την παράδοσή μας.

Πέμπτο και τελευταίο το μείζον θέμα, κυρία Πρόεδρε και τελειώνω, θέμα της Ιεράς Μονής Σινά της Αγίας Αικατερίνης. Ακόμη να ψηφίσει το Κοινοβούλιο τον νόμο για να μετατραπεί το Μετόχι του Σινά στην Αθήνα σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, να ασφαλιστεί. Ξερετε τι μηχανεύεται η αιγυπτιακή κυβέρνηση. Γιατί άραγε αυτή η καθυστέρηση; Το καθυστερεί και αυτό ο κ. Γεραπετρίτης που κοιμάται τον ύπνο του δικαίου στο «Υπουργείο Εξωτερικών Τεμενάδων», όπως πρέπει να λέγεται; Θα τα πουν στον Πρωθυπουργό, υποθέτουμε, και οι γέροντές μας στο Άγιον Όρος, αν τελικά πάει, καθώς αντιδρούν στη μετάβασή του εκεί σχεδόν οι μισές μονές του Αγίου Όρους.

Απευθύνομαι προσωπικά στον Πρωθυπουργό: Πηγαίνετε, λοιπόν, εκεί, ακούστε τους, αν τα καταφέρετε. Σας προειδοποιούμε και πάλι: Η πίστη δεν εξαγοράζεται. Η στήριξη του Αγίου Όρους από το ΕΣΠΑ είναι καθήκον της πολιτείας και όχι αφορμή για ψηφοθηρική συναλλαγή. Δεν μπορείς να κερδίσεις το Άγιον Όρος τάζοντας χρήματα. Εκεί δεν περνάει ο χρυσός. Στο Άγιον Όρος περνάει ο Χριστός. Δεν το καταλαβαίνετε ότι είστε ανεπιθύμητος, ιδίως μετά από την ψήφιση του ψευτογάμου των ομοφυλοφίλων, όπου με ειρωνείες του τύπου «ή παπάς παπάς ή ζευγάς ζευγάς» -θυμόμαστε τις αθλιότητες εδώ μέσα- και περιφρόνηση προσβάλατε τότε την Ορθοδοξία και τη ρωμαϊκή παράδοση. Γιατί πηγαίνετε; Για να αλιεύσετε ψήφους, να το παίξετε καλός χριστιανός ή για να περιορίσετε τη Νίκη όπως διαβάζουμε στις εφημερίδες; Δεν περιορίζομαστε. Εσείς περιορίζετε και εξαφανίζετε με τις πομπές σας.

Μην πάτε, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν σας θέλουν, σας θεωρούν βλάσφημο. Το Άγιον Όρος, οι ιερές μονές του, οι σκήτες, τα ησυχαστήριά του, τα καθίσματά του δεν είναι εκλογικά κέντρα, είναι τόποι μετανοίας, προσευχής, εργαστηρία αγιότητας, είναι το περιβόλι της Παναγίας μας. Πηγαίνετε καλύτερα για μπάνιο στα Χανιά και αφήστε το Άγιον Όρος ήσυχο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς, η διαφθορά -πρώτα η φθορά και μετά η διαφθορά, έτσι γίνεται- κυριαρχεί σήμερα στον δημόσιο βίο της χώρας μας: ευνοιοκρατία, ρουσφετολογία, εξαγορές, ατασθαλίες, καταχρήσεις, κλεψίες, αλλού ολοφάνερα και προκλητικά και σχεδόν πάντοτε χωρίς κολασμό, αλλού από παρασκηνίο, με μυστικότητα, με κώδικες, με συνθήματα, κρυφές διόδους και αθέατα μονοπάτια. Παραπέμπω σε ένα παλιό, αλλά επικαιρότατο κείμενο του 1877. Μας αρέσει η ιστορία, όπως έχω ξαναπεί, και να ανασύρουμε, να ερμηνεύουμε κείμενα επίκαιρα. «Το έθνος ημών» έγραφε ο δηκτικός Ροϊδής «υφίσταται πολιτική τινά ζύμωση, καθ' ην τα ακαθαρτότερα στοιχεία ανέρχονται και επιπλέουσιν εν είδει εξαφρίσματος επί της επιφάνειας, ότι ούτος αφρός κατέχων κατά τους νόμους της φυσικής τα ανώτερα στρώματα θέλει κυβερνά, φлуαρεί και κλέπτει ασυστόλως την Ελλάδα μέχρις ου τελειώσει η ζύμωσις και λάβει ανά χείρας ο λαός τη μεγάλην εξαφριστικήν κουτάλαν».

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε, από το ροϊδικό αυτό όραμα, και ο λαός δεν κατόρθωσε ακόμη να λάβει ανά χείρας την «εξαφριστικήν κουτάλαν». Το σύστημα απολυταρχικό, συνταγματικό, αυταρχικό ή δημοκρατικό, σεσηπός, σάπιο εξαρχής, ανακυκλώνει και αναπαράγει τους ρύπους του. Τα ακαθαρτότερα στοιχεία αυτές τις ημέρες έχουν βγει σαν αφρός στην επιφάνεια, επιπλέον, γιατί η πολιτική εξουσία είναι διεφθαρμένη και επιπλέον ως τη στιγμή που θα αναστηθεί και θα στερεωθεί η γνήσια δημοκρατία, όπου θα αποφασίζουν για πάντα οι ακηδεμόνευτοι, οι ελεύθεροι και οι ανεξάρτητοι Έλληνες πολίτες. Το κίνημά μας, η Νίκη, αγωνίζεται για μια Ελλάδα που θα κυβερνηθεί από Έλληνες που θα ντρέπονται να ντροπιαστούν.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ξεκινάμε με τον κατάλογο των ομιλητών. Πρώτος ομιλητής είναι ο κ. Διονύσιος Ακτύπης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΚΤΥΠΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, να ξεκινήσουμε να μιλάμε για το νομοσχέδιο, γιατί, απ' ότι κατάλαβα, για το νομοσχέδιο είσατε εδώ, κύριοι Υπουργοί, αλλά δεν το έχουμε ακόμη ακουμπήσει. Μιλάμε για ένα άλλο θέμα το οποίο θα μας απασχολήσει τις επόμενες ημέρες.

Όμως, το μεγαλύτερο ανέκδοτο πραγματικά που βλέπω είναι ότι εδώ δεν ήξερε κανένας τίποτα. Όλα παρουσιάστηκαν από το 2019 και μετά. Δεν γνωρίζαμε τίποτα, δεν ξέραμε τίποτα από το τι ακριβώς γίνεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ, τα μάθαμε όλα μετά. Θα έχουμε τη δυνατότητα να τα πούμε στην πορεία, γιατί, απ' ότι φαίνεται, θα μας απασχολήσει πολύ έντονα το συγκεκριμένο ζήτημα. Ας ασχοληθούμε λίγο με το νομοσχέδιο, γιατί είναι και κρίμα και ντροπή, πραγματικά, να έχουμε ένα νομοσχέδιο και να μιλάμε για άλλα πράγματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα καλούμαστε να κάνουμε ένα ακόμα σημαντικό βήμα στον δρόμο της ενεργειακής μετάβασης, της περιβαλλοντικής προστασίας και της ενίσχυσης της οικονομίας της χώρας μας. Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που συζητάμε δεν είναι ούτε θεωρητική άσκηση ούτε επικοινωνιακή φιέστα, όπως αρέσκεται να παρουσιάζει κάθε σοβαρή μας πρωτοβουλία η Αντιπολίτευση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα αλλάζει, η Ελλάδα προχωρά μπροστά και αυτό δεν είναι ένα σύνθημα κενού περιεχομένου, είναι μια καθημερινή πραγματικότητα που αποτυπώνεται σε πράξεις, σε μεταρρυθμίσεις, σε τομές, όπως το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένα νομοσχέδιο που έρχεται να θωρακίσει τη χώρα μας απέναντι στις ενεργειακές προκλήσεις του μέλλοντος, ένα νομοσχέδιο που επιταχύνει τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια, ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια και ενδυναμώνει τη θέση της Ελλάδας στον νέο ευρωπαϊκό ενεργειακό χάρτη.

Και, όμως, για άλλη μια φορά κάποιοι εδώ μέσα επιλέγουν τη μίζερια, τη διαστρέβλωση, τη στείρα αντιπολίτευση. Είναι οι ίδιοι που επί χρόνια κρατούσαν τη χώρα εγκλωβισμένη σε στασιμότητα, χωρίς όραμα, χωρίς σχέδιο, χωρίς καμία διάθεση να θωρακίσουν τη χώρα απέναντι στις εξελίξεις.

Ας τα πάρουμε, όμως, τα πράγματα με τη σειρά. Το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί ένα ακόμα βήμα στην υλοποίηση της εθνικής ενεργειακής στρατηγικής, μιας στρατηγικής που υπηρετεί ξεκάθαρα τρεις στόχους: Την απεξάρτηση από τα ρυπογόνα καύσιμα, τη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών με έμφαση στο υδρογόνο και το βιομεθάνιο, τη δημιουργία νέων ποιοτικών θέσεων εργασίας και την προσέλκυση επενδύσεων.

Σήμερα, με το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου εναρμονιζόμαστε με την ευρωπαϊκή Οδηγία για την ανάπτυξη του υδρογόνου, βάζουμε κανόνες στη λειτουργία της αγοράς του, να ανοίξουμε τον δρόμο για την παραγωγή και χρήση βιομεθανίου. Πρόκειται για δύο καύσιμα-κλειδιά για το ενεργειακό μέλλον όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και ολόκληρης της Ευρώπης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών δεν είναι μια αφηρημένη έννοια, είναι ανάγκη επιτακτική. Το βιώνουμε όλοι με την κλιματική κρίση να μας χτυπά την πόρτα. Το ζήσαμε στη Ζάκυνθο και στα Ιόνια Νησιά με τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Το βλέπουμε στους καύσωνες, στις πλημμύρες, στις πυρκαγιές.

Και, όμως, κάποιοι έρχονται εδώ σήμερα και κουνάνε το δάχτυλο, λες και ξεχάσαμε πού βρισκόταν η Ελλάδα στον τομέα της ενέργειας όταν κυβερνούσαν εκείνοι. Να θυμίσω: Μηδενική πρόοδος στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, χωρίς σχεδιασμό για τη διαφοροποίηση του ενεργειακού μείγματος, εξάρτηση από εισαγόμενα καύσιμα και φυσικά πλήρη απραξία στο κρίσιμο ζήτημα της παραγωγής υδρογόνου και βιομεθανίου. Είναι οι ίδιοι που σήμερα μιλούν για δήθεν περιβαλλοντική ευαισθησία όταν επί των ημερών τους τα κονδύλια για την πράσινη ανάπτυξη έμεναν στα συρτάρια και κατευθύνονταν εκεί που όλοι ξέρουμε.

Η Ελλάδα του 2025 δεν έχει καμία σχέση με εκείνη του 2019. Η Ελλάδα προχωρά με σταθερότητα, σχέδιο και αποφασιστικότητα. Το αποδεικνύουν οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης, το επιβεβαιώνουν οι επενδυτές, το νοιώθουν οι πολίτες που βλέπουν καθημερινά τη βελτίωση των υποδομών, των υπηρεσιών, των προοπτικών.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα δεν αφορά μόνο τεχνικές ρυθμίσεις, αποτελεί θεμέλιο για την ενίσχυση της ενεργειακής αυτόνομίας της χώρας. Για να το πω απλά: Θέλουμε η Ελλάδα να παράγει το δικό της καθαρό υδρογόνο, να αξιοποιεί το βιομεθάνιο ενισχύοντας και τον πρωτογενή τομέα, να μειώνει την εξάρτησή της από εισαγωγές, να δημιουργήσει νέες δουλειές στον ενεργειακό τομέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, καταλαβαίνω τη δύσκολη θέση σας. Βλέπετε μια χώρα που αλλάζει και σας ενοχλεί γιατί ξέρετε ότι εσείς δεν μπορείτε, δεν θέλησατε, δεν τολμήσατε να κάνετε τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Όμως, μην προσβάλλετε και τη νοημοσύνη του ελληνικού λαού με ψευτοδιλήμματα και καταστροφολογικά σενάρια. Η αλήθεια είναι μία: Η Ελλάδα αξιοποιεί τα εργαλεία του Ταμείου Ανάκαμψης, προχωρά σε θεσμικές τομές, ενισχύει τη θέση της διεθνώς.

Και κάτι ακόμα για όσους βιάζονται να προεξοφλήσουν αποτυχίες: Θυμηθείτε πώς αντιμετωπίσατε την απολιγνιτοποίηση. Εσείς φωνάζατε και κινδυνολογούσατε. Εμείς τη σχεδιάσαμε, τη δρομολογήσαμε με κοινωνική δικαιοσύνη και σεβασμό στις τοπικές κοινωνίες. Το ίδιο θα γίνει τώρα και με το υδρογόνο και το βιομεθάνιο, γιατί έχουμε σχέδιο, έχουμε γνώση, έχουμε πολιτική βούληση.

Κλείνοντας θέλω να απευθυνθώ στους συμπολίτες μου στη Ζάκυνθο και τα Ιόνια Νησιά. Το νομοσχέδιο αυτό αφορά και εσάς. Η ανάπτυξη της αγοράς του υδρογόνου και του βιομεθανίου ανοίγει νέους ορίζοντες για τις τοπικές κοινωνίες, για τους αγρότες μας, για τους επιχειρηματίες που επενδύουν σε καθαρές τεχνολογίες. Είναι η δική μας ευκαιρία να προασπίσουμε το περιβάλλον, να ενισχύσουμε την οικονομία και να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές έναν τόπο καλύτερο.

Πριν ολοκληρώσω, επιτρέψτε μου να αναφερθώ και σε μια

πολύ σημαντική τροπολογία που κατατέθηκε σήμερα και λύνει οριστικά ένα χρόνιο πολεοδομικό πρόβλημα που αφορούσε χιλιάδες συμπολίτες μας κυρίως σε μικρούς οικισμούς της περιφέρειας. Μιλώ για τη ρύθμιση που αφορά την οριοθέτηση οικισμών κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων. Μετά από αποφάσεις του Σ.Τ.Ε. που ακύρωναν όρια σε οικισμούς, δημιουργήθηκε τεράστια πολεοδομική αβεβαιότητα, δεν εκδίδονταν οικοδομικές άδειες, σταμάτησαν επενδύσεις, πάγωσαν περιουσίες.

Σήμερα το Υπουργείο Περιβάλλοντος δίνει λύση με δύο νέα πολεοδομικά εργαλεία: Τη ζώνη ανάπτυξης οικισμού για κοινότητες έως επτακόσιους κατοίκους με διατήρηση των υφιστάμενων ορίων δόμησης, την περιοχή ελέγχου χρήσεων για οικισμούς επτακοσίων ένα έως δύο χιλιάδων κατοίκους με ευνοϊκότερη μεταχείριση σε σχέση με την εκτός σχεδίου δόμηση. Έτσι διασφαλίζεται η συνέχεια της οικοδομικής δραστηριότητας, προστατεύονται τα περιουσιακά δικαιώματα των πολιτών και ενισχύεται η δημογραφική προοπτική της υπαίθρου. Και εδώ αποδεικνύουμε ότι όσα υποσχθήκαμε τα κάνουμε πράξη με σοβαρότητα, νομική πληρότητα και σεβασμό στον πολίτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο χτίζουμε, ενισχύουμε την ενεργειακή αυτόνσκεια, δημιουργούμε νέες παραγωγικές δυνατότητες, ενισχύουμε την περιφέρεια, ενώνουμε τη στρατηγική για το περιβάλλον με τον σεβασμό στον άνθρωπο και τον τόπο. Γι' αυτό ψηφίζουμε «ναί», γιατί δεν επιλέγουμε το εύκολο, αλλά το χρήσιμο, γιατί θέλουμε μια Ελλάδα βιώσιμη, σύγχρονη, δίκαιη και εθνικά αυτόνομη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει τον λόγο ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Εμμανουήλ Χριστοδουλάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (ΜΑΝΩΛΗΣ) ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες το βράδυ με μαύρους κύκλους στα μάτια οι Βουλευτές παρέλαβαν την τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος σχετικά με τις αλλαγές στο προεδρικό διάταγμα που η ίδια η Κυβέρνηση έφερε για τα όρια των οικισμών. Με μαύρους κύκλους στα μάτια ήταν οι Βουλευτές, γιατί οι δημοσιογράφοι χθες κοιμήθηκαν νωρίς και κοιμήθηκαν νωρίς οι δημοσιογράφοι, γιατί είχαν πάρει την τροπολογία από το μεσημέρι. Ακριβώς αυτό δείχνει προτεραιότητες, ποιοι προτεραιοποιούν την επικοινωνιακή προπαγάνδα αντί του δημοκρατικού διαλόγου και της δημοκρατικής κοινοβουλευτικής διαβούλευσης. Και αυτό ακριβώς προσδιορίζει και τον εκφυλισμό της δημοκρατικής κοινοβουλευτικής διαδικασίας σε κοινοβουλευτισμό των μιντιακών διαρροών. Και αυτό από μόνο του είναι πρόβλημα.

Στις 6 Ιουνίου του 2025 ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος στην ενημέρωση των πολιτικών συντακτών για το προεδρικό διάταγμα έλεγε ακριβώς: «Εδώ δεν ξύπνησαν ένα πρωί η Κυβέρνηση και είπε «ας αλλάξω αυτό το οποίο συμβαίνει». Εδώ ήρθε το Συμβούλιο της Επικρατείας και έβγαλε κάποιες αποφάσεις». Το είπε αυτό ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος σε μια προσπάθεια να μας πείσει ότι το προεδρικό διάταγμα που φέρατε τότε ήταν υποχρεωτικό νομικά και δεν ήταν πολιτική επιλογή.

Σήμερα ως διά μαγείας –παρένθεση, τώρα που η Κυβέρνηση είναι με την πλάτη στον τοίχο για τον ΟΠΕΚΕΠΕ- μας λέτε ότι από μηδέν έως επτακόσιους κατοίκους η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν είναι υποχρεωτική, υπάρχουν εργαλεία τεχνικά για την παρακάμψουμε και μας λέτε, επίσης, ότι από επτακόσιους ένα έως δύο χιλιάδες είναι λίγο υποχρεωτική, εν μέρει υπάρχουν εργαλεία για να την παρακάμψουμε.

Και εγώ ρωτώ ένα, κατά τη γνώμη μου, βάσιμο ερώτημα που είναι λογικό: Γιατί επτακόσιοι κάτοικοι και όχι επτακόσιοι δέκα και όχι επτακόσιοι πενήντα και όχι χίλιοι - χίλιοι πεντακόσιοι, διακόσιοι ή τριακόσιοι; Ρωτάω ξανά: Από πόσους κατοίκους και πάνω ισχύουν οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας; Από πόσους κατοίκους και πάνω υπάρχουν εργαλεία για να τις παρακάμψουμε ή από πόσους κατοίκους και πάνω έχουν οι οικισμοί επενδυτικό ενδιαφέρον;

Και το λέω αυτό γιατί υπάρχει ένα πάρα πολύ απλό συμπέρα-

σμα που είναι το εξής. Το πρόβλημα το δημιουργήσατε, δεν το δημιούργησε το Συμβούλιο της Επικρατείας. Το πρόβλημα το δημιουργήσατε ως πολιτική επιλογή όταν σε ένα βράδυ απαξιώσατε τις περιουσίες των Ελλήνων πολιτών. Άρα, το πρόβλημα πρέπει να το λύσετε όχι μισό, να το λύσετε ολόκληρο.

Και για να το λύσετε ολόκληρο, εμείς λέμε ότι υπάρχει ένας δρόμος. Παίρνετε πίσω την τροπολογία, τη διαβουλευέστε επαρκώς θεσμικά με τους αρμόδιους επιστημονικούς φορείς ώστε το παραγόμενο προϊόν να είναι σίγουρα και απόλυτα νομοτεχνικά σύμφωνο με το Συμβούλιο της Επικρατείας και το φέρνετε για να λύσουμε το πρόβλημα ολόκληρο και όχι μισό, όπως άρον άρον βιαστικά πιθανώς να επέβαλε η συγκεκριμένη πολιτική επικαιρότητα.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Θα ασχοληθώ με ένα βασικό θέμα που αφορά τη διαχείριση του νερού και των υδάτων. Ξεκινάω με μια θέση αρχής. Για εμάς τουλάχιστον το περιβάλλον δεν πρέπει να είναι πεδίο μικροκομματικών σκοπιμοτήτων, οφείλει να είναι πεδίο μεγάλων συναίνεσεων. Και ναι, υπάρχουν θετικές διατάξεις στο νομοσχέδιο που αφορούν απλοποιήσεις διαδικασιών και μείωση γραφειοκρατίας. Όμως δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι πίσω από αυτές κρύβονται σοβαρά θεσμικά ερωτήματα, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του νερού και τη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κράτος σε φορείς χωρίς την άμεση δημοκρατική νομιμοποίηση, χωρίς έλεγχο και προφανώς και χωρίς επαρκή λογοδοσία.

Με τις ρυθμίσεις λοιπόν που εισάγετε εκχωρείτε κρίσιμες αρμοδιότητες στη ρυθμιστική αρχή, όπως η αρμοδιότητα να κηρύσσεται μια περιοχή σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας. Και μάλιστα σε μια ρυθμιστική αρχή χωρίς σχετική εξειδίκευση, χωρίς εμπειρία, χωρίς στελέχωση, χωρίς στοιχεία τοπικότητας ή στοιχεία διαβούλευσης και φυσικά, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του τοπικού περιφερειάρχη, που, όπως σας προτείναμε εμείς, έχει την αρμοδιότητα, αλλά και την εμπειρία να εισφέρει και να αξιολογήσει τις τοπικές ανάγκες και τις τοπικές επιπτώσεις.

Είναι προφανές λοιπόν ότι αυτό δεν είναι μεταρρύθμιση, είναι μετατόπιση ευθύνης χωρίς έλεγχο και κυρίως, είναι η δημιουργία μιας θεσμικής λεωφόρου για την προοπτική ιδιωτικοποίησης του νερού. Και εμείς σας κάνουμε σαφές ότι αυτό το απορρίπτουμε κατηγορηματικά. Για εμάς το νερό είναι δημόσιο αγαθό. Για εμάς το νερό δεν είναι εμπόρευμα, όπως καταντήσατε την ενέργεια σε μια πλήρως απελευθερωμένη αγορά και σίγουρα δεν είναι πλατφόρμα για κερδοσκοπία κάποιων λίγων φίλων.

Η συνταγματική πρόβλεψη είναι ρητή. Λέει ότι η διαχείριση των υδάτινων πόρων αποτελεί ευθύνη του κράτους και οφείλει να γίνεται με όρους λογοδοσίας, διαφάνειας και φυσικά με σεβασμό και στις τοπικές κοινωνίες και τους πολίτες, αλλά και στο περιβάλλον. Θα υπερασπιστούμε λοιπόν το καθολικό δικαίωμα πρόσβασης στο νερό με όρους δίκαιης τιμολόγησης και με διαχείριση που ενισχύει τις τοπικές κοινωνίες.

Και για να το πω πολύ απλά, εμείς δεν θα σας αφήσουμε να μετατρέψετε και τη διαχείριση του νερού σε έναν νέο ΟΠΕΚΕΠΕ για τους φίλους και τους κολλητούς. Και αν θέλουμε να μιλήσουμε σοβαρά για την κλιματική κρίση και τη λειψυδρία, δεν γίνεται να χτίζουμε πάνω σε πολιτικές απορρύθμισης, δεν γίνεται να αφήνουμε κρίσιμες υποδομές σε μη εξειδικευμένες ανεξάρτητες αρχές, γιατί όλα τελικά καταλήγουν σε ένα ερώτημα και εδώς μέσα και έξω τους πολίτες που μας παρακολουθούν: Τι κράτος έχουμε και τι κράτος θέλουμε;

Η δική σας απάντηση είναι ότι θέλουμε ένα κράτος τύπου ΟΠΕΚΕΠΕ, ένα κράτος λάφυρο, ένα κράτος γαλάζιο ΚΕΠ, που λειτουργεί με αδιαφάνεια, λειτουργεί με σπατάλη, λειτουργεί ως πελατειακό εργαλείο εξυπηρέτησης φίλων και ημετέρων σε βάρος των πραγματικών δικαιούχων.

Και για να δούμε στο τέλος της ομιλίας μου και να πούμε κάποια πράγματα καθαρά για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Είναι σκάνδαλο ο ΟΠΕΚΕΠΕ; Προφανώς και είναι σκάνδαλο όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβάλλει 415 εκατομμύρια ευρώ πρόστιμο στην Ελλάδα, το 75% των προστίμων σε σχέση με όλη την υπόλοιπη Ευρώπη το οποίο θα πληρώσει ο Έλληνας φορολογούμενος και θα το στερηθεί ο Έλληνας αγρότης.

Κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, έχετε ευθύνη; Προφανώς και έχετε ευθύνη όταν τα έξι χρόνια της διακυβέρνησής σας αλλάξατε έξι διοικήσεις στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μόνο μία με ΑΣΕΠ, όλες οι υπόλοιπες με κομματικούς διορισμούς που αποδεικνύουν τη σχέση μεταξύ κόμματος και οργανισμού που έκανε ρουσφέτια, κακοδιαχείριση και κατασπατάληση ευρωπαϊκών πόρων σε βάρος του ελληνικού λαού.

Και προφανώς και δεν μας πείθει το αφήγημα ότι δεν γνωρίζατε και σήμερα θα λύσετε το πρόβλημα. Γιατί σήμερα το δημοσίευμα της «Καθημερινής» λέει ότι το 2023 ο τότε πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ έστειλε δύο επιστολές ενημερωτικά στον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ κ. Μπρατάκο λέγοντάς του ότι υπάρχουν 9.300 αμαρτωλά ΑΦΜ στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Και υπάρχει μια ερώτηση. Στο Μαξίμου μέσα μιλάτε μεταξύ σας; Πότε το έμαθε ο Πρωθυπουργός και γιατί από το 2023 μέχρι σήμερα συγκαλύπτετε το σκάνδαλο αυτό;

Δεν μας πείθετε επίσης με το αφήγημα περί αναρμόδιων ή οριακά και διακοσμητικών Υπουργών που οι καημένοι κάθονταν σε μια καρέκλα, αλλά δεν ξέρανε τι γίνεται στους οργανισμούς που είχαν υπό την πολιτική τους εποπτεία. Οι ανεπαρκείς Υπουργοί να λύσουν τα θέματα κακοδιαχείρισης, δεν είναι επαρκείς σήμερα σε άλλα Υπουργεία για να διαχειριστούν κρίσιμα θέματα της ελληνικής κοινωνίας.

Δεν μας πείθετε επίσης και όταν μιλάτε για δήθεν διαχρονικές ευθύνες για να ρίξουμε λίγη σκιά που να τους πάρει η μπάλα όλους. Τι να κάνουμε; Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ερευνά τη δική σας Κυβέρνηση, όχι κάποια άλλη.

Κλείνω με τον κ. Μητσοτάκη. Είπε έξι χρόνια μετά ότι αποτύχατε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, δεν αποτύχατε, απλά σας πήραμε χαμπάρι, πιαστήκατε με τη γίδα στην πλάτη.

Και για να είμαστε απόλυτα καθαροί, για τις πιθανές ποινικές ευθύνες εμείς εδώ δεν θα κάνουμε δικαστήριο, θα κάνουμε όμως ένα πράγμα. Και στον ΟΠΕΚΕΠΕ όπως και σε όλα τα υπόλοιπα ζητούμενα που έρχονται στο φως δημοσιότητας εμείς θα ανοίξουμε τον δρόμο για να κάνει η δικαιοσύνη τη δουλειά της με κάθε τρόπο, με κάθε κόστος και όποιον και αν αφορά. Αυτός είναι ο θεσμικός δρόμος για να δώσουμε απαντήσεις κυρίως ενώπιον του ελληνικού λαού.

Συμπέρασμα: η Νέα Δημοκρατία δεν αλλάζει, θα την αλλάξουμε εμείς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει για τρία λεπτά ο κ. Ηλιοπούλος, για μια παρέμβαση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πριν λίγο ενημερωθήκαμε από διαρροή από τον Πρόεδρο της Βουλής τον κ. Κακλαμάνη ότι η Βουλή δεν έχει τους ψηφιακούς δίσκους καταγραφής για τις συνομιλίες σε σχέση με τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Αναφέρομαι σε σχέση με το αίτημα το οποίο καταθέσαμε ότι πρέπει να υπάρξουν και οι ψηφιακοί δίσκοι καταγραφής.

Ο κ. Κακλαμάνης υποστηρίζει ότι δικαίωμα αναζήτησης των ψηφιακών δίσκων έχει μόνο μια προκαταρκτική επιτροπή της Βουλής, εφόσον συσταθεί. Να συνεννοηθούμε. Εδώ υπάρχει μια βαθιά αντίφαση. Το να έχουμε πρόσβαση στους ολοκληρωμένους διαλόγους είναι απαραίτητο στοιχείο της έρευνας για να μπορούν οι Βουλευτές να αποφασίσουν και να κρίνουν τι θα προτείνουν και τι θα ψηφίσουν, για το πώς θα προχωρήσουμε με προανακριτικές, με εξεταστικές κ.λπ..

Το να αρνείστε να έρθουν αυτοί οι διάλογοι με οποιονδήποτε τρόπο -γιατί δεν το αρνείται μόνο ο κ. Κακλαμάνης, η Κυβέρνηση το αρνείται- σημαίνει ότι θέλετε απλά να κρύψετε στοιχεία. Και γιατί λέω ότι είναι κρίσιμο; Αυτή τη στιγμή στη δικογραφία που έχουμε πάρει υπάρχουν δέκα εκθέσεις απομαγνητοφώνησης που είναι μέρος των συνομιλιών κατά την κρίση των αστυνομικών που έκαναν τις απομαγνητοφωνήσεις.

Σε κρίσιμες υποθέσεις που δόθηκε η πρόσβαση στις συνολικές συνομιλίες προέκυψαν πολύ ουσιαστικά στοιχεία. Άρα, αν η Κυβέρνηση αυτήν τη στιγμή επίσημα λέει ότι δεν θα δώσει αυτούς

τους ψηφιακούς δίσκους που έχουν το σύνολο των συνομιλιών, το πιο ευγενικό που μπορούμε να σας πούμε αυτήν τη στιγμή είναι ότι προφανώς κάτι κρύβετε και ζητάμε και από τα υπόλοιπα κόμματα της αντιπολίτευσης να διεκδικήσουμε όλοι μαζί το δικαίωμά μας να ακούσουμε το σύνολο των συνομιλιών με τις διαδικασίες που έχει η Βουλή.

Και μία φράση, γιατί είναι φανερό τι πάτε να κρύψετε και τι πάτε να κάνετε, γιατί είδαμε τις κυριακάτικες δηλώσεις του Κυριάκου Μητσοτάκη. Θα σας έλεγα ότι γελάνε τα κοτόπουλα στα Μέγαρα, αλλά έχει χαθεί το μέτρημα με το ποιος γελάει, αν γελάνε πλέον κοτόπουλα, κατσίκια, γίδια και πού είναι έτσι όπως τα έχετε κάνει. Έχει χαθεί το μέτρημα.

Τόλμησε ο Κυριάκος Μητσοτάκης να μιλήσει για απόσπηση. Δεν είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ το απόσπηση. Ο ίδιος είναι το απόσπηση, το θεσμικό απόσπηση, το παρακράτος που έχει στηθεί.

Το βαθύ κράτος, με το οποίο θα κάνει πόλεμο, είναι το επιτελικό κράτος που έχετε στήσει από την πρώτη μέρα. Και η αποτυχία σας, για την οποία μιλάτε, δεν ήταν να μη γίνει το σκάνδαλο. Η αποτυχία σας -και ανοίγω εδώ εισαγωγικά, συγχωρέστε με, κυρία Πρόεδρε- όπως έχει αποτυπωθεί στη δικογραφία, ήταν να «ξεκλωσσετε» την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα, όπως σας ζητάγανε οι «φραπέδες», οι «χασάπηδες» και οι άλλοι φίλοι σας. Γιατί αυτοί είναι οι φίλοι σας. Και σε όλο αυτό, μία λέξη υπάρχει: Και η λέξη αυτή είναι «υπόκοσμος», αλλά υπόκοσμος στην Κυβέρνηση, όχι υπόκοσμος κάπου αλλού.

Είναι η πρώτη φορά στη σύγχρονη ελληνική ιστορία που κυβερνητικό σχήμα αρχίζει να μοιάζει τόσο πολύ με υποψήφια πτέρυγα αντρίκων φυλακών. Εκεί έχουμε φτάσει αυτήν τη στιγμή το επίπεδο της συζήτησης.

Και κλείνω με το εξής: Αυτά τα οποία κάνετε είναι καρμπόν όσα οδήγησαν τη χώρα στη χρεοκοπία. Και το κάνετε με ένα διπλό σύστημα χρεοκοπίας του κράτους των θεσμών και λεηλασίας της κοινωνίας. Και να σας δώσω ένα παράδειγμα: Όσο συζητάμε εμείς για τα έξι εκατομμύρια ανύπαρκτα ζώα, για τα οποία εσείς δίνετε επιδοτήσεις, η Λήμνος, που είναι πραγματικό νησί, με πραγματικούς ανθρώπους, με 100.000 πραγματικά ζώα, από την αρχή του χρόνου είναι χωρίς κτηνιατρική υπηρεσία. Αυτό σημαίνει χρεοκοπία της χώρας. Αυτό σημαίνει λεηλασία των πραγματικών ανθρώπων που παράγουν τον πλούτο. Γιατί εσείς δεν σας νοιάζουν τα δικαιώματα της κοινωνίας. Σας νοιάζουν τα προνόμια των λίγων. Αλλά να ξέρετε πολύ καλά ότι δεν σας έχουμε πάρει μόνο εμείς χαμπάρι. Σας έχουν πάρει όλοι χαμπάρι και δεν θα πάει μακριά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Όπως αναφέρεται, κυρίες και κύριοι, και στο νομοσχέδιο, βιομεθάνιο μπορεί να παραχθεί, εκτός των άλλων, και από τα απόβλητα των κτηνοτροφικών μονάδων, αρκεί φυσικά αυτές οι μονάδες και τα κοπάδια των ζώων να είναι πραγματικά και όχι ειδικά σαν και αυτά που εμφανίζονται στις λίστες του ΟΠΕΚΕΠΕ για να ροκανίζουν διάφορα παράσιτα τις επιδοτήσεις που δικαιούνται οι πραγματικοί παραγωγοί.

Στην πρώτη, λοιπόν: Στα τέλη του 2024 οι κτηνοτρόφοι της πολύπαθης βόρειας Εύβοιας -στο Μαντούδι, στη Λίμνη, στην Αγία Άννα- που περιμένουν τις εξισωτικές τους αποζημιώσεις λόγω ορεινών και ημιορεινών περιοχών, βλέπουν άλλοι να παίρνουν πολύ λιγότερα χρήματα από αυτά που υπολογίζουν και άλλοι καθόλου. Κι έτσι απευθύνονται στον τοπικό ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου έρχονται αντιμέτωποι με κάτι δικαιολογίες για καταχωρήσεις -λέει- κωδικών και άλλα τέτοια εξοργιστικά.

Στην δεύτερη: Στις αγροτικές κινητοποιήσεις του περσινού Γενάρη, του 2024, που συντονίζει η Πανελλαδική Επιτροπή των μπλόκων, ένα από τα κεντρικά αιτήματα είναι το εξής: Σύνδεση της επιδότησης με την παραγωγή στη γεωργία και με το ζωικό κεφάλαιο στην κτηνοτροφία, καθώς και έγκαιρη χορήγηση των ενισχύσεων σε μία δόση χωρίς παρακρατήσεις.

Στην τρίτη: Μήνες πριν ξεσπάσει το σκάνδαλο, τον περασμένο Γενάρη του 2025 και μπροστά στις αγροτικές κινητοποιήσεις, διαβάζουμε στην ανακοίνωση της Πανελλαδικής Επιτροπής των μπλόκων «Το σκάνδαλο στον ΟΠΕΚΕΠΕ είναι δια-

χρονικό με τον παρασιτισμό των κέντρων υποβολής δηλώσεων και τα πληροφοριακά συστήματα, παραδομένα στους ιδιώτες και έναν πόλεμο οικονομικών συμφερόντων γύρω από αυτά, με τον χορό των εκατομμυρίων που στήνουν στις πλάτες των πραγματικών παραγωγών οι διάφοροι επιτήδριοι, παίζοντας με το εθνικό απόθεμα, με τις εκτάσεις, τους βοσκότοπους και απομυζώντας αγροτικές επιδοτήσεις. Παράλληλα, το άρμεγμα των αγροτών από τα διάφορα μελετητικά γραφεία έχει με τη νέα ΚΑΠ ενταθεί».

Μόνο κεραυνός εν αιθρία δεν είναι, λοιπόν, το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και κανείς δεν δικαιούται να πέφτει από τα σύννεφα, αφού αποτελεί την κατάληξη όλων όσων διαχρονικά το αγροτικό κίνημα καταγγέλλει. Και φυσικά, τα αιτήματα της Πανελλαδικής Επιτροπής μπλόκων, του Οργανωμένου Αγροτικού Συνδικαλιστικού Κινήματος για χορήγηση, επιτέλους, των επιδοτήσεων με βάση την πραγματική γεωργική παραγωγή και τον πραγματικό αριθμό των ζώων στην κτηνοτροφία που θα σταματούσαν τους επιτήδριους ουδέποτε υλοποιήθηκαν.

Αποτέλεσμα; Η αμαρτωλή ιστορία του ΟΠΕΚΕΠΕ, μια ιστορία εξαγοράς συνειδήσεων, πελατειακών σχέσεων, ρουσφετιών και διασπάθισης δημοσίου χρήματος. Μια ιστορία βγαλμένη κατευθείαν από τη μήτρα της κοινής αγροτικής πολιτικής και τον μηχανισμό των αγροτικών επιδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ελληνικών κυβερνήσεων, όπου στο έδαφος της τεχνικής λύσης των ελληνικών κυβερνήσεων και της αποσυνδεδεμένης ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με κριτήριο για τη χορήγηση των επιδοτήσεων να είναι η έκταση της επιλέξιμης αγροτικής γης και όχι η πραγματική παραγωγή, έτσι στήθηκε το κόλπο της είσπραξης επιδοτήσεων από διάφορους που δήλωναν κτηνοτρόφοι και αγρότες στον Γράμμα ή τα Άγραφα, χωρίς να διαθέτουν ούτε ζώα ούτε χωράφια.

Το 2015, μάλιστα, όλα τα αστικά κόμματα εδώ μέσα, πλην του ΚΚΕ, ψήφισαν νομοσχέδιο που έδινε τη δυνατότητα να χαρακτηρίζονται ως βοσκότοποι, δάση και δασικές εκτάσεις, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για τις σημερινές εξελίξεις. Ουσιαστικά, όμως, μέσα από τη λειτουργία της ΚΑΠ και των επιδοτήσεων οι εμποροβιομήχανοι της μεταποίησης είναι αυτοί που τελικά εξασφαλίζουν πάμφθηνες πρώτες ύλες, που είναι βέβαια προϋπόθεση για την κερδοφορία τους, συμπιέζοντας ταυτόχρονα και τις τιμές στον αγρότη.

Επίσης, οι επιδοτήσεις -για να μην ξεχνιόμαστε- δεν είναι πόροι που δίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Προέρχονται από τα έσοδα των κρατικών προϋπολογισμών των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης φυσικά και της χώρας μας. Και αυτά τα έσοδα κατά 95% προέρχονται από την αφαίμαξη των εργατικών λαϊκών στρωμάτων.

Όσο για τις παρατηρήσεις κυβερνητικών στελεχών και υπευθύνων, αυτές δεν είναι πράξεις ευθιξίας. Είναι ομολογίες πολιτικής ενοχής και μια ακόμα επιβεβαίωση της σήψης που επικρατεί εδώ και χρόνια στο αστικό κράτος και τους μηχανισμούς του, πίσω από τους κομπάρζους, τα τηλεφωνήματα από ψηλά, τις παρεμβάσεις, δεν βρίσκονται περιστατικά μεμονωμένα. Βρίσκεται μια ολόκληρη πολιτική που ξεκληρίζει τους βιοπαλαιστές αγρότες και ενισχύει τους μεγαλοπαραγωγούς, τα κυκλώματα, τους επιτήδριους.

Δεν θα σταματήσουμε ποτέ ως ΚΚΕ και θα αξιοποιήσουμε κάθε μέσο -και κοινοβουλευτικό- προκειμένου να διερευνηθεί, φυσικά, η ύπαρξη ποινικών ευθυνών τόσο των Υπουργών όσο και άλλων υπευθύνων και να εξασφαλιστεί ότι θα επιστραφούν όσες επιδοτήσεις έχουν εισπραχθεί παράνομα, ενώ τα οποία πρόστιμα τελικά επιβληθούν να βαρύνουν αποκλειστικά όσους παρανομήσαν και όσους τους επέτρεψαν να παρανομήσουν. Πολύ περισσότερο, δεν θα σταματήσουμε ως ΚΚΕ να αναδεικνύουμε την ίδια την αντιλαϊκή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή που συστηματικά αθρώνουν κόμματα όπως το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ, μια Ευρωπαϊκή Ένωση που, από τη μια, τσακίζει τους βιοπαλαιστές αγρότες και από την άλλη, στρώνει το έδαφος για ένα πλήρως διαβλητό σύστημα πληρωμών πάνω στο οποίο βρίσκουν και ξεσάλωνουν, κυριολεκτικά, οι διάφοροι επιτήδριοι κομπιναδόροι.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχει τον λόγο ο κ. Παράσχος Παπαδάκης, Βουλευτής της Ελληνικής Λύσης.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Το μόνο καλό με όλη αυτήν την ιστορία του ΟΠΕΚΕΠΕ, κύριε Υπουργέ, είναι ότι επανήλθε στο προσκήνιο ο ξεχασμένος φραπές. Γιατί όλοι από τον φραπέ ξεκινήσαμε και ύστερα μάθαμε και τα φρέντο και τα υπόλοιπα. Καλό είναι αυτό, να επανερχόμαστε, έτσι, στα ήθη και τα έθιμα.

Θα σας το πω, κύριοι της Κυβέρνησης, με δυο λόγια για να σας το δώσω να το καταλάβετε όσο πιο εύκολα γίνεται. Για να δείτε ποιον ηγέτη έχουμε, ποιον Πρωθυπουργό και ποια Κυβέρνηση υπηρετείτε. Ζούμε στην Ελλάδα όπου ζευγάρι ηλικιωμένων στον Νομό Έβρου από τις οικονομίες του, που δούλευαν τόσα χρόνια στη Γερμανία, δώρισαν ένα ασθενοφόρο στο Νοσοκομείο Διδυμοτείχου και έναν Πρωθυπουργό ο οποίος παίρνει επιδοτήσεις για ελιές στην Κρήτη, στην Καλαμάτα ή στην Αλάσκα. Δεν ξέρω. Αυτό πρέπει να ελεγχθεί κιόλας για να δούμε και αν ήταν πραγματικές οι επιδοτήσεις αυτές.

Αυτό είναι το κράτος που έχετε φτιάξει και αυτός είναι ο Πρωθυπουργός που κυβερνάει αυτήν τη χώρα.

Και επειδή οι «φραπέδες», όπως ανέφερα πριν, σας έχουν δημιουργήσει έντονη νευρική κατάσταση, πείτε στον Πρωθυπουργό, ο οποίος ενώ ομολογεί την αποτυχία, από την άλλη λέει επικοινωνιακά «θα σπάσω το απόστημα», λες και το απόστημα το δημιούργησε κάποιος τρίτος, κάποια άλλη κυβέρνηση, κάποιο άλλο κόμμα. Μα, το απόστημα εσείς οι ίδιοι το δημιουργήσατε και πρέπει να σταματήσετε αυτά τα επικοινωνιακά τρικ.

Και να ξέρετε ότι το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν τελείωσε εδώ. Τώρα ξεκινάνε τα καλά. Δεν είναι μόνο τα 410 εκατομμύρια, 415 εκατομμύρια που έχουν επιβληθεί, έρχονται και άλλα πρόστιμα τα οποία θα είναι από το 2022 μέχρι το 2025 και οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές, διότι καταστρέφεται ο πρωτογενής τομέας, αφού θα μειωθούν οι επιδοτήσεις. Ήδη η Βουλγαρία, η Ιταλία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες απαιτούν τη μείωση των επιδοτήσεων.

Στον Έβρο, όπου καταστράφηκαν όλα τα ποιμνιοστάσια από την ευλογία, παρακαλούσαν οι άνθρωποι να πάρουν κάποια αποζημίωση, να επανασυστήσουν το ζωικό κεφάλαιο και από την άλλη, κάποιοι δικοί σας άνθρωποι, κάποια φιλαράκια, έπαιρναν επιδοτήσεις εκατομμύρια ευρώ, χιλιάδες ευρώ, χωρίς καν να έχουν ζωικό κεφάλαιο. Αυτό είναι η καταστροφή της χώρας και έχει ονοματεπώνυμο, «Νέα Δημοκρατία».

Εδώ μέσα ήμασταν σε αυτή την Αίθουσα τον Φεβρουάριο του 2024, όταν ο «Ψεκ»-μέσα σε εισαγωγικά- Κυριάκος Βελόπουλος σάς μιλούσε για την κομπίνα του ΟΠΕΚΕΠΕ, σας μιλούσε με ονόματα, σας μιλούσε με στοιχεία, σας έλεγε για «φραπέδες», σας έλεγε για «χασάπηδες», ό,τι λέει τώρα η δικογραφία και από κάτω η Αντιπολίτευση, όπως είθισται, γελοούσατε πάλι, όπως γελοούσατε και στα Τέμπη και τώρα είστε από πίσω πάλι από τον Βελόπουλο και πάλι πίσω από την ουρά της Ελληνικής Λύσης.

Παρ' όλα αυτά, όμως, τα γελάκια κόστισαν στον ελληνικό λαό 415 εκατομμύρια ευρώ και έρχονται και άλλα.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης, φυσικά, κάνει τον ανήξερο, για να σώσει ό,τι σώζεται. Φυσικά και δεν γνώριζε τίποτα και δεν ήταν αυτός ο οποίος έπινε ταικούδιές στην Κρήτη μαζί με τον Αυγενάκη, τον «Φραπέ» και τον «Χασάπη», διότι ήταν ο κλώνος του. Φυσικά και δεν γνώριζε τίποτα για τον κοριό της ΕΥΠ, μια Υπηρεσία που υπάγεται σε αυτόν, δεν του έδιναν καμία ενημέρωση, καμία πληροφόρηση, ενώ, όπως προανέφερα, η ΕΥΠ με το επιτελικό κράτος υπάγεται στον Κυριάκο Μητσοτάκη. Παρ' όλα αυτά, αυτός δεν άκουσε, δεν είδε τίποτα και θα σπάσει το απόστημα.

Ερώτηση ρητορική: Γνωρίζετε -και πόσοι γνωρίζουν εδώ μέσα Βουλευτές- ότι στον ΟΠΕΚΕΠΕ υπάρχει επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος διορίζεται για να διενεργεί προληπτικούς και κατασταλτικούς ελέγχους; Τι έκανε, λοιπόν, η ανεξάρτητη δικαιοσύνη του Ελεγκτικού Συνεδρίου; Τίποτα. Αρχικά το σκάνδαλο καταγγέλθηκε από εσωτερικό παράγοντα, υπηρεσιακό παράγοντα του ΟΠΕΚΕΠΕ πρώτα στο Ελεγκτικό Συνέδριο και μετά στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και δεν έκανε τίποτα το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Και εδώ γεννάται το ερώτημα: Η διορισμένη πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αυτή η ανεξάρτητη δικαιοσύνη, γνώριζε

όλο αυτό το χρονικό διάστημα για το σκάνδαλο αυτό και δεν έκανε τίποτα; Το έθαψε; Από εκεί και πέρα μετά ο συγκεκριμένος υπάλληλος απευθύνθηκε στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα και έτσι άνοιξε ο ασκός του Αιόλου.

Έχετε φάει στην Κυβέρνηση ό,τι τρώγεται πλέον. Τελείωσαν τα πόμολα, τώρα πλέον θα φάτε και τα μικρόφωνα εδώ πέρα, δεν ξέρω τι άλλο θα φάτε και δείτε τι έχετε κάνει έξι χρόνια Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία υπό τον Κυριάκο Μητσοτάκη, τα κατορθώματά σας: ΟΠΕΚΕΠΕ, Τέμπη, πριν «717» και συγκάλυψη μετά, υποκλοπές με παραπήσεις, απευθείας αναθέσεις 4 δισεκατομμύρια ευρώ, πολύ έκτακτες και κατεπείγουσες ανάγκες -αυτά δεν τα λέω εγώ, δεν τα λέει η Ελληνική Λύση, τα λέει το Ελεγκτικό Συνέδριο- παρεμβάσεις στη δικαιοσύνη -δεν τις λέω εγώ, τις λέει η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων- ρεκόρ νεκρούς από COVID, ασυλία σε τραπέζιτες, ασυλία σε πραγματογνώμονες στα Τέμπη, offshore στα παιδιά σας και στους συζύγους σας, ακρίβεια, αισχροκέρδεια, ενοίκια στα ουράνια, Ομάδα Αναλήθειας, φωτιές στον Έβρο -κάηκαν ένα εκατομμύριο στρέμματα, για δεκαεπτά μέρες καιγόμασταν- φωτιές στην Αττική -κόντεψε να φτάσει έξω από τη Βουλή η φωτιά- φωτιές στην Ευβοία, «Daniel». Να σταματήσω τώρα να πω νερό; Να συνεχίσω; Θα μας πάρει ώρα. Δεκάδες σκάνδαλα, τριάντα παραπήσεις Υπουργών, Υφυπουργών, Βουλευτών και γενικών γραμματέων, να μην ξεκινάω να τα λέω, δεν θα τελειώσω.

Και μετά από όλα αυτά εσείς λέτε «έχουμε Κυβέρνηση, εμείς καθόμαστε εκεί στις υπουργικές καρέκλες και είμαστε Κυβέρνηση που θέλουμε να σώσουμε τον τόπο».

Και κύριε Υπουργέ, κλείνοντας, θα σας θέσω ένα πολύ σοβαρό ζήτημα γιατί είναι αρμοδιότητα και του Υπουργείου σας, για τους αγρότες του Έβρου και του Βορείου και του Νοτίου Έβρου. Ο υδροβιότοπος στο Δέλτα του Έβρου εκτέμπει SOS. Αφού αφήσατε εγκληματικά να λήξει η συμφωνία που υπήρχε για εξήντα χρόνια μεταξύ Βουλγαρίας και Ελλάδας για τα νερά του ποταμού Άρδα που έληγε στις 9-7-2024 και δεν έγινε τίποτα, πριν λίγους μήνες ανακοινώσατε ως Κυβέρνηση, το Υπουργείο Εξωτερικών, την κοινή συμφωνία πέντε ετών για τα νερά με τη Βουλγαρία, την οποία δεν την έχουμε δει, δεν έχει κοινοποιηθεί πουθενά. Οι αγρότες δεν ξέρουν ούτε τους τεχνικούς όρους της συμφωνίας αυτής και δεν έχουν γνώση οι άμεσα εμπλεκόμενοι που είναι οι ΓΟΕΒ και οι ΤΟΕΒ.

Εδώ σας καταθέτω στα Πρακτικά της Βουλής, κύριε Υπουργέ και το έγγραφο που έστειλε σε εσάς ο ΓΟΕΒ για να απαντήσετε για τους τεχνικούς όρους και ουδεμία απάντηση έχουν λάβει μέχρι σήμερα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παράσχος Παπαδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Οι αγρότες, λοιπόν, του βορείου Έβρου δεν γνωρίζουν τους τεχνικούς όρους, δεν γνωρίζουν πόσα κυβικά νερό θα απελευθερώνουν οι Βούλγαροι, δεν γνωρίζουν το χρονικό διάστημα που θα γίνεται αυτό, δεν γνωρίζουν ούτε το χρονικό σημείο της ημέρας που θα μας δίνουν νερό οι Βούλγαροι, έτσι ώστε να προγραμματίσουν να ποτίσουν τις καλλιέργειές τους, διότι είναι διαφορετικές οι καλλιέργειες και διαφορετικά τα χρονικά διαστήματα.

Και τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα, κύριε Υπουργέ, γιατί οι Τούρκοι παρεμβαίνουν τεχνικά στη ροή του ποταμού Έβρου, με αποτέλεσμα το νερό να μην επαρκεί ούτε για τους αγρότες του νοτίου Έβρου, για τους αγρότες των Φερών και στον Πέπλο και να καταστρέφεται οικολογικά ο υδροβιότοπος στο Δέλτα του Έβρου, τα άλογα και τα ψάρια.

Σας καταθέτω στα Πρακτικά της Βουλής το έγγραφο του ΤΟΕΒ Φερών και Πέπλου για την αγωνία την οποία προανέφερα και φωτογραφίες, για να δείτε τις τεχνικές παρεμβάσεις των Τούρκων στον Ποταμό Έβρο, έτσι ώστε να μην έχουμε νερό εμείς και εμείς απλά τους κοιτάμε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παράσχος Παπαδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεκάδες άγρια πανέμορφα άλογα που διαβιούν στο Δέλτα του Έβρου πεθαίνουν, κύριε Υπουργέ, λόγω της λειψυδρίας. Τα ψάρια στον ποταμό Έβρο πεθαίνουν γιατί δεν υπάρχει γλυκό νερό πλέον και αν μπορείτε να τα δείτε, θα προσκομίσω και θα καταθέσω φωτογραφίες από τα νεκρά άλογα, αυτά τα περήφανα άλογα και τα ψάρια, να τα δείτε, γιατί είναι γροθιά στο στομάχι αυτές οι εικόνες.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παράσχος Παπαδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες φωτογραφίες, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο Δήμος Αλεξανδρούπολης που είναι και αυτός υπεύθυνος για τα άγρια άλογα διενεργεί, δυστυχώς, ναυτικές εβδομάδες στην Αλεξανδρούπολη με γλέντια και χαρές και οι μόνοι που προσπαθούν να σώσουν ό,τι σώζεται από αυτήν την κατάσταση είναι ο σύλλογος «Αινήσιο Δέλτα», οι καλυβιέρηδες στο Δέλτα του Έβρου, οι οποίοι με αυταπάτηση μεταφέρουν γλυκό νερό με αυτοσχέδιες δεξαμενές, με τη βοήθεια της Πυροσβεστικής, πάλι δηλαδή ο εθελοντής, πάλι ο πολίτης μπροστά, το κράτος πουθενά.

Σε αυτήν την τεράστια καταστροφή, κύριε Υπουργέ, δυστυχώς, το κράτος ακόμα μια φορά είναι απόν, αδιαφορώντας πλήρως για τις συνέπειες. Και φυσικά, αυτή δεν μπορεί να ονομαστεί υπεύθυνη Κυβέρνηση, αλλά είστε ο ορισμός της ανικανότητας και της αναληψίας.

Ήρθε η ώρα, λοιπόν, να πάτε στο σπίτι σας ως Κυβέρνηση, να πιείτε όσους φραπέδες θέλετε, αλλά να τους πληρώσετε από την τσέπη σας και όχι από την τσέπη των Ελλήνων πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής ο κ. Μιχαήλ Χουρδάκης, ανεξάρτητος Βουλευτής.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι τυχαίο ότι εκτός της στενής ατζέντας του νομοσχεδίου σχεδόν όλοι οι Βουλευτές έχουν αναφερθεί σε δύο άλλα πολύ σημαντικά θέματα, σημαντικότερο εκ των οποίων είναι το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Πιστεύω ότι θα δείτε τις επόμενες μέρες πόσο κοντά σε εγκληματική οργάνωση είναι αυτό το οποίο έχει κάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σε ό,τι αφορά αυτό το σκάνδαλο. Είναι ένα θέμα που ζέχνει, ένα θέμα για το οποίο η κοινωνία στον μεγαλύτερο της βαθμό έχει βγει από τα ρούχα της και στο οποίο ένα μικρό μέρος της κοινωνίας δεν είναι και αυτό άμοιρο ευθυνών, διότι όταν έξι χιλιάδες και πλέον συμπολίτες μας εμπλέκονται σε αυτό -και πόσοι άλλοι ενδεχομένως ως μεσάζοντες- είναι ξεκάθαρο ότι έχει εμποτιστεί η κομματοκρατία και όλα τα κακά που σχετίζονται με αυτήν σε σημαντικό ποσοστό των πολιτών μας.

Είναι αστείο να ακούγεται από τον Πρωθυπουργό και από κυβερνητικούς παράγοντες ότι θα επιστραφούν χρήματα. Από πού θα επιστραφούν, όταν ξέρουμε με βάση τη δικογραφία ότι ένα μεγάλο κομμάτι των κλεμμένων, ήτοι το 50% έως και 80%, έχει πάει σε μεσάζοντες; Άρα, μας λέει ο κ. Μητσοτάκης ότι θα τα δώσει πίσω και ο ίδιος ή όποιοι άλλοι εμπλέκονται και θα φανεί ότι έχουν πάρει χρήματα;

Είναι ντροπή να συμβαίνουν ξανά όλα αυτά σήμερα. Ντρέπομαι, όπως ντρέπομαι και για την τροπολογία που ήρθε κακήν κακώς, για να μπαλώσει ένα λάθος στο προεδρικό διάταγμα του 2024 πάλι με προχειρότητα, πάλι χωρίς διαβούλευση, κατατεθειμένη και πάλι αιφνιδιαστικά και αποσπασματικά δείχνοντας διοικητικό ερασιτεχνισμό.

Είναι άλλη μια καταφυγή σε ευκαιριακή ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, διότι, δυστυχώς, αφήνει και ελαστική ερμηνεία, αλλά και εφαρμογή κατά περίπτωση. Και ενώ στο Κίνημα Δημοκρατίας δεν διαφωνούμε με τη γενικότερη ανάγκη να αρθεί η δόμηση -παγίδα στην οποία οδηγήθηκαν δεκάδες χιλιάδες ιδιοκτήτες, υπάρχει σημαντική διαφωνία σε ό,τι αφορά την αποσπασματική διευθέτηση και την πολυεδομική ασυλία που τελικά ενισχύει το πελαταιακό κράτος και την ανομία. Βλέπε πάλι ΟΠΕΚΕΠΕ και όλα αυτά που εσάς στη Νέα Δημοκρατία σάς αρέσουν τόσο.

Προχωρώ τώρα στον πυρήνα της συζήτησης για το σημερινό

νομοσχέδιο, ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο για το μέλλον της ενεργειακής πολιτικής που θα μπορούσε να είναι, αλλά δυστυχώς δεν είναι, για την παραγωγή βιομεθανίου, την αγορά υδρογόνου και την προστασία του περιβάλλοντος. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που υποτίθεται ότι θα υπηρετούσε τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια και τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών, αλλά δυστυχώς η πραγματικότητα είναι παρασάγγας διαφορετική. Είναι άλλη μία πρακτική, κατά τη γνωστή πρακτική της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη, πρόχειρη, μια αποσπασματική νομοθετική πρωτοβουλία για τους λίγους αδικώντας τους πολλούς και αφήνοντας τεράστια κενά στον έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στη συμμετοχή των περιφερειών και των δήμων και στη στήριξη των μικρών παραγωγών, όπως δυστυχώς και στην προστασία των καταναλωτών από άδικες οικονομικές επιβαρύνσεις.

Σε ό,τι αφορά μεν το μεθάνιο, φαίνεται ότι δεν θα υπάρξει το συνεκτικό πλαίσιο με σαφείς περιβαλλοντικές και ξεκάθαρες εγγυήσεις με επιστημονικά κριτήρια και έλεγχο βιωσιμότητας. Αντίθετα, κύριε Υφυπουργέ, αφήνονται και εδω πολλά ανοιχτά παράθυρα για καταχρηστική αξιοποίηση ζωικών αποβλήτων και αγροτοβιομηχανικών καταλοίπων, χωρίς να υπάρχουν ξεκάθαροι κανόνες. Αναφέρω πως οι ογδόντα πέντε υφιστάμενες μονάδες βιοαερίου που υπάρχουν στη χώρα μας είναι πρωτίστως μονάδες διαχείρισης αποβλήτων και μόνο δευτερευόντως ενεργειακής παραγωγής, όπως εσείς τις αντιμετωπίζετε και τις υποβάλλετε σε οριζόντιες περικοπές με σοβαρές συνέπειες.

Πού είναι οι δικλίδες ασφαλείας για τις τοπικές κοινωνίες, για την προστασία των υδάτινων πόρων και των εδαφών από πιθανή ρύπανση; Πού είναι η διαβούλευση με την επιστημονική κοινότητα και με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που θα κληθούν τελικά να σηκώσουν το βάρος τέτοιων επενδύσεων; Πού είναι το feed-in premium, οι φοροαπαλλαγές, πού είναι η συμμετοχή όλων όσων θα έπρεπε να εμπλακούν σε έναν τέτοιο σχεδιασμό;

Αντί, λοιπόν, να ακολουθήσουμε το παράδειγμα από άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με άμεση εξαίρεση των μονάδων βιοαερίου από τις περικοπές, με ενίσχυση αγροτικών συνεταιρισμών και μικρομεσαίων επενδύσεων, όπως γίνεται στη Γερμανία και την Ιταλία, εσείς κάνετε και πάλι το ακριβώς αντίθετο.

Σε ό,τι αφορά το υδρογόνο, το οποίο πράγματι μπορεί να αποτελεί μία από τις σημαντικότερες ενεργειακές λύσεις του μέλλοντος, όχι όμως με τον τρόπο που δυστυχώς το προσεγγίζετε, διότι δεν προβλέπεται σαφές θεσμικό πλαίσιο για τη συμμετοχή μικρών φορέων -άρα και πάλι επιβάρυνση των μικρών προς όφελος των μεγάλων- δημιουργούνται γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα, χωρίς να υπάρχουν ξεκάθαροι κανόνες, γιατί αυτό σας βολεύει -να μπορούν αυτοί οι μη ξεκάθαροι κανόνες να διαβαστούν και έτσι και αλλιώς αφήνοντας χώρο για ολιγοπωλιακές δομές και για επενδυτικές στρεβλώσεις- και λείπουν σχεδόν εξ ολοκλήρου οι τεχνικές προδιαγραφές, οι εθνικοί στόχοι και κάθε μέτρο για την εξασφάλιση πρόσβασης μικρότερων φορέων, αλλά και δημόσιων οργανισμών στην παραγωγή υδρογόνου, ενώ την ίδια ώρα ο ΔΕΣΦΑ σχεδιάζει ήδη μεγάλα έργα εξαγωγής υδρογόνου στην Κεντρική Ευρώπη. Ξέρετε ποιο είναι το αποτέλεσμα; Να γίνουμε ένα απλό διαμετακομιστικό κέντρο χωρίς ενίσχυση ούτε της εγχώριας παραγωγής ούτε φυσικά της ενεργειακής αυτονομίας. Ωστόσο, νομίζω ότι αυτό δεν είναι κάτι που σας ενδιαφέρει. Διαφορετικά, θα είχατε και άλλη αντίληψη για τα θέματα που υπάρχουν στο Αιγαίο.

Επιπλέον, στο κεφάλαιο των λοιπών διατάξεων υπάρχουν ένα σωρό ετερόκλητες διατάξεις, τροποποιήσεις για λατομεία, περιοχές Natura, χρήσεις γης και ούτω καθεξής, τα οποία αλλοιώνουν το πνεύμα της περιβαλλοντικής προστασίας, κάτι που υπογράμμισα ήδη από την αρχή, και μυρίζουν fast track διαδικασίες, μυρίζουν οπισθοδρόμηση και περιβαλλοντικό κίνδυνο.

Στο σημείο αυτό επισημαίνω σύντομα την ανεπαρκή ενσωμάτωση της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2024/1788, από την οποία παίρνετε και πάλι μόνο τις παραγράφους εκείνες που βολεύουν τους πολλούς, αλλά δεν ενσωματώνετε όλες όσες σχετί-

ζονται με κοινωνικές και περιβαλλοντικές εγγυήσεις, την ασφάλεια, την ασάφεια και την έλλειψη κινήτρων για τους παραγωγούς, καθώς δεν προβλέπεται μηχανισμός εγγυημένης απορρόφησης σε ό,τι αφορά την τιμή του παραγόμενου βιομεθανίου αφήνοντας τοπικές επιχειρήσεις και παραγωγούς να παλέψουν με την αβεβαιότητα και την κοινωνικοποίηση του κόστους σύνδεσης και μετακυλίνοντας αυτό το κόστος στους υπόλοιπους καταναλωτές μέσω της ρυθμιζόμενης περιουσιακής βάσης, αλλά και δημιουργώντας μία μορφή σταυροειδών επιδοτήσεων εις βάρος κυρίως των οικιακών καταναλωτών, κάτι που δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, αλλά και την απουσία συμμετοχής περιφερειών και δήμων.

Και όλα αυτά, όταν ήδη οι δήμοι δεν λαμβάνουν τις προβλεπόμενες από το Σύνταγμα χρηματικές ενισχύσεις, αλλά, αντίθετα, διαρκώς τους προσθέτουμε και άλλες αρμοδιότητες που κοστίζουν.

Στο Κίνημα Δημοκρατίας θεωρούμε ότι το σχέδιο αυτό χρειάζεται σημαντική αναθεώρηση και τροποποίηση κρίσιμων άρθρων -ενδεικτικά σας αναφέρω το τέταρτο, το ενδέκατο, το δέκατο έβδομο, το δέκατο ένατο και το εικοστό τρίτο- ώστε οι περιφέρειες να μην αντιμετωπίζονται ούτε ως παθητικοί αποδέκτες ούτε ως συνδιαμορφωτές ενεργειακής μετάβασης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Τελειώνω, καταθέτοντας πολύ σύντομα τις εξής προτάσεις. Πρώτον, ολική ενσωμάτωση της Οδηγίας, και όχι μόνο στα σημεία που σας βολεύουν. Δεύτερον, να δοθούν σαφή και αξιόπιστα κίνητρα για τους παραγωγούς με ενίσχυση μικρών παραγωγών και δημοτικών εγκαταστάσεων με feed in μηχανισμούς, όπως προανέφερα, καθώς και με προτεραιότητα στη μετάβαση στο δίκτυο. Τρίτον, υποχρεωτική και δεσμευτική συμμετοχή των περιφερειών και των δήμων, δίνοντάς τους ουσιαστικό ρόλο και φυσικά τα χρήματα που τους αναλογούν. Τέταρτον, διαφάνεια και προστασία των καταναλωτών και απαγόρευση της μετακύλισης του κόστους υποδομών στις περιφέρειες ή στους πολίτες χωρίς να έχουν κάποιο αντισταθμιστικό όφελος.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, να λαμβάνετε υπ' όψιν και τις τεκμηριωμένες θέσεις των φορέων, των αγροτών, των πολιτών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και της Αντιπολίτευσης, διαφορετικά εισαγάγετε γραφειοκρατία, εξυπηρετείτε ειδικά συμφέροντα και δεν θέλετε πραγματικά να προσελκύσετε επενδύσεις μικρών ή μικρομεσαίων αλλά τις απωθείτε.

Για να γίνει, λοιπόν, πιο δίκαιο, πιο διαφανές και πιο βιώσιμο όλο αυτό που σχετίζεται με την αγορά του βιομεθανίου και του υδρογόνου, θα πρέπει να κάνετε αλλαγές, να ακούσετε τις προτάσεις μας, να προχωρήσετε σε βελτιώσεις που θα διασφαλίσουν και την αειφορία και την περιβαλλοντική προστασία και τη διαφάνεια και τη δικαιοσύνη για όλους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Ιωάννης Δημητρόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω την ομιλία μου και θα πω για την ωμή λεηλασία του δημοσίου χρήματος μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ, για τα εκατομμύρια ευρώ που φέρονται να μοιράζονται σε «ημέτερους» και για μία παρακρατική κομματική μηχανή που στήθηκε και λειτουργεί υπό την πολιτική σας ευθύνη, κύριε Μητσοτάκη. Και σας ρωτώ: Πού ήσασταν όταν μοιράζονταν τα λεφτά των αγροτών στους δικούς σας; Τι ακριβώς κάνατε; Δεν ξέρατε; Δεν βλέπατε; Δεν ακούγατε; Η κοινωνία βλέπει σήμερα φωτογραφίες και βίντεο από την Κρήτη το 2017 με εσάς χαμογελαστό σε ταβέρνα, μαζί με πρωταγωνιστές του σκανδάλου, τον Αυγενάκη, και διάφορα κομματικά στελέχη, διορισμένους από τη Νέα Δημοκρατία. Τι συζητούσαν εκείνο το βράδυ; Τι μοιράζετε; Μήπως πώς θα στηθεί η κομματική μηχανή στον αγροτικό χώρο; Μήπως ποιοι θα πρέπει να πληρωθούν ανεξαρτήτως αν καλλιεργούν ή όχι;

Κύριε Μητσοτάκη, γνωρίζετε ή όχι ότι σε καταγεγραμμένες συννομιλίες στελεχών σας γίνεται λόγος, για μοιρασιά, για «ξεκλώ-

ματα» εισαγγελέων, για εντολές από πάνω; Γνωρίζετε ή όχι ότι ασκήθηκαν πιέσεις σε υπηρεσιακούς παράγοντες για να μην ανοίξουν οι φάκελοι, για να θαφτούν τα στοιχεία, για να προστατευτούν οι κομματικοί σας συνεργάτες; Αν δεν τα γνωρίζατε, είστε επικίνδυνα ανεπαρκής. Αν τα γνωρίζατε, είστε πολιτικά συνένοχος.

Και σας ρωτώ ξανά: Ποιος είχε την πολιτική κάλυψη για να οργανωθεί αυτό το δίκτυο; Ποιος Υπουργός; Ποιος γενικός γραμματέας; Ποιος κομματάρχης τηλεφωνούσε και έλεγε: «Δωσ' του, είναι δικό μας»;

Κύριε Μητσοτάκη, μιλάτε για μηδενικούς συμψηφισμούς. Όμως, χωρίς κάθαρση ο συμψηφισμός είναι ο μόνος δρόμος που σας απομένει. Η κοινωνία δεν είναι κουφή και δεν είναι τυφλή, βλέπει και καταλαβαίνει και οργίζεται. Και εδώ θέλω να απευθυνθώ απευθείας στους αγρότες και στους κτηνοτρόφους που για χρόνια στήριξαν με πίστη και αξιοπρέπεια τη Νέα Δημοκρατία. Πώς αισθάνεστε σήμερα βλέποντας το κόμμα που στηρίζατε να παίζει με τον κόπο σας; Πώς νιώθετε όταν άλλοι, που δεν έχουν ούτε χωράφι ούτε στάνη, παίρνουν δεκάδες χιλιάδες ευρώ, ενώ εσείς δεν μπορείτε να πληρώσετε το πετρέλαιο, τις ζωοτροφές και τα λιπάσματα; Πώς εξηγείτε στα παιδιά σας ότι ο μόχθος σας δεν ανταμείβεται γιατί δεν έχετε κομματικό μέσο; Αυτό είναι το κράτος δικαίου που σας υποσχέθηκαν;

Θέλω εδώ να είμαι ξεκάθαρος, γιατί όλα αυτά δεν έγιναν τυχαία, είχαν ιεραρχία, ρόλους, κομματική προσαρία. Είναι ο ορισμός της εγκληματικής οργάνωσης. Όποιος έχει διαβάσει το 187 του Ποινικού Κώδικα, βλέπει πως υπάρχει δομή, οικονομικό παράνομο όφελος, πολιτική κάλυψη, απόπειρα συγκάλυψης. Αυτό είναι εγκληματική οργάνωση με κρατική σφραγίδα. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, παραιτούνται ο Μάκης Βορίδης και οι τρεις Υφυπουργοί, όχι από φιλότιμο, από φόβο για να μην ξετυλιχτεί όλο το κουβάρι. Και τώρα, θα μας πείτε πάλι ότι παραιτήθηκαν και ότι άρα είναι αθώοι; Θα φορτώσετε τις ευθύνες σε υπηρεσιακούς υπαλλήλους;

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, κύριε Μητσοτάκη, μετατράπηκε σε εργαλείο ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα, σε παραμάγαζο πελατειακής νοοτροπίας, σε μηχανή εξαγοράς ψήφων και συνειδήσεων. Δεν πρόκειται για λάθος, πρόκειται για σχέδιο. Και όποιος συμμετείχε σε αυτό είτε δίνοντας εντολές είτε κάνοντας τα στραβά μάτια, πρέπει να λογοδοτήσει. Δεν θα σας σώσει ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτε τα επικοινωνιακά «βαφτίσια». Η πατρίδα δεν χρειάζεται διαχειριστές της παρακμής. Η πατρίδα χρειάζεται ηγέτες με αρχές, με τόλμη, με πατριωτική συνείδηση, στο όνομα των αληθινών αγροτών, στο όνομα της διαφάνειας, στο όνομα των χιλιάδων Ελλήνων που δεν είδαν ούτε 1 ευρώ. Σας λέμε ότι ήρθε η ώρα να σταματήσετε να κρύβεστε. Η πολιτική ευθύνη έχει όνομα, και το όνομά της είναι «Κυριάκος Μητσοτάκης».

Θα περάσω τώρα στην τροπολογία. Εχθές αργά το βράδυ με την προσφιλή σας τακτική της νύχτας και του αιφνιδιασμού πληροφορηθήκαμε ότι φέρνεται τροπολογία για τη δόμηση σε οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων. Στις 15 Μαΐου του 2025 οι ανεξάρτητοι Βουλευτές Φλώρος, Μανούσος, Βαλτογιάννης και ο υποφαινόμενος καταθέσαμε μία πρόταση νόμου τεκμηριωμένη, πλήρης, σοβαρή και πατριωτικά υπεύθυνη, όχι με προχειρότητες αλλά με όραμα για τον τόπο και με σεβασμό στους Έλληνες της υπαίθρου, αφού πρώτα ακούσαμε τον κόσμο, τις αγωνίες και την αδικία που βιώνει. Και σήμερα τι βλέπουμε; Βλέπουμε ότι με υποκρισία, με μισόλογα, με πολιτική δειλία υιοθετείτε σχεδόν αυτούσια την πρότασή μας, αλλά αφαιρείτε τα ουσιώδη. Αντιγράφετε τη δομή, παίρνετε την ουσία και πετάτε τις δικλίδες προστασίας.

Ας λέγονται, λοιπόν, τα πράγματα με το όνομά τους. Ευτυχώς που ήρθαμε εμείς, ευτυχώς που υπήρξε η δική μας παρέμβαση για να σας τραβήξουμε από το πολιτικό τέλμα και την κοινωνική κατακραυγή. Αν δεν ήμασταν εμείς, ακόμη θα κρύβατε την ανικανότητά σας πίσω από δικαιολογίες και αοριστολογίες. Σήμερα δεν θα μιλούσαμε για λύση, θα μιλούσαμε για άλλη μία κυβερνητική αποτυχία. Όμως, το θράσος σας δεν έχει όριο. Καμία επανεξέταση για τα θύματα του π.δ. 194/2025. Καμία άδεια εξπρές για μικρούς οικισμούς. Καμία ενίσχυση για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Καμία πρόνοια για τις οικογένειες, για τους νέους, για όσους παλεύουν να ζήσουν στην ελληνική ύπαιθρο. Καμία

χρηματοδότηση. Κανένα ταμείο. Καμία διαφάνεια. Τα πήρατε όλα από εμάς εκτός από το πιο σημαντικό: Τη γενναιότητα να πείτε την αλήθεια και να δώσετε δίκιο στους πολίτες.

Η τροπολογία σας, κύριοι της Κυβέρνησης, είναι μια φτηνή απομίμηση, μια πρόχειρη αντιγραφή χωρίς ψυχή, χωρίς εθνικό σχέδιο και χωρίς σεβασμό στον αγρότη, στον κτηνοτρόφο, στον νέο άνθρωπο της ελληνικής γης.

Σας καλούμε, λοιπόν, ξεκάθαρα και χωρίς περιστροφές, να υιοθετήσετε πλήρως όλες τις προτάσεις μας τώρα, όχι για να ικανοποιηθεί ο εγωισμός μας, αλλά για να ανασάνει η ελληνική ύπαιθρος, όχι για να πούμε ότι δικαιωθήκαμε, αλλά για να λυθούν, επιτέλους, τα χρόνια προβλήματα που εσείς δημιουργήσατε ή αφήσατε να χρονίζουν. Κυρίως, όμως, για να μην ξαναβρεθούμε σε δύο μήνες μέσα σε αυτήν την Αίθουσα και να παριστάνουμε πάλι τους πυροσβέστες σε φωτιές που ανάβετε μόνοι σας. Η Ελλάδα δεν αντέχει άλλο τις μισές λύσεις και τους μισούς πολιτικούς. Ή υιοθετήστε την πρότασή μας και πάρτε θέση υπέρ του ελληνικού λαού ή συνεχίστε τον κατήφορο της απαξίωσης.

Τελειώνοντας να πω δύο λόγια για τη θεσμοθέτηση πλαισίου για το βιομεθάνιο και το υδρογόνο. Είναι ένα θετικό βήμα, αλλά ανεπαρκές. Το νομοσχέδιο ενσωματώνει μερικώς την Οδηγία 1788/2024. Δεν διασφαλίζεται η ανεξαρτησία των δικτύων. Δεν υπάρχουν καθαροί μηχανισμοί διαφάνειας και προστασίας καταναλωτή. Η ρύθμιση χωρίς εφαρμοστικά μέτρα καταλήγει απλώς μια ωραία έκθεση ιδεών.

Οι παραγωγικοί φορείς ΕΣΠΑΒ, ΕΘΕΑΣ έχουν προειδοποιήσει. Χωρίς ουσιαστικά κίνητρα και σαφείς αποφάσεις η αγορά δεν θα λειτουργήσει. Οι υφιστάμενες μονάδες κινδυνεύουν από αδιέξοδα και στρεβλώσεις. Η τοπική αυτοδιοίκηση θέτει κρίσιμα ζητήματα αδειοδότησης που μπλοκάρουν κοινωνικές δομές χωρίς προστασία και συμβάσεις με νομική ασφάλεια.

Το πιο σοβαρό όμως είναι ότι η Ελλάδα καθυστερεί, ενώ η Ευρώπη και η Ασία προχωρούν με πράσινες αλυσίδες υδρογόνου, υποδομές και στρατηγικά σχέδια. Το υδρογόνο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι τεχνολογία του μέλλοντος. Είναι η λύση του παρόντος για βαριά μεταφορά, βιομηχανική χρήση και ενεργειακή αυτονομία. Όποιος αγνοεί μένει πίσω. Αν η Κυβέρνηση θέλει σοβαρή μετάβαση, ας φέρει πλήρες πλαίσιο, με ξεκάθαρους κανόνες, πραγματικά κίνητρα, εθνική στρατηγική. Ο κόσμος προχωρά και η Ελλάδα οφείλει να συμβαδίσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Μηταράκης.

Ορίστε, κύριε Μηταράκη, έχετε τον λόγο.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα σημαντικό νομοσχέδιο που αποδεικνύει ότι η πράσινη ανάπτυξη και η περιφερειακή συνοχή μπορούν να πάνε μαζί. Είναι μια σημαντική θεσμική παρέμβαση για την πράσινη μετάβαση, με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής αυτόνομης και την προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Εντάσσεται στις δεσμεύσεις της Ελλάδας έναντι της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ενσωματώνοντας Οδηγία του 2024, για την αγορά ανανεώσιμων αερίων και υδρογόνου. Επιβεβαιώνει ότι η χώρα μας παραμένει στην πρωτοπορία της ενεργειακής μετάβασης, διαφοροποιώντας το ενεργειακό μείγμα και στηρίζοντας την τοπική παραγωγή.

Το σχέδιο νόμου καλύπτει τρεις στρατηγικούς άξονες: Πρώτον, τη θεσμοθέτηση ενός πλήρους πλαισίου για την παραγωγή βιομεθανίου. Δεύτερον, τη θέσπιση κανόνων για την οργάνωση της αγοράς υδρογόνου. Τρίτον, τη ρύθμιση ζητημάτων τοπικών και περιβαλλοντικών υποδομών. Δημιουργείται ένα σαφές θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή, τη διαχείριση και την εγγύηση προέλευσης βιομεθανίου. Ενθαρρύνεται η ενεργειακή αξιοποίηση αποβλήτων, μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και δημιουργώντας νέα αξία στην τοπική πρωτογενή παραγωγή, δίνοντας προτεραιότητα στις μικρές μονάδες της υπαίθρου, στηρίζοντας την τοπική ανάπτυξη.

Συνολικά πρόκειται για μια στοχευμένη παρέμβαση, με μια ξεκάθαρη κατεύθυνση. Καθαρή ενέργεια, απλοποίηση αδειοδότη-

σεων, διαφάνεια και στήριξη των τοπικών οικονομιών. Η πράσινη μετάβαση μπορεί να είναι και κοινωνικά δίκαιη και εθνικά ωφέλιμη.

Θέλω, επίσης, να τονίσω τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την επίλυση του κρίσιμου ζητήματος των οικισμών κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων. Όπως γνωρίζετε, το Συμβούλιο της Επικρατείας ακύρωσε με μια σειρά αποφάσεών του -το 2017, το 2019, το 2022- όρια οικισμών που είχαν καθοριστεί όχι με προεδρικό διάταγμα, αλλά με αποφάσεις των οικείων νομαρχών. Αυτές οι αποφάσεις οδήγησαν σε μια οικοδομική αδράνεια σε αυτούς οικισμούς, καθώς δεν εκδόθηκε ούτε μία άδεια επί σειρά ετών. Επίσης, πολύ σημαντικό, έθεσε σε αμφισβήτηση την οριοθέτηση και των υπολοίπων δώδεκα χιλιάδων οικισμών, κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων, που δεν ήταν τα όρια τους θεσμοθετημένα με Προεδρικό Διάταγμα.

Όπως ανέφερα και το πρωί, με πρόσφατο προεδρικό διάταγμα το Υπουργείο καθόρισε σαφή κριτήρια και μεθοδολογία για την οριοθέτηση των οικισμών προ του 1983 και κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων. Αυτά πλέον οφείλουν να λαμβάνουν υπ' όψιν οι μελετητές, κατά την οριοθέτηση των οικισμών, είτε κατά την εκπόνηση τοπικών και ειδικών πολεοδομικών σχεδίων, είτε με αυτοτελείς μελέτες οριοθέτησης ανά την επικράτεια. Για πρώτη φορά ενοποιήθηκε, επικαιροποιήθηκε και κατέστη συνεκτική η αποσπασματική νομοθεσία που ίσχυε από τη μία για τους οικισμούς προ του 1923 και από την άλλη για τους οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων.

Το προεδρικό διάταγμα, που αυτή η Κυβέρνηση πρότεινε, αποκατέστησε τελικά την αξία των ιδιοκτησιών και εμπέδωσε την ασφάλεια δικαίου στους οικισμούς της χώρας μας, σε αντίθεση με την κριτική που δέχτηκε τότε το αρμόδιο Υπουργείο. Τώρα το Υπουργείο Περιβάλλοντος έρχεται να επιλύσει μια εκκρεμότητα με την εισαγωγή δύο καλά μελετημένων νέων πολεοδομικών εργαλείων, της ζώνης ανάπτυξης οικισμού και της περιοχής ειδικών χρήσεων.

Επίσης, να σημειώσω ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προχωρά στην κωδικοποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας. Εκπονεί ένα εμβληματικό Πρόγραμμα Πολεοδομικού Σχεδιασμού το «Κωνσταντίνος Δοξιάδης» για όλη την επικράτεια. Για πρώτη φορά μπαίνει τάξη στη χώρα μας, με σαφείς κανόνες και με έναν προϋπολογισμό του προγράμματος που αγγίζει το 1 δισεκατομμύριο ευρώ. Περιλαμβάνει 227 τοπικά πολεοδομικά σχέδια, για 731 δημοτικές ενότητες, 18 ειδικά πολεοδομικά σχέδια για 99 δημοτικές ενότητες, 12 αυτοτελείς μελέτες οριοθέτησης οικισμών, αυτοτελή μελέτη για ζώνες υποδοχής συντελεστής δόμησης και αυτοτελή μελέτη χαρακτηρισμού δημοτικών οδών.

Να αναφέρω εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το κύριο θέμα που συζητήθηκε σήμερα στις παρεμβάσεις των Πολιτικών Αρχηγών ήταν το ζήτημα του ΟΠΕΚΕΠΕ, μια υπόθεση που εύλογα απασχολεί την ελληνική κοινωνία. Εδώ η θέση της Κυβέρνησης είναι ξεκάθαρη. Δεν υπάρχει καμία διάθεση, καμία πρόθεση συγκάλυψης. Δεν θα καλύψουμε κανέναν που έδρασε εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος.

Προχωρούμε, βέβαια και στην οριστική επίλυση αυτού του χρόνιου προβλήματος. Η κατάρτιση του Κτηματολογίου αποτελεί ένα μεγάλο θεσμικό βήμα. Η αρμοδιότητα στο Υπουργείο και όχι στις περιφέρειες -που δεν μπόρεσαν- για την ολοκλήρωση του σχεδίου των βοσκοτόπων είναι μια θετική διαρθρωτική μεταρρύθμιση. Προχωρούμε στην ουσιαστική επίλυση του ζητήματος με τη μεταφορά της αρμοδιότητας του ΟΠΕΚΕΠΕ στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, που έχει αποδείξει την ικανότητά της να λειτουργήσει με διαφάνεια. Και βέβαια, προχωρούμε -όπως ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός στο Υπουργικό Συμβούλιο- στη δημιουργία μηχανισμού ανάκτησης παρανόμως δοθέντων επιχορηγήσεων.

Ως προς το πολιτικό σκέλος, υπάρχει μια δικογραφία στη Βουλή, την οποία εξετάζουν τα κόμματα και αναμένουμε να κατατεθούν γραπτώς οι επίσημες θέσεις των κομμάτων με τα νομικά τους επιχειρήματα. Η δικογραφία περιγράφει πράξεις στελεχών του ΟΠΕΚΕΠΕ και αγροτών οι οποίοι παρανόμησαν.

Περιγράφει την τεχνική λύση, για την οποία επιρρίπτει -και αυτό δεν έχει αναφερθεί στην Αίθουσα- ευθύνες και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία εφαρμόισε έναν ορισμό βοσκοτόπων σε αντίθεση με την άποψη που είχε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων -το οποίο δημιούργησε σε μεγάλο βαθμό το ζήτημα το 2015- και τελικά η θέση της Ελλάδος, όπως σαφώς αναφέρει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, δικαιώθηκε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο το 2019 και το 2020. Η δικογραφία περιγράφει πώς κυκλώματα εκμεταλλεύτηκαν μια λανθασμένη ερμηνεία της τεχνικής λύσης, πώς βρήκαν «παραθυράκια», για να μπορέσουν να κλέψουν τον Έλληνα αγρότη. Εκμεταλλεύτηκαν μια λύση του 2015 για προσωπικό παράνομο όφελος.

Το ζήτημα των αγροτικών αποζημιώσεων απασχολεί χρόνια την ελληνική κοινωνία: Κυκλώματα που λυμαίνονται ευρωπαϊκά κονδύλια. Αυτές οι παθογένειες, αυτές οι στρεβλώσεις είναι διαχρονικές. Αλλά αυτό δεν αλλάζει την ευθύνη μας, που με πολιτικό θάρρος αναλάβουμε.

Η μεγάλη εικόνα είναι ότι η χώρα χρειάζεται έναν αξιόπιστο μηχανισμό διαχείρισης επιδοτήσεων που να εγγυάται ότι τα χρήματα της Ευρώπης πάνε στους πραγματικούς δικαιούχους, στους παραγωγούς που στηρίζουν την εθνική οικονομία και όχι σε επιτήδειους. Με διαφάνεια, θεσμικότητα και δικαιοσύνη χτίζουμε ξανά την εμπιστοσύνη της κοινωνίας στο κράτος.

Από το 2019 μέχρι σήμερα έχουμε κάνει πάρα πολλά σε αυτή την κατεύθυνση: Το gov.gr, ψηφιακές υπηρεσίες, εξ αποστάσεως επίλυση ζητημάτων των πολιτών, πλατφόρμες ηλεκτρονικές για πάρα πολλά προγράμματα του Δημοσίου, η επίλυση του χρόνιου ζητήματος των συντάξεων. Όλα αυτά είναι γενναία βήματα του κράτους για να φύγουμε πολύ μακριά από την πελατειακή λογική προηγούμενων δεκαετιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλω κάποιες απαντήσεις σήμερα σε προλαλήσαντες συναδέλφους.

Στο ΠΑΣΟΚ διαβάσετε τα δημοσιεύματα εφημερίδων αποσπασματικά, αποσιωπώντας βασικά συμπεράσματα.

Πριν από λίγο έκανε μια δήλωση ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, ο κ. Μαρινάκης. Διαβάζοντας το δημοσίευμα της «Καθημερινής» λέει σαφώς ότι ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ, ο κ. Σημανδράκος, το 2023, δηλαδή μετά τις εκλογές και πριν από τις γιορτές των Χριστουγέννων, είχε την άποψη ότι δεν έπρεπε να πληρωθούν κάποια «κόκκινα», όπως τα έλεγε, ΑΦΜ. Αν δείτε το ρεπορτάζ, νομίζω ότι αναφέρεται σε εννέα χιλιάδες τριακόσια ΑΦΜ. Έλεγε λοιπόν ο πρόεδρος ότι δεν πρέπει αυτά να πληρωθούν και οι συνεργάτες του Μαξίμου, σύμφωνα με το δημοσίευμα, ο κ. Μπρατάκος Υφυπουργός τότε στον Πρωθυπουργό άφησε αυτονοήτως τον κ. Σημανδράκο να μπλοκάρει αυτά τα ΑΦΜ. Δηλαδή, οι πληρωμές του 2023 έγιναν όπως ακριβώς είχε αποφασιστεί από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, τον αρμόδιο φορέα που έχει κατά νόμο την αρμοδιότητα κατανομής αυτών των επιχορηγήσεων. Δηλαδή, έγινε το αντίθετο από αυτό που είπε το ΠΑΣΟΚ.

Ο κ. Φάμελλος είπε στην ομιλία του ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ερευνά ογδόντα τέσσερις υποθέσεις στην Ελλάδα, θέλοντας να δείξει ότι η χώρα μας είναι στο κέντρο των ερευνών.

Κοιτώντας πάντως την έκθεση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το 2024, προκύπτει ότι το 2024 σε όλη την Ευρώπη η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ερευνήσε δύο χιλιάδες εξακόσιες εξήντα έξι υποθέσεις, εκ των οποίων ενδεικτικά επτακόσιες εξήντα τέσσερις στην Ιταλία, διακόσιες ενενήντα πέντε στη Γερμανία, τριακόσιες ογδόντα στη Ρουμανία, διακόσιες πενήντα τέσσερις στη Βουλγαρία. Έτσι, για να βάλουμε τα νούμερα στη σωστή τους βάση.

Ο κ. Βελόπουλος είπε ότι πρέπει η Κυβέρνηση να νομοθετήσει αναφορικά με το θέμα της αποσβεστικής προθεσμίας στον εφαρμοστικό νόμο περί ευθύνης Υπουργών. Αγνοεί ότι με τον ν.5197, ο οποίος δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ στις 16 Μαΐου 2025, φέτος, με το άρθρο 62 υπάρχει μια σαφής διάταξη που διαπιστώνει την κατάρρηση της αποσβεστικής προθεσμίας από την ώρα ψήφισης από τη Βουλή της τροποποίησης του Συντάγματος.

Ακούσαμε την κ. Κωνσταντοπούλου, η οποία δεν είναι στην Αίθουσα. Κατά την πάγια τακτική της, στη σημερινή της παρέμβαση προχώρησε σε προσωπικές επιθέσεις με ύφος ιεράς εξέτασης σε όποιον βλέπει στην Αίθουσα. Είδε σήμερα δύο συναδέλφους οι οποίοι δεν έχουν καμία σχέση με το θέμα του ΟΠΕ-

ΚΕΠΕ και πήγε σε προσωπικές επιθέσεις. Είμαι σίγουρος ότι όταν επανέλθει θα κάνει και σε μένα ως συνήθως κάποια προσωπική επίθεση προφανώς για τη δικιά μου παραίτηση πριν δύο χρόνια ή φαντάζομαι ότι θα βρει κάτι καινούργιο να πει σήμερα.

Αυτό επίσης που ήταν απαράδεκτο στην παρέμβασή της -πιο ουσιαστικό- είναι ότι θεωρεί ότι η δικαιοσύνη κρίνεται à la carte. Όποια απόφαση αρέσει στην κ. Κωνσταντοπούλου είναι σωστή. Όποιος δικαστής τολμήσει να διαφωνήσει με τη σοφία της γίνεται αντικείμενο επίθεσης.

Αυτό δεν είναι συστατικό δημοκρατικού πολιτεύματος, κυρία Κωνσταντοπούλου.

Έγινε και ένας διάλογος με την τότε Προεδρεύουσα, την κ. Γεροβασιλή -δεν θα παρέμβω στη συζήτηση του πρώην ΣΥΡΙΖΑ, γιατί, μην ξεχνάτε, είστε ο πρώην ΣΥΡΙΖΑ- αναφορικά με το περιήγημο τρίτο μνημόνιο.

Η κ. Κωνσταντοπούλου προσπαθεί απεγνωσμένα να απεμπολήσει τις δικές της προσωπικές ευθύνες για το τρίτο μνημόνιο. Ξεχνάει, πρώτον, ότι συνέβαλε καταλυτικά στο να έρθει ο ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία. Ξεχνάει, δεύτερον, ότι δεν είχε μία αντιπρόταση να πείσει τους συντρόφους της, δεν είχε να προτείνει στον ΣΥΡΙΖΑ κάτι διαφορετικό, δεν είχε μια πρόταση που απορρίφθηκε. Ήταν ανήμπορη να βοηθήσει τότε τη δικιά της κυβέρνηση να επιλύσει την οικονομική κρίση, στην οποία οι δικές της επιλογές και του ΣΥΡΙΖΑ μας είχαν οδηγήσει.

Και βέβαια, λέει συχνά ότι έφυγε, ότι δεν ήταν εκεί στο τρίτο μνημόνιο. Εγώ σας λέω ότι έφυγε για να μην αναλάβει την προσωπική της ευθύνη για το χάος που και η ίδια είχε δημιουργήσει.

Κλείνοντας, αναφέρθηκε το όνομα του κ. Φλωρίδη ως προς κάποιους διαλόγους για το θέμα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Επιτρέψτε μου να καταθέσω στα Πρακτικά μια επιστολή της 30^{ης} Ιουνίου, προχθεσινή, του Ευρωπαίου εντεταλμένου Εισαγγελέα, του κ. Σοφουλάκη, που ευχαριστεί προσωπικά και εκ μέρους όλων στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία τον κ. Γεώργιο Φλωρίδη Υπουργό Δικαιοσύνης για την αгаστή συνεργασία. Την καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νότης Μηταράκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα κάνω ένα τελευταίο σχόλιο για την παρέμβαση που έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Αριστεράς -και αυτοί πρώην ΣΥΡΙΖΑ-αναφορικά με τη δικογραφία και τους μαγνητικούς δίσκους.

Όπως γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή δεν επιλέγει τι περιλαμβάνει μία δικογραφία που κατά το άρθρο 86 μέσω του Αρείου Πάγου και του Υπουργού Δικαιοσύνης έρχεται στη Βουλή. Στη Βουλή έρχεται ό,τι ο αρμόδιος εισαγγελέας στέλνει. Ο αρμόδιος εισαγγελέας επέλεξε να στείλει έγχαρτο υλικό για τη συγκεκριμένη δικογραφία.

Προφανώς, αν η Βουλή αποκτήσει αρμοδιότητα εισαγγελέα στο πλαίσιο προανακριτικής επιτροπής, ως εισαγγελέας έχει το δικαίωμα να ζητήσει ό,τι κατά κρίση επιπλέον στοιχείο χρειάζεται. Αλλά, σήμερα η Βουλή έχει στη διάθεση των Βουλευτών το υλικό που η ίδια η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επέλεξε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα τον κ. Αναστάσιο Δημοσχάκη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες Υπουργέ και κύριοι Υφυπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα ασταθές γεωπολιτικό περιβάλλον και υπό τη σκιά της κλιματικής κρίσης η χώρα μας χαράσσει δυναμική ενεργειακή πολιτική, προσβλέποντας στην εξασφάλιση ενεργειακής επάρκειας και αυτονομίας, καθώς και σε βιώσιμο ενεργειακό μετασχηματισμό για την προστασία του περιβάλλοντος.

Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλει και το παρόν νομοσχέδιο με το οποίο διαμορφώνεται για πρώτη φορά συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο για το βιομεθάνιο και το υδρογόνο. Είναι δύο

πολύτιμα ενεργειακά εργαλεία, τα οποία θα καταστήσουν τη χώρα μας ισχυρό παίκτη στην ενεργειακή σκακιέρα.

Το βιομεθάνιο συνιστά ανανεώσιμο καύσιμο, το οποίο αποτελεί καθαρή εναλλακτική του φυσικού αερίου μέσω της αξιοποίησης οργανικών υπολειμμάτων των γεωργικών ή των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, ενισχύοντας ιδιαίτερα τις αγροτικές και αποκεντρωμένες περιοχές, όπως είναι ο νομός Έβρου, όπου ο πρωτογενής τομέας συνιστά τον κύριο μοχλό οικονομικής ανάπτυξης, καθώς δημιουργείται προστιθέμενη αξία στην τοπική αγροτική παραγωγή, μειώνοντας τα κόστη των αποβλήτων και ενισχύοντας τα έσοδα των παραγωγών μέσω της εξασφάλισης ενός επιπλέον εισοδήματος για τους αγρότες, ομάδες παραγωγών και συνεταιρισμούς.

Επίσης, συνιστά πολύτιμο ενεργειακό εφόδιο, καθώς έχει μηδενικές εκπομπές κατά την καύση του.

Αποτελεί το καύσιμο του μέλλοντος για την ενεργοβόρα βιομηχανία, τις μεταφορές και τη σταδιακή απανθρακοποίηση της παραγωγής αλλά και από τους πλέον υποσχόμενους πυλώνες της ενεργειακής μετάβασης προς μία κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Σημαντική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η διάταξη που αφορά την αντιμετώπιση της λειψυδρίας. Προβλέπεται ότι σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας η οποία εμφανίζεται κυρίως σε απομακρυσμένες ή νησιωτικές περιοχές δύναται να κηρύσσεται η περιοχή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης δίνοντας τη δυνατότητα λήψης άμεσων και ευέλικτων διοικητικών μέτρων για την αντιμετώπιση αυτής ιδίως σε αγροτικές περιοχές για την ταχύτερη κάλυψη έκτακτων αναγκών. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι ο ακριτικός νομός το περασμένο έτος βίωσε το φαινόμενο της λειψυδρίας. Λόγω των ασυνήθιστων υψηλών θερμοκρασιών και την έλλειψη βροχοπτώσεων και χιονοπτώσεων κατά τον χειμώνα η στάθμη του ποταμού Έβρου βρέθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα και μάλιστα σε ορισμένα σημεία παρουσιάστηκε παντελής έλλειψη νερού.

Φυσικά αυτό δεν είναι μόνο πρόβλημα της χώρας αλλά είναι πρόβλημα και της γειτονικής η οποία δεν τηρεί τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Είχα αναδείξει κοινοβουλευτικά το εν λόγω ζήτημα σε συνέχεια του οποίου η περιοχή κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνεται ότι η γειτονική Βουλγαρία αποτελεί και την κύρια πηγή υδάτινης τροφοδοσίας του ποταμού Έβρου. Για τον λόγο αυτό υπεγράφη κοινή δήλωση Ελλάδας-Βουλγαρίας των Υπουργών Εξωτερικών στην οποία προβλέπεται η παροχή επαρκών υδάτινων όγκων για την προσεχή πενταετία από τον βόρειο γείτονά μας προσβλέποντας στην ομαλή, εύρυθμη και συνεχή λειτουργία του αρδευτικού συστήματος και της αγροτικής παραγωγής στον βόρειο Έβρο. Είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζωτικής σημασίας για τον πρωτογενή τομέα του ακριτικού νομού. Ωστόσο οι αγρότες και φορείς που συγκροτούν και στηρίζουν την εύφορη παραγωγική ζώνη, μόνο στην περιφέρεια του δήμου Ορεστιάδας διακοσίων χιλιάδων στρεμμάτων, μεταφέρουν τον έντονο προβληματισμό αλλά ταυτόχρονα και την ανησυχία τους την οποία και ανέδειξα προς το Υπουργείο σας, κύριε Υπουργέ, καθώς και στο αντίστοιχο του Υπουργείου των Εξωτερικών ζητώντας την άμεση αποσαφήνιση των τεχνικών παραμέτρων της εν λόγω κοινής δήλωσης.

Θα πρέπει να κοινοποιηθούν κρίσιμες διευκρινήσεις σχετικά με τις ποσότητες ύδατος που πρόκειται να διατίθενται ανά έτος, τα συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα διάθεσης αυτών καθώς και του ακριβούς χρονικού περιθωρίου απελευθέρωσής τους στη διάρκεια της ημέρας. Επιπρόσθετα προβλέπονται και διατάξεις για την αποκατάσταση από τις πυρκαγιές 2023 από τις οποίες δοκιμάστηκε ο νομός επί δεκαεπτά ημέρες προβλέποντας την εξασφάλιση ολοκλήρωσης αντιπλημμυρικών έργων αποκατάστασης υποδομών.

Στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύω την υλοποίηση των οραματικών προβλεπόμενων φραγμάτων Μικρού Δερείου - Δήμου Σουφλίου, η μελέτη κατασκευής του οποίου βρίσκεται ήδη σε ώριμο στάδιο, καθώς και της Μάνθιας Ιτέας αλλά και του Ασπρονερίου Πρωτοκλήσιου. Τα εν λόγω τρία έργα θα συμβάλλουν στην αντιπλημμυρική θωράκιση του κεντρικού και βόρειου Έβρου διασφαλίζοντας

επιπλέον την άρδευση και ύδρευση για πάνω από 500.000 στρέμματα καλλιεργήσιμων εκτάσεων των εν λόγω περιοχών δίνοντας οικονομική και αναπτυξιακή ώθηση στην περιοχή και εξασφαλίζοντας την επάρκεια από το εσωτερικό του νομού -και όχι να είμαστε υπόλογοι- αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται αυτή η διαδικασία από τη γειτονική χώρα. Ειδικότερα απαιτείται πρόταση του αρμόδιου Υπουργού για τη Μακεδονία και Θράκη στην περίπτωση των παραδοσιακών οικισμών των Περιφερειών Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας καθώς και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Επιπρόσθετα ορίζεται ότι το όριο των οικισμών που έχουν μέχρι 700 κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή δύναται σύμφωνα με σχετικές διατάξεις να διευρύνεται. Η εν λόγω περιοχή αποτελεί την επονομαζόμενη ζώνη ανάπτυξης οικισμού με στόχο την ενίσχυση και στήριξη του περιφερειακού δικτύου οικισμών προσαρμοσμένο στα σύγχρονα πρότυπα βιώσιμης ανάπτυξης. Για οικισμούς από 700 μέχρι και 2.000 κατοίκους δύναται να καθορίζεται ως περιοχή ειδικών χρήσεων για την υποστήριξη και ενίσχυση του περιφερειακού δικτύου οικισμών.

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω το κομμάτι πρόγραμμα «Απόλλων». κύριε Υπουργέ, το οποίο δίνει οικονομική ανάσα στους τοπικούς και γενικούς οργανισμούς εγγείων βελτιώσεων τα γνωστά ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ μειώνοντας το ενεργειακό τους κόστος, όπως είχα διεκδικήσει και αναδείξει μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου στηρίζοντας εμπράκτως τους αγρότες και κτηνοτρόφους του ακριτικού Έβρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να προσέξετε ένα πρόβλημα το οποίο αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζει ο νομός μας. Έχει εθνική σημασία. Έχουμε γείτονες δύσκολους και δύστροπους που έχουν παραβατική συμπεριφορά σε ό,τι αφορά το Διεθνές Δίκαιο. Ωστόσο τα ΤΟΕΒ και ο ΓΟΕΒ Έβρου ζητούν και διεκδικούν -και αναδεικνύω ότι διεκδικούν- ότι κοινωνικοί και εθνικοί λόγοι επιβάλλουν την άρση των μονομερών τεχνικών παρεμβάσεων της Τουρκίας επί της συνοριογραμμής στην κοίτη του ποταμού Έβρου. Είναι προκλητική και άδικη αυτή η συμπεριφορά και γι' αυτό το αναδεικνύω. Σας ενημερώνω και διεκδικώ ώστε να έχουμε θετικό αποτέλεσμα και την αποτροπή αυτών των παραβατικών συμπεριφορών.

Δεύτερον, δεν ξεχνάμε φυσικά τη συμπεριφορά των γειτόνων μας στην πρόσφατη πριν από 3-4 χρόνια η οποία κατά τον ίδιο τρόπο, κύριε Υπουργέ, στο πρόσφατο παρελθόν αντλούν τα νερά του ποταμού Έβρου και μάλιστα στο βορειότερο σημείο, δηλαδή, στο ύψος της Αδριανούπολης, της Μακράς Γέφυρας και από την εδώ πλευρά η Ορεστιάδα και το Διδυμότειχο και αποθηκεύουν αυτούς τους υδάτινους όγκους στις υδατοδεξαμενές που έχουν κατά μήκος του ποταμού Έβρου και σε μία απόσταση χιλιομέτρων. Με αυτό στο οποίο προβαίνουν μας δημιουργούν σοβαρότατα προβλήματα και προκαλούν την έλλειψη των απαραίτητων υδάτινων ποτάμιων όγκων.

Κυρίες και κύριοι, το παρόν νομοσχέδιο συμβάλλει στο σύνολο στην εξασφάλιση του ενεργειακού μέλλοντος της χώρας. Πρόκειται για ευρύτερη εθνική στρατηγική της Κυβέρνησης καθιστώντας τη χώρα ενεργειακά αυτόνομη, πράσινη, δίκαιη και εξωστρεφής και για τον λόγο αυτό το υπερψηφίζω.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα την κ. Χρηστίδου Ραλλία, ανεξάρτητη Βουλευτή. Θα ακολουθήσει ο κ. Σπάνιας, ο κ. Κόκκαλης και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, κ. Χήτας.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, πρόσφατα ένας πολύ γνωστός νέος οικονομολόγος αναφερόμενος στο θέμα της διαφθοράς είπε κάτι πάρα πολύ σημαντικό και κάτι πάρα πολύ ανησυχητικό. Είπε ότι υπάρχει ένα κρίσιμο σημείο, ένα σημείο καμπής, γνωστό ως tipping point το οποίο αν μία κοινωνία το υπερβεί γίνεται πλέον η κατάσταση της διαφθοράς μη αναστρέψιμη. Όταν ξεπεραστεί το σημείο αυτό τότε η αποσάθρωση των θεσμών είναι τόσο ολοκληρωτική και η διάβρωση της κοινωνίας τόσο βαθιά, ώστε η πορεία προς την καταστροφή δεν μπορεί πια να ανακοπεί και καμία μεταρρύθμιση για την αντιμετώπιση της διαφθοράς δεν γίνεται πλέον να υλοποιηθεί.

Μετά το σημείο καμπής το κράτος μετατρέπεται σε εργαλείο ιδιωτικών συμφερόντων, η διαφθορά γίνεται καθεστώς και η χώρα καταρρέει σε έναν υπόγειο εμφύλιο πόλεμο. Κάτι αντίστοιχο βλέπουμε σήμερα να συμβαίνει στο σημερινό Μεξικό όπου δολοφονούνται πολιτικοί, δήμαρχοι, βουλευτές.

Τα καλά νέα, σύμφωνα με τον ίδιο πάντα οικονομολόγο, είναι ότι η Ελλάδα δεν έχει φτάσει ακόμα στο σημείο καμπής. Τα κακά νέα είναι ότι κινείται με ταχύτητα ως προς αυτό. Όταν δημόσιοι λειτουργοί, όπως ο αρχαιολόγος της Μυκόνου, ξυλοκοπούνται από μαφιόζους, όταν δημοσιογράφοι όπως ο συγγραφέας ο Καραϊβάζ εκτελούνται εν ψυχρώ, όταν οι ένοχοι και στις δύο προαναφερθείσες περιπτώσεις παραμένουν ελεύθεροι, όταν παιδιά εισαγγελικών λειτουργιών απογάζονται και δολοφονούνται, όταν youtubers και καθηγητές πανεπιστημίου απειλούνται με μαφιόζικες μεθόδους, τότε απλά δεν έχουμε μεμονωμένα περιστατικά. Έχουμε μια δημοκρατία που αποσυντίθεται.

Φτάσαμε στο σημείο να απαιτείται η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για να υπάρξει έστω και μία ελπίδα δικαστικής διερεύνησης για ένα από τα πάμπολλα και συνεχώς επαναλαμβανόμενα δυσώδη σκάνδαλα. Όποιος διαβάσει τη δικογραφία για το σκάνδαλο ΟΠΕΚΕΠΕ λερώνεται και που τη διαβάσει. Και αυτό είναι δικό σας έργο.

Η δικαιοσύνη είναι φιμωμένη, καθοδηγούμενη και χειραγωγούμενη. Και δεν είστε απλά μια δεξιά παράταξη, μια δεξιά κυβέρνηση που γυρνάει τη χώρα στις δεκαετίες του 1950 και του 1960. Γιατί και εσείς από κάπου προέρχεστε. Κι εσείς η Νέα Δημοκρατία πρώην ΕΡΕ είσατε και πρώην ΔΗΣΥ και πρώην ΠΟΛΑΝ και πρώην ΛΑΟΣ. Ο κόσμος, όμως, δεν σας ψηφίζει για το τι ήσασταν. Σας κρίνει για ό,τι λέτε και πράττετε σήμερα. Γι' αυτό, λοιπόν, μην προσπαθείτε να μειώσετε την πολιτική κρίτική που σας ασκείται από την αντιπολίτευση, απ' όπου κι αν προέρχεται αυτή.

Μπορεί, λοιπόν, να μην είσατε απλά μία Δεξιά που γυρνάει τη χώρα στις δεκαετίες του 1950 και του 1960, όταν το κράτος υπήρχε για να εξυπηρετεί μόνο τους άριστους. Είστε πολύ χειρότεροι από τους προκατόχους σας γιατί καταλύετε τους θεσμούς και ανοίγετε τον δρόμο στη μαφία να εισέλθει στην πολιτική ζωή. Το δημόσιο ταμείο για εσάς είναι ένα λάφυρο. Πακτωλοί χρημάτων πηγαίνουν στους φίλους σας, λιγότερα στους απλούς ψηφοφόρους και ψίχουλα στην κοινωνική πλειοψηφία. Εκμαυλίζετε συνειδήσεις, διαφθείρετε τους πολίτες και τους κάνετε να πιστεύουν -αυτό είναι το χειρότερο- ότι μόνο με ρουσφέτια έχουν πρόσβαση στο δίκιο τους, ότι μόνο αν έχουν κάποιον δικό τους κάπου μπορούν να βρουν το δίκιο τους, μόνο με εξυπηρέτησεις από πολιτικούς θα μπορέσουν να βελτιώσουν λίγο τη ζωή τους. Διαφορετικά τους περιμένει ο αποκλεισμός, τους περιμένει φτώχεια. Εκβιάζετε και εξαγοράζετε την ψήφο του ελληνικού λαού.

Και αυτός ο θεσμικός διασυρμός δεν περιορίζεται μόνο στο εσωτερικό. Έχει και παγκόσμιο αντίκτυπο. Από το Associated Press μέχρι το Politico για σας μιλούν. Δεν είναι μόνο ο Guardian. Η Ελλάδα κοντεύει να θεωρείται η Κολομβία της Ευρώπης. Εκεί την έχετε οδηγήσει, εσείς οι άριστοι. Και απ' ό,τι φαίνεται, δυστυχώς, άριστοι είστε μόνο στη διαφθορά και στη συγκάλυψη. Μόνο εκεί παίρνετε δέκα με τόνο.

Στο παρόν νομοσχέδιο για το βιομεθάνιο. Αυτό το νομοσχέδιο πιστεύουμε ότι επιχειρεί να θέσει το θεσμικό πλαίσιο για την παραγωγή, αναβάθμιση και ενσωμάτωση του στο δίκτυο φυσικού αερίου. Ωστόσο, παρουσιάζει σοβαρές θεσμικές και πολιτικές ελλείψεις.

Και γίνομαι συγκεκριμένη. Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2024/1718 είναι ελλιπής, χωρίς πλήρη πρόβλεψη για διαλειτουργικότητα, εγγυήσεις προέλευσης και διαφανές μητρώο. Το καθεστώς κινήτρων είναι ασαφές και απουσιάζει μηχανισμός εγγυημένης απορρόφησης τιμής. Η κοινωνικοποίηση του κόστους σύνδεσης μέσω της ρυθμιζόμενης περιουσιακής βάσης οδηγεί σε σταυροειδείς επιδοτήσεις σε βάρος μηχανικών και οικιακών καταναλωτών. Καταθέτω τη σελίδα 5 από τον επίσημο τεχνικό οδηγό της European Biogas Association.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ραλλία Χρηστίδου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η απουσία συμμετοχής των περιφερειών και της τοπικής αυτοδιοίκησης στην αδειοδοτική διαδικασία αποδυναμώνει τη διοικητική αποκέντρωση και μειώνει την κοινωνική αποδοχή. Το κόστος σύνδεσης των μονάδων μετακυλιέται άμεσα στους υπόλοιπους καταναλωτές. Η Ελλάδα υστερεί σε σχέση με την Ιταλία, τη Γερμανία, τη Δανία σε feed-in μηχανισμούς και στήριξη μικρών παραγωγών. Καταθέτω και την έκθεση της European Biogas Association. Συγκεκριμένα είναι στην σελίδα 21, αλλά την καταθέτω ολόκληρη.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ραλλία Χρηστίδου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εμείς, ως Κίνημα Δημοκρατίας, υποστηρίζουμε τα εξής: Πλήρη νομικά δεσμευτική ενσωμάτωση της Οδηγίας ώστε να καταστεί το θεσμικό πλαίσιο λειτουργικό, νομικά προβλέψιμο και διαλειτουργικό με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη. Σταθερή αποζημίωση για μονάδες μικρής ισχύος τοπικού χαρακτήρα, δηλαδή αγροτικές, δημοτικές ή συνεταιριστικές, με διαφάνεια και δημοσίευση στο μητρώο της ΡΑΕ, ώστε να προάγεται η ισονομία, η ενεργειακή δημοκρατική και η βιωσιμότητα του θεσμού. Συμμετοχή των περιφερειών και των ΟΤΑ στις διαδικασίες αδειοδότησης και στην εποπτεία λειτουργίας των μονάδων. Προστασία των καταναλωτών από τις σταυροειδείς επιδοτήσεις που είπαμε προηγουμένως. Θέσπιση σαφών περιβαλλοντικών όρων για τη διαχείριση παραπροϊόντων. Απαγόρευση της μετακύλισης κόστους υποδομών στις περιφέρειες ή τους πολίτες.

Κλείνοντας, ζήτημα είναι να θέλουμε όλοι ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, όπως θέλουμε στο Κίνημα Δημοκρατίας, ένα νέο παραγωγικό μοντέλο δημοκρατικό, δίκαιο και συμμετοχικό, που δεν θα αποκλείει τον πολίτη, τον αγρότη, τον συνεταιρισμό, την τοπική κοινωνία. Κι αυτό διότι επιδιώκουμε -και όλοι πρέπει να επιδιώκουμε- μία ενεργειακή μετάβαση που δεν θα εξυπηρετεί τους λίγους, αλλά θα στηρίζει τις αποκεντρωμένες μονάδες, τη διαφάνεια, τη βιωσιμότητα και τη λαϊκή συμμετοχή, πρωτίστως τη διαφάνεια, άγνωστη λέξη για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενος ομιλητής ο κ. Αριστοτέλης Σπάνιας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΤΕΛΗΣ) ΣΠΑΝΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο νομοσχέδιο προτείνονται παρεμβάσεις για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας μας, για την περιβαλλοντική προστασία, αλλά και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στις κλιματικές και γεωπολιτικές προκλήσεις της εποχής.

Η Ελλάδα προσανατολίζεται σε δύο νέες στρατηγικές σημασίας αγορές, την αγορά του βιομεθανίου και την αγορά του ανανεώσιμου υδρογόνου. Η στρατηγική αυτή επιλογή εναρμονίζεται με τις δεσμεύσεις της χώρας μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξυπηρετεί τον εθνικό στόχο για ενεργειακή αυτονομία και μετάβαση σε μια πράσινη, βιώσιμη οικονομία. Αξιοποιεί δυνατότητες που ήδη υπάρχουν στην ελληνική περιφέρεια, ενεργοποιεί επενδυτικά και παραγωγικά οικοσυστήματα με σαφές αναπτυξιακό πρόσημο.

Το βιομεθάνιο είναι ένα πλήρως βιώσιμο και τεχνολογικά ώριμο υποκατάστατο του φυσικού αερίου που παράγεται από οργανικά απόβλητα, αγροτικά υπολείμματα και βιομάζα. Η αξιοποίησή του ενισχύει την κυκλική οικονομία, μειώνει τις εκπομπές αερίου του θερμοκηπίου και προσδίδει νέα αξία σε περιοχές με ανεπτυγμένο πρωτογενή τομέα.

Στο σχέδιο νόμου ρυθμίζεται το πλαίσιο αδειοδότησης μονάδων βιομεθανίου ώστε να διασφαλίζεται η νομιμότητα, η περιβαλλοντική συμβατότητα και η ποιότητα του παραγόμενου καυσίμου. Προβλέπει τη δυνατότητα έγχυσης του στο εθνικό σύστημα φυσικού αερίου και στα δίκτυα διανομής χωρίς να απαιτούνται νέες υποδομές με όρους ασφάλειας. Εισάγεται καθεστώς στήριξης

επενδυτικών σχημάτων για παραγωγούς, ενώ παρέχει τη δυνατότητα αναβάθμισης υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου σε μονάδες βιομεθανίου με κίνητρα και ευελιξίες για την αξιοποίηση του υπάρχοντος δυναμικού. Ακόμη, καθιερώνεται και το θεσμικό πλαίσιο για τις εγγυήσεις προέλευσής του ώστε αυτή να τεκμηριώνεται και να διευκολύνεται η εμπορική του αξιοποίηση εντός και εκτός Ελλάδος.

Το ανανεώσιμο υδρογόνο παράγεται μέσω ηλεκτρόλυσης του νερού αποκλειστικά με χρήση ηλεκτρικής ενέργειας από τις ΑΠΕ, χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Είναι το μόνο καύσιμο μηδενικών εκπομπών για βιομηχανίες υψηλής ενεργειακής έντασης και βαριές μεταφορές, αλλά και για αποθήκευση ενέργειας μεγάλης κλίμακας.

Καθιερώνεται ένα σαφές πλαίσιο αδειοδότησης μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Θεσπίζεται η διαδικασία έκδοσης βεβαίωσης παραγωγού υδρογόνου με συγκεκριμένα τεχνικά και οικονομικά κριτήρια. Δημιουργείται ηλεκτρονικό μητρώο των νέων μονάδων και δίνεται βεβαίωση ισχύος είκοσι πέντε ετών με τη δυνατότητα μεταβίβασης ή τροποποίησης. Περιγράφονται οι διαδικασίες σύνδεσης, ενώ εισάγονται επενδυτικά και λειτουργικά κίνητρα για παραγωγούς που εκχέουν ενέργεια στο σύστημα με το δίκτυο.

Ακόμη, καθιερώνει το θεσμικό πλαίσιο και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου που προορίζονται για βιομηχανίες ή εμπορικές περιοχές με όρους δημοσίου συμφέροντος, ασφάλειας, εφοδιασμού και τεχνικής επάρκειας. Η άδεια κυριότητας και διαχείρισης αυτών χορηγείται αποκλειστικά από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων, ενώ καθορίζονται και οι προϋποθέσεις για τη διαχείρισή του από επιχειρήσεις, εξειδικεύονται οι όροι πιστοποίησης των ενώσεων υδρογόνου με βάση τον ευρωπαϊκό κανονισμό.

Στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται επίσης ρυθμίσεις για κρίσιμα περιβαλλοντικά και πολεοδομικά ζητήματα, όπως η πρόβλεψη για παράταση πολεοδομικών προθεσμιών, ώστε να αντιμετωπιστούν καθυστερήσεις σε οικοδομικές άδειες, αναστολές, ελέγχους, όπως και δυνατότητα αξιοποίησης κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικιών, για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και συστημάτων αποθήκευσης. Σημαντική παρέμβαση αποτελεί επίσης η τροποποίηση του προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ» που εξασφαλίζει την κάλυψη ενεργειακών αναγκών ευάλωτων νοικοκυριών μέσω ενεργειακών κοινοτήτων και ΑΠΕ. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε έξι διαδοχικές φάσεις και δίνει ενεργειακή αυτοτέλεια σε χιλιάδες πολίτες.

Ένα άλλο ζήτημα για το οποίο παρεμβαίνει ο νομοθέτης, που απασχολεί ιδιαίτερα τη χώρα μας, είναι η λειψυδρία. Η αύξηση της ζήτησης ύδρευσης σε συνδυασμό με την υποχώρηση των βροχοπτώσεων και την κλιματική αποσταθεροποίηση αναδεικνύουν την ανάγκη άμεσης προσαρμογής. Θεσπίζεται η διαδικασία για την κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας, όπως επίσης παρέχεται και η δυνατότητα προκηρύξεων από την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ διαγωνισμών έργων ύδρευσης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που περιγράφονται.

Τέλος, τροποποιείται πλήρως το πλαίσιο οριοθέτησης οικισμών με πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων εισάγοντας σαφή και διακριτή διαδικασία ανάλογα με το πληθυσμιακό μέγεθος και τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά. Η οριοθέτηση μπορεί πλέον να πραγματοποιείται είτε μέσω τοπικού ή ειδικού πολεοδομικού σχεδίου, είτε με αυτοτελές προεδρικό διάταγμα. Θεσπίζεται η ζώνη ανάπτυξης οικισμού σε οικισμούς έως επτακοσίων κατοίκων και περιοχή ειδικών χρήσεων για οικισμούς ως δύο χιλιάδων κατοίκων με δυνατότητα διεύρυνσης των ορίων τους υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Καθορίζονται χρήσεις γης και όροι δόμησης, ενώ προβλέπεται η νομιμοποίηση υφιστάμενων οικοπέδων. Εισάγεται ρύθμιση για την ενεργοποίηση σταθμών ΑΠΕ που έχουν κατασκευαστεί, αλλά δεν έχουν συνδεθεί λόγω λήξης σύνδεσης με δυνατότητα ένταξής τους στο δίκτυο κατόπιν αίτησης και εφόσον υπάρχει διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου η χώρα αποκτά για πρώτη φορά ένα συνολικό τεχνικά ώριμο και

επενδυτικά ελκυστικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της αγοράς βιομεθανίου και υδρογόνου. Πρόκειται για μια νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη που σηματοδοτεί ένα ακόμα αποφασιστικό βήμα προς τη μετάβαση σε ένα νέο ενεργειακό μοντέλο και την υλοποίηση υποδομών που θα στηρίζουν την τεχνολογική, περιβαλλοντική και ενεργειακή πρόοδο της χώρας την επόμενη δεκαετία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Βασίλειος Κόκκαλης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω την ομιλία μου με το μείζον θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ, εκφράζοντας τη διαφωνία μου σ' αυτό που είπε ο Πρωθυπουργός, «αποτύχαμε». Όχι δεν αποτύχατε, πετύχατε. Εξαγοράσατε, νικήσατε, αποκαλυφθήκατε. Και τώρα έρχεται η τιμωρία.

Η ζημία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι αυτή η οποία τεχνηέντως προσπαθεί η Κυβέρνηση, με την αυτονόητη υποχρέωσή της θέσπισης μηχανισμού ανάκτησης -ο μηχανισμός ανάκτησης των αχρεωστήτων προβλέπεται ούτως ή άλλως-, δεν είναι όμως αυτή η ζημία την οποία τεχνηέντως προσπαθεί να περάσει στην κοινωνία ότι θα πάρουμε τα λεφτά πίσω από αυτές τις επιδοτήσεις και όλα καλά.

Όχι, κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης, δεν είναι μόνο αυτή η ζημία.

Θα ήθελα να κάνω μια πολύ σύντομη αναδρομή σε δύο θεσμικές παρεμβάσεις, σε δύο γεγονότα τα οποία ήταν καίρια. Το πρώτο ήταν το 2011 όταν κακώς η Ευρωπαϊκή Ένωση αμφισβήτησε την έκταση των βοσκοτόπων στη χώρα μας, πολύ κακώς, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο να επιτύχει αφενός την επιστροφή των 9,5 εκατομμυρίων στρεμμάτων πίσω και δεύτερον και την ακύρωση του προστίμου. Αυτό ήταν κομβικό το οποίο όφειλε η επόμενη κυβέρνηση να κοιμπώσει, να περάσει -και να μου επιτραπεί η έκφραση- όλα αυτά τα στρέμματα βοσκοτόπια στον γεωχωρικό χάρτη του ΟΠΕΚΕΠΕ, κάτι το οποίο δεν έκανε.

Η δεύτερη θεσμική παρέμβαση, αλλά μετά θεσμική απουσία, ήταν τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης τα οποία ψηφίστηκαν άμεσα το 2015, εξεδόθη η κοινή υπουργική απόφαση το 2017, με Τιρώνη, Αποστόλου και Φάμελλο, και είχε έναν ορίζοντα. Γνωρίζουμε τις παθογένειες του Δημοσίου. Τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης δεν μπορούν να γίνουν σε ένα-δύο χρόνια.

Εν πάση περιπτώσει, θα τα συνέχιζε η επόμενη κυβέρνηση, κάτι το οποίο μέχρι σήμερα δεν υπάρχει.

Εάν υπήρχαν διαχειριστικά σχέδια βόσκησης, πρώτον, θα γινόταν δίκαιη κατανομή των επιδοτήσεων, δεύτερον, θα αυξάνονταν τουλάχιστον δύο φορές πάνω τα έσοδα των κτηνοτρόφων -και θα σας αποδείξω πώς- και, τρίτον, θα προστάτευαν οι κτηνοτρόφοι τα δόση μας από φωτιές και από πλημμύρες, κάτι το οποίο δεν έγινε. Πώς έχασαν οι κτηνοτρόφοι; Γιατί η ζημία από την ανικανότητά σας είναι πολύ μεγαλύτερη. Συνέβη το εξής παράδοξο και το οποίο το έχουν ως ευαγγέλιο οι Βουλευτές της Συμπολίτευσης και έχουν δίκιο. Ο Πρωθυπουργός, λένε, εξασφάλισε το ίδιο ποσό στη νέα ΚΑΠ. Πράγματι έτσι είναι, είναι σχεδόν το ίδιο ποσό. Τότε πώς εξηγείται το γεγονός ότι το 2023 οι κτηνοτρόφοι, ειδικά οι κτηνοτρόφοι, είδαν μειώσεις 40%; Πώς εξηγείται αυτό το γεγονός; Άρα, κάτι έγινε λάθος. Στον δρόμο από Βρυξέλλες έφυγαν τα χρήματα; Τι έγινε;

Ενδεικτικό της ανικανότητάς σας πλέον, γιατί είναι επικίνδυνη ανικανότητα, είναι ότι στο στρατηγικό σχέδιο που υπέβαλε η χώρα μας το 2021 -ακούστε- αναφέρεται: Κριτήρια που διασφαλίζουν ότι η έκταση βρίσκεται στη διάθεση του γεωργού, να επαληθεύεται ότι η γη χρησιμοποιείται πραγματικά και νόμιμα από τον αγρότη, οι γεωργοί οφείλουν να καταθέσουν τα αντίστοιχα έγγραφα ιδιοκτησίας ή αγρομίσθωσης επί των οποίων διενεργούνται οι διασταυρωτικοί έλεγχοι μέσω του taxis, υποσύστημα μισθώσεων, και του Κτηματολογίου. Και πιο κάτω λέει: Δεν αναφέρεται τίποτα για διασταυρωτικούς ελέγχους μέσω taxis και του Κτηματολογίου.

Καταλαβαίνετε ότι επικρατεί όχι απλά προχειρότητα, αλλά

πλήρης ανικανότητα. Η ζημιά την οποία έχετε προκαλέσει στον πρωτογενή τομέα είναι ανυπολόγιστη και δυστυχώς θα φανεί τα επόμενα χρόνια.

Κι έρχομαι τώρα και στη λεηλασία του εθνικού αποθέματος. Για να ξεκαθαρίσω, τη δυνατότητα βοσκοτόπια χωρίς ζώα την έδωσε ο κανονισμός το 2013 και, ναι, εφαρμόστηκε από το 2017. Ξεκάθαρα. Μπορεί να πει κάποιος: Γιατί την εφαρμόσατε; Εάν πει: «Γιατί την εφαρμόσατε;», τότε πρέπει να πει ότι δεν έπρεπε να εφαρμόσουμε την Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Αυτός ο οποίος διαπραγματεύτηκε το 2013 να πει γιατί βοσκοτόπια χωρίς ζώα. Ενδεικτικό της ανυπαρξίας ελέγχων είναι το γεγονός, θα τα πούμε και σε άλλες συνεδριάσεις, ότι την περίοδο 2015-2019 η εγκύκλιος ελέγχου ήταν μία. Την περίοδο 2019-2023 πόσες ήταν; Οκτώ; Κάθε χρόνο, κάθε εξάμηνο, άλλαζαν οι εγκύκλιοι ελέγχου. Θέλω ή δεν θέλω ΑΤΑΚ; Θέλω ή δεν θέλω να διασταυρώνω με το Ε9 του ιδιοκτήτη; Χρειάζομαι ή δεν χρειάζομαι, αναρωτιόνταν οι υπάλληλοι στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Ήταν οκτώ εγκύκλιοι με αποτέλεσμα κάποια στιγμή να ξεσπάσει το σκάνδαλο. Και ποιοι την πλήρωσαν; Οι πραγματικοί κτηνοτρόφοι, οι πραγματικοί αγρότες, ένας εκ των οποίων ήταν και αυτός για τον οποίο είχα την υποχρέωση, και όπως έχω και θα έχω πάλι την υποχρέωση μέχρι να εξοφληθεί.

Προσκομίζω -γιατί έγινε προσπάθεια, όχι από όλους, για έναν περιέργο συμψηφισμό- τη δικαστική απόφαση σύμφωνα με την οποία διεκδικεί αυτός ο άνθρωπος χρήματα από το 2015 κι έχει πληρωθεί μέχρι και σήμερα μόνο για το ένα έτος, το 2015.

Μακάρι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΟΠΕΚΕΠΕ να ήταν ένας ευρωπαϊκός οργανισμός και να μην απαιτείτο παρέμβαση Βουλευτή, μακάρι. Μακάρι ο ΟΠΕΚΕΠΕ κάθε χρόνο να γνωστοποιούσε στους αγρότες και στους κτηνοτρόφους τι λεφτά έχουν λαμβάνειν, όπως γινόταν το 2015 και το 2019, που όλες οι επιδοτήσεις ήταν στην ώρα τους και όλες οι επιδοτήσεις ήταν ακέραιες.

Μακάρι ο ΟΠΕΚΕΠΕ να ήταν ευρωπαϊκό κράτος, αλλά ο ΟΠΕΚΕΠΕ, δυστυχώς, κατέληξε ένα ΑΤΜ για ημέτερους, όχι για αγρότες, αλλά για ημέτερους για υπαρπαγή του ευρωπαϊκού χρήματος με PIN για να πάρουν τα λεφτά, τον κωδικό «Νέα Δημοκρατία». Αυτό κατέληξε ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

Προσκομίζω την απόφαση για να τελειώνει το παραμύθι.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθετε για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ, θέλω να αναφερθώ στο ένα λεπτό που απομένει -κι ευχαριστώ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε-, μιας και μιλάμε για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ενέργειας, σε αυτό το κούρεμα που κάνετε στα μικρά φωτοβολταϊκά. Ειλικρινά, για τα φωτοβολταϊκά μέχρι 500 MW, οι συμβάσεις οι οποίες έχουν υπογραφεί το 2021, το 2022, το 2023 ανέφεραν ότι σε περίπτωση ασφάλειας δικτύου ή κορεσμού, θα το κλείνετε τρεις-τέσσερις ώρες; Από πού; Αυτό -άσχετα αν είναι θεμιτό ή αθέμιτο- πρέπει να ισχύει και για τους μεγάλους.

Κύριε Υπουργέ, οφείλατε να προστατεύσετε και να λειτουργήσετε σύμφωνα με τη σύμβαση. Οι άνθρωποι αυτοί, οι περισσότεροι, έχουν δάνεια. Και τελικά τι κάνετε; Τη νύφη την πληρώνουν οι μικροί παραγωγοί. Σας κατέθεσαν κάποιες συγκεκριμένες προτάσεις σε μια πρόσφατη συνάντηση.

Ή ολική αναστολή της αδειοδότησης. Αφού λέτε ότι περισσεύει το ρεύμα, μην δίνετε άλλες άδειες. Απλή λογική!

Και ποιοι έχουν αυτά τα μικρά φωτοβολταϊκά, κύριε Παππά; Η μεσαία τάξη. Άμεση καταβολή οικονομικής αποζημίωσης. Φταίνει σε κάτι αυτοί που υπέγραψαν το 2021; Εάν φταίνει σε κάτι και παραβίασαν τους όρους της σύμβασης, τότε να πείτε ότι: Κύριοι, κύριες, ευθύνεστε κι εσείς, γι' αυτό δεν θα αποζημιωθείτε.

Συνεπώς, τα αιτήματα των παραγωγών των μικρών φωτοβολταϊκών είναι δίκαια. Ζητάμε: Δέσμευση του Υπουργείου ότι θα καταβάλλετε οικονομική αποζημίωση για κάθε περιοχή που θα διενεργείται από τώρα και στο εξής. Καθιέρωση διαφανών κριτηρίων περικοπών κατανομής και ανακατανομής, που θα πρέπει απαραίτητα να λαμβάνει υπ' όψιν την αρχή της αναλογικότητας και ελλείψει συμπληρωματικών και αντισταθμιστικών μέτρων για

την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης.

Κύριε Υπουργέ, οφείλετε να πάρετε μέτρα γιατί, δυστυχώς, η πλειοψηφία όλων αυτών των μικρών παραγωγών, των μικρών επενδυτών είναι με δάνεια. Η πλειοψηφία βλέπει ότι, δυστυχώς, δεν λειτουργείτε σύμφωνα με τα συμφέροντα της πλειοψηφίας των μικρών επενδυτών, των μικρών παραγωγών.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Χήτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, είναι από τις φορές, από το 2019 που είμαι εδώ, που είναι τόσο απλά αυτά που θέλω να πω. Γνωρίζαμε πάντα -η Ελλάδα είναι γνωστή- ότι ήμασταν η χώρα του φραπέ. Έρχονταν οι τουρίστες εδώ και απολάμβαναν τον φραπέ τους. Εσείς το πήγατε σε άλλο επίπεδο τώρα. Μας κάνατε γνωστούς για άλλο «φραπέ». Έφτασε η χάρη μας μέχρι την Ευρώπη. Καλά που υπάρχει και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, γιατί εδώ... Και μετά αναρωτιόμαστε, γιατί δεν εμπιστεύεται ως Έλληνας πολίτης τη δικαιοσύνη. Αφήστε τι λένε οι πολιτικοί. «Δεν εμπιστεύεστε τη δικαιοσύνη; Τι λέτε τώρα;», λέτε εσείς. Τον κόσμο ρωτήστε. Αφήστε τους πολιτικούς. Τον κόσμο έξω ρωτήστε αν εμπιστεύονται τη δικαιοσύνη.

Εσείς, λοιπόν, με τον φραπέ, το πήγατε σε άλλο επίπεδο. Πραγματικά. Όχι, μπράβο σας πραγματικά! Μιλάμε για κανονική αριστεία!

Θυμάμαι το πρώτο νομοσχέδιο που εισηγήθηκα το 2019, κύριε Παπασταύρου, όταν μπήκε η Ελληνική Λύση στη Βουλή και ήταν το επιτελικό κράτος. Ήμουν και νέος τότε! Ένας τόμος με τριακόσια άρθρα ήταν και λέω: Θεέ μου, τι γίνεται εδώ; Το επιτελικό κράτος! Αυτό είναι επιτελικό κράτος, η αριστεία.

Το επιτελικό κράτος, λοιπόν, είναι κατάντια, είναι μπόχα. Δυστυχώς, λυπάμαι που το λέω, αλλά είναι δυσωδία, είναι βρωμιά, είναι μια χούφτα -δεν θα πω την έκφραση, γιατί είμαι από Βήματος Βουλής- «καλά παιδάκια» που το παίζουν μάγκες και νομίζουν ότι κρατάνε την Ελλάδα στα χέρια τους.

Ξέρετε, κύριε Παπασταύρου, δεν αλλάζει αυτή η χώρα. Με την ιστορία αυτή του ΟΠΕΚΕΠΕ, μας πήγατε πάλι σαράντα χρόνια πίσω. Δεν αλλάζει αυτή η χώρα! Με εσάς στα πράγματα, δεν αλλάζει! Είναι τόσο ποτισμένη αυτή η σάπια νοοτροπία μέσα σας, που δεν πρόκειται να αλλάξει ποτέ!

Και το εξοργιστικότερο: Για όλα αυτά που συμβαίνουν, για ό,τι συμβαίνει, ό,τι βγαίνει στο φως κάθε μέρα, εσείς δεν έχετε ιδέα! Εξοργιστικό! Δεν έχετε ιδέα! Παίρνετε ένα συννεφάκι, το καβαλάτε και πέφτετε από τα σύννεφα. Δεν έχετε ιδέα, δεν ξέρετε. «Δεν ξέραμε, δεν γνωρίζαμε. Δεν γνωρίζαμε για τους φραπέδες και τους χασάπηδες», άλλο αν έχετε φωτογραφίες μαζί τους και ήταν οι κομματάρχες σας εκεί κάτω. Αλλά δεν τους ξέρατε! Πού να τους ξέρετε εσείς; Σας ξέρουν αυτοί.

Δεν γνωρίζετε τίποτα. Δεν ακούτε τίποτα. Δεν γνωρίζετε τίποτα. Αν εσείς είστε μια άσχετη, ανίκανη, ανίδεη κυβέρνηση, τυφλή, κουφή, που δεν βλέπει και δεν ακούει τίποτα, εμείς το λέγαμε εδώ χρόνια. Ενενήντα μία ερωτήσεις έχουμε καταθέσει! Ενενήντα μία από το 2019 μέχρι σήμερα, για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Άντε, εσείς δεν ακούτε, αλλά ρίξτε μια ματιά στις ερωτήσεις που στέλνουμε. «Αυτοί οι «τρελοί» εκεί πίσω, τι μας στέλνουν εδώ, ρε παιδιά; Κάτι για σκάνδαλα λένε. Για να ρίξουμε μια ματιά».

Αφού είστε τόσο ηθική κυβέρνηση και άριστη, γιατί δεν το κάνατε; Γι' αυτό είναι η Αντιπολίτευση, για να σας ελέγχει, για να σας ξυπνάει όταν σας κοιμίζει η εξουσία. Γιατί δεν μας ακούγατε; Ενενήντα μία ερωτήσεις!

Τον Φεβρουάριο του 2024 ανέβηκε ο Πρόεδρος εδώ πάνω κι έλεγε για έναν «φραπέ» που κουμαντάρει την Κρήτη και κάνει κουμάντο. Ενάμιση χρόνο πριν! Γιατί δεν είπε ένας: «Βρε παιδιά, μήπως αυτός ο άνθρωπος έχει κάτι να μας πει; Τι λέει αυτός ο Πρόεδρος κόμματος; Να το δούμε λίγο;». Ούτε εκεί!

Έβλεπα πριν από λίγο ένα βιντεάκι. Ήταν την ημέρα των εκλογών ή λίγες μέρες μετά, κύριε Παπασταύρου. Και πραγματικά, θα έχει πλάκα, αν δεν ήταν τόσο τραγικές οι συνθήκες. Έβλεπα

τον Πρωθυπουργό να τον έχουν ανεβάσει σε ένα σαν σκαμπό πάνω στην Κρήτη και έχει ένα χαμόγελο ευτυχίας και ικανοποίησης, κύριε Υπουργέ, και λέει: «Πώς καταφέραμε να κερδίσουμε στο Ηράκλειο; Κερδίσαμε το Ηράκλειο!» και χειροκροτούσαν από κάτω. «Κερδίσαμε το Ρέθυμνο!» και χειροκροτούσαν από κάτω.

Αυτό είναι κάλπικη νίκη που πετύχατε. Με λεφτά του ελληνικού λαού εξαγοράσατε ψήφους. Αυτό κάνατε! Εμείς λιώναμε τα παπούτσια μας στα χωριά να πάρουμε καμία ψήφο και εσείς μοιράζατε τα λεφτά του ελληνικού λαού και του φτωχού αγρότη για να κάνετε την κυβέρνηση. Αυτή είναι η αλήθεια. Θα την ακούτε.

Ο ανήξερος Πρωθυπουργός! Δεν ξέρει τίποτα για τον ΟΠΕ-ΚΕΠΕ. Δεν ήξερε τίποτα για τα Τέμπη, για την κατάσταση σιδηροδρόμου. Δεν ήξερε τίποτα για τη θνησιμότητα στις ΜΕΘ με τον COVID. Δεν ήξερε τίποτα για τις υποκλοπές. «Δεν ξέρω τίποτα, κύριε Σρόπερ» έλεγε. «Δεν γνώριζα». Ο ανήξερος! Το ότι είναι Πρωθυπουργός το γνωρίζει; Θα του το πει κάποιος ότι κυβερνάει τη χώρα; Το γνωρίζει ή εκεί είναι ανήξερος;

Είναι φοβερά αυτά που ζούμε, αλλά δεν τρέχει τίποτα. Βγαίνει ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και τι λέει; Είστε τόσο εξοργιστικοί, δηλαδή και συνερίζετε. Βράζει η κοινωνία -και εδώ δεν υπάρχει λαϊκισμός της αντιπολίτευσης, εδώ μιλάμε για σκάνδαλα- και βγαίνει και λέει ο κ. Μαρινάκης: «Θα γίνει εξαντλητικός έλεγχος. Όποιος πήρε λεφτά, θα τα πάρουμε πίσω». Γιατί τώρα, κύριε Μαρινάκη; Τόσα χρόνια που ήσασταν; Έπρεπε να έρθει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας να σας ξυπνήσει; Ποιος θα πληρώσει τη νύφη, κύριε Μαρινάκη; Πάλι ο Έλληνας; Πάλι ο κρατικός προϋπολογισμός; Δεν του αρέσει το κράτος αυτό του κ. Μητσοτάκη, κύριε Παπασταύρου. Δεν του αρέσει! Λέει: «Το κράτος της διαφθοράς, της σήψης. Δεν είναι ωραίο κράτος αυτό». Να το αλλάξουμε, κύριε Πρωθυπουργέ.

Ποιος θα το αλλάξει; Εμείς, με έντεκα Βουλευτές; Εμείς δίνουμε τον αγώνα μας. Ο Μητσοτάκης που είναι Βουλευτής είκοσι ένα χρόνια, που είναι Πρωθυπουργός έξι χρόνια, που είναι γιος του αιμνηστού Μητσοτάκη που ήταν Βουλευτής για πέντε δεκαετίες και Πρωθυπουργός για πόσα χρόνια, που είναι αδερφός της κ. Μπακογιάννη με τέσσερις δεκαετίες στη Βουλή ή ίδια, μιλάει για παθογένειες που δημιουργήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια. Ο άνθρωπος που τριάντα χρόνια είναι στη Βουλή και έξι χρόνια Πρωθυπουργός, μιλάει για παθογένειες. Καλά, τώρα σοβαρά μιλάτε; Δεν περνάει το αφήγημα αυτό.

Έχουμε να πούμε πολλά για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί ακόμα δεν έχουν έρθει οι δικογραφίες.

Ορίστε;

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΣΤΡΑΤΟΣ) ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ: Μονολόγησα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Υπομονή, όλα θα περάσουν.

Δεν έχουν έρθει ακόμη οι δικογραφίες για το 2024-2025. Εμείς είμαστε ξεκάθαροι. Δέσμευση των περιουσιών τώρα όλων όσων εμπλέκονται και όταν με το καλό και αν αθωωθούν, θα τα πάρουν πίσω τα παιδιά. Όμως, δέσμευση των περιουσιών τώρα.

Περί δικαιοσύνης η κουβέντα. Το είπα και πριν, μην αναρωτιέστε μετά γιατί δεν έχει την παραμικρή εμπιστοσύνη ο Έλληνας στην ελληνική δικαιοσύνη. Διότι, πάλι ήρθαν οι Ευρωπαίοι, μια Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, για να ανοίξει την υπόθεση αυτή.

Περιμένω, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, με αγωνία εδώ και πέντε, έξι εικοσιτετράωρα, κύριε Παπασταύρου -εσείς δεν είστε πελάτης τους, δεν σας παίζουν πολύ- αυτό το απαύγασμα της αλήθειας, την Ομάδα Αλήθειας, να σηκώσει ένα βίντεο για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Περιμένω πέντε μέρες την Ομάδα Αλήθειας να ανεβάσουν ένα βίντεο για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Αφού είναι η Ομάδα της Αλήθειας, να μας πουν την αλήθεια. Τους περιμένουμε εδώ και τόσες μέρες να ανεβάσουν ένα βίντεο για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Τι έγινε, ρε παιδιά; Θα ανεβάσετε τίποτα; Δεν θα ανεβάσετε.

Επίσης, περιμένουμε από τη Δευτέρα, Τρίτη, πήγε Τετάρτη σήμερα και δεν έχουμε μια δημοσκόπηση, ρε παιδιά. Δεν θα βγει αυτή την εβδομάδα δημοσκόπηση; Όλες τις εβδομάδες είχαμε έξι, επτά κάθε βδομάδα. Αυτή τη εβδομάδα δεν θα γίνει δημοσκόπηση, να δούμε λίγο μια δημοσκόπηση ΟΠΕΚΕΠΕ;

Κύριε Παπασταύρου, αφήστε τι λέμε εμείς. Σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο -να δείτε τι είναι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας- που κάνει ανέκδοτο -έτσι λέμε εμείς- καλά τη δουλειά του, από τις συμβάσεις ύψους δυόμισι δισεκατομμύρια που υπε-

γράφησαν το 2024, την περσινή χρονιά, το 77%, κύριε Παπασταύρου, κύριε Υπουργέ, ήταν απευθείας αναθέσεις. Εδώ σταματάει κάθε κουβέντα. Από τα δυόμισι δισεκατομμύρια, το 77% ήταν απευθείας αναθέσεις. Τι να πούμε;

Δεκατρείς κίτρινες κάρτες έχει μοιράσει το Ελεγκτικό Συνέδριο στην Κυβέρνηση. Δεκατρείς κίτρινες κάρτες για τις απευθείας αναθέσεις! Όμως, η Κυβέρνηση αδιαφορεί, γιατί προέχει το αδηφάγο, βαθύ κομματικό πελατειακό κράτος της Κυβέρνησης. Η μόνη σας έννοια είναι πώς θα μείνετε στην εξουσία, γαντζωμένοι με τα νύχια σας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Κόντης Ιωάννης, ανεξάρτητος Βουλευτής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άλλο ένα νομοσχέδιο σήμερα στο πλαίσιο των εντολών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, πράσινης ανάπτυξης, οικολογικής ενέργειας, όλα αυτά τα φληναφήματα που έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση αγκαλιάσει τα τελευταία χρόνια, τα οποία μας έκαναν να ανασχέσουμε την παραγωγή μας στον πρωτογενή τομέα, διέλυσαν την πρωτογενή παραγωγή, διέλυσαν το περιβάλλον μας, κατέστρεψαν τα δάση μας, φυτέψαμε ένα σωρό ανεμογεννήτριες, οι αγρότες το γύρισαν σε φωτοβολταϊκά και όλα αυτά τα παραμύθια περί ανάπτυξης και οικολογικής ανάγκης, τα οποία δεν προσέφεραν τίποτα στη χώρα μας και τα οποία βλέπουμε ότι εγκαταλείπει και ο πιο πιστός σύμμαχος πλέον που ήταν η Αμερική. Λες και κάθε τέσσερα χρόνια που αλλάζει η Αμερική μία γραμμή πλεύσης, θα πρέπει να αναπροσαρμόζουμε και εμείς, αν δεχτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να πάει εκεί ή αν θα συνεχίσει στην ίδια ρότα.

Το θέμα είναι ότι προσπαθεί να συνεχίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν της βγαίνει, κύριε Υπουργέ. Προχθές έγινε ένα συνέδριο -για να σας πω σαν πρώην πλοίαρχος που είμαι και παρακολουθώ των εφοπλιστών. Ήταν παρών ο Υπουργός Ναυτιλίας. Ξέρετε πώς προβληματίζονται πλέον οι εφοπλιστές; Παρήγγειλαν πλοία -έχουν μπει στην ανάγκη να παραγγείλουν πλοία- τα οποία θα καίνε καύσιμα, υποτίθεται, οικολογικά τα επόμενα χρόνια, αρχίζοντας από το Gas Oil που κάναμε τώρα στη Μεσόγειο -βγάλαμε τον Fuel και κάναμε SECA τη Μεσόγειο- μετά θα πάμε στην αμμωνία που δεν ξέρει κανείς πώς θα καίνε την τοξική αμμωνία τα πλοία, με σκοπό να φτάσουμε μετά την πράσινη αμμωνία στο υδρογόνο. Λένε οι Έλληνες εφοπλιστές όλοι: «Μας έχετε μεπρδέψει. Παραγγέλουμε πλοία τα οποία είναι τρομερά κοστοβόρα, με διπλάσια τιμή από ότι σήμερα και εσείς δεν είστε σε θέση να μας πείτε εάν θα μπορείτε να παράγετε αυτό το υδρογόνο, να το αποθηκεύσετε και όλα τα συναφή». Γιατί; Διότι, ακολουθείτε τυφλά, χωρίς να αντιδράσουμε κάπου, τις εντολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σας λέει η κ. Φον ντερ Λάιεν και οι συν αυτή χαρτογιακάδες που έχει -που αμφιβάλλω αν έχουν δουλέψει ποτέ στη ζωή τους, εκτός από τα βαρύγδουπα διπλώματα που έχουν από διάφορα πανεπιστήμια που τους τα χαρίζουν έτσι, προκειμένου να φτιάξουν τους επόμενους κατευθυνόμενους εκεί που χρειάζονται- αυτές τις αηδίες όλες, ότι θα καίνε τα πλοία μας σε λίγα χρόνια υδρογόνο.

Πείτε μου, είμαστε σε θέση να παράγουν υδρογόνο σήμερα; Μπορούμε; Όχι. Πώς βγάζουμε εντολή τα πλοία σε δέκα, δεκαπέντε χρόνια το πολύ, να καίνε υδρογόνο; Το υδρογόνο πώς παράγεται; Παράγεται με διάφορους τρόπους, είτε με ηλεκτρόλυση, είτε από την ατμοαναμόρφωση που χρειάζεται φυσικό αέριο, είτε παράγεται από τη βιομάζα με τα απόβλητα της βιομάζας, είτε από την πυρόλυση, θερμική, πυρηνική. Εμείς δεν μπορούμε να παράγουμε υδρογόνο αυτή τη στιγμή και ούτε μπορούμε να σκεφτούμε ότι μπορούμε να παράγουμε.

Αρχίζουμε, λοιπόν, από τη βιομάζα. Τι είναι η βιομάζα; Στην ιδεατή μορφή είναι η επεξεργασία των σκουπιδιών, των αποβλήτων και τα λοιπά, να τα φτάσουμε να έχουν 65% το μέγιστο μεθάνιο και τα υπόλοιπα να είναι διοξείδιο του άνθρακα και άλλα αέρια κ.λπ.. Ναι, όλα αυτά, όμως, χρειάζονται μία επεξεργασία, την οποία και αυτή ακόμα εμείς δυσκολευόμαστε -σίγουρα είναι πιο προσιτή και πιο εύκολη- να φέρουμε στα όρια τα οποία απαι-

τούνται για να λειτουργήσουν όλα αυτά που ζητάμε.

Και ενώ υπάρχει όλη αυτή η παραγωγή που συνδέεται με εισαγόμενες τεχνολογίες στο μυαλό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα λοιπά, αντί να ενισχύσουμε την εγχώρια αγροτική παραγωγή, θα εξαρτόμαστε τώρα από ό,τι μας λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι πολυεθνικοί όμιλοι, οι οποίοι είναι γύρω από αυτή και οι οποίοι θα έχουν ελεγχόμενα κριτήρια εισαγόμενα αειφορίας, με μηχανισμούς πιστοποίησης που καθορίζονται εκτός Ελλάδος και έτσι, δεν έχουμε και τον εθνικό έλεγχο των πρώτων υλών και των διαδικασιών, σε ό,τι γίνεται από αυτά.

Οι διαδικασίες αδειοδότησης και λειτουργίας είναι τόσο πολύπλοκες, που αποκλείουν και τις τοπικές συνεταιριστικές μονάδες. Αυτό, λοιπόν, λειτουργεί σαν φίλτρο αποκλεισμού του Έλληνα παραγωγού γενικά. Προβλέπονται κάποιες κυρώσεις έως ενάμισι εκατομμύριο ευρώ και τα λοιπά, όπως υπήρξαν και κυρώσεις - ξαναλέω - στα μικρά πλοία που δεν χρησιμοποιούν scrubbers για τον καθαρισμό του καυσίμου στη Μεσόγειο.

Και πλέον, οι περισσότεροι μικροί πλοιοκτήτες και ειδικά αυτοί που έκαναν άγονες γραμμές ή αυτοί που κάνουν πορθμειακές, θέλουν να κλείσουν τελείως. Θέλουν να κλείσουν τελείως ένα πλοιαράκι που είχαν και το χρησιμοποιούσαν. Όσα τους είχε υποσχεθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι θα δώσουν, δηλαδή κάποια 11 δισεκατομμύρια, για να βοηθήσουν να φτιάξουν καινούργια πλοία με τον τρόπο αυτό -για τους μικρούς μιλάω- στη Μεσόγειο και έχει γίνει και μια μελέτη του Ναυτικού Επιμελητηρίου με τις τράπεζες, όλα έμειναν στον αέρα.

Όλα αυτά είναι υποσχέσεις χωρίς πραγματοποίηση, με ορίζοντα. Και τώρα θέλουμε εμείς να παράγουμε το υδρογόνο, ας πούμε. Δεν ξέρω αν έχετε αντίλογο, και θα σας ακούσω μετά, στο ότι μπορούμε να παράγουμε σε βάθος χρόνου και ποιο είναι το βάθος χρόνου αυτό. Μακάρι. Εγώ προσωπικά, σαν Έλληνας, είμαι εξαρχής αντίθετος σε όλη αυτή την αρλούμπα των ανανεώσιμων αυτών οικολογικών πηγών που σκέφτηκαν κάποιοι και οι οποίοι σε μερικά χρόνια θα βρουν έναν χρυσό τρόπο, ένα χάπι χρυσό να μας γυρίσουν πίσω, όπως γύρισε η Γερμανία τον λιγνίτη στα καύσιμα και να μας πουν, συγγνώμη αλλά ξέρετε δεν βοήθησαν τα δεδομένα, δεν το αγκάλιασε ο κόσμος, δεν το αγκάλιασαν οι επιχειρήσεις κ.λπ..

Δεν θέλω να αναφερθώ άλλο σε αυτό. Θέλω να αναφερθώ κλείνοντας στο θέμα των ημερών που είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Κύριε Υπουργέ, εγώ δεν είμαι αυτός που θα δικάσει κανέναν ούτε θα πω «έχετε ευθύνες» ή «δεν έχετε ευθύνες». Πιστεύω ότι δυστυχώς όλα αυτά συμβαίνουν στην Ελλάδα γιατί έχει εκλείψει η εθνική και η εθνικιστική -θα το πω- αντίληψη. Ποια είναι η εθνικιστική αντίληψη; Εργαζόμαστε όλοι για την πατρίδα μας. Ο εθνικισμός δεν είναι φασισμός, που θέλουν να περάσουν όλοι αυτοί οι νεοταξίτες. Ο εθνικισμός είναι η αγάπη στην πατρίδα, ο εθνικισμός είναι η αγάπη στον συνάνθρωπο και όλοι μαζί να δουλεύουμε για την πατρίδα. Δεν υπάρχει αυτό. Οι Έλληνες έγιναν εγωιστές, παρτάκηδες και όλοι κοπάνε πώς θα ρίξουν το κράτος, την Ευρωπαϊκή Ένωση κατ' επέκταση με τη βοήθεια του κράτους, «Έλα μωρέ λεφτά από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι, ας πάρουμε όλοι μαζί». Έτσι έγινε πράσινη η Κρήτη. Και οι πασοκτζήδες Κρητικοί και οι συριζαίοι λένε «πάμε εδώ με τη Νέα Δημοκρατία που είναι τώρα και θα πάρουμε τα κονδύλια αυτά, θα αρπάξουμε και θα είμαστε ok». Και ψηφίζουμε. Έτσι έχει γίνει ο ελληνικός λαός σήμερα. Αυτό είναι το πρόβλημα των Ελλήνων. Έχουν γίνει παρτάκηδες οι περισσότεροι. Και αυτοί που φωνάζουν, φωνάζουν γιατί δεν πήραν αυτοί. Εάν έπαιρναν όλοι, δεν θα φώναζε κανείς. Αυτό δυστυχώς είναι το πρόβλημά μας.

Εμείς σίγουρα θέλουμε -και αυτό δεν είναι αθωωτικό για όποιον συμμετείχε- κάποτε να αλλάξει όλο αυτό. Αλλά δυστυχώς επικρατεί εγωκεντρισμός, αδιαφορία των Ελλήνων για την πατρίδα τους, έλλειψη αγάπης για την πατρίδα και για το σύνολο. Πρέπει να σκέφτονται ότι αυτό που κάνουν σήμερα δεν βλέπεται τον διπλανό μας. Αυτό που γίνεται τώρα, που παίρνουν τις επιχορηγήσεις και δεν τους νοιάζει αν ένας φουκαράς αγρότης στη Θεσσαλία δεν θα πάρει ή στις Σέρρες ή στη Θεσσαλονίκη και σκέφτονται μόνο τον εαυτό τους, αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα της Ελλάδας και γι' αυτό συναινούν και σε όλα τα εγκλήματα τα οποία είναι υπέρ τους. Αν είναι υπέρ τους ένα έγκλημα, οικονο-

μικό ή οτιδήποτε άλλο, θα συναινέσουν ελαφρά τη καρδία και θα πουν «αφού περνάει καλά η οικογένειά μου, είναι έτσι» και δεν πάνε να λένε οι άλλοι ότι είναι παράνομο. Εάν δουν ότι αύριο τους κόβεται και πηγαίνει αλλού η μπάλα, θα αρχίσουν να διαμαρτύρονται και αυτοί. Αυτό είναι το πρόβλημα. Δεν έχουμε, λοιπόν, διαμορφώσει παιδεία πλέον στους νέους από μικρούς. Οι Έλληνες γεννιούνται τελείως παρτάκηδες και δυστυχώς μεγαλώνουν έτσι. Τους έχουν μάθει από την εποχή του αείμνηστου ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ να κοιτάνε τον εαυτό τους και να κοιτάνε τι θα πάρουν -μην ξεχνάμε τα καλαμπόκια του Αθανασόπουλου και όλων αυτών- και όλοι αυτοί δυστυχώς μας έφτασαν εδώ σήμερα. Γιατί όσο ξεχνάμε την ιστορία μας, δυστυχώς θα αντιμετωπίζουμε τέτοια θέματα. Ας διαβάσουμε τι γινόταν στην Ελλάδα από το 1981 και μετά και θα δούμε πάρα πολλές περιπτώσεις. Τώρα, το να γίνουμε όλοι ντέντεκτιβ και να ακούμε μία συνδιάλεξη του τι είπε ο κ. Μητράκης, τι είπε ο κ. Κόντης ή οποιοσδήποτε άλλος, δεν λέει.

Το θέμα λοιπόν είναι να δούμε τους εαυτούς μας πρώτα και μετά όλα τα άλλα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε με τον επόμενο ομιλητή, τον οποίο καλούμε στο Βήμα, τον κ. Καβαβάδα Αθανάσιο. Θα ακολουθήσει ο κ. Ψυχγιός και ο κ. Σιμόπουλος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΒΑΒΑΔΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, οι παλαιότεροι θυμόμαστε τις παγκόσμιες ενεργειακές κρίσεις της δεκαετίας του '70. Κρίσεις που τότε σχετιζόνταν με διεθνείς πολιτικές εξελίξεις και αφορούσαν αποκλειστικά το πετρέλαιο.

Από το 2021 βιώνουμε την πρώτη ενεργειακή κρίση του 21^{ου} αιώνα και είναι μια κρίση με πολλά νέα χαρακτηριστικά. Πέρα από την κατακόρυφη αύξηση των αναγκών, το ενεργειακό μείγμα έχει αλλάξει, ο τρόπος που λειτουργεί η αγορά ενέργειας έχει αλλάξει. Υπάρχουν πολλοί περισσότεροι αστάθμητοι παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν και την παραγωγή και την επάρκεια και την τιμή της ενέργειας. Και πάνω απ' όλα αυτά η κλιματική κρίση, που αν δεν την προλάβουμε θα καταστρέψει τον πλανήτη και μαζί την ανθρωπότητα.

Τι μπορεί να κάνει η Ελλάδα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Να ενισχύσει την ενεργειακή της ασφάλεια, βασισμένη στην εγχώρια παραγωγή πράσινης ενέργειας. Σε αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση κινείται το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα, το οποίο επιδιώκει να φτιάξει ένα θεσμικό πλαίσιο κατάλληλο, πρώτον, για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, ενός ανανεώσιμου καυσίμου, που παράγεται από οργανικά απόβλητα. Είναι δηλαδή παράδειγμα κυκλικής οικονομίας και μπορεί να διανεμηθεί μέσω των υφιστάμενων δικτύων φυσικού αερίου. Και δεύτερον, για τη ρύθμιση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου, το καύσιμο του μέλλοντος, που πρέπει από τώρα να διασφαλισουμε με ποιους κανόνες θα παράγεται και θα διατίθεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει πολλές θετικές ρυθμίσεις, που σχετίζονται με το περιβάλλον και με τους φυσικούς πόρους. Ενδεικτικά αναφέρω το άρθρο 51 που επιταχύνει τις διαδικασίες για την υλοποίηση του έργου «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών», μέσω του οποίου επιδιώκουμε να αναδείξουμε τα μονοπάτια όχι μόνο στο νησί της Λευκάδας αλλά και στον Κάλαμο και στον Καστό. Επίσης, το άρθρο 52, και τις ρυθμίσεις για την επιτάχυνση της λειτουργίας των επιτροπών εξέτασης αντιρρήσεων στους δασικούς χάρτες. Στη Λευκάδα λειτουργούν δύο τέτοιες επιτροπές, αφού το Υπουργείο ικανοποίησε το αίτημά μας, ώστε να διεκπεραιωθούν πιο γρήγορα οι περίπου έξι χιλιάδες αντιρρήσεις. Και τέλος, αναφέρω το άρθρο 55 που προβλέπει ότι το Υπουργείο μπορεί να κηρύξει μια περιοχή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, λόγω λειψυδρίας και τότε η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ μπορούν να αναθέσουν συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών που δεν υπάγονται στις αρμοδιότητές τους, εφόσον αφορούν την αντιμετώπιση της λειψυδρίας.

Δεν θα επεκταθώ άλλο, διότι χθες κατατέθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος η πολυαναμενόμενη διάταξη για τα όρια των οικισμών κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων, που μονοπωλεί το ενδιαφέρον όλων μας.

Τον Απρίλιο του 2025 η Κυβέρνηση δημοσίευσε ένα προεδρικό διάταγμα για τα όρια δέκα χιλιάδων οικισμών κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων. Πώς προέκυψε το προεδρικό διάταγμα; Προέκυψε από αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις οποίες απέρριπτε τις επεκτάσεις στα όρια οικισμών στο Πήλιο και στο Ρέθυμνο που είχαν γίνει με αποφάσεις νομαρχών.

Εν όψει της εκπόνησης των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων, η Κυβέρνηση έπρεπε να καθορίσει προδιαγραφές σε υποχρεωτική συμμόρφωση με αυτές τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, ώστε να μην υπάρχει συνεχιζόμενη ανασφάλεια στους ιδιοκτήτες από νέες προσφυγές.

Όπως γνωρίζουμε όλοι το προεδρικό διάταγμα δημιούργησε μεγάλη αναστάτωση, την οποία δυστυχώς εκμεταλλεύτηκε και η Αντιπολίτευση. Κάποιοι έλεγαν ότι μέσα σε μια νύχτα τα οικοπέδα έγιναν χωράφια. Άλλοι έλεγαν ότι η Κυβέρνηση δουλεύει για τους επενδυτές, για να φάνε τη μικρή ιδιοκτησία. Από την πρώτη στιγμή σύστηνα ψυχραιμία στους συμπολίτες μου. Με δελτίο τύπου που έβγαλα στις 29 Απριλίου εξηγούσα ότι το προεδρικό διάταγμα δεν καθόριζε όρια, εξηγούσα ότι τα νέα όρια θα καθορίζονταν με τα τοπικά πολεμικά σχέδια, που εκπονούνται και θα ίσχυαν μετά από δύο χρόνια, μετά την έκδοση των νέων προεδρικών διαταγμάτων. Από την πρώτη στιγμή μετέφερα τις βεβαιώσεις της Κυβέρνησης ότι θα φέρει νομοθετική ρύθμιση. Παράλληλα όμως, επειδή έπαιρνα τα μηνύματα από τους συμπολίτες μου, ήμουν και από τους πρώτους που ανέδειξα το πρόβλημα. Είχα αλληπάλληλες συναντήσεις και επαφές με τον νέο Υπουργό Περιβάλλοντος τον κ. Παπασταύρου και με τον Υφυπουργό κ. Ταγαρά, αλλά και με τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού, τον κ. Μπακογιάννη.

Τους μετέφερα επανειλημμένα -και στα Υπουργεία, αλλά και σε σχετική συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας- την ανάγκη να υπάρξει νομοθετική παρέμβαση για τους μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς οικισμούς και να διασφαλιστεί η παρουσία των πολιτών, αλλά και να ενισχυθεί η αποκέντρωση και η δημογραφική και οικονομική ανάπτυξη των χωριών. Οφείλω να σας ευχαριστήσω και να συγχαρώ όλη την ηγεσία του Υπουργείου, διότι υπό την καθοδήγηση και τις εντολές του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη απαντήσατε στις ανησυχίες των πολιτών για την αξία της περιουσίας τους.

Η τροπολογία κατοχυρώνει τα όρια που ισχύουν σήμερα για εννιά στους δέκα μικρούς οικισμούς σε όλη τη χώρα. Ειδικότερα στους οικισμούς κάτω των επτακοσίων κατοίκων θεσπίζεται η Ζώνη Ανάπτυξης Οικισμού. Η ζώνη αυτή επεκτείνεται από τη Ζώνη Β1 μέχρι και τα υφιστάμενα όρια των οικισμών, όπως χαράχτηκαν από τους νομάρχες. Είναι δηλαδή μια διακριτή ζώνη εντός σχεδίου οικισμού, στην οποία η ακίνητη περιουσία των πολιτών προστατεύεται και δεν χάνεται η αξία των οικοπέδων. Αντίστοιχα, για τους οικισμούς με επτακόσιους έναν έως δύο χιλιάδες κατοίκους θεσπίζεται μια περιοχή ειδικών χρήσεων που εκτείνεται πέραν της Ζώνης Β1 και φτάνει μέχρι το σημερινό όριο του οικισμού. Σε αυτή την περιοχή ισχύουν καλύτεροι όροι και προϋποθέσεις σε σχέση με την εκτός σχεδίου δόμηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως είπα και στην αρχή, η Κυβέρνηση απάντησε για μια ακόμη φορά στις ανησυχίες των πολιτών. Στην ομιλία μου για το τοπικό πολεοδομικό σχέδιο στη Λευκάδα είχα πει ότι όλοι κρινόμαστε και όλοι θα κριθούμε για όσα λέμε και για όσα κάνουμε. Είμαι βέβαιος ότι οι πολίτες θα τιμωρήσουν την αναξιοπιστία και την κινδυνολογία και θα ανταμείψουν τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα. Συνεχίζουμε όπως ξεκινήσαμε, όπως δεσμευτήκαμε, με αλήθεια και με έργο, αναγνωρίζοντας και διορθώνοντας λάθη και παραλείψεις, είτε είναι δικά μας είτε διαχρονικά, όπως διαχρονικό είναι το πρόβλημα του πολεοδομικού σχεδιασμού της χώρας. Ήρθε η ώρα να μπει τάξη στον χώρο, να μπουν όροι και κανόνες. Να ξέρει καθένας τι μπορεί να κάνει και πού, είτε αυτό αφορά την οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα είτε την οικιστική. Και θα μπει τάξη από αυτήν εδώ την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, με σεβασμό στην ατομική ιδιοκτησία, με προστασία των μικρών ιδιοκτητών, με γνώμονα τη δημογραφική, κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση των πανέμορφων μικρών χωριών της ελληνικής υπαίθρου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Ψυχογιός από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω λίγο διαφορετικά την ομιλία μου, διότι ορισμένα ζητήματα που συμβαίνουν γύρω μας δεν μπορούν να γίνουν καθημερινότητα, να γίνουν κανονικότητα. Δεν μπορούμε να τα συνηθίσουμε. Πριν λίγες μέρες στο Ίλιον ένας εξηνταπεντάχρονος οικοδόμος έπεσε νεκρός σε εργοτάξιο. Με θερμοκρασίες πάρα πολύ δύσκολες είχε πάει να δουλέψει εξήντα πέντε χρόνων άνθρωπος για να επιβιώσει αυτός και η οικογένειά του. Εξοργισμένοι οι συνάδελφοί του και η οικογένεια. Είναι κάτι που συμβαίνει για πολλοστή φορά. Όπως είπα, δεν πρέπει να περνάμε έτσι αυτά. Και έρχεστε να φέρετε τώρα νομοσχέδιο τις επόμενες μέρες για δεκατρείς ώρες εργασία και για απλήρωτες υπερωρίες. Έχετε φέρει τη χώρα σε αριθμό ρεκόρ στα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα. Τα συλλυπητήριά μας, λοιπόν, στην οικογένεια και σας καλούμε να πάρετε επιτέλους μέτρα. Εμείς θα δώσουμε τη μάχη μας μέσα και έξω από τη Βουλή για να μην ξανασυμβεί. Όπως βέβαια και στο θέμα της παιδικής φτώχειας, όπου εκεί -ένα επίσης κρίσιμο και βασικό ζήτημα- η χώρα μας κάνει «πρωταθλητισμό» και είναι πρώτη στην παιδική φτώχεια με 33,8%. Πρώτη σε όλη την Ευρώπη, με διαφορά κίλας, αλλά και δεύτερη από το τέλος στην αγοραστική δύναμη των πολιτών.

Συμβάλλει, βέβαια, σε αυτό και ένα ζήτημα που αφορά το νομοσχεδίο σας, το ενεργειακό κόστος που είναι δυσβάσταχτο και για τα νοικοκυριά και για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και για τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους, οι οποίοι, έχοντας αυτά, το κόστος παραγωγής, βλέπουν μπροστά στα μάτια τους και όλα αυτά τα σκάνδαλα και τη δικογραφία, τους διαλόγους-ντροπή που εξευτελίζουν τη χώρα και στην Ευρώπη, αλλά προκαλούν και τους αγρότες αυτούς που δεν τα βγάζουν πέρα και κάποιοι εγκαταλείπουν τα χωράφια τους. Βλέπουν και μια εγκληματική οργάνωση να λειτουργεί με καθετοποιημένη δομή, προς άγρην ψήφων και αλλοίωση συνειδήσεων και έχουν να αντιμετωπίσουν και το ενεργειακό κόστος, συν του γεγονότος ότι κινδυνεύουν πλέον ανοιχτά οι επιδοτήσεις τους, οι οποίες σίγουρα θα έχουν περικοπές, όπως έγινε άλλωστε και τα προηγούμενα χρόνια που ο οργανισμός ήταν σε επιτήρηση. Δεν ήξερε όμως ο Πρωθυπουργός ούτε οι Υπουργοί, δεν ήξερε τίποτα. Δεν μπορεί να βάλει η Κυβέρνηση στο Μέτρο 23 εθνική συμμετοχή κάποιες δεκάδες εκατομμύρια παραπάνω, για να πάρουν οι ελαιοπαραγωγοί και οι σταφιδοπαραγωγοί και γίνεται πάρτι στον ΟΠΕΚΕΠΕ και τα εκατομμύρια χορεύουν. Και οι άνθρωποι στην Καρδίτσα, στην Εύβοια, στην Κορινθία, στον Έβρο και αλλού περιμένουν τις αποζημιώσεις τους.

Ακριβώς, λοιπόν, επειδή όλα συνδέονται και επειδή έχουμε καταγγείλει τα υπερκέρδη των εταιρειών ενέργειας και το ρόλι ακρίβειας το οποίο τρέχει πρώτη η ΔΕΗ -και ήταν εγκληματική η επιλογή ιδιωτικοποίησης της ΔΕΗ-, είχαμε κάνει και πολύ συγκεκριμένες προτάσεις για φορολόγηση των υπερκερδών στο 90%, για χτύπημα της αισχροκέρδειας με πραγματικούς ελέγχους και υπηρεσίες, για πλαφόν στη χονδρική, αλλά και για έναν ΔΕΔΔΗΕ, κύριε Υπουργέ, ο οποίος αυτή τη στιγμή, πραγματικά, χρειάζεται ενίσχυση σε προσωπικό, σε υποδομές, σε μέσα -τα βλέπουμε και στους νομούς μας- διότι καθυστερεί πάρα πολύ να κάνει βασικές εργασίες, όπως οι επισκευές και αποκαταστάσεις βλαβών, τα έργα εκσυγχρονισμού και οι ίδιες οι συνδέσεις νέων αιτήσεων.

Η δικιά μας θέση λέει ενεργειακή ασφάλεια, δηλαδή επάρκεια, εποπτεία, εγκαταστάσεις, στελέχωση και δημόσιος έλεγχος σε όλα αυτά, ενεργειακή δικαιοσύνη, όπως ήταν το μέτρο των ενεργειακών κοινοτήτων, το οποίο βάλατε στα συρτάρια. Το νομοθέτησαμε το 2019 και από τότε δεν εφαρμόστηκε. Έβαζε δήμους, αγροτικούς συνεταιρισμούς, έβαζε μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσα στο παιχνίδι, προκειμένου όλοι να καλύπτουν τις ανάγκες τους με μικρό κόστος και ενεργειακή χωροταξία. Τα ανέλυσε και ο Πρόεδρός μας, αλλά και ο εισηγητής μας, ο κ. Ζαμπάρας.

Σε γη υψηλής παραγωγικότητας να μπαίνουν φωτοβολταϊκά ή σε Natura ή κοντά σε κατοικίες και δραστηριότητες ανθρωπογε-

νείς, σε τοπικές κοινωνίες, να έχουμε πάνελ φωτοβολταϊκών τα οποία είναι ανεξέλεγκτα, χωρίς κανένα χωροταξικό σχεδιασμό, δίκτυα υπερυψηλής τάσης και κοιλάδες υδρογόνου, όπως στα Γεράνια Όρη, είναι κάτι το οποίο δεν συνάδει σε αυτό που λέμε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που και εμείς επί της αρχής συμφωνούμε, αλλά αυτό είναι κάτι ανεξέλεγκτο, χωρίς σχεδιασμό και προς εξυπηρέτηση μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων και εταιρειών.

Η Κυβέρνηση και σε αυτό το νομοσχέδιο απαξιώνει τη δημόσια διαβούλευση. Κρίσιμα άρθρα παραλείπονται από τη δημόσια συζήτηση και οι φορείς ειδοποιούνται λίγες ώρες πριν από τη συζήτηση. Είναι θέμα δημοκρατικής συμμετοχής. Επιπλέον, κατά πάγια και προβληματική τακτική σας, καταθέτετε νυχτερινή τροπολογία για τους μικρούς οικισμούς σε μια απέλπιδα προσπάθεια να διορθώσετε το χάος που εσείς προκαλέσατε. Θέλετε να ανοίξετε κερκόπορτες; Για ποιον λόγο άραγε; Δεν υπάρχουν στο νομοσχέδιο σαφείς στόχοι, πώς θα διασφαλίσουμε την παροχή πρώτης ύλης, όταν ταυτόχρονα ετοιμάζετε έξι μονάδες καύσης απορριμμάτων. Αυτή η προσέγγιση πιθανότατα θα οδηγήσει σε υπερπροσφορά και περιεκτές, ακριβώς όπως έχουμε δει στις ΑΠΕ που ανέφερα πριν.

Στο άρθρο 55 φέρνεται μια διάταξη που αφορά στο νερό, ένα δημόσιο αγαθό, ένα θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα, που εμείς ως προτείνουσα Βουλή στην Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχαμε προτείνει να μπει μέσα στη συνταγματική Αναθεώρηση για να κατοχυρωθεί από εκεί. Το αρνηθήκατε ως Αναθεωρητική Βουλή και το θάβετε μέσα σε ένα νομοσχέδιο για το βιομεθάνιο. Παραδίδετε έτσι κρίσιμες αρμοδιότητες για τη διαχείριση του νερού στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων. Αυτή είναι η πάγια στρατηγική σας και η πάγια πρακτική σας: σαλαμοποίηση των υπηρεσιών και των αρμοδιοτήτων για ιδιωτικοποίηση, υποστελεχωμένη και υπερφορτωμένη και η ίδια η αρχή, που ο ρόλος της είναι να ρυθμίζει την αγορά, όχι να επιβλέπει ένα δημόσιο αγαθό.

Είναι αντισυνταγματικό αυτό που φέρνεται, ιδιαίτερα με εκκρεμή προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας σχετικά με την ίδια τη δικαιοδοσία της ΠΑΑΕΥ επί των υδάτων. Εξουσιοδοτείτε την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ να λειτουργούν ως αναθέτοντες φορείς για δημόσια έργα ακόμα και πέρα από τις συνθήκες αρμοδιότητάς τους για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας. Πώς θα τα χρηματοδοτήσουν αυτά; Θα οδηγήσει αυτό σίγουρα σε οικονομική εξόντωση αυτές τις δημόσιες εταιρείες και αναπόφευκτα σε αυξήσεις ύδρευσης κάθε νοικοκυριού.

Αυτά, κύριε Υπουργέ, σας τα είχαν πει και οι δήμοι -και στον Νομό μου, την Κορινθία, αλλά και η ΚΕΔΕ σε όλη την Ελλάδα- και σας είχαν επισημάνει ότι αυτό θα επιφέρει τεράστια προβλήματα στις ΔΕΥΑ, όχι μόνο στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ, και αυτό θα μετακυλιστεί στους πολίτες και στις πολύ κρίσιμες υποδομές που εμείς ως Κυβέρνηση χρηματοδοτήσαμε με πάρα πολλά καινούργια δίκτυα σε όλη την Ελλάδα προκειμένου να ενισχυθεί ο κοινωνικός τους ρόλος.

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω τη σύντομη αυτή παρέμβασή μου λέγοντας ότι όλο αυτό που συμβαίνει στους διάφορους τομείς που συζητάμε, δεν αξίζει στην ελληνική κοινωνία. Είστε πρωταθλητές στα σκάνδαλα και τη διαπλοκή και δεν μπορείτε πλέον να κοροϊδέσετε κανέναν. Χρειάζεται σύντομα μια προοδευτική κυβέρνηση, με έναν σοβαρό και ισχυρό ΣΥΡΙΖΑ που θα βάλει στο ντουλάπι της ιστορίας αυτές τις πολιτικές και τις πρακτικές, που θα αποκαταστήσει το κράτος δικαίου και την κοινωνική δικαιοσύνη. Εμείς από την πλευρά μας -και έχουμε μεγάλη ευθύνη για αυτό απέναντι στον κόσμο- θα το παλέψουμε αυτό μέσα και έξω από τη Βουλή με κάθε μέσο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τον λόγο τώρα στον κ. Ευστράτιο Σιμόπουλο από τη Νέα Δημοκρατία.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΣΤΡΑΤΟΣ) ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι από

το Ωδείο Αθηνών. Δεν τραγούδησα εκεί, ήμουν βασικός ομιλητής σε ένα συνέδριο που αφορούσε τη διαστημική τεχνολογία. Γιατί το λέω αυτό; Το λέω αυτό διότι εκεί είναι η Ελλάδα που παράγει, που αναπτύσσεται, που εξελίσσεται, που καινοτομεί. Εκεί ήταν δεκάδες εταιρείες, δεκάδες στελέχη του Δημοσίου που ασχολούνται με τη διαστημική τεχνολογία. Και προσέξτε κάτι. Όταν λέω διαστημική τεχνολογία αναφέρομαι στους δορυφόρους, στους μικροδορυφόρους, που είναι απαραίτητοι για να παρακολουθήσουμε την αγροτική μας παραγωγή, να κάνουμε πρόληψη των πυρκαγιών, να παρατηρήσουμε την κλιματική αλλαγή και ταυτόχρονα να ενισχύσουμε την άμυνά μας. Εκεί είναι η Ελλάδα η οποία παράγει και αναπτύσσεται και όχι εδώ μέσα σήμερα.

Επίσης, η Ελλάδα η οποία παράγει και αναπτύσσεται είναι αυτή η οποία σήμερα έφερε για υπογραφή εβδομήντα πέντε συμφωνίες μεταξύ ξένων πανεπιστημίων και ελληνικών για μεταπτυχιακά προγράμματα στην Ελλάδα, είναι αυτή στην οποία ήρθε η εταιρεία Euronext για να αγοράσει το ελληνικό Χρηματιστήριο. Αυτή είναι η Ελλάδα, και όχι αυτή την οποία παρουσιάζετε εσείς εδώ μέσα. Και αυτή είναι η Ελλάδα που φέρνει σήμερα ένα συγκεκριμένο νομοσχέδιο για το υδρογόνο, ένα συγκεκριμένο νομοσχέδιο για το βιομεθάνιο, ανοίγοντας τον δρόμο ώστε σταδιακά όταν η κοινωνία και η οικονομία διεθνώς θα είναι έτοιμη, να μπορέσει, να μπορέσουμε και εμείς να συμβαδίσουμε με τις διεθνείς εξελίξεις. Αυτή είναι η Ελλάδα σήμερα. Δεν είναι η Ελλάδα του ΟΠΕΚΕΠΕ, άσχετα αν ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι μια πληγή πολύ μεγάλη.

Δεν γίνονται συμψηφισμοί. Εμείς φταίμε για αυτό το οποίο συνέβη. Εμείς δημιουργήσαμε κάποιους ανθρώπους στον ΟΠΕΚΕΠΕ, οι οποίοι δεν ανταποκρίθηκαν στον ρόλο τους. Δικά μας είναι τα γαλάζια πρωτοπαλικάρα, οι αγροτοσυνδικαλιστές οι οποίοι ακούγονται μέσα στις συνδιαλέξεις. Αυτή, όμως, η Ελλάδα θα φέρει και τη λύση και στο θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ με τους μικροδορυφόρους που ανέφερα πριν.

Όσον αφορά το υδρογόνο και το βιομεθάνιο, θέλω να σας ενημερώσω ότι σήμερα είναι περίπου τρεις φορές πιο ακριβό από το κόστος του πετρελαίου. Ενώ ταυτόχρονα είναι τεράστιο το κόστος, το να δημιουργηθούν όλες οι υποδομές σε αυτό που λέμε «αλυσίδα αξίας». Οφείλουμε, όμως, να ενσωματώσουμε πρακτικές, να ενσωματώσουμε οδηγίες για να πάμε μπροστά.

Και προσέξτε κάτι. Προσπαθώντας να συμβαδίσουμε με ό,τι συμβαίνει διεθνώς στον τομέα αυτό, οφείλουμε να καινοτομήσουμε γιατί έχουμε, όχι μόνο την πράσινη ενέργεια, η οποία προέρχεται από τις ΑΠΕ, έχουμε και το επιστημονικό δυναμικό το οποίο μπορεί να βοηθήσει τη χώρα σε μια τέτοια κατεύθυνση. Διότι η πορεία προς την αγορά υδρογόνου θέλει καινοτομία. Και η καινοτομία για να έρθει πρέπει να αλλάξουμε και εμείς το πλαίσιο εδώ και να το βελτιώσουμε. Δεν φτάνουν μόνο οι επιδοτήσεις. Χρειάζεται και ένα καινούργιο πλαίσιο το οποίο θα κάνει αυτό που λέμε στο χωριό μου «matching» τις ανάγκες της βιομηχανίας με τις ανάγκες των ερευνητικών προγραμμάτων τόσο των πανεπιστημίων όσο και των ερευνητικών κέντρων.

Κυρίες και κύριοι, σήμερα εστιάσατε στον ΟΠΕΚΕΠΕ, και ήταν λογικό και το καταλαβαίνω. Δεν έχετε να πείτε κάτι άλλο. Για αυτό ο ελληνικός λαός θα κρίνει την παρούσα Κυβέρνηση συνολικά, δεν θα την κρίνει για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Και είμαι ο πρώτος ο οποίος είμαι σκληρός όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα. Και είμαι αυτός που έχω πει εδώ και μέρες ότι το να λέμε ότι θα κάνουμε μια task force δεν αρκεί, το θέμα είναι τα λεφτά πώς θα πάρουμε. Δεν είναι απλό. Πρέπει από εδώ και πέρα να δούμε τα προβλήματα που θα υπάρχουν στο μέλλον σε μια τέτοια προσπάθεια και να νομοθετήσουμε κατάλληλα, είτε με υπουργικές αποφάσεις είτε με νόμους, ώστε πραγματικά το ότι πρέπει να δοθούν τα λεφτά πίσω από τους παρανοούντες να γίνει πραγματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω σε μια Ελλάδα που αλλάζει. Πιστεύω σε μια Ελλάδα που μειώνει την ανεργία. Πιστεύω σε μια Ελλάδα που φέρνει πίσω τα παιδιά της, ενώ για πάρα πολλά χρόνια τα έδιωχνε στο εξωτερικό. Για αυτή την Ελλάδα παλεύω, για αυτή την Ελλάδα οφείλουμε να παλέψουμε όλοι, να σκύψουμε στα προβλήματα που οι ίδιοι δημιουργήσαμε και να τα λύσουμε, ανεξάρτητα αν οι άνθρωποι οι οποίοι είναι πρωτα-

γωνιστές αυτού του σκανδάλου είναι δίπλα μας.

Πρέπει να καθαρίσει «η Κόπρος του Αυγείου». Το οφείλουμε στην παράταξη. Το οφείλουμε στον εαυτό μας. Το οφείλουμε σε αυτά τα παιδιά που περιέγραψα, που μέσα στο ωδείο δίνουν τη μάχη για την Ελλάδα η οποία αναπτύσσεται, παράγει και καινοτομεί.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν προχωρή-

σουμε στο επόμενο ομιλητή, θα δώσουμε τον λόγο στον Υπουργό για να καταθέσει κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, καταθέτουμε νομοτεχνικές βελτιώσεις στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σταύρος Παπασταύρου καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
«ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ, ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΜΕΡΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1788 ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

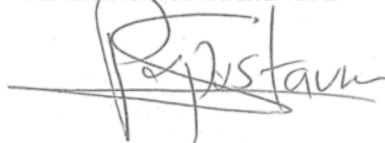
1. Στο **άρθρο 52 του Πίνακα Περιεχομένων** του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων» διαγράφονται.
2. Στο **άρθρο 2** του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «των φάσεων», αντικαθίστανται από τις λέξεις «της διαδικασίας».
3. Στο **άρθρο 3** του σχεδίου νόμου:
 - α) στην περ. δ) της παρ. 1, μετά από τις λέξεις «υδροποιημένου βιομεθανίου (bio-LNG)», προστίθεται κόμμα «,»,
 - β) στην περ. ζ) της παρ. 1, μετά από τη λέξη «αέριο», προστίθεται η λέξη «καύσιμο».
4. Στο **άρθρο 4** του σχεδίου νόμου
 - α) στην παρ. 2, η αναφορά «166640/3.3.2013», αντικαθίσταται από την αναφορά «166640/8.3.2013»,
 - β) η παρ. 3 διαγράφεται.
5. Στο **άρθρο 5** του σχεδίου νόμου:
 - α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου», αντικαθίστανται από τις λέξεις «αναγνωρισμένα εθνικά καθεστώτα ή συστήματα ή αναγνωρισμένα εθελοντικά καθεστώτα ή συστήματα, σύμφωνα με το άρθρο»,
 - β) στην παρ. 4:
 - βα) η λέξη «εφαρμογής», αντικαθίσταται από τις λέξεις «τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων»,
 - ββ) μετά από τις λέξεις «του παρόντος», προστίθενται οι λέξεις «, σύμφωνα ιδίως με τα άρθρα 32ΣΤΕ και 32Η του ν. 3468/2006».
6. Στο **άρθρο 6** του σχεδίου νόμου:
 - α) στην παρ. 4:
 - αα) στο προοίμιο, μετά από τις λέξεις «Μετά την έκδοση ή την τροποποίηση», το κόμμα «,», διαγράφεται,
 - β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5, η λέξη «σε», αντικαθίσταται από τις λέξεις «με το».
7. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του **άρθρου 9** του σχεδίου νόμου οι λέξεις «έως δέκα (10) χιλιομέτρων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «: α) έως τρία (3) χιλιόμετρα μεταξύ του σημείου σύνδεσης με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το δίκτυο διανομής, στο οποίο πρόκειται να συνδεθεί η μονάδα, και της Μ.Ε.Μ. της μονάδας βιομεθανίου, το κόστος κατασκευής του βαρύνει τον αρμόδιο Διαχειριστή και εντάσσεται στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες του αρμόδιου Διαχειριστή, και β) από τρία (3) έως δέκα (10) χιλιόμετρα».
8. Στο προοίμιο παρ. 5 του **άρθρου 10** του σχεδίου νόμου,
 - α) η λέξη «της» αντικαθίσταται από τη λέξη «τους», και

- β) οι λέξεις «είναι μικρότερη από αυτή που αναγράφεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεν υπερβαίνει την αναγραφόμενη».
9. Στην παρ. 2 του **άρθρου 13** του σχεδίου νόμου, οι λέξεις «κάτοχος της μονάδας βιομεθανίου», αντικαθίστανται από τη λέξη «ενδιαφερόμενος».
10. Στην παρ. 2 του **άρθρου 16** του σχεδίου νόμου:
- α) μετά από τις λέξεις «με σκοπό τη συμπίεση» προστίθενται οι λέξεις «ή την υγροποίηση»,
- β) οι λέξεις «(bio-CNG) ή μεταφοράς και αποσυμπίεσής του ή υγροποίησής του (bio-LNG), με σκοπό τη μεταφορά και αεριοποίησή του για χρήση», αντικαθίστανται από τις λέξεις «για κίνηση οχημάτων και πλοίων (ως bio-CNG ή bio-LNG) ή μεταφοράς και αποσυμπίεσης ή μεταφοράς και επαναεριοποίησης του βιομεθανίου, με σκοπό τη χρήση»,
- γ) μετά από τις λέξεις «που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής» προστίθενται οι λέξεις «φυσικού αερίου (συμπεριλαμβανομένου εικονικού αγωγού),
- δ) οι λέξεις «συμπιεσμένου βιομεθανίου α) σε πρατήρια κατ' εφαρμογή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή υγροποιημένου βιομεθανίου α) σε πρατήρια κατ' εφαρμογή αα)»,
- ε) οι λέξεις «Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 402), καθώς και» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 402), και αβ) της υπ' αρ. 188543/7.6.2022 κοινής απόφασης των Υφυπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί καθορισμού όρων, προϋποθέσεων και τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση διατάξεων παροχής (σημείων ανεφοδιασμού) Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) σε τροχοφόρα οχήματα, σε υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση «Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας» (Β' 3368), β)»,
- η) στο τέλος της παραγράφου, προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και γ) σε πλοία, κατ' εφαρμογή του π.δ. 64/2019 (Α' 103), περί θέσης σε εφαρμογή Κανονισμού για τον ασφαλή ανεφοδιασμό των πλοίων με υγροποιημένο φυσικό αέριο ως καύσιμο».
11. Στην παρ. 5 του **άρθρου 18** του σχεδίου νόμου:
- α) οι λέξεις «δεν γίνονται δεκτά νέα αιτήματα σύναψης σύμβασης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεν γίνονται δεκτά από την έναρξη ισχύος του παρόντος, νέα αιτήματα για χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, και δεν δύναται από την 1η Ιανουαρίου 2026 να συναφθεί νέα ή να ανανεωθεί σύμβαση»,
- β) οι λέξεις στο τέλος της παραγράφου «, αξιολογούνται μόνο τα ήδη υποβληθέντα πλήρη αιτήματα σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης και δεν ανανεώνονται όσες συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης λήγουν», διαγράφονται.
12. Στο **άρθρο 20** του σχεδίου νόμου:
- α) στο προσύμιο της παρ. 3, οι λέξεις «δύνανται να», διαγράφονται,
- β) στην περ. β) της παρ. 4, οι λέξεις «, καθώς και στις ανανεωμένες συμβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 18, υπό την προϋπόθεση ότι οι ώρες οι οποίες αποζημιώνονται δεν υπερβαίνουν τις δώδεκα (12) ημερησίως», αντικαθίστανται από τις λέξεις «και στις ανανεωμένες συμβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 18, το ανώτατο όριο των ωρών λειτουργίας ημερησίως για τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση».
13. Στο **άρθρο 21** του σχεδίου νόμου,
- α) στην παρ. 1: αα) η αναφορά «6876/4871/2.7.2008» αντικαθίσταται από την αναφορά «6876/4871/12.6.2008»,
- αβ) μετά από τις λέξεις «για τη Βιομηχανία», προστίθενται οι λέξεις «και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεών του».

- αγ) μετά τις λέξεις «για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας», προστίθενται οι λέξεις «και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεών του».
- β) στην παρ. 4, μετά από τη λέξη «περιλαμβανομένων», προστίθενται οι λέξεις «των κανόνων περί αποθήκευσης και».
14. Στο **άρθρο 25** του σχεδίου νόμου:
- α) στην παρ. 1, στην υποπερ. εβ) της περ. ε), πριν από τις λέξεις «άλλης τεχνολογίας» προστίθενται οι λέξεις «με τη χρήση».
- β) στο προτελευταίο εδάφιο της εσωτερικής περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237) της παρ. 3, στο μέσον της αναφοράς «2021 2027» προστίθεται παύλα «-».
15. Στο προτελευταίο εδάφιο της παρ. 12 του **άρθρου 27** του σχεδίου νόμου, η λέξη «αίτησης» αντικαθίσταται από τη λέξη «αίτηση».
16. Στο **άρθρο 34** του σχεδίου νόμου:
- α) στην παρ. 2, οι λέξεις «κάτοχος της μονάδας παραγωγής υδρογόνου» αντικαθίστανται από την λέξη «ενδιαφερόμενος»,
- β) στην παρ. 3, οι λέξεις «κατόχου της μονάδας», αντικαθίστανται από τη λέξη «ενδιαφερομένου».
17. Στην υπ' αρ. 369/22 1.7.2025 τροπολογία:
- α) στην περ. β της εσωτερικής παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4759/2020 του άρθρου 1, οι λέξεις «και μέχρι την προγενέστερη πράξη καθορισμού του ορίου των οικισμών» αντικαθίσταται από τις λέξεις «και μέχρι του με προγενέστερη πράξη καθορισμένου ορίου τους»,
- β) στο προτελευταίο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 14 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 του άρθρου 3, οι λέξεις «σύμφωνα με το παρόν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3».
18. α) Στο **Μέρος Γ'** του σχεδίου νόμου:
- αα) ο τίτλος «ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» αντικαθίσταται από τον τίτλο «ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»,
- αβ) προστίθεται Κεφάλαιο Γ' με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» και σε αυτό προστίθεται η υπ' αρ. 369/22 1.7.2025 τροπολογία κατά σειρά, και
- β) γίνονται οι απαραίτητες εσωτερικές αναριθμήσεις.

Αθήνα, 2 Ιουλίου 2025

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Οι τεχνικές αυτές έχουν να κάνουν με τα θέματα που συζητήσαμε στην επιτροπή, με τις προτάσεις φορέων και με τα θέματα που εντόπισαν τα κόμματα. Τα συζητήσαμε εχθές στη δεύτερη ανάγνωση, αλλά θέλω να τα επαναλάβω.

Κατ' αρχάς, το άρθρο 4, το θέμα της ιδιοκατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας, το έθεσαν οι φορείς. Το νομοσχέδιο, όπως γνωρίζετε, προέβλεπε κατά την παραγωγή του βιομεθανίου τη δυνατότητα να χρησιμοποιείται μέρος του παραγόμενου βιοαερίου σε μονάδα ΣΗΘΥΑ με ιδιοκατανάλωση της παραγόμενης ενέργειας. Αίρουμε αυτόν τον περιορισμό, όπως ζήτησαν οι φορείς. Περιλαμβανόταν στην παράγραφο 3 του άρθρου 4. Οι θερμικές ανάγκες θα καλύπτονται με τον τρόπο που οι παραγωγοί βιομεθανίου θα επιλέξουν.

Το δεύτερο ζήτημα έχει να κάνει με αυτό που ζήτησαν επιτακτικά, που είναι το θέμα του κόστους. Το ζήτησαν και τα κόμματα. Το ζήτημα δηλαδή του επιμερισμού του κόστους κατασκευής των αγωγών σύνδεσης των μονάδων βιομεθανίου. Δεχόμαστε το αίτημα για τροποποίηση του άρθρου 9. Και πλέον προβλέπουμε κάτι που νομίζω ότι είναι συμβιβαστικό, να καλύπτεται το κόστος για τα πρώτα τρία χιλιόμετρα του αγωγού από τον διαχειριστή και από τα τρία έως τα δέκα χιλιόμετρα να επιμερίζεται πενήντα-πενήντα το κόστος μεταξύ διαχειριστή και παραγωγού βιομεθανίου. Νομίζω ότι είναι μια συμβιβαστική λύση που ανταποκρίνεται στις επιθυμίες των φορέων.

Το τρίτο σημείο είναι αυτό που συζητήσαμε πάλι χθες στη δεύτερη ανάγνωση, που είναι το ανώτατο ημερήσιο όριο ωρών λειτουργίας κατά τις οποίες δύνανται να αποζημιώνεται η ηλεκτροπαραγωγή στις μονάδες βιοαερίου σε υβριδική λειτουργία. Όπως γνωρίζετε, υπήρχε ένα όριο δώδεκα ωρών. Τώρα προβλέπουμε στο άρθρο 20 τον καθορισμό του ορίου αυτού, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης ΡΑΑΕΥ, για να αξιολογήσουμε ποιο είναι το βέλτιστο όριο.

Τέλος, υπήρχε ένα αίτημα το οποίο δεν συζητήσαμε χθες που είναι ένα αίτημα να περιληφθεί για μονάδες, που δεν είναι συνδεδεμένες με σαφήνεια η δυνατότητα έκχυσης του βιομεθανίου που παράγεται μέσω της μεθόδου του εικονικού αγωγού, δηλαδή, η συμπίεσή του, το BIO-CNG, και όχι απλώς μόνο η υγροποίηση και η μεταφορά του σε πιστοποιημένα σημεία εισόδου, η έκχυση στο δίκτυο. Έτσι τροποποιούμε το άρθρο 16, προκειμένου η ρύθμιση να αντανάκλα σαφέστερα τις προσφερόμενες δυνατότητες διάθεσης του παραγόμενου βιομεθανίου.

Υπάρχουν και κάποιες άλλες διορθώσεις, κυρίως σφάλματα συντακτικής φύσεως, με σκοπό το παρόν νομοσχέδιο να αποτελέσει ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους εκπροσώπους των κομμάτων γιατί, αν και στις επιτροπές μπορεί να ήταν συμπιεσμένοι ο χρόνος, θεωρώ ότι είχαμε για ένα τεχνικό νομοσχέδιο -μαζί με τον Υφυπουργό κ. Τσάφο- έναν ουσιαστικό διάλογο που επέφερε αλλαγές στις τροποποιήσεις, για το συμφέρον τόσο του παραγωγού όσο και του διαχειριστή και του καταναλωτή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας ευχαριστούμε.

Να κατατεθούν και να διανεμηθούν οι νομοτεχνικές βελτιώσεις στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

Τον λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Διαμάντω Μανωλάκου και θα ακολουθήσουν ο κ. Κουκουλούκος και ο κ. Σκυλακάκης.

Ορίστε, κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Οι εξελίξεις είναι πολλές και γρήγορες και διεθνώς και στην Ελλάδα. Δεν έχουμε μόνο τους δύο ιμπεριαλιστικούς πολέμους στη Μέση Ανατολή και στην Ουκρανία, όπου συμμετέχει ενεργά στους ιμπεριαλιστικούς εγκληματικούς σχεδιασμούς και η Κυβέρνηση, καθιστώντας τη χώρα μαγνήτη αντιποίνων, αφού οι διευκολύνσεις στο κράτος-δολοφόνο φτάνουν μέχρι αυτά που αποκάλυψαν ισραηλινά μέσα ενημέρωσης, δηλαδή, στο ότι ισραηλινά πολιτικά αεροσκάφη απογειώθηκαν μυστικά από τα αεροδρόμια της Ελλάδας και της Κύπρου, λίγο πριν ξεκινήσει η επίθεση στο Ιράν. Να γιατί τα αε-

ροδρόμιά μας θα μπορούσαν να αποτελέσουν στόχο του Ιράν, όπως και μερικές νατοϊκές βάσεις. Κάνω αναφορά σε αυτό, γιατί όλα αυτά τα κρύβει η Κυβέρνηση και με θράσος παριστάνει ότι δεν έχει συμμετοχή στον πόλεμο. Η ψευτιά και η υποκρισία της δεν έχουν όρια. Και εκφράζονται και από Βουλευτές της Πλειοψηφίας.

Το ίδιο συμβαίνει και με το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ακούσαμε πριν από λίγο ότι δεν είναι αυτή η Ελλάδα των σκανδάλων. Παριστάνετε ότι κάνετε την επιχείρηση «Καθαρά χέρια». Όμως, το μέγεθος της σήψης και διαφθοράς απλώνεται σε όλο του το μεγαλείο. Και είσατε μέρος του σκανδάλου. Αυτό που εισπράττει ο απλός κόσμος είναι βρωμιά και σήψη. Ξεχύνεται η μπόχα του συστήματος σε όλα τα μήκη και τα πλάτη.

Σκάνδαλα; Σύνθετα με την Ευρωπαϊκή Ένωση του κεφαλαίου και του κέρδους. Ίδανικό περιβάλλον για να αναπτυχθούν η ρεμούλα και η διαπλοκή, φαινόμενα σύμφυτα με τον σάπιο καπιταλισμό. Υπάρχουν αυτοί που λυμαίνονται επιδοτήσεις και τις αρπάζουν από πραγματικούς αγρότες που τις δικαιούνται. Όμως, οι κατεργάρηδες έχουν πλάτες κυβερνητικές.

Μάλιστα είναι χαρακτηριστικό ότι όσοι εργαζόμενοι στον ΟΠΕΚΕΠΕ κάνουν τη δουλειά τους τίμια και αντιστέκονται στις παράνομες πιέσεις πολιτικών και κομματάρχων -να γίνονται, δηλαδή, πληρωμές σε μπλοκαρισμένα ΑΦΜ- τους αποκαλούν «κακά σπυριά» στους διάφορους διαλόγους μεταξύ τους.

Αυτά γίνονται κάτω από την ομπρέλα κάλυψης της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και τα ρουσφέτια της. Έτσι μαζεύετε πολλούς ψήφους. Βουτηγμένοι στο ψέμα, την κλεψιά, την απάτη. Και από πάνω -προκλητική κοροϊδία- μπλεγμένη μέχρι τα μπουनिया η Κυβέρνηση και περιφερειάρχες που αποφασίζουν για τον Γράμμο λες και είναι τσιφλίκι τους. Όχι μόνο σε περιοχή Natura 2000 σε κορυφή του Γράμμου μήτην οι μπουλντόζες της Περιφέρειας Ηπείρου -με το έτσι θέλω- για διάνοιξη παράνομου δρόμου, που δεν έχει σχέση με ανάγκες κατοίκων των χωριών και είχαμε καταθέσει επίκαιρη ερώτηση, αλλά αυθαιρεσίες υπάρχουν και αλλού.

Η περιφέρεια αυτή δεν έδινε βεβαιώσεις για χρήση βοσκοτόπων στους κτηνοτρόφους της περιοχής του Γράμμου, όπου πραγματικά έβοσκαν τα ζώα τους, γιατί τις είχαν καταλάβει άσχετοι, χωρίς ζώα, που τσέπωναν εκατοντάδες, χιλιάδες ευρώ, παράνομα. Εν τω μεταξύ, οι πραγματικοί κτηνοτρόφοι, νέα παιδιά, έχαναν επιδοτήσεις και μετά από πολλές διαμαρτυρίες για την αδικία τελικά τους έδωσαν, τους αναγνώρισαν, τους δικαιολόγησαν βοσκοτόπους. Πού; Όχι στον Γράμμο, που ήταν η περιοχή τους, αλλά στη Ρόδο!

Όμως, σκάνδαλο είναι και να πληρώνουν οι αγρότες εισφορά για την είσπραξη των επιδοτήσεων που δικαιούνται και η διαδικασία είναι δωρεάν. Ταυτόχρονα, οι επιδοτήσεις δίνονται με βάση όχι την πραγματική παραγωγή προϊόντων, αλλά τα στρέμματα. Αυτό σημαίνει ότι ευνοούμενος είναι ο μεγαλοκτηματίας. Αυτή είναι η πολιτική της ΚΑΠ, που ψηφίσατε όλα τα κόμματα και εφαρμόζετε όταν είσατε Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Τα ίδια και με το παρόν νομοσχέδιο, που εντάσσετε στον σχεδιασμό σας, στην πολιτική πράσινης μετάβασης και μαζί με την αιολική και ηλιακή ενέργεια προωθείτε την παραγωγή βιομεθανίου και υδρογόνου, με προκλητικά κίνητρα, που δίνονται στους μεγαλοεπιχειρηματίες για να επενδύσουν και για να ξανακερδίσουν.

Καμαρώνετε, γιατί, όπως λέτε, είμαστε στους πρωτοπόρους στη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα. Όμως, οι τιμές στην κατανάλωση είναι στα ύψη. Πανάκριβο το ρεύμα και η ενεργειακή φτώχεια εξαπλώνεται, για να εξασφαλίζονται τα κέρδη των ενεργειακών ομίλων. Τα είπε αναλυτικά στην εισήγησή της η εισηγήτριά μας, η συντρόφισσα Αφροδίτη Κτενά.

Μάλιστα, είναι χαρακτηριστικό ότι στη χώρα μας μόνο το πρώτο τρίμηνο του 2024 υπήρξε απώλεια 300.000 μεγαβαττών ενέργειας από ΑΠΕ, η οποία δεν μπορεί να αποθηκευτεί. Πήγε στα σκουπίδια. Όμως, η τιμή της κιλοβατώρας για την λαϊκή κατανάλωση παραμένει πανάκριβη. Θα μπορούσε αυτή η ενέργεια που πήγε στα σκουπίδια να δοθεί με χαμηλότερη τιμή. Δεν το κά-

νατε, γιατί η πολιτική σας είναι τα πάντα για τα κέρδη στους επιχειρηματικούς ομίλους.

Έτσι ακριβώς γίνεται και με το νέο έκτρωμα στο εργασιακό που πλασάρει η Κυβέρνηση, γενικεύοντας τις δεκατρείς ώρες δουλειάς την ημέρα. Καταργεί την προσαύξηση στις ασφαλιστικές εισφορές των υπερωριών, επεκτείνει την δεκάωρη δουλειά χωρίς χρηματικό αντάλλαγμα, αλλά με ρεπό, νομοθετεί υπερωρίες, ακόμα και στην εκ περιτροπής εργασία. Είναι νομοθέτημα που πατά σε προηγούμενους νόμους του ΣΥΡΙΖΑ, του ΠΑΣΟΚ και το πλασάρει ως εκσυγχρονισμό και πρόοδο, αυτόν τον εργασιακό μεσαίωνα!

Όμως, η διεύρυνση της δεκατριώρης δουλειάς είναι νομοσχέδιο βγαλμένο από τα συρτάρια των βιομηχάνων και της μεγαλοεργοδοσίας, για τη θωράκιση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας τους. Αυτό κάνετε κάθε φορά.

Τελικά, όπως η αγροτική πολιτική και γενικότερα η ΚΑΠ είναι κομμένη και ραμμένη για τους μεγαλοκληρούχους και μερικούς κομπιναδόρους, σε βάρος της συντριπτικής πλειοψηφίας των μικρομεσαίων αγροτών, που υποφέρει και που ουσιαστικά τους διώχνετε από τα χωράφια τους, το ίδιο κάνετε και στα εργασιακά. Το ίδιο, επίσης, γίνεται και με τον ενεργειακό σχεδιασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυβερνήσεων, που εξυπηρετούν τις ιδιωτικοποιήσεις και το καπιταλιστικό κέρδος.

Σε ό,τι αφορά την κυβερνητική τροπολογία, εμείς θα την καταψηφίσουμε, αλλά θα πω αναλυτικά ανά άρθρο.

Στο πρώτο άρθρο, που αφορά πολεοδομικά δεδομένα σε οικισμούς με λιγότερους από δύο χιλιάδες κατοίκους, επιδιώκετε να περιορίσετε αντιδράσεις που ξεσηκώθηκαν με το προεδρικό διάταγμα, το οποίο αφαιρούσε από τους μικροϊδιοκτήτες κάτω των δύο στρεμμάτων το δικαίωμα οικοδόμησης σε οικισμούς, με πληθυσμό κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους. Χιλιάδες άρτιες και οικοδομήσιμες ιδιοκτησίες που είχαν δικαίωμα δόμησης βγήκαν εκτός ορίων χάνοντας την οικοδομησιμότητά τους και συνεπώς το μεγάλο μέρος της αξίας τους.

Τώρα εισάγετε δύο νέα πολεοδομικά δεδομένα, που όμως δεν αντιμετωπίζουν συνολικά το πρόβλημα του πολεοδομικού σχεδιασμού ανάπτυξης των οικισμών. Συνεχίζεται ο ίδιος τρόπος με ζητήματα μη διευθέτησης και κύρωσης των κοινόχρηστων χώρων, που διαμορφώθηκαν με ιδιωτική χάραξη μέσα από συμβολαιογραφικές παραχωρήσεις.

Επιπλέον, δημιουργείται ενδιάμεση αρτιότητα εκτός σχεδίου πέραν των τεσσάρων στρεμμάτων. Η ενδιάμεση αυτή ζώνη θα βρίσκεται και πάλι εκτεθειμένη σε τυχόν καταγγελίες και δικαστικές διαμάχες. Την καταψηφίζουμε.

Στο άρθρο 2 δίνετε μια μεσοβέζικη λύση στο πρόβλημα που εσείς δημιουργήσατε και όχι οριστική λύση για την τηλεθέρευσή. Γι' αυτό λέμε «παρών».

Στο άρθρο 3 λέμε κατά, γιατί διευκολύνεται η σύνδεση έργων ΑΠΕ που έχουν κατασκευαστεί και οι όροι σύνδεσής τους έχουν λήξει ή έχει πάψει να ισχύει η δέσμευση ηλεκτρικού χώρου προκειμένου να μην χαθεί η επένδυση.

Τελειώνω λέγοντας ότι είναι ταξική, αντιλαϊκή και άδικη η πολιτική σας. Εμπορευματοποιείτε τα πάντα, υγεία, παιδεία, ενέργεια, νερό και ό,τι συμφέρει και αποφέρει κέρδος τους καπιταλιστές. Το ίδιο και ο ενεργειακός σχεδιασμός, γίνεται με κριτήριο τα κέρδη των ομίλων και όχι τις λαϊκές ανάγκες. Γι' αυτό καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Κουκουλόπουλος από το ΠΑΣΟΚ και μετά ο κ. Σκυλακάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μιλήσω για την τροπολογία που αφορά τους οικισμούς, όχι για τον στενό χαρακτήρα του συγκεκριμένου περιεχομένου. Έχει μιλήσει ο αρμόδιος τομέάρχης μας και ο εισηγητής μας και θα τοποθετηθούμε στη συνέχεια. Θα μιλήσω από την πλευρά μου με ένα γενικότερο πνεύμα με βάση αρχές και αξίες που πιστεύω και υπηρετώ σε όλη την πολιτική μου διαδρομή, αλλά και με βάση τις ανάγκες της χώρας, όπως τις αξιολογώ.

Μιλάμε για ένα νομοθέτημα, που αφορά πολεοδόμηση εν γένει

και θέλω να θυμίσω ότι η πολεοδόμηση αφορά βασικά δύο πράγματα: Ποιότητας ζωής και χρήσεις γης. Αυτά τα δύο είναι τα αντικείμενα της πολεοδόμησης κάθε φορά. Αφορά δηλαδή γη και ανθρώπους, τους δύο βασικούς συντελεστές της ανάπτυξης, τους δύο μοναδικούς συντελεστές. Όλα τα άλλα είναι δημιούργημα του ανθρώπου, όπως η τεχνολογία.

Κατά συνέπεια, και μόνο που ο διάλογος περιορίζεται στην ασφάλεια δικαίου και στην προστασία της ιδιοκτησίας και σε αστικά δικαιώματα είναι εξ ορισμού, κύριε Υπουργέ, περιοριστικός, όπως αντιλαμβάνεστε.

Πρώτο ζήτημα: Η πολεοδόμηση, γενικά μιλώντας, δεν μπορεί να γίνεται ερήμην των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Δεν γίνεται πουθενά στον κόσμο αυτό.

Πού βρισκόμαστε στην Ελλάδα σήμερα; Μία διαρκής ροπή προς τον συγκεντρωτισμό! Τα γενικά πολεοδομικά έχουν φύγει από τους δήμους κι έχουν πάει στο Τεχνικό Επιμελητήριο.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας, αξιοποιώντας κενά του θεσμικού πλαισίου, αμφισβητεί ακόμα και παλαιότερες αποφάσεις, όπως έκανε πρόσφατα με τα όρια των νομαρχών.

Η τοπική αυτοδιοίκηση δεν πιέζει για αρμοδιότητες σε αυτόν τον τομέα. Είναι ένα παλιό ζήτημα που το είχα αντιμετωπίσει και ως Πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ. Κουβέντα να γίνεται! Διαρκώς έρχεται και ξαναέρχεται στην επιφάνεια το ζήτημα ότι οι πολεοδομικές υπηρεσίες θα περάσουν στο Υπουργείο Ενέργειας. Τα δε τοπικά πολεοδομικά σχέδια, που όντως θα δώσουν κάποιες λύσεις σε κάποιες περιπτώσεις, ουσιαστικά προσδιορίζονται από το κέντρο, με προδιαγραφές ενιαίες από το Υπουργείο και με δυσδιάκριτη συμμετοχή των τοπικών αρχών.

Όπως είπα ήδη, πουθενά δεν γίνεται αυτό στον κόσμο, πόσο μάλλον δεν πρέπει να γίνεται στην Ελλάδα όπου έχουμε σε πλήρη εξέλιξη ένα φαινόμενο για το οποίο έχω μιλήσει πάμπολλες φορές στις επιτροπές και την Ολομέλεια της Βουλής, το φαινόμενο της διχασμένης χώρας: Ό,τι δεν αγγίζει ο τουρισμός στην Ελλάδα, κύριε Υπουργέ, συρρικνώνεται και παρακμάζει. Δεν μπορούμε λοιπόν με κεντρικό ενιαίο τρόπο να νομοθετούμε ειδικά για θέματα πολεοδομικά που έχουν όλο αυτό το υπόβαθρο για το οποίο μιλήσα.

Ακούστε, λοιπόν, τι γίνεται στη μη τουριστική Ελλάδα, που δεν έχει τέτοιες πιέσεις για οικιστική ανάπτυξη, γιατί εκεί φεύγει ο κόσμος, δεν έρχεται. Θα σας πω ένα παράδειγμα από την πατρίδα μου, για να δείτε άλλα προβλήματα, που σας ζήτησα να αντιμετωπίσετε. Έκανα και επίκαιρη ερώτηση στον κ. Τσάφο και απάντηση δεν πήρα.

Στην Κοζάνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στον νομό μου, στην εκλογική μου περιφέρεια, είναι πλήρως αδειοδοτημένα εκατό είκοσι έξι φωτοβολταϊκά πάρκα μεσαίας και μεγάλης κλίμακας. Όλα είναι σε απόσταση μικρότερη των χιλίων μέτρων από χωριά και οικισμούς. Εξ αυτών τα σαράντα οκτώ είναι σε απόσταση μικρότερη των πεντακοσίων μέτρων από αντίστοιχα χωριά. Τα είκοσι ένα είναι σε απόσταση μικρότερη των εκατό μέτρων. Τα δεκαπέντε είναι σε απόσταση μικρότερη των πενήντα μέτρων. Τα επτά είναι σε απόσταση μικρότερη των δέκα μέτρων και τρία έχουν τερματίσει, είναι σε απόσταση μηδέν, είναι μέσα στα σπίτια. Τα πάρκα!

Και έρχεται το άλλο πρότζεκτ, της αποθήκευσης.

Απευθύνομαι στον κ. Ταγαρά και τον κ. Παπασταύρου.

Έχετε δει ποτέ στη ζωή σας έγκριση πολεοδομικής άδειας εγκατάστασης αποθήκευσης, αυτά τα γιγάντια ντουλάπια που μοιάζουν με στρατόπεδο προσφύγων; Στη δυτική Μακεδονία ετοιμάζονται να εγκατασταθούν κάποιες δεκάδες -για να μην πω εκατοντάδες- από αυτά. Γιατί η δυτική Μακεδονία έχει το θλιβερό προνόμιο να καλείται να φιλοξενήσει το 25% των ανανεώσιμων πηγών, όταν έχει πληθυσμό 2,5%. Πρίζα για φωτοβολταϊκά κανονικά! Αυτό είναι το αναπτυξιακό όραμα που έχει σχεδιάσει η Κυβέρνηση για τον τόπο μας, χωρίς εμείς να έχουμε κανέναν λόγο.

Πώς λοιπόν νομοθετούμε και πολεοδομούμε με ενιαία κριτήρια και ενιαίο τρόπο και με ενιαίες νόρμες και αρχές για τα τοπικά πολεοδομικά; Σκοπεύετε να ρυθμίσετε κάτι; Σκοπεύετε να βάλετε ένα φρένο στο ζήτημα των αποστάσεων από οικισμούς, που θίγουν κατάφωρα όλα αυτά που ανέφερα, την ποιότητα ζωής των

κατοίκων; Τους καλούμε να φύγουν από τα χωριά; Σκοπεύετε να βάλετε την παράμετρο του ορίζοντα, της οπτικής όχλησης, της αισθητικής όχλησης, για μια σειρά τέτοιες εγκαταστάσεις ή «δεν βαριέσαι»;

Κύριε Υπουργέ, επιμένω πάρα πολύ στο ζήτημα, όπως είπα, του σοβαρού λόγου που πρέπει να θεσμοθετήσουμε και να φτάσουμε μέχρι και τη συνταγματική Αναθεώρηση γι' αυτό, των τοπικών και περιφερειακών αρχών, για να μην υπάρχουν τα προβλήματα με το Σ.τ.Ε. που υπάρχουν.

Δεν αναφέρομαι στη συγκεκριμένη απόφαση. Είναι μεγάλη περιπέτεια. Όσοι δήμαρχοι ασκήσαμε πολεοδομικές αρμοδιότητες -είχα την τιμή και την τύχη να ασκήσω τέτοιες επί δεκαεννέα χρόνια- είχαμε ταλαιπωρηθεί πάρα πολύ από την αναίρεση των γενικών πολεοδομικών και όλων των σχεδιασμών που είχαμε κάνει από το Συμβούλιο της Επικρατείας, ακριβώς γιατί έχει κενά το θεσμικό πλαίσιο.

Πάμε σε μια δεύτερη ανάγκη; Και με αυτή κλείνω. Ποιο είναι το ένα ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπίσει η χώρα, μια και μίλησα για τις ανάγκες της χώρας; Είναι το φαινόμενο της διχασμένης χώρας. Δεν είναι ίδια τα ζητήματα σε μια περιοχή που δέχεται τρομακτική οικιστική πίεση, όπως είναι η τουριστική χώρα, με τη χώρα η οποία συρρικνώνεται και παρακμάζει. Αυτό είναι το πρώτο. Δεύτερο, το επενδυτικό κενό αναμφίβολα είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας. Δεν μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε.

Κύριε Υπουργέ, είστε άνθρωπος εξωστρεφής, είστε κοσμοπολίτης. Σας το αναγνωρίζω. Γνωρίζομαστε χρόνια εξάλλου και προσδοκούμε να έχετε αίσιο τέλος στην προσπάθεια με τις γεωτρήσεις. Μαζί σας είμαστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε πώς γίνονται οι επενδύσεις από τις Ηνωμένες Πολιτείες μέχρι την Τουρκία και από τη Ρουμάνια μέχρι τον Καναδά; Ο επενδυτής, είτε θα κάνει ιχθυοκαλλιέργειες, είτε γεωργοκτηνοτροφική εγκατάσταση, είτε μεταποίηση, είτε real estate, απευθύνεται σε τοπικές ή καθ' ημάς περιφερειακές αρχές. Υπάρχει ένα σαφές απλό πλαίσιο που οριοθετεί αυτές τις αρμοδιότητες και όλα τα άλλα είναι ευθύνη των τοπικών κοινωνιών. Όλο αυτό που γίνεται στην Ελλάδα, που είναι διαχρονικό, είναι μια Ελλάδα ΟΠΕΚΕΠΕ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει ο κ. Σκυλακάκης και αμέσως μετά ο κ. Κυριαζίδης.

Κύριε Σκυλακάκη, ορίστε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λαμβάνω τον λόγο για να στηρίξω το νομοσχέδιο αυτό κατά κύριο λόγο γιατί είναι ένα καλό νομοσχέδιο. Άλλωστε είναι ένα νομοσχέδιο που προετοιμάσαμε με την προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος σε πολύ μεγάλο βαθμό και όποιες προσθήκες και αλλαγές είδα ότι έγιναν από την νυν ηγεσία -που έγιναν αρκετές- είναι προς τη θετική κατεύθυνση. Το νομοσχέδιο αυτό βάζει το πλαίσιο σε δύο αγορές, την αγορά δύο βιομεθανίου και την αγορά υδρογόνου.

Στην αγορά βιομεθανίου πρέπει να καταλάβουμε τι ακριβώς συμβαίνει για να έχει μια εικόνα το Σώμα. Το βιοαέριο που έχουμε και καίμε, όταν γίνεται βιομεθάνιο μπορεί να περάσει στους αγωγούς και να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά με το φυσικό αέριο. Από την ώρα που συμβαίνει αυτό κερδίζει πάρα πολύ σημαντικά ο καταναλωτής. Γιατί ο καταναλωτής επιδοτεί την αγορά βιοαερίου πάρα πολύ σημαντικά. Όταν το βιοαέριο το κάνεις ηλεκτρική ενέργεια έχει μια πολύ σοβαρή απώλεια. Χάνεις ενέργεια όταν το μετατρέπεις σε ηλεκτρισμό και μετά ο ίδιος ηλεκτρισμός όταν μεταφέρεται και όταν μετατρέπεται πάλι σε θερμική ενέργεια έχει μια πρόσθετη απώλεια ενέργειας. Συνεπώς, όλο το νομοσχέδιο προσατεύει τον καταναλωτή ηλεκτρικού ρεύματος και κάνει την αγορά πολύ υγιέστερη.

Για το υδρογόνο έχει γίνει μεγάλη συζήτηση. Είχα πάντα μία άποψη την οποία διατηρώ και η οποία είναι ότι δεν είναι μια τεχνολογία στην οποία πρέπει να μπορούμε πρωταγωνιστικά. Πρέπει να είμαστε τόσο όσο χρειάζεται σε αυτή την αγορά γιατί δεν έχουμε βιομηχανία που θα επωφεληθεί από την κατασκευή όλων

των εξοπλισμών που είναι αναγκαίοι για το υδρογόνο. Και τώρα το υδρογόνο είναι πολύ ακριβό. Πρέπει να έχουμε παρουσία γιατί υπάρχουν και χρήσεις που είναι αναγκαίες και εσωτερικές σήμερα. Υπάρχουν και μελλοντικές χρήσεις. Θα σας πω μια χρήση που δεν έχετε σκεφτεί. Υπάρχει πιθανότητα στο μέλλον να έχουμε drone υδρογόνου και πολλά πλεονεκτήματα για διάφορες χρήσεις. Συνεπώς πρέπει να είμαστε, αλλά με ρέγουλα. Κι αυτό κάνει αυτό το νομοσχέδιο.

Υπάρχει και η τροπολογία, που είναι πολύ σημαντική, που θεραπεύει τις αδυναμίες του προεδρικού διατάγματος, το οποίο ήταν σύμφωνο και αναγκαστικό με βάση την απόφαση του Σ.τ.Ε.. Εδώ πρέπει να σας πω κάτι. Τώρα είμαι λίγο πιο απελευθερωμένος και μπορώ να μιλήσω από τη θέση του Βουλευτή. Όταν οι αποφάσεις γίνονται με νομικά κριτήρια -είναι θεμιτά τα νομικά κριτήρια για τα ανώτατα δικαστήρια- και αφορούν τομείς πολιτικής μπορεί να πέφτουν έξω σε σχέση με το πραγματικό δημόσιο συμφέρον διότι δεν λαμβάνουν το σύνολο των παραγόντων και μένουν μόνο στα νομικά κριτήρια. Αυτή είναι μια κλασική περίπτωση που συμβαίνει αυτό και πολύ καλά κάνει το Υπουργείο και παρεμβαίνει.

Μπαίνω στο πιο ουσιαστικό κομμάτι της τοποθέτησής μου που αφορά στην κουβέντα που γίνεται για τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Άκουσα σήμερα και στα μέσα ενημέρωσης διάφορους να μιλούν για τα πράσινα, τα μπλε και τι πρέπει να γίνει. Υπάρχει μια τροπολογία του ΠΑΣΟΚ. Να ξεκινήσω λέγοντας ότι τα πράσινα τιμολόγια, το ειδικό τιμολόγιο, δηλαδή, πέτυχε απολύτως τον σκοπό του όταν δημιουργήθηκε. Ποιος ήταν ο σκοπός; Ήταν να ενθαρρυνθεί ο ανταγωνισμός. Ποια ήταν τα αποτελέσματα; Τα αποτελέσματα ήταν ότι το 2024 -θα αναφερθώ στη δική μου περίοδο για την οποία έχω στοιχεία- είχαμε 106 ευρώ χονδρική τιμή και λιανική τιμή τελική 139 ευρώ, αν βάλουμε τους πέντε μεγαλύτερους παρόχους ανάλογα με τα μερίδια αγοράς τους. Χονδρική εικόνα είναι αυτό. Είχαμε, λοιπόν, ένα περιθώριο κέρδους 33 ευρώ. Αν υπολογίσουμε και τη φορολογία που βάλαμε ήταν κάτω από 33. Αντίστοιχα συνέβη και τους τρεις πρώτους μήνες του 2024 που ήμουν στο Υπουργείο. Αυτό, αν υπολογίσετε το κόστος των πελατών που έχουν προβλήματα ασυνέπειας είναι ένα πολύ θεμιτό περιθώριο κέρδους. Και φαίνεται ότι υπήρχε ανταγωνισμός αν δείτε τη διαφορά μεταξύ των παικτών ανάμεσα στη λιανική και τη χονδρική. Το 2024 είχαμε από 28 ευρώ που ήταν αυτός με το μικρότερο περιθώριο. Ο επόμενος ήταν 35, 37, 43, 47. Συνεπώς υπήρξε πίεση στον ανταγωνισμό γιατί υπήρξε διαφάνεια και γνώση των τιμών.

Τι θα συνέβαινε εάν κάποιος έπαιρνε σταθερό τιμολόγιο την 1-1-2024; Αν έπαιρνε, ας πούμε, σταθερό της ΔΕΗ θα πλήρωνε 180 ευρώ τη μεγαβατώρα, ενώ παίρνοντας το πράσινο πλήρωνε τελικά 136 ευρώ τη μεγαβατώρα στη ΔΕΗ. Στο σύνολο της αγοράς ήταν 139. Συνεπώς εκείνη τη στιγμή θα ήταν μεγάλο λάθος, που θα το πλήρωνε πανάκριβα ο καταναλωτής αν κάναμε μία συνολική μετάβαση στο σταθερό τιμολόγιο.

Ισχύει το ίδιο σήμερα; Το λέω επειδή υπάρχει η τροπολογία του ΠΑΣΟΚ. Σήμερα που έχουν αυξηθεί πάρα πολύ οι ΑΠΕ -και αυτές που προγραμματίζουμε και ξέρουν οι πάντες ότι θα μπουκνούν μέσα στον επόμενο ενάμιση χρόνο- μπορούμε να δούμε ότι η τιμή της χονδρικής θα επηρεαστεί σοβαρά αρνητικά από τις ΑΠΕ και κάποια στιγμή όταν θα γεμίσουν οι συνδέσεις μας με τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, όταν δηλαδή θα είμαστε φουλ εξαγωγικοί τότε θα υπάρξει πολύ μεγαλύτερη μείωση των τιμών από ό,τι τώρα. Συνεπώς αυτοί που προσφέρουν σταθερά τιμολόγια κοιτώντας προς το μέλλον βλέπουν αυτές τις χαμηλές τιμές να έρχονται και προσφέρουν χαμηλότερες τιμές. Πρέπει να πάνε οι καταναλωτές προς το σταθερό τιμολόγιο; Πολλοί είναι χρήσιμο να πάνε, κυρίως αυτοί που δεν έχουν εικόνα ή ενασχόληση με την αγορά και οι οποίοι θέλουν να έχουν ένα τιμολόγιο και να σταματήσουν να σκέφτονται γι' αυτό.

Υπάρχουν, όμως, δύο αδυναμίες στη δική σας τροπολογία, αγαπητοί συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ. Η μία αδυναμία είναι ότι βάζετε εξάμηνο. Εξάμηνο είναι λάθος, διότι για να μπορέσει να λειτουργήσει η μετάβαση στο σταθερό θέλεις τουλάχιστον δώδεκα μήνες για να σπάσει το δωδεκάμηνο, αλλιώς το κόστος της αντιστάθμισης κινδύνου, του hedging, θα είναι πάρα πολύ μεγάλο.

Συνεπώς μια τέτοια μετάβαση χρειάζεται τουλάχιστον δώδεκα μήνες και χρειάζεται και αυστηρή τοποθέτηση για το πάγιο. Διότι το πάγιο στα σταθερά είναι σημαντικά μεγαλύτερο, που σημαίνει ότι πολλοί καταναλωτές με μικρούς λογαριασμούς νομίζουν ότι κερδίζουν από την τιμή και βλέπουν ότι το χάνουν στο τέλος από το πάγιο.

Συνεπώς οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας από το 2019 και μετά υπέστησαν δύο σοκ. Το οριακό καύσιμο που είναι το φυσικό αέριο είχε 14 ευρώ το 2019 και έχει φέτος περίπου 40 ευρώ στο ΤΤΦ. Είναι πολύ μεγάλη αλλαγή η οποία μεταφράζεται σε πάνω από 80 ευρώ αν έχεις ένα παλιό εργοστάσιο χαμηλής απόδοσης.

Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε. Οι τιμές του CO₂ των δικαιωμάτων ρύπων έχουν πάει από τα 19 στα 70 ευρώ. Οπότε πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν την πραγματικότητα και μετά να βγάζουμε λόγους για το τι ακριβώς συμβαίνει σε αυτή την αγορά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ο κ. Κυριαζίδης έχει τον λόγο τώρα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, ας πούμε και καμιά κουβέντα για το νομοσχέδιο και το ορθό του περιεχομένου του.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος συμβάλλει θετικά στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, θεσπίζοντας για πρώτη φορά ένα συνεκτικό πλαίσιο για την παραγωγή και ενσωμάτωση του βιομεθανίου και του υδρογόνου στο εθνικό ενεργειακό μείγμα. Παρέχει διαφανές αδειοδοτικό σύστημα, ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και προσφέρει κίνητρα για τη δημιουργία και αναβάθμιση σχετικών μονάδων παραγωγής, διευκολύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη σύνδεσή τους με το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου ή άλλα δίκτυα με χαμηλό κόστος.

Υπάρχει άμεση συσχέτιση του πρωτογενούς τομέα με την παραγωγή βιομεθανίου, το οποίο προέρχεται από την ενεργειακή αξιοποίηση των γεωργικών αποβλήτων. Η διαδικασία αυτή όχι μόνο προστατεύει το περιβάλλον και ενισχύει την κυκλική οικονομία αλλά προσφέρει και νέες ευκαιρίες στους αγρότες, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να στραφούν σε ενεργειακές καλλιέργειες και να αξιοποιήσουν υποπροϊόντα για την παραγωγή βιομάζας και βιοκαυσίμων. Με αυτόν τον τρόπο η χώρα μας διανύει επιτυχώς μεγαλύτερη απόσταση στον τομέα της απανθρακοποίησης και της ανάπτυξης των ΑΠΕ. Απαιτείται, όμως, περαιτέρω αποκέντρωση στην παραγωγή ενέργειας.

Αξίζει να σημειώσω και τη θετική συνεισφορά που έχει η υδροηλεκτρική ενέργεια στη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας και στην αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο εθνικό ενεργειακό μείγμα. Το μόνο που απαιτείται για την αξιοποίηση είναι η κατασκευή υδροηλεκτρικών φραγμάτων ανά την επικράτεια, εκμεταλλευόμενοι το ορεινό γεωγραφικό ανάγλυφο και τα ποτάμια της πατρίδας μας. Άλλωστε, οι επανειλημμένες ενεργές και επίμονες εισηγήσεις μου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την κατασκευή φράγματος και υδροηλεκτρικού σταθμού στη θέση Τέμενος Παρανεοστίου Δράμας, όπου και κυλάει ο Νέστος, καθώς και στο λεκανοπέδιο Κάτω Νευροκοπίου, είναι γνωστές.

Μία από τις διατάξεις, στην οποία θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα, είναι η διάταξη αναφορικά με τη λειψυδρία. Με τη ρύθμιση η οποία εισάγεται στο νομοσχέδιο ορίζεται πως σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας η οποία εμφανίζεται σε αρκετές περιοχές, οι οποίες είναι κυρίως απομακρυσμένες και νησιωτικές, μπορούν να κηρυχθούν οι περιοχές αυτές σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης κι έτσι η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ να αναθέσουν συμβάσεις έργων, μελέτες και υπηρεσίες έτσι ώστε τα σχετικά ζητήματα να μπορούν να ενταχθούν στο νόμο περί στρατηγικών επενδύσεων. Είναι σημαντικό το ότι δίνεται η δυνατότητα να μπορούν να προχωρήσουν σε συνεργασία με προσωπικό εκτός επιχείρησης, διότι οι πόροι τους, οικονομικοί και ανθρώπινοι, είναι πεπερασμένοι.

Επίσης, η ένταξη έργων για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας σε στρατηγικές επενδύσεις συνεπάγεται και μια σχετική απλο-

ποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης. Το γεγονός ότι θα υπάρχει η δυνατότητα διεκδίκησης πραγματικών κονδυλίων είναι καθοριστικής σημασίας.

Εξίσου ειδικής βαρύτητας αποτελεί η προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα των δασών. Βρισκόμενοι ήδη στην καρδιά της αντιπυρικής περιόδου, είναι κοινά αποδεκτό και παραδεκτό ότι τα δάση αποτελούν την κορωνίδα του φυσικού μας πλούτου, αλλά και συγχρόνως το πιο εύθραυστο κρίκο της περιβαλλοντικής αλυσίδας. Η ορθή διαχείρισή τους αποτελεί το πρώτο βήμα για την πρόληψη και την προστασία τους.

Το έργο για δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και πεζοπορικών διαδρομών είναι πραγματικά ένα εμβληματικό έργο για την ανάδειξη του φυσικού πλούτου της χώρας μας και η απλοποίηση της διαδικασίας για τη σύναψη συμβάσεων, για τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών έτσι ώστε να συμβάλει καθοριστικά στην επιτάχυνση της υλοποίησής του. Ήδη στη Δράμα, ευρισκόμενη στην οροσειρά της Ροδόπης, γίνεται μια προσπάθεια για να κινηθεί η σχετική διαδικασία από το λεκανοπέδιο Κάτω Νευροκοπίου να διασχίσει την οροσειρά της Ροδόπης.

Σε θετική κατεύθυνση θεωρώ βρίσκεται και ρύθμιση για την επιτάχυνση της λειτουργίας των επιτροπών εξέτασης αντιρρήσεων, καθώς υπάρχει μια γενική απροθυμία από πλευράς των δασολόγων, όπως και οι ίδιοι με ενημέρωσαν, για τη συμμετοχή σε αυτές. Οι λόγοι κυρίως είναι δύο. Ήδη έχουν πολύ μεγάλο φόρτο εργασίας και τυχόν συμμετοχή τους στην επιτροπή δεν θα τους απαλλάξει από τα καθημερινά τους καθήκοντα και δεύτερο αργούν πολύ οι πληρωμές ως μέλη της επιτροπής, κύριε Υπουργέ. Η ρύθμιση αυτή θα επιταχύνει το ρυθμό εξέτασης των υποθέσεων των επιτροπών που εκκρεμούν χρόνια, τουλάχιστον σε ό,τι έχει να κάνει με την δική μου περιφέρεια.

Τέλος, η επέκταση των συμβάσεων και του προσωπικού που είχε προστεθεί για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που προέκυψαν μετά από δασικές πυρκαγιές του 2023 θα πρέπει να επεκταθεί χρονικά έτι περαιτέρω, καθώς η συμβολή τους είναι χρήσιμη για την ολοκλήρωση της αποκατάστασης των έργων και των υποδομών όχι μόνο στις πληγείσες περιοχές, αλλά και στο σύνολο της επικράτειας. Η μόνιμη και διαρκής στελέχωση των δασοφυλάκων και όλων των δασικών υπηρεσιών με καταρτισμένο και έμπειρο προσωπικό είναι εξίσου σημαντική με την πρόληψη και την πυροπροστασία για τη βιώσιμη διαχείριση των δασών.

Επιπροσθέτως, στρέφομαι και επί ενός ζητήματος που πρόσφατα προβληματίσε το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής υπαίθρου όπως και την περιφερειακή ενότητα την οποία εκπροσωπώ. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος προχώρησε στην εύστοχη ρύθμιση εισάγοντας Ειδικές Ζώνες Ανάπτυξης Οικισμού για κοινότητες μέχρι επτακόσιους κατοίκους όπου διατηρείται το υφιστάμενο πλαίσιο, το οποίο επιτρέπει τη δόμηση στα σημερινά άκρα του οικισμού.

Αντιστοίχως, για τους οικισμούς με πληθυσμό μεταξύ επτακοσίων ένα και δύο χιλιάδων κατοίκων επαναφέρει τις ρυθμίσεις για τις Περιοχές Ελέγχου Χρήσεων, ένα ευέλικτο εργαλείο το οποίο θα επιτρέπει τη δόμηση και στα τμήματα τα οποία καταλαμβάνουν ουσιαστικά την υφιστάμενη ζώνη Γ' με μεγαλύτερη ευελιξία από αυτή που προβλέπεται σήμερα στην εκτός σχεδίου δόμηση. Σκοπός αυτής της διάταξης είναι όχι μόνο η προστασία της ιδιοκτησίας, αλλά και η έμμεση ενίσχυση της δημογραφικής προοπτικής της περιφέρειας, δίνοντας και πάλι αξία στη γη. Εν ολίγοις, για ένα πολύ μεγάλο τμήμα του ελληνικού πληθυσμού της υπαίθρου λύνεται μια σημαντική αβεβαιότητα, μια εκκρεμότητα.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι, επίσης οφείλω να τονίσω ότι θέσεις και προτάσεις από πλευράς των φορέων, αλλά και της Αντιπολίτευσης, όπως προηγουμένως έγινε γνωστό από τον Υπουργό, γίνονται αποδεκτές. Θα αναφερθώ σε μία-δύο, τον περιορισμό των κόστους κατασκευής των αγωγών, τη διαχείριση του κόστους παραγωγής. Η Αντιπολίτευση, δυστυχώς, ακολουθεί τη γνωστή προκρούστεια στάση.

Καλή δύναμη σε όλους!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει η κ. Σπυριδάκη από το ΠΑΣΟΚ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα ζητάτε από το Κοινοβούλιο να θεσπίσει νόμο, να ασκήσει, δηλαδή, το ύψιστο θεσμικό του καθήκον, τη νομοθέτηση. Και αναρωτιέμαι: Σε ποιο νομικό και ηθικό πλαίσιο ακριβώς; Τι δίκαιο θα θεσπίσουμε; Το δίκαιο των ρουσφετιών, των εξυπηρετήσεων και των τακτοποιήσεων των δικών σας παιδιών, το δίκαιο ενός παρακράτους-απόστημα που αποκαλύπτεται καθημερινά στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή αυτό των απευθείας αναθέσεων, των τοποθετήσεων χωρίς προσόντα, των μίζων που μυρίζουν καθεστωτική διαχείριση;

Είναι πράγματι οξύμωρο. Νομοθετούμε και βλέπουμε ένα κράτος που εσείς οι ίδιοι έχετε υπονομεύσει από τα θεμέλια. Και τώρα, αντί να απολογηθείτε, αντί να λογοδοτήσετε στους αγρότες, στους υπαλλήλους του ΟΠΕΚΕΠΕ, στην κοινωνία ολόκληρη, παριστάνετε τους θιγμένους και μετατρέπετε την αποτυχία σε εργαλείο επικοινωνίας. Όχι, δεν είναι απλώς ένα λάθος. Είναι ο πυρήνας της πολιτικής σας να κυβερνάτε μέσα από σκιές, να ελέγχετε μηχανισμούς, να χειραγωγείτε τους θεσμούς. Κι αυτό δεν είναι απλώς ένα σκάνδαλο, δεν είναι μια απλή αποτυχία. Είναι μια απόδειξη κατάρρευσης, της δικής σας κατάρρευσης, δομικής, θεσμικής πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, το οποίο ήρθε με ομολογουμένως μεγάλη καθυστέρηση, θεσμοθετεί το πλαίσιο παραγωγής μεθανίου, τη δημιουργία αγοράς υδρογόνου και την ένταξή τους σε ενεργειακό μείγμα. Για να είμαστε ειλικρινείς, πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που ενώ βρίσκει σύμφωνο το ευρύτερο πολιτικό φάσμα ως προς τους γενικούς στόχους, μας προβληματίζει σοβαρά ο τρόπος με τον οποίο οι στόχοι αυτοί επιδιώκονται. Διότι, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, η ενεργειακή μετάβαση δεν νοείται χωρίς τη συμμετοχή της κοινωνίας σε αυτή και πρωτίστως δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να υλοποιηθεί με όρους αποκλεισμού, συγκεντρωτισμού και δυσανάλογων βαρών για μικρούς παραγωγούς και τοπικές κοινωνίες.

Ας είμαστε ειλικρινείς. Τα προτεινόμενα πλαίσια, ειδικά ως προς το βιομεθάνιο, θέτουν σημαντικά εμπόδια στην ανάπτυξη των μονάδων μικρής και μεσαίας κλίμακας, μετακυλώντας ένα δυσανάλογο κόστος σύνδεσης στους παραγωγούς, ενώ ταυτόχρονα αγνοούν τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες όπως στον τόπο μου, την Κρήτη, που δεν υπάρχουν καν υποδομές για φυσικό αέριο.

Οι υφιστάμενες, λοιπόν, δομές ουσιαστικά βλέπουν την πόρτα της εξόδου από την ηλεκτροπαραγωγή, αντί να ενισχυθούν. Αυτή είναι μια επιλογή που δεν μας βρίσκει σύμφωνους, κυρίες γιατί η επιλογή είναι τεχνικά αβάσιμη και πολιτικά ατεκμηρίωτη.

Όσον αφορά το μέτωπο του υδρογόνου, το προτεινόμενο θεσμικό πλαίσιο παραμένει αόριστο και παράλληλα δυσανάλογα σύνθετο. Οι εξουσιοδοτικές διατάξεις, οι διαδοχικές άδειες, η αβεβαιότητα για τους όρους στήριξης και η απουσία πρόνοιας για τις μικρές πιλοτικές εφαρμογές δεν στέλνουν το μήνυμα που η κοινωνία περιμένει και η κοινωνία υφίσταται τέτοιους κλυδωνισμούς που απαιτεί διαφανείς και προβλέψιμες διαδικασίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο άρθρο 55 του νομοσχεδίου που προκαλεί μεγάλη ανησυχία παρέχοντας εξουσιοδοτική αρμοδιότητα στη ΡΑΑΕΥ για την κήρυξη περιοχών σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας.

Αντί να ενισχύσετε τον ρόλο του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης, επιλέγετε να εκχωρήσετε καίριες αρμοδιότητες στη ΡΑΑΕΥ, μια αρχή που δεν υπόκειται σε άμεσο κρατικό έλεγχο και ήδη ρυθμίζει πλήρως μια απελευθερωμένη αγορά, αυτήν της ενέργειας.

Μήπως αυτό είναι το πρώτο βήμα για την απελευθέρωση της αγοράς νερού; Μήπως έτσι ανοίγει η πόρτα σε ιδιώτες εις βάρος ενός θεμελιώδους δημόσιου αγαθού; Ελάτε να τα πείτε στο Λα-σίθι αυτά που ακόμα και σήμερα η λειψυδρία μαστίζει την τοπική κοινωνία και ο Δήμος της Ιεράπετρας είναι σε κατάσταση έκτακτου ανάγκης. Και σαν να μην έφτανε αυτό, παρακάμπετε και τον ίδιο τον περιφερειάρχη που είναι ο μόνος αιρετός που γνωρίζει πραγματικά τις ανάγκες της κάθε περιοχής. Αντί για την ενίσχυση των ΔΕΥΑΜ, προκρίνετε την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ, χωρίς χρηματοδοτική κάλυψη, οδηγώντας πιθανόν σε αυξήσεις τιμο-

λογιών. Προσθέστε τώρα και τη δυνατότητα εργολαβοποίησης του προσωπικού και την εμπλοκή του Υπερταμείου κι έχετε μπροστά σας ένα άρθρο που αποτελεί θεσμικό απόκτημα, όχι λύση, αλλά την τέλεια συνταγή ιδιωτικοποίησης του δημόσιου αγαθού του νερού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να σταθώ σε μια βαθιά υποκριτική αντίφαση στην ενεργειακή σας πολιτική, στην απαξίωση των ενεργειακών κοινοτήτων. Μιλάτε για δίκαιη μετάβαση, αλλά στην πράξη αποκλείετε ΟΤΑ, ΤΟΕΒ, αγρότες και πολίτες από τον ηλεκτρικό χώρο. Και πρόκειται για ώριμες προτάσεις, όπως οι δεκαέξι αιτήσεις ενεργειακών κοινοτήτων από τις ΤΟΕΒ της Κρήτης, οι οποίες απορρίπτονται για τυπικούς λόγους, την ώρα που δίνετε προτεραιότητα σε μεγάλα εμπορικά σχήματα, γιατί είναι διαφορά πολιτικής θέσης. Ψέλετε τον αγρότη, τον ΤΟΕΒ, τον ΟΤΑ καταναλωτή και όχι παραγωγό.

Και σαν να μην έφτανε αυτό, ακυρώνετε τον εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό και τον αντικαθιστάτε με κάτι λιγότερο συμφέρον αποδυναμώνοντας κάθε προσπάθεια αυτοπαραγωγής. Αντί να ενισχύσετε τις ενεργειακές κοινότητες, τις σπρώχνετε στο περιθώριο. Αυτή είναι η ενεργειακή δημοκρατία; Αυτή είναι η δίκαιη ενεργειακή μετάβαση; Βέβαια, δεν μας προκαλεί εντύπωση, γιατί έννοιες όπως δικαιοσύνη και δημοκρατία έχουμε αντιληφθεί τριακόσιες εξήντα πέντε μέρες τον χρόνο πώς τις αντιλαμβάνεστε.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στην τροπολογία σας. Μας φέρνετε μια τροπολογία-μπάλωμα όχι για να λύσετε, αλλά για να κουκουλώσετε ένα πρόβλημα που εσείς οι ίδιοι δημιουργήσατε. Κι επειδή δεν τολμάτε να πείτε και να παραδεχτείτε, παίρνοντας την πολιτική ευθύνη για το προεδρικό διάταγμα που πετσόκοψε τα δικαιώματα δόμησης σε χιλιάδες μικρούς οικισμούς, λέγοντας βέβαια ότι ήταν μια ανάγκη εναρμόνισης με τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε., ανακαλύψατε τώρα τις Ζώνες Ανάπτυξης Οικισμών. Και τι λέτε; Και πάλι απαιτούνται δέκα μέτρα πρόσωπο. Πού; Στο Λα-σίθι; Στην Κρήτη; Που οι οικισμοί είναι πυκνοί, μικροί και παραδοσιακοί; Δηλαδή, φτιάχνετε μια ρύθμιση που στην πράξη πάλι αποκλείει τους μισούς και ταυτόχρονα αφήνετε το συνεκτικό τμήμα των οικισμών το όριο αρτιότητας των 150 τετραγωνικών, καταστρέφοντας κάθε δυνατότητα αξιοποίησης.

Υπάρχουν δημοσιεύματα, που θα ήθελα να μας διευκρινίσει και ο κύριος Υπουργός, στα οποία λένε ότι οι οικισμοί μετά από το 1985 δεν επηρεάζονται, αλλά κάτι τέτοιο δεν αποτυπώνεται ούτε με την τροπολογία, ούτε με το προεδρικό διάταγμα.

Θα ήθελα παρακαλώ να απαντήσετε, γιατί βλέπουμε σήμερα πάρα πολλά μέσα μαζικής ενημέρωσης να παρουσιάζουν τη ρύθμιση αυτή ως σωτήρια. Αλήθεια, τώρα; Σωτήρια για ποιον; Γιατί σίγουρα όχι για όλους. Ή μήπως αρχίζουμε να μετράμε τους κατοίκους και τα τετραγωνικά για να αποφασίσουμε αν ισχύει ή αν δεν ισχύει η απόφαση του Σ.τ.Ε. και πού εφαρμόζονται στην ουσία πολιτικά εργαλεία παράκαμψης. Γιατί ο αριθμός 700; Δεν υπήρξε διαβούλευση; Δεν ξέρουμε. Ψέλετε να μας απαντήσετε; Κι όντως, αφού θα αναφέρονται κάποια δικαιώματα, τότε γιατί βγήκε το προεδρικό διάταγμα; Είναι ερωτήματα που νομίζω ότι οφείλετε να τα απαντήσετε και σε εμάς και στον ελληνικό λαό.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, η εικόνα της δόμησης σήμερα συνεχίζει και είναι χασομική, και δεν φταίει η γραφειοκρατία, όπως σας βολεύει να λέτε, αλλά φταίτε εσείς, που έχετε διαλύσει το θεσμικό πλαίσιο, που έχετε δημιουργήσει ένα κλίμα πλήρους ανασφάλειας δικαίου. Πώς να λειτουργήσει μια υπηρεσία όταν δεν υπάρχει σαφές κενό και υποχρεωτικό πλαίσιο για όλους; Πώς να χτίσει κάποιος με ασφάλεια όταν δεν ξέρει αν αύριο θα ανακληθεί η άδεια;

Εσείς το προκαλέσατε αυτό. Στήσατε ένα διοικητικό μπάχαλο για να εξυπηρετήσετε, όπως θέλετε, όπου θέλετε, όποιον θέλετε, γιατί με χάος υπάρχει χώρος για ρουσφέτια, γιατί χωρίς χάος δεν υπάρχει τοποθέτηση δικών μας προσώπων και γιατί, όσο βλέπουμε πάλι την ίδια τακτική, το ίδιο μοντέλο αποδυναμώνουμε υπηρεσίες, τις καθιστούμε ανίκανες και τα μεταφέρουμε όλα στο κεντρικό κράτος.

Για να μην τοποθετηθώ αναφορικά με την πολεοδομία, την περιφέρηση υποθέσεως του Σαρακηνικού, η οποία χρίστηκε αντιπεριφερειάρχης.

Σήμερα οι πολεοδόμοι καλούνται να λειτουργήσουν στα όρια

του νόμου ή και πέρα από αυτά, επιλέγοντας κατά το δοκούν αν θα είναι αυστηροί ή ελαστικοί. Και εφόσον σας έχει πιάσει τέτοια σπουδή και τέτοια καούρα να τα βάλετε όλα σε τάξη και να τα διορθώσετε όλα, γιατί έχετε αφήσει τρία χρόνια τις ΙΔΟΜ να παλεύουν μόνες; Έπρεπε να έρθει η Αρχή Διαφάνειας και να κάνει τον κόπο να κάνει αυτό που δεν κάνατε εσείς, έλεγε άδειες στις Περιφερειακές ΙΔΟΜ Κρήτης, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, και απεστάλη ξεκάθαρη σύσταση προς το Υπουργείο, να δώσετε σαφές πλαίσιο για την αρτιότητα και την οικοδομησιμότητα. Κι εσείς τι κάνατε; Τίποτα. Έχετε στα συρτάρια σας τα αιτήματα και απλά δεν απαντάτε, αφήνοντας ένα χάος να διακωλύεται και βγάζοντας τις ΙΔΟΜ ανίκανες.

Έχετε αφήσει περιοχές όπως η Κρήτη, η Χίος, τα Δωδεκάνησα σε πολεοδομική παράλυση να παγώνουν άδειες και να μην ξέρει κανείς τι ισχύει, ενώ αλλού η δόμηση προχωρά κανονικά.

Πού είναι το Υπουργείο σας; Πού είναι η ισονομία; Ή θα λειτούργησουμε σαν ένα κράτος όπου άλλοι χτίζουν, άλλοι δεν χτίζουν, αλλού χτίζουμε κι αλλού δεν χτίζουμε και θα μένουμε εγκλωβισμένοι στην ασάφεια και στη σιωπή σας. Η κοινωνία ζητά διαφάνεια, δικαιοσύνη και συμμετοχή, όχι μισές λύσεις, όχι μπαλώματα, όχι άλλο χάος. Η εμπιστοσύνη δεν αποκαθίσταται με επικοινωνία, αλλά με κανόνες, ισονομία και σεβασμό προς τον πολίτη και σ' αυτά, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δεν αποτύχατε απλά, αλλά αποτυγχάνετε καθημερινά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Μπάρκας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινώντας την ομιλία μου και την παρέμβασή μου για το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, θα ήθελα να κάνω μια αναφορά στην ομιλία της Προέδρου της Πλεύσης Ελευθερίας. Δεν θα υπερασπιστώ τον Υπουργό, θα πω όμως ότι όντως έχει δίκιο στα λεγόμενά του, ότι είναι μια ιστορία η οποία είχε ξεκινήσει στα χρόνια της κρίσης.

Κύριε Υπουργέ, να σας πω ότι μπορεί να διαφωνώ ότι θα έπρεπε να έχουμε δέκα από εσάς, αλλά είναι μια φράση η οποία υπάρχει στον δημόσιο διάλογο. Όμως, έχετε απόλυτο δίκιο γιατί η λήσπη στον ανεμιστήρα πρέπει κάποια στιγμή να σταματήσει και θα πρέπει να πολιτευόμαστε -και έχουμε τεράστιες πολιτικές διαφορές, πιστέψτε με, οριζοντίως και καθέτως και ιδεολογικά- όμως δεν γίνεται να μη λέμε την πραγματικότητα.

Ευελπιστώ κάποια στιγμή και από εσάς, από τη δική σας παράταξη, να ζητήσετε, όπως ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Αλέξης Τσίπρας ζήτησε από τον Πρόεδρο Δημοκρατίας -δεν ξέρω για ποιον λόγο φοβάται, εμείς οι Ηπειρώτες έχουμε μεγάλη θέληση να υπερασπιζόμαστε την αλήθεια- και δεν καταλαβαίνω την άρνησή του να δώσει στο φως της δημοσιότητας τα πρακτικά του Συμβουλίου Πολιτικών Αρχηγών που έγινε πριν από δέκα χρόνια, ακριβώς μετά από το δημοψήφισμα, για να δούμε τι ακριβώς είχε ειπωθεί εκεί και πώς το αντι-ΣΥΡΙΖΑ μέτωπο, στο οποίο ήσασταν κι εσείς στο κανονικό κομμάτι, δομήθηκε μια δεκαετία στην κρίση, πάνω στη χώρα, πάνω στην Ελλάδα η οποία περνούσε μια τεράστια οικονομική και πολιτική κρίση.

Και για να υπερασπιστώ τον ΣΥΡΙΖΑ και το δημοψήφισμα και όσα συνέβησαν, δεν ήταν εδώ οι αγαπητοί Βουλευτές της Ζωής Κωνσταντοπούλου, αλλά να τους ενημερώσω ότι ακριβώς μετά από το δημοψήφισμα έγιναν εκλογές.

Έτσι δεν είναι, κύριε Υπουργέ;

Έγιναν εκλογές και ο ελληνικός λαός αποφάσισε, έτσι λέει και το Σύνταγμα, -δεν ξέρω αν το υπερασπίζεστε ή όχι- πάντως αποφάσισε ο ελληνικός λαός τη διακυβέρνηση της χώρας να την ασκήσει ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και το 2018 να βγάλει τη χώρα από τα μνημόνια.

Η κυρία Πρόεδρος διεκδίκησε να εκλεγεί, διεκδίκησε να αποτυπωθεί το πολιτικό της ανάστημα με τα ψηφοδέλτια του κ. Λαφαζάνη και δεν μπήκαν στη Βουλή, για να λέμε τα πράγματα με

το όνομά τους και να λέμε ακριβώς τι γίνεται, χωρίς αυτό να φανεί ότι σας υπερασπίζομαι για ακόμα μια φορά. Όμως, θέλω να λέω τη αλήθεια.

Φέρατε μία τροπολογία, κύριε Υπουργέ, για να διορθώσετε αυτό που το προεδρικό διάταγμα περιγράφει. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι σκοντάφτετε πάνω σε αυτά που λέγατε, όταν το προεδρικό διάταγμα είδε το φως της δημοσιότητας. Λέγατε, δηλαδή, τότε: «Μην ανησυχείτε. Δεν αλλάζει τίποτα. Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Όλα είναι καλά. Δεν υπάρχει κανένα ζήτημα. Το προεδρικό διάταγμα βάζει μια σειρά στα ζητήματα τα οποία απασχολούσαν την ελληνική ύπαιθρο».

Ερώτημα: Γιατί χρειάζεται η τροπολογία, αφού ήταν όλα καλά; Τι ακριβώς διορθώνει η τροπολογία; Υπάρχει μια σύγκρουση, πάνω τουλάχιστον στα επιχειρήματα τα οποία χρησιμοποιείτε. Διότι και εσείς, αλλά και στελέχη της Νέας Δημοκρατίας -κυρίως της επαρχίας που ζουν το πρόβλημα αυτό με τους οικισμούς- βγαίνουν και λένε -δεν θέλω να σας φέρω τα δελτία Τύπου που έβγαζαν οι Βουλευτές της επαρχίας- στους κατοίκους των περιοχών αυτών: «Μην ανησυχείτε, δεν έχει αλλάξει τίποτα». Άρα η τροπολογία συγκρούεται με τα λεγόμενά σας.

Τώρα, κύριε Υπουργέ, εγώ είμαι Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής. Χθες είχαμε μια εξαιρετική συνεδρίαση. Δυστυχώς δεν ήρθατε. Δεν ξέρω αν έχετε ενημερωθεί για το περιεχόμενο αυτό. Είχε να κάνει με τις νέες μορφές ενέργειας και κυρίως, του υδρογόνου. Είχαμε εκεί και ανθρώπους της αγοράς και ανθρώπους του ΔΕΣΦΑ και καθηγητές πανεπιστημίου, οι οποίοι ασχολούνται με το υδρογόνο. Είπαμε εκεί ότι είναι υπό συζήτηση ένα νομοσχέδιο που αφορά τις νέες μορφές ενέργειας.

Είναι γεγονός ότι το υδρογόνο θεωρείται, κύριε Υπουργέ, το καύσιμο, η ενεργειακή δύναμη του μέλλοντος. Η Γερμανία ήδη έχει νομοθετήσει ότι θέλει έως το 2050, αν δεν κάνω λάθος, να φτάσει ενεργειακά να χρησιμοποιεί υδρογόνο έως το 56% των αναγκών της. Εδώ, όμως, υπάρχουν ορισμένα ζητήματα. Πρώτο είναι το κόστος. Αυτή τη στιγμή είναι τρία προς ένα. Βέβαια, θα μου πείτε ότι και για τα φωτοβολταϊκά, όταν ξεκίνησαν το 2010, ήταν πολύ μεγάλο το κόστος να προμηθευτεί κάποιος πάνελ κ.λπ.. Όμως, αυτή τη στιγμή το υδρογόνο είναι μια πολύ ακριβή ενέργεια, για να παραχθεί. Το δεύτερο είναι ότι οι ανάγκες για παραγωγή υδρογόνου γίνεται κυρίως από νερό και από αλλού τύπου παραγωγής ενέργειας.

Λέω ότι αυτήν τη στιγμή επειδή έχουμε πρόβλημα με το νερό, μία λύση που ακούστηκε είναι η δυνατότητα, κυρίως στα νησιά, αφαλάτωσης του νερού της θάλασσας και από εκεί να παράγεται η ποσότητα υδρογόνου. Ενδεχομένως, αυτό να οδηγήσει και στη χρήση αφαλατωμένου νερού και για άλλη χρήση που χρειάζονται νερά. Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή μελέτες τις οποίες μπορεί το Υπουργείο σας να χρησιμοποιήσει.

Κύριε Υπουργέ, καλά κάνετε και νομοθετείτε τη βάση. Είναι μια αρχή, θα έλεγε κανείς. Είναι ένα ξεκίνημα. Όμως, εδώ, αυτήν τη στιγμή, θα πρέπει να εξασφαλίσουμε, κύριε Υπουργέ, κατά την άποψή μας, την ενεργειακή ασφάλεια των πολιτών, αλλά και των αναγκών της παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας μας. Το λέω αυτό, γιατί πόσο πιο έξυπνες είναι οι κυβερνήσεις του εξωτερικού, της Ευρώπης, όπου δίνουν τη δυνατότητα χρήσης ατομικών φωτοβολταϊκών στα σπίτια και εσείς εδώ κόβετε πολύ κόσμο από την χρήση φωτοβολταϊκών οικιακών ή ακόμα και των ενεργειακών κοινοτήτων; Εμείς το νομοθετήσαμε και εσείς τους κόψατε, ως Κυβέρνηση το λέω και όχι για εσάς προσωπικά. Γιατί αυτό δεν το κάνατε χρήση;

Οι ενεργειακές κοινότητες ήταν κάτι που θα μπορούσε να βοηθήσει, παραδείγματος χάριν, κομμάτια παραγωγικά της χώρας μας, όπως είναι η ΤΟΕΒ. Ξέρετε τι είναι η ΤΟΕΒ; Η ΤΟΕΒ είναι καταχρεωμένη, γιατί το κόστος παραγωγής ενέργειας είναι τεράστιο. Αυτοί, όμως, δεν έχουν τη δυνατότητα ως ενεργειακές κοινότητες να φτιάξουν φωτοβολταϊκά πάρκα. Γιατί δεν τους δίνετε τη δυνατότητα και διοχετεύουμε όλη την ενέργεια στους ιδιώτες;

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω και ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας.

Κύριε Παπά, σας άκουσα. Δεν είπατε λέξη για τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Έχετε υποχρέωση, κύριε Παπά, να πείτε για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Διότι, ήσασταν δύο μήνες πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ. Δεν αναφέρομαι σε αυτά που ακούγονται. Δεν κάνω καμία αναφορά. Έχετε υποχρέωση, όμως, κύριε Παπά, να μας εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους φύγατε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και τι ακριβώς συνέβη. Ποιοι είναι οι λόγοι; Στην Εθνική Αντιπροσωπεία να τα πείτε αυτά. Διότι, δεν μπορεί ένας Πρωθυπουργός να μη γνωρίζει όταν έχει τον κ. Βάρρα, τον πρώτο πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, ως συνεργάτη στο Μαξίμου.

Έχετε περάσει, κύριε Υπουργέ, και από εκεί, σε θέση ευθύνης και ήσασταν μαζί με τον κ. Βορίδη. Δεν σας ενημέρωσε ο κ. Βορίδης και ο κ. Βάρρας τι γινόταν στον ΟΠΕΚΕΠΕ, στο πάρτι; Δεν είπε τίποτα στον Πρωθυπουργό; Δηλώνει άγνοια έχοντας δύο ανθρώπους στο πλάι του, οι οποίοι ήταν οι πρώτοι που διαχειρίστηκαν το αγροτικό ζήτημα; Δεν ντρέπεστε με αυτά που ακούγονται; Δεν νιώθετε ντροπή για τον ελληνικό λαό, για το πώς διαχειριστήκατε χρήματα του ελληνικού λαού; Ντροπή δεν έχετε; Συτολή δεν έχετε; «Απέτυχα» μόνο είναι όσα ακούγονται; «Φέρε τον Μάκη», «φέρε τον τάδε», «θα πάρω τον Μάκη», «θα πάρω τον έτσι και τον αλλιώς», αυτό είναι το πολιτικό σύστημα;

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, επειδή εγώ υπερασπίζομαι το πολιτικό σύστημα στο σύνολό του και θεωρώ ότι υπάρχουν σοβαροί πολιτικοί από όλες τις παρατάξεις, παρά τις πολιτικές διαφωνίες, θέλω να σας πω ότι πάντα έχω κατά νου όταν μιλάω και όταν εκφράζομαι και όταν συνομιλώ με κάποιον, να είναι διδακτικός ο ρόλος μου, όχι σε μας -γιατί, για μας περάσανε τα χρόνια μας, θα πει κάποιος- αλλά στα μικρά παιδιά, στην κόρη μου που είναι πέντε χρονών, να μη νιώσει αηδία -και συγγνώμη για τη λέξη- για το πολιτικό σύστημα και τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζονται κοινοτικά κονδύλια, κύριε Παπά, οι φίλοι σας, ο «χασάπης», ο οποίος είχε κυρίαρχο ρόλο στο Μαξίμου. Είναι δυνατόν; Έτσι σεβόμαστε το Σύνταγμα; Έτσι σεβόμαστε τους θεσμούς;

Εσείς είστε έγκριτος νομικός. Είναι υπεράσπιση των θεσμών, κύριε Υπουργέ, αυτό το πράγμα; Ένας χασάπης να έχει κυρίαρχο ρόλο στην πολιτική ζωή της χώρας; Να κόβονται αγρότες της Ηπείρου, της Μακεδονίας, της Θράκης, οι οποίοι είχαν ανάγκη πραγματικά; Έχουν ζώα οι άνθρωποι, κόβονταν από τις επιδοτήσεις και έφτασε να έχει οκτώμισι εκατομμύρια ζώα η Κρήτη; Αλήθεια, ο νομοκτηνίατρος και ο προϊστάμενος της κτηνιατρικής υπηρεσίας, τι υπέγραφε;

Κύριε Παρασύρη, τι υπέγραφε ο νομοκτηνίατρος της Κρήτης; Από την Κρήτη είστε. Έβαζε την υπογραφή του...

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Δεν ξέρω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ρωτήστε τον κ. Μαμουλάκη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Μην εξάπτεστε...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: ...όλους τους Κρητικούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ελάτε, κύριε Μπάρκα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Λέω, λοιπόν, είναι ντροπή για το γεγονός ότι έχετε ως αντίληψη ότι το κράτος σας ανήκει. Είναι ιδιοκτησία σας το κράτος και μπορείτε να κάνετε ό,τι θέλετε, χωρίς να σας ελέγχει κανείς και με ένα «αποτύχαμε» θεωρείτε ότι μπορούν να λυθούν όλα.

Περιμένω, κύριε Παπά, στη δευτερολογία σας να μας ενημερώσετε. Να έχετε πλήρη ενημέρωση για το τι συνέβη στον ΟΠΕΚΕΠΕ, πώς έφτασαν τα χρήματα στη διαχείριση του «χασάπη» και του «φραπέ», πώς κατηύθυναν χρήματα μέσω του Μαξίμου και μπορούσαν να πάρουν τον Μάκη τηλέφωνο, για να βάζουν και να βγάζουν -αυτά λένε- ΑΦΜ από τους ελέγχους του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κύριος Υφυπουργός για μία παρέμβαση. Αμέσως μετά ο κ. Καππάτος από τη Νέα Δημοκρατία και ακολουθεί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από τη Νίκη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα σας ταλαιπωρήσω. Θα

είμαι ολιγόλογος αλλά συγκεκριμένος για θέματα που τέθηκαν και αφορούν στην τροπολογία που αφορά στους οικισμούς κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους.

Θέλω να σας πω ότι ο λόγος που έχει εξελιχθεί όλη αυτή η διαδικασία είναι για να ασφαλίσουμε τα όρια των οικισμών κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους που είναι επισφαλής -αυτό μας το έδειξαν οι αποφάσεις του 2017 και του 2019 για Ρέθυμνο και Πήλιο- και επειδή εν δυνάμει, όλοι οι οικισμοί κινδυνεύουν να ακυρωθούν τα όρια και κατ' επέκταση να μην εκδίδονται άδειες όχι μόνο στις άκρες του οικισμού, αλλά και στον πυρήνα και στην πλατεία του κάθε χωριού. Στην κατεύθυνση αυτή εκδώσαμε το προεδρικό διάταγμα του Απριλίου. Επειδή άκουσα για την ταχύτητα ή γιατί δεν τα κάναμε όλα και γιατί φέρνουμε συμπληρωματικά τη ρύθμιση, θέλω να σας πω ότι κατ' αρχήν το προεδρικό διάταγμα του Απριλίου, φέτος, έβαλε τα κριτήρια βάσει των οποίων θα οριοθετηθούν οι οικισμοί. Δεν οριοθέτησε οικισμούς.

Η πρότασή μας ήταν με τέσσερις ζώνες να καλύψουμε τα υπάρχοντα σημερινά όρια που ορίστηκαν με αποφάσεις νομαρχών σύμφωνα με το διάταγμα του 1985. Γνωρίζετε ότι το Συμβούλιο Επιχειρησιακής Απερρίψε την περιφερειακή, την ακραία ζώνη στα όρια του οικισμού, τη λεγόμενη Ζώνη Γ. Θα μπορούσαμε και τότε να προχωρήσουμε σε πρόσθετες διατάξεις για να καλύψουμε και αυτό.

Ο λόγος που δεν το κάναμε ήταν διότι επειδή θα τρέχουν τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια και ο χρόνος, όπως ξέρετε, λόγω Ταμείου Ανάκαμψης, είναι αυστηρός και θα καθυστερούσαμε τουλάχιστον ένα εξάμηνο, ενώ οι μελετητές προχωρούσαν, τους δώσαμε τη δυνατότητα να καθορίσουν τη Ζώνη Α, Β και Β1, που σαν εργασία στο πεδίο, αλλά και στο, σχεδιασμό είναι το 90% που αφορά στην οριοθέτηση τουλάχιστον των οικισμών. Αυτό δεν μας στερούσε τη δυνατότητα -και φαίνεται εξ αποτελέσματος σήμερα- την εκκρεμότητα, αυτό το οποίο απέμενε προς ρύθμιση και αφορά στη Ζώνη Γ, να φέρουμε σήμερα τη ρύθμιση χωρίς να χάνουμε χρόνο που ήταν κρίσιμος για την ολοκλήρωση του σχεδιασμού.

Μερικές παρατηρήσεις σε ό,τι αφορά το τι ακούγεται ή το τι ισχύει. Για τη Ζώνη Α, τη Ζώνη Β και τη Ζώνη Β1, όπως χτίζουν σήμερα, θα χτίσουν και αύριο μετά την έγκριση με το προεδρικό διάταγμα που αναφέρθηκα πριν. Για κάθε οικισμό, όταν εγκρίνεται με το νέο προεδρικό διάταγμα, για τη Ζώνη Α, Β και Β1 που θα οριστεί, όπως χτίζει σήμερα το κάθε οικοπέδο, θα χτίσει και αύριο. Για τη Ζώνη Γ, οι εννέα στους δέκα οικισμούς, πάνω από το 90%, θα χτίζουν όπως χτίζουν σήμερα. Για το υπόλοιπο 7% περίπου είναι αυτό που πάμε με τη Ζώνη Ειδικών Χρήσεων να ορίσουμε όρους μεταξύ εντός σχεδίου και εκτός σχεδίου, βάζοντας αρτιότητα από 2 έως 4 στρέμματα και πρόσωπο 15 μέτρα.

Όλα αυτά είναι απολύτως συγκεκριμένα. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Αν διαβάσει κανείς προσεκτικά το διάταγμα και τη ρύθμιση, θα δει ότι περιγράφονται απολύτως και δεν θίγονται όλα αυτά τα οποία είπα πριν, με τα ισχύοντα και αυτά που θα ισχύσουν μετά.

Επειδή άκουσα παράλληλα για τις οριοθετήσεις, ότι ήταν πολιτική απόφαση το προεδρικό διάταγμα κ.λπ., η ανάγκη που αναφέρθηκα πριν καλύπτεται και πάμε να ασφαλίσουμε όλους τους οικισμούς για πρώτη φορά διά μέσου του τεράστιου πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού που αναφέρονται στα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια, διά μέσου των οποίων, πέραν των άλλων μελετών, θα λυθεί και το πρόβλημα της οριοθέτησης των οικισμών μαζί με κάποιες οριοθετήσεις μεμονωμένες αυτοτελώς των οικισμών και μόνο, καλύπτοντας αυτή την επισφάλεια άπαξ και διά παντός.

Και θέλω να σας πω -το έχω πει πολλές φορές από εδώ- ότι το στοίχημα του χωροταξικού πολεοδομικού σχεδιασμού που εξελίσσεται για πρώτη φορά ιστορικά στην Ελλάδα μετά από 102 χρόνια -τα 100 τα περάσαμε πριν δύο χρόνια-, από το 1923, είναι εθνικό στοίχημα και η στήριξη από όλους και εντός Κοινοβουλίου και απ' έξω, φορείς, αυτοδιοίκηση, κοινωνία, πολίτες, είναι που πρέπει να κερδίσουμε όλοι μαζί. Διότι αφορά όλα αυτά στα οποία αναφερθήκατε, την ανασφάλεια και την αναρχία και την επικινδυνότητα.

Για όλους αυτούς τους λόγους, αυτή η τεράστια εξέλιξη του

σχεδιασμού, μόνο για τους οικισμούς και τα ΤΠΣ, διακόσια πενήντα επτά προεδρικά διατάγματα -και δεν τα λέω όλα-, είναι, λοιπόν, το στοιχείο για να βάλουμε τάξη και οργάνωση στη χώρα με ασφάλεια δικαίου, για να μη γυρνάμε πίσω, να μην ακυρώνονται επενδύσεις, να αποφεύγουμε τις καταστροφές στο περιβάλλον, γνωρίζοντας και βάζοντας κανόνες για πρώτη φορά.

Αυτό είναι το εθνικό στοιχείο. Αυτή είναι η παρέμβασή μας για τους οικισμούς που συζητάμε σήμερα και θέλω ειλικρινά τη στήριξή σας. Αν κάποιος θα διαβάσει -το ξαναλέω γιατί άκουσα παρατηρήσεις ότι υπάρχουν ασάφειες-, είναι απολύτως ξεκάθαρα τα πάντα και περιγράφονται ως θα ισχύσουν αύριο στις διατάξεις που αναφέρθηκαν και στο προεδρικό διάταγμα, αλλά και στη ρύθμιση.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, στην Ολομέλεια της Βουλής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Θέλει κάποιος να κάνει ερώτηση πάνω σε αυτό; Όχι.

Τον λόγο έχει τώρα ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Καππάτος.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί και Υφυπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εθνική στρατηγική για την ενέργεια και το περιβάλλον δεν μπορεί να βασίζεται στην ακινησία ούτε να αρκείται στη διαχείριση των παλιών εργαλείων. Η εποχή μας απαιτεί να σκεφτόμαστε διαφορετικά, να πράττουμε με ταχύτητα και να σχεδιάζουμε με διαοριστικότητα.

Το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα δεν είναι μια απλή συρραφή τεχνικών ρυθμίσεων. Αποτελεί έκφραση πολιτικής βούλησης, διαμορφώνει ένα νέο παραγωγικό προσανατολισμό όπου η ενεργειακή αυτάρκεια, η προστασία του περιβάλλοντος και η κοινωνική ευθύνη συνυπάρχουν σε ένα ενιαίο θεσμικό όραμα. Είναι μια τομή με το χθες, όχι γιατί απορρίπτει το παρελθόν, αλλά γιατί αξιοποιεί τη γνώση για να προχωρήσει πιο γρήγορα, πιο αποτελεσματικά, πιο δίκαια.

Η πρόβλεψη για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου ενσωματώνει τη λογική της κυκλικής οικονομίας και δίνει ουσιαστικό περιεχόμενο στην έννοια της αποκέντρωσης. Το βιομεθάνιο ως ανανεώσιμο καύσιμο μπορεί να παραχθεί από αγροτικά υπολείμματα, ζωικά απόβλητα και αστικά λύματα. Συνδέει τον πρωτογενή τομέα με την ενεργειακή μετάβαση. Δεν πρόκειται για θεωρητική εξαγγελία, είναι μια ρεαλιστική επιλογή, επιστημονικά τεκμηριωμένη, που προσφέρει προστιθέμενη αξία στην ύπαιθρο, μειώνει τα κόστη των αποβλήτων, ενισχύει τα εισοδήματα των παραγωγών και διαχέει τα οφέλη σε τοπικό επίπεδο.

Η ενεργειακή πολιτική αποκτά κοινωνικό πρόσημο, όταν ενισχύει τους ανθρώπους που ζουν και δημιουργούν μακριά από τα αστικά κέντρα. Για πρώτη φορά, θεσπίζεται ένα συνεκτικό και πλήρως δομημένο πλαίσιο αδειοδότησης των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου με σαφή διαχωρισμό σταδίων και χρονικών ορίων.

Η πολυνομία και η αβεβαιότητα του παρελθόντος αντικαθίσταται από προβλέψιμους κανόνες και θεσμική διαφάνεια. Η παραγωγή, η εγκατάσταση, η σύνδεση και λειτουργία των μονάδων αποκτούν πλέον σαφές διοικητικό αποτύπωμα. Παράλληλα, η έγκυση του παραγόμενου βιομεθανίου στα υφιστάμενα δίκτυα φυσικού αερίου πραγματοποιείται χωρίς ανάγκη για επιβαρυντικές υποδομές.

Η αξιοποίηση των εγγυήσεων προέλευσης και η πιστοποίηση της αιφορίας διασφαλίζουν την περιβαλλοντολογική νομιμότητα και δημιουργούν νέες δυνατότητες εμπορικής αξιοποίησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η μετάβαση σε ένα βιώσιμο ενεργειακό μοντέλο δεν γίνεται με συνθήματα, αλλά με θεσμούς που εμπνέουν εμπιστοσύνη και ενισχύουν την αποτελεσματικότητα της διοίκησης. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά η θεσμική μέριμνα για την αναβάθμιση των υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου σε σύγχρονες εγκαταστάσεις παραγωγής βιομεθανίου.

Το νομοσχέδιο δεν στηρίζεται μόνο στην καινοτομία, αλλά ενσωματώνει και τη λογική της συνέχειας. Επενδυτικά και λειτουργικά κίνητρα διευκολύνουν τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό,

ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και περιορίζουν το κόστος μετάβασης. Με σαφή προτεραιότητα στα μικρά κλίμακα σχήματα της υπαίθρου και στις απαραίτητες μορφές παραγωγής, η πολιτεία επιλέγει να ενισχύσει τη βάση του παραγωγικού της ιστού. Δεν αρκείται στη στήριξη των ισχυρών, δημιουργεί χώρο για τους πολλούς. Πρόκειται για μια πολιτική που απαντά στις προκλήσεις της εποχής, χωρίς να εγκαταλείπει την κοινωνική συνοχή. Μια πολιτική που αναγνωρίζει την αξία της περιφέρειας όχι ως ρητορικό εργαλείο, αλλά ως κρίσιμο εταίρο στην εθνική προσπάθεια για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Στο ίδιο πνεύμα κινείται και η ρύθμιση για την οργάνωση της εγχώριας αγοράς υδρογόνου. Η Ελλάδα χρειάζεται ένα νέο ενεργειακό αφήγημα βασισμένο σε τεχνολογίες με μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και το υδρογόνο προσφέρει ακριβώς αυτή τη δυνατότητα. Πρόκειται για μια φορέα ενέργειας υψηλής απόδοσης με δυνατότητα εφαρμογής σε τομείς όπου ο εξηλεκτρισμός είναι τεχνικά ή οικονομικά αδύνατος: η βαριά βιομηχανία, η ναυτιλία, οι μεγάλες μεταφορές με ηλεκτρονικό μητρώο παραγωγών, σύντομη αδειοδοτική διαδικασία σε δύο φάσεις και αναγνώριση της παρεχόμενης ενέργειας ως ανανεώσιμης.

Το υδρογόνο εντάσσεται θεσμικά, με σοβαρότητα, συνέπεια και ρεαλισμό. Το υδρογόνο δεν είναι τεχνολογική φαντασία, είναι εργαλείο στρατηγικής ισχύος και προϋπόθεση συμμετοχής στη νέα ενεργειακή γεωγραφία της Ευρώπης.

Με εξίσου βιωματικό τρόπο το νομοσχέδιο προβλέπει τη θεσμική οργάνωση των γεωγραφικά περιορισμένων δικτύων υδρογόνου. Δεν πρόκειται για γραφειοκρατική λεπτομέρεια. Είναι εργαλείο περιφερειακής ανάπτυξης, τεχνολογικής εξειδίκευσης και προσέλκυσης επενδύσεων. Με σαφές πλαίσιο αδειοδότησης λειτουργίας, διαχείρισης και ρύθμισης, η καινοτομία δεν αναπτύσσεται ανεξέλεγκτα, αλλά αναπτύσσεται σε περιβάλλον διαφάνειας, σταθερότητας και ελέγχου.

Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων αναλαμβάνει ρυθμιστική εποπτεία και προβλέπεται η δυνατότητα δημοσίου διαγωνισμού για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Οι υποδομές της νέας εποχής δεν σχεδιάζονται κεντρικά και οριζόντια. Χρειάζονται ευελιξία, προσαρμογή, σαφές αναπτυξιακό αποτύπωμα.

Στο τρίτο μέρος του νομοσχεδίου αποτυπώνεται η βούληση για έναν κρατικό μηχανισμό που δεν περιορίζεται σε ρυθμιστικό ρόλο, αλλά λειτουργεί με επιχειρησιακή ετοιμότητα απέναντι στις σύγχρονες περιβαλλοντικές προκλήσεις. Οι διατάξεις για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, την παράταση των συμβάσεων, αποκατάσταση μετά τις πυρκαγιές του 2023 και η επιτάχυνση αντιληπτικών έργων συνιστούν πράξη ευθύνης.

Το κράτος δεν περιμένει την καταστροφή για να ενεργήσει. Προνοεί, σχεδιάζει, παρεμβαίνει. Δεν είναι θεωρία η ανθεκτικότητα, είναι εφαρμοσμένη πολιτική πρόληψης και αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης, με όρους σύγχρονης δημόσιας διοίκησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου κατατέθηκε και μια τροπολογία εξαιρετικής σημασίας για την Κεφαλονιά και την Ιθάκη και δεκάδες ακόμη περιοχές της νησιωτικής και ηπειρωτικής Ελλάδας. Πρόκειται για μια θεσμική παρέμβαση, που λύνει μια εκκρεμότητα δεκαετιών, αποκαθιστώντας την ασφάλεια δικαίου για χιλιάδες μικροϊδιοκτήτες. Η τροπολογία εισάγει δύο νέα εργαλεία πολεοδομικής οργάνωσης, τις ζώνες ανάπτυξης οικισμών για οικισμούς έως 700 κατοίκους και τις περιοχές ελέγχου χρήσεων για οικισμούς από 701 έως 2.000 κατοίκους. Στις περιοχές αυτές, οι οποίες μέχρι σήμερα κινδύνευαν να χαρακτηριστούν εκτός σχεδίου λόγω παλαιών πράξεων οριοθέτησης από αναρμόδιες αρχές, επιτρέπεται πλέον η δόμηση υπό σαφείς θεσμικά κατοχυρωμένους όρους. Ελάχιστα εμβαδά αρτιότητας, συγκεκριμένο πρόσωπο σε κοινόχρηστη οδό, αποστάσεις από οδικούς άξονες και συμβατότητα με τη φυσιογνωμία του οικισμού. Με τον τρόπο αυτόν οριοθετούνται με νομιμότητα εκτάσεις που συνδέονται οργανικά με τον υφιστάμενο οικιστικό ιστό, αποφεύγεται η άναρχη ανάπτυξη και αποτρέπεται η αδικία απέναντι σε πολίτες που για δεκαετίες επένδυσαν με εμπιστοσύνη στο κράτος. Δεν πρόκειται για γενική νομιμοποίηση, πρόκειται για στοχευμένη πολεοδομική θεραπεία. Είναι μια νίκη της κοινής λογικής, μια νίκη για τη μικρή και τη με-

σαία ιδιοκτησία, μια νίκη για τοπικές κοινωνίες που ζητούσαν κανόνες και προοπτική και πάνω απ' όλα είναι μια νίκη για την Κεφαλονιά και την Ιθάκη, τον τόπο μου, όπου η ύπαιθρος, οι παραδοσιακοί οικισμοί και οι νέες οικογένειες αποκτούν πλέον ένα θεσμικά καθαρό και λειτουργικό δίκαιο πλαίσιο ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα δεν μπορεί να πορεύεται με όρους παρελθόντος. Οφείλουμε να σχεδιάζουμε ενεργειακές πολιτικές, που πηγάζουν από πίστη στην πρόοδο, στην εθνική αυτάρκεια και στην κοινωνική δικαιοσύνη. Το νομοσχέδιο αυτό δεν υπηρετεί ένα στενό τεχνοκρατικό αφήγημα. Δίνει νόημα στην πολιτική. Συνδέει το περιβάλλον με την ανάπτυξη, την καινοτομία με τη δημοκρατία, την αποκέντρωση με τη συλλογική ευθύνη. Αναγνωρίζει τον ρόλο των πολιτών, των παραγωγών, των τοπικών κοινωνιών ως συνδιαμορφωτών όχι ως παθητικών αποδεκτών. Η Κεντροδεξιά δεν αρκείται να διαχειρίζεται το παρόν. Έχει το θάρρος να μεταρρυθμίζει, να πείθει, να προχωρά.

Το παρόν σχέδιο νόμου είναι εργαλείο προόδου και υπόσχεση ευθύνης. Το στηρίζω γιατί πιστεύω σε μια Ελλάδα που δεν παρακολουθεί τις εξελίξεις, αλλά τις διαμορφώνει, που επενδύει στο αύριο, χωρίς να φοβάται τις αλλαγές, που προχωρά με πίστη, σχέδιο και τόλμη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ο κ. Δελβερούδης έχει τον λόγο.

Στη συνέχεια θα πάρει τον λόγο ο κ. Στύλιος.

Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

ΚΟΜΜΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω και εγώ φυσικά με το μεγάλο σκάνδαλο των ημερών, που άγγιξε τον βαθύ πυρήνα του επιτελικού κράτους της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, αφού εμπλέκονται πρωτοκλασάτοι Υπουργοί και φυσικά με κορυφαίο τον κ. Βορίδη. Το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ απέδειξε ότι το πελατειακό κράτος που έστησε το πολιτικό σας άλλο μισό, δηλαδή το ΠΑΣΟΚ, συνεχίζει να ζει και να βασιλεύει με όλες τις κυβερνήσεις. Ξέρετε, εμείς οι Βουλευτές της Νίκης είμαστε άνθρωποι της διπλανής πόρτας, που δεν καταγόμαστε από πολιτικά τζάκια, αλλά βγήκαμε από τα σπλάχνα του λαού, γνωρίζοντας πολύ καλά τα προβλήματά του.

Ένα, λοιπόν, από τα σημαντικότερα προβλήματα του ελληνικού λαού είναι το γνωστό ρουσφέτι, το βύσμα, το δόντι που λένε ή ο μπάριμπας στην Κορώνη, όπως περιπαικτικά τα έχει ονομάσει ο θυμόσοφος λαός μας. Αν, λοιπόν, δεν έχεις βύσμα και μπάριμπας στην Κορώνη δεν μπορείς να κάνεις τη δουλειά σου σε πολλούς τομείς. Αυτό είναι το κοινό ένοχο μυστικό της κομματοκρατίας, αφού αν και αλλάζουν τα πρόσωπα, η κυβέρνηση είναι η ίδια με μικροαλλαγές, η κυβέρνηση της κομματοκρατίας.

Έπρεπε, λοιπόν, στον ΟΠΕΚΕΠΕ να έχεις βύσμα για να πάρεις επιδότηση και μάλιστα όχι αυτή που δικαιούσαι, γιατί γίνονταν μαγειρέματα εις βάρος των απλών αγροτών, που δεν ελάμβαναν εκείνα που δικαιούνταν, γιατί τα έπαιρναν οι εξυπνάκηδες, με τις υπουργικές πλάτες φυσικά. Μήπως δεν γίνονται παρόμοιες εξυπηρετήσεις και σε άλλα θέματα; Μήπως, παραδείγματος χάριν, στον στρατό είναι τυχαία η υπηρετήρηση πολιτικών γόνων σε μονάδες κοντά στο σπίτι τους, όταν το παιδί των απλών ανθρώπων υπηρετεί στα σύνορα; Ή μήπως αρνείστε ότι για τις μεταθέσεις στον στρατό γίνονται παρεμβάσεις από πολιτικούς παράγοντες;

Δεν είναι μόνο ο ΟΠΕΚΕΠΕ όπως και ο στρατός που ανέφερα προηγουμένως. Σε ποιον τομέα του ελληνικού δημοσίου δεν μεσολαβεί το λεγόμενο ρουσφέτι για να δοθούν ευνοϊκές θέσεις σε κομματικά ημετέρους; Είναι τόσο βαθιά η διαφθορά και η ανισότητα των πολιτών, ώστε πολλοί συμπολίτες μας να θεωρούν μοιρολατρικά ότι αυτό δεν μπορεί να αλλάξει και ότι πάντα θα βασιλεύουν τα κομματικά κριτήρια στο δημόσιο. Όμως, εμείς γι' αυτό πήραμε εξουσιοδότηση από μια μεγάλη μερίδα του ελληνικού λαού. Μπήκαμε στην πολιτική για να καταργήσουμε την κομματοκρατία, να περιορίσουμε την επιρροή των κομμάτων στο δημόσιο και στις υπηρεσίες, πολλώ δε μάλλον στη δικαστική εξουσία. Τι να πρωτοπούμε για το θέμα της δικαστικής εξουσίας; Όχι μόνο διορίζονται οι επικεφαλής των ανωτάτων δικαστηρίων

από την Κυβέρνηση, αλλά φτάσαμε στο σημείο να ορίζονται συνταξιούχοι δικαστικοί, πρόεδροι στις ανεξάρτητες αρχές, ανάλογα φυσικά με το ιδεολογικό πρόσημο που σχημάτισαν κατά τη δικαστική τους υπηρεσία. Και αν κάποιος δικαστικός λειτουργός στέκεται εμπόδιο στα σχέδια τα δικά σας ή των ημετέρων, υπηρετώντας απλά τη δικαιοσύνη, ακόμα κι αν είναι λειτουργός της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, μαθαίνουμε από αυτούς τους περίφημους διαλόγους της δικογραφίας με ποιον τρόπο και από ποιους θεσμικούς παράγοντες ζητείται η εξαφάνισή τους. Αποκορύφωμα αυτής της ενοχής σχέσης ήταν και η επιβράβευση πρώην Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου με το αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι ένα θορυβώδες σκάνδαλο που όμως δεν είναι η εξαίρεση, αλλά ο κανόνας. Είναι μια ακόμη απόδειξη ότι η κομματοκρατία είναι εκείνη που καταδυναστεύει την πατρίδα μας και κάνει τους θεσμούς να υπολειποντούν. Η μόνη πολιτική δύναμη που βάλλει κατά του πραγματικού εχθρού της δημοκρατίας, δηλαδή την επάρατη κομματοκρατία είναι η Νίκη και είναι προγραμματική μας δέσμευση ότι θα κάνουμε το παν για να την καταργήσουμε.

Όσον αφορά τώρα στο παρόν νομοσχέδιο, αυτό που αντιλαμβάνομαστε είναι ότι τρέχετε πάλι πίσω από τις εξελίξεις και προσπαθείτε να καλύψετε τα κενά που δημιουργήσατε με τις πολιτικές σας προτεραιότητες. Έρχεστε, δηλαδή, να μας πείτε τώρα ότι θυμηθήκατε τον βιομεθάνιο και το υδρογόνο, το οποίο μέχρι τώρα το ξέραμε ως πράσινο ή ανανεώσιμο υδρογόνο και τώρα μας το λέτε σκέτο υδρογόνο εδώ. Εμείς ξέρουμε ότι υπάρχει και το γκρι υδρογόνο και άλλα χρώματα ανάλογα με το είδος της ενέργειας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του. Νομίζω είναι επιστημονικοί όροι αυτοί. Δεν είναι κάτι που το λέω εγώ.

Σε κάθε περίπτωση υπάρχουν σοβαρές ενστάσεις από τους κύκλους της αγοράς ως προς το αν τελικά το νομοσχέδιο δημιουργεί επαρκή κίνητρα για τους ενδιαφερόμενους ή τους αποθαρρύνει από μια τέτοια επένδυση. Το μόνο σίγουρο πάντως είναι ότι ούτε αυτό το νομοσχέδιο έχει προτεραιότητα το πρόβλημα του κόστους της ενέργειας και συγκεκριμένα της ενέργειας που φτάνει στον καταναλωτή είτε μιλάμε για ηλεκτρικό ρεύμα είτε μιλάμε για προϊόντα στο σουπερμάρκετ είτε μιλάμε για προϊόντα γενικότερα, τα οποία για να παραχθούν χρειάζονται ενέργεια.

Κατά συνέπεια, όταν η ενέργεια είναι ακριβή, η ακρίβεια παραμένει και στην τσέπη του καταναλωτή. Σύμφωνα με τα πρόσφατα αποτελέσματα της ΕΛΣΤΑΤ, η αύξηση στον ηλεκτρισμό ανέρχεται στο 18% για τον μήνα Μάιο σε σχέση με πέρυσι, ενώ τον Ιούνιο οι αυξήσεις έφτασαν έως και το 8% σε σχέση με τον Μάιο, με τις υψηλές πτήσεις στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας και τα «futures» Αυγούστου και Σεπτεμβρίου να ανεβάζουν ακόμα περισσότερο τα τιμολόγια ρεύματος τον Ιούλιο κατά τουλάχιστον 5%.

Να θυμίσουμε, επίσης, ότι η αυξημένη τιμή ανά κιλοβατώρα στο εξής, λέει, θα εφαρμόζεται για όσους καταναλώνουν περισσότερες από 200 κιλοβατώρας ανά μήνα και όχι περισσότερες από 500 κιλοβατώρας τον μήνα, όπως ίσχυε, σύμφωνα με ανακοίνωση συγκεκριμένου παρόχου. Και όλα αυτά, ενώ υπάρχει πράσινη ενέργεια που την πετάμε στα σκουπίδια, αφού η «άριστη» Κυβέρνηση δεν φροντίζει, δεν φρόντισε ούτε για τα στοιχειώδη, που είναι η αποθήκευση της ενέργειας και οι επενδύσεις στο δίκτυο. Τον Μάρτιο οι περικοπές πράσινης ενέργειας ανήλθαν κοντά στις 200 γιγαβατώρας. Δηλαδή, πετάχτηκαν 200 πράσινες γιγαβατώρας μέσα σε έναν μήνα.

Ωστόσο, ούτε με αυτό το νομοσχέδιο φαίνεται η Κυβέρνηση, όπως είπα και προηγουμένως, να ενδιαφέρεται για το ζήτημα του κόστους της ενέργειας. Ουδεμία αναφορά γίνεται μέσα σε αυτό, έστω και ως προοπτική ή ως απώτερος στόχος. Και αυτό το λέμε, διότι στην αιτιολογική έκθεση μας λέτε ότι για το παρόν νομοσχέδιο λάβατε υπ' όψιν σας το πλαίσιο της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 8^{ης} Μαρτίου του 2022 με τίτλο «REPowerEU». Όμως, από κανένα σημείο του νομοσχεδίου δεν προκύπτει κάτι τέτοιο, αφού πουθενά δεν μιλάτε για προσιτή οικονομικά ενέργεια, παρά μόνο μιλάτε για τη διαμόρφωση του

πλαίσιου παραγωγής και συμμετοχής του βιομεθανίου και του υδρογόνου στο ευρύτερο πλαίσιο απανθρακοποίησης και διαφοροποίησης των ενεργειακών πηγών. Φυσικά, για άλλη μια φορά οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι ενεργειακές κοινότητες, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί έμειναν απ' έξω από τον σχεδιασμό για το βιομεθάνιο, παρ' όλο που θα μπορούσαν να συμβάλουν και θα έπρεπε να συμβάλουν σημαντικά.

Και δεν φτάνει μόνο αυτό, αλλά προωθείτε την παραγωγή υδρογόνου για την οποία απαιτούνται μεγάλες ποσότητες νερού. Όπως ξέρουμε, το υδρογόνο παράγεται από την υδρόλυση, χρειάζεται νερό, τη στιγμή που τίθενται σοβαρά ζητήματα λειψυδρίας, την οποία επιχειρείτε να αντιμετωπίσετε με ρυθμίσεις που προκαλούν σοβαρά ζητήματα, όπως είναι και η ανάληψη κάποιων αρμοδιοτήτων από τη ΠΑΑΕΥ. Η δουλειά, όμως, της ΠΑΑΕΥ να είναι και να ρυθμίζει, να εποπτεύει την απελευθερωμένη αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι προφανές, λοιπόν, ότι στις προθέσεις σας δεν είναι η αντιμετώπιση της λειψυδρίας, αλλά η απελευθέρωση και της αγοράς του νερού, του δημόσιου αγαθού του νερού.

Καμιά εμπιστοσύνη, λοιπόν, -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, στην Κυβέρνηση των σκανδάλων, των υποκλοπών, των Τεμπών και τώρα της απάτης σε βάρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ανύπαρκτα αιγοπρόβατα και βοσκοτόπια. Ακόμα και ο φραπές μας βγήκε πολύ ακριβός και δυστυχώς θα τον πληρώσει για άλλη μια φορά ποιος άλλος; Ο ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει ο κ. Στύλιος και αμέσως μετά η κ. Καραγεωργοπούλου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα θεμέλια της στρατηγικής για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης βρίσκεται η αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Σε αυτήν την κατεύθυνση στόχος είναι η αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων και η μείωση της εξάρτησης από αυτά, δηλαδή η πραγματοποίηση μιας ενεργειακής μετάβασης. Οι εξελίξεις των ημερών στα γεωπολιτικά ζητήματα υπαγορεύουν έναν ακόμη λόγο για την αποντιζελοποίηση, να εξασφαλιστεί η ενεργειακή επάρκεια και η αυτονομία μας. Παράλληλα, η Ελλάδα ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρειάζεται να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της ως προς τη μείωση εκπομπής ρύπων, την Πράσινη Συμφωνία 2020-2030, το γνωστό δηλαδή «Green Deal».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο ρυθμίζει για το βιομεθάνιο και το υδρογόνο την παραγωγή και τη συμμετοχή στο ενεργειακό μείγμα της Ελλάδας, αξιοποιώντας το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου και τα δίκτυα διανομής φυσικού αερίου για να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα κίνησης. Οι περισσότεροι είμαστε εξοικειωμένοι με το φυσικό αέριο. Το βιομεθάνιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά του φυσικού αερίου ως βιώσιμη μορφή ενέργειας. Το βιομεθάνιο αξιοποιείται ως καύσιμο, για παράδειγμα, στις μεταφορές, τα ηλεκτροπαραγωγικά συστήματα και τη θέρμανση. Προέρχεται από τον καθαρισμό του βιοαερίου, το οποίο παράγεται από τη βιομάζα ή τα απόβλητα. Το υδρογόνο παράγεται με τη μέθοδο της ηλεκτρόλυσης του νερού με τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας. Όταν αναφερόμαστε σε ανανεώσιμο υδρογόνο ή πράσινο υδρογόνο, η χρησιμοποιούμενη ηλεκτρική ενέργεια έχει παραχθεί από ανανεώσιμες πηγές, όπως η ηλιακή και η αιολική.

Με νομοθετικές ρυθμίσεις γίνεται πιστοποίηση του υδρογόνου είτε ως ανανεώσιμο υδρογόνο είτε ως υδρογόνο χαμηλών ανθρακικών εκπομπών. Η καύση του υδρογόνου έχει μηδενικές εκπομπές. Προσφέρει λύσεις στις περιπτώσεις που ο εξηλεκτρισμός είναι τεχνικά δύσκολος ή αδύνατος, όπως η βαριά βιομηχανία, η αεροπλοΐα και οι βαριές μεταφορές.

Διαμορφώνονται τέσσερις βασικοί πυλώνες, πάνω στους οποίους στηρίζεται το νομοσχέδιο:

Πρώτον, καλύπτει ένα θεσμικό κενό και περιλαμβάνει ξεκάθαρες αδειοδοτικές ρυθμίσεις. Δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης στους επενδυτές από την Ελλάδα και τον κόσμο. Οριοθετεί μια

νέα αγορά στον τομέα της πράσινης ενέργειας.

Δεύτερον, παρέχει κίνητρα για την προσέλκυση επενδύσεων και δίνει τη δυνατότητα στις μονάδες βιοαερίου που υπάρχουν σήμερα να αναβαθμιστούν για παραγωγή βιομεθανίου. Συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και είναι μια νομοθετική ρύθμιση συνεπής με τη φιλοσοφία και την ιδεολογία της παράταξής μας που γίνεται πράξη από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Τρίτον, διαμορφώνει δυνατότητα σύνδεσης των παραγωγικών μονάδων υδρογόνου και βιομεθανίου με το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου ή τα δίκτυα διανομής ή τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου.

Τέταρτον, περιορίζει για τους δημόσιους φορείς και τις αρχές που έχουν να κάνουν με την αδειοδότηση και την εποπτεία τις αρμοδιότητες με ξεκάθαρο τρόπο. Εξασφαλίζει με αυτόν τον τρόπο την απλοποίηση, τον έλεγχο, αλλά και την ταχύτητα των διαδικασιών.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα το μεθάνιο και το υδρογόνο παράγονται και αξιοποιούνται σε μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες. Στη Γερμανία, για παράδειγμα, μια χώρα πρωτοπόρο στη βιοενέργεια, λειτουργούν περισσότερες από 10.000 μονάδες βιοαερίου. Από αυτές, πολλές αναβαθμίζουν το βιοαέριο σε βιομεθάνιο. Η αγορά βιομεθανίου θα αναπτύσσεται με ταχύτατους ρυθμούς, σύμφωνα με το σχέδιο «REPowerEU», το οποίο παρουσιάστηκε στο Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από λίγες μέρες. Στόχος η παραγωγή 35 δισεκατομμυρίων κυβικών μέτρων βιομεθανίου μέχρι το 2030. Πραγματοποιούνται επενδύσεις στην παραγωγή και κατανάλωση υδρογόνου, που αποσκοπούν στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Η Ελλάδα συμβαδίζει με μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες, χωρίς καθυστερήσεις. Δημιουργεί την τεχνική βάση και το θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση σύγχρονων πολιτικών. Επενδύει στην κυκλική οικονομία και ταυτόχρονα στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Κάνει ένα σημαντικό βήμα προς την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Δείχνει συνέπεια απέναντι στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Με αρχή από το 2019 βάζει την Ευρώπη σε τροχιά προς την πράσινη μετάβαση, στοχεύοντας στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Επιπλέον, στο σχέδιο νόμου υπάρχουν μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τη λειψυδρία και άλλες διατάξεις για τον τομέα της ενέργειας. Γνωρίζουμε ότι η απειλή της λειψυδρίας σκεπάζει και τη χώρα μας που βρίσκεται στη δέκατη ένατη θέση παγκοσμίως. Τα τελευταία δέκα χρόνια έχει υπερδιπλασιαστεί η χρήση νερού. Αν παραστεί έκτακτη ανάγκη λειψυδρίας σε αρκετές περιοχές, κυρίως απομακρυσμένες ή νησιωτικές, δίνεται η δυνατότητα κήρυξης της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Προάγεται με αυτόν τον τρόπο η ταχύτητα απόκρισης του κεντρικού κράτους σε περιστάσεις που διακυβεύονται δημόσια αγαθά, απαραίτητα για τη ζωή, όπως είναι το νερό.

Τέλος, μια πολύ σημαντική νέα μεταρρύθμιση περιέχεται στο νομοσχέδιο και αφορά την οριοθέτηση οικισμών κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων. Τα εξήγησε πολύ αναλυτικά και διεξοδικά ο αρμόδιος Υφυπουργός. Είναι μια πολύ σημαντική ρύθμιση. Λύνει το πρόβλημα και δίνεται η δυνατότητα δόμησης με τα όρια, όπως υφίστανται σήμερα. Εισάγονται δύο νέα πολεοδομικά εργαλεία, που είναι η Ζώνη Ανάπτυξης Οικισμού και η Περιοχή Ειδικών Χρήσεων. Έτσι, με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η προοπτική των μικρών οικισμών και δίνεται μια άλλη διεξοδος και μια άλλη καλύτερη προοπτική στην ελληνική περιφέρεια, στην ελληνική επικράτεια.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με το παρόν σχέδιο η Ελλάδα κάνει ένα βήμα στο μέλλον, κάνει ένα βήμα για τη νέα γενιά, κάνει ένα βήμα μπροστά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Καραγεωργοπούλου για δώδεκα λεπτά.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, για έξι λεπτά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Γιατί, κύριε συνάδελφε;

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Έχει κάνει παρέμβαση, δεν έκανε την ομιλία της.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχετε τον λόγο, κύριε Μηταράκη.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Μηταράκη, η Ζωή Κωνσταντοπούλου έκανε παρέμβαση, δεν έκανε την ομιλία της.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Εσείς γιατί μιλάτε; Είναι ο Πρόεδρος εδώ για να διαχειριστεί το ζήτημα. Εσείς δεν προεδρεύετε, είστε Βουλευτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Καραγεωργοπούλου, αφήστε να μιλήσει ο κ. Μηταράκης για ένα λεπτό. Ζήτησε τον λόγο επί της διαδικασίας.

Κύριε Μηταράκη, έχετε τον λόγο.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστή η έλλειψη σεβασμού προς τον Κανονισμό της Βουλής της κ. Κωνσταντοπούλου. Ζήτησε να κάνει παρέμβαση και προηγήθηκε άλλων πολιτικών Αρχηγών, που είχαν την ευγένεια να δώσουν προτεραιότητα στην κ. Κωνσταντοπούλου. Τελικά, όμως, άλλαξε γνώμη, ενώ ήταν στο Βήμα, και μίλησε για δεκαοκτώ λεπτά, ενώ η πλήρης ομιλία Προέδρου Κοινοβουλευτικής Ομάδας ήταν για δεκαπέντε λεπτά.

Άρα, προφανώς ως Αρχηγός έχει κάνει την πλήρη ομιλία της. Δεν έχει άλλη ομιλία να κάνει σήμερα. Και κατά συνέπεια η Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, βάσει του Κανονισμού της Βουλής, έχει έξι λεπτά μόνο για δευτερολογία και τρία λεπτά για τριτολογία, αν επιλέξει να τριτολογήσει.

Είναι σημαντικό να σεβόμαστε, κύριε Πρόεδρε, τον Κανονισμό της Βουλής. Και είμαι απόλυτα σίγουρος ότι θα τον τηρήσετε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Μηταράκη, πράγματι η κ. Κωνσταντοπούλου έκανε μία παρέμβαση, η οποία ήταν διάρκειας δεκαοκτώ λεπτών. Μέχρι σήμερα, με βάση τον Κανονισμό, δεν μπορώ να σταματήσω την κ. Καραγεωργοπούλου να μιλήσει κανονικά, παρόλο που κατανοώ αυτό που λέτε, ότι τα δεκαοκτώ λεπτά είναι σχεδόν η ομιλία ενός Αρχηγού.

Ελπίζω σύντομα στον νέο Κανονισμό ο οποίος έρχεται -ελπίζω!- όλοι μαζί θα συνεννοηθούμε ώστε να μην επιτρέπουμε τέτοια παραθυράκια, τα οποία ουσιαστικά θα δίνουν τη δυνατότητα να μιλάνε για πολύ χρονικό διάστημα, και να επιλέγει ο κάθε Αρχηγός να κάνει.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, να το θέσετε σε ψηφοφορία ως παρεμπόδιση ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Δεν μπορώ να το θέσω σε ψηφοφορία. Σας ευχαριστώ.

Συνεχίζουμε.

Η κ. Καραγεωργοπούλου έχει τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η Ζωή Κωνσταντοπούλου θα είναι εδώ σε λίγη ώρα και θα σας απαντήσει, κύριε Μηταράκη, όπως και στον κύριο Υπουργό που τώρα απουσιάζει, αλλά και στον κ. Μπάγκα που τοποθετήθηκε πριν, εξαπολύοντας τα δικά του επιχειρήματα κατά όσων είπε προηγουμένως στην παρέμβασή της η κυρία Πρόεδρος. Βρίσκεται στην ΕΡΤ στο πλευρό του δημοσιογράφου Θωμά Σίδηρη, τον οποίο αποφασίσατε να απομακρύνετε με βίαιο και εκδικητικό τρόπο, γιατί αυτή φυσικά είναι η αντίληψή σας -και είναι γνωστή- για την ελευθερία της ενημέρωσης.

Σε ό,τι αφορά την ηθική καθίζηση της Κυβέρνησής σας στη σκιά του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ, και όχι μόνο, είναι δεδομένο ότι βρίσκεστε σε κοινωνικό, πολιτικό και ιδεολογικό αδιέξοδο, και επιμένετε. Επιμένετε, ενώ στη σκιά αυτού του πολύκροτου σε εξέλιξη σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ, φέται ένα ίσως μεγαλύτερο σκάνδαλο -όταν αναδειχθεί- αυτό που ακούει στο όνομα «Ελλη-

νικό Κτηματολόγιο», για το οποίο ο κ. Παπαστεργίου έχει το θράσος να μιλά για τη νέα εποχή cloud. Και ο Πρωθυπουργός της χώρας παραμένει πιστός στο αφήγημα της επιτυχούς έκβασης της κτηματογράφησης, ενώ είναι δεδομένο ότι επικρατεί το απόλυτο χάος στην κτηματογράφηση, τόσο στη Διεύθυνση Έργου, όσο και στο λειτουργούν Κτηματολόγιο, και σας το λέω μετά λόγου γνώσεως.

Αυτό εξάλλου φάνηκε και αποδείχθηκε περίτρανα πριν από μία εβδομάδα -και δυστυχώς δεν αναδείχθηκε ούτε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ούτε φυσικά εδώ στη Βουλή με τον τρόπο που προσήκει- μέσα από την ψηφιακή κατάρρευση του συστήματος πληροφορικής της βάσης του Κτηματολογίου, στις 24 Ιουνίου. Δεν εξηγήθηκε ποτέ στην πραγματικότητα γιατί κατέρρευσε η ψηφιακή βάση του Κτηματολογίου. Και όταν λέμε ότι καταρρέει η ψηφιακή βάση του Ελληνικού Κτηματολογίου, είναι σαν να λέμε ότι έχει καταρρεύσει η Κεντρική Τράπεζα! Είναι τόσο μείζονος σημασίας το έργο αυτό.

Επίσης, δεν έχει εκδοθεί κανένα πόρισμα για την κυβερνοεπίθεση που δέχτηκε το Κτηματολόγιο πριν από έναν χρόνο περίπου. Στις 16 Ιουνίου, πριν από δύο εβδομάδες περίπου, σε σχετική επίκαιρη ερώτηση, με αφορμή την ανησυχία εργαζομένων για τις μαζικές παραιτήσεις στελεχών του Τμήματος Πληροφορικής λόγω απαρχαιωμένων συστημάτων της βάσης του Κτηματολογίου που εγκυμονούν σοβαρό κίνδυνο κατάρρευσης, έλαβα τότε την καθησυχαστική απάντηση του απεθρόνιστου -και στην πραγματικότητα παραιτηθέντος αργότερα- Υφυπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Μπουκώρου. Επί λέξει, διαβάζω από τα πρακτικά: «Όλα τα συστήματα πληροφορικής λειτουργούν καλύτερα από τα προηγούμενα χρόνια γιατί τα τελευταία χρόνια έχει γίνει προμήθεια servers και έχει ενισχυθεί η κουλτούρα και οι πολιτικές ασφάλειας».

Το blackout στα συστήματα hardware της πληροφορικής προέκυψε τελικά την Τρίτη 24 Ιουνίου. Μετά από πέντε ημέρες ανακοινώνεται η αποκατάσταση λειτουργίας, γεγονός που δεν είναι απολύτως αληθές. Τα περιφερειακά συστήματα υπολειτουργούν ή δυσλειτουργούν, και το ξέρουμε καλά οι επαγγελματίες του χώρου. Και πώς ανέλαβε η υπεύθυνη Κυβέρνηση των αρίστων, δράση και ευθύνη; Με μετονομασία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνικής Νοημοσύνης -σε όλα cloud!- και βεβαίως με ενεργοποίηση σχεδίου επίσπευσης διαφημιστικής καμπάνιας ύψους 4 εκατομμυρίων για το έργο ψηφιοποίησης αρχείων υποθηκοφυλακείων, στη βάση ενός Κτηματολογίου που δυσλειτουργεί.

Τι σημαίνει «ψηφιοποίηση αρχείων υποθηκοφυλακείων»; Κατ' αρχάς, σημαίνει έναν πακτωλό χρημάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης που δόθηκαν για το έργο της ψηφιοποίησης σε διαγωνισμούς που έγιναν και ανέλαβαν το έργο ανάδοχοι οι οποίοι προσέφυγαν στη συνέχεια στη δικαιοσύνη για αλλαγή του συμβατικού έργου, επί εποχής Κυρανάκη. Δεν γνωρίζουμε τι έχουν απογίνει αυτές οι προσφυγές. Δεν γνωρίζει κανείς πού βρίσκεται το έργο της ψηφιοποίησης.

Όταν λέτε ψηφιοποίηση, στην πραγματικότητα αυτό που κάνουν οι εταιρείες αυτές, είναι απλή αντιγραφή, γιατί δεν υπάρχει καμία βάση δεδομένων στην οποία να περνάνε τα στοιχεία, ή τουλάχιστον δεν έχει ανακοινωθεί κάτι τέτοιο, ότι δηλαδή κάνετε πραγματικά ψηφιοποίηση. Και δεν υπάρχει κανενός είδους λογοδοσία, κανενός είδους έλεγχος και κανενός είδους πληροφόρηση, ούτε στο Σώμα των Αντιπροσώπων, ούτε φυσικά στην κοινωνία για το πού βρίσκεται το έργο της ψηφιοποίησης αρχείων υποθηκοφυλακείων. Όμως, δόθηκαν 4 εκατομμύρια για διαφημιστική καμπάνια -την έχετε πολύ μεγάλη ανάγκη- στο πλαίσιο της επικράτησης αυτής της λογικής του «συννέφου», στο οποίο βρίσκεστε και στο οποίο θέλετε η κοινωνία επίσης να πιστέψει για αυτά που δεν συμβαίνουν αλλά οραματίζεστε ότι θα συμβούν.

Το Ταμείο Ανάκαμψης βρίσκεται επίσης στο στόχαστρο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και καλείται να συμβάλει στη διαφύμηση της πολιτικής σας ύπαρξης, μέσα από περιτυλίγματα που κρύβουν το περιεχόμενο και τα σκοτεινά ύποπτα άροτρα μηχανισμών εξαπάτησης της κοινωνίας, που δεν γνωρίζει και βομβαρδίζεται στην πραγματικότητα από τις συνέπειες άνομων

ενεργειών, ενεργειών που επιτρέπουν την κατασπατάληση δημοσίου χρήματος χωρίς έργα, ή με έργα που αποδεικνύονται άκρως προβληματικά, και θα οδηγήσουν με μαθηματική ακρίβεια σε απώλεια ιδιοκτησιών και περιουσιών που αποκτήθηκαν από γενιά σε γενιά με ιστορία μόχθου και αγώνα του κάθε απλού ανθρώπου.

Η δικασίμος, μάλιστα, για τις διορθώσεις, ξέρετε, των πρώτων εγγράφων στο Κτηματολόγιο, οι οποίες έχουν συμβεί μέσα από μία πολύ δύσκολη διαδικασία, πάρα πολύ μεγάλων λαθών και ανακρίβειών- δίδεται το μακρινό έτος 2036, κύριοι της Κυβέρνησης. Εκεί θα οδηγηθούν όλοι οι Έλληνες πολίτες όταν εσπευσμένα θα κλείσετε την κτηματογράφηση, προκειμένου να υπαρπάξετε τα χρήματα του Ταμείου Ανάκαμψης, μέχρι το τέλος του 2025, όπως εξαγγέλλετε.

Όταν επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ δόθηκαν στο Υπερταμείο εκ λάθους αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, όπως ο Λευκός Πύργος στη συμπρωτεύουσα, την τελευταία στιγμή οι 2.330 χώροι εξαιρέθηκαν με παρέμβαση του Υπουργείου Πολιτισμού που ζήτησε και έλαβε υλικό και στοιχεία από το ελληνικό Κτηματολόγιο, επιπεύδοντας τις δηλώσεις του Ελληνικού Δημοσίου, που για κάποιον λόγο ενώ είχε τη σχετική υποχρέωση δήλωσης ιδιοκτησίας από το 2017 δεν το είχε πράξει και τα ακίνητα αυτά φερόντουσαν στις πρώτες εγγραφές ως αγνώστου ιδιοκτήτη, αν και η επιβαλλόμενη ενέργεια άμεσης δήλωσής τους από το Ελληνικό Δημόσιο είχε επιμελημένα παραληφθεί, αντί να έχει προτεραιοποιηθεί. Τι απάντησε με απαράδεκτο τρόπο αναληθώς η Νομική Υπηρεσία Κτηματολογίου στην έτερη Νομική Υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ, σε παρέμβαση τοπογράφου του οργανισμού που αναρωτήθηκε: «Γιατί δεν διασταυρώνονται τα στοιχεία των δηλούντων δικαιούχων αγροτών ως προς τα δικαιώματα σε βοσκότοπους της χώρας με στοιχεία της κτηματογράφησης»; Ότι είναι αναρμόδια η υπηρεσία του Κτηματολογίου. Είναι αναρμόδιο το Κτηματολόγιο να απαντά. Το να δηλώνεις αναρμοδιότητα, όμως, ενώ είσαι ο κατ' εξοχήν φορέας που τηρείς την κτηματογράφηση όλης της χώρας είναι όχι μόνο προβληματικό, είναι ανάγκη υπεκφυγής και άρνησης διευκόλυνσης ενός επιβαλλόμενου συσχετισμού και ελέγχου. Η μη παραδοχή των ευθυνών όσων επικαλούνται άγνοια καταδεικνύει εγκληματική υποκρισία.

Τα ίδια εμπλεκόμενα πρόσωπα στον ΟΠΕΚΕΠΕ ανακυκλώνονται στο ελληνικό Κτηματολόγιο. Ποιος τεχνικός σύμβουλος συνέχιζε επί σειρά ετών να αναλαμβάνει το ίδιο αντικείμενο πληροφορικής, με μικρές παραλλαγές, αντί να παραδίδει το σύστημα στον Οργανισμό και σήμερα ελέγχεται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία; Ο ίδιος που έχει αναλάβει με φωτογραφικό διαγωνισμό τον ψηφιακό φάκελο μεταβίβασης ακινήτου από το 2024 και μάλιστα σε δύο διαγωνισμούς, έναν τον Ιούνιο και έναν τον Σεπτέμβριο, ενώ ήταν γνωστό στην Κυβέρνηση ότι έχει εμπλοκή στο διερευνώμενο σε βάθος σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Είναι τυχαίοι αυτοί οι άνθρωποι; Όχι. Είναι συμφερόντων που διαπλέκονται με τη σκανδαλώδη Τράπεζα Πειραιώς, με μεγάλο επιχειρηματικό όμιλο, σε δυσώδεις σχέσεις και με εμπλεκόμενα πολιτικά πρόσωπα που αναγκάστηκαν σε παραίτηση πριν από λίγες ημέρες.

Ποιοι εκθέτουν τη χώρα μας διεθνώς διά ογκώδους αναφοράς-καταπέλτη στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με παραβιάσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, στο πλαίσιο του Κυβερνητικού Προγράμματος Προστασίας Δασών AntiNero I, II, III, το οποίο φαίνεται να καταστρέφει τα ελληνικά δάση; Δασοκτόνος νόμος έχει ανακηρυχθεί. Αυτοί που ανέλαβαν την κατάρτιση δασικών χαρτών και εμπλέκονται μάλιστα και με το δικό σας Υπουργείο Περιβάλλοντος. Αλλά, ξέρετε, εμπλέκονται και στο σκάνδαλο των παράνομων κοινοτικών ενισχύσεων του ΟΠΕΚΕΠΕ. Σύμπτωση; Οι ίδιοι άνθρωποι.

Ποιος ευθύνεται, κύριοι, λοιπόν, για τον ξαφνικό θάνατο που έχετε εξαγγείλει για το ελληνικό Κτηματολόγιο ως το τέλος του 2025, χωρίς να έχουν γίνει τα αναγκαία βήματα εξορθολογισμού των δηλώσεων, χωρίς ελέγχους των παραδοτέων, χωρίς τελικούς δασικούς χάρτες, χωρίς αποφάσεις επί των ενστάσεων; Σε πρόσφατο συνέδριο όπου έγκριτοι νομικοί τοποθετήθηκαν για τα προβλήματα της κτηματογράφησης ενδεικτικά ανέφεραν ότι μερικά από αυτά είναι ο μεγάλος αριθμός αδήλωτων δικαιωμά-

των, διεκδίκηση ιδιωτικών εκτάσεων από το Ελληνικό Δημόσιο ως δασικές, ακίνητα που δηλώθηκαν με τίτλους, μετά την ανάρτηση και εμφανίζονται ως αγνώστου ιδιοκτήτη, λάθη στη θέση και στα εμβαδά των ακινήτων, με αποτέλεσμα να μπαίνουν τα ΚΑΕΚ σε όμορες ιδιοκτησίες.

Η δική σας, λοιπόν, Κυβέρνηση αήθειας, διαφθοράς και ομοιοφροσύνης, που το μόνο που την ενδιαφέρει είναι η επιβίωση των πολιτικών σας σκελετών, για να αποφύγετε τη δικαιοσύνη επί εγκλημάτων που συγκαλύπτετε, με εναρμονισμένη πρακτική και σύστημα, είναι η μόνη υπεύθυνη, με έναν Πρωθυπουργό όχι ανήξερο, αλλά συνδαιτημόνα στην κρητική ταβέρνα, με τα δομημένα καλύτερα βιογραφικά -Αυγενάκης, Μητσοτάκης-, με την παρέα του Μύρωνα Χιλιτζάκη, του γνωστού Κρητικού που βρήκε 200 εκατομμύρια στον λογαριασμό του το 2016 -έγινε πρώτο θέμα- αντιπροέδρου συνεταιρισμού και σήμερα συνδικαλιστή. Είναι ο ίδιος που λίγες ημέρες πριν είχε συνάντηση με τον μη εισέτι παραιτηθέντα Υπουργό Τσιόρα και ο οποίος εθεάθη στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» εκνευρισμένος, να συνομιλεί διαρκώς στο τηλέφωνο, να κινείται ακανόνιστα. Προβλήματα.

Να συζητούσαν κάτι σχετικό με τη γνωστοποίηση της δικογραφίας με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία; Η κ. Λάουρα Κοβέσι καταγγέλλει απειλές προς το πρόσωπό της από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη, με σκοπό να σταματήσει τους ελέγχους για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Μέχρι πού είστε ικανοί να φτάσετε για να κρατηθείτε στην εξουσία;

Στο καθιερωμένο κυριακάτικο μήνυμά του ο αρχιερέας της συγκάλυψης δήλωσε: «Αποτύχαμε στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Είμαστε αποφασισμένοι να σπάσουμε το απόστημα». Αλήθεια; Με ποιον τρόπο; Όπως με τις καταχρεωμένες ποδοσφαιρικές ομάδες, που παλαιότερα άλλαζαν ΑΦΜ για να διαφεύγουν χωρίς συνέπειες; Υπάρχει πρόβλημα με την ΕΥΠ; Φτιάχνουμε μια άλλη, μια παράλληλη λειτουργία. Σάπιος ΟΣΕ; Δημιουργούμε άνωμο, άσπιλο, νέον ΟΣΕ. ΟΠΕΚΕΠΕ: Φωλιά διαφθοράς. Για τις αγροτικές επιδοτήσεις κανείς υπεύθυνος πολιτικά, ποινικά, αστικά. Αντί να εξυγιανθεί και να πάνε φυλακή οι υπεύθυνοι, ξέπλυμα του Οργανισμού μέσω ΑΑΔΕ.

Το έγκλημα στον ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είναι παρά μόνο η κορυφή ενός παγόβουνου σήψης που επιμελώς σμιλεύσατε. Πιθανώς να έχει φτάσει στην όσφρηση του Πρωθυπουργού η οσμή ενός νέου σκανδάλου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με εξυπηρέτηση ημετέρων. Μιλάμε για την αμφιλεγόμενη προγραμματική σύμβαση η οποία βρίσκεται υπό έρευνα από το Ταμείο Ανάκαμψης και άλλες αρμόδιες αρχές, όπου βασικός ωφελοούμενος είναι στενός συγγενής της υπηρεσιακής γραμματέως του κ. Φλωρίδη, της κ. Γιαβή για την χρηματοδοτούμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση σύμβαση που αποσκοπεί στη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες. Ο κύριος Υπουργός έθεσε μία απλή υπογραφή και αυτός με μία σύμβαση, χωρίς να προηγηθεί διαβούλευση με Έλληνες ιατροδικαστές σχετικά με την αναγκαιότητα αυτού του έργου, παρά την ύπαρξη τεράστιων προβλημάτων υποδομών στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες, με παράλειψη άλλων εξειδικευμένων εργασιών από τη διαδικασία επιλογής, παρά τις διεθνείς και εγχώριες έρευνες που αναφέρουν ότι η εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης στην ιατροδικαστική είναι αναποτελεσματική και μη εφαρμόσιμη.

Ένα σκάνδαλο, έγκλημα, λοιπόν, αναφύεται σε κάθε ανοιγόκλεισμα των βλεφάρων μας. Η Πλειύση Ελευθερίας καταγγέλλει τη συνενοχή της Κυβέρνησής σας και τη συμμετοχή σε όλα τα εγκλήματα που επιμελώς συγκαλύπτετε. Δεν θα σταματήσουμε να μιλάμε για δικαιοσύνη, δημοκρατία, διαφάνεια, όσο από την αρχή της ίδρυσής μας ακολουθούμε με συνέπεια, με μαχητικότητα, για όλους τους πολίτες αυτής της χώρας.

Λεύτερα στην Παλαιστίνη που δεν ξεχνάμε, δικαιοσύνη στην Ελλάδα και δικαίωση για τα θύματα των Τεμπών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Ηλιόπουλος και θα ολοκληρωθεί η διαδικασία με τον κ. Μάντζο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Θα ήθελα μία παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε, όταν έρθει ο Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ναι, μία παρέμβαση, αλλά αν αρχίσουμε δευτερολογίες, δεν μπορώ να σας δώσω. Θα μιλήσει και η Πρόεδρος.

Ορίστε, κύριε Ηλιόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, νομίζω ότι είναι φυσιολογικό σήμερα να συζητάμε κυρίως για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Επιτρέψτε μου, όμως, να μην ξεκινήσω με τον ΟΠΕΚΕΠΕ και να ξεκινήσω με ένα τρέιλερ από τα προσεχώς. Το τρέιλερ για τα προσεχώς, λοιπόν και δυστυχώς για τη χώρα, αλλά εδώ που είμαστε είναι το Ταμείο Ανάκαμψης. Έτσι, αυτά για τα οποία θα συζητάμε σε λίγο για το Ταμείο Ανάκαμψης θα κάνουν αυτά που συζητάμε για τον ΟΠΕΚΕΠΕ να μοιάζουν με στραγάλια.

Υπενθυμίζω ότι τον Απρίλιο του 2024 πληροφορηθήκαμε όλοι από δημοσίευμα του «Politico» για έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, για τον τρόπο με τον οποίο δέκα εταιρείες πήραν 2,5 δισεκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης. Σε αυτά είστε όντως φανταστικοί. Σε αυτά είστε όντως άριστοι, κυριολεκτικά. Στο project «ακρίδα» ποτέ κανένας δεν το τερμάτισε με τον βαθμό που το έχετε τερματίσει εσείς.

Έχετε καταφέρει αυτή τη στιγμή σε πολύ λίγο χρόνο η αντιμετώπιση της χώρας από τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες να είναι ακριβώς η αντιμετώπιση που είχε η χώρα στην έναρξη της κρίσης με όρους greek statistics. Το κάνατε μία φορά, θεωρείτε ότι μπορείτε να το κάνετε και δεύτερη. Στο χέρι μας είναι -των πολιτών, της κοινωνίας, της αντιπολίτευσης- να μην ξαναπεράσουμε αυτή την τραγωδία επειδή εσείς θέλετε σαν ακρίδες να λεηλατήσετε τα πάντα.

Έρχομαι τώρα στο ζήτημα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ξέρατε ή δεν ξέρατε; Πρώτα απ' όλα, συνεννοηθείτε μεταξύ σας. Αν η γραμμή είναι διαχρονικές παθογένειες, πάει να πει ότι από την πρώτη μέρα ξέρατε ότι υπάρχει ένα πρόβλημα. Δεν μπορείτε έξι χρόνια μετά να λέτε ότι δεν καταλάβατε τι έγινε. Φτιάξτε τουλάχιστον ένα επιχείρημα που να έχει αρχή, μέση και τέλος. Δεν σας λέω να είναι αληθινό. Αυτό δεν μπορείτε να το κάνετε. Αλλά, να έχει τουλάχιστον αρχή, μέση και τέλος.

Έστω ότι είναι διαχρονικές οι παθογένειες. Τι κάνατε ακριβώς; Πώς βοηθήσατε τις διαχρονικές παθογένειες, όταν με τα δεκαέξι χιλιάδες ελεγχόμενα ΑΦΜ, τα λεγόμενα «ΑΦΜ Αυγενάκη», όχι μόνο δεν κάνατε ελέγχους, αλλά υπήρχαν παρεμβάσεις για να πληρωθούν αυτά τα ΑΦΜ;

Πώς ακριβώς αντιμετωπίσατε αυτό που εσείς λέτε «διαχρονικές παθογένειες», όταν ξέρατε ότι τα στοιχεία που έχει το Υπουργείο σε σχέση με τα στοιχεία που έχει η Eurostat έχουν απόκλιση έξι εκατομμύρια ζώα; Έξι εκατομμύρια, όχι δέκα χιλιάδες, όχι είκοσι χιλιάδες! Έξι εκατομμύρια! Στα Χανιά 70% πάνω, στο Ηράκλειο 55% πάνω, στο Ρέθυμνο 42% πάνω!

Σας έχουμε κάνει από τις 8/4 μέχρι τις 2/5 οκτώ ερωτήσεις. Οκτώ ερωτήσεις στην Κυβέρνηση! Από τις οκτώ οι έξι δεν έχουν απαντηθεί. Τι αφορούσαν αυτές οι έξι; Το πώς έγινε η διαδικασία με τα δεκαέξι χιλιάδες «ΑΦΜ Αυγενάκη». Τα λέω «ΑΦΜ Αυγενάκη» για να συνεννοηθούμε». Πώς δικαιολογείτε το γεγονός ότι υπήρχαν αυτές οι αποκλίσεις ανάμεσα στα ελληνικά και τα ευρωπαϊκά στοιχεία και οι αποκλίσεις που καταγράφηκαν ειδικά στην Κρήτη; Και πώς δικαιολογεί η Κυβέρνηση την απομάκρυνση της διευθύντριας από τους ελέγχους, που είχε καταγγείλει και είχε ζητήσει ελέγχους, της οποίας της κάνατε πειθαρχικό και τη στείλατε στο πρωτόκολλο;

Και έρχοστε μετά και λέτε ότι θέλετε αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων. Ποιος θα την κάνει την αξιολόγηση; «Ο φραπές» και «ο χασάπης»; Αυτοί θέλετε να κάνουν αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων, «ο φραπές» και «ο χασάπης».

Να συνεννοηθούμε για τα νούμερα, γιατί δεν είναι μικρό πράγμα. Υπήρξε ΑΦΜ το οποίο πήρε 19 εκατομμύρια. Δεν ξέρω πώς γίνεται αυτό, να μην χτύπησε από τράπεζα, που αν φύγει έμβασμα 500 ευρώ από λάθος σε παίρνουν δέκα τηλέφωνα. 19 εκατομμύρια ΑΦΜ και δεν χτύπησε.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός που παίρνει το ΕΚΠΑ, το μεγαλύ-

τερο πανεπιστήμιο της χώρας, είναι 14 εκατομμύρια. Ο ετήσιος προϋπολογισμός που παίρνει το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο είναι 3,9 εκατομμύρια. Αν θέλαμε να διπλασιάσουμε αυτή τη στιγμή τους μισθούς των γιατρών, θα χρειαζόμασταν 500 εκατομμύρια. Αλλά, όχι. Γι' αυτά δεν υπάρχει δημοσιονομικός χώρος. Κινδυνεύει η χώρα αν τα κάνει αυτά, θα χρεοκοπήσουμε. Αλλά, δεν κινδυνεύει η χώρα αν πληρώνουμε 500, και παραπάνω από 500, εκατομμύρια πρόστιμο στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Εκεί είναι όλα μια χαρά! Γιατί τα αποτελέσματα των πολιτικών σας έχουν ξεκάθαρο ταξικό πρόσημο.

Πέρα όμως από το ταξικό πρόσημο και από την αντιπαράθεση που έχουμε για το κοινωνικά «τι να κάνουμε»; -σας το είπαμε το πρωί, σας το λέμε και τώρα- πλέον αυτή η κατάσταση είναι κατάσταση υπόκοσμου. Αυτά τα οποία συζητάμε, οι διάλογοι που υπάρχουν, είναι κατάσταση υπόκοσμου. Και σε αυτόν τον υπόκοσμο υπάρχει υπογραφή και η υπογραφή είναι «Κυριάκος Μητσοτάκης».

Μέσα σε όλα προχωρά αυτές τις ημέρες η κατάργηση του ΣΔΟΕ. Πώς μπορεί να σχετιστεί το ΣΔΟΕ με αυτά που συζητάμε; Είναι ένα σώμα ελεγκτικό, το οποίο ελέγχει επιδοτήσεις -προσχή, το ΣΔΟΕ ελέγχει επιδοτήσεις-, συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, συνεργάζεται με ευρωπαϊκούς ελεγκτικούς μηχανισμούς, συνεργάζεται με εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος. Αλλά, εσείς θεωρείτε ότι πρέπει να καταργηθεί το ΣΔΟΕ, να συγχωνευθεί από την ΑΑΔΕ. Είναι ένα ελεγκτικό σώμα, που είναι το μόνο ελεγκτικό σώμα στην Ελλάδα που δεν παίρνουν επίδομα ελέγχου -δεν υπάρχουν άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι σε ελεγκτικό σώμα που δεν παίρνουν επίδομα ελέγχου- και οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Οικονομικών.

Ένας κακεντρεχής θα έλεγε ότι θέλετε να κλείσετε το ΣΔΟΕ γιατί θέλετε απλά όλοι οι έλεγχοι να είναι ακριβώς στη διακριτική ευχέρεια του Πισιλή, γιατί το ΣΔΟΕ μάλλον δεν μπορείτε να το ελέγξετε ακριβώς όπως θέλετε. Καταθέτω στα Πρακτικά το δελτίο Τύπου των εργαζομένων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος (Νάσος) Ηλιόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έρχομαι τώρα σε κάποιες παρατηρήσεις σε σχέση με το νομοσχέδιο. Θέλω να αναφερθώ ειδικά στο άρθρο 55 για το νερό.

Για να συνεννοηθούμε, είναι αδιανόητο στην πρώτη παράγραφο να λέτε ότι το κράτος θα μπορεί να κηρύξει μια περιοχή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με τη σύμφωνη γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής. Δίνουμε αρμοδιότητες που ανήκουν στον σκληρό πυρήνα του κράτους σε μία Ρυθμιστική Αρχή η οποία λειτουργεί με δύο υπαλλήλους; Με πόσους υπαλλήλους λειτουργεί αυτή τη στιγμή η Ρυθμιστική Αρχή; Μιλάμε για κατάσταση έκτακτης ανάγκης περιοχής και μας λέτε ότι το κρίσιμο θα είναι η σύμφωνη γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής.

Συνεχίζετε, όμως. Λέτε για ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ που θα έχουν τη δυνατότητα να αναθέτουν έργα σε φορείς κ.λπ.. Με ποια χρηματοδότηση; Ποιος θα πληρώσει;

Υπάρχει ένα εντελώς ασαφές πεδίο για το πού θα βρεθούν τα χρήματα σε μια κατάσταση που έχουμε υπερδανεισμό της ΕΥΔΑΠ. Εκτός και αν ο υπερδανεισμός της ΕΥΔΑΠ είναι στοιχείο του προγραμματισμού. Δηλαδή, να πάει όσο πιο άσχημα γίνεται η ΕΥΔΑΠ, για να κάνετε μετά διαφορετικά σχέδια.

Σήμερα οι πολίτες χρηματοδοτούν τα νέα έργα από το κόστος του αδιόλου νερού που πληρώνει η ΕΥΔΑΠ στην ΕΥΔΑΠ Παγίων, δηλαδή την κρατική εταιρεία που έχει τα πάγια. Μέχρι σήμερα έχουν συγκεντρωθεί πάνω από 200 εκατομμύρια για να χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό αυτό. Και δυστυχώς, δεν έχει προγραμματιστεί από τη μεριά του Υπουργείου κανένα έργο για την ενίσχυση των ταμιευτήρων. Μιλάμε για προβλήματα λειψυδρίας και για την ενίσχυση των ταμιευτήρων, ενώ έχουμε 200 εκατομμύρια στην ΕΥΔΑΠ Παγίων. Τίποτα!

Δίνεται η δυνατότητα στο Υπερταμείο, σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε, να τρέξει μέρος της διαγωνιστικής διαδικασίας που, πέρα από απαξίωση του προσωπικού της ΕΥΔΑΠ, υπάρχει πάντα ο κίνδυνος διάχυσης της ευθύνης και επικάλυψης αρμο-

διοτήτων, που στο τέλος της ημέρας πάντα το πληρώνουν οι πολίτες.

Θα αναφερθώ σε ένα άλλο ακόμα ζήτημα για το συγκεκριμένο, που κατά τη γνώμη μας είναι πάρα πολύ σημαντικό. Λέτε μέσα και διαβάζω ακριβώς αυτό το νομοσχέδιο: «Για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ δύνανται να απασχολούν εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου».

Κοιτάξετε τώρα τι κάνετε. Μιλάτε για έκτακτη ανάγκη λειψυδρίας. Αλήθεια, είναι έκτακτη η ανάγκη λειψυδρίας; Δεν καταλαβαίνουμε ότι είναι κάτι το οποίο πλέον είναι εδώ; Είναι εδώ, το έχουμε. Είναι μέρος της πραγματικότητας, δεν είναι κάτι που μπορεί να προκύψει έκτακτα. Και δίνεται η δυνατότητα να απασχολούν εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου. Δηλαδή, αντί να οικοδομήσουμε τη δυνατότητα αυτών των οργανισμών με επιστημονικό προσωπικό, με μόνιμες προσλήψεις, για να αντιμετωπίσουμε και να προλάβουμε τέτοια φαινόμενα τα οποία πλέον είναι κομμάτι της ζωής μας, μίσθωση έργου, να μην κάνουμε μόνιμες προσλήψεις, με ό,τι σημαίνει αυτό για το πώς πλέον σιγά-σιγά το Δημόσιο θα μένει παντού απλά ένα γυμνό κέλυφος που θα δίνει δουλειές στον ιδιωτικό τομέα.

Η διαφωνία μας δεν είναι το λιγότερο ή περισσότερο κράτος. Μια χαρά κράτος θέλετε. Πάρα πολύ κράτος θέλετε και πάρα πολύ σπάταλο. Όμως, το θέλετε κράτος - ταμεία για ιδιωτικά συμφέροντα. Αυτή είναι η στρατηγική διαφορά μας. Εσείς μιλάτε για ένα κράτος το οποίο δεν έχει τα εργαλεία, δεν έχει τη δυνατότητα και απλά κατευθύνει χρήματα σε ιδιωτικά συμφέροντα. Αυτό δεν είναι λιγότερο κράτος. Είναι κράτος το οποίο διευρύνει τα προνόμια των λίγων σε βάρος των δικαιωμάτων της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας.

Κλείνω το συγκεκριμένο ζήτημα με την παράγραφο 9, που αναφέρετε ακόμα και μνημονιακούς νόμους, οι οποίοι δεν μπορούν και δεν πρέπει να εφαρμοστούν, γιατί είναι αντίθετοι με αποφάσεις του Σ.τ.Ε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Είχα κανονική παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Αφού μίλησε ο κ. Χαρίσης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Παρέμβαση έκανε. Δεν έκανε ομιλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρέμβαση έκανε; Μου είπαν για ομιλία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι. Παρέμβαση έκανε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Πόσα λεπτά μίλησε ο κ. Χαρίσης;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Νομίζω, εννιά-δέκα λεπτά. Δεν μίλησε παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έκανε παρέμβαση, λοιπόν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Θα μιλήσω πολύ γρήγορα για τρία ζητήματα, μια και είμαστε εδώ με την ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Χίος! Κύριε Τσάφο, όταν είχατε πάει στη Χίο στη διαβούλευση είχατε την ατυχέστατη έμπνευση να χαρακτηρίσετε το αντιμόνιο «σπίθα».

Είχατε την ατυχέστατη έμπνευση να χαρακτηρίσετε το αντιμόνιο «σπίθα». Δυστυχώς για εσάς υπάρχει αυτό το βίντεο. Δεν θέλω να πω εδώ κάτι παραπάνω. Θέλω να πιστεύω ότι ως άνθρωπος έχετε μετανιώσει γι' αυτή τη μεταφορά, ότι δεν ήταν και πολύ έξυπνη η μεταφορά του αντιμόνιου ως «σπίθα» σε ένα νησί που τώρα έχει καί και έχει αντιμετωπίσει αυτές τις...

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Αστείο είναι όπως το λέτε. Λίγο ειρωνικό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Μητράκη, ο καθένας κρίνεται γι' αυτά που λέει. Και αναλαμβάνω την ευθύνη αυτών που λέω. Κι εσείς θα αναλάβετε την ευθύνη να στηρίξετε το άλφα ή το βήτα ζήτημα για τον τόπο σας, στον βαθμό που σας ενδιαφέρει ο τόπος σας.

Θέλω να σας κάνω ένα πολύ απλό ερώτημα. Αν το γεγονός ότι η Χίος αντιμετώπισε πλέον αυτή την τεράστια οικολογική και περιβαλλοντική καταστροφή σημαίνει κάτι για τον σχεδιασμό που είχε το Υπουργείο σε σχέση με το αντιμόνιο ή αν θα προχωρήσετε κανονικά τον διαγωνισμό που έχει πακέτο την έρευνα και την εκμετάλλευση. Εμείς λέμε κάτι πάρα πολύ απλό. Η Χίος αυτήν τη στιγμή έχει αντιμετωπίσει μια τεράστια περιβαλλοντική, οικολογική καταστροφή. Το τελευταίο που χρειάζεται είναι περαιτέρω περιβαλλοντική επιβάρυνση. Και καλό είναι αυτή η συζήτηση και αυτό το αστείο με εξόρυξη αντιμόνιου στη Χίο κάπου εδώ να τελειώσει και να σεβαστείτε και ως Κυβέρνηση το γεγονός ότι 117 φορείς του νησιού, όλοι οι φορείς, είναι κατά αυτής της κυβερνητικής επιλογής.

Το δεύτερο ζήτημα έχει σχέση με τη ΔΕΘ. Δεν βλέπω τον κ. Ταγαρά με τον οποίον είχαμε μια αντίστοιχη συζήτηση. Ακούμε για την προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική κρίση. Ξέρετε, η κλιματική κρίση θα κερδηθεί ή θα χαθεί πρώτα απ' όλα στις πόλεις. Εκεί είναι το κρίσιμο. Και αυτή τη στιγμή είμαστε στο hot spot της κλιματικής κρίσης. Η Ελλάδα είναι σε μια κατάσταση όπου έχει συν 28 μέρες τον χρόνο επιπλέον καύσιμα ως αποτέλεσμα του ότι είμαστε στο hot spot της κλιματικής κρίσης. Σας λέγαμε ότι με αυτά τα δεδομένα σε μία πόλη για την οποία έχουμε καταδικαστικές αποφάσεις για την ποιότητα του αέρα στην οποία έχουμε σχεδόν χίλιους πρόωρους θανάτους τον χρόνο από την ποιότητα του αέρα, δεν ήταν καλή ιδέα να έριξε 100.000 τετραγωνικά μέτρα μπετόν στο κέντρο της πόλης. Ο κ. Ταγαράς εδώ είχε πει ότι είναι σχεδιάρα, φανταστικό, πρέπει να προχωρήσει.

Ο κ. Μητσοτάκης τώρα που ανέβηκε πάνω προφανώς βλέποντας τις κινητοποιήσεις των πολιτών είπε ότι και το εμπορικό κέντρο και το ξενοδοχείο είναι υπό συζήτηση και το αν θα είναι ΣΔΙΤ ή όχι το έργο είναι υπό συζήτηση. Εμείς λέμε κάτι πάρα πολύ απλό: όπως το κίνημα μέχρι τώρα σας ανάγκασε να συζητάτε πράγματα που πριν από λίγο καιρό δεν θα συζητούσαμε, εδώ θα είμαστε όταν το κίνημα θα σας αναγκάσει να ακολουθήσετε μια τυπική ευρωπαϊκή λύση που σημαίνει μητροπολιτικό πάρκο στο κέντρο της Θεσσαλονίκης για όλους τους λόγους του κόσμου.

Τελευταία παρατήρηση -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- για την καύση απορριμμάτων. Γιατί με έναν τρόπο συνδυάζεται και με την σημερινή συζήτησή μας. Σε αυτά που έχει πει η Κυβέρνηση και σε αυτά που σχεδιάζει ξεχνά κάτι πάρα πολύ απλό το οποίο πέρα από όλα τα άλλα είναι καθαρά οικονομικό. Το gate fee που θα πληρώσουμε για την καύση με δεδομένο το γεγονός ότι από το 2030 οι μονάδες καύσης θα μπουν στο σύστημα πληρωμών -και το διοξείδιο του άνθρακα- θα είναι ένα gate fee το οποίο θα αυξήσει το κόστος διαχείρισης από 250 έως 300 ευρώ τον τόνο. Αυτό σε απλά λόγια πέρα από υπερδιπλασιασμό των δημοτικών τελών θα θέσει ζήτημα οικονομικής βιωσιμότητας για την τοπική αυτοδιοίκηση. Δεν σας αφορά. Είναι φανερό ότι δεν σας αφορά και σχεδιάζει ένα πράγμα με το οποίο θα πληρώνουμε τρεις φορές τις εταιρείες. Θα τις πληρώνουμε με το gate fee, θα τις πληρώνουμε με τις επιδοτήσεις, γιατί θα δίνουμε επιδοτήσεις επί της παραγόμενης ενέργειας, πολύ πιο γενναίες επιδοτήσεις για μία βρόμικη διαδικασία σε σχέση παραδείγματος χάριν με ενεργειακές κοινότητες ή άλλες πραγματικά πράσινες και κοινωνικές λύσεις. Και θα πληρώνουμε και τα κέρδη από την πώληση της ενέργειας. Ακριβώς σε αυτά τα παραδείγματα αποτυπώνεται η ουσία της πολιτικής σας για τα ζητήματα του περιβάλλοντος.

Για σας η κλιματική κρίση είναι απλά μια δικαιολογία που λέτε όταν τα πράγματα δεν πάνε καλά σε μια μεγάλη φυσική καταστροφή. Η κλιματική κρίση δεν είναι δικαιολογία. Η κλιματική κρίση είναι πραγματικότητα. Είναι εδώ και σημαίνει ότι πρέπει ριζικά να αλλάξουμε μοντέλο παραγωγής, κατανάλωσης ενέργειας, οργάνωσης των πόλεων, μεταφοράς και μια σειρά από ζητήματα που δεν μπορείτε να κάνετε και δεν θέλετε για έναν πολύ απλό λόγο: γιατί στον πυρήνα της πολιτικής σας είναι η εξυπηρέτηση των προνομίων των ελίτ και όχι των δικαιωμάτων της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχει ζητήσει τον λόγο για δύο λεπτά για παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Χήτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Παπασταύρου πριν από λίγη ώρα διαβί-
βάστηκαν στη Βουλή από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου δύο
e-mail του πρώην Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, του κ. Σημανδρά-
κου. Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σημαντική εξέλιξη αυτή. Είναι
δύο e-mail που είχαν αποστείλει στον κ. Μπρατάκο τον Νοέμβριο
του 2023. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης τότε ήταν ο κ. Αυγε-
νάκης.

Ο κ. Σημανδράκος, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, την εποχή
εκείνη είχε δεσμεύσει 9.309 ΑΦΜ. Αυτό αναφέρει στα δυο e-mail
που απέστειλε πριν από λίγο η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου
στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Ο κ. Σημανδράκος, λοιπόν, είχε δε-
σμεύσει 9.309 ΑΦΜ για ατασθαλίες κ.λπ., εκ των οποίων τα 6.000
ήταν από τους τέσσερις νομούς της Κρήτης. Καμία έκπληξη, θα
μην σάς σύνηθες; Στις 4-11-2023, κύριε Παπασταύρου
που σας έχουμε απέναντί μας, πραγματοποιείται στο Μέγαρο
Μαξίμου μια σύσκεψη στην οποία συμμετείχατε και εσείς. Ήταν
ο κ. Βορίδης, ο κ. Μπρατάκος, ο κ. Παπασταύρου και ο κ. Σημαν-
δράκος ο οποίος σας ενημέρωσε για τις ατασθαλίες αυτές, για
τα 9.309 τζούφια ΑΦΜ τα οποία είχε μπλοκάρει ο άνθρωπος. Γί-
νεται η συνάντηση, σας ενημέρωσε και έφυγε. Στις 28 Δεκεμ-
βρίου δεν λέτε τίποτα. Έτσι λέει ο άνθρωπος. Ένορκη. Τα e-mail
του ήρθαν από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου. Δεν τα γεν-
νάμε εμείς τώρα αυτή τη στιγμή.

Στις 28-12-2023, λίγο πριν αλλάξει ο χρόνος, ακολουθεί μία
δεύτερη συνάντηση δική σας κύριε Παπασταύρου, του Μπρατά-
κου, του Σημανδράκου και του Βορίδη. Και εκεί του ζητάτε την
παραίτησή του. Ζητάτε, λοιπόν, από τον πρώην Πρόεδρο του
ΟΠΕΚΕΠΕ να παραιτηθεί. Δεν παραιτήθηκε. Εκεί αναλαμβάνει
δουλειά ο Αυγενάκης, λέει ο Σημανδράκος στα e-mail του. Έχει,
λοιπόν, ξεκινήσει μια μεθόδευση και παραιτούνται τα μέλη του
διοικητικού συμβουλίου του ΟΠΕΚΕΠΕ. Και ο Σημανδράκος
μόνος και έρμος. Στις 29-12-2024 παραιτείται. Γιατί έγινε αυτό,
κύριε Παπασταύρου; Γιατί δεν πλήρωσε τα ΑΦΜ της Κρήτης;

Αφού παραιτείται ο κ. Σημανδράκος αναλαμβάνει Πρόεδρος
του ΟΠΕΚΕΠΕ ο άξιος κ. Μπαμπασιδής ο οποίος με το μαγικό
ραβδί που διαθέτει –με ένα τακ- ξεμπλοκάρει τα 9,5 χιλιάδες
ΑΦΜ και πληρώνεται ο κόσμος όλος. Το θυμάστε αυτό το ραντε-
βού; Ισχύει αυτό το ραντεβού; Ειπώθηκαν αυτά τα πράγματα;
Έχει δικίο ο κ. Σημανδράκος; Θα κινηθείτε νομικά εναντίον του;
Ψεύδεται; Λέει αλήθεια; Γιατί η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου
στέλνει σήμερα στη Βουλή τα δύο e-mail αυτά που δείχνουν,
κύριε Παπασταύρου, ότι η Κυβέρνηση όχι μόνο γνώριζε αλλά
αποδεικνύεται -αν ισχύουν αυτά- ότι μεθόδευε κιόλας.

Και επειδή τελειώνει η σημερινή διαδικασία του νομοσχεδίου
και σε λίγο θα πάρετε τον λόγο έχουμε μια πρώτης τάξεως ευ-
καιρία να μας απαντήσετε εάν ισχύουν όλα αυτά. Αν θέλετε και
τώρα.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και
Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Παρα-
καλώ, κύριε Υπουργέ.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και
Ενέργειας):** Κατ' αρχήν δεν πρόκειται για ένορκη κατάθεση. Έχει
μεγάλη σημασία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Άρα, λέει ψέματα.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και
Ενέργειας):** Μισό λεπτό. Αναφέρατε την ένορκη κατάθεση. Μην
σας ενοχλεί. Δεν σας διορθώνω. Το λέω για την Αντιπροσωπεία.
Να καταγράφεται σωστά. Η ένορκη κατάθεση που είχε δώσει την
έχει δώσει, νομίζω, πριν από ενάμιση χρόνο. Έστειλε κάποια e-
mail τα οποία μπηγαν στη δικογραφία. Δεν είμαι μέλος του Κοινο-
βουλίου. Δεν τα έχω δει. Από αυτά όμως που είδα δημοσιευμένα
στον Τύπο, τα e-mail του κ. Σημανδράκου επιβεβαιώνουν ένα και
μόνο πράγμα. Ότι οι πληρωμές τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο
του 2023 έγιναν με καμία ανάμειξη από κανέναν άλλο πέρα από
τον κ. Σημανδράκο. Το e-mail του κ. Σημανδράκου λέει και κάτι
άλλο. Ότι λόγω της αδυναμίας επικοινωνίας και συνεργασίας με
τον αρμόδιο Υπουργό ζήτησε ο κ. Σημανδράκος εγγράφως ακρό-
αση από την προεδρία της Κυβέρνησης προκειμένου -αυτό λέει
το έγγραφο του κ. Σημανδράκου- να μπορέσει να δει με ποιον

τρόπο θα διευθετηθεί αυτή η αδυναμία συνεννόησης που είχε με
τον Υπουργό.

Όπως είναι προφανές, κανείς δεν μπορεί να εξαναγκάσει κά-
ποιον σε παραίτηση, όπως και κανείς δεν μπορεί να εξαναγκάσει
κάποιον σε συνεργασία.

Αυτά για την αποκατάσταση της αλήθειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ο κ. Μάν-
τζος έχει τον λόγο για δώδεκα λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σημαν-
τικό.

Πρώτον, γιατί ζητήσατε την παραίτησή του τότε. Και δεύτερον,
ζητήθηκε από την Εισαγγελία από τον κ. Σημανδράκο να επιβε-
βαιώσει ένορκως αν τα δύο e-mail που έστειλε τα επιβεβαιώνει
με ένορκη κατάθεση και ένορκως τα επιβεβαίωσε. Άρα, υπάρχει
ένορκη κατάθεση. Τα επιβεβαίωσε. Επίσης, γιατί ζητήσατε την
παραίτησή του;

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και
Ενέργειας):** Αυτό δεν είναι ένορκη κατάθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαρι-
στούμε.

Ελάτε, κύριε Μάντζο, να προχωρήσουμε τη διαδικασία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εδώ και μερικές ημέρες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα
ολόκληρη κλονίζεται και παρακολουθεί τις εξελίξεις στο σκάν-
δαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, ένα ακόμα σκάνδαλο αδιαφάνειας, ασυδο-
σίας, ανεπάρκειας, ένα πλήρες καθετοποιημένο σκάνδαλο της
Νέας Δημοκρατίας, στελεχών, κόμματος, Κυβέρνησης, που έχτι-
σαν και συντήρησαν ένα ολόκληρο σύστημα για την εξαπάτηση
και την απομύζηση πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενισχύσεων
για την αγροτική πολιτική. Είναι ένα πολυπλόκαμο σύστημα με
δομή και οργάνωση.

Με πολλούς τρόπους αυτό το σκάνδαλο ακουμπά στον πυ-
ρήνα της λειτουργίας του επιτελικού κράτους, ενός κράτους-λά-
φυρο, μιας μηχανής αναπαραγωγής πελατειακών σχέσεων και
εξαρτήσεων. Είναι το πιο σημαντικό μέχρι σήμερα πιστοποιητικό
της ανεπάρκειας, της αδιαφάνειας, της ασυδοσίας, της αλαζο-
νείας του επιτελικού κράτους Μητσotάκη. Όπως προοιωνίζεται
και προοικονομείται ότι θα συμβεί και με τις δικογραφίες για το
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Όπως εν πολλοίς υπο-
νοεί και η έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το διάστημα
2023-2024 και την κακοδιαχείριση του δημοσίου χρήματος όσον
αφορά σε δημόσιες συμβάσεις.

Ας μείνουμε, όμως, στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Το σκάνδαλο αυτό ειδικά
θα μπορούσε να είναι η καλύτερη εταιρική παρουσίαση της «Μα-
ξίμου ΑΕ». «Αποτύχαμε επειδή μας έπιασαν», θα ήταν μια πιο ει-
λικρινής τοποθέτηση εκ μέρους του κυρίου Πρωθυπουργού.
Διότι αν δεν παρενέβαινε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, ακόμα θα συ-
νεχιζόταν το πάρτι. Διότι κανείς δεν έκανε τίποτε απολύτως για να
το σταματήσει. Διότι πολύ απλά το σύστημα δούλευε ρολόι.

Η γνώση του συστήματος και του τρόπου που λειτουργούσε
είναι δεδομένη. Όχι μόνο εξαιτίας των ερωτήσεων της Αντιπολί-
τευσης, μόνο το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής με τη Φώφη Γεννη-
ματά, την αείμνηστη Πρόεδρο μας, ήδη από το 2020 να καταθέτει την ερώτηση, ούτε καν με την εμμονή του Νίκου Αν-
δρουλάκη και του ΠΑΣΟΚ τα τελευταία τρία χρόνια για το ζήτημα
αυτό, αλλά μέσα από τις καταγγελίες και τα ένδικα μέσα των συ-
νεταιρισμών και των αγροτών σε όλη τη χώρα. Μέσα από την ευ-
ρωπαϊκή επιτήρηση που επιβλήθηκε στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μετά από
τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στη χώρα μας εξαιτίας του ΟΠΕ-
ΚΕΠΕ, μετά από έξι διοικήσεις που άλλαζαν σαν πουκάμισο για
τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Με τον πρώτο Διοικητή του ΟΠΕΚΕΠΕ τον κ.
Βάρρα να είναι εδώ και χρόνια συνεργάτης του Πρωθυπουργού
για τα θέματα του πρωτογενούς τομέα. Με τον κ. Βορίδη, τον
πρώτο Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης της Κυβέρνησης Μητσο-
τάκη, μετά από μία ενδιάμεση στάση στο Υπουργείο Εσωτερι-
κών, να καταλήγει στο Μαξίμου ως Υπουργός Επικρατείας και
κανένας από όλους αυτούς να μην βρει ένα πεντάλεπτο-δεκάλε-
πτο να ενημερώσει τον κύριο Πρωθυπουργό. Αυτό τουλάχιστον
θέλουν να μας πείσουν οι κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρα-
τίας. Και προφανώς, ο κ. Αυγενάκης, ο διαχρονικός εκλεκτός της

οικογένειας Μητσοτάκη και της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, δεν βρήκε ούτε εκείνος λίγο χρόνο να ενημερώσει.

Και σήμερα έχουμε νέες αποκαλύψεις που ρίχνουν τις μάσκες. Η σημερινή αποκάλυψη των δύο επιστολών του πρώην Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, του κ. Σημανδράκου, αποδεικνύει ότι ο στενός πυρήνας του Μεγάρου Μαξίμου ήταν πλήρως ενήμερος για το πάρτι κακοδιαχείρισης στον ΟΠΕΚΕΠΕ ήδη από το φθινόπωρο του 2023. Διότι αυτό που αποδεικνύεται από τις επιστολές του πρώην Προέδρου του Οργανισμού κ. Σημανδράκου προς τον τότε Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργό κ. Μπαρατάκο -υπάρχουν και συναντήσεις οι οποίες καταμαρτυρούνται σε αυτά τα e-mail και τις επιστολές- είναι ότι ο κ. Μητσοτάκης προσωπικά δεν μπορεί πια να παριστάνει τον ανήξερο διαχειριστή. Οφείλει προσωπικά να δώσει απαντήσεις στον ελληνικό λαό για το σκάνδαλο που διασύρει τη χώρα μας διεθνώς. Η ζημιά στον ελληνικό λαό θα φτάσει το 1 δισεκατομμύριο ευρώ.

Τα ερωτήματα είναι πολύ απλά. Γιατί ενώ γνώριζε και γνώριζε η Κυβέρνησή του δεν σταμάτησε αυτά τα νοσηρά φαινόμενα; Γιατί ο Πρωθυπουργός κάλυψε τα γαλάζια κυκλώματα; Γιατί ακόμη και σήμερα δεν αναλαμβάνει κανείς από αυτή την Κυβέρνηση τις ευθύνες του απέναντι στον ελληνικό λαό;

Ο κύριος Κυβερνητικός Εκπρόσωπος σήμερα, πάνω στον πανικό του, είπε ότι το Μαξίμου άφησε τον κ. Σημανδράκο να μπλοκάρει τα ΑΦΜ. Άρα, εξ αντιδιαστολής προκύπτει ότι ο κ. Αυγενάκης είναι ένοχος που μετά την αποπομπή Σημανδράκου που δεν έχασε καθόλου χρόνο για να ξεμπλοκάρει τα χιλιάδες ΑΦΜ, όλα ως διά μαγείας στην Κρήτη.

Είναι βαθύτατη η οικονομική, αλλά και ηθική ζημιά από το βαθύ σκάνδαλο. Είναι τεράστια τα πρόστιμα τα οποία έχουν επιβληθεί και θα επιβληθούν δυστυχώς στη χώρα μας, πέρα από κάθε προηγούμενο ή συγκρίσεις. Η απόπειρα συμψηφισμού προκαλεί γέλιο. Είναι τέτοια η οικονομική ζημιά που θα επιβληθεί στον ελληνικό λαό, αλλά και στους αγρότες, που είναι βέβαιο ότι θα κλονίσει τον πρωτογενή τομέα, ακόμη στο μέλλον όσον αφορά τις ενισχύσεις. Είμαστε το μαύρο πρόβατο στην Ευρώπη ξανά όσον αφορά στην Κοινή Αγροτική Πολιτική, που πρέπει να αναθεωρηθεί και θα αναθεωρηθεί δείχνοντας με το δάχτυλο τη χώρα μας.

Ο ηθικός κίνδυνος, όμως, είναι ακόμη πιο σοβαρός, ίσως γιατί ενεργοποιεί τον κοινωνικό αυτοματισμό ότι όλοι ίδιοι είναι, ότι όλοι οι αγρότες, οι παραγωγοί και οι κτηνοτρόφοι είναι όλοι απατεώνες. Όχι, λοιπόν. Υπάρχουν πολλοί έντιμοι αγρότες, πραγματικοί αγρότες, που μένουν και επιμένουν να παράγουν σε αυτό τον τόπο κόντρα σε όλους, απέναντι στις δυσκολίες και στις κακουχίες και βλέπουν τους απατεώνες να παίρνουν τις ενισχύσεις και οι ίδιοι να τις χάνουν ή να τις παίρνουν ψαλιδισμένες και καθυστερημένες.

Οι αγρότες αυτοί, οι πραγματικοί αγρότες, έχουν ανάγκη από ολοκληρωμένη στήριξη και στις ενισχύσεις και στις αποζημιώσεις, αλλά και στα ζητήματα τα οποία συζητούμε στο σημερινό σχέδιο νόμου και στον τομέα του νερού, γιατί το νερό δεν είναι εμπόρευμα. Ποτέ δεν ήταν και δεν μπορεί να επιτραπεί να γίνει εμπόρευμα ειδικά στις συνθήκες της κλιματικής κρίσης που σήμερα έχουμε. Γι' αυτό, προφανώς, μας προκαλεί μεγάλο προβληματισμό η ανάθεση της εκχώρησης αρμοδιότητας ανακήρυξης λειψυδρίας στη ΠΑΑΕΥ, μια ρυθμιστική αρχή που δεν έχει ούτε στελέχωση ούτε εξειδίκευση επαρκή ώστε να κάνει αυτή τη δουλειά.

Οι ανησυχίες αυτές συνδέονται με το ενδιαφέρον μας για το μείζον ζήτημα της λειψυδρίας, ένα ζήτημα που αποτελεί εφιάλτη. Πρέπει πάση θυσία να αποτραπεί, αν θέλουμε να μιλούμε για πρωτογενή τομέα και να μπορέσουμε να αποφύγουμε τον κίνδυνο να μετατραπούν ολόκληρες περιοχές της χώρας μας σε έρημο, στην Αττική, στη Θεσσαλία και αλλού.

Και αντί η Κυβέρνηση να στηρίξει τις ΔΕΥΑ, τον ρόλο της αυτοδιοίκησης ως συνδιοργανωτή πολιτικής για το νερό, εκχωρεί, χωρίς μάλιστα τη γνώμη του οικείου περιφερειάρχη, σε μια ανεξάρτητη αρχή που ρυθμίζει, κατά τα λοιπά, μία απελευθερωμένη αγορά όπως η αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, και την κήρυξη της έκτακτης ανάγκης της λειψυδρίας. Κι έτσι προφανώς ενισχύει τους φόβους της Αντιπολίτευσης ότι αφήνεται περιθώριο για την ιδιωτικοποίηση του νερού, ενώ η απρόσκοπτη παροχή

στο νερό είναι συνταγματική αρχή, συνταγματική ευθύνη του κράτους, με όρους διαφάνειας και λογοδοσίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ)

Ο πρωτογενής τομέας, όμως, πέρα από το νερό και την απρόσκοπτη πρόσβαση σε αυτό, έχει ανάγκη -ειδικά οι αγρότες, οι πραγματικοί αγρότες- από μείωση του ενεργειακού κόστους μέσω των ενεργειακών τους κοινοτήτων και της πρόσβασης στο δίκτυο, στον ηλεκτρικό χώρο, με έναν ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό που θα επιτρέπει και θα εξασφαλίζει τη συμβίωση, τη συνύπαρξη του ενεργειακού τομέα με τον αγροτικό τομέα, μια ενεργειακή πολιτική συνεκτική.

Ξέρετε, η ενεργειακή πολιτική είναι κρίσιμο τμήμα της εθνικής ισχύος κάθε χώρας, ιδίως της πατρίδας μας. Η χώρα μας, λοιπόν, οφείλει να καταρτίσει και να επικαιροποιεί μία συνεκτική στρατηγική ενεργειακής ασφάλειας, με πλήρη επίγνωση των ιδιαιτεροτήτων της περιοχής μας, της Ανατολικής Μεσογείου, να επενδύει σε συμμαχίες και διεθνείς οργανισμούς και να προχωρεί σε κρίσιμα έργα υποδομής, προωθώντας την ενεργειακή μετάβαση, την πράσινη -δίκαιη όμως, όχι ως μπίζνα- ενεργειακή μετάβαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με δίκαιο και βιώσιμο τρόπο, σε συνθήκες, όμως, ενεργειακής δημοκρατίας, με επενδύσεις σε δίκτυα υψηλής διασυνδεσιμότητας και μονάδες αποθήκευσης, τις ενεργειακές κοινότητες και την πρόσβαση στον ηλεκτρικό χώρο.

Μια ενεργειακή πολιτική σαν κι αυτή που μιλούμε εδώ και χρόνια και ανέπτυξε και στην επιτροπή, αλλά και σήμερα αδρά ο εισηγητής μας ο Φραγκίσκος Παρασύρης που έθεσε και τα μεγάλα τα οραματικά για την αναγκαία συζήτηση που πρέπει να ανοίξει για την αναθεώρηση του target model και του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, αλλά και τα άμεσα για τη στήριξη των ιδιωτών, των επαγγελματιών από τα κυμαινόμενα τιμολόγια, το πολύχρωμο ουράνιο τόξο που επιβάλατε.

Διότι εδώ στη χώρα μας η χονδρική τιμή του ρεύματος παραμένει μεταξύ των επτά ακριβότερων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με την Eurostat, μεταξύ του δεύτερου εξαμήνου του 2019 και του δεύτερου εξαμήνου του 2024, η αύξηση του τιμολογίου του ρεύματος, χωρίς φόρους και τέλη, για το μέσο νοικοκυριό στην Ελλάδα ήταν 62%. Και πρόκειται για στοιχεία τα οποία αναφέρουμε στην τροπολογία μας με την οποία αναδεικνύουμε την αποτυχία του κυμαινόμενου τιμολογίου που άφησε εντελώς απροστάτευτους τους καταναλωτές στις διακυμάνσεις της χονδρεμπορικής τιμής ρεύματος.

Με την τροπολογία την οποία καλέσαμε ξανά να αποδεχτείτε σκοπεύει η ανάγκη άμεσων διορθωτικών κινήσεων σ' αυτό το μοντέλο των χρωματιστών τιμολογίων και η συστηματική λύση για την ταχεία μεταφορά της μεγάλης πλειονότητας των οικιακών καταναλωτών από τα πράσινα κυμαινόμενα, σε σταθερά τιμολόγια διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους, όπως ορίζεται άλλωστε στην Οδηγία 2024/1711. Να δοθεί ώθηση στη μετάβαση από τα πράσινα κυμαινόμενα σε σταθερά τιμολόγια κυρίως μέσα από τη θέσπιση ειδικών οικονομικών κινήτρων προς τους καταναλωτές που θα εφαρμοστούν για περιορισμένη χρονική διάρκεια ενός εξαμήνου, με κόστος πάντως πολύ μικρότερο από τις επιδοτήσεις και τόνωση του ανταγωνισμού που θα οδηγούσε σε μείωση του ενεργειακού κόστους.

Η ενέργεια δυστυχώς στη χώρα μας γίνεται πιο ακριβή, την ώρα που η Ελλάδα πετά καθημερινά ενέργεια, επειδή ακριβώς η Κυβέρνηση δεν επένδυσε στην αποθήκευση.

Για το σχέδιο νόμου κατά τα λοιπά μίλησε αναλυτικά ο γενικός εισηγητής του Κινήματος Φραγκίσκος Παρασύρης και για τα ζητήματα που ανακύπτουν από διαδικασίες αδειοδότησης για το βιομεθάνιο και το υδρογόνο. Δημιουργούνται επιπλέον προβλήματα την ίδια ώρα που η χώρα είναι ένα βήμα πριν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς η Επιτροπή μάς ψέγει για τη μη συμμόρφωση στους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιτάχυνση της αδειοδότησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Όμως, παραπέμπουμε σε όλα όσα είπα και στην επιτροπή και εδώ σήμερα στην Ολομέλεια για το σχέδιο νόμου.

Θα κλείσω με μια τροπολογία, τη νυχτερινή υπουργική τροπολογία, για την οριοθέτηση των οικισμών, διότι πολύ απλά αυτή η

τροπολογία βαπτίστηκε από την Κυβέρνηση ως «λύση», χωρίς ποτέ να είναι λύση. Και τη διαφημίζει η Κυβέρνηση ως λύση σ' ένα πρόβλημα που η ίδια τεχνητά δημιούργησε, όταν μέχρι χθες δεν τολμούσε καν να παραδεχτεί ότι υπάρχει ζήτημα, καθώς ό,τι και αν της έλεγε η Αντιπολίτευση, ό,τι κι αν της έλεγαν και οι Βουλευτές της Συμπολίτευσης, η Κυβέρνηση ως Κυβέρνηση δεν είπε ποτέ ότι υπάρχει ζήτημα. Πάντοτε μιλούσε για μια τακτοποίηση την οποία προκάλεσε το προεδρικό διάταγμα 194/2025. Τώρα τι έγινε ξαφνικά; Τελικά υπήρξε πρόβλημα; Ποιος είχε δίκιο τον Απρίλιο του 2025; Ποιος έκανε τα ικόπεδα αγροτεμάχια μέσα σε μια νύχτα και ποιος ήρθε να το ανακαλύψει τώρα κατόπιν εορτής, ούτε καν στις 26 Ιουνίου που ξεκινούσε να συζητείται στη επιτροπή το δικό σας σχέδιο νόμου, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας; Θα μπορούσε να έχει τεθεί από την αρχή αυτή η ρύθμιση, να περάσει τη βράση της ακρόασης φορέων, να έχει περάσει τη δημόσια διαβούλευση, να ακούσουμε την επισημονική κοινότητα, την τοπική αυτοδιοίκηση. Όχι, προτιμήσατε να το φέρετε νύχτα, στις 22.25' την παραμονή της ψήφισης του σχεδίου νόμου. Ούτε δημόσια διαβούλευση, ούτε ακρόαση φορέων, ούτε καν έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής για ένα ζήτημα το οποίο έχει πληθώρα νομικών και περιβαλλοντικών θεμάτων και πτυχών προς επίλυση.

Κι εμείς καλούμαστε αυτήν τη στιγμή να νομοθετήσουμε εν κενώ, χωρίς καμία επιστημονική γνώση και γνώμη. Και δεν απαντά ως σήμερα η Κυβέρνηση. Το προεδρικό διάταγμα 194/2025 σας το επέβαλε τελικά το Συμβούλιο της Επικρατείας ή ήταν πράγματι δική σας πολιτική πρωτοβουλία;

Αν όντως το είχε επιβάλει το Συμβούλιο της Επικρατείας, σήμερα πώς και γιατί φέρνεται μια τροπολογία που αντίκειται στο Συμβούλιο της Επικρατείας; Αν ήταν δική σας πολιτική πρωτοβουλία, όπως ήταν, γιατί δείχνετε τέτοια επίμονη άρνηση στο να αποδεχτείτε την ευθύνη σας και το σφάλμα, να αναγνωρίσετε το πρόβλημα και να σπεύσετε να το λύσετε, όχι τώρα την παραμονή ενός σχεδίου νόμου την ώρα που συζητά όλη η χώρα το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά να κάνετε μια σοβαρή διαδικασία διαβούλευσης, μια σοβαρή διαδικασία καλής νομοθέτησης και όχι να τρέχετε να συμμαζεύετε μέσα στη μαύρη νύχτα ό,τι συμμαζεύεται;

Αν το 93% των οικισμών, όπως λέτε, μπορούν σήμερα να γυρίσουν στο πρότερο καθεστώς χωρίς πρόβλημα γιατί υπήρξε το προεδρικό διάταγμα ευθύς εξαρχής; Και γιατί δεν γυρίζουν όλοι οι οικισμοί; Γιατί σήμερα εισάγεται αυτό το αυθαίρετο αριθμητικό όριο των 700 κατοίκων, αυθαίρετα, χωρίς καμία αντιστοίχιση με το πλήθος των εμπραγμάτων δικαιωμάτων τα οποία μπορεί να υπάρχουν σε όλους αυτούς τους οικισμούς; Και εν τέλει γιατί δεν περιμένετε τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια τα οποία πρέπει πράγματι να τρέξουν για να μην τελειώσουν τα λεφτά του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Γιατί πρέπει η Κυβέρνηση να δώσει γραμμή στο πώς αυτά τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια θα καταρτιστούν;

Και κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Εν τέλει από εμάς, ως Αντιπολίτευση, τι ζητάτε; Να νομιμοποιήσουμε ένα δικό σας λάθος, στηρίζοντας μια ρύθμιση, οιονεί λύση, σε ένα πρόβλημα το οποίο εσείς δημιουργήσατε; Με μια λύση που δεν είναι λύση σε ένα πρόβλημα που εσείς δημιουργήσατε περιμένετε την Αντιπολίτευση να σας τη νομιμοποιήσει και να βάλει και πλάτη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Σας ζητάμε για πολλοστή φορά, κύριε Υπουργέ, να αποσύρουμε συνολικά το προεδρικό διάταγμα και να φέρετε μια οριστική και συνολική λύση στο πρόβλημα που εσείς δημιουργήσατε. Εμείς θα ψηφίσουμε «παρών» στην τροπολογία αυτή. Και θα περιμένουμε πραγματικά, αφού πάρετε πίσω το προεδρικό διάταγμα, να κάνετε μια πραγματική διαβούλευση με την τοπική αυτοδιοίκηση, το Τεχνικό Επιμελητήριο και τις τοπικές κοινωνίες και να φέρετε μια συνολική ρύθμιση άρτια διατυπωμένη, χωρίς αυθαίρετους αριθμητικούς προσδιορισμούς και όρια, να έχει μια στιβαρή επιστημονική τεκμηρίωση, να υπάρξει αντιστοίχιση με το Σύνταγμα και τα δικαιώματα των πολιτών και τη βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη.

Εμείς έτσι πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνεται η καλή νομοθέ-

τηση, με διαβούλευση, με συμμετοχή και με λογοδοσία. Δημοκρατία στην πράξη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκαν οι ομιλίες των εισηγητών και περνάμε στις δευτερολογίες κατά αντίστροφη φορά με τη δύναμη των κομμάτων.

Ο κ. Καζαμιάς έχει τον λόγο από την Πλεύση Ελευθερίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, στη διάρκεια της σημερινής συνεδρίασης. Αφιερώσαμε, και πολύ σωστά, αρκετό χρόνο για να συζητούμε το κουβάρι σκανδάλων του ΟΠΕΚΕΠΕ το οποίο έχει συγκλονίσει την κοινή γνώμη, έχει οδηγήσει σε τέσσερις παραιτήσεις μελών της Κυβέρνησης και θεωρούμε ότι θα συνεχίσει να ορίζει τον τρόπο με τον οποίο η Αντιπολίτευση αντιμετωπίζει την Κυβέρνηση. Είναι μια Κυβέρνηση βουτηγμένη στη διαφθορά, η οποία είναι πρωταθλήτρια στο άθλημα της συγκάλυψης των σκανδάλων και βεβαίως στην υπονόμευση της σημασίας όλων αυτών που γίνονται.

Πάνω στο θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ θα πρέπει να τονίσουμε ότι η δικογραφία που ήρθε πριν από πέντε ημέρες τελικά με καθυστέρηση στη Βουλή είναι η πρώτη από έναν αριθμό δικογραφιών που θα έρθουν ακόμη για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Αυτό λέει το διαβιβαστικό έγγραφο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Με άλλα λόγια, δεν τελειώσατε εδώ, έπονται και περισσότερα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ούτε καν αρχίσαμε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ούτε καν αρχίσαμε. Κι αυτό πρέπει να το συνειδητοποιήσουν οι πάντες. Η συγκεκριμένη δικογραφία, όπως λέει το διαβιβαστικό έγγραφο, αφορά την περίοδο 2019-2022. Υπάρχουν και άλλες περιόδους, υπάρχουν και άλλα θέματα στον ΟΠΕΚΕΠΕ τα οποία είδαν το φως της δημοσιότητας όταν μιλησαν πρώην Πρόεδροι του Οργανισμού και αποκάλυψαν τα αίσχρη τα οποία συνέβαιναν επί των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας.

Επιπλέον, θα πρέπει να επαναλάβουμε ότι ο Πρωθυπουργός πρέπει να κάνει σαφείς δηλώσεις σχετικά με το τι γνώριζε και πόσα γνώριζε για όλα συνέβαιναν τα περασμένα έξι χρόνια στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Δεν είναι άμοιρος ευθυνών. Και το να λέει με την ανάρτησή του την περασμένη Κυριακή ότι απέτυχαν και ότι θα έπρεπε η Νέα Δημοκρατία να μην διατηρεί αυτές τις παλαιοκομματικές πρακτικές, αφήνει πάλι να εννοηθεί ότι είναι ένα ζήτημα του τι στίλ υιοθετεί η Νέα Δημοκρατία στην πολιτική.

Δεν είναι ζήτημα στυλ και παλαιοκομματικής πρακτικής αυτό που συνέβη στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Το διαβιβαστικό έγγραφο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στις τρεις κατηγορίες που αναφέρει είναι η κατηγορία της εγκληματικής οργάνωσης. Αυτό δεν είναι ύψος και παλαιοκομματικό στυλ άσκησης πολιτικής. Είναι πάρα πολύ σοβαρό κακούργημα και γι' αυτό ελέγχεται η Κυβέρνηση για τη διαχείριση του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Επιπλέον, πρέπει να πω ότι αναμένουμε να φτάσουν και νέα ζητήματα στη Βουλή. Υπάρχει από τον Απρίλιο του 2024 έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για δέκα επιχειρήσεις στον τομέα των επικοινωνιών και της ψηφιακής τεχνολογίας, οι οποίες έλαβαν άμεσες συμβάσεις ύψους 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Δύο μισι δισεκατομμύρια ευρώ είναι σχεδόν ο μισός προϋπολογισμός της εθνικής άμυνας. Είναι τεράστια τα ποσά.

Δεν σταματούν τα σκάνδαλα. Μόλις τελειώνει η συζήτηση για τα Τέμπη και τον κ. Καραμανλή, έρχεται η συζήτηση για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Είχαμε πιο πριν το σκάνδαλο των υποκλοπών. Τώρα, περιμένουμε ότι θα υπάρξει εξέλιξη και στην υπόθεση του Ταμείου Ανάκαμψης. Πότε θα σταματήσει αυτή η διαφθορά;

Έρχομαι, κύριε Πρόεδρε, σε δύο κρίσιμα ζητήματα που τέθηκαν στη διάρκεια των συζητήσεων στις επιτροπές για το παρόν νομοσχέδιο. Ο κ. Παπασταύρου, ο Υπουργός Ενέργειας, αναφέρθηκε στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής στο γεγονός ότι το Υπουργείο του -και αυτό είναι σωστό- βρίσκεται στο επίκεντρο των γεωπολιτικών εξελίξεων στην περιοχή μας. Η ενέργεια, πράγματι, βρίσκεται στο επίκεντρο των γεωπολιτικών εξελίξεων

στην Ανατολική Μεσόγειο. Του θέσαμε εκ μέρους της Πλεύσης Ελευθερίας, το κρίσιμο ερώτημα για τις σχέσεις που έχει αναπτύξει από τότε που ανέλαβε το Υπουργείο με την Κυβέρνηση Νετανιάχου, την Κυβέρνηση του κράτους του Ισραήλ.

Τον περασμένο Μάρτιο, κύριε Παπασταύρου, είχατε συνομιλίες με τον Ισραηλινό ομόλογό σας και αναφερθήκατε στη στρατηγική και πολυεπίπεδη σχέση με το Ισραήλ. Τον Μάιο, τον περασμένο μήνα, είπατε ακόμη περισσότερα. Είπατε: «Με το Ισραήλ μοιραζόμαστε κοινούς στόχους για την ανάπτυξη και τη σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο». Τη σταθερότητα, κύριε Παπασταύρου, στην Ανατολική Μεσόγειο, την φέρνει ένα κράτος το οποίο εμπλέκεται σε πολέμους με όλους τους γείτονές του ταυτόχρονα; Τη σταθερότητα την φέρνει...

Κουνάτε το κεφάλι. Μου κάνει τρομερή εντύπωση.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν μου το επιτρέπετε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Όχι, δεν επιτρέπεται, όταν συνεργάζεστε με ένα κράτος που διαπράττει γενοκτονία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας παρακαλώ και τους δύο.

Να σιωπάσετε, κύριε Παπασταύρου, και να ακούσετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα μου πείτε αν θα κουνήσω το κεφάλι μου;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Βεβαίως, θα σας πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Καζαμία.

Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ.

Κύριε Καζαμία, απευθύνεστε προς το Σώμα, όταν ομιλείτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ, αφήστε το Προεδρείο.

Κύριε Καζαμία, όταν ομιλείτε, ομιλείτε προς το Σώμα, όπως ξέρετε πολύ καλά. Διότι γνωρίζετε καλά τον Κανονισμό. Σας παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Παντού μπορεί να απευθύνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Απευθύνεται προς το Σώμα. Όταν δημιουργείται αυτό, μετά δημιουργούνται αντεγκλήσεις. Μπορείτε να πείτε ότι θέλετε απευθυνόμενος προς το Σώμα.

Παρακαλώ, θα σας δώσω λίγο χρόνο ακόμα, κύριε Καζαμία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ο κ. Παπασταύρου είπε ότι έχουμε κοινούς στόχους με ένα κράτος που διαπράττει γενοκτονία. Έχουμε κοινούς στόχους, κύριε Παπασταύρου, με μια κυβέρνηση της οποίας Πρωθυπουργός -ο κ. Νετανιάχου- καταζητείται από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο; Αυτές είναι οι κυβερνήσεις με τις οποίες το Υπουργείο σας έχει κοινούς στόχους; Θέλετε να καταλήξετε κι εσείς εκεί, σε μία πολιτική η οποία...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Με απειλείτε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Καθόλου δεν σας απειλώ. Ελπίζω...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πολλές απειλές λέει σήμερα το κόμμα σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ελπίζω, κύριε Παπασταύρου, να δείξετε λίγη αξιοπρέπεια και να κατανοήσετε τι σας λέμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σταματήστε τις απειλές. Είστε στο Κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Υπουργέ, θα μιλήσετε μετά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Όμως, από ό,τι φαίνεται, δεν σας ενδιαφέρει η γενοκτονία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): (Δεν ακούστηκε)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν σας ενδιαφέρει η γενοκτονία. Αυτοί είναι οι φίλοι σας, αυτοί που διαπράττουν γενοκτονία.

Βέβαια, δίπλα σας έχετε τον κ. Τσάφο, ο οποίος είναι άλλος μέγας πρωταθλητής με τις απόψεις του για το γεωπολιτικό περιβάλλον της Ανατολικής Μεσογείου. Το 2020 έκανε μια δήλωση

με την οποία αποκάλεσε το ψευδοκράτος με την ονομασία που του δίνει η Τουρκία. Τον Γενάρη του 2023 προσπάθησε να ανασκευάσει και τι είπε; «Αστοχία μου και λάθος μου. Εργαζόμουν ως αναλυτής στις ΗΠΑ και δεν είχα καμία επαγγελματική σχέση με την Ελληνική Κυβέρνηση».

Κύριε Τσάφο, σας έχω καλέσει επανειλημμένως και σας το λέω ξανά και τώρα, να παραιτηθείτε. Ο κ. Πλεύρης είπε ότι οι δηλώσεις σας είναι προσβολή για τον Ελληνισμό. Ο κ. Συρίγος είπε ότι αυτό που είπατε είναι πολύ σοβαρό και θέτετε πολύ σοβαρό θέμα με την παρουσία σας στην Κυβέρνηση. Ο κ. Καραόγλου, τα ίδια. Σας είπα άσχετο με την πολιτική.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αν είναι δυνατόν!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Θέλω να μας πείτε: Τι σχέση έχει το γεγονός ότι ήσασταν αναλυτής στις ΗΠΑ με το ότι κάνατε μια δήλωση που αναγνωρίζει το ψευδοκράτος με το όνομα που του δίνει η Τουρκία; Σας πίεσε κανείς στις Ηνωμένες Πολιτείες να το κάνατε αυτό; Αν ναι, πείτε το.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): «Σας πλήρωσε κανείς», είναι η ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Καζαμία, παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Λέτε ότι δεν είχατε τότε καμία επαγγελματική σχέση με την Ελληνική Κυβέρνηση. Δηλαδή, τον πατριωτισμό τον έχετε μόνο όταν πληρώνεστε; Αυτός είστε; Έχετε το θράσος να παραμένετε ακόμη στα κυβερνητικά έδρανα και να μην παραιτείστε;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αν είναι δυνατόν!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Αυτή, κύριε Παπασταύρου, είναι η γεωπολιτική προσέγγιση που θέλετε να δώσετε στην κυβερνητική πολιτική, συνεργασία στενή με κράτη που διαπράττουν γενοκτονία, που αποσταθεροποιούν την περιοχή, που έχουν πολιτική διαρκούς πολέμου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε, κύριε Καζαμία, παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: ...και εσείς με μία στάση, η οποία αποδέχεται τις απαράδεκτες διεκδικήσεις της Τουρκίας στην Κύπρο;

Αυτά είναι ντροπή, κύριε Πρόεδρε. Η Πλεύση Ελευθερίας, ειλικρινά, θεωρεί ότι η πολιτική του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσβάλλει και τη χώρα και είναι αντίθετη με τα εθνικά συμφέροντα.

Θα ήθελα να μπορώ να πω και περισσότερα πράγματα για το νομοσχέδιο, αλλά αρκούν αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Καζαμία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν έχω χρόνο. Τα υπόλοιπα τα είχαμε πει στην πρωτολογία και ειπώθηκαν, επίσης, από την Κοινοβουλευτική μας Εκπρόσωπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει για την δευτερολογία του ο ειδικός αγορητής από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νίκης κ. Βρεττός.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καταλαβαίνω ότι όλοι οι συνάδελφοί σας σήμερα είναι κρυμμένοι. Ποιος θα ήθελε να είναι στο κάδρο, να κάθεται στη θέση που κάθεστε εσείς, να εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση και να προσπαθείτε να αποδείξετε ότι τα πρόβατα δεν είναι μπλε, ενώ είχατε δώσει τόσα εκατομμύρια χρήματα σε ανθρωπους, για να τα βάψουν μπλε.

Επειδή ακριβώς αυτό είναι φυσικό να δημιουργεί και εκνευρισμό, είναι ανθρωπίνως κατανοητό. Διότι, η αλήθεια δεν διαψεύδεται, ειδικά όταν είναι καταγεγραμμένη σε διαλόγους και σε e-mails, τα οποία και εσείς, κύριε Υπουργέ, προηγούμενα παραδεχτήκατε ότι τα γνωρίζετε. Απλώς, λέτε δεν είναι προϊόν ένορκης κατάθεσης. Αλήθεια, ένα e-mail που φεύγει από τον κ.

Σημανδράκο και σε πηγαίνει στον φίλο σας, συνεργάτη, κ. Μπρατάκο, αφισβητείτε ότι είναι αληθινό; Αυτό μου κάνει εντύπωση. Εσείς που ψηφίζετε ως Κυβέρνηση γκατζετάκηδων, δηλαδή που η τεχνολογία και η ψηφιοποίηση είναι από τους πρώτους στόχους σας, αμφισβητείτε τα e-mails.

Θα μιλήσω λίγο για το νομοσχέδιο, για να κλείσω και τη διαδικασία αυτή που λέγεται ΟΠΕΚΕΠΕ. Είναι ένα νομοσχέδιο, είπε ο Υφυπουργός, το οποίο δεν επηρεάζει το ενεργειακό μίγμα. Δε θα μπορούσε κανείς να πει ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο για το βιοαέριο έτσι ώστε να καταστεί βιομεθάνιο, για να εισαχθεί στο δίκτυο φυσικού αερίου, μπορεί να επηρεάσει την τιμή μείωσης της ενέργειας.

Τι είπατε, όμως, εσείς; Το παραδέχεστε ότι η τιμή ενέργειας είναι πολύ ακριβή και είναι ακόμη ακριβότερη γιατί η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων πολιτών είναι πολύ μικρή και ενθαρρύνετε μάλιστα τους καταναλωτές για να έχουν φθινό ρεύμα να επιλέγουν τα σταθερά τιμολόγια αναλαμβάνοντας, όμως, οι ίδιοι το ρίσκο. Πολύ γαλαντόμος είστε εσείς! Δηλαδή, αυτή είναι η πρόταση της Κυβέρνησης, να παρέχει ακριβή ενέργεια και να παραπέμπει τους πολίτες, τους αδύναμους καταναλωτές -που εσείς τους καταστήσατε αδύναμους- να ρισκάρουν και να παίζουν στα ζάρια ποιο τιμολόγιο θα πάρουν, το πράσινο ή το μπλε; Πιο πατατζίδικο δεν γίνεται αυτό που είπατε.

Είστε εσείς μάλιστα που στις σοβαρές βιομηχανίες που εισφέρουν τόσα στηνγχώρια παραγωγική διαδικασία και οικονομία, όπως ο Όμιλος Στασινόπουλος, όταν διαμαρτύρονται και αυτοί για την ακριβή ενέργεια, τους λέτε «άμα δεν αντέχετε, κλείστε». Ωραία παραγωγική διαδικασία! Έτσι προστατεύετε το δημόσιο συμφέρον; Και το ίδιο με το κόστος της ενέργειας, που είναι τόσο σημαντικό, και με το παρόν νομοσχέδιο δεν μπορείτε ή δεν φαίνεται ότι μπορείτε να το περιορίσετε, το κάνετε όχι μόνο στη βιομηχανία, αλλά και στους παραγωγούς του βιομεθανίου που τους λέτε «Δεν πειράζει. Μελλοντικά θα σας ρυθμίσω το κόστος που σας κάνει μη παραγωγικούς, αλλά μέχρι τότε κλείστε». Αυτή είναι η επωδός. Σε οποιονδήποτε διαμαρτύρεται γιατί δεν μπορείτε να του μειώσετε το κόστος ενέργειας, του λέτε να κλείσει. Αυτό δεν είναι προστασία δημοσίου συμφέροντος. Αυτό είναι πραγματικά μια απαξία να καταλάβετε τι σημαίνει κάποιος να βάζει την ψυχή του, το όραμά του για να βιοπορίζεται.

Εσείς, όμως, δεν ενδιαφέρεστε για τη βιωσιμότητα των παραγωγικών μονάδων βιοαερίου. Όπως επίσης, δεν ενδιαφέρεστε κι αν παραδώσετε την κατεχόμενη Κύπρο στην επιθετική Τουρκία. Φαντάζομαι ότι θα είστε πολύ θετικοί ως άνθρωποι της αγοράς όταν θα προτείνετε τη συνεκμετάλλευση των υδρογονανθράκων.

Επομένως, είστε εσείς σήμερα που εισηγείστε σε αυτή τη περίοδο που θα έπρεπε να είναι δύσκολη, αν υπάρχει έτσι ένα ψήγμα ευαισθησίας του ρόλου σας και της αποστολής σας. Εμείς πιστεύουμε ότι εσείς βρεθήκατε σε μια δύσκολη στιγμή να εκπροσωπείτε μια Κυβέρνηση, η οποία, η δική μου πρόβλεψη είναι ότι θα κλείσει αυτή την περίοδο της Μεταπολίτευσης. Μια Κυβέρνηση που η διακυβέρνηση Μητσοτάκη κατέστησε τη χώρα μας ως συνώνυμο της αναξιπιστίας και της ανυποληψίας της χώρας κι αυτό γιατί μαζί με την ακρίβεια επενδύει στη διαφθορά, που γιγαντώνεται επιτρέποντας, αλλά κυρίως ενθαρρύνοντας, τη λειτουργία οργανωμένων εγκληματικών οργανώσεων, σύμφωνα με το διαβιβαστικό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελέως, που με την αυτονόητη γνώση του Μεγάλου Μαξίμου δρούσε και ανεξέλεγκτα και ασφαλώς, από ό,τι αποδεικνύεται.

Τι έκανε αυτή η εγκληματική οργάνωση; Έκλεβε τους πόρους από τους πραγματικούς τίμιους αγωνιστές αγροκτηνοτρόφους και μελισσοκόμους και χάριζε τα κλεμμένα χρήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κομματικούς εγκάθετους για εξαγορά συνειδήσεων και ψήφων. Το επιτελικό κράτος και το πρωθυπουργικό γραφείο γνώριζαν απόλυτα και συγκεκριμένα την άρνηση του κ. Σημανδράκου να πληρώσει τα 9.309 αμαρτωλά ΑΦΜ. Κι αυτό γιατί δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας για επιδότηση και τα οποία αμαρτωλά ΑΦΜ -το 63% απ' αυτά- προέρχονταν από την Κρήτη.

Κι ενώ δεν υπήρχε περίπτωση να μην το ήξερε αυτό ο Πρωθυπουργός, γιατί το λέμε εμείς; Γιατί ο παρά τω Πρωθυπουργώ Υφυπουργός κ. Μπρατάκος είχε λάβει τις δύο επιστολές που

έχουν εισαχθεί στη δικογραφία, τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2023. Κι έγιναν και συσκέψεις στο Μέγαρο Μαξίμου, όχι γιατί ήθελε να παραπονηθεί ότι δεν υπήρχε πνεύμα συνεργασίας, αλλά για να εξηγήσει για ποιον λόγο δεν μπορούσε ο ΟΠΕΚΕΠΕ και κανένας πρόεδρος που σέβεται τον εαυτό του, να συνδράμει σε αυτή την απάτη ολκής.

Και εσείς, επειδή είσατε γνώστης, κύριε Υπουργέ, κι εκείνη την περίοδο νομίζω ότι είχατε μεγάλη σχέση με το Μέγαρο Μαξίμου, τι κάνατε; Τι κάνετε σήμερα; Καλά κάνετε και εκνευρίζετε, αλλά μπορείτε να μας πείτε εσείς πραγματικά, εκπροσωπώντας την Κυβέρνηση σήμερα, τι θα πρέπει να κάνει ένας υπουργός; Τι οφείλει να κάνει ένας Πρωθυπουργός, αν δεν είχε δώσει εντολή ο ίδιος ή δεν ήταν σε γνώση του να πληρωθούν αυτά τα αμαρτωλά ΑΦΜ, τον εξαναγκασμό σε παραίτηση του κ. Σημανδράκου; Τι θα πρέπει να κάνει, αν πραγματικά ήθελε να αποδείξει ότι η διαφθορά μαζί με την ακρίβεια δεν είναι πολιτικές επιλογές της Κυβέρνησης; Τι θα οφείλει πραγματικά ο Πρωθυπουργός να θέλει να αποδείξει, αν πραγματικά μπορεί να αποδείξει, ότι δεν είχε καμία εμπλοκή ή μη μόνο να δώσει στη δημοσιότητα όλες αυτές τις πληρωμές του 2022 και 2023, που είναι το μεγαλύτερο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και όχι αυτά που βλέπουμε για το 2020 και το 2021.

Θέλατε να πάρετε θέση, μιας και εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση. Αν ο Πρωθυπουργός θέλει να αποδείξει ότι θέλει να φτάσει το μαχαίρι στο κόκκαλο, γιατί δεν δημοσιοποιεί αυτές τις καταστάσεις;

Λέγεται και διαβάζουμε ότι έχουν δοθεί με μορφή excel, χωρίς πρόγραμμα, χωρίς έστω και οι συνεργαζόμενες εταιρείες που είχαν αναλάβει εργολαβικά τη διαχείριση όλων αυτών των πληρωμών. Δώστε τα εσείς τα στοιχεία. Είναι δυνατόν να πληρώνονται με excel; Είναι πραγματικά ΑΦΜ ή απλώς πήγαν μόνο σε λογαριασμούς;

Μπορείτε, πραγματικά, αν θέλετε να αποδείξετε σαν Κυβέρνηση, μιας και την εκπροσωπείτε σήμερα, ότι δεν έχετε καμία εμπλοκή, να δώσετε στη διαφάνεια με όρους διαύγειας τα πραγματικά στοιχεία όλων αυτών που επιτρέψατε με τις πολιτικές σας να κλέψουν όλους εμάς και να είμαστε συνώνυμο της διαφθοράς σαν Έλληνες πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο έχει για τη Νέα Αριστερά η κ. Πέρκα.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω όσο πιο σύντομα μπορώ με τις τροπολογίες.

Σε ό,τι αφορά τα όρια των οικισμών, ένα θέλω να πω: Πάλι πρόχειρα, πάλι χωρίς μελέτες, πάλι χωρίς να ξέρουμε ακριβώς τι γίνεται και με διακινδύνευση τα τοπικά πολεοδομικά να είναι στον αέρα. Όταν, λοιπόν, αυτά πάνε στο Σ.τ.Ε, νομίζω ότι δεν έχουμε ασφάλεια δικαίου καθόλου, γιατί πραγματικά γίνεται μια οριζόντια ρύθμιση που δεν έχουμε καταλάβει ακριβώς.

Αλλά κάτι είπε ο κ. Ταγαράς θέλω να το απαντήσω. Όταν ανέλαβε αυτή η Κυβέρνηση, είχε βρει ώριμα χρηματοδοτικά και μελετητικά πολλά πολεοδομικά τα οποία ακυρώθηκαν. Είχαμε τον κ. Οικονόμου τότε Υφυπουργό, ο οποίος μας διαβεβαίωνε ότι σε έναν χρόνο θα είναι όλα έτοιμα. Στο τέλος της προηγούμενης θητείας της Νέας Δημοκρατίας είχαν συμβασιοποιηθεί δύο μόνο τοπικά πολεοδομικά. Τα έχουμε τα στοιχεία. Τώρα ελπίζω να προχωράνε, αλλά με τέτοιες ενέργειες, διακυβεύουμε κι αυτό.

Θα μείνω λίγο παραπάνω για το θέμα του δεύτερου άρθρου της τροπολογίας που είναι ΣΗΘΥΑ. Εδώ μπορεί να μην το ξέρετε, αλλά έχει επιβληθεί εκβιαστικά στους δήμους μία λύση-πακέτο. Η ΔΕΗ, δηλαδή, εκβίασε για την υπογραφή μιας σύμβασης για να δώσει θερμική ενέργεια, ώστε να μπορούν να λειτουργούν τηλεθέρμανσεις της περιοχής. Βεβαίως, θα πρέπει να ρυθμιστούν κάποια πράγματα, για τα οποία δεν έφταιγαν οι εταιρείες τηλεθέρμανσης, γιατί δεν είχαν υπολογίσει τη διακοπή της λειτουργίας των λιγνιτικών μονάδων, αλλά αντί να έρθεις με ένα σχέδιο και ένα όραμα να σχεδιάσεις το θέμα θέρμανση-ψύξη, το είπατε και ο ίδιος και αυτό είναι. Ο κ. Τσάφος το είπε. Στη Φλώρινα βέβαια, κόπηκε η τηλεθέρμανση και φταίει το ΔΕΥΑΚ -δεν υπάρχει πουθενά αλλού αυτό για να πάει φυσικό αέριο για θέρμανση. Απαράδεκτο.

Εδώ, λοιπόν, έχουμε πάλι φυσικό αέριο από συμπαραγωγή βέβαια, είναι ΣΗΘΥΑ, αλλά ακούστε λίγο και το άλλο, γιατί ήταν εκβιασμός και οι δήμοι αναγκάστηκαν να το δεχτούν, γιατί αλλιώς δεν θα είχαν τηλεθερμάνσεις οι κάτοικοι. Η ΔΕΗ θα αποζημιωθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου: Το ένα τρίτο από το ΥΠΕΝ, άρα από όλους μας, γιατί δεν αφορά μόνο τη δυτική Μακεδονία αυτό, αφορά όλη τη χώρα, το ένα τρίτο θα είναι απαιτητό από τη ΔΕΗ από το ΥΠΕΝ, άρα πάλι δημόσιο χρήμα και -ακούστε!- το ένα τρίτο από το τέλος των ΑΠΕ.

Δηλαδή, αντί να γίνονται πράσινα έργα θα αποζημιώνουμε τη ΔΕΗ για να κάνει CTA με φυσικό αέριο. Ο ΕΛΑΠΕ θα επιβαρυνθεί και θα το πληρώσουμε πάλι όλοι μαζί. Χωρίς βέβαια διεθνή διαγωνισμό, η ΔΕΗ είναι ιδιώτες πλέον, δεν ξέρουμε πώς της δίδονται όλα τα έργα και τα φτάνει, αλλά -και τελειώνω με αυτό- καμία ασφαλιστική δικλείδα δεν υπάρχει για τους πολίτες αν αυξηθεί η τιμή του φυσικού αερίου, που υπάρχουν προβλέψεις -και το βλέπουμε να αυξάνεται συνεχώς- ή τα δικαιώματα των ΣΕΔΕ, τα δικαιώματα ρύπων. Τίποτα. Θα τα πληρώσουμε λοιπόν όλοι. Εννοείται ότι είναι μια απαράδεκτη λύση, που εκβιαστικά επιβλήθηκε στους δήμους.

Πάμε στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Έχει ζητήσει ο Πρόεδρός μας, Αλέξης Χαρίτσης, τους δίσκους των συνομιλιών γιατί αυτό αποτελεί αποδεικτικό υλικό. Η απάντηση του Προέδρου της Βουλής, κ. Κακλαμάνη, είναι ότι αυτό μπορεί να το ζητήσει μόνο μια προανακριτική. Για να φτάσει όμως στην προανακριτική, πρέπει να έχεις το αποδεικτικό υλικό, που σε οδηγεί ακριβώς στο να ζητήσεις προανακριτική. Θέλουμε δηλαδή τα πλήρη στοιχεία. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί μπορεί αυτά να μη δοθούν. Εάν -παρένθεση- υπήρχε άρσεις συνομιλιών και είχαμε αντίστοιχα στοιχεία και για το έγκλημα των Τεμπών, θα ήταν αλλιώς η εξέλιξη. Να είστε σίγουροι γι' αυτό. Εδώ, όμως, δυστυχώς η Κυβέρνηση δεν τη γλιτώνει. Οι αποκαλύψεις είναι καθημερινές και συνεχόμενες. Ήρθαν και άλλα στοιχεία στη δικογραφία. Διαβάζουμε απίστευτα πράγματα για συζύγους αντιπροέδρων που έπαιρναν και 12 χιλιάδικα για κάτι ελαϊόδεντρα που είχαν στην Ελευσίνα, διαβάζουμε για εκβιασμούς, διαβάζουμε για γραφεία Υπουργών, διευθυντές Υπουργών που εκβιάζουν και λένε δεν θα γίνει για αποφυγή ελέγχων, διαβάζουμε για πολλές απειλές, διαβάζουμε επίσης να λένε «θα πω στο Μάκη, θα πω στον Λευτέρη». Είναι απίστευτα αυτά τα πράγματα. Είναι ηθικός ξεπεσμός, πραγματικά. Και βεβαίως, έχει μια άμεση επίπτωση στους γεωργούς, στους κτηνοτρόφους που κάνουν τη δουλειά τους οι άνθρωποι και βγαίνουν έξαλλοι, τους βλέπουμε συνεχώς στα κανάλια. Εμείς έχουμε κάνει ερωτήσεις από το 2024. Υπήρχαν πολλές προειδοποιήσεις και από τον συνεταιρισμό των Κυκλάδων και του Αργοσαρωνικού και στον Πρωθυπουργό και στον αρμόδιο Υπουργό. Τίποτα. Αυτή η οίηση και η αλαζονεία του 41% -το έχει πει ένας στην Αμερική, στον πόλεμο του Βιετνάμ, γερουσιαστής- οδηγεί σε αποτυχία. Δεν μπορείς να κυβερνάς έτσι. Νομίζουν ότι είναι στο απυρόβλητο. Αλλά, είπαμε είναι ηθικός ξεπεσμός και πραγματικά ο χαρακτηρισμός εγκληματική οργάνωση είναι αυτό που ταιριάζει. Είναι πολύ πλατύ το δίκτυο. Πρέπει να ξέρει κάποιος που είναι τα ελεύθερα βοσκοτόπια, για να τα δηλώσει στο Ε9 και μετά να τα επινοικιάσει. Πρέπει να ξέρει πώς θα χειριστεί το θέμα του ζωικού κεφαλαίου, δηλαδή να υπάρχει και μια εταιρεία που θα το σχεδιάζει αυτό και θα κάνει ψευδείς δηλώσεις. Είναι απίστευτο όλο αυτό.

Ακούστε λίγο. Η διαφθορά έχει γίνει μέθοδος διακυβέρνησης. Θα δούμε τις επόμενες μέρες, ακούγεται, και για τον Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Μέχρι στιγμής ξέρουμε ότι γίνεται έλεγχος για αυτές τις δέκα εταιρείες που πήραν τα πρώτα 2,5 δισεκατομμύρια. Θα δούμε τις εξελίξεις. Δεν νομίζω ότι μπορεί να μακροημερεύσει αυτή η Κυβέρνηση κάτω από τέτοια σκάνδαλα. Φυσικά η αλήθεια είναι ότι όταν ακούσαμε για τις υποκλοπές όλοι μας είπαμε, τελείωσε. Είναι δέκα φορές το Watergate. Τίποτα δεν έγινε, κουκουλώθηκε. Τα Τέμπη κουκουλώθηκαν.

Δυο κουβέντες μόνο για το νομοσχέδιο. Οι επενδυτές σχεδιάζουν, υλοποιούν και δεν ρωτάνε κανέναν. Εθνικό στρατηγικό σχέδιο δεν υπάρχει, επιστημονική προσέγγιση δεν υπάρχει, όραμα δεν υπάρχει, ένας σχεδιασμός που να εμπνέει δεν υπάρχει. Από αγγαρεία φέρνουμε και ένα νομοσχέδιο για το βιομεθάνιο. Επι-

μένω ότι εμείς στηρίζουμε αυτές τις τεχνολογίες και το βιομεθάνιο και το υδρογόνο και οποιαδήποτε καινοτομία βοηθάει στο να πάμε πιο γρήγορα στην πράσινη μετάβαση. Το γεγονός ότι γίνεται μόνο από επενδυτές, οι οποίοι δεν τηρούν κανέναν ρόλο ούτε στην τοπική αυτοδιοίκηση ούτε στις τοπικές κοινωνίες μας βρίσκει κάθετα αντίθετους και βεβαίως, εγώ έχω και την εμπειρία -όλοι μας, αλλά εγώ το παρακολουθώ πιο στενά ως Βουλευτής Φλώρινας- με το τι ακριβώς έχει συμβεί με την απολιγνιτοποίηση. Το πρώτο εφαρμόζόμενο μοντέλο πράσινης μετάβασης ήταν καταστροφή. Υπάρχουν δύο μοντέλα. Ή θα το κάνουν δυο, τρεις επενδυτές δίνοντας κάποιες προσωρινές θέσεις εργασίας ή θα μπει η κοινωνία, τα επιστημονικά ιδρύματα, οι startups, θα γίνεται ένα διδακτορικό, θα αντιγράψουμε ένα παράδειγμα από ένα χωριό της Σουηδίας. Υπάρχει ολόκληρη μέθοδος. Και το κράτος να εγγυάται και να κάνει τα εργαλεία χρηματοδότησης, συμμετοχής κ.λπ.. Τίποτα από αυτά δεν γίνεται. Επομένως, δεν σας έχουμε καμία εμπιστοσύνη. Πάντα λέω στο τέλος, μακάρι να διαψευστούμε. Πάντα το εύχομαι. Δεν νομίζω.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, αλλά ενώ συζητάμε όλα αυτά τα πραγματικά και φοβερά, η γενοκτονία στη Γάζα συνεχίζεται. Το Ισραήλ διαπράττει το βαρύτερο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Η Δύση και οι ΗΠΑ κάνουν σαν να αγνοούν ότι υπάρχει ένα ένταλμα σύλληψης από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο εναντίον του Νετανιάχου. Η ιστορία έχει μία σωστή πλευρά. Σήμερα, υπάρχει παγίδα θανάτου. Σύμφωνα με τον ΟΗΕ πάνε οι άνθρωποι δηλαδή να πάρουν την ανθρωπιστική βοήθεια και σκοτώνονται, τους σκοτώνουν, τους βομβαρδίζουν και όποιος μιλάει σήμερα για δικαίωμα στην αυτοάμυνα ή σιωπά έχει μέρος σε αυτό το έγκλημα. Είναι συνένοχος. Εδώ πραγματικά και ως χώρα, γιατί είχαμε μια άλλη ιστορία ως χώρα, χρειάζεται ένας ηθικός απολογισμός. Απολύθηκε από την ΕΡΤ ο δημοσιογράφος Θωμάς Σιδέρης, γιατί μιλούσε για τη Γάζα. Συγχρόνως, βεβαίως, να μην ξεχνάμε ότι στη δυτική όχθη γίνεται εθνοκάθαρση. Οι έποικοι έχουν φτάσει στο ένα εκατομμύριο. Είναι εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Κάποτε θα γίνει απολογισμός στην ιστορία. Δεν θα μείνουν έτσι.

Ακούστε λίγο, 4 χιλιάδες άνθρωποι από πενήντα δύο χώρες προχωρήσαμε στο March to Gaza και έχει δημιουργηθεί μια διεθνιστική συνάντηση που διαπερνά σύνορα, γλώσσες και αποστάσεις. Από πενήντα δύο χώρες. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε στην Κυβέρνηση να υποστηρίζει τη γενοκτονία και τον εγκληματία πολέμου τον Νετανιάχου στο όνομα μας. Δεν το δεχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κλείνω.

Δύο κουβέντες μόνο για το σχέδιο Τραμπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας παρακαλώ, κυρία συνάδελφε. Είστε στα εννέα λεπτά.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Τον ακούσαμε πάλι σήμερα να εκβιάζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Μια κουβέντα παρακαλώ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Μια πρόταση είναι. Το σχέδιό του είναι μια αποικιοκρατία σκληρή, που προσομοιάζει σε αυτή του 19^{ου} αιώνα, κατοχή, εγκάθετη κυβέρνηση, ο τοπικός πληθυσμός σκάβει για να πάρουν πλουτοπαραγωγική πηγή, στην προκειμένη στις παραλίες και μιλάει για ριβιέρα. Όχι στο όνομά μας.

Όλα τα μάτια στη Γάζα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Και τον λόγο τώρα έχει ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση, ο κ. Μπούμπας. Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Είπα να μη στεναχωρηθούμε πάλι με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά δεν γίνεται. Κατ' αρχάς αυτό το νομοσχέδιο -το είπα και στην πρωτολογία μου- θεωρώ ότι έχει άμεση σχέση με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Και δεν το λέω μόνο εγώ, αλλά το λέει και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Παραγωγών Βιοαερίου, κ. Υψηλάντης. Έχει να κάνει, όπως είπαμε, με την καύση σε ό,τι αφορά τα αγροτικά απόβλητα για να μετατραπεί το βιοαέριο με την αποσύνθεση της οργανικής ύλης σε βιομεθάνιο.

Διαβάζω και ξένα sites σε ό,τι αφορά αυτό το σκάνδαλο του

ΟΠΕΚΕΠΕ. Για να φρεσκάρω λίγο τη μνήμη αναγκάστηκε να πάω σε μία αναδρομή, γιατί βλέπω και κάποιες επίκαιρες ερωτήσεις -και δικές μου, αλλά και από την Ελληνική Λύση- και πραγματικά με λυπεί γιατί δυστυχώς δεν είναι το θέμα να έχεις πολιτική ενόραση αλλά με όλα αυτά που έρχονται ως πληροφορίες από κάποιους αγρότες που καθ' όλα οι άνθρωποι ήταν νόμιμοι και περίμεναν τις επιδοτήσεις, ξέρετε γεννώνται πολλά ερωτήματα.

Η πρώτη επαφή που είχα με όλα αυτά που γίνονται στον ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν πριν ακόμη εκλεγώ Βουλευτής, πριν από το 2019. Αλλά και από το 2020 ξεκίνησαν οι πρώτες ερωτήσεις και από εμένα, αλλά και από τον επικεφαλής Κυριάκο Βελόπουλο, γιατί πραγματικά αυτό το σκάνδαλο ξεπερνάει κάθε προηγούμενο. Ξέρετε αν μελετήσει κανείς την επιχείρηση «Mani Pulite Operazione» της Ιταλίας, τα «Καθαρά Χέρια», όπου τότε πάνω από 3 χιλιάδες άτομα κλείστηκαν στη φυλακή με ατασθαλίες μεγάλες οικονομικές, σε μέγεθος μπορεί να το φτάσει. Tangentopoli λεγόταν τότε, με τον Chiesa που άρχισε να τα λέει στον τότε δικαστή, τον Di Pietro και μόνο ο Chiesa αποκαλύφθηκε. Και εδώ κάτι τέτοιο θα γίνει. Και κάτι τέτοιο γίνεται. Και όλες αυτές οι τηλεφωνικές συνομιλίες, πραγματικά μπαίνουν μέσα και διαβάζω, η μία -εντός εισαγωγικών- είναι καλύτερη από την άλλη. Ξέρετε τι λέει η Βάσω Παπανδρέου, η Εισαγγελέας; Δεν τις έστειλα όλες, λέει. Έστειλα αυτές που θεωρώ ότι είναι αξιοποιήσιμες. Οπότε γι' αυτό θα αποφανθεί η Θέμιδα δικαιοσύνη, αλλά αυτό είναι το σκεπτικό από την Βάσω Παπανδρέου, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα, σε όλες αυτές τις τηλεφωνικές συνομιλίες. «Δεν τις στέλνω όλες, αλλά αυτές που έχουν γίνει αξιοποιήσιμες πράξεις», κατά τη δική της δικαστική κρίση.

Πέρυσι, στα τέλη Αυγούστου του 2024, έρχεται η Κοβέσι, αυτή η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας, μετά από καταγγελίες που είχαν γίνει, η οποία τα έβαλε και με τη διαφθορά στη Ρουμανία, αν δείτε το βιογραφικό. Εκεί, λοιπόν, διαπιστώνει ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ το 2023 δίνει επιδοτήσεις για το 2022, αλλά με στοιχεία του 2021. Δεν πήκε σε αυτόν τον κόπο να δει τα καινούργια στοιχεία. Και ζητάει, λοιπόν, από 190.000 αγρότες αχρεωστήτως καταβληθέντα πίσω 67 εκατομμύρια ευρώ. Κάνει έναν νέο υπολογισμό και πάει στα 52 εκατομμύρια, λέει «κάνανε λάθος». Αυτό γιατί έγινε; Σας φρεσκάρω τη μνήμη, γιατί -ξέρετε- κατά το γνωμικό του Πινδάρου «το μέλλον είναι το παρελθόν που έρχεται από άλλη πόρτα». Για δείτε το λίγο.

Γίνεται, λοιπόν, αυτή η έρευνα και λέει ο ΟΠΕΚΕΠΕ «δεν φταίμε εμείς, φταίει η τεχνική μας εταιρεία, η «Neuropublic». Κάνοντας, λοιπόν, και εγώ ως Βουλευτής μία έρευνα, το καταγγέλλω εδώ ως Ελληνική Λύση στη Βουλή, ότι φταίει αυτή η τεχνική εταιρεία. Και δέχομαι την επόμενη μέρα τηλέφωνο από τον διευθυντή του Ομίλου Λάτση εγώ προσωπικά. Με παίρνει τηλέφωνο και λέει: «Κύριε Βουλευτά, δεν φταίμε εμείς. Εμείς τους δώσαμε τα λογισμικά, τα logistic, το administration που λέμε στη διοίκηση και φταίει αυτοί». Ωραία, κάντε ένα έγγραφο ως «Neuropublic» και εδώ θα διαφεύσουμε ότι φταίει ο ΟΠΕΚΕΠΕ, το περιμύνω.

Για να δείτε πόσες προεκτάσεις μπορεί να έχει το θέμα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ, για παράδειγμα, η εταιρεία «Pro Expo» που παίρνει δουλειές στον μηχανοκίνητο αθλητισμό και προβάλλει τον μηχανοκίνητο αθλητισμό, η ίδια εταιρεία παίρνει δουλειές και από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Δεν λέω ότι τις παίρνει παράνομα, αλλά τώρα τι σχέση έχει ο μηχανοκίνητος αθλητισμός με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης; Μπορεί τα τρακτέρ να είναι ράλι, να είναι κάτι άλλο, δεν ξέρω.

Πάμε, λοιπόν, τώρα. Το πρώτο πρόστιμο επιβάλλεται πέρυσι και είναι 287 εκατομμύρια ευρώ από την κ. Κοβέσι. Η κ. Κοβέσι -και αυτό το έχει γράψει και ο ξένος Τύπος λέει ότι «σε έναν μήνα θα είμαι εδώ για επανέλεγχο». Αντί να έρθει σε έναν μήνα, ήρθε τον Μάιο. Δηλαδή, ο ΟΠΕΚΕΠΕ γνώριζε ότι θα γίνει έλεγχος. Φανταστείτε δηλαδή και να μη γνώριζε. Η κ. Τυχεροπούλου κατηγορήθηκε στην αρχή ότι έδινε κάποιες επιδοτήσεις-μαϊμού. Αποδείχθηκε, όμως, ότι είναι συνεργάτιδα της κ. Παπανδρέου και της κ. Κοβέσι. Τέλη Νοεμβρίου, λοιπόν, εκτός του ότι υποβαθμίζεται και πάει στο πρωτόκολλο από διευθύντρια, γίνεται διδύριξη στο ερμάρδι της. Απουσιάζουν έγγραφα κομβικής σημασίας για τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Συνεχίζω. Προσωπικά ενημερώνουμε τον κ. Τσιάρα και του λέμε ότι δόθηκαν 14 εκατομμύρια ευρώ σε βιολογική κτηνοτροφία. Μάλιστα, ο ίδιος ζήτησε να κάνουμε μια ερώτηση ως Ελληνική Λύση για να γίνει έρευνα. Την κάναμε την επίκαιρη ερώτηση. Αποδείχθηκε ότι τα 14 εκατομμύρια ευρώ σε βιολογική κτηνοτροφία, γιατί λέγαμε εμείς ότι είναι αγροκτήματα-μαϊμού, τελικά ήταν ένα αγρόκτημα-μαϊμού στον Νομό Ηλείας εκτάσεως 200.000 στρεμμάτων. Την άλλη φορά δεν είπα όνομα. Το όνομα που φέρεται να έχει πάρει αυτά τα χρήματα και είναι το μεγαλύτερο ύψος που πήρε ποτέ κτηνοτρόφος στην Ευρώπη ονοματίζεται ως Σπυρίδων Κανελλόπουλος. Το δε αγρόκτημα που δηλώθηκε είναι 200.000 στρέμματα. Τέτοιο αγρόκτημα, κύριοι συνάδελφοι, δεν είχαμε ούτε επί τα χρόνια της φεουδαρχίας, ούτε επί της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Προχωράμε. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, για να μην το παρουσιάσει αυτό ότι δόθηκε, αλλάζει το πρόσημο. Γίνεται μια λογιστική αλχημεία και τα 14 εκατομμύρια ευρώ εμφανίζονται ως έλλειμμα. Συνεχίζονται πάρα πολλά με τη βιολογική μελισσοκομία, τριάντα τέσσερις περιπτώσεις στον αριθμό, πέρα από τα βοσκοτόπια. Δηλαδή να φανταστείτε κτηνοτρόφος των Σερρών από την Αλιστράτη μου δείχνει ότι έχει βοσκοτόπια στο νησί της Δήλου, που η Δήλος δεν είναι καν κατοικήσιμη, αλλά αρχαιολογικός χώρος. Τριάντα τέσσερις περιπτώσεις αποδεικνύεται ότι έχουν δηλωθεί βοσκοτόπια και χωράφια σε Σκόπια και Αλβανία. Έχουμε περάσει και τα σύνορα και έχουμε πάει σε χώρες της Βαλκανικής, της Χερσονήσου του Αίμου, όπου δεν είναι καν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ακούστε. Πριν πάω και στον άλλο τρόπο, που τον καταγγέλλω τόσο εγώ όσο και ο επικεφαλής ο Κυριάκος Βελόπουλος, γιατί και αυτό μπορεί νόμιμο να είναι, ηθικό δεν είναι για τον τρόπο που δίδονται οι επιδοτήσεις, οφείλω να πω ότι ο κ. Γεωργαντάς που είναι πίσω μου -και εγώ δεν πλέκω εγκώμια, αλλά λέω την αλήθεια και πρέπει να ειπωθεί η αλήθεια- τα έβαλε με αυτό που λέγεται εγκληματική οργάνωση ΟΠΕΚΕΠΕ. Να είμαι εκάθαρος. Αυτός ο Σαρακατσάνος Πρόεδρος που αυτήν την ώρα προεδρεύει πήγε να ελέγξει την κατάσταση, πήγε να βάλει μία τάξη. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Όπως την κ. Τυχεροπούλου την «πήραν κεφάλι» ή τον κ. Βάρα, έτσι «πήραν κεφάλι» και τον κ. Γεωργαντά -εγώ θέλω να είμαι δίκαιος- γιατί ο άνθρωπος πήγε να ελέγξει το ζωικό κεφάλαιο. Τους επέβαλε να φέρουν τιμολόγια αγορας ζωοτροφών. Πού να τα βρουν; Ήταν την προηγούμενη χρονιά που έπρεπε να τα μαζέψουν. Δεν είναι όλοι ίδιοι, αλλά αυτός ήταν ένας, άντε δύο. Οι υπόλοιποι; Οι υπόλοιποι; Το τι ρουσφέτι ακούγεται μέσα στις τηλεφωνικές συνομιλίες δεν είναι απλά «δώστε χρήματα που οφείλετε», αλλά και πιέσεις, ασκούμενες πιέσεις.

Το 2019 έρχεται ένας από την Ευκαρπία, μια ομάδα παραγωγών των Σερρών, και μου λέει «έχουμε να πληρωθούμε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ από το 2014» και αυτή η ερώτηση κατατίθεται από εμένα πέρυσι, από εμάς εδώ στην Ελληνική Λύση. Και έρχεται ο κ. Σταμενίτης με επίκαιρη ερώτηση. Είπαμε να κατεβάσουμε τον Υπουργό να δούμε τι γίνεται, γιατί οφείλονται χρήματα. Κάποιοι αγρότες μπήκαν σε δειγματοληπτικό έλεγχο ως όφειλαν και δεν είναι έκνομοι οι άνθρωποι. Όμως, ενώ όλες οι διαδικασίες ήταν νόμιμες, τα χρήματα τούς οφείλονται από το 2019. Πώς θα καλύψουν ανελαστικές δαπάνες; Πώς; Πείτε μου. Περιμένουν τις επιδοτήσεις.

Πάμε, λοιπόν, στον τρόπο που δίδονται οι επιδοτήσεις, κύριοι. Και για να ξέρεi ο ελληνικός λαός, δίδονται μέσω του Ομίλου Πειραιώς. Τι γίνεται λοιπόν; Πέρυσι για παράδειγμα οι δηλώσεις, αντί να ξεκινήσουν τον Μάρτιο, ξεκινάνε στα μέσα Ιουλίου. Έτσι, λοιπόν, πρέπει να δοθούν προκαταβολές. Τι κάνει, λοιπόν, το κράτος; Παίρνει 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ προκαταβολή κάθε χρόνο, πληρώνουμε στον Όμιλο Πειραιώς 180 εκατομμύρια ευρώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. ...όπου έχει γίνει ένας διαχειριστικός λογαριασμός, ο ΕΛΕΓΕΠ, ο Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων, με 7% και η Πειραιώς, που αντικατέστησε την Αγροτική, δίνει και δάνεια με 7% με εγγύηση τις αγροτικές επιδοτήσεις. Και εκεί,

λοιπόν, θα μπορούσαμε να το αποφύγουμε, αν παίρναμε επιτόκιο από την Τράπεζα της Ελλάδος, αλλά αυτό δεν υπάρχει σε καμία χώρα της Ενωμένης Γηραιάς, διότι όλες οι χώρες και κυρίως χώρες παραδοσιακές και στην κτηνοτροφία και στη γεωργία, όπως είναι η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία, δίνουν χαμηλότοκα δάνεια. Αυτό, λοιπόν, εδώ δεν γίνεται.

Θα κλείσω με μια δυσόιση πρόβλεψη ενός ανθρώπου που ήταν στη Νέα Δημοκρατία, του δικηγόρου Νίκου Καραγιαννακίδη, ο οποίος υπήρξε υποψήφιος με τη Νέα Δημοκρατία δύο φορές. Έφυγε με όλα αυτά τα οποία ακούγονται. Και λέει το εξής, και τελειώνω με αυτό, ότι τα πρόστιμα που θα έρθουν για το 2023, 2024 και 2025 μπορεί να αγγίξουν, κύριοι, τα 5,5 δισεκατομμύρια ευρώ, όχι τα 415 εκατομμύρια. Οι αγρότες που θα βρεθούν στην ανεργία είναι 35.000. Οι αγρότες που δεν θα μπορούν να πληρώσουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις θα είναι από 85.000 μέχρι 112.000 αγρότες και οι ανατιμήσεις που θα έχουμε στα οπωροκηπευτικά θα είναι 35% που θα το πληρώσει ο καταναλωτής, διότι, προσέξτε, δεν αφορά μόνο τις επιδοτήσεις, αφορά και την ποσότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Μπούμπα, παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σημαντικό και το ξέρετε, γιατί είστε μπαρουτοκαπνισμένος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ναι, αλλά έχετε περάσει το όριο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Και απειλές δεχθήκατε, και απειλές. Τα λέω εγώ για εσάς. Και απειλές δεχτήκατε.

Η Ιταλία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ρουμανία ζητούν 50% περικοπή των επιδοτήσεων. Θα γίνει έλεγχος, κύριοι, τον Σεπτέμβριο από τριακόσιους Ευρωπαίους ελεγκτές. Θα ελεγχθούν γεωχωρικά με δορυφόρο χωράφια και βοσκοτόπια από το 2010. Είναι τραγικά τα πράγματα δυστυχώς.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε.

Μία αναφορά, αν μου επιτρέπτε. Ευχαριστώ για την αναφορά σας μάλλον, κύριε Μπούμπα, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι συμφωνώ με το περιεχόμενο, το σύνολο της τοποθέτησής σας. Τίποτε άλλο. Ως Προεδρεύων δεν μπορώ να πω τίποτε άλλο. Δεν συμφωνώ με το σύνολο του περιεχομένου της τοποθέτησής σας. Ευχαριστώ για την αναφορά σας.

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια από το ΚΚΕ, η κ. Μανωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Θα είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε. Βεβαίως, κυριαρχεί το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και καλύπτει ουσιαστικά και αυτό το νομοσχέδιο, που βεβαίως και αυτό αντιλαϊκό είναι. Αλλά όσο περνάνε οι ώρες και οι μέρες, βγαίνουν και καινούργια e-mails, νέα στοιχεία, που δείχνουν ότι η Κυβέρνηση ήξερε. Αναγκάστηκε να αποδεχτεί, γιατί υπήρξε το πόρισμα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Και τώρα τι κάνει; Προσπαθεί να ξεπλύνει τη σαπίλα του εχθρικού για τα λαϊκά συμφέροντα αστικού κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και βέβαια, βολεύει και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί οι αγροτικές επιδοτήσεις στο νέο επταετές θα μειωθούν δραστικά. Παίρνουν πόρους για να ενισχύσουν την πολεμική οικονομία και την πολεμική προετοιμασία.

Το σκάνδαλο αυτό έχει πολλές διαστάσεις και πολλά παρακλάδια, και τελειωμό δεν έχει. Από τον Λαγκαδά δηλώνανε τα μισά στρέμματα της Κάρας. Από την Κρήτη δηλώνανε βοσκοτόπια στον Γράμμο. Από την Αθήνα δηλώνανε δασικές εκτάσεις του Γράμμου ως βοσκοτόπια, και ούτω καθεξής. Και την ίδια ώρα -και αυτό είναι το προκλητικό και το απαράδεκτο- που στην κυριολεξία πολλά λαϊκά νοικοκυριά ντύνονται από την ακρίβεια και κόβουν ακόμα και από το καθημερινό φαί και από τα φάρμακά τους, την ίδια ώρα μια χούφτα λαμόγια «αρπάζουν», κάτω από τις φτερούγες όμως της Κυβέρνησης.

Το λέω αυτό γιατί σήμερα από το Υπουργικό Συμβούλιο ανακοινώθηκε η σύσταση ειδικής ομάδας με συμμετέχοντες την Οικονομική Αστυνομία, την ΑΑΔΕ και άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Όμως, είναι μια προσπάθεια για να δείξει ότι αντιμετωπίζει το πρόβλημα, ενώ οι παράνομες πρακτικές ήταν γνω-

στότατες σε κυβερνητικά στελέχη εδώ και χρόνια.

Εμείς αυτό που λέμε είναι ότι το ΚΚΕ θα αξιοποιήσει κάθε μέσο, και κοινοβουλευτικό, προκειμένου να διερευνηθεί η ύπαρξη των ποινικών ευθυνών, τόσο των Υπουργών όσο και άλλων υπευθύνων, και να εξασφαλίσει ότι θα επιστραφούν όσες επιδοτήσεις έχουν εισπραχθεί παράνομα, και τα όποια πρόστιμα επιβληθούν να βαρύνουν αποκλειστικά όσους παρανομούν και όσους τους το επέτρεψαν. Και κυρίως εμείς δε θα καλύψουμε, αντίθετα θα αναδείξουμε την ίδια την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που από τη μία τσακίζει βιοπαλαιστές αγρότες και από την άλλη στρώνει το έδαφος για ένα πλήρως διαβλητό σύστημα πληρωμών, πάνω στο οποίο βεβαίως ξεσαλώνουν και οι διάφοροι «Μαυρογιαλούροι».

Διότι το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είναι μια παραφωνία, είναι η ίδια η λειτουργία ενός σάπιου, διεφθαρμένου κράτους που είναι φτιαγμένο για να υπηρετεί τα συμφέροντα των λίγων και όχι τις λαϊκές ανάγκες, και που η νόμιμη καταλήστευση του παραγόμενου πλούτου πάει αγκαλιά με τα φαινόμενα της διαφθοράς και της διαπλοκής. Αυτό το κράτος, μαζί με τις κυβερνήσεις που το υπηρετούν, είναι που έχει ανάγκη τους διάφορους «Μαυρογιαλούρους» και τις πελατειακές σχέσεις. Τα πρόστιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να τα πληρώσουν όσοι έχουν την πραγματική ευθύνη και όχι μέσω του προϋπολογισμού, δηλαδή του λαού, και όχι με μείωση των ενισχύσεων για την αγροτιά.

Τέλος, είναι απαράδεκτο να την ρίξει η Κυβέρνηση το κράτος-δολοφόνο όταν και σήμερα ο Νετανιάχου ομολογεί κυνικά ότι δεν θα σταματήσει να σφάζει Παλαιστίνιους μέχρι να υλοποιηθούν οι διασυνδέσεις των καπιταλιστών. Αυτή είναι η σαπίλα του καπιταλιστικού, εγκληματικού συστήματος που ο λαός έχει κάθε συμφέρον να ανατρέψει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Μανωλάκου.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Ζαμπάρας από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώ με μια επισήμανση θεσμικής φύσεως, σε σχέση με την επαναλαμβανόμενη πρακτική της Κυβέρνησης να φέρνει τροπολογίες της τελευταίας στιγμής.

Αυτό, κύριε Υπουργέ, δεν έχει να κάνει με συμπτώματα μιας κακής διακυβέρνησης. Το κάνετε σε μόνιμη βάση. Έχει γίνει κανονικότητα πλέον. Και έχει να κάνει και με τους θεσμούς, πώς αποσαθρώνεται, πώς απαξιώνεται, πώς καταστρατηγούνται, πώς καταστρατηγείται η κοινοβουλευτική διαδικασία με άρθρα, και ειδικά για τόσο σημαντικά ζητήματα σε σχέση με τους οικονομικούς που δεν έχουν περάσει από δημόσια διαβούλευση. Προφανώς αυτή η πρακτική, όσο διασταλτικά και αν τη δούμε, υποβαθμίζει το κύρος του Κοινοβουλίου, ακυρώνει τη δυνατότητα ουσιαστικού διαλόγου, στερεί το δικαίωμα από εμάς τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού να διαβουλευτούμε τους πολίτες, τους θεσμικούς φορείς για αυτές τις πολύ σημαντικές ρυθμίσεις.

Περνώντας, λοιπόν, στην τροπολογία για τους οικισμούς, η εικόνα πραγματικά, κύριε Υπουργέ, είναι τραγική. Μετά από την πολύ μεγάλη αναστάτωση που προκάλεσε το προεδρικό διάταγμα του Απριλίου, η Κυβέρνηση επιλέγει πάλι να νομοθετεί χωρίς κανέναν διάλογο ούτε με την ΚΕΔΕ, ούτε με την κοινωνία, ούτε με το ΤΕΕ, ούτε με τους επιστήμονες.

Το χειρότερο είναι ότι προσπαθείτε να διορθώσετε ένα λάθος, φέρνοντας ένα δεύτερο εξίσου προβληματικό. Εάν δεν προχωρήσετε -εμείς το λέμε και από εδώ και σε μόνιμη βάση- εάν δεν προχωρήσετε, επιτέλους, στην εκπόνηση των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων, δεν πρόκειται να επιλυθεί κανένα από τα προβλήματα που εσείς οι ίδιοι δημιουργήσατε με την ασάφεια, με την προχειρότητα και με μια αλλοπρόσκληση πολεοδομική πολιτική.

Επιτρέψτε μου -και θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε- να επανέλθω στο μεγαλύτερο κοινωνικό πρόβλημα της εποχής μας που είναι η ενεργειακή ακρίβεια, η ενεργειακή φτώχεια ως άλλη πλειοκρατία και πτωχή του νομίσματος, η οποία στραγγαλίζει τα λαϊκά νοικοκυριά και καταδικάζει τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Και ενώ θα περίμενε κανείς η πολιτεία να λειτουργεί υπέρ των

πολιτών, η Κυβέρνησή σας όχι μόνο δεν ανακόπτει την αισχροκέρδεια, αλλά τη διαιωνίζει και τη θρέφει ακόμα περισσότερο.

Έχουμε σήμερα -εσείς το λέτε, δηλαδή τα επίσημα στοιχεία- παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που αγγίζει το 50%; Έχουμε. Βλέπουμε αντίστοιχη αποκλιμάκωση στις τιμές του ρεύματος; Όχι. Γιατί δεν το βλέπουμε αφού μπαίνει σε τόσο μεγάλο ποσοστό το μίγμα των ΑΠΕ στο σύστημα; Δεν αποτελεί αυτό μια αναντιστοιχία και δεν αποτελεί και μια απάντηση που εσείς οφείλατε να δώσετε στους συμπολίτες μας που βλέπουν τους λογαριασμούς ρεύματος να αυξάνονται 60% τα τελευταία χρόνια;

Εγώ μπορώ να σας εξηγήσω και να αποδημήσω και το αφήγημα που έχετε, και το διατύπωσε ο κ. Τσάφος, θέλοντας να δικαιολογήσει τη σημερινή κατάσταση, σε σχέση με τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας. Διότι υπάρχει αφήγημα που αποδομείται, κατά τη άποψή μου, με έναν σωστό, περιεκτικό και απλό τρόπο.

Πρώτον, κύριε Τσάφο, από το 2019 να σας θυμίσω ότι με πρωτοβουλία του ίδιου του Πρωθυπουργού επιταχύνθηκε η μετάβαση στο φυσικό αέριο, χωρίς σχέδιο και χωρίς πρόβλεψη για τις συνέπειες. Το φυσικό αέριο ως ακριβό, ασαφές και εισαγόμενο εκτόξευσε το κόστος και παρέσυρε μαζί την τιμή του ρεύματος. Ένα το κρατούμενο. Δεν το λέμε αυτό.

Δεύτερον, από τον Σεπτέμβριο του 2019 αποφασίσατε να δώσετε τη ΔΕΗ, αυξάνοντας τα τιμολόγια εν μία νυκτί κατά 20%. Αυτά είναι τα επίσημα στοιχεία. Έτσι, λοιπόν, από την έκτη θέση στην ακρίβεια στην Ευρώπη στις τιμές του ρεύματος, σκαρφαλώσαμε πανηγυρικά στη δεύτερη. Ούτε αυτό το λέτε.

Τρίτον, δεν υπάρχει σήμερα προθεσμιακή αγορά. Δεν υπάρχει διαφάνεια στους όρους. Και έχουμε τέσσερις -τέσσερις μόνο!- καθετοποιημένους παίκτες να ελέγχουν το παιχνίδι και να χειραγωγούν την αγορά προς όφελός τους. Ούτε αυτό το αναφέρετε. Εσείς τι κάνετε σαν αντιτάθμισμα; Επικαλείστε διαρκώς τις τιμές της χονδρικής της επόμενης μέρας ως δήθεν ένδειξη βελτίωσης του κόστους ενέργειας. Όμως, αυτό το κάνετε πονηρά και παρελκυστικά γιατί δεν λέτε στους πολίτες ότι ο καταναλωτής πληρώνει προσαύξησης μέσω των λογαριασμών προσαύξησης, «Λογαριασμός Προσαύξησης - 1», «Λογαριασμός Προσαύξησης - 2», «Λογαριασμός Προσαύξησης - 3». Ούτε αυτό το λέτε.

Μάλιστα, για να πάμε και στα επίσημα στοιχεία που έχω συλλέξει, να πω ότι από τον Μάιο του 2025 οι προσαυξήσεις που σας αναφέρω εκτόξευσαν την τιμή κατά 23 ευρώ ανά μεγαβατώρα, όταν πέρυσι -πέρυσι!- με τη δικιά σας την Κυβέρνηση ήταν 13 ευρώ ανά μεγαβατώρα. Αυτά τα 10 ευρώ διαφορά συνεπάγονται επιβάρυνση στα λαϊκά νοικοκυριά μισό δισεκατομμύριο ευρώ. Μισό δισεκατομμύριο ευρώ είναι αυτά τα 10 ευρώ. Στην Ιταλία η διαφορά είναι 1,5 ευρώ στην Ισπανία 2 ευρώ, και σε εμάς είναι 10 ευρώ. Άρα, να πώς προκύπτει η αύξηση στα τιμολόγια ρεύματος.

Πέμπτο επιχείρημα που αποδομεί τον μύθο σας ότι πάμε καλά στον τομέα της ενέργειας είναι το εξής.

Στην Ελλάδα έχουμε και τις υψηλότερες -προσέξτε- απώλειες ενέργειας στην Ευρώπη. Ενώ ο ευρωπαϊκός όρος είναι 5,5%, στην Ελλάδα οι απώλειες φθάνουν τα 11,4%. Και μάλιστα τα τελευταία χρόνια, κύριε Τσάφο, έχουν αυξηθεί εντυπωσιακά. Εσείς τι λέτε σαν επιχείρημα σε σχέση με αυτό; Ότι φταίνει αποκλειστικά οι ρευματοκλοπές. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι σύμφωνα με τη ΡΑΑΕΥ οι μισές απώλειες είναι αυτού του είδους, οι άλλες είναι τεχνικές, δηλαδή, προέρχονται από την κακή κατάσταση του δικτύου του ΔΕΔΔΗΕ. Σε αντίθεση, λοιπόν, με ό,τι συμβαίνει στην υπόλοιπη Ευρώπη, όπου ο διαχειριστής υποχρεώνεται να απορροφήσει το κόστος αυτό, για να έχει κίνητρο να μειώσει τις απώλειες, στην Ελλάδα το κόστος μετακυλιέται στον καταναλωτή.

Πέντε, λοιπόν, στοιχεία που καταρρίπτουν με τον πιο δυνατό και εκκωφαντικό τρόπο το επιχείρημά σας ότι σήμερα οι τιμές του ρεύματος στη χώρα μας σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές είναι σε μία ανεκτή ή καλή κατάσταση, έτσι όπως εσείς το περιγράφετε. Άρα, τα πράγματα δεν είναι έτσι.

Έκτο στοιχείο, για την αποδόμηση του μύθου που προσπαθείτε να στήσετε απέναντι στους πολίτες. Με ευθύνη της ΡΑΑΕΥ επιτρέπεται χρέωση με εικονική επαύξηση: 4,59 στη μέση τάση και 16,2% στη χαμηλή τάση. Άρα, να εξηγήσω με απλά λόγια και

για να το καταλάβουν και όσοι μας παρακολουθούν, αλλά και οι Βουλευτές που κάθονται μέχρι αυτήν την ώρα εδώ, ότι πληρώνουμε υπερδιπλάσια για απώλειες σήμερα και υπερδιπλάσια για προσαυξήσεις. Και όλα αυτά την ώρα που εσείς παραποιείτε διαρκώς την εικόνα και μιλάτε για τιμές χονδρικής, λες και ο κόσμος δεν βλέπει τους λογαριασμούς που φτάνουν κάτω από την πόρτα του και τους ανοίγουν με μια ορισμένη ταχυκαρδία, για να δουν αυτό που δεν φαντάζονται πολλές φορές ότι θα δουν, γιατί αυξάνεται συνεχώς.

Συμπερασματικά, λοιπόν, κύριοι Υπουργοί του Υπουργείου Περιβάλλοντος και της Ενέργειας δεν σας ενδιαφέρει πραγματικά και πρακτικά η ενεργειακή φτώχεια. Δεν σας ενδιαφέρουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που στενάζουν, αλλά σας ενδιαφέρουν τα καρτέλ της ενέργειας που συνεχίζουν να υπερκερδούν, να αισχροκερδούν στις πλάτες της κοινωνίας.

Θα κάνω τώρα μία μετάβαση η οποία μπορεί να φαίνεται λίγο άκυρη, αλλά συσχετίζεται, όπως και στην περίπτωση του ΟΠΕ-ΚΕΠΕ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κλείστε παρακαλώ με αυτό.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Να θυμάστε, κύριοι της Κυβέρνησης, ότι ο Θεός αγαπάει τον κλέφτη αλλά αγαπάει και τον νοικοκύρη. Και τα σκάνδαλά σας, όπως φαίνεται, σύντομα θα αποκαλυφθούν όσο βαθιά και αν είναι, όσο καθετοποιημένα και αν είναι και όσους και αν αφορούν, γιατί οι πολίτες δεν αντέχουν άλλο. Δεν θέλουν μια Κυβέρνηση που να λειτουργεί με όρους μαφίας και να λυμαίνεται το κράτος. Θέλουν δημοκρατία, θέλουν δικαιοσύνη, θέλουν διαφάνεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε. Τον λόγο τώρα έχει από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής ο κ. Παρασύρης.

Ορίστε, κύριε Παρασύρη, έχετε τον λόγο.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος, γιατί τα περισσότερα εξαντλήθηκαν στην αρχική εισήγηση.

Ξεκινάω από το τελευταίο που κατέθεσε η Κυβέρνηση και αφορά στο προεδρικό διάταγμα. Είπε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπός μας τη θέση του κόμματός μας. Νομίζω ότι εδώ μέσα συμφωνούμε όλοι ότι δεν είναι όροι αυτοί για μια ορθή νομοθέτηση. Δεν γίνεται να συμβαίνει αυτό σε τόσο σοβαρά θέματα τα οποία εσείς δημιουργήσατε. Ή τέλος πάντων, πείτε μας ποιος τα δημιούργησε, αν εσείς τα προκαλέσατε ή το Συμβούλιο της Επικρατείας μόνο του τα προκάλεσε. Αυτή η αναστάτωση που έχει προκληθεί το τελευταίο δίμηνο δεν γίνεται να λύνεται με μια βραδινή τροπολογία, χωρίς να μπορούμε να διαβουλευθούμε με τους αρμόδιους φορείς, με τους επιστημονικούς φορείς, χωρίς η ίδια η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής να έχει μία σύσταση σχετικά με το πώς αυτό θα επηρεάσει τους οικισμούς.

Έχω την αίσθηση ότι από τη στιγμή που είναι δηλωμένη από τη δική σας την πλευρά η διάθεση να επιλύσετε το πρόβλημα δεν είναι ανάγκη να μπαίνουμε συνεχώς σε έναν κοινοβουλευτικό κλεφτοπόλεμο εδώ. Μπορούμε να συζητήσουμε, να διαβουλευθούμε, έτσι ώστε να βρούμε τη βέλτιστη λύση. Δεν ανταγωνιζόμαστε, δηλαδή, σε κάτι όταν πρέπει να επιφέρουμε κάτι ευνοϊκότερο για τις κοινωνίες, σε σχέση, βέβαια, με μία αρρυθμία που προκλήθηκε από την Κυβέρνηση.

Δεν κατανοούμε πολλά απ' αυτά που έχουμε στην τροπολογία, όπως γιατί θέτουμε το όριο στους επτακόσιους κατοίκους -σας τα είπα και στην εισήγησή μου- και δεν πάει στους χίλιους ή χίλιους πεντακόσιους.

Πρέπει, επίσης, να σας πω ότι υπάρχει ένα μείζον ζήτημα -και ήδη έχω δεχθεί τηλεφωνα απ' όλη τη χώρα- για τους περιστασιακούς οικισμούς οι οποίοι έχουν και μία δυναμική ανάπτυξης και σε πολλούς απ' αυτούς -όπως παραδείγματος χάριν στο Ηράκλειο, Βούτες Σκαλάνι, Κάτω Ασίτες- υπάρχει γενικό πολεοδομικό σχέδιο και δυστυχώς με την τροπολογία την οποία καταθέτετε ουσιαστικά τους επιστρέφετε σε ένα καθεστώς του 1985, το οποίο υποτίθεται ότι αυτοί οι οικισμοί είχαν ξεπεράσει μέσα από το ΓΠΣ που είχαν εφαρμόσει.

Συνεπώς, δεν λύνεται το πρόβλημα και με αυτήν την απόπειρα

που κάνετε σήμερα. Προκαλείτε εσείς -σε αντίθεση με αυτό που ισχυρίζεστε μέσα στην αιτιολογική έκθεση που έχετε βάλει- σε πάρα πολλούς ιδιοκτήτες ανασφάλεια δικαίου. Σε δική μου ερώτηση απάντησαν από το Υπουργείο Οικονομικών ότι θίγονται δύο εκατομμύρια εκατόν πενήντα χιλιάδες ιδιοκτήτες και τρία εκατομμύρια εξακόσιες χιλιάδες εμπράγματα δικαιώματα, δηλαδή ιδιοκτησίες και σε αυτήν τη βάση και με αυτήν τη στάθμιση πέρα από τον αριθμό των οικισμών θα έπρεπε να δούμε κατά πόσο η τροπολογία την οποία φέρνετε για το προεδρικό διάταγμα θεραπεύει ή όχι.

Να πω ότι εμείς θα ψηφίσουμε ΠΑΡΩΝ αλλά στην ίδια τροπολογία, επειδή υπάρχει το άρθρο 2 που αφορά την τηλεθέρμανση για τη Δυτική Μακεδονία και την Κοζάνη σε διαφορετική περίπτωση θα ψηφίζαμε υπέρ του άρθρου 2 και καταφατικά, αλλά προφανώς έχοντας αυτήν τη διαδικασία με την οποία εξελίσσεται η εισαγωγή του προεδρικού διατάγματος, χωρίς την απαιτούμενη διαβούλευση, ψηφίζουμε ΠΑΡΩΝ στη συγκεκριμένη τροπολογία.

Θα ήθελα, όμως, κύριε Υπουργέ, πραγματικά -και το λέω με γνήσια αγωνία- αναμένω να απαντήσετε σχετικά με την τροπολογία που σας έχουμε καταθέσει, την οποία την έχουμε προετοιμάσει αρκετό διάστημα και νομίζουμε ότι είναι αρκετά σταθμισμένη και θεμελιωμένη, έτσι ώστε να μπορεί να γίνει και αποδεκτή. Προφανώς είναι σε μία κακή συγκυρία όλα αυτά και το προεδρικό διάταγμα είναι ένας αντιπερισπασμός που γίνεται στον κόσμο της υπαίθρου, σχετικά με το σκάνδαλο στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Πράγματι αναγνωρίζω ότι η συγκυρία δεν είναι η καταλληλότερη, αλλά από εκεί και πέρα δεν μπορεί να μην ακούγεται σήμερα κουβέντα. Ακούω τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας από το πρωί ώσάν να ζούμε σε ένα διαφορετικό σύμπαν, τα είπε και προηγουμένως ο συνάδελφος από τον ΣΥΡΙΖΑ. Λες και ζούμε σε ένα διαφορετικό σύμπαν γύρω από την έκρηξη στο κόστος της ενέργειας, γύρω από την ακρίβεια την οποία βιώνουμε και το καλοκαίρι θα βρεθούμε μπροστά σε ίδιες καταστάσεις που βρεθήκαμε και πέρυσι.

Γι' αυτό σας λέμε να υιοθετήσετε την πρόταση αυτή που σας κάνουμε, η οποία ξαναλέω είναι σταθμισμένη. Είναι θωρακισμένη θεσμικά, έτσι ώστε να μπορείτε με μία ασφάλεια να πάτε και αν έχετε την άποψη που έχει ο κ. Σκυλακάκης, ο οποίος μάλλον παραπειστικά θόλωσε λίγο τα νερά, εμείς λέμε για μία εξάμηνη διαδικασία μετάβασης για να φτάσουμε σε ετήσια συμβόλαια. Και η μετάβαση από ένα κυμαινόμενο τιμολόγιο, όπως είναι το «πράσινο» που είναι απροσπάτετοι οι καταναλωτές στις διακυμάνσεις της χονδρεμπορικής σε ένα σταθερό τιμολόγιο ετήσιας βάσης δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους χονδρεμπόρους, προμηθευτές και παρόχους να μπορούν να χετζάρουν. Να κάνουν, δηλαδή μια στάθμιση κινδύνου, έτσι ώστε να μπορούν με έναν ανταγωνισμό να προσφέρουν σταθερά τιμολόγια στους καταναλωτές.

Άκουσα με πραγματική απορία τον κ. Σκυλακάκη να λέει ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να ψάχνουν. Όχι, οι καταναλωτές θέλουν φθηνή ενέργεια και σταθερό τιμολόγιο. Αυτή πρέπει να είναι η προσέγγιση που έχουμε. Δεν θέλουμε καταναλωτές οι οποίοι θα είναι (δεν ακούστηκε) ενέργειας και θα ψάχνουν μήνα τον μήνα που είναι το πιο φτηνό τιμολόγιο.

Και προφανώς για όλα αυτά που εκτυλίσσονται μπροστά σας δεν θα πρέπει να είστε μια Κυβέρνηση απλός παρατηρητής του τι διακυβεύεται στον χώρο της ενέργειας με μία ΔΕΗ της οποίας έχουμε κάνει πλάτες όλοι, αλλά αυτό που γίνεται στη ΔΕΗ επί των ημερών σας με τον κ. Στάσση είναι πρωτοφανές.

Έχει μετατραπεί η ΔΕΗ σε έναν κερδοσκοπικό όμιλο, ο οποίος εξαγοράζει αλυσίδες για να πουλάει πλυντήρια και ψυγεία, έχει μπει τώρα στις οπτικές ίνες, φτιάχνει data centers. Όλα αυτά πώς; Άραγε πώς; Με τον ιδρώτα, με τον κόπο και με τη λεηλασία στο οικογενειακό εισόδημα και το ακριβό ρεύμα!

Κάποια στιγμή πρέπει να πάρετε θέση απέναντι σε αυτό. Δεν μπορούμε να το παρακολουθούμε να συμβαίνει, να πρωτοστατεί στον χορό της κερδοσκοπίας η ΔΕΗ, και εμείς να μένουμε αμέτοχοι. Είμαστε υπόλογοι απέναντι σε αυτό που συμβαίνει. Και είστε υπόλογοι. Και αυτή την ευθύνη πρέπει να την αναλάβετε.

Κλείνω με το σκάνδαλο στον ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί η συζήτηση τα φέρνει έτσι.

Επειδή ακούστηκε προηγουμένως, εγώ πραγματικά νιώθω μια συστολή, πραγματικά νιώθω μια απορία και μια αγανάκτηση όταν αναφέρονται ονόματα πολιτικών δίπλα σε διαλόγους και μία φρασολογία και ένα λεξιλόγιο που δεν αρμόζει. Δεν αρμόζει! Και προφανώς κανένα κλίμα συμψηφισμού δεν θα πρέπει να υπάρχει από την πλευρά της Κυβέρνησης, η οποία το επιχειρεί και έχει αμολήσει, ας πούμε, τα επικοινωνιακά της εξαπτέρυγα, έτσι ώστε να κάνει αυτή την επικοινωνιακή στρατηγική του συμψηφισμού τώρα.

Έχω μία αίσθηση ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα πολύ σοβαρό σκάνδαλο, με πολύ μεγάλο εύρος, βάθος, δομή. Δυστυχώς, το πολιτικό σύστημα αναμετράται σήμερα με τον εαυτό του και χρειάζεται σοβαρότητα. Δεν χρειάζεται «λάσπη στον ανεμιστήρα». Πρέπει να γίνεται μία στάθμιση και μία αξιολόγηση και των ευρημάτων.

Εγώ συστήνω ψυχραιμία από όλες τις πλευρές, διότι στο τέλος αυτός που θα την πληρώσει είναι αυτός που δοκιμάστηκε το προηγούμενο διάστημα και θα εξακολουθήσει να δοκιμάζεται από δω και πέρα με τις εξελίξεις που θα έχουμε απ' ό,τι φαίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στην περικοπή των επιδοτήσεων, των προσιτών και όλα αυτά που θα γίνουν. Και δυστυχώς, αυτός είναι ο αγροτικός κλάδος ο οποίος θα δοκιμαστεί, θα μπει σε μια διακινδύνευση πρωτοφανούς μεγέθους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Συνεπώς, χρειάζεται μια θεσμικότητα, χρειάζεται μία σοβαρότητα, χρειάζεται μία ισορροπία, έτσι ώστε να μπορέσουμε με μία συνέπεια όλοι μας να επιτελέσουμε έναν ρόλο, προκειμένου τα πραγματικά περιστατικά να αναλυθούν και οι πραγματικές ευθύνες να αποδοθούν.

Να αποδοθούν οι πραγματικές ευθύνες και όχι αυτά τα παραπειστικά που ακούγονται και λέγονται κάθε βράδυ και κάθε πρωί στις ειδήσεις ή τα πάνελ από δημοσιογράφους και πολιτικούς. Όχι. Οι ευθύνες πρέπει να αποδοθούν εκεί που πρέπει, αλλά πρέπει να αποδοθούν. Αυτό και μόνο. Σοβαρότητα, ψυχραιμία και αίσθηση υπευθυνότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει ο τελευταίος αγορητής από τη Νέα Δημοκρατία κ. Θεοφάνης Παπάς.

Θα δώσω την εικόνα της προόδου. Στη συνέχεια θα πάρει τον λόγο για λίγα λεπτά ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Τσάφος. Μετά η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Κωνσταντοπούλου και θα κλείσει ο Υπουργός.

Κύριε Παπά, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ) ΠΑΠΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι Υφυπουργοί, αγαπητοί συνάδελφοι -βεβαίως και θα τοποθετηθώ, κυρία Πρόεδρε. Και ο κ. Μπάρκας ρώτησε-, θα αναφερθώ στο θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Όντως ήμουν Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο διορισμός μου ήταν στις 10 Νοεμβρίου του 2020 και μέχρι τις 25 Φεβρουαρίου του 2021.

Προτού μπω στη διαδικασία του ΟΠΕΚΕΠΕ, θα πω για μια συνομιλία που υπάρχει με μένα, η οποία είναι σε μια περίοδο που δεν ήμουν ούτε Πρόεδρος ούτε Βουλευτής και είχε να κάνει -δεν νομίζω να υπάρχουν τέτοιες συνομιλίες- με μια επικοινωνία που κάναμε για χρήματα που μπήκαν σε ένα συγγενικό μου πρόσωπο και δεν θα έπρεπε να μπου. Αναφέρομαι στον ανιψιό μου. Και αυτό, διότι είχε σταματήσει πλέον να έχει την ιδιότητα του παραγωγού, του κτηνοτρόφου, γιατί είχε αλλάξει επάγγελμα, ήταν επαγγελματίας πωλητής λαϊκών αγορών. Κάνοντας την έρευνα, το διαπιστώσαμε, δηλαδή το ΚΥΔ από μόνο του έκανε τη δήλωσή του.

Υπάρχει συγκεκριμένη βεβαίωση ενδοκοφανούς λάθους από το ΚΥΔ, όπου αναγνωρίζει το λάθος. Αναφέρομαι στο Αστυνομικό Τμήμα Λαγκαδά στις 17-12-2021 με συγκεκριμένο πρωτόκολλο ΟΠΕΚΕΠΕ 80299 στις 22 Δεκεμβρίου 2021, όπου τα χρήματα επιστράφηκαν πίσω κανονικότητα. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Θεοφάνης (Φάνης) Παπάς καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυν-

σης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όσον αφορά την περίοδο που ήμουν στον ΟΠΕΚΕΠΕ, αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα, κατ' αρχάς πήγα σε έναν οργανισμό για να υπηρετήσω αυτό που έχω μάθει να υπηρετώ όλα μου τα χρόνια. Η αγωνία μου η μεγάλη -προέρχομαι από μια περιοχή γεωργοκτηνοτροφική, όπου συνεχίζω και ζω με την οικογένειά μου, στον Σοχό- ήταν να υπηρετήσω τους πραγματικούς αγρότες και τους πραγματικούς κτηνοτρόφους.

Δυστυχώς, ακόμη και σε ευρωπαϊκό επίπεδο διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει αυτή η κατεύθυνση. Γιατί το λέω αυτό; Γιατί πολύ απλά δίνεται η δυνατότητα να ενισχύονται μη παραγωγικές διαδικασίες, τύπου όταν δόθηκε η δυνατότητα να ενισχυθούν τα βοσκοτόπια, που ενεργοποιήθηκε επί εποχής ΣΥΡΙΖΑ το 2017. Τότε δημιούργησε ένα τεράστιο πρόβλημα.

Βέβαια, δεν είναι μόνο τα βοσκοτόπια. Ποιο ήταν το συγκεκριμένο πρόβλημα, για να καταλάβουμε κατ' αρχάς το πλαίσιο του πώς λειτουργεί;

Η Κοινότητα δεν αναγνωρίζει ζώα. Δηλαδή, όσα ζώα και να έχει ο κτηνοτρόφος, δεν τα αναγνωρίζει. Πρέπει το κράτος να τα μετατρέψει σε στρέμματα και βάση των βοσκοτόπων να ενεργοποιηθούν τα δικαιώματα.

Εδώ ξεκινάμε με την πρώτη στρέβλωση. Και γιατί μιλάμε για την πρώτη στρέβλωση; Διότι η πλειοψηφία των ζώων της χώρας μας είναι σταβλισμένα. Παραδείγματος χάριν, όσον αφορά τα γελάδια γαλακτοπαραγωγής, μπορεί μια πολύ μεγάλη μονάδα γαλακτοπαραγωγής να αναπτυχθεί και μόνο σε δέκα-δεκαπέντε στρέμματα και χωρίς να χρειάζεται ένα στρέμμα βοσκοτόπου. Το ίδιο ισχύει και για άλλες παραγωγικές μονάδες, παραδείγματος χάριν οι σύγχρονες μονάδες που είναι γύρω από τα πρόβατα. Το λέω λίγο πιο τεχνικά, για να μας καταλαβαίνει ο κόσμος.

Δυστυχώς όμως αυτό δεν ισχύει μόνο από τώρα, αυτό ισχύει από τότε που ήμουνα δήμαρχος. Είχα διατελέσει δήμαρχος από το 2007 έως το 2010. Τότε υπήρχε η γνωστή για όσους είναι αυτοδιοικητικοί 1080.

Τι γινόταν με την τότε 1080; Για να μπορέσουν να ενεργοποιηθούν τα δικαιώματα, εμείς παίρναμε από το τοπικό κτηνιατρείο τον αριθμό των ζωικών μονάδων που υπάρχουν σε κάθε περιοχή και με βάση τα βοσκοτόπια που υπάρχουν στην περιοχή γινόταν μια απλή διαίρεση. Και ανεξάρτητα αν αυτός ο άνθρωπος χρειάζονταν ή όχι τα βοσκοτόπια, υποχρεωτικά έπρεπε να τους τα δώσουμε για να μπορέσουν να ενεργοποιήσουν τα δικαιώματα.

Έτσι, αυτό το γεγονός δημιούργησε ένα τεράστιο πρόβλημα, που κυρίως το βλέπουμε να γίνεται υπαρκτό σε πολύ μεγάλο βαθμό -δεν θα μιλήσω γι' αυτούς που κάνανε παράνομες διαδικασίες, που απ' ό,τι φαίνεται δεν είναι λίγοι- σε περιοχές όπως είναι η Κρήτη που έχουν ιδιότητα βοσκοτόπια. Αυτά τα συγκεκριμένα ιδιότητα βοσκοτόπια μέχρι και το 2016 ενεργοποιούσαν τα δικαιώματα των ζώων που ήδη υπήρχαν στην Κρήτη.

Από την ώρα που δόθηκε το δικαίωμα να ενεργοποιούνται δικαιώματα από μόνα τους, αυτομάτως οι οικογένειες ή ο καθένας ξεχωριστά με ένα καινούργιο ΑΦΜ αιτούνταν και μόνο με τη χρήση βοσκοτόπου νέα δικαιώματα.

Για να γνωρίζουμε, τα δικαιώματα αιτείται κάποιος από το εθνικό απόθεμα μόνο την πρώτη φορά, δυστυχώς ένα άλλο άδικο μέτρο που υπάρχει από την Κοινότητα. Δηλαδή, αν ένας νέος αγρότης ξεκινήσει σήμερα με εκατό ζωικές μονάδες και αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια και τις κάνει πολύ περισσότερες, όσες φορές και να κάνει αίτημα από το εθνικό απόθεμα, δεν θα το πάρει ποτέ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ότι ενεργοποιήθηκαν καινούργια δικαιώματα και μέινανε τα ζώα που είχαν ήδη δικαιώματα χωρίς βοσκοτόπο.

Τότε έρχεται αυτή που λέμε «τεχνική λύση». Δηλαδή, έρχεται το κράτος και προσπαθεί να βρει βοσκοτόπο για να μπορούν να ενεργοποιηθούν δικαιώματα. Εάν ακούτε ότι η κτηνοτροφική μονάδα κάποιου μπορεί να βρίσκεται σε μια περιοχή και μέσα από την «τεχνική λύση» τα δικαιώματα να είναι σε μια άλλη περιοχή που δεν έχει καμία σχέση, ναι είναι υπαρκτό. Είναι υπαρκτό, γιατί δεν έχουν καμία σχέση τα ζώα με τα βοσκοτόπια. Γιατί δυστυχώς όλα αυτά τα χρόνια -ισχύει και στην Κοινότητα, αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρώπης- αυτό το πράγμα είναι μια πολύ μεγάλη στρέβλωση.

Αυτή τη στρέβλωση όμως, για να είμαστε δίκαιοι και τίμιοι, ήρθαν κάποιοι επιτήδριοι και την εκμεταλλεύτηκαν. Δηλαδή, έχοντας τη δυνατότητα να δουν δημόσιες εκτάσεις οι οποίες δεν ήταν δηλωμένες, τις δήλωσαν στο Ε9, έκαναν ένα νόμιμο τυπικά ενοικιαστήριο και με αυτό το ενοικιαστήριο ήρθαν και ενεργοποίησαν καινούργια δικαιώματα.

Κλείνω το κομμάτι του πώς έγινε η μεγάλη εκκρεμότητα. Η δεύτερη μεγάλη εκκρεμότητα έχει να κάνει με το ζωικό κεφάλαιο που δηλώνει ο καθένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Παπά, αν μου επιτρέπετε, η ευκαιρία να συζητηθούν όλα αυτά θα υπάρξει με τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ) ΠΑΠΑΣ: Στην πρωτολογία μου άφησα τουλάχιστον οκτώ λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εσείς κρίνετε και αξιολογείτε πώς θα κάνετε χρήση του χρόνου σας.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ) ΠΑΠΑΣ: Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε.

Η δεύτερη μεγάλη εκκρεμότητα έχει να κάνει κυρίως με τον αριθμό των ζώων που δηλώνει ο κάθε κτηνοτρόφος.

Ως προς τον αριθμό των ζώων που δηλώνει ο κάθε κτηνοτρόφος ή οποιαδήποτε μεταβολή είτε αγορά είτε γέννηση ζώων είναι υποχρεωμένος να πάει να τη δηλώσει στο τοπικό κτηνιατρείο. Τι σημαίνει τοπικό κτηνιατρείο; ΔΑΟΚ, δηλαδή, περιφέρειες. Για να μπορεί να γίνει κατανομή των βοσκοτόπων μπαίνουν από το ηλεκτρονικό μητρώο που υπάρχει στο Υπουργείο που αντλεί μέσα από τις περιφέρειες και με βάση τα ζώα που υπάρχουν γίνεται η κατανομή των βοσκοτόπων. Δυστυχώς αποδείχθηκε σε ορισμένες των περιπτώσεων από αυτά που ακούγονται και γράφονται ότι ο τρόπος με τον οποίο γίνονταν ο έλεγχος αυτός ήταν μεταφερόμενα ζώα και δεν ξέρω πως μετρούνταν. Έχω πει μία πρόταση εδώ και πάρα πολύ καιρό. Δεν ξέρω γιατί ενώ στα ζώα συντροφιάς έχουμε ηλεκτρονικά τασιόκια γιατί να μην υπάρχει το αντίστοιχο και στα ζώα παραγωγής.

Θα μιλήσω λίγο για τη χρονική περίοδο στον οργανισμό. Όταν πήγα τον Νοέμβριο να ξέρετε δυστυχώς διαπίστωσα ότι ο οργανισμός δεν μπορεί να κάνει απολύτως σχεδόν καμία πληρωμή χωρίς τη βοήθεια του λεγόμενου τεχνικού συμβούλου. Δηλαδή, είναι σαν να μην υπάρχει οργανισμός. Όταν πήγα στις 10 Νοεμβρίου για να δω τι γίνεται, η σύμβαση του τεχνικού συμβούλου έληγε στις 31 Δεκεμβρίου. Και όταν ρώτησα ο διαγωνισμός σε ποια φάση είναι, τότε διαπίστωσα ότι δεν είχε σηκωθεί καν ο διαγωνισμός για τον τεχνικό σύμβουλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Παππά, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ) ΠΑΠΑΣ: Θα τελειώσω σε ένα λεπτό.

Στις 2 Δεκεμβρίου, μέσα σε λιγότερο από 20 ημέρες, καταφέραμε και ανεβάσαμε έναν διεθνή διαγωνισμό. Καταλαβαίνετε ότι είναι ως απίθανο αυτός ο διεθνής διαγωνισμός να έχει αποτελέσμα και να έχουμε ανάδοχο μέχρι τις αρχές του έτους. Για πρώτη φορά σε αυτόν τον διεθνή διαγωνισμό συμμετέχει πέραν του ενός. Ήταν δύο. Μέχρι στιγμής σε κάθε διαγωνισμό υπήρχε μόνο μία εταιρεία. Πλέον υπήρχαν δυο. Να μην τα πολυλογώ, ενώ ασκήθηκαν μεταξύ τους διάφορες προδικαστικές προσφυγές και περνούσε ο χρόνος, ο οργανισμός έπρεπε να κάνει πληρωμές. Εκεί υπήρχε ένα υπηρεσιακό σημείωμα από τη διεύθυνση πληροφορικής του ΟΠΕΚΕΠΕ προς το ΔΣ. Με απόφαση του ΔΣ απευθυνθήκαμε και πήραμε τη σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ να γίνει μια ανάθεση εντός εξαμήνου με αποτέλεσμα να ολοκληρωθεί ο διεθνής διαγωνισμός. Εγώ έμεινα όμως μέχρι τις 25 Φεβρουαρίου. Στις 25 Φεβρουαρίου έγινε η πρόσκληση προς τη διαπραγμάτευση. Δεν έκανα απολύτως καμία διαπραγμάτευση. Δεν υπέγραψα απολύτως καμία ανάθεση και ο διεθνής διαγωνισμός ήταν σε μία εξέλιξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ) ΠΑΠΑΣ: Δυστυχώς, εκείνη τη χρονική περίοδο είχαμε ένα πολύ έντονο, σημαντικό προσωπικό γεγονός υγείας στην οικογένεια, που είναι ακόμα υπαρκτό και σήμερα κι είχα παραιτηθεί από τον οργανισμό.

Παρ' όλα αυτά θέλω να καταθέσω και κάτι ακόμα γιατί αισθά-

νομαι πολύ όμορφα για εκείνη τη χρονική περίοδο. Στις 22-1-2021 κάναμε μια τροποποίηση στην εγκύκλιο ελέγχων και για πρώτη φορά κάναμε τη συγκεκριμένη αναφορά που δεν υπήρχε μέχρι χθες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε συνάδελφε, δεν είναι κοινοβουλευτικός έλεγχος. Παρακαλώ. Είστε στα δέκα λεπτά. Θα παρακαλέσω πάρα πολύ.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ) ΠΑΠΑΣ: Οι περιπτώσεις γεωργών για τις οποίες ο ΟΠΕΚΕΠΕ μετά από έλεγχο έχουν ενδείξεις για διάπραξη αξιόποινων πράξεων ή υπόνοια εξαπάτησης, αυτές πρέπει να παραπεμφθούν στις δικαστικές αρχές.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Θεοφάνης (Φάνης) Παπάς καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Παπά, είστε στα δέκα λεπτά. Σας δόθηκε η δυνατότητα να πείτε αυτό που θεωρείτε ότι είναι σωστό να πείτε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Να το καταθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Να το καταθέσει.

Παρακαλώ αποχωρήστε, κύριε Παπά.

Ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει για πέντε-έξι λεπτά ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Τσάφος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι για το βιομεθάνιο και για το υδρογόνο αλλά νομίζω ότι τουλάχιστον στο ενεργειακό σκέλος η περισσότερη συζήτηση έγινε για τις τιμές του ρεύματος, οπότε θα τοποθετηθώ για τις τιμές του ρεύματος. Θέλω να ξεκινήσω από το 2019 που είναι για μας το σημείο εκκίνησης. Θέλω να περιγράψω την γενική κατάσταση της χώρας εκείνη τη στιγμή.

Νούμερο 1 πιο ακριβή τιμή χονδρικής σε όλη την Ευρώπη. Για να δώσω και μια εικόνα: 34% πάνω από τη Βουλγαρία. Σχεδόν 70% πάνω από τη Γερμανία. Εισαγωγές ρεύματος 18% της κατανάλωσης. Άρα είχε καταρρεύσει η εγχώρια παραγωγή και απλά εισαγάγαμε ρεύμα από τους γείτονες. Σε όλα τα χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ δεν μπήκαν στο σύστημα σχεδόν καθόλου φωτοβολταϊκά. Αυτό το ενδιαφέρον για τους μικρούς, για τις ενεργειακές κοινότητες, για τα μικρά έργα το βρήκατε αφού γίνετε Αντιπολίτευση. Όταν ήσασταν Κυβέρνηση δεν βάλαμε σχεδόν καθόλου φωτοβολταϊκά στη χώρα. Είχατε καταφέρει να έχουμε ως χώρα και την πιο ακριβή τιμή στη χονδρική και ο μεγαλύτερος παίκτης να είναι σε χρεοκοπία. Είναι τεράστιο κατόρθωμα να έχετε την πιο ακριβή τιμή, τη ΔΕΗ σε χρεοκοπία και τα δίκτυα απολύτως παρατημένα. Άμα δείτε τις επενδύσεις 2012-2014 και τις συγκρίνετε με τις χρονιές 2015-2018, είναι μείον 20% οι επενδύσεις στα δίκτυα. Και με ρωτάτε από που έρχονται οι απώλειες και οι ρευματοκλοπές οι οποίες τότε εμφανίστηκαν σε ένα μεγάλο βαθμό στη ελληνική αγορά.

Ας πάμε σήμερα, στο 2025. Η αλήθεια είναι -και το γνωρίζουμε όλοι- ότι στο ενδιάμεσο οι τιμές ανέβηκαν πάρα πολύ. Ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι περίπου 78% στην χονδρική αγορά. Ανέβηκαν στην Ευρώπη γιατί περάσαμε μια τεράστια ενεργειακή κρίση. Και είδαμε αυξήσεις από 50%, 60% έως 100% στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Μόνο δύο χώρες δεν είχαν αυξήσεις στη χονδρική μεταξύ του 2019 και του 2024. Σε ένα περιβάλλον όπου οι τιμές σε όλη την Ευρώπη έχουν ανέβει 78% εμείς τι λέμε; Πρέπει να δούμε η Ελλάδα πώς πάει συγκριτικά με την υπόλοιπη Ευρώπη. Άρα, πήγαμε από την πιο ακριβή τιμή στην έβδομη πιο ακριβή τιμή. Δεν είναι καλή επίδοση η έβδομη, αλλά όταν ξεκινάς από την πιο ακριβή τιμή στην Ευρώπη, η έβδομη κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Ίδια τιμή με Βουλγαρία και για φέτος πιο χαμηλή. Πιο χαμηλή τιμή από Ρουμανία και από τους άλλους γείτονές μας. Πάνω από τη Γερμανία 20%. Θυμίζω ότι ήταν 70% πάνω από τη Γερμανία. Φέτος 20% πάνω από τη Γερμανία. Καθαρές εξαγωγές πέρσι, αλλά και φέτος ως τώρα. Από εκεί που πληρώναμε, δηλαδή 400 εκατομμύρια για να εισάγουμε ρεύμα, πέρσι βγάγαμε 120 και κάτι εκατομμύρια και 50% του μείγματος

ΑΠΕ. Και επειδή μιλάμε πάντα για τους μικρούς: 8,5 GW στα μεγάλα έργα του ΑΔΜΗΕ 8,5 GW στα μικρά έργα του ΔΕΔΔΗΕ. Ο ΔΕΔΔΗΕ έχει ενενήντα πέντε χιλιάδες σταθμούς. Ποιος έχει αυτούς τους ενενήντα πέντε χιλιάδες σταθμούς; Δεν τους έχουν οι μικροί; Πάντα έχετε αυτήν την τάση να μιλάτε για τους μεγάλους χωρίς να μιλάτε για τα στοιχεία. Το 67% των φωτοβολταϊκών στη χώρα είναι στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ. Άρα, μιλάμε για μικρά έργα. Και τα δίκτυα από 400 εκατομμύρια που τα είχαμε φέρει το 2019, στο 1,5 δισεκατομμύριο. Γιατί μια δεκαετία όταν έχεις παραμεινμένο ένα σύστημα πρέπει να επενδύσεις για να το ξαναφέρεis να είναι έτοιμο για το μέλλον. Και μέσα εκεί είναι φυσικά και οι απώλειες και οι έξυπνοι μετρητές.

Να πω για τα τιμολόγια και για τον πληθωρισμό. Είπαμε -και χάρηκα πολύ που το άκουσα στη Βουλή- ότι ο καταναλωτής δεν πληρώνει τη χονδρική αλλά πληρώνει τη λιανική. Το χαίρομαι αυτό γιατί πολλές φορές το συγχέουμε αυτό. Εσείς βέβαια πώς είχατε χαμηλή λιανική τιμή; Με χρεοκοπημένη ΔΕΗ και με παραμεινμένα δίκτυα. Μας λέτε ότι οι χρεώσεις των δικτύων ανεβαίνουν. Βεβαίως. Άμα δεν επενδύσεις ποτέ στα δίκτυα δεν θα υπάρχουν χρεώσεις δικτύου. Απλά κάποια στιγμή θα καταρρεύσουν τα δίκτυα.

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ. Ακουσθήκατε. Θα ακουστεί και ο Υφυπουργός. Σας παρακαλώ όμως. Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μιλήσατε για τον πληθωρισμό. Τι άκουσα; Ο Μάιος με τον Μάιο: 18%. Εντάξει. Να παίρνω έναν μήνα και τον συγκρίνω με τον προηγούμενο μήνα, με την προηγούμενη χρονιά, δεν είναι συνολική ανάλυση. Εγώ θέλω να κάνω τη συσσωρευτική ανάλυση: 2019 με σήμερα. Να βάλω και το 18% μέσα. Εμείς είμαστε στο 40%. Πολύ σημαντική αύξηση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι στο 44%.

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όταν μιλούσατε εσείς, απαντούσε ο Υπουργός; Σας παρακαλώ. Αφήστε να ακουστεί.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Να δούμε μετά τα στοιχεία της Eurostat για την τιμή του ρεύματος, τα οποία είναι 20% κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Και για να είμαστε δίκαιοι αυτό το νούμερο, το 20%, είναι διαχρονικό. Το κοίταξα και στα χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ. Ήταν 19%. Σήμερα είναι 20%. Σε όλη τη θητεία της Νέας Δημοκρατίας είναι πάλι 19%. Αυτό το νούμερο έχει κάνει κάποια σκαμπανεβάσματα αλλά έχουμε διαχρονικά χαμηλότερη τιμή. Με αγοραστική δύναμη αυτό πηγαίνει κοντά στο μηδέν. Είναι αλήθεια. Γιατί βγαίνουμε μετά από μια δεκαετή κρίση και προσπαθούμε να ανακάμψουμε. Άκουσα για το φυσικό αέριο. Πάλι διαλέγω δύο χώρες για να πω κάτι άσχετο. Είκοσι τρία τοις εκατό κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο η τιμή του φυσικού αερίου.

Και τώρα πάμε στα τιμολόγια και στην τροπολογία που έφερε το ΠΑΣΟΚ. Θέλω να περιγράψω λίγο τι γίνεται στη χώρα. Άμα δούμε το τι τιμολόγια έχουν οι οικιακοί καταναλωτές, βλέπουμε περίπου μια μετατόπιση δέκα ποσοστιαίων μονάδων, δηλαδή από εβδομήντα σε εξήντα, από ογδόντα σε εβδομήντα, κάθε εξάμηνο. Άρα, υπάρχει μια μετατόπιση των καταναλωτών που φεύγουν από το πράσινο τιμολόγιο σιγά σιγά και πάνε είτε στο σταθερό είτε στο κυμαινόμενο, το κίτρινο. Αυτήν τη στιγμή είμαστε περίπου στα δύο τρίτα πράσινο, ένα τρίτο ένα εναλλακτικό τιμολόγιο.

Εμείς θεωρούμε ότι αυτή είναι μια θετική κίνηση, αλλά πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι ότι το σταθερό τιμολόγιο έχει κι αυτό ένα ρίσκο. Διότι αν εμείς σήμερα πάμε και πούμε στον κόσμο βάλτε όλοι σταθερό τιμολόγιο και τους επόμενους δώδεκα μήνες οι τιμές πέσουν, θα έρθετε και θα μας κάνετε επίκαιρες ερωτήσεις γιατί βάλαμε τον κόσμο να κάνει σταθερά τιμολόγια, ενώ η τιμή του ρεύματος έχει πέσει και τώρα υπερπληρώνετε τη ΔΕΗ και τους υπόλοιπους παρόχους.

Το σταθερό τιμολόγιο έχει ένα ρίσκο, όπως και το κίτρινο έχει ένα ρίσκο, όπως και το πράσινο έχει ένα ρίσκο. Εμείς θεωρούμε ότι είναι καλό να έχει ο καταναλωτής επιλογές. Είναι θετικό ότι

υπάρχει περισσότερος κόσμος ο οποίος βρίσκει σταθερά τιμολόγια τα οποία του παρέχουν την ασφάλεια που χρειάζεται, αλλά να ξέρουμε πάντα πως ό,τι τιμολόγιο και να έχει κάποιος, αυτή η επιλογή εμπεριέχει ένα ρίσκο.

Άρα, εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να στηρίζουμε μια τέτοια τροπολογία. Βλέπουμε την κινητικότητα των καταναλωτών και αναγνωρίζουμε το όφελος που μπορεί να έχουν οι καταναλωτές. Βλέπουμε σήμερα αρκετά σταθερά τιμολόγια τα οποία είναι ανταγωνιστικά. Βάζω και την παρένθεση που είπε ο κ. Σκυλακάκης για το πάγιο, το οποίο είναι αρκετά σημαντικό να το έχει κάποιος υπ' όψιν του. Όμως, είναι τρεις επιλογές που η καθεμία από αυτές έχει ένα διαφορετικό ρίσκο για τον καταναλωτή κι εμείς θεωρούμε ότι ο καταναλωτής είναι αυτός ο οποίος μπορεί να κρίνει καλύτερα τι ακριβώς ρίσκο θέλει να πάρει στα τιμολόγια του ρεύματος που θα διαλέξει.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα ξεκινήσω με κάτι που δεν το περιμένετε, αλλά είναι πάρα πολύ σημαντικό. Από την αποχώρησή μου από τη Βουλή μέχρι την επάνοδό μου -για λίγη ώρα πιστεύω σας έλειψα- βρέθηκα στο πλευρό ενός πολύ σημαντικού δημοσιογράφου, του Θωμά Σίδηρη, ενός ανθρώπου που έχει χαράξει μια διακριτή, ακηδεμόνευτη πορεία στην εκπομπή του «Αφύλακτη Διάβαση», που έχει από το 2017. Τι προφητικό! Η «Αφύλακτη Διάβαση». Ο Θωμάς Σίδηρης είναι ένας δημοσιογράφος δημιουργικός, ανεξάρτητος, ακηδεμόνευτος. Δεν τον ελέγχει ο κ. Μητσοτάκης, δεν τον ελέγχει ο κ. Μαρινάκης κι έτσι έκανε εκπομπές ανεξάρτητες στην ΕΡΤ, στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση, με ειδικό και ιδιαίτερο περιεχόμενο, για το έγκλημα στην Πύλο, για πάρα πολλά ζητήματα, με ειδική βεβαίως τοποθέτηση στο πλευρό του παλαιστινιακού λαού.

Πριν από δώδεκα μέρες στην εκδήλωση που έγινε στην ΕΡΤ από τους εργαζόμενους για τα δώδεκα χρόνια από το «μαύρο» που έριξε η κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου και Κουβέλη, που μετά έφυγε, στην ΕΡΤ και δέκα χρόνια από την επαναλειτουργία της ΕΡΤ -στις 20 Ιουνίου έγινε αυτή η εκδήλωση για την επέτειο που συμπληρώθηκε στις 11 Ιουνίου- ο Θωμάς Σίδηρης ήταν ο παρουσιαστής της εκδήλωσης.

Τι μπορεί να πάθει κανείς, κύριε Παπά, αν είναι δημοσιογράφος παρουσιαστής μιας εκδήλωσης για το μαύρο στην ΕΡΤ και το ξανάνοιγμα στην ΕΡΤ, αν είναι δημοσιογράφος που δεν είναι φερόφωνο από αυτά που τα βλέπω καθημερινά στην αποδελτίωση του πρώτου προγράμματος. Θα αναφερθώ ειδικότερα και σε ονόματα και διευθύνσεις κάποια στιγμή. Τους ξέρουν όλοι, όμως, πάντα τους πουλημένους. Τι μπορεί να πάθει ένας δημοσιογράφος αν δεν τα παίρνει ή αν δεν παίρνει εντολές και δουλεύει στο δημόσιο ραδιόφωνο και στην δημόσια τηλεόραση; Τι μπορεί να πάθει, κύριε Παπασταύρου; Έχετε καμιά ιδέα; Δεν έχετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μη με παρακαλείτε, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Θέλετε να απευθύνατε στους Υπουργούς;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όπου θέλω θα απευθύνομαι. Αλίμονο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ερωτήματα όχι, παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κατ' αρχάς, Βουλευτές δεν έχετε. Μη μου λέτε μην απευθύνομαι στους Υπουργούς γιατί έναν μόνο κι έρημο έχετε εδώ πέρα, τον εισηγητή, που είναι και πρώην Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ. Κι εσείς από τη θέση του Αντιπροέδρου είστε και πρώην Υπουργός αρμόδιος για τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Οπότε μη με παρακαλείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Και τι σημαίνει αυτό, κυρία Πρόεδρε;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σημαίνει πάρα πολλά και σημαίνει και όσα κατέδειξε η αγωνία σας να κλείσει την τοποθέτησή του ο κ. Παπάς στην οποία θα έρθω στη συνέχεια.

Τι μπορεί, λοιπόν, να πάθει ένας δημοσιογράφος ανεξάρτητος; Μα, μπορεί να χάσει τη δουλειά του. Μπορεί να του πουν θα σε πάρουμε από εκεί που κάνεις τις εκπομπές γιατί δεν κάνεις να σε ακούνε και θα σε πάμε στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης. Τι ντροπή! Τι ντροπή το 2025 να μην ανέχεστε και να μην αντέχετε έναν δημοσιογράφο. Να σας προκαλεί τέτοιο τρόπο η ανεξαρτησία που αναγκάζετε έναν άνθρωπο, μια φωνή για να την κατασιγάσετε, να της αφαιρέσετε το μικρόφωνο. Βέβαια, σας έχει καταλάβει όλος ο κόσμος. Κι αν δείτε τι λέει για τις επιθέσεις που κάνετε σε όποιον φοβάστε, νομίζω ότι δεν θα αισθανθείτε τόσο καλά.

Είναι, λοιπόν, σημαντικό και σημαδιακό για μένα ότι σήμερα ήταν η κινητοποίηση μπροστά στην είσοδο της ΕΡΤ, που ήταν κλειστή, με τα κάγκελα ερμητικά κλειστά, όπως κι όταν μετά το «μαύρο» είχατε στείλει και τα ΜΑΤ να εισβάλουν στην ΕΡΤ, είναι σημαδιακό ότι σήμερα έγινε αυτή η εκδήλωση συμπαράστασης και αλληλεγγύης και χαιρόμαι πάρα πολύ που βρέθηκε εκεί, όπως πάντα θα βρίσκομαι στο πλευρό των αγωνιζόμενων ανθρώπων.

Κι επειδή ξέρω ότι σας ενοχλεί ιδιαίτερα και ειδικώς η δικηγορική μου ιδιότητα, είναι αυτή που σας κάνει να αισθάνεστε και ανασφάλεια και τρόμο και φόβο και πάρα πολύ άβολα, θα τον υπερασπιστώ και με τη δικηγορική μου ιδιότητα. Να το έχετε υπ' όψιν σας, κύριε Παπασταύρου, και να το πείτε στους αρμόδιους, που έχουν πέσει τόσο χαμηλά, να αφαιρούν τη δουλειά από έναν δημοσιογράφο γιατί δεν τον ελέγχουν.

Τώρα έρχομαι στην εδώ διαδικασία. Θέλω πραγματικά να ευχαριστήσω τον κ. Παπά που δέχθηκε από του Βήματος της Βουλής, μετά και τη δική μου πρόσκληση, να τοποθετηθεί δημόσια για αυτά για τα οποία όλο πρέπει να τοποθετηθεί το δημόσιο. Όλοι, κύριοι. Όλοι όσοι έχουν διατελέσει σε οποιαδήποτε θέση ευθύνης. Κι εσείς, κύριε Γεωργαντά, και όλοι οι διατελέσαντες Υπουργοί και Υφυπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και όλοι οι διατελέσαντες σε πόστα ευθύνης και όλοι τηλεφωνήσαντες και οι τηλεφωνηθέντες, όλοι, κανονικά πρέπει να κάνετε αυτό που έκανε πριν από λίγο ο κ. Παπάς. Και ήταν εντυπωσιακό ότι ο Αντιπρόεδρος της Βουλής από τη Νέα Δημοκρατία που έχει διατελέσει Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης δεν τον άφηνε να ολοκληρώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν θα σας άφηνε ούτε να καταθέσετε το έγγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ. Δεν σας δίνει κανείς το δικαίωμα να κάνετε αυτές τις αναφορές.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μη με διακόπτετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εγώ διέκοψα τον κ. Παπά όταν πέρασε τα δέκα λεπτά γιατί δεν αφήνω κανέναν πάνω από τα δέκα λεπτά και το γνωρίζετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μη με διακόπτετε! Κατεβείτε στο Βήμα να μιλήσετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κι αν έχετε οποιαδήποτε αναφορά για μένα, παρακαλώ να την κάνετε συγκεκριμένη.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πολύ συγκεκριμένη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συγκεκριμένη να την κάνετε. Και ελπίζω να διαβάσατε και τη δικογραφία για να δείτε τις αναφορές προς το πρόσωπό μου. Παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πολύ συγκεκριμένα κατεβείτε εδώ στο Βήμα και όχι νταηλίκια από εκεί πάνω. Πολύ συγκεκριμένοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όταν αναφέρεστε μ' αυτόν τον τρόπο, αυτές θα είναι οι απαντήσεις που λαμβάνετε. Παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας):

θερίας): Πολύ συγκεκριμένοι οφείλετε να δώσετε εξηγήσεις, κύριε Γεωργαντά, και να κατέβετε από εκεί που είστε και να τις δώσετε από εδώ. Τσαμπουκάδες και νταηλίκια στον...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Θα τις δώσω εκεί που πρέπει και εάν πρέπει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πού πρέπει δηλαδή; Στον Μητσοτάκη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σίγουρα όχι σε εσάς.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Α! Στον ελληνικό λαό οφείλετε κάποιες εξηγήσεις για έναν οργανισμό που διαχειρίζεται 3 δισεκατομμύρια ευρώ τον χρόνο και έχετε καταροκανίσει όλα τα κονδύλια και έχουμε χάσει τον λογαριασμό ποιοι Βουλευτές τηλεφωνούσαν σε ποιους, ποιοι είχαν τους φραπέδες, τους νεσκαφέδες, τους χασάπηδες, τους μανάβηδες, τους μπακάληδες με τους οποίους συναγέλονται ο κ. Μητσοτάκης που ήρθε λες από μηχανής ή από αλεξιπτώτου να μας πει ότι κάνει... Δεν ξέρω πραγματικά ποιον να επικαλεστώ, γιατί και τα θεία θα έχουν σηκώσει τα χέρια ψηλά.

Μάχεται, λέει, ο κ. Μητσοτάκης κατά του βαθώς κράτος, όσο δύσκολη, λέει, κι αν είναι η μάχη με το βαθύ κράτος. Ποιο είναι το βαθύ κράτος, αν δεν είναι η οικογένεια Μητσοτάκη; Ποιο είναι το βαθύ κράτος, αν δεν είναι η κ. Μπακογιάννη η οποία προχθές περιχαρής παρουσίαζε το βιβλίο του ανιψιού ή συγγενούς του Χρήστου Μαρκογιαννάκη με τον πολύ Χρήστο Μαρκογιαννάκη των Χανίων δίπλα της; Ποιο είναι το βαθύ κράτος, αν δεν είναι ο Αυγενάκης, το πρωτοπαλίκarlo του Μητσοτάκη, ο πρώτος Γενικός Γραμματέας της Νέας Δημοκρατίας όταν ανέλαβε ο κ. Μητσοτάκης; Ποιο είναι το βαθύ κράτος, αν δεν είστε εσείς; Ποιο είναι το βαθύ κράτος, αν δεν είναι όλοι αυτοί που ενεπλάκησαν μ' αυτά τα κονδύλια και με αυτήν τη λειτουργία και καταφάγατε το δημόσιο χρήμα και κρυβόσασταν και ροκανίζατε τον χρόνο και παριστάνατε ότι δεν ξέρατε τη δικογραφία -αν είναι δυνατόν- και καθυστέρουσατε τη δικογραφία από το να έρθει στη Βουλή, γιατί ξέρατε τι θα αποκαλυφθεί και κερδίσατε έναν μήνα σχεδόν ροκανίζοντας τον χρόνο με τον κ. Μητσοτάκη να νομίζει ότι θα αντιμετωπίσει τη φοβερή του ευθύνη με ρήσεις ανιστόρητες, τύπου «πονάει κεφάλι, κόψει κεφάλι», ό,τι δεν λύνεται, κόβεται; Έτσι νόμιζε ότι θα διαχειριστεί αυτό το τεράστιο σκάνδαλο που αγγίζει τον ίδιο προσωπικότατα.

Όπως, λοιπόν, ο κ. Παππάς ανέβηκε στο Βήμα και είπε και έδωσε εξηγήσεις, κι εγώ προσωπικά αυτό το υπογραμμίζω και το καλωσορίζω, γιατί αυτό κάνει οποιοσδήποτε έχει τη στοιχειώδη ευθεία και εμπλέκεται και λέει πώς τοποθετείται, ούτε κρύβεται πίσω από θώκους, ούτε κρύβεται πίσω από μίσθαρνα όργανα ενημέρωσης διάφορους δήθεν δημοσιογράφους οι οποίοι έχουν βάλει τη μισή τους οικογένεια να πληρώνεται με μεσολάβηση της Νέας Δημοκρατίας και παριστάνουν τους ανεξάρτητους κονδυλοφόρους.

Από ποιον να ξεκινήσω; Από τον κ. Γιώργο Παπαχρήστο, που τη σύζυγό του την έκανε ΔΥΠΕάρχισσα ο κ. Γεωργιάδης πριν από λίγους μήνες; Από τον Πορτοσάλτε ή από τον πολύ Πάσχο Μανδραβέλη, διότι όλα τα ζόμπι έχουν ξυπνήσει και μιλάνε, που είχε αποδειχθεί ότι όταν μιλάγε για τη λίστα Λαγκάρντ, κύριε Παπασταύρου, που δεν θα γλιτώσετε από την αναφορά, όταν μιλάγε για τη λίστα Λαγκάρντ είχε τη σύζυγό του συνεργάτιδα στον Γιώργο Παπακωνσταντίνου, που και αυτόν αθώο θα μας τον πείτε σε λίγο, όλοι αθώοι.

Το βαθύ κράτος, λοιπόν, είστε εσείς. Η διαφθορά και η διαπλοκή που καταχρέωσε τη χώρα είστε εσείς και όλοι όσοι κυβέρνησαν και καταπόντισαν αυτόν τον χώρο.

Ξέρετε, κύριε Παπασταύρου, πάρα πολύ καλά ποια χρήματα είχε η λίστα Λαγκάρντ. Είχε τα χρήματα που έβγαλαν έξω διάφοροι επιτήδριοι, συμπεριλαμβανομένης της οικογένειας Βαρβιτσιώτη-Λαναρά, από το Χρηματιστήριο, όταν παλίσαν τις επιχειρήσεις τους, αλλά βρέθηκαν με δυσθεώρητα ποσά στην HSBC. Αυτή ήταν η λίστα Λαγκάρντ των αρχών του 2000 αμέσως μετά την καταστροφή του Χρηματιστηρίου, που τον κοσμάκη τον ενθαρρύνετε τότε κάποιοι να επενδύσει...

Μη μου κάνετε έτσι, «εγώ; εγώ;», γιατί θα σας χρησιμοποιήσουν για κάποιο κωμικό βίντεο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, παρακαλώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, θέλω τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Θα πάρετε τον λόγο αμέσως μετά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μετά από τις προσβολές της κ. Κωνσταντοπούλου...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εγώ δεν δέχομαι να με διακόψετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Επειδή ακριβώς πρέπει να τελειώσει αυτό, μπορείτε να ομιλείτε αλλά δεν μπορείτε να προσβάλλετε κανένα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Υπάρχει όριο στην αξιοπρέπεια. Σταματήστε να αναφέρεστε σε μένα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τι λέτε τώρα; Σοβαρά; Πριν χτυπάγατε το χέρι σας απευθυνόμενος στον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο. Θα μας εκφοβίσετε με νταηλίκια; Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ, μπορείτε να αναφέρεστε σε όποιον θέλετε, απλά καταλαβαίνετε κι εσείς ποιο είναι το όριο της αναφοράς ως προς το περιεχόμενο των εκφράσεών σας. Παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πάρα πολύ καλά καταλαβαίνω και πάρα πολύ καλά καταλαβαίνω και τι σας ενοχλεί και τον κ. Παπασταύρου τι τον ενοχλεί, γιατί αυτό ακριβώς, ξαναλέω, ήταν η λίστα Λαγκάρντ, η ακτινογραφία της διαφθοράς των αρχών του 2000 όταν κάποιοι πλούτισαν σε βάρος του ελληνικού λαού που καταστράφηκε από το Χρηματιστήριο και πηδάγανε από τα μπαλκόνια και αυτοκτονούσαν, διότι αυτή είναι η ιστορία της διαφθοράς και της διαπλοκής που κατέστρεψε τη χώρα και γμίξε τις τσέπες της. Και ήταν όλοι αθώοι και δικαιωμένοι, όπως παριστάνετε ότι είστε κι εσείς.

Αυτά είναι, λοιπόν, τα οποία θα πρέπει βεβαίως και να ελεγχθούν και να ερευνηθούν, βεβαίως και να αποτιμηθούν και να δούμε ποιον, από ποια διοικητικά συμβούλια τραπεζών μεταπήδησαν στην Κυβέρνηση, να δούμε ποιοι από ιδιωτικές σχέσεις και συναλλαγές μεταπήδησαν στην Κυβέρνηση και επιτέλους να δούμε με ποιο θράσος ο κ. Μητσοτάκης.... Ήταν τότε ήδη στην τράπεζα τοποθετημένος από τον κ. Σημίτη; Δεν θυμάμαι ποια χρονιά τοποθετήθηκε ο κ. Μητσοτάκης αλλά σίγουρα ένα πράγμα το διδάχθηκε από τον κ. Σημίτη, ότι γύρω του παίρνανε και τα δεξιά και τα αριστερά χέρια λεφτά από τη Siemens και εκείνος ήταν ανήξερος, άμωμος, ανέγγιχτος. Αυτό παριστάνει ο κ. Μητσοτάκης. Και όλος ο κόσμος βεβαίως καταλαβαίνει. Όπως καταλαβαίνει όταν λέτε και όταν λέει ο κ. Μητσοτάκης: «Αποτύχαμε, ας είμαστε ειλικρινείς, οι διάλογοι που έρχονται στο φως προκαλούν αγανάκτηση και οργή». Συγγνώμη, μόνο αγανάκτηση και οργή προκαλούν; Διαγραφές δεν προκαλούν; Όλοι αυτοί οι Βουλευτές που συναλλάσσονται και οι Υπουργοί και οι Υφυπουργοί και τα μέλη παραμένουν μέλη με τις ευλογίες του κ. Μητσοτάκη και θέλει να μας παραστήσει ότι είναι εξοργισμένος και αγανακτισμένος;

Για να μην αναφερθώ στην τοποθέτησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο: «Δεν διατάζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναλάβω το βάρος της ευθύνης και στο όνομα όσων κυβέρνησαν και δεν άλλαξαν ένα κράτος που έπρεπε να αλλάξει. Μα, τα ίδια ακριβώς είπα για τα Τέμπη. Τα ίδια ακριβώς. Μην αναλαμβάνετε άλλη ευθύνη. Καλύτερα κάντε κάτι άλλο. Άλλη ευθύνη μην αναλαμβάνετε, γιατί τα ίδια ακριβώς είπα την επομένη του εγκλήματος των Τεμπών, ότι δήθεν αναλαμβάνει τις ευθύνες όλων, την ώρα που μπάζωνε, γιατί και τώρα μπάζωνετε.

Και, βεβαίως, οι αποκαλύψεις που θελήσατε να αποφύγετε, και επειδή ο κ. Φλωρίδης θα πάρει και αγωγή και μήνυση, και τον έχω προειδοποιήσει, σας συμβουλεύω να μην προσχωρήσετε στις συκοφαντίες του, αλλά αν θέλετε μπορείτε να το κάνετε για να είστε κι εσείς εναγόμενος και μηνυόμενος. Είναι, σας προειδοποιώ, από τα αδικήματα αυτά για τα οποία δεν υπάρχει νόμος

περί ευθύνης Υπουργών, πάτε κατευθείαν δικαστήριο.

Ο κ. Φλωρίδης, λοιπόν, τώρα ελέγχεται και δεν απαντάει, και όπως πληροφορήθηκα δεν θα έρθει να απαντήσει, θα στείλει τον κ. Μπούγα να απαντήσει για τους διαλόγους που αναφέρουν ότι είχε συνεννοηθεί ο Μάκης με τον Φλωρίδη για να -ξανά ζητώ συγγνώμη για την έκφραση- ξεκλωθούν την Ευρωπαϊά Εισαγγελία κ. Πόπη Παπανδρέου.

Αυτά είναι οι χειρότερες μορφές κατάχρησης εξουσίας και άλλα αδικήματα που σας προκαλούν αλλεργία, αλλά τι να κάνουμε, υπάρχουνε σ' αυτόν τον κόσμο κάποιοι οι οποίοι δεν καταλαβαίνουν ούτε από απειλές, ούτε από απόπειρα τρομοκρατίας, ούτε από απόπειρα κατασίγησης, ούτε από παραποίηση της πραγματικότητας. Δεν καταλαβαίνουμε.

Καταλαβαίνουμε ότι κρατήσατε εδώ στη Βουλή εννέα μήνες έναν αστυνομικό, ο οποίος είχε καταγγελία για βιασμούς και κακοποίηση της συζύγου και των παιδιών του. Τον κράτησε, η Νέα Δημοκρατία και ο κ. Τασούλας, από τον Φλεβάρη μέχρι τον Νοέμβριο του 2024 και δεν τον αποτάξατε και δεν κάνατε τίποτε. Γιατί; Διότι, ήταν μάρτυρας στο τροχαίο που σκότωσε ο αστυνομικός της κ. Μπακογιάννη το νεαρό Ιάσονα. Καταλαβαίνουμε πάρα πολύ καλά ακριβώς τι κάνουμε και ακριβώς τι κάνετε εσείς. Όπως είπε και η κ. Καρυστιανού, ξέρουμε πολύ καλά με ποιους τα έχουμε βάλει, κύριε Παπασταύρου. Και εσείς θα πρέπει να ξέρετε πολύ καλά, αντί να σηκώνετε τα φρύδια σας.

Είχε τον αριθμό λογαριασμού «Άγγελος» στην HSBC. Του λέγαμε ότι αναφέρεται στον Άγγελο Μεταξά και απάντησε: «Όχι, είναι για το παιδί μου». «Το λένε Άγγελο το παιδί σας;». «Όχι, δεν το λένε Άγγελο, αλλά όταν γεννήθηκε το αντιμετωπίσαμε σαν αγγελούδι». Αυτά είχατε έρθει να πείτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Είστε φθηνή.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτά είχατε έρθει να πείτε. Αυτά είχατε έρθει να πείτε στην επιτροπή για τη λίστα Λαγκάρντ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Είστε φθηνή.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Βάλате το παιδί σας μπροστά και αυτό είναι φθηνό, κύριε.

Έρχομαι στους είκοσι πέντε λόγους για τους οποίους θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο σας.

Ο πρώτος και κύριος είναι ο κ. Μητσotάκης, ο οποίος δεν κάνει τίποτε, αν δεν έχει οικονομικό κέρδος και όλα όσα πράττει, ακόμη και αυτήν τη στιγμή, είναι στη λογική του «πάμε και όσα φάμε». Διότι, ακόμη και μετά το έγκλημα των Τεμπών που αποκάλυψε ότι έχετε μετατρέψει τη χώρα μας στη χώρα του «πάμε και όπου βγει», ακόμη και μετά το έγκλημα των Τεμπών, τον ενδιέφερε το κέρδος, ακόμη και με τα χρήματα για τον «Daniel», ακόμη και με την ανοικοδόμηση, ακόμη και με την υποτιθέμενη ανάταξη της τηλεδιοίκησης στην Λάρισα που υποτίθεται είχε γίνει τον Σεπτέμβριο του 2023, αλλά την κατέστρεψε δήθεν «Daniel». Εκταμιεύτηκαν εκεί τα χρήματα και έτσι τα ξεπλένετε.

Ο δεύτερος λόγος είστε εσείς, ο κ. Παπασταύρου, με όλη σας τη διαδρομή που παραπέμπει σε οικονομική εγκληματικότητα, σε εντελώς γκριζα λειτουργία, για την οποία αμείβεστε με υπουργικό θώκο. Εγώ δεν θέλω τη χώρα μου να κυβερνούν οι κολλητοί, οι οποίοι δεν έχουν κανενός είδους προσόν για το αντικείμενο που χειρίζονται. Δεν θέλω ένας Υπουργός που τον εκπαραθύρωσαν, γιατί πήγε σε μία γιορτή μιντιάρχη και στη συνέχεια τον επαναπαραθύρωσαν, τον επανενέταξαν, γιατί είναι χρήσιμος. Δεν θέλω στη χώρα μου να κυβερνούν οι φαύλοι, κύριε Παπασταύρου. Δεν θέλω να κυβερνούν αυτοί οι οποίοι συναγελάζονται με εγκληματίες πολέμου και αυτούς που διαπράττουν γενοκτονία. Και δεν αστειεύομαι.

Αν το θεωρήσετε απειλή αυτό που σας είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ήταν.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δηλαδή, όταν ενθαρρύνετε και συμπράττετε και διευκολύνετε διεθνείς εγκληματίες, έχετε αυτοτελή διεθνή ποινική

ευθύνη, να σας διαβεβαιώσω ότι δεν είναι απειλή. Είναι γεγονός.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αν έπαιρνε πίσω, θα ήταν αλλιώς.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Να ξέρετε ότι σε ό,τι με αφορά για τη γενοκτονία που διαπράττετε στην Παλαιστίνη, δεν υπάρχει καμία περίπτωση να κάνω βήμα πίσω, όπως και πάρα πολύς κόσμος στην υφήλιο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα πάω στο Δικαστήριο της Χάγης; Μα, τώρα σοβαρολογείτε; Τι είναι αυτά που λέτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, για να ολοκληρώσει η κυρία Πρόεδρος και θα απαντήσειτε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τρίτος λόγος είναι ο κ. Τσάφος, επίσης άσχετος με το αντικείμενο, πρόθυμος, όμως, να διευκολύνει προς κατευθύνσεις που αντιστρατεύονται το δημόσιο συμφέρον, τα εθνικά μας δίκαια και τα εθνικά μας συμφέροντα, με δηλώσεις-προκλήσεις, όπως η αναγνώριση του ψευδοκράτους.

Τέταρτος λόγος είναι ο κ. Σκυλακάκης, άλλος άσχετος με το αντικείμενο, κολλητός της κ. Μπακογιάννη βεβαίως, ο οποίος στη θητεία του δεν κατάφερε να κάνει το παραμικρό περιβαλλοντικά ωφέλιμο, αν και θήτευσε στο θώκο αυτό σχεδόν δύο χρόνια.

Πέμπτος λόγος, η συνολική περιβαλλοντική σας πολιτική που είναι ανύπαρκτη και δεν εξασφαλίζει ούτε κατ' ελάχιστον την προστασία του περιβάλλοντος.

Εκτός λόγος, η ενεργειακή σας πολιτική που είναι ασύδοτη, άσχετη με την στρατηγική χάραξη μιας ενεργειακής πολιτικής για τη χώρα και δυστυχώς, επικίνδυνη και γεμάτη από παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου, όπως η ανιστόρητη επιλογή να σύρετε τη χώρα μας σε έναν πόλεμο, τον πόλεμο στην Ουκρανία, στέλνοντας επιθετικό πολεμικό υλικό και να παρασύρετε μαζί με άλλους στερούμενος ηγετικών ικανοτήτων και προσόντων διεθνείς πολιτικούς, ολόκληρη την Ευρώπη και την Ευρωπαϊκή Ένωση σε αυτήν τη δίνη του πολέμου, αλλά και της ενεργειακής αβεβαιότητας.

Έβδομος λόγος, το γεγονός ότι δεν διστάσατε, επί του προκατόχου σας, να συμμετάσχετε στη διεθνή διάσκεψη για το περιβάλλον, ενώ προέδρευε το 2023 των δραστηριοτήτων μέλος του διοικητικού συμβουλίου πετρελαϊκού ομίλου. Μιλώ για την COP του 2023.

Όγδοος λόγος, δεν διστάσατε, επί του προκατόχου σας και πάλι, να συμμετάσχετε σε COP, σε διάσκεψη για το περιβάλλον στο Αζερμπαϊτζάν, ένα κράτος που παραβιάζει το Διεθνές Δίκαιο, ένα κράτος που έχει διαπράξει εθνοκάθαρση σε βάρος των Αρμενίων, ένα κράτος, όμως, το οποίο είναι γνωστό ότι διαθέτει υψηλότατα ποσά για να εξασφαλίζει υποστηρικτικές στάσεις και δηλώσεις.

Συναφώς, ένατος λόγος, οι περιέργες τοποθετήσεις της κ. Ντόρας Μπακογιάννη υπέρ του Αζερμπαϊτζάν, σε διεθνή φόρα και στο Συμβούλιο της Ευρώπης, βεβαίως καθόλου περιέργες για εμάς που αντιλαμβανόμαστε πώς δράτε και με ποια κίνητρα. Δέκατος λόγος, το γεγονός ότι έχετε πραγματικά παραβιάσει και αντιστρέψει κάθε έννοια Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Ενδέκατος λόγος είναι ότι θέτετε σε κίνδυνο διαρκώς τις δασικές εκτάσεις και τις καμένες εκτάσεις, μη αναγνωρίζοντας τη συνταγματική προστασία των αναδασωτέων εκτάσεων.

Δωδέκατος λόγος ότι έχετε σπείρει με φωτοβολταϊκά αγροτική γη και πάλι για ίδιο όφελος και για όφελος των ημετέρων.

Δέκατος τρίτος λόγος, το στίγμα της Κυβέρνησής σας, όπως διαμορφώθηκε και με τον πρόσφατο αναγκαστικό ανασχηματισμό, είναι ότι θέλετε να εκπέμψετε το χειρότερο ρατσιστικό μήνυμα στο επίπεδο της μετανάστευσης και ασύλου. Ο κ. Μητσotάκης τοποθέτησε Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου μετά τον ρατσιστή, χουντικό, Βορίδη, τον ρατσιστή, ξενόφοβο Πλεύρη.

Δέκατος τέταρτος λόγος ότι ετοιμάζεστε να ροκανίσετε και άλλα κονδύλια. Ήδη δημοσιεύονται 8.000.000.000 ευρώ από τρία νέα ευρωπαϊκά ταμεία για περιβάλλον, ανάπτυξη, καθημερινότητα, κοινωνική συνοχή. Τρίβετε τα χέρια σας. Ανοίγετε τις τσέπες σας και όλοι καταλαβαίνουμε τι θα ερευνά στο μέλλον η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Το καταθέτω στα Πρακτικά στις ευγενείς εδω κυρίες.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δέκατος πέμπτος λόγος: ότι το νομοσχέδιό σας αυτό θέτει σε διακύβευση το νερό ως δημόσιο αγαθό. Και επειδή είμαι εκείνη που από τη θέση της Προέδρου της Βουλής μίλησα για το δικαίωμα στο νερό ως διεθνές δικαίωμα -έχει κατοχυρωθεί από τον ΟΗΕ η 28^η Ιουλίου ως ημέρα του δικαιώματος αυτού, ψιλά γράμματα είναι αυτά για εσάς- και επειδή το δικαίωμα στο νερό το υπερσπιζονται άνθρωποι, συλλογικότητες, κινήματα σε όλη την Ελλάδα, αλλά και σε όλον τον κόσμο και είμαι στο πλευρό τους, όπως ήμουν και προχθές στο πλευρό των κατοίκων των Σταγιάτων και του Αλκίνοου Ιωαννίδη απέναντι στον «δικό σας» Μπέο, ο οποίος και να ιδιωτικοποιήσει το νερό προσπαθεί και το περιβάλλον καταστρέφει, σας απευθύνω μομφή για την πολιτική σας ιδιωτικοποίησης του νερού.

Δέκατος έκτος λόγος: Το γεγονός ότι κάνετε μια τσαπατσούλικη, απροετοίμαστη, ανιστόρητη, στα χαρτιά μετάβαση στο βιομεθάνιο και στο υδρογόνο, χωρίς κανενός είδους προεργασία, μόνο και μόνο για να διευκολύνετε τις μπιζνες σας.

Δέκατος έβδομος λόγος: ότι επεκτείνετε τις εξουρίες σε περιοχές NATURA με το άρθρο 44 του νομοσχεδίου σας, πράγμα που κανείς δεν τόλμησε να κάνει ποτέ στο παρελθόν.

Δέκατος όγδοος λόγος: Αφαιρείτε αρμοδιότητες από την τοπική αυτοδιοίκηση με το άρθρο 110 του νομοσχεδίου σας και αυτό το κάνετε ακριβώς για να αποφεύγετε τον έλεγχο των τοπικών κοινωνιών.

Δέκατος ένατος λόγος: Ότι απαλείφετε με τους προστατευτικούς κανόνες για τις περιοχές NATURA και χορηγείτε σιωπηρή άδεια για διαδικασίες οι οποίες πρέπει κανονικά να υπόκεινται σε γνωστοποιήσεις και αυστηρές άδειες, χωρίς δυνατότητα παρεκκλίσεων.

Εικοστός λόγος: Ότι επιδοτείτε τις εξορμητικές δραστηριότητες ως δήθεν υποστηρικτικές εξουρίες χωρίς προϋποθέσεις.

Εικοστός πρώτος λόγος: Ότι ιδιωτικοποιείτε τους ελέγχους και προσπαθείτε να παρακάμψετε το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Εικοστός δεύτερος λόγος: Ότι καταργείτε την τοπική παρέμβαση.

Εικοστός τρίτος λόγος: Ότι θέτετε σε ευθεία διακύβευση το δημόσιο συμφέρον και το περιβάλλον και ουσιαστικά καταργείτε τον έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τις στρατηγικές μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Εικοστός τέταρτος λόγος: Ότι ουσιαστικά δίνετε κίνητρα για τους ρυπαντές.

Και εικοστός πέμπτος λόγος: Ότι τελικά ρητά νομιμοποιείτε δραστηριότητες οι οποίες όχι απλώς υποβαθμίζουν, αλλά υπονομεύουν το δικαίωμα στο περιβάλλον.

Αυτά είναι μόνο κάποιοι από τους λόγους. Είκοσι πέντε σας έδωσα. Μπορεί στο κινητό να σας στείλουν καμία απάντηση. Είναι είκοσι πέντε από τους λόγους για τους οποίους καταψηφίζουμε το νομοσχέδιό σας.

Τις προτάσεις μας για το περιβάλλον τις έχουμε καταθέσει και στον δημόσιο διάλογο και με παρεμβάσεις και παρουσία μας παντού και στα κινήματα και στις κινητοποιήσεις και στη δασοπροστασία και την πολιτική προστασία και στον δημόσιο διάλογο και βεβαίως, θα τις καταθέσουμε όχι σε ότα μη ακούντων, ούτε σε ότα άλλα ακούντων, αλλά θα τις καταθέσουμε στα μάτια και μπροστά στους Έλληνες και τις Ελληνίδες και κυρίως στα νέα παιδιά που έχουν συγκινητική ευαισθησία για το περιβάλλον, συγκινητικό δέσιμο με το περιβάλλον, τέτοιο δέσιμο που δεν θα το καταλάβατε εσείς ποτέ και που σίγουρα αξίζουν πολύ, πολύ, πολύ καλύτερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώνεται η συνεδρίαση με την τοποθέτηση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Παπασταύρου.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχουμε συμπληρώσει πάνω από δώδεκα ώρες. Σεβόμενος την ώρα, σεβόμενος την κοινοβουλευτική διαδικασία, την παρουσία εδώ και των εργαζομένων της Βουλής, θα επικεντρωθώ σε αυτά που έχουν ουσία και αφορούν τους πολίτες και όχι σε φτηνές ατάκες και στο παραλήρημα της κ. Κωνσταντοπούλου. Ευτυχώς οι πολίτες έχουν κρίση και κρίνουν.

Θα ήθελα, συνεπώς, να αναφερθώ σε ένα θέμα για το οποίο όλοι οι Βουλευτές μίλησαν σήμερα, που είναι ΟΠΕΚΕΠΕ. «Εθνικό είναι το αληθές», αυτό λέει εθνικός μας ποιητής. Και το αληθές είναι ότι στον ΟΠΕΚΕΠΕ η Κυβέρνηση έχασε τη μάχη της προσασίας του δημοσίου χρήματος, έχασε τη μάχη της διαφάνειας και αυτό έγινε χωρίς δικαιολογίες και συμφηφισμούς. Έχασε τη μάχη τουλάχιστον μέχρι τώρα.

Εξίσου αληθές, όμως, είναι ότι δεν έχασε τον πόλεμο εναντίον της διαφθοράς. Το gov.gr, χωρίς να ρωτάει τι κόμμα είσαι, απλοποιεί πάνω από 2.000 διαδικασίες. Η έκδοση σύνταξης γίνεται πια στη χώρα μας χωρίς να χρειάζεται να έχει κάποιο γνωστό. Ξεριζώθηκαν κυκλώματα στις πολεοδομίες, στα τελωνεία και όλες αυτές τις μάχες κατά της διαφθοράς που κερδήθηκαν. Η αλήθεια είναι ότι η αλλαγή μιας μακροχρόνιας στρεβλής αντίληψης και πρακτικής στις σχέσεις πολίτη-κράτους απαιτεί χρόνο και συνέπεια. Η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη έτσι ώστε ο ΟΠΕΚΕΠΕ που σήμερα αποτελεί σκάνδαλο, να γίνει σύμβολο κάθαρσης και μεταρρύθμισης στη χώρα μας.

Σε ένα καθεστώς διεθνούς αστάθειας, η χώρα μας σημειώνει ρυθμούς ανάπτυξης το 2024 2,3%. Είναι ρυθμοί που ξεπερνούν τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το 2024 είχαμε τη μεγαλύτερη μείωση δημοσίου χρέους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και πρωτογενές πλεόνασμα 4,8% του ΑΕΠ. Και για πρώτη φορά μετά από δεκαεπτά χρόνια -παρακαλώ σημειώστε το νούμερο-, σήμερα ανακοινώθηκε η πτώση της ανεργίας τον Μάιο στο 7,9%. Όλες αυτές είναι σημαντικές νίκες που κανείς δεν δικαιούται να συμφηφίζει με τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Αναφορικά με το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα, τα είπαμε στις επιτροπές. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που διαμορφώνουμε για πρώτη φορά ένα συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο για το βιομεθάνιο και το υδρογόνο. Σε μια κρίσιμη γεωπολιτικά διεθνή συγκυρία, η χώρα μας διερευνά και αναπτύσσει όλες τις διαφοροποιημένες πηγές ενέργειας που μπορεί να αξιοποιήσει, προκειμένου να πετύχει ενεργειακή επάρκεια και αυτονομία.

Θέλουμε έναν ενεργειακό μετασχηματισμό για την προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι μετά τη συγκρότηση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής στον Θαλάσσιο Χώρο, προχωρήσαμε στην προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού για διερεύνηση υδρογονανθράκων, σύμφωνα πάντα με το Διεθνές Δίκαιο και τη διεθνή πρακτική, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην ευρωπαϊκή εφημερίδα στις 12 Ιουνίου, σε συνέχεια της εκδήλωσης ενδιαφέροντος της CHEVRON. Και όπως είπαν οι ομιλητές και άλλων κομμάτων, η επιτυχία του διαγωνισμού υδρογονανθράκων είναι εθνική υπόθεση χωρίς κομματικές αποχρώσεις.

Συζητήσαμε στην επιτροπή ότι υπάρχει κοινή στρατηγική και σίγουρα αυτή είναι στρατηγική της Κυβέρνησης για μια καθαρή, πιο φτηνή, πιο προσιτή ενέργεια σε όλους χωρίς να μείνει κανείς πίσω. Αυτό είναι κυβερνητική προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, το Ταμείο Εκσυγχρονισμού και το Ταμείο Απανθρακοποίησης Νήσων επιχειρούν να καταστήσουν την ενεργειακή μετάβαση της χώρας πιο κοινωνικά δίκαιη, με έμφαση στις περιφερειακές ανισότητες και τη βελτίωση της καθημερινότητας των ατόμων με αναπηρία.

Με το νομοσχέδιο αυτό θέτουμε ένα βήμα ακόμη για την ενεργειακή ανάπτυξη της χώρας. Θεσπίζουμε για πρώτη φορά το αδειοδοτικό πλαίσιο παρέχοντας κίνητρα για την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων παραγωγής υδρογόνου και βιομεθανίου. Ρυθμίζουμε τη δυνατότητα σύνδεσης των εν λόγω μονάδων με το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου ή τα δίκτυα διανομής ή γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου. Και προσδιορίζουμε με σαφήνεια τις αρμοδιότητες των δημοσίων φορέων και αρχών.

Το βιομεθάνιο, ανανεώσιμο καύσιμο από οργανικά απόβλητα, αποτελεί μια καθαρή εναλλακτική του φυσικού αερίου και ενισχύει ιδιαίτερα αγροτικές και αποκεντρωμένες περιοχές. Μπορεί να ενσωματωθεί στις υπάρχουσες ενεργειακές υποδομές χωρίς ανάγκη μεγάλων επενδύσεων, ενώ συμβάλλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στην κυκλική οικονομία και στη διαχείριση αποβλήτων. Το υδρογόνο από την άλλη μεριά έχει μηδενικές εκπομπές κατά την καύση του και μπορεί να προσφέρει λύσεις σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας, η οποία είναι τεχνικά δύσκολη ή μη εφικτό να εξηλεκτριστούν, όπως για παράδειγμα η βαριά βιομηχανία. Πρόκειται για τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη, εδώ και καιρό. Από το 2011 η αναβάθμιση του βιοαερίου σε βιομεθάνιο έχει αυξηθεί σημαντικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνεπώς, με το παρόν νομοσχέδιο κάνουμε κι εμείς ένα πρώτο βήμα για την ανάπτυξη αυτών των δύο σημαντικών αγορών, που έχουν εξελιχθεί στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προφανώς, θα υπάρξουν ανάγκες για νέες ρυθμίσεις ανάλογα με την εφαρμογή του πρωτογενούς αυτού νομοθετικού πλαισίου.

Από τις λοιπές διατάξεις υπήρξε πολύ μεγάλη συζήτηση και θέλω να αναφερθώ διακριτά στη ρύθμιση για την αντιμετώπιση λειψυδρίας, για την οποία έγινε αρκετή συζήτηση. Θέλω να διαβεβαιώσω ότι δεν τίθεται για την Κυβέρνηση συζήτηση για τον δημόσιο χαρακτήρα του νερού. Το νερό είναι δημόσιο αγαθό και δεν εκχωρείται καμία αρμοδιότητα του κράτους στους οργανισμούς. Αυτό το οποίο επιχειρούμε με το άρθρο 55 είναι να δίνεται η δυνατότητα λήψης άμεσων και ευέλικτων διοικητικών μέτρων για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας σε έκτακτες περιπτώσεις, ιδίως σε αγροτικές περιοχές. Νομοθετούμε ανταποκρινόμενοι στις έκτακτες ανάγκες που απαιτούν ευελιξία και ταχεία αντίδραση των αρμόδιων φορέων, δεδομένου του κινδύνου της λειψυδρίας σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.

Όπως αναφέρθηκε από τους Βουλευτές, η χώρα μας βρίσκεται στη δέκατη ένατη θέση παγκοσμίως ως προς τον κίνδυνο εμφάνισης λειψυδρίας, ενώ παράλληλα οι ανάγκες για το νερό αυξάνονται. Οφείλουμε συνεπώς να έχουμε άμεσα μέτρα δυνατότητας αντίδρασης.

Θα ήθελα να αναφερθώ στις τρεις επιπλέον νομοθετικές ρυθμίσεις για την κανονιστική ασάφεια και τους οικισμούς κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους, στις οποίες αναφέρθηκε και ο Υφυπουργός. Νομίζω ότι είναι μια διάταξη που έρχεται να συμπληρώσει την εκκρεμότητα που είχε δημιουργηθεί από την απόρριψη από το Συμβούλιο της Επικρατείας της Ζώνης Γ'. Θεωρώ ότι είναι μια ρύθμιση, η οποία θα επιτρέψει στο 93% των οικισμών να μπορέσουν να αποκτήσουν πολεοδομική ασφάλεια στα όρια τα αρχικά που είχαν χαραχτεί από τον νομάρχη.

Θεωρώ, επίσης, ότι είναι άδικη η κριτική ότι ερχόμαστε να ρυθμίσουμε ένα πρόβλημα, το οποίο εμείς δημιουργήσαμε. Η αλήθεια είναι ότι το πρόβλημα με τους οικισμούς δημιουργήθηκε από τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας το 2017 και το 2019 που ακύρωσαν τα όρια εκατόν πενήντα οικισμών.

Θα ήθελα ειλικρινά να ευχαριστήσω για τη γόνιμη κοινοβου-

λευτική διαδικασία -με ελάχιστες βέβαια, εξαιρέσεις- όλους εισηγητές, οι οποίοι συμμετείχαν την Πέμπτη, την Παρασκευή και χθες στις συνεδριάσεις, τον Φάνη Παπά, τους εκπροσώπους της Αντιπολίτευσης, τα μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου, τους αρμόδιους φορείς που ήρθαν την Παρασκευή για τη συμβολή τους στη διαμόρφωση του νομοσχεδίου και βέβαια τους συνεργάτες μας, που κάθονται εδώ τόση ώρα και όλους όσους βοήθησαν στην εκπόνηση αυτού του πρώτου βήματος. Να σημειώσω εδώ ότι ο προκάτοχός μου, ο Θεόδωρος Σκυλακάκης είχε κάνει το μεγαλύτερο μέρος από το προσχέδιο και οφείλουμε να τον ευχαριστήσουμε γι' αυτό.

Να υπογραμμίσω ότι πολλά από τα σχόλια τόσο της δημόσιας διαβούλευσης όσο και των κομμάτων ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο, που ήρθε υπό συζήτηση. Αυτό νομίζω δείχνει ότι υπήρχε ένα ανοικτό πνεύμα από την Κυβέρνηση, αλλά και γόνιμη συμμετοχή από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Τέλος, να ευχαριστήσω τους Υφυπουργούς, τον Νίκο Ταγαρά, τον Νίκο Τσάφο, τους Γενικούς Γραμματείς, τον Αριστοτέλη Αϊβαλιώτη, τον Θύμιο Μπακογιάννη που είναι εδώ σήμερα, τον Μανώλη Γραφάκο, τον Πέτρο Βαρελίδη, όλους τους συνεργάτες και τους δικούς μου, όλους τους Γενικούς Γραμματείς για τις ατέλειωτες ώρες που περάσαμε.

Είναι ένα σύνθετο νομικό κείμενο, το οποίο όμως είναι ένα πρώτο βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Με το παρόν νομοσχέδιο, όπως είπα, κάνουμε ένα ακόμα βήμα στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της χώρας μας και γι' αυτό σας καλώ όλες και όλους να το υπερψηφίσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, της τροπολογίας και του συνόλου του σχεδίου νόμου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Σας επισημαίνουμε ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, εξήντα δύο άρθρα, μία τροπολογία, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλούνται οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να καταθέσουν στο Προεδρείο τα έγγραφα με τις ψήφους τους, προκειμένου να συμπεριληφθούν στα επίσημα Πρακτικά της Βουλής.

(Τα προαναφερθέντα έγγραφα με τις ψήφους καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής	/		
Άρθρο 1	✓		
Άρθρο 2	✓		
Άρθρο 3	✓		
Άρθρο 4	✓		
Άρθρο 5	✓		
Άρθρο 6	✓		
Άρθρο 7	✓		
Άρθρο 8	✓		
Άρθρο 9	✓		
Άρθρο 10	✓		
Άρθρο 11	✓		
Άρθρο 12	✓		
Άρθρο 13	✓		
Άρθρο 14	✓		
Άρθρο 15	✓		
Άρθρο 16	✓		
Άρθρο 17	✓		
Άρθρο 18	✓		
Άρθρο 19	✓		
Άρθρο 20	✓		
Άρθρο 21	✓		
Άρθρο 22	✓		
Άρθρο 23	✓		
Άρθρο 24	✓		
Άρθρο 25	✓		
Άρθρο 26	✓		
Άρθρο 27	✓		
Άρθρο 28	✓		
Άρθρο 29	✓		
Άρθρο 30	✓		
Άρθρο 31	✓		
Άρθρο 32	✓		
Άρθρο 33	✓		

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34	✓		
Άρθρο 35	✓		
Άρθρο 36	✓		
Άρθρο 37	✓		
Άρθρο 38	✓		
Άρθρο 39	✓		
Άρθρο 40	✓		
Άρθρο 41	✓		
Άρθρο 42	✓		
Άρθρο 43	✓		
Άρθρο 44	✓		
Άρθρο 45	✓		
Άρθρο 46	✓		
Άρθρο 47	✓		
Άρθρο 48	✓		
Άρθρο 49	✓		
Άρθρο 50	✓		
Άρθρο 51	✓		
Άρθρο 52	✓		
Άρθρο 53	✓		
Άρθρο 54	✓		
Άρθρο 55	✓		
Άρθρο 56	✓		
Άρθρο 57	✓		
Άρθρο 58	✓		
Άρθρο 59	✓		
Άρθρο 60	✓		
Άρθρο 61	✓		
Άρθρο 62	✓		
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22	✓		
Ακροτελεύτιο	✓		
Επί του Συνόλου	✓		

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Παπα, Θεοφάνης

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής	+		
Άρθρο 1	+		
Άρθρο 2	+		
Άρθρο 3	+		
Άρθρο 4	+		
Άρθρο 5			+
Άρθρο 6			+
Άρθρο 7			+
Άρθρο 8			+
Άρθρο 9		+	
Άρθρο 10	+		
Άρθρο 11	+		
Άρθρο 12	+		
Άρθρο 13	+		
Άρθρο 14	+		
Άρθρο 15			+
Άρθρο 16			+
Άρθρο 17		+	
Άρθρο 18		+	
Άρθρο 19	+		
Άρθρο 20		+	
Άρθρο 21			+
Άρθρο 22		+	
Άρθρο 23	+		
Άρθρο 24	+		
Άρθρο 25	+		
Άρθρο 26	+		
Άρθρο 27	+		
Άρθρο 28	+		
Άρθρο 29	+		
Άρθρο 30	+		
Άρθρο 31			+
Άρθρο 32			+
Άρθρο 33	+		

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34	+		
Άρθρο 35	+		
Άρθρο 36	+		
Άρθρο 37	+		
Άρθρο 38	+		
Άρθρο 39	+		
Άρθρο 40	+		
Άρθρο 41	+		
Άρθρο 42	+		
Άρθρο 43	+		
Άρθρο 44	+		
Άρθρο 45	+		
Άρθρο 46	+		
Άρθρο 47		+	
Άρθρο 48			+
Άρθρο 49			+
Άρθρο 50	+		
Άρθρο 51	+		
Άρθρο 52			+
Άρθρο 53	+		
Άρθρο 54	+		
Άρθρο 55		+	
Άρθρο 56	+		
Άρθρο 57	+		
Άρθρο 58	+		
Άρθρο 59	+		
Άρθρο 60		+	
Άρθρο 61		+	
Άρθρο 62			+
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22			+
Ακροτελεύτιο	+		
Επί του Συνόλου	+		

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Παράσην Φρζχβίβον

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			+
Άρθρο 1			+
Άρθρο 2			+
Άρθρο 3			+
Άρθρο 4			+
Άρθρο 5			+
Άρθρο 6			+
Άρθρο 7			+
Άρθρο 8			+
Άρθρο 9			+
Άρθρο 10			+
Άρθρο 11			+
Άρθρο 12			+
Άρθρο 13			+
Άρθρο 14			+
Άρθρο 15			+
Άρθρο 16			+
Άρθρο 17			+
Άρθρο 18			+
Άρθρο 19			+
Άρθρο 20			+
Άρθρο 21			+
Άρθρο 22			+
Άρθρο 23			+
Άρθρο 24			+
Άρθρο 25			+
Άρθρο 26			+
Άρθρο 27			+
Άρθρο 28			+
Άρθρο 29			+
Άρθρο 30			+
Άρθρο 31			+
Άρθρο 32			+
Άρθρο 33			+

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34			+
Άρθρο 35			+
Άρθρο 36			+
Άρθρο 37			+
Άρθρο 38			+
Άρθρο 39			+
Άρθρο 40			+
Άρθρο 41			+
Άρθρο 42			+
Άρθρο 43			+
Άρθρο 44			+
Άρθρο 45			+
Άρθρο 46			+
Άρθρο 47			+
Άρθρο 48			+
Άρθρο 49			+
Άρθρο 50			+
Άρθρο 51	+		
Άρθρο 52			+
Άρθρο 53			+
Άρθρο 54	+		
Άρθρο 55		+	
Άρθρο 56		+	
Άρθρο 57			+
Άρθρο 58	+		
Άρθρο 59	+		
Άρθρο 60		+	
Άρθρο 61		+	
Άρθρο 62			+
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22		+	+
Ακροτελεύτιο			+
Επί του Συνόλου			+

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΞΥΡΙΖΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΜΙΛΤΟΣ ΖΑΜΠΑΡΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3		✓	
Άρθρο 4		✓	
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6		✓	
Άρθρο 7		✓	
Άρθρο 8		✓	
Άρθρο 9		✓	
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11		✓	
Άρθρο 12		✓	
Άρθρο 13		✓	
Άρθρο 14		✓	
Άρθρο 15		✓	
Άρθρο 16		✓	
Άρθρο 17		✓	
Άρθρο 18		✓	
Άρθρο 19		✓	
Άρθρο 20		✓	
Άρθρο 21		✓	
Άρθρο 22		✓	
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24		✓	
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27		✓	
Άρθρο 28		✓	
Άρθρο 29		✓	
Άρθρο 30		✓	
Άρθρο 31		✓	
Άρθρο 32		✓	
Άρθρο 33		✓	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35		✓	
Άρθρο 36		✓	
Άρθρο 37		✓	
Άρθρο 38		✓	
Άρθρο 39		✓	
Άρθρο 40		✓	
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42		✓	
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45		✓	
Άρθρο 46		✓	
Άρθρο 47		✓	
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49		✓	
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51		✓	
Άρθρο 52			✓
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54			✓
Άρθρο 55		✓	
Άρθρο 56			✓
Άρθρο 57		✓	
Άρθρο 58		✓	
Άρθρο 59		✓	
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62		✓	
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22		✓	
Ακροτελεύτιο		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

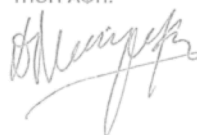
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΚΚΕ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Αφροδίτη ΚΤΕΝΑ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 1	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 2	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 3	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 4	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 5	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 6	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 7	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 8	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 9	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 10	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 11	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 12	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 13	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 14	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 15	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 16	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 17	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 18	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 19	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 20	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 21	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 22	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 23	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 24	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 25	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 26	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 27	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 28	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 29	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 30	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 31	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 32	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 33	—	ΟΧΙ	—

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 35	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 36	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 37	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 38	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 39	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 40	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 41	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 42	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 43	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 44	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 45	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 46	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 47	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 48	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 49	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 50	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 51	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 52	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 53	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 54	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 55	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 56	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 57	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 58	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 59	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 60	—	—	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 61	—	ΟΧΙ	—
Άρθρο 62	—	—	ΠΑΡΩΝ
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22	—	ΟΧΙ	—
Ακροτελεύτιο	—	ΟΧΙ	—
Επί του Συνόλου	—	ΟΧΙ	—

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΣΗ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ"

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Κωνσταντίνος Μπούμπας.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής			✓
Άρθρο 1			✓
Άρθρο 2			✓
Άρθρο 3			✓
Άρθρο 4			✓
Άρθρο 5			✓
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7			✓
Άρθρο 8			✓
Άρθρο 9			✓
Άρθρο 10			✓
Άρθρο 11			✓
Άρθρο 12		✓	4
Άρθρο 13			✓
Άρθρο 14			✓
Άρθρο 15			✓
Άρθρο 16			✓
Άρθρο 17		✓	
Άρθρο 18			✓
Άρθρο 19			✓
Άρθρο 20			✓
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22			✓
Άρθρο 23			✓
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26			✓
Άρθρο 27			✓
Άρθρο 28			✓
Άρθρο 29			✓
Άρθρο 30			✓
Άρθρο 31			✓
Άρθρο 32			✓
Άρθρο 33			✓

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34			✓
Άρθρο 35			✓
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37			✓
Άρθρο 38			✓
Άρθρο 39			✓
Άρθρο 40		✓	
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42		✓	
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45		✓	
Άρθρο 46		✓	
Άρθρο 47		✓	
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49			✓
Άρθρο 50			✓
Άρθρο 51			✓
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54	✓		
Άρθρο 55		✓	
Άρθρο 56		✓	
Άρθρο 57			✓
Άρθρο 58	✓		
Άρθρο 59	✓		
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62			✓
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22			✓
Ακροτελεύτιο			✓
Επί του Συνόλου			✓

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΘΕΟΠΙΣΤΗ ΠΕΡΚΑ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

NICK

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3		✓	
Άρθρο 4		✓	
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6		✓	
Άρθρο 7		✓	
Άρθρο 8		✓	
Άρθρο 9		✓	
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11		✓	
Άρθρο 12		✓	
Άρθρο 13		✓	
Άρθρο 14		✓	
Άρθρο 15		✓	
Άρθρο 16		✓	
Άρθρο 17		✓	
Άρθρο 18		✓	
Άρθρο 19		✓	
Άρθρο 20		✓	
Άρθρο 21		✓	
Άρθρο 22		✓	
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24		✓	
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27		✓	
Άρθρο 28		✓	
Άρθρο 29		✓	
Άρθρο 30		✓	
Άρθρο 31		✓	
Άρθρο 32		✓	
Άρθρο 33		✓	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35		✓	
Άρθρο 36		✓	
Άρθρο 37		✓	
Άρθρο 38		✓	
Άρθρο 39		✓	
Άρθρο 40		✓	
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42		✓	
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45		✓	
Άρθρο 46		✓	
Άρθρο 47		✓	
Άρθρο 48		✓	
Άρθρο 49		✓	
Άρθρο 50		✓	
Άρθρο 51		✓	
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54		✓	
Άρθρο 55		✓	
Άρθρο 56		✓	
Άρθρο 57		✓	
Άρθρο 58		✓	
Άρθρο 59		✓	
Άρθρο 60		✓	
Άρθρο 61		✓	
Άρθρο 62		✓	
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22		✓	
Ακροτελεύτιο		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

ΝΙΚΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πλαίσιο για την προώθηση παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την
οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά
περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ)

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Επί της Αρχής		✓	
Άρθρο 1		✓	
Άρθρο 2		✓	
Άρθρο 3		✓	
Άρθρο 4		✓	
Άρθρο 5		✓	
Άρθρο 6			✓
Άρθρο 7		✓	
Άρθρο 8		✓	
Άρθρο 9		✓	
Άρθρο 10		✓	
Άρθρο 11		✓	
Άρθρο 12		✓	
Άρθρο 13		✓	
Άρθρο 14		✓	
Άρθρο 15			✓
Άρθρο 16		✓	
Άρθρο 17		✓	
Άρθρο 18		✓	
Άρθρο 19		✓	
Άρθρο 20		✓	
Άρθρο 21			✓
Άρθρο 22		✓	
Άρθρο 23		✓	
Άρθρο 24			✓
Άρθρο 25		✓	
Άρθρο 26		✓	
Άρθρο 27		✓	
Άρθρο 28		✓	
Άρθρο 29			✓
Άρθρο 30		✓	
Άρθρο 31		✓	
Άρθρο 32		✓	
Άρθρο 33		✓	

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 34		✓	
Άρθρο 35		✓	
Άρθρο 36			✓
Άρθρο 37		✓	
Άρθρο 38			✓
Άρθρο 39		✓	
Άρθρο 40		✓	
Άρθρο 41		✓	
Άρθρο 42		✓	
Άρθρο 43		✓	
Άρθρο 44		✓	
Άρθρο 45			✓
Άρθρο 46			✓
Άρθρο 47		✓	
Άρθρο 48			✓
Άρθρο 49			✓
Άρθρο 50			✓
Άρθρο 51		✓	
Άρθρο 52		✓	
Άρθρο 53		✓	
Άρθρο 54			✓
Άρθρο 55			✓
Άρθρο 56		✓	✓
Άρθρο 57			✓
Άρθρο 58		✓	
Άρθρο 59			✓
Άρθρο 60			✓
Άρθρο 61			✓
Άρθρο 62		✓	
ΥΠ. ΤΡΟΠ. 369/22			✓
Ακροτελεύτιο		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Νένα Ελευθερίας

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ:

Αλέξανδρος Κεφαλάς

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, επί των άρθρων και στο σύνολο και έχει ως εξής:

«Πλαίσιο για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου, κανόνες για την οργάνωση της αγοράς παραγωγής υδρογόνου και τα γεωγραφικά περιορισμένα δίκτυα υδρογόνου - Μερική ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΜΕΡΟΣ Α'
ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'
Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2 Αντικείμενο
Άρθρο 3 Ορισμοί - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ
Άρθρο 4 Παραγωγή βιομεθανίου
Άρθρο 5 Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το βιομεθάνιο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ
Άρθρο 6 Διαδικασία αδειοδότησης των μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 7 Σύνδεση μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 8 Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης βιομεθανίου
Άρθρο 9 Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 10 Άδεια εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 11 Τροποποίηση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 12 Επανεκδοση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 13 Άδεια λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 14 Τροποποίηση άδειας λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 15 Κυρώσεις
Άρθρο 16 Διάθεση του παραγόμενου βιομεθανίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ
Άρθρο 17 Καθεστώς στήριξης μονάδων βιομεθανίου
Άρθρο 18 Κίνητρα για την παραγωγή βιομεθανίου
Άρθρο 19 Εγγυήσεις προέλευσης για το βιομεθάνιο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'
Άρθρο 20 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 21 Τελικές διατάξεις - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4001/2011
Άρθρο 22 Μεταβατικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β'
ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΜΕΡΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1788
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'
Άρθρο 23 Σκοπός
Άρθρο 24 Αντικείμενο

Άρθρο 25 Ορισμοί - Τροποποίηση περ. η) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4001/2011, περ. γ) παρ. 1 και υποπερ. αα) περ. α) παρ. 3 άρθρου 2 ν. 4864/2021 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
Α' ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 26 Διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης άδειας και ορισμός σημείου επαφής (παρ. 5 και 8 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Άρθρο 27 Βεβαίωση παραγωγού υδρογόνου (παρ. 12 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Άρθρο 28 Διάρκεια ισχύος βεβαίωσης παραγωγού υδρογόνου
Άρθρο 29 Μητρώα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
Β' ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 30 Επόμενα στάδια αδειοδότησης παραγωγών υδρογόνου

Άρθρο 31 Σύνδεση μονάδων υδρογόνου

Άρθρο 32 Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης υδρογόνου

Άρθρο 33 Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων υδρογόνου

Άρθρο 34 Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων υδρογόνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΘΕΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Άρθρο 35 Προϋποθέσεις για τη λειτουργία μονάδων παραγωγής υδρογόνου

Άρθρο 36 Ρυθμιστική εποπτεία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 37 Κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται από δίκτυο

Άρθρο 38 Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών

Άρθρο 39 Πιστοποίηση συμμόρφωσης (άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Άρθρο 40 Καθεστώς στήριξης μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 41 Άδεια Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

Άρθρο 42 Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

Άρθρο 43 Άδεια Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου (άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Άρθρο 44 Υποχρεώσεις κατόχων Άδειας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

Άρθρο 45 Αρμοδιότητες Διαχειριστή Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

Άρθρο 46 Κώδικας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 47 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 48 Τελικές διατάξεις

Άρθρο 49 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 50 Καταργούμενη διάταξη

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 51 Ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων και εργασιών για την υλοποίηση του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας»

Άρθρο 52 Σύνθεση και συγκρότηση μελών Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010

Άρθρο 53 Σύνθεση και συγκρότηση Συμβουλίων Ιδιοκτησίας

Δασών, Δασικών, Χορτολιβαδικών και Βραχωδών Εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8Α ν. 998/1979

Άρθρο 54 Ανανέωση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023 - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 34 του ν. 5106/2024

Άρθρο 55 Μέτρα αντιμετώπισης λειψυδρίας - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 3199/2003 - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη υποπερ. εγ) στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 στον ν. 4864/2021

Άρθρο 56 Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 240 ν. 5193/2025, υποπερ. αα) και αβ) περ. α) παρ. 4 άρθρου 68 και παρ. 2 άρθρου 69 ν. 5197/2025, παρ. 3 άρθρου 77 ν. 5151/2024, παρ. 1 άρθρου 270 ν. 5037/2023, παρ. 5 άρθρου 125ΚΑ ν. 4495/2017

Άρθρο 57 Εκπόνηση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών - Αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4936/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Άρθρο 58 Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων - Τροποποίηση άρθρου 14Γ ν. 3468/2006

Άρθρο 59 Μη παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση λέβητα ορυκτών καυσίμων - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (παρ. 15 άρθρου 17 Οδηγίας 2024/1275)

Άρθρο 60 Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» - Τροποποίηση άρθρου 14Δ ν. 3468/2006

Άρθρο 61 Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» - Τροποποίηση άρθρου 14Ε ν. 3468/2006

Άρθρο 62 Ενεργειακές εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4342/2015, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 10Α ν. 4951/2022 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 173 ν. 4964/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63 Ζητήματα οριοθέτησης οικισμών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12 ν. 4759/2020

Άρθρο 64 Χορήγηση ενίσχυσης για την κατασκευή και λειτουργία τηλεθέρμανσης στους Δήμους Κοζάνης, Εορδαίας και Αμυνταίου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021

Άρθρο 65 Ενεργοποίηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο δίκτυο - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 66 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού πλαισίου για την προώθηση της παραγωγής βιομεθανίου και την ενίσχυση της συμμετοχής του στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση της διαδικασίας αδειοδότησης των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου, καθώς και της έγχυσής του στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου

ή σε Δίκτυα Διανομής Φυσικού Αερίου. Επίσης, εισάγεται καθεστώς στήριξης των μονάδων παραγωγής βιομεθανίου και παρέχονται κίνητρα για την αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου, σε μονάδες βιομεθανίου.

Άρθρο 3

Ορισμοί - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011

1. Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Άδεια εγκατάστασης μονάδας παραγωγής βιομεθανίου (άδεια εγκατάστασης)»: η άδεια για την εγκατάσταση μονάδας παραγωγής βιομεθανίου του άρθρου 10.

β) «Άδεια λειτουργίας μονάδας παραγωγής βιομεθανίου (Άδεια λειτουργίας)»: η άδεια για τη λειτουργία μονάδας παραγωγής βιομεθανίου του άρθρου 13.

γ) «Αδειοδοτούσα αρχή εγκατάστασης και λειτουργίας (αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή)»: η αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας του παρόντος, ήτοι:

γα) Το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Μεταφορών και Εναλλακτικών Καυσίμων της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για έργα τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης άδειας εγκατάστασης, στην κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης Α1, του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.

γβ) Οι οικείες Διευθύνσεις Τεχνικού Ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για έργα τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης άδειας εγκατάστασης, στις κατηγορίες περιβαλλοντικής κατάταξης Α2 και Β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.

δ) «Αέριο»: το φυσικό αέριο, περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) και του υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) ή το βιομεθάνιο, περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου βιομεθανίου (bio-CNG) και του υγροποιημένου βιομεθανίου (bio-LNG), ή οποιοδήποτε μείγμα αυτών.

ε) «Απομακρυσμένο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου»: δίκτυο διανομής που δεν είναι συνδεδεμένο με το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου ή με υπάρχον δίκτυο διανομής.

στ) «Αρμόδιος Διαχειριστής»:

στα) ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου για τις μονάδες βιομεθανίου που συνδέονται στο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, καθώς και για τις Μη Συνδεδεμένες Μονάδες,

στβ) ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου για τις μονάδες που συνδέονται σε Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου.

ζ) «Βιοαέριο»: το αέριο καύσιμο που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων, κατά την περ. 32ε' του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129).

η) «Βιομεθάνιο»: ανανεώσιμο αέριο που προέρχεται από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου, που παράγεται από βιομάζα ή το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων.

θ) «Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε. (Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α.)»: ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. της παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ι) «Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου (Διαχειριστής Δικτύου Διανομής)»: το νομικό πρόσωπο που ασκεί κατά το άρθρο 80Δ του ν. 4001/2011 καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου.

ια) «Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου (Δίκτυο διανομής)»: το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

ιβ) «Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.)»: Το Σύστημα Φυσικού Αερίου του άρθρου 67 του ν. 4001/2011, όπως τροποποιείται με το άρθρο 21 του παρόντος.

ιγ) «Μητρώο Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α.»: Το μητρώο του άρθρου 72

του ν. 4001/2011.

ιδ) «Μονάδα Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου (Μ.Ε.Μ.)»: Το σύνολο του εξοπλισμού και των υποδομών που εγκαθίστανται στις μονάδες βιομεθανίου, από τον αρμόδιο Διαχειριστή, με σκοπό: ιδα) τη μέτρηση της ποιότητας του βιομεθανίου, ιδβ) τη μέτρηση και ρύθμιση της ροής έγχυσης του παραγόμενου βιομεθανίου, ιδγ) την προσθήκη οσμητικού, όπου αυτό απαιτείται, και ιδε) την τηλεμετάδοση των δεδομένων. Η Μ.Ε.Μ. περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο μετρητή, υπολογιστή ροής ή διορθωτή όγκου (PTZ), αέριο χρωματογράφο, σύστημα τηλεμετάδοσης και καταγραφικό δεδομένων, σύστημα προσθήκης οσμητικού όπου απαιτείται, καθώς και διάταξη αποκοπής της ροής βιομεθανίου που δεν πληροί τις προδιαγραφές που τίθενται δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 20. Στην περίπτωση μονάδων συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, η Μ.Ε.Μ. περιλαμβάνει και την εγκατάσταση συμπίεσης του παραγόμενου βιομεθανίου που ενδεχομένως απαιτείται για την έγχυση του βιομεθανίου στο σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής.

ιε) «Μονάδα παραγωγής βιομεθανίου (μονάδα βιομεθανίου)»: οι απαραίτητες υποδομές και εγκαταστάσεις υποδοχής, επεξεργασίας, και αποθήκευσης πρώτων υλών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις παραγωγής βιομεθανίου. Στις εγκαταστάσεις του πρώτου εδαφίου περιλαμβάνονται αυτές για: ιεα) την αποθήκευση, συμπίεση ή υδροποίηση του βιομεθανίου, με την εξαίρεση των εγκαταστάσεων που περιλαμβάνονται στη Μ.Ε.Μ., ιεβ) τον έλεγχο και τη ρύθμιση της ποιότητας του προϊόντος, ιεγ) την επεξεργασία και τον ποιοτικό έλεγχο του υπολείμματος, καθώς και οι μονάδες που έχουν προέλθει από την αναβάθμιση από μονάδα βιοαερίου. Σε περίπτωση μερικής αναβάθμισης μονάδας βιοαερίου ή επέκτασης της λειτουργίας αυτής, ως μονάδα βιομεθανίου νοείται το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και εγκαταστάσεων αναβάθμισης βιοαερίου για την παραγωγή βιομεθανίου, περιλαμβανομένων των εγκαταστάσεων του δεύτερου εδαφίου.

ιστ) «Παραγωγός βιομεθανίου»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιοκτήτης ή κάτοχος μονάδας βιομεθανίου, περιλαμβανομένων των μονάδων που έχουν αναβαθμιστεί σε μονάδα βιομεθανίου από μονάδα βιοαερίου. Σε περίπτωση μερικής αναβάθμισης της μονάδας βιοαερίου σε μονάδα βιομεθανίου, ο παραγωγός βιομεθανίου μπορεί να είναι διαφορετικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο από τον παραγωγό βιοαερίου.

ιζ) «Εγγύηση προέλευσης»: το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο πιστοποιεί ότι δεδομένη ποσότητα βιομεθανίου προέρχεται από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.

ιη) «Προμηθευτής φυσικού αερίου ή προμηθευτής»: ο κάτοχος άδειας προμήθειας φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 4001/2011, ο οποίος έχει τη δυνατότητα διάθεσης βιομεθανίου σε οποιαδήποτε μορφή, βάσει της αντίστοιχης άδειας προμήθειας που κατέχει.

ιθ) «Σημείο εισόδου βιομεθανίου»: το σημείο από το οποίο το βιομεθάνιο εισέρχεται σε δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α..

κ) «Μη συνδεδεμένη μονάδα βιομεθανίου (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα)»: η μονάδα παραγωγής βιομεθανίου που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής, η οποία δύναται να περιλαμβάνει μονάδα συμπίεσης ή υδροποίησης του παραγόμενου βιομεθανίου.

κα) «Σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης»: η σύμβαση που συνάπτει κάτοχος μονάδας βιομεθανίου με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) για την ένταξη της μονάδας του σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης.

κβ) «Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας της Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης»: η δεσμευτική συμφωνία μεταξύ μη συνδεδεμένης μονάδας βιομεθανίου και του αρμόδιου Διαχειριστή, με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της Μ.Ε.Μ. σε χώρο που διατίθεται χωρίς αποζημίωση από τον παραγωγό βιομεθανίου στον αρμόδιο Διαχειριστή.

κγ) «Υβριδική μονάδα βιομεθανίου»: η μονάδα βιομεθανίου στην οποία έχει προστεθεί μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύση βιοαερίου, η οποία εγχέει παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας.

κδ) «Χρήστης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α. ή στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου και συνάπτει σύμβαση με τον αρμόδιο Διαχειριστή για τη χρήση Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου.

2. Στην περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ορισμών, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «Δίκτυο διανομής» προστίθενται οι λέξεις «φυσικού αερίου», β) μετά από τις λέξεις «Σύστημα Μεταφοράς» προστίθενται οι λέξεις «και τις μονάδες παραγωγής βιομεθανίου», γ) μετά από τις λέξεις «Διανομή Φυσικού Αερίου» προστίθενται οι λέξεις «και Βιομεθανίου», και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής:

«(θ) Δίκτυο διανομής φυσικού αερίου: «Οι αγωγοί συμπεριλαμβανομένων των παροχευτικών αγωγών και των αγωγών σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής βιομεθανίου, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης ή αεριοποίησης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και γενικά όλες οι υποδομές που προορίζονται για Διανομή Φυσικού Αερίου και Βιομεθανίου σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει Διαχειριστής Διανομής Φυσικού Αερίου ή πρόκειται να αναπτυχθούν από τον ίδιο στο πλαίσιο εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οικεία Άδεια Διαχείρισης.»

3. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, καθώς και του άρθρου 3 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

Άρθρο 4 Παραγωγή βιομεθανίου

1. Το βιομεθάνιο που λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς του παρόντος προέρχεται από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων.

2. Το χωνεμένο υπόλειμμα των μονάδων βιομεθανίου υπόκειται σε επεξεργασία τουλάχιστον μηχανικού διαχωρισμού για την παραγωγή εδαφοβελτιωτικού/λιπάσματος σε στερεή και υγρή μορφή, το οποίο διατίθεται σύμφωνα με:

α) την υπ' αρ. 166640/8.3.2013 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 554), περί μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας με χρήση βιοαερίου, αν δεν έχει χρησιμοποιηθεί στην επεξεργασία ως πρώτη ύλη, ιλύς, προερχόμενη από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων και οργανικό κλάσμα σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων της εγκατάστασης, β) την υπ' αρ. 41828/630/18.4.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 2692), περί χρησιμοποίησης επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία, αν στις πρώτες ύλες περιλαμβάνεται και ιλύς που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων, ενώ δεν περιλαμβάνεται οργανικό κλάσμα σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων, και γ) την υπ' αρ. 56366/4351/4.12.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 3339), περί μηχανικής - βιολογικής επεξεργασίας σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, αν στις πρώτες ύλες περιλαμβάνεται και οργανικό κλάσμα σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων.

Άρθρο 5 Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αιεφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το βιομεθάνιο

1. Για την πιστοποίηση του βιομεθανίου που παράγεται από τις μονάδες βιομεθανίου και την επαλήθευση των κριτηρίων αιεφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, εφαρ-

μόζονται τα άρθρα: α) 32Ζ, περί κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, β) 32Η, περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, και γ) 32Θ, περί υπολογισμού του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου, του ν. 3468/2006 (Α' 129).

2. Για την εφαρμογή του παρόντος γίνονται αποδεκτά αναγνωρισμένα εθνικά καθεστώτα ή συστήματα ή αναγνωρισμένα εθελοντικά καθεστώτα ή συστήματα, σύμφωνα με το άρθρο 32Η του ν. 3468/2006. Για τη συλλογή και την επαλήθευση των δεδομένων που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος, οι παραγωγοί βιομεθανίου συνεργάζονται με τους φορείς των αναγνωρισμένων εθελοντικών και εθνικών καθεστώτων του προηγούμενου εδαφίου και συμμορφώνονται με τις υποδείξεις τους.

3. Για το παραγόμενο βιομεθάνιο που πιστοποιείται σύμφωνα με το παρόν, οι προμηθευτές καυσίμων: α) καταχωρίζουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων του άρθρου 32ΣΤΕ του ν.3468/2006 τις απαιτούμενες πληροφορίες για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και β) τηρούν ημερολογιακό αρχείο με το είδος και την προέλευση της πρώτης ύλης και τη σύσταση του μείγματος που υφίσταται χώνευση.

4. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία υποστηρίζεται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος, σύμφωνα ιδίως με τα άρθρα 32ΣΤΕ και 32Η του ν. 3468/2006.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ

Άρθρο 6 Διαδικασία αδειοδότησης των μονάδων βιομεθανίου

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής βιομεθανίου επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας κατά το άρθρο 13.

2. Ο ενδιαφερόμενος για την άσκηση της δραστηριότητας παραγωγής βιομεθανίου προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες:

- για την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης,
- για τη χορήγηση όρων σύνδεσης της μονάδας από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής,
- για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, και
- για την έκδοση της άδειας λειτουργίας.

3. Οι μονάδες βιομεθανίου κατατάσσονται στις κατηγορίες και υποκατηγορίες του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του ιδίου άρθρου. Σε περίπτωση αναβάθμισης μονάδας βιοαερίου σε μονάδα βιομεθανίου, ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 1α του άρθρου 6 του ν. 4014/2011, εφόσον η αναβάθμιση δεν συνεπάγεται αύξηση της δυναμικότητας παραγωγής, άλλως η απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης τροποποιείται αντίστοιχα.

4. Μετά την έκδοση ή την τροποποίηση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ο ενδιαφερόμενος:

α) Υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης του άρθρου 10. Στις περιπτώσεις μονάδων βιομεθανίου που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, η άδεια εγκατάστασης εκδίδεται μετά την αποδοχή από τον ενδιαφερόμενο της πρότασης σύνδεσης του αρμόδιου Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης,

β) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη της σύμβασης σύνδεσης, εφόσον πρόκειται για μονάδα βιομεθανίου που πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής σύμφωνα με το άρθρο 7,

γ) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση αδειών, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων δόμησης, πράξεων, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση της μονάδας, η έκδοση των οποίων δεν απαιτεί την

προηγούμενη έκδοση της άδειας εγκατάστασης, και

δ) προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για την εγκατάσταση Μ.Ε.Μ..

5. Για τις μονάδες που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο διανομής, η Μ.Ε.Μ. κατασκευάζεται μετά την έκδοση της άδειας εγκατάστασης και την υπογραφή της σύμβασης σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή. Για τις μονάδες παραγωγής συμπιεσμένου ή υγροποιημένου βιομεθανίου που δεν συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το δίκτυο διανομής, η Μ.Ε.Μ. κατασκευάζεται μετά την έκδοση της άδειας εγκατάστασης και την υπογραφή σύμβασης κατασκευής και λειτουργίας της με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α..

6. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τηρεί κεντρικό αρχείο των αδειών εγκατάστασης και των αδειών λειτουργίας των μονάδων βιομεθανίου.

Άρθρο 7 Σύνδεση μονάδων βιομεθανίου

Στην περίπτωση μονάδας βιομεθανίου που επιθυμεί να πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Δίκτυο διανομής, ο ενδιαφερόμενος, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης.

Άρθρο 8 Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης βιομεθανίου

1. Σε μονάδα βιομεθανίου που δεν πραγματοποιεί έγχυση σε δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α. (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα), ο παραγωγός βιομεθανίου συνάπτει με τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., με αντικείμενο την κατασκευή ή την λειτουργία της εν λόγω μονάδας, κατά τους Κώδικες των αρμόδιων Διαχειριστών.

2. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των συμβάσεων του παρόντος άρθρου. Αντίγραφα των εν λόγω συμβάσεων αποστέλλονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον ζητηθούν, στην αδειοδοτούσα αρχή και στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 9 Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων βιομεθανίου

1. Το έργο σύνδεσης σχεδιάζεται και κατασκευάζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος έχει την κυριότητα και την ευθύνη λειτουργίας του. Το έργο αυτό περιλαμβάνει τη Μ.Ε.Μ., και, στην περίπτωση μονάδων βιομεθανίου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή δίκτυο διανομής, και τον αγωγό σύνδεσης με τα σχετικά εξαρτήματα και συστήματα ελέγχου, καθώς και τον συμπιεστή βιομεθανίου που ενδεχομένως χρειασθεί. Στην περίπτωση Μη Συνδεδεμένων Μονάδων βιομεθανίου, η Μ.Ε.Μ. εγκαθίσταται ανάντη του εξοπλισμού συμπίεσης ή υγροποίησης του βιομεθανίου, ο οποίος ανήκει στην κυριότητα του παραγωγού βιομεθανίου.

2. Το κόστος κατασκευής της Μ.Ε.Μ. και, στην περίπτωση μονάδων βιομεθανίου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή δίκτυο διανομής, και της ενδεχόμενης εγκατάστασης συμπίεσης του βιομεθανίου, βαρύνει αποκλειστικά τον αντίστοιχο Διαχειριστή και εντάσσεται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση αυτού. Με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου, το κόστος κατασκευής του υπόλοιπου έργου, ήτοι του αγωγού σύνδεσης μονάδων βιομεθανίου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής, βαρύνει αποκλειστικά τον παραγωγό βιομεθανίου. Κατ' εξαίρεση, στην έκταση που ο εν λόγω αγωγός σύνδεσης εκτείνεται σε μήκος: α) έως τρία (3) χιλιόμετρα μεταξύ του σημείου σύνδεσης με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το δίκτυο διανομής, στο οποίο πρόκειται να συνδεθεί η μονάδα, και της Μ.Ε.Μ. της μονάδας βιομεθανίου, το κό-

στος κατασκευής του βαρύνει τον αρμόδιο Διαχειριστή και εντάσσεται στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες του αρμόδιου Διαχειριστή, και β) από τρία (3) έως δέκα (10) χιλιόμετρα από το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το δίκτυο διανομής, στο οποίο πρόκειται να συνδεθεί η μονάδα, έως τη Μ.Ε.Μ. της μονάδας βιομεθανίου, το κόστος κατασκευής του επιμερίζεται μεταξύ του παραγωγού βιομεθανίου και του αρμόδιου Διαχειριστή, καθένας από τους οποίους βαρύνεται με το πενήντα τοις εκατό (50%) αυτού. Οι δαπάνες λειτουργίας του έργου σύνδεσης εντάσσονται στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες του αρμόδιου Διαχειριστή.

3. Ο παραγωγός βιομεθανίου παραχωρεί χωρίς αποζημίωση στον αρμόδιο Διαχειριστή τον απαιτούμενο χώρο εντός του γηπέδου της μονάδας βιομεθανίου για την εγκατάσταση της Μ.Ε.Μ. και την εγκατάσταση συμπίεσης βιομεθανίου, σύμφωνα με την παρ. 4. Επιτρέπει την ελεύθερη είσοδο του εντεταλμένου προσωπικού του αρμόδιου Διαχειριστή, οποιαδήποτε ημέρα και ώρα, για λόγους ασφάλειας, λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού της Μ.Ε.Μ. και του συμπίεστή βιομεθανίου.

4. Οι Διαχειριστές Δικτύων Διανομής αξιολογούν την ανάγκη αντιστροφής της ροής προς το σύστημα μεταφοράς, προκειμένου να υποδέχονται βιομεθάνιο που δεν μπορεί να παραληφθεί προς κατανάλωση από το δίκτυο διανομής και προγραμματίζουν την εγκατάσταση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης και της μονάδας απόσπησης, εφόσον απαιτείται. Η υλοποίηση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης και της μονάδας απόσπησης λαμβάνει χώρα κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, μετά από κοινή εισήγηση του αντίστοιχου Διαχειριστή Δικτύου Διανομής και του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α., με την οποία επιβεβαιώνεται η τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα της λύσης αυτής. Τα σχετικά έργα υλοποιούνται ως εξής:

α) Το έργο, από το επιλεγμένο σημείο του Δικτύου Διανομής μέχρι τη βαλβίδα εισόδου του συμπίεστή, υλοποιείται από τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής.

β) Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. αναλαμβάνει την εγκατάσταση και λειτουργία της μονάδας συμπίεσης και της μονάδας απόσπησης, εφόσον απαιτείται, καθώς και τη σύνδεσή τους με το επιλεγμένο σημείο του Ε.Σ.Φ.Α..

Οι ανωτέρω δαπάνες των αρμόδιων Διαχειριστών περιλαμβάνονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση και στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες αυτών.

Άρθρο 10

Άδεια εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου

1. Για την εγκατάσταση μονάδας βιομεθανίου απαιτείται η έκδοση άδειας εγκατάστασης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

2. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση έκδοσης άδειας εγκατάστασης, η οποία συνοδεύεται από:

α) Απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

β) Αποδεικτικά έγγραφα αποδοχής της πρότασης σύνδεσης, εφόσον πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση βιομεθανίου στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής.

γ) Τεχνική περιγραφή της μονάδας βιομεθανίου.

δ) Οριζοντιογραφία της μονάδας, από την οποία προκύπτει σαφώς το γήπεδο εγκατάστασης.

ε) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης. Οι μονάδες βιομεθανίου επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν σε γήπεδο ή σε χώρο επί του οποίου είναι επιτρεπτή η εγκατάσταση μονάδων βιοαερίου, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Δ' του ν. 4951/2022 (Α' 129), και στις οποίες ο αιτών αποδεικνύει προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ότι έχει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4951/2022.

στ) Πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο.

3. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά των ήδη υποβληθέντων εγγρά-

φων και στοιχείων, εντός τακτής προθεσμίας. Η μη παροχή διευκρινίσεων ή η μη υποβολή των συμπληρωματικών εγγράφων που ζητήθηκαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απορριπτέα.

4. Η άδεια εγκατάστασης εκδίδεται με απόφαση της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την παρέλευση: α) είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 3, αν δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε β) από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 3.

5. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή κάνει αποδεκτές αιτήσεις για έκδοση άδειας εγκατάστασης, αν η ισχύς τους: α) δεν υπερβαίνει την αναγραφόμενη στην απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, και β) είναι σε πλήρη αντιστοιχία με αυτή που αναγράφεται:

βα) στην απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ή

ββ) στην αίτηση,

εφόσον εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ως προς τη νέα μειωμένη ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί διαδικασίας τροποποίησης της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, το οποίο και υποβάλλεται ως δικαιολογητικό στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

6. Η άδεια εγκατάστασης αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο, δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια», καθώς και σε ειδική ιστοσελίδα, στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του κατόχου της μονάδας βιομεθανίου και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) Την περιγραφή των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών της μονάδας, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας παραγωγής βιομεθανίου,

γ) Την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και τη μέγιστη ωριαία παραγωγική ικανότητα σε βιομεθάνιο (kWhth) της μονάδας βιομεθανίου,

δ) Τις συντεταγμένες του γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας βιομεθανίου,

ε) Τη διάρκεια ισχύος της άδειας εγκατάστασης,

στ) Ειδικούς όρους για την εγκατάσταση της μονάδας βιομεθανίου.

7. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης έκδοσης άδειας εγκατάστασης, εκδίδεται ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον αιτούντα.

8. Η άδεια εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ, ισχύει για τρία (3) έτη και για τη διάρκειά της εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 έως 8 του άρθρου 19 του ν. 4951/2022.

Άρθρο 11

Τροποποίηση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου

1. Η άδεια εγκατάστασης τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου. Τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης γίνεται σε οποιαδήποτε μεταβολή απαιτεί εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας βιομεθανίου, κατ' αναλογία με το άρθρο 18 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί επεμβάσεων σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης σε δάση και δασικές εκτάσεις.

2. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα για τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης αν εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, δεν απαιτείται τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης για μεταβολή στοιχείων ή αλλαγών στην εσωτερική διάταξη της μονάδας βιομεθανίου ή στον εξοπλισμό της. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κάτοχος της άδειας ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία με τη σειρά της επικαιροποιεί τον φάκελο της άδειας εγκατάστασης. Η αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εφόσον απαιτηθεί, να εκδώσει σχετική διαπιστωτική πράξη.

4. Αίτηση για τροποποίηση της άδειας εγκατάστασης δεν συ-

νεπάγεται ούτε δικαιολογεί παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας και δεν αποτελεί αιτία διακοπής των εργασιών και της εν γένει κατασκευής της μονάδας, στο μέτρο που οι εργασίες αυτές δεν επηρεάζονται από την τροποποίηση που αιτείται ο ενδιαφερόμενος.

Άρθρο 12

Επανεκδόση άδειας εγκατάστασης μονάδων βιομεθανίου

1. Αν ακυρώθηκε αμετάκλητα από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο η απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη που απαιτείται για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος δύναται, σε συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση, να αιτηθεί άπαξ την επανέκδοση των ανωτέρω διοικητικών πράξεων, καθώς και της άδειας εγκατάστασης.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτημα στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για την επανέκδοση της άδειας εγκατάστασης, εφόσον η μονάδα βιομεθανίου:

- α) διαθέτει απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, και
- β) αν πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση στο Δίκτυο ή στο Ε.Σ.Φ.Α., διαθέτει ισχύουσα πρόταση σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

Άρθρο 13

Άδεια λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου

1. Για τη λειτουργία μονάδας βιομεθανίου απαιτείται η άδεια λειτουργίας του παρόντος.

2. Ο ενδιαφερόμενος, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης της μονάδας και των έργων σύνδεσης, εφόσον αυτά απαιτούνται, υποβάλλει αίτηση δοκιμαστικής λειτουργίας στον αρμόδιο Διαχειριστή. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ενεργοποίηση της σύνδεσης της μονάδας βιομεθανίου με τη Μ.Ε.Μ. ή το δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α., κατά τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης και εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της δοκιμαστικής λειτουργίας. Η διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με δυνατότητα παράτασης έως τέσσερις (4) μήνες ακόμη, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και σύμφωνης γνώμης του αρμόδιου Διαχειριστή. Σε περίπτωση υπέρβασης της διάρκειας του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται στον παραγωγό: α) οι κυρώσεις του άρθρου 15, καθώς και β) αναστολή της χορήγησης της λειτουργικής ενίσχυσης.

3. Μετά την ολοκλήρωση της δοκιμαστικής λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος του κατόχου της μονάδας βιομεθανίου, Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας.

4. Μετά την ολοκλήρωση της δοκιμαστικής λειτουργίας κατά τις παρ. 2 και 3, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει ενώπιον της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής αίτηση για την έκδοση της άδειας λειτουργίας, συνοποβάλλοντας:

- α) Βεβαίωση του αρμόδιου Διαχειριστή ως προς τη διαπίστωση της ολοκλήρωσης της εγκατάστασης της Μ.Ε.Μ.. Στην περίπτωση μονάδων που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με Δίκτυο διανομής, η βεβαίωση αναφέρεται και στην ολοκλήρωση του έργου σύνδεσης. Για την υλοποίηση του έργου σύνδεσης και την εγκατάσταση της Μ.Ε.Μ., απαιτείται η προηγούμενη υπογραφή σύμβασης σύνδεσης ή σύμβασης κατασκευής και λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., αντίστοιχα, μεταξύ του παραγωγού βιομεθανίου και του αρμόδιου Διαχειριστή.
- β) Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας της παρ. 3 από τον αρμόδιο Διαχειριστή.
- γ) Πρόσφατο πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης του αιτούντος, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο.
- δ) Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας.
- ε) Πιστοποιητικό από την αρμόδια πυροσβεστική υπηρεσία,

εφόσον απαιτείται, άλλως αποδεικτικό υποβολής Μελέτης Ενεργητικής και Παθητικής Πυροπροστασίας της αρμόδιας πυροσβεστικής υπηρεσίας.

στ) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος, περί μη αναστολής αδειοδότησης της μονάδας βιομεθανίου.

ζ) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του αιτούντος, περί τήρησης των όρων της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της άδειας εγκατάστασης κατά τη φάση κατασκευής της μονάδας βιομεθανίου, και λειτουργίας της.

η) Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού επίβλεψης της λειτουργίας της μονάδας βιομεθανίου, περί αποδοχής της ανάθεσης και της τήρησης, κατά τη λειτουργία της μονάδας, των όρων και κανονισμών για την προστασία του περιβάλλοντος.

5. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων, εντός τακτής προθεσμίας. Η μη παροχή διευκρινίσεων ή η μη υποβολή των συμπληρωματικών εγγράφων που ζητήθηκαν, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση απορριπτή.

6. Η άδεια λειτουργίας εκδίδεται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 5, αν δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 5.

7. Η άδεια λειτουργίας περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) Το ονοματεπώνυμο και την επωνυμία του κατόχου, καθώς και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

β) την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και τη μέγιστη ωριαία παραγωγική ικανότητα σε βιομεθάνιο (kWhth) της μονάδας βιομεθανίου,

γ) την περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών της μονάδας,

δ) αν η μονάδα βιομεθανίου συνδέεται με Δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α., τον τρόπο σύνδεσής της. Σε περίπτωση Μη Συνδεδεμένης Μονάδας Βιομεθανίου, αν αυτή συνδεθεί με δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α., η άδεια λειτουργίας τροποποιείται αντιστοίχως,

ε) τη θέση εγκατάστασης της μονάδας βιομεθανίου,

στ) τη διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας,

ζ) ειδικούς όρους που αφορούν τη λειτουργία της μονάδας βιομεθανίου.

8. Η άδεια λειτουργίας ισχύει για είκοσι (20) έτη από την έκδοσή της, με δυνατότητα ανανέωσης για ίσο χρονικό διάστημα.

9. Η άδεια λειτουργίας κοινοποιείται στον αιτούντα και δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια», καθώς και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

10. Αν η αίτηση χορήγησης άδειας λειτουργίας απορριφθεί, η σχετική απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα και αναρτάται σε ειδική ιστοσελίδα στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Παράλληλα, ο αιτών φέρει την ευθύνη αποκατάστασης του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Άρθρο 14

Τροποποίηση άδειας λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου

1. Η άδεια λειτουργίας τροποποιείται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου στην περίπτωση αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος της μονάδας βιομεθανίου ή τροποποίησης των τεχνικών χαρακτηριστικών της ή διασύνδεσής της με δίκτυο διανομής ή το Ε.Σ.Φ.Α.. Η απόφαση περί τροποποίησης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και αναρτάται στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια» και σε ειδική ιστοσελίδα που δημιουργείται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η τροποποίηση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην ειδική ιστοσελίδα.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, για κάθε άλλη περίπτωση μεταβολής, απαιτείται γνωστοποίηση του κατόχου της άδειας λειτουργίας, προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός τριάντα (30) ημερών. Οποιαδήποτε γνωστοποίηση μετά την παρέλευση

της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου συνιστά παράβαση των όρων της άδειας λειτουργίας και η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή δύναται να επιβάλει κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 15.

3. Δεν δύναται να υποβληθεί αίτημα τροποποίησης της άδειας λειτουργίας αν εκκρεμεί αίτημα τροποποίησης της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή της άδειας εγκατάστασης.

Άρθρο 15 **Κυρώσεις**

1. Σε μονάδες βιομεθανίου που έχουν εγκατασταθεί ή λειτουργούν, χωρίς άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας ή κατά παράβαση της άδειας αυτής, ή κατά παράβαση άλλων διατάξεων του παρόντος ή των κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικών του πράξεων, περιλαμβανομένης της άρνησης παροχής πρόσβασης στον αρμόδιο Διαχειριστή στη Μ.Ε.Μ. ή της μη εξουσιοδοτημένης παρέμβασης στις μετρητικές διατάξεις του παραγόμενου βιομεθανίου, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά:

α) Πρόστιμο το οποίο κυμαίνεται από χίλια (1.000), έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, το ύψος και τα κριτήρια επιμέτρησης του οποίου ορίζονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 20,

β) ανάκληση της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας, για ιδιαίτερα σοβαρές παραβάσεις, όπως αυτές εξειδικεύονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 20,

γ) διακοπή των εργασιών εγκατάστασης ή της λειτουργίας της μονάδας, με υποχρέωση αποκατάστασης του χώρου στην πρότερη κατάστασή του, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης,

δ) καταγγελία της σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης,

ε) αναζήτηση ενισχύσεων που έχουν ήδη καταβληθεί.

2. Η διαπίστωση της παράβασης και η επιβολή των ως άνω κυρώσεων γίνονται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της αρμόδιας αδειοδοτούσας αρχής. Η εισήγηση εκδίδεται μετά από κλήση του ενδιαφερομένου σε ακρόαση.

Άρθρο 16 **Διάθεση του παραγόμενου βιομεθανίου**

1. Η διάθεση του παραγόμενου βιομεθανίου σε τελικούς πελάτες, περιλαμβανομένων των πρατηρίων και των απομακρυσμένων καταναλωτών κατά την παρ. 2, γίνεται από τους προμηθευτές φυσικού αερίου, στο πλαίσιο της άδειας προμήθειας που κατέχουν.

2. Σε περίπτωση αναβάθμισης μονάδας βιοαερίου με σκοπό τη συμπύεση ή την υγροποίηση του παραγόμενου βιομεθανίου για χρήση του ως καυσίμου μεταφορών για κίνηση οχημάτων και πλοίων (ως bio-CNG ή bio-LNG) ή μεταφοράς και αποσυμπίεσης ή μεταφοράς και επαναεριοποίησης του βιομεθανίου, με σκοπό τη χρήση του από καταναλωτή που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου (συμπεριλαμβανομένου ειδικού αγωγού), επιτρέπεται η διάθεση του παραγόμενου ή υγροποιημένου βιομεθανίου: α) σε πρατήρια κατ' εφαρμογή, αα) της υπ' αρ. 11709/15.1.2024 κοινής απόφασης των Υφυπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 402), και αβ) της υπ' αρ. 188543/7.6.2022 κοινής απόφασης των Υφυπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί καθορισμού όρων, προϋποθέσεων και τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση διατάξεων παροχής (σημείων ανεφοδιασμού) Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) σε τροχοφόρα οχήματα, σε υφιστάμενα ή υπό αδειοδότηση «Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας» (Β' 3368), β) σε μεμονωμένους καταναλωτές κατ' εφαρμογή της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/51184/1307/9.5.2023 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί τεχνικού κανονισμού χειρσίων εγκαταστάσεων αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (Β' 3148), όπως εκάστοτε ισχύουν, καθώς και γ) σε πλοία, κατ'

εφαρμογή του π.δ. 64/2019 (Α' 103), περί θέσης σε εφαρμογή Κανονισμού για τον ασφαλή ανεφοδιασμό των πλοίων με υγροποιημένο φυσικό αέριο ως καύσιμο.

3. Στην περίπτωση μονάδων συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο διανομής, ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν παραλαμβάνει βιομεθάνιο που: α) δεν είναι σύμφωνο με τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί με την παρ. 2 του άρθρου 20, β) προέρχεται από μονάδα που δεν διαθέτει ισχύουσα άδεια λειτουργίας, γ) δεν περιλαμβάνεται σε δήλωση χρήστη, ο οποίος έχει δεσμεύσει αντίστοιχη δυναμικότητα εισόδου, δ) δεν είναι σύμφωνο με τους όρους και τις προδιαγραφές των οικείων Κωδίκων των αρμόδιων Διαχειριστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟΥ**

Άρθρο 17 **Καθεστώς στήριξης μονάδων βιομεθανίου**

Οι κάτοχοι μονάδων βιομεθανίου οι οποίες συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου, καθώς και οι κάτοχοι Μη Συνδεδεμένων Μονάδων δύνανται να ενταχθούν σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή επενδυτικής ή/και λειτουργικής ενίσχυσης για τις ποσότητες βιομεθανίου, περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου ή υγροποιημένου βιομεθανίου, που παράγουν. Οι ενισχύσεις του πρώτου εδαφίου χορηγούνται εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328) και, εφόσον απαιτείται, υπό τον όρο της προηγούμενης έγκρισής τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η πηγή χρηματοδότησης των δυννητικών ενισχύσεων του πρώτου εδαφίου είναι το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.), αυτή πραγματοποιείται με την επιφύλαξη του ειδικού πλαισίου και εντός των εγκεκριμένων ορίων και προϋπολογισμών των Προγραμμάτων που χρηματοδοτεί το Α.Π.Δ.Ε., των εγκρινόμενων ετήσιων ορίων του Α.Π.Δ.Ε. και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, καθώς και του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί του νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 18 **Κίνητρα για την παραγωγή βιομεθανίου**

1. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές δεν επιβάλλουν στους χρήστες χρέωση για την είσοδο του βιομεθανίου στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής. Το σχετικό κόστος περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του αρμόδιου Διαχειριστή και ανακτάται από το σύνολο των χρηστών του Ε.Σ.Φ.Α. ή του δικτύου διανομής, αντίστοιχα, σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό Τιμολόγησης.

2. Οι μονάδες βιοαερίου με ηλεκτροπαραγωγή που λαμβάνουν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, λειτουργική ενίσχυση, δυνάμει εν ισχύ συμβάσεων με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε.) και μετατρέπονται σε μονάδες βιομεθανίου, δύνανται να συμμετάσχουν αποκλειστικά στις διαδικασίες χορήγησης επενδυτικής ή λειτουργικής ενίσχυσης που προκηρύσσονται εντός πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μετά την παρέλευση της πενταετίας, οι κάτοχοι μονάδων βιοαερίου του πρώτου εδαφίου δεν είναι επιλέξιμοι για τη χορήγηση επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης σε περίπτωση αναβάθμισης της μονάδας τους.

3. Οι μονάδες βιοαερίου με ηλεκτροπαραγωγή που αναβαθμίζονται μερικώς σε μονάδες βιομεθανίου, διατηρώντας υβριδική λειτουργία, είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης κατά το άρθρο 17, εφόσον το υπολειπόμενο διάστημα της σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης ηλεκτροπαραγωγής που έχουν συνάψει με τον Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε. είναι μεγαλύτερο των πέντε (5) ετών. Στην περίπτωση αυτή, η

σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης ηλεκτροπαραγωγής με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.: α) τροποποιείται αντιστοίχως και η διάρκεια της μειώνεται κατά πέντε (5) έτη, και β) περιλαμβάνει ειδικούς όρους δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 20. Η δυνατότητα της υβριδικής λειτουργίας της παρούσας παρέχεται για τις υφιστάμενες μονάδες βιοαερίου με ηλεκτροπαραγωγή, οι οποίες υπογράφουν την ανωτέρω σύμβαση με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. εντός πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Σε περίπτωση αναβάθμισης μονάδων βιοαερίου σε μονάδες βιομεθανίου, κατά τις παρ. 2 και 3, η μέγιστη εγγεόμενη ηλεκτρική ισχύς της εν ισχύ σύμβασης σύνδεσης που αποδεσμεύεται δύναται να χρησιμοποιηθεί, εν μέρει ή εν όλω, από τον παραγωγό βιομεθανίου αποκλειστικά για σκοπούς αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), για την κάλυψη αναγκών της μονάδας, με εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίοι συνδέονται με το ηλεκτρικό δίκτυο στο ίδιο σημείο σύνδεσης με τη μονάδα βιοαερίου. Για τον σκοπό αυτόν τροποποιούνται ανάλογα οι Οριστικές Προσφορές και οι Συμβάσεις Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή.

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 22, για εγκαταστάσεις σε δήμους όπου υπάρχει ενεργό δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, δεν γίνονται δεκτά από την έναρξη ισχύος του παρόντος, νέα αιτήματα για χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού από τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή και δεν δύναται από την 1η Ιανουαρίου 2026 να συναφθεί νέα ή να ανανεωθεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. για ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο.

Άρθρο 19

Εγγυήσεις προέλευσης για το βιομεθάνιο

1. Η προέλευση του παραγόμενου βιομεθανίου από την αναβάθμιση και τον καθαρισμό του βιοαερίου που παράγεται από βιομάζα ή από το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αστικών ή βιομηχανικών αποβλήτων του άρθρου 4, αποδεικνύεται με τις εγγυήσεις προέλευσης, οι οποίες εκδίδονται από τον φορέα έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006 (Α' 129). Για το περιεχόμενο και την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 15 έως 18B του ν. 3468/2006.

2. Οι εγγυήσεις προέλευσης είναι μεταβιβάσιμες και η έκδοση, η χρήση και η ακύρωσή τους καταγράφονται και παρακολουθούνται στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3468/2006, στο οποίο τηρείται το Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης Βιομεθανίου.

3. Οι εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται για τις μονάδες βιομεθανίου που διαθέτουν εν ισχύ άδεια λειτουργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 20

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Προς τον σκοπό του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 6, περί περιβαλλοντικής κατάταξης των μονάδων βιομεθανίου, δύναται να επικαιροποιείται η απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), προκειμένου οι τελευταίες να συμπεριληφθούν στην εν λόγω κατάταξη.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται Κανονισμός Εγκατάστασης και Λειτουργίας Μονάδων Παραγωγής Βιομεθανίου. Με τον Κανονισμό καθορίζονται:

α) Τα δικαιολογητικά και τα εν γένει στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος για την έκδοση ή τροποποίηση ή μεταβίβαση της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας μονάδας βιομεθανίου, καθώς και η ακολουθούμενη διαδικασία,

β) το έντυπο της αίτησης για την έκδοση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας,

γ) οι γενικοί όροι και τα λοιπά στοιχεία του περιεχομένου των

αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας,

δ) οι προϋποθέσεις και η εν γένει διαδικασία για την παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας, καθώς και για την τροποποίηση, ανάκληση ή παύση της ισχύος αυτών,

ε) οι κυρώσεις σε περίπτωση υπέρβασης της μέγιστης διάρκειας της δοκιμαστικής λειτουργίας των μονάδων βιομεθανίου,

στ) τα κριτήρια επιμέτρησης των προστίμων και των εν γένει διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 15, τα οποία είναι ανάλογα της βαρύτητας, της συχνότητας και των συνεπειών της παραβάσης, του βαθμού υπαιτιότητας και της υποτροπής του παραβάτη, η διαδικασία επιβολής των παραπάνω κυρώσεων και ο τρόπος καταβολής των προστίμων, και

ζ) κάθε ειδικότερο ζήτημα που άπτεται της εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων βιομεθανίου, περιλαμβανομένων των ειδικών όρων που αποτυπώνονται στις άδειες και εγκρίσεις αυτών.

3. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), μετά από εισήγηση του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α. ή κατά περίπτωση των Διαχειριστών δικτύων διανομής φυσικού αερίου, τροποποιούνται οι αντίστοιχοι Κώδικες Διαχείρισης των αρμόδιων Διαχειριστών για:

α) Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του βιομεθανίου, δηλαδή τη σύσταση, τον Δείκτη «Wobbe», την ανωτέρα και κατώτερα θερμογόνος δύναμη και γενικά κάθε χαρακτηριστικό που απαιτείται προκειμένου το βιομεθάνιο να είναι συμβατό με το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται στη χώρα, το οποίο διοχετεύεται μέσω των αγωγών μεταφοράς ή διανομής, είτε ως συμπιεσμένο είτε ως υγροποιημένο,

β) τα δικαιολογητικά που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος και την εν γένει διαδικασία, για τη σύνδεση της μονάδας με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής φυσικού αερίου,

γ) τις λεπτομέρειες για την έκδοση από τον αρμόδιο Διαχειριστή της οριστικής πρότασης σύνδεσης, περιλαμβανομένου του ύψους του διαχειριστικού τέλους αυτής και της κατασκευής Μ.Ε.Μ.,

δ) τον τύπο, το περιεχόμενο και κάθε άλλο θέμα των συμβάσεων σύνδεσης με το Ε.Σ.Φ.Α. ή με το αντίστοιχο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου και κατασκευής και λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., περιλαμβανομένων των πρότυπων κειμένων των ανωτέρω συμβάσεων και των εγγυήσεων και ρητρών για τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων,

ε) τις τεχνικές απαιτήσεις μέτρησης της Μ.Ε.Μ. με σκοπό τον ποιοτικό έλεγχο, τη μέτρηση και την τηλεμετάδοση των δεδομένων του παραγόμενου βιομεθανίου, και

στ) κάθε περαιτέρω λεπτομέρεια για τη σύνδεση των μονάδων βιομεθανίου με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Δίκτυο διανομής, καθώς και τους όρους που πληρούνται για την υλοποίηση και λειτουργία αντιστροφής της ροής, από το Δίκτυο διανομής, προς το Ε.Σ.Φ.Α..

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., δύναται να καθορίζονται:

α) Ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, η συχνότητα πραγματοποίησής τους, οι προθεσμίες και οι όροι συμμετοχής, καθώς και το μοντέλο της δημοπρασίας για τη χορήγηση των ενισχύσεων του άρθρου 17, οι δικαιούχοι των εν λόγω ενισχύσεων, το επιλέξιμο κόστος, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της επενδυτικής ενίσχυσης, η διάρκεια καταβολής της λειτουργικής ενίσχυσης και κάθε άλλο ειδικό ζήτημα για τη διεξαγωγή της ανταγωνιστικής διαδικασίας. Αν η πηγή χρηματοδότησης του προηγούμενου εδαφίου προέρχεται, εν όλω ή εν μέρει, από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή τον τακτικό προϋπολογισμό, η απόφαση του πρώτου εδαφίου υπογράφεται και από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Ο αριθμός των ωρών κατά τις οποίες δύναται να αποζημιώνεται η ηλεκτροπαραγωγή στις μονάδες σε υβριδική λειτουργία και στις ανανεώσιμες συμβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 18, το ανώτατο όριο των ωρών λειτουργίας ημερησίως για τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση, καθώς και η τιμή με την οποία αποζημιώνεται η ενέργεια που παράγεται και εγχέεται στο δίκτυο ηλεκτρισμού.

Άρθρο 21**Τελικές διατάξεις - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 67 ν. 4001/2011**

1. Το σύνολο των απαιτούμενων έργων για την ανάπτυξη μονάδων βιομεθανίου συμμορφώνεται με τις κατευθύνσεις: α) της υπ' αρ. 6876/4871/12.6.2008 απόφασης έγκρισης του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128), β) των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού, γ) της υπ' αρ. 11508/18.2.2009 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων του (ΑΠΠ 151) και δ) της υπ' αρ. 49828/12.11.2008 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων του (Β' 2464).

2. Οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας του άρθρου 6Ε του ν. 3468/2006 (Α' 129) που δραστηριοποιούνται με σκοπό τη διαχείριση, ιδίως τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση ή διάθεση πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας από βιομεθάνιο, καταλαμβάνονται από τον παρόντα.

3. Στο πρώτο εδάφιο της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, μετά από τις λέξεις «συμπίεσης και αποσυμπίεσης,» προστίθενται οι λέξεις «τους αγωγούς σύνδεσης με τις μονάδες βιομεθανίου, καθώς και τις Μονάδες Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου,» και η περ. (α) διαμορφώνεται ως εξής:

«(α) Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (Α' 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του Ε.Σ.Φ.Α. σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (Β' 60), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, τους αγωγούς σύνδεσης με τις μονάδες βιομεθανίου, καθώς και τις Μονάδες Ελέγχου και Μέτρησης Βιομεθανίου, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανόμησης φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου και Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και των Κήπων Έβρου. Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.»

4. Ο ν. 4001/2011, ο Κώδικας Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., οι Κώδικες Διαχείρισης των δικτύων διανομής φυσικού αερίου, οι αντίστοιχοι κανονισμοί τιμολόγησης, οι αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και γενικά το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που αφορά το φυσικό αέριο, περιλαμβανομένων των κανόνων περί αποθήκευσης και των κανονισμών ασφαλείας, διακίνησης και χρήσης του φυσικού αερίου, ισχύουν και για το βιομεθάνιο, εξαιρουμένων των θεμάτων που ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα.

Άρθρο 22**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Κατ' εξαίρεση της παρ. 5 του άρθρου 18, περί νέων αιτημάτων σύναψης σύμβασης, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να επιτρέπεται η σύναψη ή η ανανέωση σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. για ηλεκτροπαραγωγή από βιοαέριο σε μονάδες βιοαερίου, που είναι εγκατεστημένες σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων ή Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων.

2. Οι υφιστάμενοι κάτοχοι αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων βιομεθανίου υποβάλλουν στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή τα αναγκαία αποδεικτικά έγγραφα για την απόδειξη

της πλήρωσης των προϋποθέσεων αδειοδότησης που προβλέπονται στον παρόντα για το αντίστοιχο στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, εντός έξι (6) μηνών από τη θέσπιση του Κανονισμού της παρ. 2 του άρθρου 20. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί λόγο ανάκλησης της άδειας εγκατάστασης και της άδειας λειτουργίας της μονάδας βιομεθανίου.

3. Μέχρι την τροποποίηση των Κωδίκων Διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 20, οι τελευταίοι εφαρμόζονται αναλογικά και στις μονάδες βιομεθανίου.

ΜΕΡΟΣ Β'**ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΜΕΡΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1788****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'****Άρθρο 23****Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024 «σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ» (σειρά L) και συνακόλουθα η διαμόρφωση ενός ενιαίου συμπαγούς πλαισίου για την οργάνωση και εκκίνηση της αγοράς ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

Άρθρο 24**Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση της: α) αδειοδότησης των μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, β) στήριξης των μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, γ) εποπτείας της σχετικής αγοράς, και δ) ανάπτυξης, αδειοδότησης, λειτουργίας και διαχείρισης των Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου.

Άρθρο 25**Ορισμοί - Τροποποίηση περ. η) παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4001/2011, περ. γ) παρ. 1 και υποπερ. αα) περ. α) παρ. 3 άρθρου 2 ν. 4864/2021 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)**

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Αρμόδιος Διαχειριστής»: αα) Ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ή ο Διαχειριστής Δικτύου Μεταφοράς Υδρογόνου, για μονάδες υδρογόνου οι οποίες συνδέονται στο Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε Σύστημα Υδρογόνου, αντιστοίχως, και αβ) ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής Υδρογόνου, για μονάδες υδρογόνου οι οποίες συνδέονται σε Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή το Δίκτυο διανομής Υδρογόνου, αντιστοίχως.

β) «Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου (Βεβαίωση Παραγωγού)»: η βεβαίωση που εκδίδεται από τον φορέα αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 27.

γ) «Εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές»: μεμονωμένες μονάδες ή ομάδες μονάδων που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια σε μια ή περισσότερες τοποθεσίες από την ίδια ή από διαφορετικές Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ)

2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης» (L 157).

δ) «Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ)»: το Σύστημα Φυσικού Αερίου της περ. ιβ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ε) «Ανανεώσιμο υδρογόνο»: υδρογόνο, το οποίο παράγεται ως ανανεώσιμο καύσιμο μη βιολογικής προέλευσης, σύμφωνα με τους οριζόμενους, στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184, κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας ως ανανεώσιμης: εα) με τη μέθοδο της ηλεκτρόλυσης του νερού σε ηλεκτρολυτική κυψέλη, η οποία τροφοδοτείται με ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ή εβ) με τη χρήση άλλης τεχνολογίας που περιλαμβάνει χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

στ) «Υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών»: υδρογόνο του οποίου το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από μη ανανεώσιμες πηγές και το οποίο πληροί το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του εβδομήντα τοις εκατό (70%), σε σχέση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, που ορίζεται στη μεθοδολογία για την αξιολόγηση της μείωσης των εκπομπών αερίων από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, το οποίο έχει εγκριθεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328).

ζ) «Παραγωγή υδρογόνου»: η δραστηριότητα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

η) «Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Η.Μ.Π.Η.Ε. Α.Π.Ε. - Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Η.Μ.Π.Η.Ε. ή Ηλεκτρονικό Μητρώο)»: το Ηλεκτρονικό Μητρώο της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

θ) «Μονάδα παραγωγής υδρογόνου (μονάδα υδρογόνου)»: το σύνολο των απαραίτητων υποδομών και εγκαταστάσεων υποδοχής, επεξεργασίας, και αποθήκευσης πρώτων υλών, καθώς και οι υποδομές και εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, περιλαμβανομένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται για εργασίες παραγωγής.

ι) «Παραγωγός υδρογόνου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα της παραγωγής υδρογόνου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα σχετικά καθήκοντα συντήρησης με τη δραστηριότητα αυτή, εξαιρουμένων των τελικών πελατών.

ια) «Σημείο εισόδου υδρογόνου»: το σημείο από το οποίο το υδρογόνο εισέρχεται στο Ε.Σ.Φ.Α. ή στο Σύστημα Υδρογόνου ή στο Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή στο Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου.

ιβ) «Μη Συνδεδεμένη Μονάδα Υδρογόνου (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα)»: η μονάδα παραγωγής υδρογόνου που δεν συνδέεται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Σύστημα Υδρογόνου ή το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή το Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου και η οποία δύναται να περιλαμβάνει τερματικό σταθμό υδρογόνου.

ιγ) «Φορέας Αδειοδότησης»: ο φορέας του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, ο οποίος είναι αρμόδιος για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου.

ιδ) «Σύστημα ή Δίκτυο»: το σύνολο υποδομών του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, ή του εκάστοτε Συστήματος Υδρογόνου, Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, Δικτύου Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου.

ιε) «Διαχειριστής Συστήματος ή Δικτύου»: ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. ή του εκάστοτε Συστήματος Υδρογόνου, Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, Δικτύου Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου.

ιστ) «Σύστημα Υδρογόνου»: το σύστημα υποδομών που συμ-

περιλαμβάνει δίκτυα υδρογόνου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου και τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, το οποίο περιέχει υδρογόνο υψηλής καθαρότητας.

ιζ) «Εγκατάσταση αποθήκευσης υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, συμπεριλαμβανομένων: ιζα) του τμήματος τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένων του τμήματος που χρησιμοποιείται για εργασίες παραγωγής και των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών δικτύων υδρογόνου, ιζβ) μεγάλων, ιδίως υπόγειων, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, εξαιρουμένων μικρότερων, εύκολα αναπαραγώγιμων εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου.

ιη) «Τερματικός σταθμός υδρογόνου»: εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την εκφόρτωση και τη μετατροπή υγρού υδρογόνου ή υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο προς έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου ή στο σύστημα φυσικού αερίου, για την υγροποίηση αερίου υδρογόνου και τη φόρτωσή του, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης που είναι αναγκαίες για τη μετατροπή και στη συνέχεια την έγχυση στο δίκτυο υδρογόνου, εξαιρουμένων των τμημάτων του τερματικού σταθμού υδρογόνου που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση.

ιθ) «Επιχείρηση υδρογόνου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση υδρογόνου ή λειτουργία τερματικού σταθμού υδρογόνου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή τα καθήκοντα συντήρησης που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές, εξαιρουμένων των τελικών πελατών.

κ) «Δίκτυο υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών, χερσαίων και υπεράκτιων, που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, εξαιρουμένης της προμήθειας.

κα) «Δίκτυο Μεταφοράς Υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών για τη μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, το οποίο περιλαμβάνει ειδικότερα αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου ή συνδέεται άμεσα με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, τερματικούς σταθμούς υδρογόνου ή δύο (2) ή περισσότερους αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου ή που χρησιμεύει πρωτίτως για τη μεταφορά υδρογόνου σε άλλα δίκτυα υδρογόνου, εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου ή τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, χωρίς να αποκλείεται η δυνατότητα τα δίκτυα αυτά να χρησιμοποιούνται για την προμήθεια προς άμεσα συνδεδεμένους πελάτες.

κβ) «Δίκτυο διανομής υδρογόνου»: το δίκτυο αγωγών για την τοπική ή περιφερειακή μεταφορά υδρογόνου υψηλής καθαρότητας, που χρησιμεύει πρωτίτως για την προμήθεια προς άμεσα συνδεδεμένους πελάτες, το οποίο δεν περιλαμβάνει αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου, και δεν συνδέεται άμεσα με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου, ούτε με τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, εκτός αν το εν λόγω δίκτυο ήταν σύστημα διανομής φυσικού αερίου στις 4 Αυγούστου 2024 και έχει αναπροσαρμοστεί, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου για τη μεταφορά υδρογόνου, ή με δύο (2) ή περισσότερους αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου.

κγ) «Διαχειριστής Δικτύου Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς υδρογόνου και είναι υπεύθυνο για τη: κγα) λειτουργία, συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του δικτύου υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση και των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κγβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς υδρογόνου.

κδ) «Διαχειριστής Δικτύου Μεταφοράς Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για: κδα) τη λειτουργία, συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κδβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διακίνησης υδρογόνου.

κε) «Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Υδρογόνου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για: κεα) τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη δικτύου διανομής υδρογόνου σε μια δεδομένη περιοχή και των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα υδρογόνου, και κεβ) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διακίνησης υδρογόνου.

κστ) «Προμήθεια υδρογόνου»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, υδρογόνου, ιδίως σε μορφή υγρών οργανικών ενώσεων φορέων υδρογόνου ή υγρού υδρογόνου και παραγώγων υδρογόνου, περιλαμβανομένης της αμμωνίας ή της μεθανόλης, σε πελάτες.

κζ) «Αγωγός διασύνδεσης υδρογόνου»: το δίκτυο υδρογόνου που διασχίζει ή γειφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών δικτύων υδρογόνου αυτών, ή το δίκτυο υδρογόνου μεταξύ ενός κράτους μέλους της Ε.Ε. και μιας τρίτης χώρας, μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μελών.

κη) «Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση φυσικού αερίου ή υδρογόνου ή όμιλος επιχειρήσεων φυσικού αερίου ή υδρογόνου, όπου: κηα) το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, κηβ) η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μια από τις δραστηριότητες της μεταφοράς φυσικού αερίου, της διανομής φυσικού αερίου, της μεταφοράς ή της διανομής υδρογόνου, της εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού υδρογόνου, υγροποιημένου φυσικού αερίου και αποθήκευσης φυσικού αερίου ή υδρογόνου, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας φυσικού αερίου ή υδρογόνου.

κθ) «Έλεγχος»: δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως τα: κθα) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης, επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, κθβ) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

λ) «Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου (ΓεΠεΔΥ)»: το δίκτυο μεταφοράς ή διανομής υδρογόνου εντός μιας γεωγραφικά περιορισμένης βιομηχανικής ή εμπορικής περιοχής.

λα) «Κανονισμός Αδειών»: ο Κανονισμός Αδειών που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4001/2011.

λβ) «Χρήστης δικτύου»: ο πελάτης ή ο πιθανός πελάτης του διαχειριστή συστήματος ή ο ίδιος ο διαχειριστής συστήματος, εφόσον είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του εν λόγω διαχειριστή συστήματος σε σχέση με τη μεταφορά φυσικού αερίου ή υδρογόνου.

λγ) «Μονάδα Ελέγχου και Μέτρησης Υδρογόνου (Μ.Ε.Μ.)»: το σύνολο του εξοπλισμού και των υποδομών που εγκαθίστανται στις μονάδες υδρογόνου από τον αρμόδιο Διαχειριστή με σκοπό τη μέτρηση της ποιότητας του υδρογόνου, τη μέτρηση και ρύθμιση της ροής έγχυσης του παραγόμενου υδρογόνου και την τηλεμετάδοση των δεδομένων.

λδ) «Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας της Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης»: η δεσμευτική συμφωνία μεταξύ μη συνδεδεμένης μονάδας υδρογόνου και του αρμόδιου Διαχειριστή, με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της Μ.Ε.Μ. σε χώρο που διατίθεται χωρίς αποζημίωση από τον παραγωγό υδρογόνου στον αρμόδιο Διαχειριστή.

2. Στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου» προστίθενται οι λέξεις «ή Υδρογόνου», β) μετά τις λέξεις «αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «η αποθήκευση και υγροποίηση υδρογόνου, η αεριοποίηση υγρού υδρογόνου και ο μετασχηματισμός υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο, η», γ) διαγράφονται οι λέξεις «καθώς και», δ) στο τέλος της περίπτωσης προστίθενται οι λέξεις «καθώς και οι Χρή-

σεις Τερματικού Σταθμού Υδρογόνου και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Υδρογόνου» και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής:

«(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου ή Υδρογόνου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η αποθήκευση και υγροποίηση υδρογόνου, η αεριοποίηση υγρού υδρογόνου και ο μετασχηματισμός υγρής αμμωνίας σε αέριο υδρογόνο, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας δυναμικά συμμετεχόντων παραγώγων ή καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, καθώς και οι Χρήσεις Τερματικού Σταθμού Υδρογόνου και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Υδρογόνου.»

3.α) Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί ορισμού των εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας, η λέξη «πράσινου» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανανεώσιμου», και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες νομικές οντότητες και προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτόν, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και σύστημα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων, επενδύσεις για την παραγωγή, ανάκτηση, εξόρυξη, διαχωρισμό, διύλιση και επεξεργασία ή ανακύκλωση κρίσιμων πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, όπως αυτές ορίζονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1724 και (ΕΕ) 2019/1020 (Σειρά L), επενδύσεις που προωθούν την κυκλική οικονομία, την ανάπτυξη της ναυπηγικής βιομηχανίας, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Οι επενδύσεις της παρούσας περίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8, 9, καθώς και του άρθρου 10. Αναφορικά με την ενίσχυση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, οι ανωτέρω επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.Α.Π.) της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.Α.Π. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020, μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντο τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που ενισχύονται μέσω εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθεστώτος δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης (Π.Π.Κ.Μ.) για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας (Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2023/C 101/03), ανεξάρτητα από τη γεωγραφική περιοχή υλοποίησής τους, μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου ποσοστού της έντασης ενίσχυσης του καθεστώτος Π.Π.Κ.Μ. τηρουμένων σε κάθε περίπτωση

των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησης τους μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στα Ταμεία και τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς του σχετικού κινήτρου, όπως αυτοί αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 10 ή στο καθεστώς ενίσχυσης. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποκαταλείπεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ε.Σ.Π.Α. 2021 - 2027, λοιπών Ταμείων και χρηματοδοτικών μηχανισμών και εν συνεχεία του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης με τους όρους και τις προδιαγραφές τους. Οι επιβαρύνσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων δεν υπερβαίνουν τα όρια του ετήσιου Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του Υπουργείου Ανάπτυξης.»

β) Στην υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021, περί χαρακτηρισμού Στρατηγικών Επενδύσεων, η λέξη «πράσινο» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανανεώσιμου», και η υποπερ. αα) διαμορφώνεται ως εξής:

«αα) Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου.»

4. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **Α' ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ** **ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ**

Άρθρο 26

Διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης άδειας και ορισμός σημείου επαφής (παρ. 5 και 8 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Η συνολική διάρκεια των διαδικασιών χορήγησης αδειών και εγκρίσεων για τις δραστηριότητες του παρόντος Μέρους, καθώς και η χορήγηση όρων σύνδεσης από τους κατά περίπτωση αρμόδιους Διαχειριστές Συστήματος ή Δικτύου Φυσικού Αερίου και Ηλεκτρικής Ενέργειας, δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Σε εξαιρετικές και αιτιολογημένες περιπτώσεις η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ακόμη.

2. Ως σημείο επαφής ορίζεται το Τμήμα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Μεταφορών και Εναλλακτικών Καυσίμων της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 27

Βεβαίωση παραγωγού υδρογόνου (παρ. 12 άρθρου 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Η δραστηριότητα της παραγωγής υδρογόνου επιτρέπεται σε όσα πρόσωπα έχουν χορηγηθεί Βεβαιώσεις Παραγωγού Υδρογόνου. Η αίτηση υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και καταχωρείται σε αυτό, εφόσον:

α) Είναι τυπικά πλήρης, σύμφωνα με το παρόν.

β) Ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει ή τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιπλαγή - εξυγίανση και δεν έχει καταθέσει σχετική αίτηση ενώπιον δικαστηρίου.

γ) Η προτεινόμενη μονάδα απεικονίζεται γεωγραφικά σε ειδική

εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου.

δ) Οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, των ανώνυμων εταιρειών διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι τελικού φυσικού προσώπου.

ε) Συνοδεύεται από δήλωση του αιτούντος ως προς την προέλευση της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για την παραγωγή υδρογόνου στη μονάδα υδρογόνου, σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης» (L 157), ήτοι μέσω: εα) άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, ή εβ) του δικτύου. Εφόσον πρόκειται για μονάδα παραγωγής υδρογόνου που λαμβάνει ενέργεια μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, στη δήλωση προσδιορίζονται η εν λόγω εγκατάσταση, η γεωγραφική της θέση και η ζώνη προσφοράς στην οποία βρίσκεται.

στ) Συνοδεύεται από δήλωση ως προς την αναγκαία, ελάχιστη και μέγιστη ετήσια ποσότητα ύδατος για τη λειτουργία της μονάδας υδρογόνου, τη σχεδιαζόμενη προέλευση του ύδατος, επιφανειακή ή υπόγεια, και τον τρόπο παροχής του, ιδίως μέσω σύνδεσης με το δίκτυο ή μέσω άντλησης.

ζ) Τεκμηριώνεται η δυνατότητα εξασφάλισης θέσης εγκατάστασης της μονάδας, με την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, κατά το Παράρτημα 11 του Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑ-ΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Β' 5291).

2. Ο φορέας αδειοδότησης δύναται, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα επί των ήδη υποβληθέντων, εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη παροχή διευκρινίσεων ή η μη υποβολή συμπληρωματικών εγγράφων που ζητήθηκαν εντός της τεθείσας προθεσμίας, καθιστά την αίτηση απορριπτή.

3. Εφόσον η αίτηση της παρ. 1 υποβάλλεται παραδεκτως, περιληφθεί αυτή αναρτάται στην ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία πληρότητας. Εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση της περιλήψης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένες αντιρρήσεις ενώπιον του φορέα αδειοδότησης για τη συγκεκριμένη αίτηση. Οι αντιρρήσεις συνοδεύονται από έγγραφα και στοιχεία που είναι αναγκαία για την τεκμηρίωσή τους. Ο φορέας αδειοδότησης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τις αντιρρήσεις που έχουν υποβληθεί. Ο αιτών δύναται να υποβάλει τις απόψεις του επί των αντιρρήσεων εντός προθεσμίας που τάσσεται από τον φορέα αδειοδότησης, η οποία δεν δύναται να είναι μεγαλύτερη από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση των αντιρρήσεων. Αντιρρήσεις που υποβάλλονται εκπροθέσμως ή από πρόσωπα που δεν έχουν έννομο συμφέρον ή δεν συνοδεύονται από στοιχεία για την τεκμηρίωσή τους, απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

4. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου χορηγείται εφόσον:

α) Πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 1, και

β) δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον φορέα αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με την εθνική ασφάλεια και τη δημόσια υγεία ή ασφάλεια.

5. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου ή η απόφαση απόρριψης της σχετικής αίτησης, εκδίδεται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από: α) τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή αντιρρήσεων, ή β) το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων, ή γ) την υποβολή των απόψεων του αιτούντος επί των αντιρρήσεων, κατά την

παρ. 3. Οι λόγοι απόρριψης της αίτησης χορήγησης βεβαίωσης διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προς ενημέρωσή της.

6. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, καθώς και ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014 «σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ» (L 257), αναρτάται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και στην επίσημη ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης. Ο φορέας αδειοδότησης αναρτά τη θέση εγκατάστασης της μονάδας υδρογόνου στο γεωπληροφοριακό του σύστημα. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για τη χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου, η απόφαση του φορέα αδειοδότησης κοινοποιείται στον αιτούντα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης.

7. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου της μονάδας υδρογόνου περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) Το όνομα ή την επωνυμία του καταχωρούμενου παραγωγού υδρογόνου,

β) την εγκατεστημένη ισχύ, τη μέγιστη ισχύ παραγωγής και τη μέγιστη ωριαία παραγωγική ικανότητα σε υδρογόνο (kWhth),

γ) τη θέση εγκατάστασης,

δ) τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου,

ε) τους γενικούς και ειδικούς όρους,

στ) την προέλευση της προμηθευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω απευθείας γραμμής ή από το δίκτυο.

8. Η τροποποίηση της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου γίνεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και απαιτείται σε περίπτωση:

α) Αποξήλωσης και αντικατάστασης,

β) μείωσης της Εγκατεστημένης Ισχύος, της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής και της Μέγιστης Ωριαίας Παραγωγικής Ικανότητας σε υδρογόνο (kWhth),

γ) αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος, της μέγιστης ισχύος παραγωγής ή της μέγιστης ωριαίας παραγωγικής ικανότητας σε υδρογόνο (kWhth), σε ποσοστό μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) της αρχικής Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου,

δ) μεταβολής της προέλευσης της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για την παραγωγή υδρογόνου.

9. Δεν απαιτείται τροποποίηση της Βεβαίωσης Παραγωγού όταν μεταβάλλονται τα εξής στοιχεία:

α) Η επωνυμία του κατόχου της Βεβαίωσης Παραγωγού, η διεύθυνση της έδρας του ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του, εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο,

β) η νομική μορφή του κατόχου της Βεβαίωσης Παραγωγού, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στη βεβαίωση. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης του κατόχου βεβαίωσης, ο τελευταίος προβαίνει σε σχετική γνωστοποίηση προς τον φορέα αδειοδότησης, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη μεταβολή, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα.

Σε περίπτωση μεταβολής των περ. α) και β), ο κάτοχος της βεβαίωσης προβαίνει σε απλή γνωστοποίηση της σχετικής μεταβολής προς τον φορέα αδειοδότησης. Ο φορέας αδειοδότησης καταχωρεί τη μεταβολή, ενημερώνοντας και εκδίδοντας, όπου απαιτείται, επικαιροποιημένη τη σχετική Βεβαίωση Παραγωγού.

10. Η απόφαση τροποποίησης της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και αναρτάται στην ιστοσελίδα του φορέα αδειοδότησης. Η ισχύς της τροποποίησης αρχίζει από την αποτύπωση της μεταβολής στο ηλεκτρονικό μητρώο.

11. Ο κάτοχος Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου δύναται να μεταβιβάζει τη Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου σε άλλα πρόσωπα. Προς τούτο, υποβάλλεται στον φορέα αδειοδότησης κοινή αίτηση από τον κάτοχο της βεβαίωσης και τον υποψήφιο αποκτώντα, σύμφωνα με το παρόν. Η μεταβίβαση δεν συνιστά λόγο παράτασης των προθεσμιών του άρθρου 27.

12. Ενδικοφανής προσφυγή δύναται να ασκηθεί κατά: α) της Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου, β) της απόρριψης αίτησης

για την έκδοση της Βεβαίωσης, γ) της απόφασης τροποποίησης, παύσης ισχύος ή ανάκλησης αυτής. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του φορέα αδειοδότησης. Ο φυσικός χώρος που καταλαμβάνει η προτεινόμενη μονάδα παραγωγής, δεσμεύεται μέχρι την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν τριμήνου από την άσκησή της. Η απόφαση που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με αίτηση ακυρώσεως. Η απόφαση επί της αιτήσεως ακυρώσεως υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

13. Για το παραδεκτό της υποβολής της αίτησης της παρ. 1, για την έκδοση βεβαίωσης κατά την παρ. 4 και την τροποποίησή της κατά την παρ. 8 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 16 και 17 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί εφάπαξ τέλους υποβολής αίτησης και έκδοσης βεβαίωσης, αντίστοιχα, υπέρ του φορέα αδειοδότησης.

Άρθρο 28

Διάρκεια ισχύος βεβαίωσης παραγωγού υδρογόνου

1. Η Βεβαίωση Παραγωγού Υδρογόνου χορηγείται για χρονικό διάστημα έως είκοσι πέντε (25) έτη και δύναται να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Η χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού Υδρογόνου δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις της κείμενης νομοθεσίας στο πλαίσιο της αδειοδότησης μονάδων παραγωγής υδρογόνου, όπως η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και οι εγκρίσεις εγκατάστασης και λειτουργίας. Οι αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές και ο Παραγωγός ενημερώνουν το Ηλεκτρονικό Μητρώο για την πορεία αδειοδότησης της μονάδας, και ιδίως για την κατάθεση του φακέλου περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

2. Η Βεβαίωση Παραγωγού παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν:

α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης, ο κάτοχος της, εφόσον υπόκειται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν καταθέσει αίτηση χορήγησης Α.Ε.Π.Ο.. Τα αποδεικτικά υποβολής καταχωρούνται από τον παραγωγό στο ηλεκτρονικό μητρώο, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 49.

β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης, δεν υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή κατά το άρθρο 31.

Οι προθεσμίες των περ. α) και β) μπορούν να παρατείνονται έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες ακόμη, εφόσον ο κάτοχος της βεβαίωσης δηλώσει στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 49, την πρόθεσή του για την ολοκλήρωση της μονάδας. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ανωτέρω παράτασης, η ισχύς της Βεβαίωσης Παραγωγού λήγει αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η έκδοση οποιασδήποτε πράξης του φορέα αδειοδότησης.

3. Η Βεβαίωση Παραγωγού ανακαλείται σε περίπτωση παράβασης των όρων του παρόντος Μέρους.

4. Η παύση ισχύος και η ανάκληση της Βεβαίωσης Παραγωγού καταχωρούνται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και το γεωπληροφοριακό σύστημα του φορέα αδειοδότησης. Από την καταχώρησή τους αποδεσμεύεται η έκταση που είχε δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης της μονάδας παραγωγής και ενημερώνεται σχετικά ο αρμόδιος Διαχειριστής. Νέες αιτήσεις για την ίδια θέση υποβάλλονται από την ημερομηνία καταχώρησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο της παύσης ισχύος ή της ανάκλησης της Βεβαίωσης.

5. Οι προθεσμίες του παρόντος αναστέλλονται λόγω της διοικητικής ή δικαστικής αναστολής της εκτέλεσης ή της ισχύος οποιωνδήποτε εκ των αδειών ή εγκρίσεων της μονάδας και για όσο διάστημα ισχύει η αναστολή.

Άρθρο 29

Μητρώο

1. Στο Ηλεκτρονικό Μητρώο καταχωρούνται οι αιτήσεις του άρθρου 27 και μέσω αυτού εκδίδονται οι Βεβαίώσεις Παραγωγού. Το Ηλεκτρονικό Μητρώο διαλειτουργεί με τα συστήματα

των φορέων οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης Παραγωγών Υδρογόνου, καθώς και με τα συστήματα των αρμοδίων Διαχειριστών, ενώ προσαρμόζεται κατάλληλα προκειμένου να είναι εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων και η έκδοση των Βεβαιώσεων του άρθρου 28. Κατά τα λοιπά, ισχύει ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Β' 5291), ιδίως σχετικά με τις τεχνικές λεπτομέρειες για τη δομή του Ηλεκτρονικού Μητρώου, τη διαβάθμιση των χρηστών και τον τρόπο πρόσβασης σε αυτό, τα διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα εγγραφής και αυθεντικοποίησης, καθώς και την πολιτική ασφάλειας του συστήματος.

2. Στο Ηλεκτρονικό Μητρώο καταχωρούνται τα στοιχεία:

α) Των Βεβαιώσεων Παραγωγού του άρθρου 27, καθώς και της μεταβίβασης, τροποποίησης και μεταβολής αυτών, και
β) των αιτήσεων για τη χορήγηση των Βεβαιώσεων της περ. α) και, για μονάδα υδρογόνου που πραγματοποιεί έγχυση σε Δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α., των προσφορών σύνδεσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές.

3. Στο περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Μητρώου παραχωρείται πρόσβαση από τον φορέα αδειοδότησης, στον αρμόδιο Διαχειριστή και στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Ηλεκτρονικό Μητρώο παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό στα στοιχεία της περ. α) της παρ. 2 και επικαιροποιείται τουλάχιστον σε μηνιαία βάση με ευθύνη του φορέα αδειοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Β' ΦΑΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 30

Επόμενα στάδια αδειοδότησης παραγωγών υδρογόνου

1. Μετά την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού από τον φορέα αδειοδότησης, ο ενδιαφερόμενος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για:

α) την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης,
β) τη χορήγηση όρων σύνδεσης της μονάδας, από τον αρμόδιο Διαχειριστή Συστήματος ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ή Υδρογόνου, εφόσον πρόκειται για μονάδα που πραγματοποιεί έγχυση, και
γ) την έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης και της έγκρισης λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 34.

2. Η διαδικασία παροχής των γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση μονάδων παραγωγής υδρογόνου δύναται να προηγηθεί της έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου στις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες εξετάζουν τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων και γνωμοδοτούν στην αρμόδια αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3. Μετά την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ο ενδιαφερόμενος:

α) Υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης. Στις περιπτώσεις παροχής των γνωμοδοτήσεων που απαιτούνται με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το Σύστημα Υδρογόνου ή το Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή το Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου, η έγκριση εγκατάστασης εκδίδεται μετά την έκδοση από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την αποδοχή από τον ενδιαφερόμενο της πρότασης σύνδεσης του αρμόδιου Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης,

β) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη της σύμβασης σύνδεσης, εφόσον πρόκειται για μονάδα υδρογόνου που πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε Σύστημα Υδρογόνου ή σε Δίκτυο διανομής Φυσικού Αερίου ή σε Δίκτυο Μεταφοράς ή Διανομής Υδρογόνου,

γ) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορήγηση αδειών, ιδίως των εγκρίσεων δόμησης και της άδειας χρήσης ύδατος, καθώς και πράξεων, πρωτοκόλλων ή άλλων εγκρίσεων για την εγκατάσταση της μονάδας, η έκδοση των οποίων δεν απαιτεί την προηγούμενη έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης.

Άρθρο 31

Σύνδεση μονάδων υδρογόνου

Στην περίπτωση μονάδας υδρογόνου που επιθυμεί να πραγματοποιεί έγχυση στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, ο ενδιαφερόμενος, μετά την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, υποβάλλει αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης.

Άρθρο 32

Σύμβαση κατασκευής και λειτουργίας Μονάδας Ελέγχου και Μέτρησης υδρογόνου

1. Εφόσον πρόκειται για μονάδα υδρογόνου που δεν πραγματοποιεί έγχυση σε Δίκτυο διανομής ή στο Ε.Σ.Φ.Α. (Μη Συνδεδεμένη Μονάδα), ο παραγωγός υδρογόνου συνάπτει με τον αρμόδιο Διαχειριστή Σύμβαση Κατασκευής και Λειτουργίας της Μ.Ε.Μ., με αντικείμενο την κατασκευή και λειτουργία της εν λόγω Μονάδας, κατά τους Κώδικες των αρμόδιων Διαχειριστών.

2. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει τον φορέα αδειοδότησης για την υπογραφή και τη θέση σε ισχύ των συμβάσεων του παρόντος. Αντίγραφα των εν λόγω συμβάσεων αποστέλλονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον ζητηθούν, στον φορέα αδειοδότησης και τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 33

Ειδικά θέματα σύνδεσης μονάδων υδρογόνου

1. Το έργο σύνδεσης σχεδιάζεται και κατασκευάζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ο οποίος έχει την κυριότητα και την ευθύνη λειτουργίας του. Το έργο αυτό περιλαμβάνει τη Μ.Ε.Μ., το Δίκτυο διανομής ή το Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου, στην περίπτωση μονάδων υδρογόνου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α., τον αγωγό σύνδεσης με τα σχετικά εξαρτήματα και συστήματα ελέγχου, καθώς και τον συμπίεστή υδρογόνου που ενδεχομένως χρειασθεί. Στην περίπτωση Μη Συνδεδεμένων Μονάδων υδρογόνου, η Μ.Ε.Μ. εγκαθίσταται ανάντη του εξοπλισμού συμπίεσης ή υγροποίησης του υδρογόνου, ο οποίος ανήκει στην κυριότητα του παραγωγού υδρογόνου.

2. Το κόστος κατασκευής της Μ.Ε.Μ. και, στην περίπτωση μονάδων υδρογόνου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α. ή το δίκτυο διανομής, ή το Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου, της ενδεχόμενης εγκατάστασης συμπίεσης του υδρογόνου, βαρύνει αποκλειστικά τον αντίστοιχο Διαχειριστή και εντάσσεται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση αυτού. Το κόστος κατασκευής του υπόλοιπου έργου, ήτοι του αγωγού σύνδεσης στην περίπτωση μονάδων υδρογόνου συνδεδεμένων με το Ε.Σ.Φ.Α., το Δίκτυο διανομής, ή το Γεωγραφικά Περιορισμένο Δίκτυο Υδρογόνου, βαρύνει αποκλειστικά τον παραγωγό υδρογόνου. Οι δαπάνες λειτουργίας του έργου σύνδεσης εντάσσονται στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες του αρμόδιου Διαχειριστή.

3. Ο παραγωγός υδρογόνου παραχωρεί χωρίς αποζημίωση στον αρμόδιο Διαχειριστή τον απαιτούμενο χώρο εντός του γηπέδου της μονάδας υδρογόνου για την κατασκευή της Μ.Ε.Μ. και της εγκατάστασης συμπίεσης υδρογόνου, σύμφωνα με την παρ. 4, και επιτρέπει την ελεύθερη είσοδο του εντεταλμένου προσωπικού του αρμόδιου Διαχειριστή, οποιαδήποτε ημέρα και ώρα, για λόγους ασφαλείας, λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού της Μ.Ε.Μ. και του συμπίεστή υδρογόνου.

4. Οι Διαχειριστές Δικτύων Διανομής αξιολογούν την ανάγκη αντιστροφής της ροής προς το Σύστημα Μεταφοράς, προκειμένου να υποδέχονται υδρογόνο που δεν μπορεί να παραληφθεί προς κατανάλωση από το Δίκτυο διανομής και προγραμματίζουν

την εγκατάσταση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης εφόσον απαιτείται. Η υλοποίηση των αναγκαίων σταθμών συμπίεσης λαμβάνει χώρα κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, μετά από κοινή εισήγηση του αντίστοιχου Διαχειριστή του δικτύου διανομής και του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α., με την οποία επιβεβαιώνεται η τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα της λύσης αυτής. Τα σχετικά έργα υλοποιούνται ως εξής:

α) Το έργο από το επιλεγμένο σημείο του δικτύου διανομής μέχρι τη βαλβίδα εισόδου του συμπίεστη υλοποιείται από τον Διαχειριστή του δικτύου διανομής.

β) Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. αναλαμβάνει την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας συμπίεσης, εφόσον απαιτείται, καθώς και τη σύνδεσή της με το επιλεγμένο σημείο του Ε.Σ.Φ.Α..

Οι ανωτέρω δαπάνες των αρμόδιων Διαχειριστών περιλαμβάνονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση και στις ρυθμιζόμενες λειτουργικές δαπάνες αυτών.

Άρθρο 34

Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων υδρογόνου

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία των μονάδων παραγωγής υδρογόνου εφαρμόζονται τα άρθρα 17 έως 40 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί απλοποίησης της αδειοδότησης μεταποιητικών δραστηριοτήτων, με την επιφύλαξη του παρόντος.

2. Ο ενδιαφερόμενος, μετά τη χορήγηση της έγκρισης εγκατάστασης και την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης της μονάδας και των έργων σύνδεσης, εφόσον απαιτούνται, υποβάλλει αίτηση δοκιμαστικής λειτουργίας στον αρμόδιο Διαχειριστή. Ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στην ενεργοποίηση της σύνδεσης της μονάδας με το δίκτυο κατά τον οικείο Κώδικα Διαχείρισης, και εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της δοκιμαστικής λειτουργίας. Η διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με δυνατότητα παράτασης έως τέσσερις (4) μήνες ακόμη, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και σύμφωνης γνώμης του αρμόδιου Διαχειριστή.

3. Μετά την ολοκλήρωση της δοκιμαστικής λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή αιτήματος του ενδιαφερομένου, Βεβαίωση Περάτωσης Δοκιμαστικής Λειτουργίας. Η βεβαίωση αυτή συγκαταλέγεται μεταξύ των δικαιολογητικών που υποβάλλονται από τον κάτοχο της μονάδας στην αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011, για τη χορήγηση έγκρισης λειτουργίας, την οποία κοινοποιεί αμελλητί στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μαζί με τις εγκρίσεις εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων παραγωγής υδρογόνου, τις οποίες χορηγεί.

4. Εντός των μονάδων παραγωγής υδρογόνου του παρόντος, δύναται να ιδρύονται και να λειτουργούν αμιγή ή μικτά πρατήρια υδρογόνου σε αέρια φάση δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσεως, ως προς τη διάθεση υδρογόνου για χρήση στις οδικές μεταφορές, σύμφωνα με την υπ' αρ. 118664/12.4.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2570), όπως εκάστοτε ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΘΕΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Άρθρο 35

Προϋποθέσεις για τη λειτουργία μονάδων παραγωγής υδρογόνου

1. Προκειμένου να τεθεί σε λειτουργία μονάδα υδρογόνου, ο ενδιαφερόμενος σφραγιστικά:

- Διαθέτει ισχύουσα έγκριση λειτουργίας,
- εφόσον πρόκειται για μονάδα παραγωγής ανανεώσιμου

υδρογόνου που προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια, μέσω άμεσης σύνδεσης με μονάδα ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, παρέχει αποδεικτικά στοιχεία ως προς την πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157),

γ) εφόσον πρόκειται για μονάδα υδρογόνου που προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο, διαθέτει μια ή περισσότερες υπογεγραμμένες συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας,

δ) εφόσον η μονάδα υδρογόνου πραγματοποιεί έγχυση σε Σύστημα ή Δίκτυο, διαθέτει υπογεγραμμένη σύμβαση σύνδεσης και τα έργα σύνδεσης έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με αυτήν, και

ε) σε περίπτωση μονάδας που έχει κατασκευαστεί και δεν πραγματοποιεί έγχυση σε Σύστημα ή Δίκτυο, διαθέτει υπογεγραμμένη Σύμβαση Εγκατάστασης και Λειτουργίας Μ.Ε.Μ..

2. Μετά τη χορήγηση της έγκρισης λειτουργίας, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει Βεβαίωση Θέσης σε Κανονική Λειτουργία, η οποία κοινοποιείται στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την αδειοδοτούσα αρχή της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143) που εξέδωσε την έγκριση εγκατάστασης και την έγκριση λειτουργίας.

3. Ως ημερομηνία έναρξης της κανονικής λειτουργίας της μονάδας παραγωγής υδρογόνου λογίζεται η ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Θέσης σε Κανονική Λειτουργία.

Άρθρο 36

Ρυθμιστική εποπτεία

Ο Κλάδος Ενέργειας της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων εποπτεύει την τήρηση των Κεφαλαίων Β' και Γ' στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ιδίως για τη διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης στα δίκτυα φυσικού αερίου και υδρογόνου, σύμφωνα με τον ν. 4001/2011 (Α' 179) και τον παρόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟΥ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 37

Κανόνες καταλογισμού της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται από δίκτυο

1. Ο Παραγωγός Υδρογόνου σε μονάδα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που λαμβάνει εν όλω ή εν μέρει ηλεκτρική ενέργεια από δίκτυο, δύναται να καταλογίζει την ηλεκτρική ενέργεια αυτή ως πλήρως ανανεώσιμη, προκειμένου το παραγόμενο στη μονάδα αέριο να θεωρείται ανανεώσιμο υδρογόνο σύμφωνα με τον παρόντα, εφόσον πληρούνται οι όροι του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157).

2. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184, ο Παραγωγός Υδρογόνου σε μονάδα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που λαμβάνει εν όλω ή εν μέρει ηλεκτρική ενέργεια από δίκτυο, δύναται να καταλογίζει την ηλεκτρική ενέργεια αυτή ως πλήρως ανανεώσιμη, προκειμένου το παραγόμενο στη μονάδα αέριο να θεωρείται ανανεώσιμο υδρογόνο, σύμφωνα με τον παρόντα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις προσθετικότητας, χρονικής συσχέτισης και γεωγραφικής συσχέτισης, των άρθρων 5, 6 και 7 του ανωτέρω Κανονισμού.

Άρθρο 38 Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών

Οι παραγωγοί ανανεώσιμου υδρογόνου παρέχουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, στον Φορέα Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, στον Φορέα Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006 (Α' 129), και στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: α) πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις των άρθρων 3 έως 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157), και β) κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες του άρθρου 8 αυτού.

Άρθρο 39 Πιστοποίηση συμμόρφωσης (άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Οι παραγωγοί ανανεώσιμου υδρογόνου που διαθέτουν Εγγυήσεις Προέλευσης ως προς την ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται στη μονάδα υδρογόνου ή κάνουν χρήση αναγνωρισμένου εθνικού καθεστώτος ή συστήματος ή αναγνωρισμένου εθελοντικού καθεστώτος ή συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο 32Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών του άρθρου 38 του παρόντος, προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τα άρθρα 3 έως 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» (L 157).

2. Σε περίπτωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1184, ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης, κατά το άρθρο 16 του ν. 3468/2006, εκδίδει εγγυήσεις προέλευσης που αφορούν στο παραγόμενο ανανεώσιμο υδρογόνο, σύμφωνα με τον παρόντα και τον ν. 3468/2006.

3. Για το παραγόμενο υδρογόνο που πιστοποιείται με βάση τον παρόντα, οι προμηθευτές καυσίμων καταχωρούν στην ενωσιακή βάση δεδομένων του άρθρου 32ΣΤΕ του ν. 3468/2006, τις απαιτούμενες πληροφορίες για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1185 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ελάχιστου ορίου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και με τον καθορισμό μεθοδολογίας για την εκτίμηση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα» (L 157). Το ως άνω άρθρο 32ΣΤΕ εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο 40 Καθεστώς στήριξης μονάδων παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου

1. Οι μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που έχουν λάβει Βεβαίωση Παραγωγού, δύνανται να εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή επενδυτικής ή/και λειτουργικής ενίσχυσης, για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου. Οι ενισχύσεις του πρώτου εδαφίου χορηγούνται υπό τον όρο της

προηγούμενης έγκρισης των ενισχύσεων αυτών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δυνάμει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην αντίστοιχη εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφόσον αυτό απαιτείται. Αν η πηγή χρηματοδότησης των δυνητικών ενισχύσεων της παρούσας παραγράφου είναι το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.), αυτή πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των ειδικών πλαισίων και εντός των εγκεκριμένων ορίων προϋπολογισμών των Προγραμμάτων που χρηματοδοτεί το Α.Π.Δ.Ε., των εγκρινόμενων ετήσιων ορίων Α.Π.Δ.Ε. και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, καθώς και του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί του νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Μεμονωμένη ενίσχυση σε μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει λάβει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χορηγείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην αντίστοιχη εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ

Άρθρο 41 Άδεια Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου (ΓεΠεδΥ) έχουν οι κάτοχοι Άδειας ΓεΠεδΥ, η οποία εκδίδεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, μόνο σε νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 90 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

2. Τα κριτήρια για τη χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ, είναι ιδίως:

α) η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εξυπηρέτηση των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα και της σε αυτό αναφερόμενης Μακροχρόνιας Στρατηγικής για την Ενέργεια και το Κλίμα, όπως αυτοί ορίζονται στην υπ' αρ. 3/18.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Β' 6983),

β) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος και κυρίως η τεχνική και χρηματοοικονομική δυνατότητά του, που εγγυώνται την άρτια κατασκευή και την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του έργου,

γ) η διασφάλιση της ενίσχυσης του ελεύθερου ανταγωνισμού και κυρίως της παροχής πρόσβασης τρίτων στο ΓεΠεδΥ, κατά τρόπο άμεσο και οικονομικό, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και χωρίς διακρίσεις, μεταξύ των χρηστών ή κατηγοριών χρηστών,

δ) η ζήτηση, την οποία εξυπηρετεί η προτεινόμενη επένδυση και η οικονομική αποδοτικότητα, τεχνική αρτιότητα και αξιοπιστία του ΓεΠεδΥ.

3. Η άδεια περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία του κατόχου αυτής, την περιγραφή του ΓεΠεδΥ για το οποίο χορηγείται, με ειδική αναφορά της θέσης ή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης και των τεχνικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών του, το χρονικό διάστημα ισχύος και τα δικαιώματα που χορηγούνται με αυτή, καθώς και τους όρους και τους περιορισμούς που διέπουν την άσκησή τους. Τα έργα κατασκευής ή επέκτασης των ΓεΠεδΥ, ανάλογα με τον σκοπό τους, μπορούν να χαρακτηρίζονται έργα δημόσιας ωφέλειας, με την άδεια που χορηγείται για την υλοποίησή τους.

4. Αιτήσεις για την έκδοση Άδειας ΓεΠεδΥ υποβάλλονται μια φορά ανά εξάμηνο.

5. Η Άδεια ΓεΠεδΥ τροποποιείται σε περίπτωση επέκτασης του ΓεΠεδΥ ή άλλης μεταβολής, ιδίως όσον αφορά τα τεχνικά του χαρακτηριστικά.

Άρθρο 42
Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας Γεωγραφικά
Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Για τη χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ μπορεί να διενεργείται δημόσιος διαγωνισμός, αν:

α) Η κατασκευή του συγκεκριμένου ΓεΠεδΥ είναι αναγκαία, για λόγους εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, ιδίως της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης,

β) κατά το προηγούμενο εξάμηνο, υποβλήθηκαν περισσότερες αιτήσεις για τη χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ, που αφορούν στην ίδια γεωγραφική θέση ή περιοχή,

γ) η χορήγηση Άδειας ΓεΠεδΥ, για την οποία υποβλήθηκε σχετική αίτηση, κρίνεται ότι, στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες στον δυνητικό ανταγωνισμό, ιδίως εάν ευνοεί τη δημιουργία δεσπόμενων θέσεων στην αγορά ή επιδρά αποτρεπτικά στην ανάπτυξη, για μακρό χρονικό διάστημα, άλλων παρόμοιων ανταγωνιστικών επενδύσεων, οι οποίες καθίστανται οικονομικά μη βιώσιμες ή μη αποδοτικές.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), προκηρύσσεται η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, κατά την παρ. 1. Με την εν λόγω απόφαση: α) καθορίζεται το αντικείμενο του διαγωνισμού, β) καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν προσφορές και γ) προσδιορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια κατακύρωσης και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

3. Τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, περιληψη της ανωτέρω πρόσκλησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις ιστοσελίδες της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η συγγραφή υποχρεώσεων και κάθε άλλο προβλεπόμενο στην πρόσκληση στοιχείο τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής προσφορών. Η συγγραφή υποχρεώσεων περιέχει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της Άδειας ΓεΠεδΥ.

Άρθρο 43
Άδεια Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων
Δικτύων Υδρογόνου
(άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση ΓεΠεδΥ επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ χορηγείται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), στον κάτοχο της αντίστοιχης Άδειας ΓεΠεδΥ, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 90 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Ο Διαχειριστής ΓεΠεδΥ ασκεί νόμιμα τις δραστηριότητες που προσδιορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ.

2. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να εκδίδεται Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που διαθέτει Άδεια ΓεΠεδΥ και να επιτρέπεται η εν λόγω επιχείρηση να ενεργεί ως διαχειριστής ΓεΠεδΥ, εφόσον το δίκτυο αυτό, σωρευτικά:

α) Δεν περιλαμβάνει αγωγούς διασύνδεσης υδρογόνου,

β) δεν έχει άμεσες συνδέσεις με εγκαταστάσεις αποθήκευσης υδρογόνου ή θερματικούς σταθμούς υδρογόνου, εκτός εάν οι εν λόγω εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή θερματικοί σταθμοί συνδέονται επίσης με δίκτυο υδρογόνου, το οποίο δεν επωφελείται από την απόφαση που εκδίδεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου,

γ) εξυπηρετεί πρωτίτως τον σκοπό της προμήθειας υδρογόνου σε πελάτες που συνδέονται άμεσα με το ΓεΠεδΥ,

δ) δεν συνδέεται με κανένα άλλο δίκτυο υδρογόνου, εκτός από

άλλα ΓεΠεδΥ που επωφελούνται επίσης από την απόφαση που εκδίδεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου και τα οποία διαχειρίζεται ο ίδιος Διαχειριστής.

3. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ανακαλεί την απόφαση της παρ. 2, εφόσον το ΓεΠεδΥ παύσει να πληροί οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις της παρ. 2 ή εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η διατήρηση της ισχύος της ενέχει κίνδυνο να παρεμποδιστεί ο ανταγωνισμός ή να υπάρξουν δυσμενείς συνέπειες ως προς την αποδοτική ανάπτυξη των υποδομών υδρογόνου, την ανάπτυξη και λειτουργία της αγοράς υδρογόνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και στην ελληνική επικράτεια.

4. Κάθε επτά (7) έτη από την έκδοση της απόφασης της παρ. 2, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δημοσιεύει εκτίμηση των συνεπειών της εν λόγω απόφασης στον ανταγωνισμό, στις υποδομές υδρογόνου, καθώς και στην ανάπτυξη και λειτουργία της αγοράς υδρογόνου στην Ε.Ε. και στην ελληνική επικράτεια.

5. Τα αιτήματα πρόσβασης των παραγωγών υδρογόνου σε ΓεΠεδΥ, για τα οποία χορηγήθηκε Άδεια Διαχείρισης ΓεΠεδΥ, σύμφωνα με την παρ. 2, καθώς και τα αιτήματα σύνδεσης βιομηχανικών πελατών κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., δημοσιοποιούνται και αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 44. Η δημοσιοποίηση των αιτημάτων σύνδεσης διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

6. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 90 του ν. 4001/2011 δύναται να τροποποιείται για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων εφαρμογής των άρθρων 41 και 43 του παρόντος.

Άρθρο 44
Υποχρεώσεις κατόχων Άδειας Διαχείρισης
Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Οι διαχειριστές ΓεΠεδΥ, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 43, δεν αρνούνται τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, θερματικών σταθμών υδρογόνου ή βιομηχανικών πελατών, λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυναμικότητες του δικτύου ή πρόσθετων δαπανών που συνδέονται με την απαραίτητη αύξηση δυναμικότητας. Οι διαχειριστές ΓεΠεδΥ εξασφαλίζουν την κατάλληλη δυναμικότητα εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση.

2. Οι διαχειριστές ΓεΠεδΥ, τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη, αφού διαβουλευθούν με τους ενδιαφερομένους διαχειριστές υποδομών, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των αρμοδίων διαχειριστών συστημάτων διανομής, φυσικού αερίου, υδρογόνου, ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεθέρμανσης, καταθέτουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΓεΠεδΥ, λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση.

Άρθρο 45
Αρμοδιότητες Διαχειριστή Γεωγραφικά Περιορισμένων
Δικτύων Υδρογόνου

1. Ο Διαχειριστής ΓεΠεδΥ λειτουργεί, συντηρεί, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει ένα τεχνικά άρτιο, ασφαλές και ολοκληρωμένο ΓεΠεδΥ, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, σε συνεργασία με διαχειριστές συνδεδεμένων και γειτονικών δικτύων υδρογόνου, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η συστέγαση της παραγωγής και της χρήσης υδρογόνου και με βάση το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου της παρ. 2 του άρθρου 44.

2. Για τον σκοπό αυτό, ο Διαχειριστής ΓεΠεδΥ:

α) Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 43, παρέχει πρόσβαση σε άλλο Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, όταν τα δύο (2) ΓεΠεδΥ διασυνδέονται, καθώς και σε χρήστες του ΓεΠεδΥ, με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο χρόνο ζητείται. Προς τούτο συνάπτει, με τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Χρηστών ΓεΠεδΥ, Σύμβαση Χρήσης ΓεΠεδΥ, σύμφωνα με σχετική πρότυπη σύμβαση, που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, μετά από έγκριση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.). Με τη

Σύμβαση Χρήσης ΓεΠεδΥ καθορίζονται ιδίως οι υπηρεσίες που παρέχονται στον αντισυμβαλλόμενο και οι οφειλόμενες χρεώσεις, σύμφωνα με τον δημοσιευμένο κατάλογο χρεώσεων,

β) καταρτίζει και δημοσιεύει, κάθε έτος, πρόγραμμα εργασιών συντήρησης, το οποίο εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στην οποία υποβάλλει έκθεση ανίχνευσης διαρροών υδρογόνου, δημοσιοποιώντας στατιστικές πληροφορίες σχετικά με την ανίχνευση και την επισκευή διαρροών υδρογόνου σε ετήσια βάση,

γ) τηρεί Μητρώο Χρηστών ΓεΠεδΥ, το οποίο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του,

δ) με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 43, παρέχει σε κάθε άλλον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ ή Διαχειριστή Δικτύου Υδρογόνου που διασυνδέεται με το ΓεΠεδΥ, επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των διασυνδεδεμένων δικτύων υδρογόνου,

ε) τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και αποτρέπει την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικών με τις δικές του δραστηριότητες που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους, κατά μεροληπτικό τρόπο,

στ) δεν καταχράται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που λαμβάνει από τρίτους, κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση για την παροχή πρόσβασης στο ΓεΠεδΥ,

ζ) λαμβάνει τα μέτρα ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ του άρθρου 46 και ενημερώνει σχετικά τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.,

η) συντάσσει σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης κρίσεων, το οποίο εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.,

θ) προγραμματίζει νέες επενδύσεις για την ενίσχυση και επέκταση του ΓεΠεδΥ, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ του άρθρου 46 και το δεκαετές πρόγραμμα της παρ. 2 του άρθρου 44, με σκοπό τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του ΓεΠεδΥ να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και αποθήκευση υδρογόνου,

ι) υποβάλλει εγγράφως στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση για τη λειτουργία του ΓεΠεδΥ, καθώς και για το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησής του, κατά το προηγούμενο έτος. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται το υφιστάμενο δυναμικό μεταφοράς ΓεΠεδΥ, καθώς και οι μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών αυτού,

ια) παρέχει στον Διαχειριστή άλλων δικτύων ή συστημάτων με τα οποία είναι διασυνδεδεμένο το σύστημά του, επαρκείς πληροφορίες, ιδίως σχετικά με την ποιότητα του υδρογόνου, την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος,

ιβ) λαμβάνει κάθε εύλογο διαθέσιμο μέτρο για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των εκπομπών υδρογόνου κατά τις λειτουργίες του, καθώς και τη διεξαγωγή, σε τακτά χρονικά διαστήματα, έρευνας ανίχνευσης και επισκευής διαρροών υδρογόνου σε όλα τα σχετικά κατασκευαστικά στοιχεία υπό την ευθύνη του διαχειριστή ΓεΠεδΥ,

ιγ) παρέχει στους χρήστες του ΓεΠεδΥ τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο ΓεΠεδΥ.

3. Οι χρήστες του ΓεΠεδΥ παρέχουν στον Διαχειριστή αυτού επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφαλής και αποδοτική λειτουργία του σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού.

Άρθρο 46

Κώδικας Διαχείρισης Γεωγραφικά Περιορισμένων Δικτύων Υδρογόνου

1. Με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 47 θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης ΓεΠεδΥ, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του οικείου ΓεΠεδΥ, και ρυθμίζονται ιδίως:

α) οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των χρηστών στο ΓεΠεδΥ,

β) οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων μεταφοράς

υδρογόνου ή χρήσης εγκατάστασης, καθώς και η διαδικασία εκχώρησης των δικαιωμάτων των χρηστών που απορρέουν από τις συμβάσεις αυτές,

γ) με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 43, η διαχείριση των διασυνδέσεων του ΓεΠεδΥ, καθώς και η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με τους Διαχειριστές Δικτύων Υδρογόνου που διασυνδέονται με το ΓεΠεδΥ,

δ) ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας και συνθηκών παράδοσης και παραλαβής υδρογόνου,

ε) η διαδικασία κατανομής στους χρήστες των μετρούμενων ποσοτήτων υδρογόνου στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΓεΠεδΥ,

στ) ο προγραμματισμός, η υλοποίηση και η παρακολούθηση της συντήρησης και ανάπτυξης του ΓεΠεδΥ,

ζ) η διαδικασία λήψης των αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων εξισορρόπησης φορτίου και αντιστάθμισης φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης, για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του ΓεΠεδΥ και η κατανομή του σχετικού κόστους στους χρήστες του ΓεΠεδΥ,

η) τα κριτήρια με βάση τα οποία είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών, για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,

θ) η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των χρηστών και του Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, που περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη Ρυθμιστική Αρχή, Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), σύμφωνα με το άρθρο 37 του ν. 4001/2011 (Α' 179),

ι) οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Διαχειριστή με τους χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που τηρεί ο Διαχειριστής για τον σκοπό αυτό, και

ια) κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του ΓεΠεδΥ.

Ο Κώδικας Διαχείρισης ΓεΠεδΥ συμμορφώνεται προς τις ρυθμίσεις κωδίκων δικτύου που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 59 και 72 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024 «σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου, για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, (ΕΕ) 2017/1938, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2022/869 και της απόφασης (ΕΕ) 2017/684 και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009» (σειρά L).

2. Η αγορά και πώληση υδρογόνου από τον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ επιτρέπεται εφόσον απαιτείται για την ομαλή, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του ΓεΠεδΥ και, ιδίως, για την εξισορρόπηση φορτίου και την αντιστάθμιση φυσικών απωλειών και ιδιοκατανάλωσης του ΓεΠεδΥ. Η σύναψη συμβάσεων αγοράς και πώλησης υδρογόνου από τον Διαχειριστή ΓεΠεδΥ γίνεται μετά από έγκριση της σχετικής διαδικασίας από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 47

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), καθορίζονται το περιεχόμενο των απαιτούμενων πληροφοριών του άρθρου 38, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής τους στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., από τους παραγωγούς ανανεώσιμου υδρογόνου, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 38.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται το ύψος, η πηγή χρηματοδότησης, η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και καταβολής της επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης στις μονάδες παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου σύμφωνα με το άρθρο 40, καθώς και

κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 40.

3. Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 2 του άρθρου 42 δύναται επίσης να καθορίζεται ότι, για ορισμένο χρονικό διάστημα, δεν χορηγείται άλλη Άδεια ΓεΠεδΥ για την ίδια περιοχή ή για εγκατάσταση αντίστοιχη με αυτή του διαγωνισμού της ίδιας παραγράφου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 42 δύναται να συντέμνεται έως σαράντα πέντε (45) ημέρες, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος.

5. Με απόφαση των Διαχειριστών ΓεΠεδΥ δύναται να καταρτίζονται και να δημοσιεύονται διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και τιμολόγια για τη, χωρίς διακρίσεις, σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου, θερματικών σταθμών υδρογόνου και βιομηχανικών πελατών στο ΓεΠεδΥ, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 43. Οι εν λόγω διαδικασίες και τιμολόγια δημοσιεύονται, κατόπιν έγκρισης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή ΓεΠεδΥ, δύναται να θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης του ΓεΠεδΥ του άρθρου 46, σύμφωνα με τον οποίο διενεργούνται η διαχείριση, η συντήρηση και η ανάπτυξη του ΓεΠεδΥ.

Άρθρο 48 Τελικές διατάξεις

1. Το σύνολο των απαιτούμενων έργων για την ανάπτυξη μονάδων υδρογόνου συμμορφώνεται με τις κατευθύνσεις: α) της υπ' αρ. 6876/4871/12.6.2008 απόφασης έγκρισης του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128), β) των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού, γ) της υπ' αρ. 11508/18.2.2009 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΑΠΠ 151) και δ) της υπ' αρ. 49828/12.11.2008 απόφασης έγκρισης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Β' 2464).

2. Οι διατάξεις των Κωδίκων Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. και των δικτύων διανομής φυσικού αερίου, οι οποίες αφορούν στη σύνδεση νέων σημείων με το Ε.Σ.Φ.Α. και τα δίκτυα διανομής αντίστοιχα, εφαρμόζονται αναλογικά και στις μονάδες υδρογόνου.

Άρθρο 49 Μεταβατικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι: α) την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), και β) την έναρξη λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 25 του παρόντος, ως φορέας αδειοδότησης ορίζεται ο Κλάδος Ενέργειας της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, που αναλαμβάνει και την τήρηση του σχετικού μητρώου.

2. Οι κάτοχοι εγκρίσεων εγκατάστασης ή λειτουργίας μονάδων υδρογόνου που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποβάλλουν στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή τα αναγκαία έγγραφα για την απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων αδειοδότησης που προβλέπονται στον παρόντα για το αντίστοιχο στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής αποτελεί λόγο ανάκλησης της έγκρισης εγκατάστασης και της έγκρισης λειτουργίας της μονάδας υδρογόνου.

Άρθρο 50 Καταργούμενη διάταξη

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται ο ορισμός της περ. 32λζ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ανανεώσιμου ή πράσινου υδρογόνου.

ΜΕΡΟΣ Γ' ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 51 Ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων και εργασιών για την υλοποίηση του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας»

Κατά τη σύναψη των προγραμματικών συμβάσεων, για τη μελέτη και εκτέλεση των έργων και εργασιών υλοποίησης του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Δημιουργία εθνικού δικτύου μονοπατιών και διαδρομών πεζοπορίας» τα έργα ή οι εργασίες σε δάση ή δασικές εκτάσεις, δεν υπόκεινται στη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών της παρ. 13 του άρθρου 57 του ν. 2218/1994 (Α' 90). Για τη σύναψη των εν λόγω προγραμματικών συμβάσεων, εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, κατόπιν πρότασης των αρμόδιων Δασαρχείων ή των Διευθύνσεων Δασών άνευ Δασαρχείων.

Άρθρο 52 Σύνθεση και συγκρότηση μελών Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί εξέτασης αντιρρήσεων, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τριμελείς Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) που συγκροτούνται για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, στην έδρα της οικείας Διεύθυνσης Δασών, εκτός εάν καθοριστεί διαφορετική έδρα με την απόφαση συγκρότησης.

Στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα μπορεί να συγκροτούνται και να λειτουργούν ταυτόχρονα περισσότερες από μία ΕΠ.Ε.Α..

Οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων αποτελούνται από:

α) έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, β) έναν (1) δασολόγο, υπάλληλο του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και

γ) έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη.

Στις ανωτέρω Επιτροπές δύναται να ορίζεται ως μέλος δασολόγος, υπάλληλος του Δημοσίου, ο οποίος υπηρετεί σε δασική υπηρεσία που υπάγεται χωρικά σε άλλη Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από εκείνη εντός της οποίας εδρεύει η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων.

Σε περίπτωση παραιτήσεως του μηχανικού της περ. γ) και του αναπληρωτή του, δύναται να ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλος, δασολόγος υπάλληλος του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Σε περίπτωση παραιτήσεως του δικηγόρου της περ. α) και του αναπληρωτή του, η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων ανασυγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, αποτελούμενη από έναν (1) δασολόγο υπάλληλο του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του δημόσιου τομέα, ως Πρόεδρο, έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρά Πρωτοδικαίς, υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, και έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Σε περίπτωση παραιτήσεως και των τελευταίων μελών, καθώς και των αναπληρωτών αυτών, δύ-

ναι να ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλη, αποκλειστικώς δασολόγοι υπάλληλοι του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη, καθώς και ο Γραμματέας της ΕΠ.Ε.Α., με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι μπορεί να είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1256/1982.

Η θητεία των μελών των ΕΠ.Ε.Α. λήγει με την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων επί του αναρτηθέντος δασικού χάρτη. Τη σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας Δασών.

Οι συνεδριάσεις των ΕΠ.Ε.Α. ανακοινώνονται στα οικεία δημοτικά καταστήματα και τις αρμόδιες Διευθύνσεις δασών δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν, με μνεία των υποθέσεων που θα εξετάσουν ανά συνεδρίαση.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη διαδικασία αναπλήρωσης των μελών.»

Άρθρο 53

Σύνθεση και συγκρότηση Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών, Δασικών, Χορτολιβαδικών και Βραχωδών Εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8Α ν. 998/1979

Στην παρ. 2 του άρθρου 8Α του ν. 998/1979 (Α' 289), περί σύστασης των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. β) του πρώτου εδαφίου αντικαθίσταται, β) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικού Γραμματέα Δασών», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Έκαστο Συμβούλιο Ιδιοκτησίας αποτελείται από:

α) έναν πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο ή έναν δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του,

β) έναν υπάλληλο της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, αναπληρούμενο από άλλο υπάλληλο αυτής,

γ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δασών της έδρας του Συμβουλίου, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του.

Ο πρόεδρος και τα μέλη των ως άνω συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, επί διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Η συνεδρίαση μπορεί να διεξαχθεί και με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη.»

Άρθρο 54

Ανανέωση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023 - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 34 του ν. 5106/2024

Στο άρθρο 34 του ν. 5106/2024 (Α' 63), περί ανανέωσης των συμβάσεων του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2023, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Η χρονική διάρκεια των συμβάσεων με σχέση εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ., των υπαλλήλων κλάδων ΠΕ και ΤΕ, που προσελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4765/2021 (Α' 6), για την εκτέλεση των αναγκών αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023, σε φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συγκεκριμένα στις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Μακεδονίας - Θράκης, Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας - Ιονίων Νήσων, Αιγαίου και Αττικής, δύναται να παραταθούν και για όσους έχουν λήξει οι συμβάσεις τους να επαναπροσληφθούν, για επιπλέον τέσσερις (4) μήνες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, για την ολοκλήρωση των αναγκών

αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών. Οι ανωτέρω συμβάσεις δεν μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.»

Άρθρο 55

Μέτρα αντιμετώπισης λειψυδρίας - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 3199/2003 - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη υποπερ. εγ) στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 στον ν. 4864/2021

1. Στον ν. 3199/2003 (Α' 280) προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Μέτρα αντιμετώπισης της λειψυδρίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κηρύσσεται μια περιοχή σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας. Εφόσον η απόφαση του πρώτου εδαφίου αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κώδικα νομοθεσίας για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο και για τον μηχανισμό εφαρμογής, την κρατική εποπτεία και τους γενικούς όρους υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδυναμίου (ν. 4832/2021, Α' 172), απαιτείται και γνώμη του Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

2. Με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.) ή της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), οι τελευταίες δύναται να ορίζονται ως αναθέτοντες φορείς του ν. 4412/2016 (Α' 147), επί δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών που δεν υπάγονται στις αρμοδιότητές τους, εφόσον το αντικείμενο αυτών συνδέεται άμεσα με την κατασκευή ή αποκατάσταση κρίσιμων υποδομών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση των συνεπειών που απορρέουν από τη λειψυδρία, για τις περιοχές της παρ. 1, σε συνδυασμό με την υποπερ. εγ) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237).

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα, δύναται να ανατίθενται η ωρίμανση, η διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων της παρ. 2 στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε.), δια της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται αναλογικά η παρ. 8 του άρθρου 1 και η παρ. 13 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, περί ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων στρατηγικής σημασίας, καθώς και το άρθρο 5Β του ν. 3986/2011 (Α' 152), με εξαίρεση το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αυτού, περί ωρίμανσης συμβάσεων στρατηγικής σημασίας. Η ανάθεση ισχύει από την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα και της Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε., δια της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας.

4. Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται να συστήνονται ομάδες εργασίας από υπαλλήλους αυτών, ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες, με αντικείμενο τη μελέτη και την παρακολούθηση ειδικών θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο των συμβάσεων του παρόντος.

5. Για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας οι Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., δύναται να απασχολούν εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου.

6. Για τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 5, για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος:

α) Αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα, καθώς και στον ιστότοπο του Προγράμματος «Διαύγεια», πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

με προθεσμία τουλάχιστον δέκα (10) ημερών για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προσδιορίζονται το συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασης μίσθωσης έργου σε σχέση με τη δράση την οποία αφορά, η διάρκεια της σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα δύο (2) έτη, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, το τίμημα της σύμβασης και ο τρόπος καταβολής του, τα προσόντα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και τα κριτήρια επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης για την επιλογή του εξειδικευμένου επιστημονικού ή άλλου προσωπικού.

β) Για την αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται, έπειτα από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης, συγκροτείται ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, με μέλη που ορίζονται, έπειτα από σχετική απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους, βάσει των τυπικών κριτηρίων της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και στη συνέχεια συντάσσει και διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό αξιολόγησης, το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Δ.Σ..

7. Το εξειδικευμένο προσωπικό που απασχολείται σύμφωνα με την παρ. 5, δύναται να συμμετέχει σε επιτροπές διαγωνισμών, καθώς και σε κλιμάκια διενέργειας ελέγχων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντιστοίχως. Στην περίπτωση αυτή, στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της περ. α) της παρ. 6 συμπεριλαμβάνεται αναφορά στις επαγγελματικές ιδιότητες, σχέσεις ή συνθήκες που δημιουργούν ασυμβίβαστο στους ενδιαφερόμενους για τη σύναψη σύμβασης, και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία προϋπόθεση για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με το προσωπικό που απασχολείται με τις συμβάσεις αυτές.

8. Στις περιοχές της παρ. 1, δύναται να συνάπτεται σύμβαση μεταξύ της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και της οικείας Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης ή του οικείου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού που παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης, με την οποία ανατίθεται στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης λειψυδρίας.

9. Η παρ. 3 του άρθρου 12Β του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί διαπίστωσης της διαχειριστικής επάρκειας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, εφαρμόζεται από 1η Ιανουαρίου 2026 στις περιοχές που έχουν κηρυχθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας με τη διαδικασία του άρθρου 25 του ν. 4662/2020 (Α' 27), καθώς και στις περιοχές της παρ. 1, που κηρύσσονται ως άνω, από την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

2. Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί ορισμών των στρατηγικών επενδύσεων, προστίθεται υποπερ. εγ', ως εξής:

«εγ. Συνδέονται άμεσα με την κατασκευή ή αποκατάσταση κρίσιμων υποδομών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση των συνεπειών που απορρέουν από τη λειψυδρία εφόσον αποτελούν αντικείμενο δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016 (Α' 147), με αναθέτοντα φορέα την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., έργων, μελετών, προμηθειών ή υπηρεσιών ακόμα και πέραν των αρμοδιοτήτων τους. Οι ανωτέρω επενδύσεις λαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7 και 9 του παρόντος. Σε αυτές εφαρμόζονται και τα άρθρα 3 και 22 του παρόντος για τις περιβαλλοντικές ρυθμίσεις και τη δικαστική επίλυση των σχετικών διαφορών και την αρμοδιότητα των δικαστηρίων, αντιστοίχως. Οι ένδικες διαφορές που σχετίζονται με την υπαγωγή των ως άνω έργων στον παρόντα και τις εξ αυτής συνέπειες εκδικάζονται εντός τριών (3) μηνών και η σχετική δικαστική απόφαση εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την εκδίκαση. Το Δικαστήριο μπορεί να αναβάλει τη συζήτηση για σπουδαίο λόγο, μόνο για μια (1) φορά, σε ρητή δικάσιμο, που δεν δύναται να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες.»

Άρθρο 56

Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 240 ν. 5193/2025, υποπερ. αα) και αβ) περ.

α) παρ. 4 άρθρου 68 και παρ. 2 άρθρου 69 ν. 5197/2025, παρ. 3 άρθρου 77 ν. 5151/2024, παρ. 1 άρθρου 270 ν. 5037/2023, παρ. 5 άρθρου 125ΚΑ ν. 4495/2017

1. Στο τέλος του άρθρου 240 του ν. 5193/2025 (Α' 56), περί θητείας των μελών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, η προθεσμία «30ή Ιουνίου 2025», τρέπεται σε «31η Οκτωβρίου 2025», και το άρθρο 240 διαμορφώνεται ως εξής:

«Οι θητείες των υφιστάμενων μελών των: α) Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και β) Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α' και Β' της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 31η Οκτωβρίου 2025.»

2.α) Στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 5197/2025 (Α' 76), περί αίτησης στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», η προθεσμία «εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται σε «έως και την 16η.10.2025», στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. αβ) της ίδιας περίπτωσης, η προθεσμία «εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται σε «έως και την 16η.7.2025», και οι υποπερ. αα) και αβ) διαμορφώνονται ως εξής:

«αα) αν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός, από την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης, η οποία πραγματοποιείται υποχρεωτικά εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την εκκίνηση της εκπόνησης του Ε.Σ.Π.Ι.Α.Π. της περ. β) της παρ. 2 και μετά από σχετική αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», έως και την 16η.10.2025, η οποία συνοδεύεται από το αποδεικτικό καταβολής του περιβαλλοντικού ισοδυνάμου και στοιχεία που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση του φέροντος οργανισμού. Για την επανέκδοση της οικοδομικής άδειας, καμία άλλη έγκριση, γνώμη ή καταβολή προς το Δημόσιο ή τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν απαιτείται, πλην της διαδικασίας του πρώτου εδαφίου.

αβ) Αν δεν έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός απαιτείται, επιπροσθέτως των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα), έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Α.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν κοινής συνεδρίασης, κατά την οποία συνεκτιμάται η αναγκαιότητα της συνέχισης υλοποίησης της οικοδομικής άδειας δυνάμει τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών και νομικών κριτηρίων. Οι αιτήσεις προς τα Κεντρικά Συμβούλια του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται έως και την 16η.7.2025 και εξετάζονται κατά προτεραιότητα εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή τους. Η σχετική έγκριση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. και του ΚΕ.Σ.Α. επισυνάπτεται στην αίτηση του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies.»

β) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 5197/2025, περί υποβολής αιτήματος στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), η προθεσμία «εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος», τρέπεται «έως και την 16η.10.2025», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από γνώμη του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., δύναται να εγκρίνεται η εφαρμογή των κινήτρων και προσαυξήσεων των άρθρων 66 και 71 αν, έως την 11η Δεκεμβρίου του 2024, έχουν ληφθεί υπόψη σε συγκεκριμένα:

α) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων,
β) Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων,
γ) Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης,
δ) τροποποιηθέντα ρυμοτομικά σχέδια με άρση απαλλοτριώσεων, και

ε) προεδρικά διατάγματα καθορισμού χρήσεων γης.

Για την εφαρμογή της παρούσας απαιτείται η υποβολή αιτήματος στο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., που συνοδεύεται από ειδική τεκμηρίωση, έως και την 16η.10.2025.»

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α' 173), περί ελέγχου των οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Κάλντερας στις νήσους Θήρας και Θηρασίας, η προθεσμία «30ή Ιουνίου 2025», τρέπεται σε «30ή Ιουνίου 2026», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η οικεία Υπηρεσία Δόμησης διενεργεί έως την 30ή Ιουνίου 2026 έλεγχο στο σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί την τελευταία πενταετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος στην περιοχή της παρ. 1.»

4. Στην παρ. 1 του άρθρου 270 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί αναστολής οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου, η προθεσμία «31ης.12.2024», τρέπεται «31ης.12.2025», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) Δήμου Μυκόνου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2025 αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μυκόνου.»

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 125ΚΑ του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί μεταβατικών ρυθμίσεων για την εκτέλεση πρωτοκόλλων κατεδάφισης, οι προθεσμίες «31η Δεκεμβρίου 2024» και η πρώτη προθεσμία «1η Μαΐου 2024», τρέπονται σε «31η Μαρτίου 2026», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Μέχρι την 31η Μαρτίου 2026, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 31η Μαρτίου 2026 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 31η Μαρτίου 2026, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.»

6. Η προθεσμία του άρθρου 72 του ν. 4843/2021 (Α' 215), περί αναστολής οικοδομικών εργασιών στην περιοχή του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή Ιλισίων, παρατείνεται από τη λήξη της, έως και την 31η.12.2025, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 749), περί όρων και διαδικασίας έκδοσης αδειών οικοδομής για την εκτέλεση στρατιωτικών έργων.

Άρθρο 57

Εκπόνηση Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών - Αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4936/2022

Η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4936/2022 (Α' 105), περί Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ), αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η εκπόνηση του ΔηΣΜΕ και οι επικαιροποιήσεις του, από την 1η Ιανουαρίου 2025, αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που αφορούν την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το «REPowerEU». Η εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τις αιτήσεις χρηματοδότησης προτάσεων Ο.Τ.Α. α' βαθμού, οι οποίες έχουν υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Άρθρο 58

Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων - Τροποποίηση άρθρου 14Γ ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14Γ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί συλλογικής αυτοκατανάλωσης: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «ή σε συγκρότημα κατοικιών», β) προστίθεται παρ. 7, και το άρθρο 14Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14Γ

Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ενεργούν από κοινού (Συλλογική αυτοκατανάλωση) (παρ. 4 άρθρου 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτές που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο ή σε συγκρότημα κατοικιών δύνανται να συμμετέχουν από κοινού σε δραστηριότητες και να ρυθμίζουν μεταξύ τους τον επιμερισμό της ενέργειας που παράγεται από τους σταθμούς τους, με την επιφύλαξη των εν ισχύι τελών δικτύου και άλλων σχετικών χρεώσεων, τελών, εισφορών και φόρων. Στον ενεργειακό συμψηφισμό, υπό το σχήμα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, μπορούν να ενταχθούν και καταναλώσεις κοινοχρήστων σε κτίρια.

2. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν σε ομάδα από κοινού ορίζουν έναν (1) υπεύθυνο εκπρόσωπο, για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους, ο οποίος τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων.

3. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού ρυθμίζουν τις σχέσεις τους μέσω σύμβασης. Η σύμβαση αυτή καθορίζει τουλάχιστον τις απαιτήσεις πρόσβασης των νέων μελών και την αποχώρηση των υφιστάμενων συμμετεχόντων, τις απαιτούμενες πλειοψηφίες, τους κανόνες για την κατανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται για αυτοκατανάλωση και τους συντελεστές τους, τους κανόνες επιμερισμού της καταβολής των τιμολογίων, καθώς και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων συλλογικής αυτοκατανάλωσης, που τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων.

4. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως υπεύθυνος εκπρόσωπος των αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού, κοινοποιεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, τον προβλεπόμενο τρόπο κοινής χρήσης για τη διανομή της παραγωγής από τους αυτοκαταναλωτές που συμμετέχουν στη δραστηριότητα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και τις τροποποιήσεις του.

5. Οι αυτοκαταναλωτές του παρόντος είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο ενεργούν οι αυτοκαταναλωτές από κοινού, συμμετέχουν στις δραστηριότητες και επιμερίζουν την παραγόμενη ενέργεια. Παράλληλα, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα για τη σύνδεση των σταθμών και την αποτελεσματική λειτουργία του σχήματος συλλογικής αυτοκατανάλωσης, σε σχέση με τον Διαχειριστή του Δικτύου και του Συστήματος.

7. Για την εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και συστημάτων αποθήκευσης αυτοκαταναλωτών, που ενεργούν από κοινού σε κοινόχρηστους χώρους κτιρίων, τα οποία περιλαμβάνουν περισσότερες από μια οριζόντιες ιδιοκτησίες και σε επιφάνεια μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συνόλου της επιφάνειας του κοινόχρηστου δώματος, οι αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των συνιδιοκτητών λαμβάνουν

ται με την απόλυτη πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) που αντιστοιχεί στα ποσοστά συνιδιοκτησίας. Με την ίδια πλειοψηφία λαμβάνεται κάθε σχετική απόφαση για την υλοποίηση και ρύθμιση των παραπάνω αποφάσεων, τηρουμένων των εκάστοτε πολεοδομικών διατάξεων. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται επί ακινήτων που εμπίπτουν στον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220). Η σύμβαση της παρ. 3, εφόσον εφαρμόζεται η παρούσα, περιλαμβάνει πρόβλεψη προσχώρησης συνιδιοκτητών, εντός του ίδιου κτιρίου ή συγκροτήματος κατοικιών, προκειμένου να λαμβάνουν μέρος στην από κοινού συλλογική αυτοκατανάλωση και να καθίσταται δυνατή η συμμετοχή τους στον επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας του φωτοβολταϊκού συστήματος. Οι όροι προσχώρησης είναι εύλογοι και δίκαιοι.»

Άρθρο 59

Μη παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση λέβητα ορυκτών καυσίμων - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (παρ. 15 άρθρου 17 Οδηγίας 2024/1275)

Στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (Α' 42), περί κινήτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Από την 1η Ιανουαρίου 2025, δεν επιτρέπεται η παροχή οικονομικών κινήτρων, για την εγκατάσταση σε κτίρια, λέβητα που τροφοδοτείται μερικώς ή εξ ολοκλήρου με ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση εκείνους που επιλέχθηκαν για επενδύσεις πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025, στο πλαίσιο του:

α) Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 «για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας» (L 57),

β) Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής, τα οποία αφορούν στην αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης που λειτουργούν με καύση στερεών ορυκτών καυσίμων, ιδίως άνθρακα, τύρφης, λιγνίτη και πετρελαιούχου σχιστόλιθου, από συστήματα θέρμανσης που λειτουργούν με φυσικό αέριο, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της υποπερ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής» (L 231),

γ) Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435).»

Άρθρο 60

Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» - Τροποποίηση άρθρου 14Δ ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14Δ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί του Προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 καταργείται, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 οι λέξεις «Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2025», γ) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 7, η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2025», δ) οι περ. β) και γ) της παρ. 9 καταργούνται, ε) στην παρ. 10: εα) οι περ. γ), ζ), θ), ια) και ιβ) αντικαθίστανται, εβ) στην αρχή της περ. ε) προστίθενται οι λέξεις «τις τεχνολογίες, κατη-

γορίες», εγ) στην περ. στ), οι λέξεις «για την παραγόμενη και προς συμψηφισμό ενέργεια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για την ενέργεια που παράγεται», εδ) στην περ. ιστ), οι λέξεις «δικασία επικαιροποίησης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «δικασία ένταξης και επικαιροποίησης», εε) προστίθεται περ. ιθ), στ) η παρ. 11 αντικαθίσταται, και το άρθρο 14Δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14Δ

Πρόγραμμα «Απόλλων»

1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ονομασία «Απόλλων» (εφεξής το Πρόγραμμα), με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού κόστους των εύλαττων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης και των διαδόχων τους. Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2, μέσω της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και της εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 και την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 14Α. Φορέας υλοποίησης του Προγράμματος ορίζεται η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Ωφελούμενοι του Προγράμματος είναι: α) οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει,

β) οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και οι σύνδεσμοι και τα νομικά πρόσωπα αυτών,

γ) οι Τοπικοί και Γενικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, καθώς και οι διάδοχοί τους, και

δ) οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

3. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για το εν λόγω Πρόγραμμα εγκαθίστανται από τρίτους σε διαφορετικό χώρο από τις εγκαταστάσεις καταπόλωσης και σε οποιαδήποτε Περιφέρεια, και συμψηφίζουν ταυτοχρονισμένα την παραγόμενη ενέργεια με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το δίκτυο και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των ωφελούμενων της παρ. 2.

4. Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα απαιτείται η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 6, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι της παρ. 2 που ανήκουν στην ίδια Περιφέρεια, εκτός των ωφελούμενων της περ. α) οι οποίοι δεν απαιτείται να είναι μέλη, ανεξαρτήτως αν συμμετέχουν ως μέλη σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια. Η συμμετοχή των ωφελούμενων στην Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή και πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προς την Ε.Κ.Π., το οποίο σε κάθε περίπτωση γίνεται αποδεκτό. Η Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή ως προς τη συμμετοχή μελών, ωστόσο για τους σκοπούς του Προγράμματος εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις της παρ. 2.

5. Αντικείμενο δραστηριότητας της Ε.Κ.Π. είναι η ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε.. Ως περιφέρεια δραστηριοποίησης ορίζεται η Περιφέρεια στην οποία ανήκουν οι συγκεκριμένοι ωφελούμενοι. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 129).

6. Έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2025, οι κατά περίπτωση Περιφέρειες συστήνουν την εκάστοτε Ε.Κ.Π., άλλως αποκλείεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα αυτών και των υπολοίπων ωφελούμενων ίδιας Περιφέρειας.

Ειδικά, για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2:

α) συστήνεται, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μία Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ή την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.), κατά παρέκκλιση της

παρ. 3 του άρθρου 47B του ν. 4001/2011 (Α' 129), με αντικείμενο δραστηριότητας την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών, ήτοι των δικαιούχων του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει, και

β) ως περιφέρειες δραστηριοποίησης ορίζονται οι Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι Ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2.

7. Κάθε Ε.Κ.Π. συγκεντρώνει και αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 τα κάτωθι στοιχεία:

α) το σύνολο των ωφελούμενων που συμμετέχουν ως μέλη της,

β) το συνολικό πλήθος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης των μελών της,

γ) τις επήσεις καταναλώσεις ηλεκτρικής ενέργειας των μελών της και τα προφίλ κατανάλωσης αυτών, για το έτος 2023.

Τα στοιχεία της περ. γ' παρέχονται στην Ε.Κ.Π. από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε.), κατόπιν σχετικού αιτήματός της. Ειδικά, για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α', ο ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Μαΐου 2024 το πλήθος των δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α', των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσής τους και τις συνολικές καταναλώσεις αυτών για το έτος 2023.

8. Τα στοιχεία της παρ. 7 που αποστέλλονται στον Φορέα Υλοποίησης, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και διαστασιολόγησης των απαιτούμενων συνιστωσών των σταθμών Α.Π.Ε., που υλοποιούνται από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. για τους σκοπούς του Προγράμματος. Όπου οι παροχές είναι καταμετρούμενες, το προφίλ κατανάλωσης προκύπτει από το διάγραμμα διακύμανσης συνολικής έγχυσης ενέργειας στο διασυνδεδεμένο Σύστημα μη τηλεμετρούμενων μετρητών φορτίου.

9. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι ωφελούμενοι που προστίθενται ως μέλη στην Ε.Κ.Π. και οι παροχές κατανάλωσης αυτών που προσκομίζονται από την Ε.Κ.Π. στον φορέα υλοποίησης μετά την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια της 3ης Φάσης του Προγράμματος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14Ε,

β) Καταργείται.

γ) Καταργείται.

δ) ο ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. προβαίνει κατά απόλυτη προτεραιότητα στην εγκατάσταση έξυπνων μετρητών στις παροχές κατανάλωσης, για το σύνολο των ωφελούμενων σύμφωνα με την παρ. 7, λαμβάνοντας υπόψη για την ιεράρχησή τους την ολοκλήρωση της 3ης Φάσης για κάθε Ε.Κ.Π., σε συνεργασία και με τον Φορέα Υλοποίησης. Ειδικότερα για τους ωφελούμενους της περ. α) της παρ. 2 η υποχρέωση της κατά προτεραιότητα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών εκκινεί με την έναρξη ισχύος του παρόντος,

ε) οι ανάγκες των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2 καλύπτονται αποκλειστικά από την Ε.Κ.Π. του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, στην οποία και δεν απαιτείται να είναι μέλη, και όχι από τις εκάστοτε Ε.Κ.Π. που συστήνονται ανά Περιφέρεια σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6, και

στ) οι ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2 και οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης επικαιροποιούνται από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. και την Ε.Κ.Π. κατά τη διάρκεια λειτουργίας των επιλέξιμων έργων και της εφαρμογής του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού από τους Προμηθευτές.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος και ιδίως:

α) το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, λαμβάνοντας υπόψη και τα τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, τις τεχνολογίες και την ισχύ των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών,

β) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος και των επιμέρους φάσεων αυτού,

γ) τη διαδικασία: γα) εφαρμογής αυτοκατανάλωσης με εικο-

νικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, και γβ) υπολογισμού της καταναλισκόμενης ενέργειας των ωφελούμενων, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που καλύπτεται από το Πρόγραμμα,

δ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού της παραγόμενης ενέργειας, τον φορέα και τον τρόπο διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας για την επιλογή των έργων που καλύπτουν τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π.,

ε) τις τεχνολογίες, κατηγορίες, τον ελάχιστο βαθμό αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες,

στ) την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την ενέργεια που παράγεται,

ζ) την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών για κάθε Ε.Κ.Π., καθώς και σχετικό θέμα με αυτές, ιδίως: ζα) τη δημοπρατούμενη ισχύ, ζβ) την ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών, ζγ) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, ζδ) λοιπούς κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, και ζε) τις εγχειρητικές επιστολές στους συμμετέχοντες και στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε.,

η) τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλέξιμων έργων,

θ) χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα,

ι) τη διαδικασία κατάρτισης των απαιτούμενων συμβάσεων σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 14Ε, τη χρονική διάρκεια αυτών, καθώς και πρότυπα υποδείγματα συμβάσεων,

ια) τις υποχρεώσεις των ωφελούμενων, των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, των αρμοδίων Διαχειριστών, της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, λοιπών φορέων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, καθώς και των κατόχων των επιλέξιμων σταθμών Α.Π.Ε.,

ιβ) τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε., οι οποίοι επιλέγονται βάσει της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας, τις χρονικές προθεσμίες εγκατάστασής τους, τις κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης και τις ρήτρες μη συμμόρφωσης που επιβάλλονται στους επιλέξιμους σταθμούς,

ιγ) τις ειδικές προβλέψεις για εντάξεις ωφελούμενων στις Ε.Κ.Π. μετά την παρέλευση των καταληκτικών προθεσμιών του παρόντος και την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών,

ιδ) την παράταση των προθεσμιών που τίθενται με τις παρ. 6 και 7, και

ιε) τη διαφοροποίηση του τρόπου συμψηφισμού ανά κατηγορία ωφελούμενων και ανά επίπεδο τάσης των παροχών κατανάλωσης,

ιστ) τη διαδικασία χορήγησης των δεδομένων για τους δικαιούχους του Κ.Ο.Τ. Α' από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. για την εφαρμογή του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, τη διαδικασία ένταξης και επικαιροποίησης των δικαιούχων και των αντίστοιχων προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, καθώς και τα χρονικά διαστήματα εφαρμογής της,

ιζ) την εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης των παρ. 3 και 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε., καθώς και το ύψος αυτών,

ιη) ειδικότερα θέματα ως προς την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος, την εγκατάσταση των σταθμών Α.Π.Ε. τον συμψηφισμό και την εκκαθάριση της ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά,

ιθ) τη δυνατότητα και τη διαδικασία μεταβίβασης των σταθμών στις εκάστοτε Ε.Κ.Π..

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων, ήτοι: α) οι μελέτες που απαιτείται να εκπονηθούν για τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων και η αποζημίωση των έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων, β) η αποζημίωση ή όχι, της τυχόν περισσείας παραγόμενης ενέργειας, γ) η διαδικασία χορήγησης και

καταβολής τυχόν επενδυτικής ενίσχυσης, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 8 του άρθρου 14Ε, το ύψος αυτής, τυχόν προκαταβολή, καθώς και το ύψος της τελευταίας, δ) κίνητρα για περαιτέρω μείωση των καταναλώσεών τους, μετά τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα, και ε) ο τρόπος αποζημίωσης των Προμηθευτών για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα.»

Άρθρο 61

Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» - Τροποποίηση άρθρου 14Ε ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14Ε του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υλοποίησης του Προγράμματος «ΑΠΟΛΛΩΝ», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. ε) της παρ. 1 οι λέξεις «ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν.» διαγράφονται, β) οι παρ. 6, 7 και 8 αντικαθίστανται, πλην της περ. γ) της παρ. 8, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 10, μετά από τις λέξεις «Οι αρμόδιες αρχές», προστίθενται οι λέξεις «και οι αρμόδιοι Διαχειριστές», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 12: δα) μετά από τις λέξεις «οι σταθμοί», προστίθενται οι λέξεις «δύνανται να», δβ) μετά από τις λέξεις «στις εκάστοτε Ε.Κ.Π.» προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ», και το άρθρο 14Ε διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14Ε

Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων»

1. Η υλοποίηση του Προγράμματος του άρθρου 14Δ διενεργείται ανά Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε επιμέρους φάσεις, ως εξής:

α) 1η Φάση: Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 14Δ.

β) 2η Φάση: Πρόσκληση ενδιαφέροντος από την Ε.Κ.Π. για τη συμμετοχή των ωφελούμενων των περ. β), γ) και δ) της παρ. 2 του άρθρου 14Δ και συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

γ) 3η Φάση: Μελέτη και διαστασιολόγηση απαιτούμενων έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2 του άρθρου 14Δ.

δ) 4η Φάση: Προκήρυξη ανταγωνιστικής διαδικασίας και επιλογή έργων για κάθε Ε.Κ.Π..

ε) 5η Φάση: Σύναψη απαιτούμενων συμβάσεων μεταξύ των Ε.Κ.Π., των κατόχων των επιλέξιμων έργων, των Προμηθευτών και του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑ-ΠΕΕΠ Α.Ε.) ή τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) καθώς και υλοποίηση των έργων.

στ) 6η Φάση: Θέση σταθμών σε λειτουργία και εφαρμογή ειδικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού για τα μέλη της Ε.Κ.Π. και τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (Κ.Ο.Τ.) Α'.

2. Για την υποστήριξη της 3ης Φάσης, Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λαμβάνει από τον Φορέα Υλοποίησης τα στοιχεία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ και προβαίνει εντός δύο (2) μηνών από τη λήψη αυτών στην εκπόνηση των αναγκαίων ενεργειακών μελετών και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων ανά Ε.Κ.Π.. Οι σχετικές μελέτες αποστέλλονται εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. στον Φορέα Υλοποίησης, όπου και διαπιστώνεται η ολοκλήρωση της 3ης Φάσης του Προγράμματος. Ειδικά για τους δικαιούχους Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α'), ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. από την 1η Μαΐου 2024 εκπονεί τη σχετική μελέτη του προηγούμενου εδαφίου, την οποία και υποβάλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 30ή Ιουνίου 2024.

3. Για τη διενέργεια της 3ης Φάσης και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται για τους ωφελούμενους από την Ε.Κ.Π. αφορούν το έτος 2023. Με βάση το έτος 2023 καθορίζεται και η συνολική κατανάλωση ενέργειας προς συμψηφισμό των ευάλωτων νοικοκυριών.

4. Η 4η Φάση εκκινεί διακριτά για κάθε Ε.Κ.Π. με την προκήρυξη και τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την επιλογή των έργων και την κάλυψη των ανα-

κών των ωφελούμενων, κατόπιν ολοκλήρωσης των προηγούμενων φάσεων.

Για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α' ή για Ε.Κ.Π. σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές δύναται να προκηρύσσεται ανταγωνιστική διαδικασία κατόπιν σχετικής μελέτης από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση της 2ης Φάσης του Προγράμματος της παρ. 1 από την εκάστοτε Ε.Κ.Π. η οποία και υλοποιείται παράλληλα έως την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για κάθε Ε.Κ.Π. προκηρύσσεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων κατόπιν σχετικής προηγούμενης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

6. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών συνάπτουν τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για το σύνολο ή μέρος της ενέργειας που εγγέουν στο Σύστημα ή το Δίκτυο, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

7. Κάθε Ε.Κ.Π. συνάπτει σύμβαση αυτοκατανάλωσης εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας, με: α) τους εκάστοτε προμηθευτές που εκπροσωπούν, τις, προς συμψηφισμό, παροχές κατανάλωσης, β) τους κατόχους των επιλέξιμων σταθμών, γ) τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και δ) τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης των Δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α' επικαιροποιούνται και αποστέλλονται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. στην Ε.Κ.Π., στον υπεύθυνο της παρ. 11, στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και στους Προμηθευτές, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

Με τη σύμβαση αυτοκατανάλωσης ρυθμίζονται και θέματα αποζημίωσης των Προμηθευτών από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ως Διαχειριστή του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, και από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως Διαχειριστή του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, καθώς και χρεώσεις των ωφελούμενων για την ηλεκτρική ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

8. Για τους σκοπούς του Προγράμματος:

α) Το κόστος της ενέργειας που καλύπτεται από το Πρόγραμμα για τις ανάγκες των ωφελούμενων δύναται να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και τον Ειδικό Λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011,

β) δύναται να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ενέργεια που καλύπτεται από το Πρόγραμμα, οι οποίες αποτελούν έσοδο των προμηθευτών που εκπροσωπούν τους ωφελούμενους,

γ) δύναται να χορηγείται στους επιλέξιμους σταθμούς επενδυτική ενίσχυση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και άλλες πηγές χρηματοδότησης,

δ) δύναται να επιβάλλονται ρήτρες μη συμμόρφωσης στους επιλέξιμους σταθμούς, οι οποίες αποτελούν έσοδο του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 και του Ειδικού Λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

9. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών προχωρούν στην υλοποίηση και σύνδεση των σταθμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας.

10. Οι επιλέξιμοι σταθμοί του Προγράμματος προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση ή έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την εγκατάστασή τους. Οι αρμόδιες αρχές και οι αρμόδιοι Διαχειριστές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.

11. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών ορίζουν υπεύθυνο για τον συμψηφισμό και επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας με τις παροχές κατανάλωσης και συνεργάζονται στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των προβλέψεων του Προγράμματος και του

σχετικού συμβατικού πλαισίου, σε σταθερή και συνεχή βάση, με την Ε.Κ.Π..

12. Μετά το πέρας της διάρκειας των Συμβάσεων των παρ. 6 και 7, οι σταθμοί δύνανται να μεταβιβάζονται στις εκάστοτε Ε.Κ.Π. σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Η παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 περί εγγύτητας των μελών της Ε.Κ.Π. με τον σταθμό Α.Π.Ε. δεν εφαρμόζεται.»

Άρθρο 62

Ενεργειακές εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4342/2015, αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 10Α ν. 4951/2022 και τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 173 ν. 4964/2022

1. Στον ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Έκδοση Οδικού Χάρτη για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια - Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται Οδικός Χάρτης για την Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια, με τον οποίο καθορίζονται καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων χρηματοδοτικών μέσων που δεν βασίζονται σε επιχορηγήσεις.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 10Α του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί Μηχανισμού Αντιστάθμισης Περικοπών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν πρότασης της Ομάδας Διοίκησης Έργου, θεσπίζεται Μηχανισμός Αναδιανομής των εσόδων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την αντιστάθμιση της επίπτωσης που προκαλείται στα έσοδα που λαμβάνουν οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τη μη τήρηση των προγραμματιών αγοράς χαρτοφυλακίων (Χ/Φ) Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και την απόκλιση, από την πραγματικά αναλογούσα, της ανακατανομής της παραγωγής που επιβάλλεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε πραγματικό χρόνο από τους Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λόγω της τεχνικής αδυναμίας εφαρμογής στην πράξη αναλογικού επιμερισμού των περιορισμών σε όλους τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι συμμετέχουν στην ανακατανομή καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 1. Έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, στο πλαίσιο του μηχανισμού, σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν υποχρέωση εγκατάστασης συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 9Α, αντιμετωπίζονται ως σταθμοί που συμμετέχουν στην ανακατανομή. Ο μηχανισμός δύναται να εφαρμόζεται για χρονική περίοδο που καθορίζεται με την απόφαση της παρούσας, η οποία δεν δύναται να εκκινεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025. Φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγχειρήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του. Για τον ισοσκελισμό του ειδικού λογαριασμού του Μηχανισμού, με την απόφαση της παρούσας, δύναται να θεσπιστούν εισροές από τον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), τους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., και τους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Αν προκύψουν εισροές από τον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, η διαδικασία μεταφοράς αυτών ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και, εφόσον απαιτείται, οι Φο.Σ.Ε., παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. τα απαιτούμενα στοιχεία. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του μηχανισμού της παρούσας.»

3. Στην παρ. 12 του άρθρου 173 του ν. 4964/2022 (Α' 150),

περί αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα ή λεπτομέρεια σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος. Για τους φορείς των παρ. 1 και 5, οι οποίοι υπάγονται ή έχουν υπαχθεί σε καθεστώς επενδυτικής ενίσχυσης από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή της, η χορήγηση τυχόν προκαταβολής και το ύψος αυτής, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του τυχόν, κατά περίπτωση, αρμόδιου Υπουργού.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63

Ζητήματα οριοθέτησης οικισμών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12 ν. 4759/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί οριοθέτησης οικισμών επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη παράγραφος αριθμείται ως περ. «α», β) οι υφιστάμενες περ. α) έως δ) και οι εσωτερικές παραπομπές τους αναριθμούνται σε υποπερ. αα) έως αδ), αντίστοιχα, γ) προστίθενται περ. β) έως ε), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2.α Η οριοθέτηση των οικισμών της παρ. 1, γίνεται στο πλαίσιο είτε Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ.) είτε Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.), είτε αυτοτελούς προεδρικού διατάγματος που καλύπτει τουλάχιστον έναν (1) οικισμό.

Στη τελευταία περίπτωση το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται μετά από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.) ή του αρμοδίου Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.) για τις περιπτώσεις παραδοσιακών οικισμών και οικισμών της περ. αδ), και πρόταση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και ειδικότερα:

αα) με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τις περιπτώσεις μη προστατευόμενων οικισμών σε όλη την επικράτεια ή παραδοσιακών οικισμών πλην των κατωτέρω περ. αβ) και αγ),

αβ) με πρόταση του αρμοδίου για τα νησιά του Αιγαίου Υπουργού, στην περίπτωση παραδοσιακών οικισμών των περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου,

αγ) με πρόταση του αρμοδίου Υπουργού για τη Μακεδονία και Θράκη, στην περίπτωση παραδοσιακών οικισμών των περιφερειών Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης,

αδ) στις περιπτώσεις οικισμών της Επικράτειας οι οποίοι, στο σύνολό τους ή σε τμήμα τους, έχουν κηρυχθεί αρχαιολογικοί χώροι ή ιστορικοί τόποι ή περιλαμβάνονται στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, πέραν των ανωτέρω κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, το προεδρικό διάταγμα προτείνεται από κοινού με τον Υπουργό Πολιτισμού.

Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα οριοθέτησης κάθε οικισμού καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης, ανάλογα με την κατηγορία, τη φυσιογνωμία και τον βαθμό προστασίας του.

Το ως άνω προεδρικό διάταγμα δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνοδευόμενο από τοπογραφικό διάγραμμα ή ορθοφωτοχάρτη κατάλληλης κλίμακας (1:1.000 έως 1:5000), στο οποίο σημειώνονται τα όρια του οικισμού, ως κορυφές κλειστής ή κλειστών πολυγωνικών γραμμών με τις ψηφιακές συντεταγμένες αυτών εξαρτημένες από το Εθνικό Τριγωνομετρικό Δίκτυο (ΕΓΣ Α' 87).

Για τους ήδη οριοθετημένους οικισμούς δεν είναι επιτρεπτή η διεύρυνση των ορίων τους με νέα διοικητική πράξη οριοθέτησης, παρά μόνο για λόγους νομιμότητας κατά την αρχική οριοθέτηση του οικισμού, όπως για πλάνη περί τα πράγματα, με

πράξη, η οποία πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς με αναφορά σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και στοιχεία.

β. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, το όριο των οικισμών που έχουν μέχρι επτακόσιους (700) κατοίκους, κατά την τελευταία απογραφή και οριοθετήθηκαν με πράξη αναρμοδίου οργάνου, δύναται, κατά την οριοθέτησή τους βάσει του από 11/15.4.2025 π.δ. (Δ' 194), να διευρύνεται, πέραν της πολυγωνικής γραμμής της παρ. Β5 του άρθρου 5 του εν λόγω διατάγματος και μέχρι του με προγενέστερη πράξη καθορισμένου ορίου τους υπό την επιφύλαξη των κριτηρίων του άρθρου 6 αυτού, αναλόγως με την περίπτωση και μετά από τεκμηρίωση.

Η περιοχή αυτή ορίζεται ως Ζώνη Ανάπτυξης Οικισμού (Ζ.Α.Ο.), για την υποστήριξη και ενίσχυση του περιφερειακού δικτύου οικισμών, προσαρμοσμένου στα σύγχρονα πρότυπα βιώσιμης ανάπτυξης. Ο χαρακτήρας της ζώνης αυτής είναι συμβατός με τον χαρακτήρα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υπολοίπων ζωνών του οικισμού και λειτουργεί συμπληρωματικά με αυτές.

Στη Ζ.Α.Ο. άρτια θεωρούνται τα οικόπεδα με ελάχιστο εμβαδόν αρτιότητας από πεντακόσια (500) τετραγωνικά μέτρα έως δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τ.μ.) και πρόσωπο ελάχιστου μήκους δέκα μέτρων (10 μ.) σε κοινόχρηστη οδό. Το εμβαδόν αρτιότητας και το ελάχιστο μήκος προσώπου σε κοινόχρηστη οδό εξειδικεύονται με το προεδρικό διάταγμα οριοθέτησης κάθε οικισμού, λαμβάνοντας υπόψη εκείνα τα μεγέθη που θεωρούνται τα πλέον αντιπροσωπευτικά του χαρακτήρα και της διαμορφωμένης κατάστασης στην υπόψη ζώνη, το δε κτίριο τοποθετείται κατ' ελάχιστον σε απόσταση πέντε μέτρων (5 μ.) από τον άξονα της ανωτέρω οδού. Για τα λοιπά μεγέθη, όρους και περιορισμούς δόμησης, ισχύουν τα οριζόμενα για τη ζώνη Β1 του άρθρου 5 του από 11/15.4.2025 π.δ..

Οι χρήσεις γης στη Ζ.Α.Ο. καθορίζονται σύμφωνα με τις παρ. Β και Γ του άρθρου 14 του από 11/15.4.2025 π.δ., κατόπιν τεκμηρίωσης με βάση τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της ζώνης αυτής και τη φυσιογνωμία του κάθε οικισμού.

γ. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, για οικισμούς από επτακόσιους ένα (701) μέχρι και δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, κατά την τελευταία απογραφή, που οριοθετήθηκαν με προγενέστερη πράξη αναρμοδίου οργάνου, είναι δυνατόν, στο πλαίσιο Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ., η περιοχή που εκτείνεται πέραν της πολυγωνικής γραμμής της παρ. Β5 του άρθρου 5 του ως άνω από 11/15.4.2025 π.δ. και μέχρι του, με προγενέστερη πράξη, καθορισμένου ορίου τους, να καθορίζεται ως Περιοχή Ειδικών Χρήσεων (Π.Ε.Χ.), για την υποστήριξη και ενίσχυση του περιφερειακού δικτύου οικισμών, προσαρμοσμένου στα σύγχρονα πρότυπα βιώσιμης ανάπτυξης.

Ειδικά για τις ως άνω περιπτώσεις καθορισμού Π.Ε.Χ. στο πλαίσιο Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ., άρτια θεωρούνται τα γήπεδα με ελάχιστο εμβαδόν από δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τ.μ.) έως τέσσερις χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (4.000 τ.μ.) και πρόσωπο ελάχιστου μήκους δεκαπέντε (15) μέτρων σε κοινόχρηστη οδό. Ο χαρακτήρας της περιοχής αυτής είναι συμβατός με τον χαρακτήρα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ζωνών του οικισμού και λειτουργεί συμπληρωματικά με αυτές. Το ελάχιστο εμβαδόν αρτιότητας και το ελάχιστο μήκος προσώπου σε κοινόχρηστη οδό εξειδικεύονται με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης του Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ., λαμβάνοντας υπόψη τα μεγέθη που θεωρούνται τα πλέον αντιπροσωπευτικά του χαρακτήρα και της διαμορφωμένης κατάστασης στην υπόψη περιοχή. Για τα λοιπά μεγέθη, όρους και περιορισμούς δόμησης, ισχύει το από 24.5.1985 π.δ. (Δ' 270).

Οι χρήσεις γης για τις ως άνω περιπτώσεις Π.Ε.Χ. καθορίζονται κατ' αναλογία και σύμφωνα με τις παρ. Β και Γ του άρθρου 14 του από 11/15.4.2025 π.δ., κατόπιν τεκμηρίωσης με βάση τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της περιοχής, για την ορθολογική κατανομή και συσχέτιση των χρήσεων γης, ώστε να αποφεύγονται μεταξύ τους συγκρούσεις και ανεξέλεγκτη κατανάλωση φυσικών πόρων. Σε κάθε περίπτωση υφίσταται η δυνατότητα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις, επέκτασης των οικισμών, σύμφωνα με τις παρ. 6, 8 και 9 του παρόντος.

δ. Οικόπεδα που εμπίπτουν στην περ. β, τα οποία είχαν δημι-

ουργηθεί νομίμως κατά την περ. 3 της παρ. Γ του άρθρου 9 του από 11/15.4.2025 π.δ., μέχρι την έκδοση του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, με βάση προϊσχύουσες διατάξεις ή με βάση τα ορισθέντα μεγέθη σε προγενέστερη πράξη οριοθέτησης του οικισμού, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα, εφόσον έχουν το ελάχιστο κατά την περ. β πρόσωπο σε κοινόχρηστη οδό και το σχετικό κτίριο τοποθετείται σε απόσταση τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων από τον άξονα αυτής.

ε. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι ως άνω διατάξεις που αφορούν στη Ζ.Α.Ο., καθώς και οι γενικοί ή ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης και οι χρήσεις γης, εντός αυτής και να καθορίζεται κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο για την προστασία της φυσιογνωμίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών της περ. β' .»

Άρθρο 64

Χορήγηση ενίσχυσης για την κατασκευή και λειτουργία τηλεθέρμανσης στους Δήμους Κοζάνης, Εορδαίας και Αμυνταίου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021

Στην παρ. 12 του εξηκοστού πρώτου άρθρου του ν. 4839/2021 (Α'181), περί σύστασης Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» και χορήγησης επιδότησης λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε καταναλωτές, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β) προστίθεται υποπερ. ββ), β) στο προτελευταίο εδάφιο, βα) μετά από τη λέξη «καθορίζονται», προστίθενται οι λέξεις «, κατά περίπτωση, », ββ) η παραπομπή «βια» διορθώνεται σε «βιβ», και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Ο ειδικός λογαριασμός «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» διαχωρίζεται λογιστικά στους εξής δύο (2) Υπολογαριασμούς:

α) τον Υπολογαριασμό Εσόδων, και β) τον Υπολογαριασμό Εξόδων.

α) Ο Υπολογαριασμός Εσόδων του ειδικού λογαριασμού έχει τις εξής εισροές:

αα) έσοδα από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α'179),

αβ) Έσοδα που προβλέπονται στην υποπερ. στ' της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129),

αγ) έσοδα από τον ειδικό λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας του άρθρου 55 του ν. 4001/2011,

αδ) έσοδα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό,

αε) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία,

αστ) πόρους από λογαριασμό της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας που αποδίδονται μέχρι την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους, ύψους τριών εκατομμυρίων ευρώ (3.000.000),

αζ) ποσά που παρακρατούνται από το επίδομα θέρμανσης προς τους ωφελούμενους της τηλεθέρμανσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, σύμφωνα με την παρ. 12Ζ,

αη) ποσά που παρακρατούνται από τα ανταποδοτικά τέλη Α.Π.Ε. της παρ. 4 του άρθρου 87 του ν. 4964/2022 (Α'150), σύμφωνα με τις παρ. 12Γ και 12Δ, και

αθ) ποσά που παρακρατούνται από τα προϋπολογιζόμενα έσοδα των Δήμων Κοζάνης, Εορδαίας και Αμυνταίου από τους ετήσιους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους, σύμφωνα με την παρ. 12Η.

β) Ο Υπολογαριασμός Εξόδων του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» έχει τις εξής εκροές:

βα) τις επιδοτήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ββ) τα ποσά που αφορούν στο επίδομα θέρμανσης του άρθρου 79 του ν. 4756/2020 (Α' 235),

βγ) τα ποσά που αφορούν στο κόστος λειτουργίας τηλεθέρμανσης του Δήμου Εορδαίας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, μέχρι τη σύνδεση της τηλεθέρμανσης του Δήμου με την υπό κατασκευή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑ Ν»,

βδ) τα ποσά που αφορούν στον ειδικό λογαριασμό για την επα-
νασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος που έχει συσταθεί με
το άρθρο 36 του ν. 4508/2017 (Α' 200), βε) τα ποσά που αφορούν
στον ειδικό λογαριασμό για τη χορήγηση ενίσχυσης σε οικιακούς
καταναλωτές λόγω περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από λιγνιτική
δραστηριότητα που έχει συσταθεί με το άρθρο 26 του ν.
4513/2018 (Α' 9),

βστ) δράσεις που αφορούν στην απόσυρση και αντικατάσταση
οικιακών ηλεκτρικών συσκευών μέσω συστημάτων εναλλακτικής
διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς,

βζ) ποσά που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία,

βη) τα ποσά που μεταφέρονται στον ειδικό λογαριασμό που
θα συσταθεί από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Με-
ταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας για την εφαρμογή των εκκαθα-
ρίσεων του μεταβλητού κόστους παραγωγής των μονάδων του
ατμοηλεκτρικού σταθμού Αγίου Δημητρίου που εντάσσονται σε
λειτουργία για την παροχή υπηρεσιών τηλεθέρμανσης όπως
αυτά καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλ-
λοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,
κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής
Αρχής Αποβλητών, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.),

βθ) ποσά που εξυπηρετούν αποκλειστικά την εξόφληση ληξι-
πρόθεσμων οφειλών προμήθειας θερμικής ενέργειας της Δημο-
τικής Επιχείρησης Τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας (Δ.Ε.ΤΗ.Π.), της
Υπηρεσίας Τηλεθέρμανσης της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευ-
σης και Αποχέτευσης Κοζάνης (Δ.Ε.Υ.Α. Κοζάνης) και της Δημο-
τικής Επιχείρησης Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής
Αμυνταίου (Δ.Ε.Τ.Ε.Π.Α.), σύμφωνα με τις παρ. 12Β έως 12Δ,

βι) ποσά που αφορούν χορήγηση ενίσχυσης για την κάλυψη
διαφορικού κόστους προμήθειας θερμικής ενέργειας των Δήμων
Κοζάνης και Εορδαίας, σύμφωνα με την παρ. 12ΣΤ,

βια) ποσά για την κάλυψη του ενός τρίτου (1/3) των οφειλών
που θα προκύψουν για τη Δ.Ε.Υ.Α. Κοζάνης από την τιμολόγηση
του κόστους εμπορίας δικαιωμάτων διοξειδίου του άνθρακα
(CO₂) για το έτος 2024 και για την Δ.Ε.ΤΗ.Π. από την κάλυψη
του κόστους των τόκων υπερημερίας στο σύνολό τους, για τη
ληξιπρόθεσμη οφειλή κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από
ηλεκτρικούς λέβητες.

βιβ) ποσά που αφορούν χορήγηση ενίσχυσης για την κατα-
σκευή των απαιτούμενων υποδομών για τη λειτουργία των δι-
κτύων τηλεθέρμανσης της Δημοτικής Επιχείρησης
Τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας (Δ.Ε.ΤΗ.Π.), της Υπηρεσίας Τηλε-
θέρμανσης της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευ-
σης Κοζάνης (Δ.Ε.Υ.Α. Κοζάνης) και της Δημοτικής Επιχείρησης
Τηλεθέρμανσης Ευρύτερης Περιοχής Αμυνταίου (Δ.Ε.Τ.Ε.Π.Α.).

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέρ-
γειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περί-
πτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται η περιοδικότητα, η
διαδικασία, το ύψος και κάθε άλλο θέμα σχετικά με τις εισροές
των υποπερ. αστ) έως αθ).

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέρ-
γειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περί-
πτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται, κατά περίπτωση, η
περιοδικότητα, η διαδικασία, οι περιστάσεις υπό τις οποίες χρη-
σιμοποιείται η κάθε κατηγορία, το ύψος χρήσης και κάθε άλλο
θέμα σχετικά με τις εκροές των υποπερ. βη) έως βιβ).

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κα-
θορίζεται το ποσοστό των εισροών που αποδίδεται, ως ανταπο-
δοτικό τέλος, στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων
Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε.), για την κάλυψη των λειτουργι-
κών και διαχειριστικών δαπανών του Ταμείου Ενεργειακής Με-
τάβασης.»

Άρθρο 65

**Ενεργοποίηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών
Ενέργειας στο δίκτυο - Προσθήκη παρ. 14
στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022**

Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί αύξησης ηλεκτρι-
κού χώρου στο δίκτυο και προώθησης ενεργειακού συμψηφι-
σμού και σταθμών αυτοπαραγωγής, προστίθεται παρ. 14 ως

εξής:

«14. Σε περίπτωση εξαιρούμενων και γνωστοποιούμενων σταθ-
μών, που έχουν ήδη κατασκευαστεί και για τους οποίους, κατά
την έναρξη ισχύος του παρόντος, η διάρκεια ισχύος της Οριστι-
κής Προσφοράς Σύνδεσης έχει λήξει ή για τους οποίους έχει
παύσει να ισχύει η δέσμευση ηλεκτρικού χώρου (πέρας διάρ-
κειας ισχύος σύμβασης σύνδεσης), ο Διαχειριστής του Δικτύου
δύνатаι να προβεί στη σύνδεσή τους, εφόσον υφίσταται διαθέ-
σιμος ηλεκτρικός χώρος και ο ενδιαφερόμενος, εντός τριάντα
(30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποβάλλει
στον Διαχειριστή του Δικτύου αίτηση ενεργοποίησης του σταθ-
μού στο δίκτυο. Αν ο Διαχειριστής του Δικτύου ζητήσει συμπλη-
ρωτικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των
υποβληθέντων εγγράφων, ο ενδιαφερόμενος τα προσκομίζει
εντός είκοσι (20) ημερών, άλλως η αίτηση ενεργοποίησης καθί-
σταται απαράδεκτη. Σε περίπτωση μη ύπαρξης διαθέσιμου ηλε-
κτρικού χώρου, η αίτηση ενεργοποίησης του ενδιαφερόμενου
απορρίπτεται. Για τη σύνδεση των εν λόγω σταθμών ο Διαχειρι-
στής του Δικτύου δύναται να αξιοποιήσει το περιθώριο απορρό-
φησης ισχύος ανά Υποσταθμό που διατίθεται πλέον του
υφιστάμενου περιθωρίου της παρ. 3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου
προβαίνει στη σύνδεση των εν λόγω σταθμών κατά προτεραι-
ότητα.»

ΜΕΡΟΣ Δ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 66 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την δημοσίευσή του στην
Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορε-
τικά στις επιμέρους ρυθμίσεις του.

Αθήνα,.....2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	4. ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
5. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
7. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	8. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
9. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	10. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
11. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	12. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
13. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	14. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
15. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	16. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
17. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ».	

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Με τη συναίνεση

του Σώματος και ώρα 22.25' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 3 Ιουλίου 2025 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, νομοθετική εργασία: Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Προστασία των ανηλίκων από προϊόντα καπνού και αλκοόλ - Τροποποιήσεις ν.3730/2008 και 4419/2016 - Ρυθμίσεις για μη καπνικά προϊόντα - Ψηφιακό μητρώο ελέγχου προϊόντων καπνού, αλκοόλ και λοιπών μη καπνικών προϊόντων και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που σας έχει διανεμηθεί.

Καλό σας βράδυ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ